

4-668.

зала 701
шкафъ II
полка 3-46

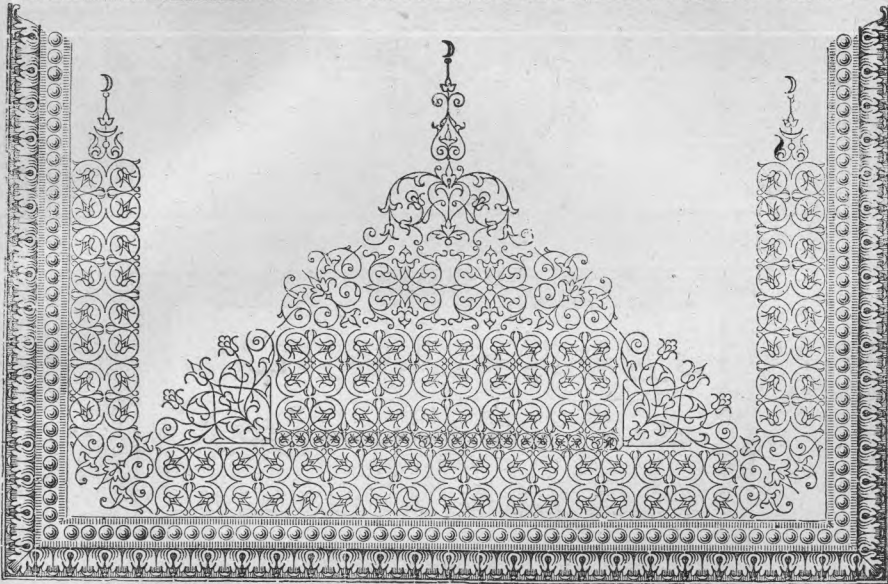
کتاب شرف مآب هفتیک تفسیری
ترکی تلنده تاج الدین افندی
تصنیفاتندن سدره المنتهی اسلی

ناشری :
شمس الدین حسینف ورثه لری
قزانه .

قزانه دومبر اوسکی مطبعه سی

КАЗАНЬ.
Центральная типографія.
1911.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله العزيز العليم المهيمن العظيم انزل الكتاب الحكيم نورا ساطعا بالبرهان فظلت
احداق العقلاء لمساطع اشعته عبداً وفجرا صلوعا بالتبيان فذلت اعناق المصاقع دون
سطاع بلاغته خضعاً ويخرون للاذقان سجداً والتبعث من بعثا بطحاء العز والشرف ووسرة
بطاح العلم والحكمة رسولا كرهما تتضائل العقول في معاهد شرعته وعمارته سنته قنتا ورعا
واستخلف له من هميم عامة الاقربين اوصايا الجنبيين وائمة الاكرمين عديتهم بيان ويقىنهم
عيان تأتيتهم افواج سر العجب في العاث روح القدس شرعا وجدعا فهم ترجمة الوص
وامناء السر وقرناء الكتاب الكريم صلى الله عليه وعليهم وعلى آلهم اتم الصلوة وسلم اطيب
التسليم (وبعد فان فرانق سبيل معرفة الله تعالى وغادم دين رسول الله انقر المفتاقين
واحوج المربوبين الى رحمة الله الحميد الغنى تاج الدين بن ملا يخشقى الاشتاكي
توابع البلغار ختم الله له نشأته بالحسنى وسقاه من كل كاس المقرين ممن له لديه
لزقى وجعل غير يوميه غده ولا اوهن من الاعتصام بجبل فضله العظيم يده يقول
يا معشر المتعطشين البلغاري في تفسير سور المفصل على لغاتهم التركي من العجمين
وياما عاشر المنطشين لما اصبحت مهجكم العطشى ظاءمة الاكباد واوضحت افئدتكم اللوعى

حائمة الادماغ وانتم في مهامة الشوق هائبون وعلى مشاره اللعوعة دائبون اشواق عقولكم
 متمددة الاعناق راصدة الانظار واوراق قلوبكم متقلبة الاحداق شاخصة الابصار فيها سلسبيل
 من رحيق متشوقكم وزنجبيل من عتيق مترقبكم جدول فيض من نعمة الله ونهر ر اشح
 من رحمته عما قد امتن به من فضله العظيم وخصني به من منه القديم موسوما بسدرة
 المنتهى في تفسير كتابه العزيز الذي لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيلا
 من رب السموات العلى وتلك الفلذة هي ما يتعلق منه بام القرآن وقلب القرآن وسور
 المفصل الى آخر الكتاب لما انا بحول الله وقوته وفضله ورحمته وكان التاريخ في هذا
 الزمان الف ومائتين واربع واربعون في اشهر الحج من الشوال فلنفض الا في اجراء هذا
 النهر الالهى والجدول السماوى راجين من فضل الله العظيم ان يتم لنا نعمته وينشر علينا
 رحمته فيأخذ لجاني وهى وبناني وقلمي الى اتمام اصل الكتاب انه كريم وهاب وعسى
 ان شاء الله ان يستقرع السمع عن كتب من صوقع نضاء الزمة وعرش اسماء التوفيق
 هناك عيني وخطاب قدسي ان قد آن آنه وحان حينه وحضر او انه وجاء ابانه (نظم)
 واعلم علما ليس بالظن أنه * اذ الله سنى عقد شئ تيسراً * الان نشرع في المقصود
 بعون الله الملك المعبود البحث عن الوعى والايماء وانزال الكتاب وتنزيله *

يازار انوار تنزيلنده قاضى * خلاف ما مضايه اولدى راضى
 رئيس در دير علومه علم تفسير * بودر فرض كفايه ايتمه تقصير
 كلام الله اوله بر علمه موضوع * نه مدح ايتسانك آنى اولمزمى مطبوع
 نه در فضلى ديسانك سائر كلامه * خدا نك فضليدر جمله انامه
 تفاسيره كركدر بى تعسف * اقللى اون سكر علمه توقف
 خصوصا كم اوله تفسير قاضى * علورته ده اى حقه راضى
 حسين واعطى اولسه يا مدارك * اولور اجمالنجه بونلاره تدارك
 مصحح معتبردن چوق كتابه * اولان نايل وارور صوب صوابه
 نه دولتدر تفاسير نفايس * خصوصا بر متم نوعرايس
 كبيرنده يازار فخر مفسر * تفاسيره چالش اولمه مقصر
 بن اولدوم مغتم بى حد غايه * ايدوب تفسير شغلندن غنايه

بزننك تلمز ده صادر اولور كه قرآن موصوفدور نزول ايله يعنى بر ايندور گوچی ننگ
 ايندرما کی ايله بس آنداغ اولسه بو قرآن متخیز بالذات دور اعراضدان غیریدر
 نته كه آواز قیلغوچی ننگ اول آواز ننگ صاعبی بر محل ايله متصف دور ايله اولسه كه
 قرآن ایندی دیمك لری ايله دور كراك پیغمبر من صلی الله علیه وسلم اول ایندر گوچی
 جبرائیل ننگ حروف ملفوظه لاری و كراك معانی محفوظه لاری آنسون بونی انزال الوهی
 دیو ایتور لر بو ایندر گوچی جبرائیل هبوط عقلی ایرماس نزول حسی دور اتصال
 مکانی دور بس بزننك سوز من نزل الملك یعنی ایندی جبرائیل دیما کمز علما بلاغت
 قاشنه استعاره تبعیه دیرلار ودخی سوز من بودر نزل الفرقان یعنی ایندر دی جبرائیل
 قرآنی دیما کمز حجاز مرسل واستعاره تبعیه دور و عرب ننگ انزال ايله تنزیل آراسنه
 فرق اولدور نزول دیما کلاری کوکن قرآننك بر یولی اینما کنه ایتور لر و تنزیل
 دیما کلاری پیغمبر من صلی الله تعالی علیه وسلم کا كراك صایون فی حکم لاری واقعه لار
 و اهل کتاب قایو مسئله لاردن وقضیه لاردن صورلار شول زمانه جبرائیل آیات
 ایندر ربونی تنزیل دیر لر ودخی ایماء ايله وحی فی بو وجهيله آنکلا یه سن وحی دیمك
 لغتنه خبر بیرمکدر و هم خبر بیردرمك مصدر لازم و متعدیدر و وحی الملك یعنی خبر
 بیردی پیغمبر من کا جبرائیل دیمك استعاره تبعیه در و ایماء الملك دیما کلاری اولدر كه
 پیغمبر من علیه السلام برآمده تروی تفکر اوزرینه قالدق لارنده یعنی بوامر نچوك
 كراك و نچوك قیلاقی دید کلارنده جبرائیل آنکا گلوب یانبی الله بویله كراك دیو خبر
 بیرمکنی ایماء دیر لر (بو وحی) دیما کلاری پیغمبر من کا و غیرى انبیالاره ایکی نوع
 اوزره دوزوحی ظاهری دیر لر بو اولدور كه ظاهر اخبر بیرما کنی وحی ظاهری دیر لر
 وحی باطنی اولدر كه قلبنه کروب خبر بیرمکنی وحی باطنی دیر لر بو ایماء لفظی
 هر ایکسینه مشترك لفظدر (روایت ایدر لر كه بو قرآن کریم لوح المحفوظدن دنیا
 کوکینه بر یولی اینمشدر الله تعالی حرمتملی فرشته لره امر ایلادی كه یازارغه فرشته لر
 آتی یاز دیلار بو واقعه رمضان آیند ایردی بونکا انزال دیر لر واقعه لر صایون اینما کنی
 تنزیل دیر لر نته كه یوقاریده بیانی کچدی (تفسیر معانی سوره) سوره دیما کمز لغتنه

شهر ننگ چیتندان و تیکراسندن چولغایو آلغان قلعه سینه ایتورلر بو اورنده استعاره
 عناده دور بونده استعاره یه آلندی بوسوره دیما کنی زیر آقرآن ننگ هر بر سور هسی
 اچنه آلغان دور فنون العلم والحکم لرنی نته که قلعه اورتکاندور اچنده آدم لارنی
 وغزینه لرنی کذلک قرآن ننگ سور ه لری اورتکاندور اچنک کی هر تورلوک علم لرنی
 وحکمت لارنی جمعسی سور ضم سین وسکون و او ایله نته که فیروز آبادی حضرتلری
 قاموسنده بیله ذکر ایله مشدور وهم دخی جمعسی سورات سکون و او وضم سین ایله
 کلور دیو بیوردی یا که بو سوره دیما کمز مجاز مرسلدر بوصورنده سور ه دیما کمز
 بمعنی الرتبة العقلية معناسنه دور یعنی سور ه دیمک عقلیه اولان مرتبه دیرلر نته که
 فرزدق ذکر ایلادی ﴿نظم﴾ ولر هط عزاب وقد سورة ﴿فی المجد لیس غرابها بطار﴾
 یعنی اول مدوح قوم ننگ مرتبه لاری و دنیا ده اولغوچی اولوغ لاری دیو ذکر اولندی
 کذلک قرآن اوقعوچی لار الله تعالی حضورنک مراتب لار تابسالار کرک الله تعالی آنلارنی
 دیدارینه مشرف ایدوب عقول البشر ایر میان نرسه لاره ایر کوزسه کراک اللهم
 ارزقنا بوصورنده سور ه لفظی ننگ و او ی اصلیه دن اولسه کراک اما اول سور ه لفظی ننگ
 اصلنده و او ی همزه دان مقلوب اولسه سور بقیه معناسنه کلور وهم قطعه وفضله معناسنه
 کلور و نرسه دن آرتوب قالماق معناسینه کلور کذلک سور ه ده قرآن دن بر بقیه و قطعه
 وفضله معنالارینه یور و رو دخی بوسوره عبرانی لغتنده سفر معناسنه در سفر بکسر سین
 وسکون ایله بمعنی الفصول والابواب معناسنه در ایله اولسه بوسوره دیما کمز بر فصل
 و باب کبی هر برنده بر نوع معرفت لرو حکم لرو ار دیما کدیر یا که منطقین ننگ قضیه
 مسوره دیمک لرندن در فن اهلنه ظاهر در یا که بوسوره دیمک عرب ننگ سورة المسافر
 اذا قطع الارض بالسیر دیما کلرندن مشتقد کذلک قرآن اوقعوچی قرآن ننگ بر
 آیتندان ایکچی آیتنه و ارماق بر سور ه سندن ایکچی سور ه سینه سیر ایلاب عجایب
 قدرت الله فی کورب و غرایب لرنی کورر نته که سفر قیلغوچی کمسنه سفرنده عجایب
 بلادی و غرایب انسانی کورمک لکی کبی در بوندان غیر ی بوسوره بحثندان اسرار
 الهی لرو در علمی عالم عزیزه وقادر المقتدره تفویض اولندی (تفسیر الفاتحه) فاتحه
 دیو عربده نرسه ننگ ابتداسنه و اولنه ایتورلر نته که خاتمه نهایت شی ننگ آخیرینه

دید و کُری کی فاقحه دیمک اصله مصدر در بمعنی الفتح در کاذبه بمعنی الکذب
اولدوق کی مونتک صونکنده ایتولدی هر نرسه ننتک اولنه تسمیه المفعول بالمصدر
یا که تسمیه المفعول باسم آلت سامعه و باصره دیمک لری کی یا که فاقحه صفت در
شئ ننتک اولینه زیر که بوفاقحه قرآن ننتک آچقوچی کبیدر نته که خزینه ننتک آچقوچی
کی یا که نماز ننتک آچقوچیدور سورة تاسی علامه النقل و صفیه دن اسمیه صاری
سوره ننتک فاقحه اضافه سی اضافه بیانیه در سورة من فاقحه معناسنه در بوضورت بیانیه در
یا که من تبعیضیه در کقوله تعالی و من الناس من یشتری لهو الحدیث و المعنی من
یشتری اللهو من الحدیث لان اللهو من الحدیث یا که اضافه سی من تبعیضیه اولماق
هم جائز در کانه و من الناس من یشتری بعض الحدیث هم بیانیه هم تبعیضیه سوره
اضافه سنده جائز در عربیه علمنده بر آزعطی واره مخفی دکلر یا که اضافه سی فی
معناسینه در ای سورة فی الفاقحه یا که لام معناسینه در ای سورة للفاقحه معناسینه در هکذا
تفسیر اسماء غیر هذه السورة و دخی بو سوره فی ام الکتاب و ام القرآن دیرلر ام دیو عرب
هر نرسه ننتک اصلنی و دخی ابتداء اولدق یرنی ایتورلر و اصل الام امهه زیر اجمعسی
امهات کلور شول اجلدن آنانی ام دیرلر و مکه شهری فی ام القری دیرلر (ودخی)
ام دیو عسکر ننتک طونی و المنی ایتورلر (ودخی) ام دیو ایر ننتک یورتنی ایتورلر
(ودخی) امور بیتنک اچنده کی اشرنی بلسکوچینی ام دیرلر زیر ا بوفاقحه سوره سی
قرآن ننتک آچقوچی دور یا که ابتداسی دور حسب نزول ایله یا که حسب ترتیب مصحفی
ایله یا که نماز لارده بونی اوقماق حسبی ایله گویا که بوفاقحه سوره سی هر سوره لر ننتک
اصلی در و اساسی در (ودخی عرب ام دیو جزئیات لارنی جمع ایلاد کی نرسه فی ایتورلر
وام الرأس و ام الدماغ دیرلر باش اچنده بر یاری وار در باش میینی جمع ایلان دور
مهندس لر ام اسطرلاب دیرلر اول حجره دید و کی نرسه لاری در اسطرلاب
تاقتلارنی آنده جمع ایدار لر و دخی حدیثه کلمش در که اتقوا الخمر فانها ام الخبائث
یعنی ایتدی پیغمبر من صلی الله علیه و سلم ای بنم امت لاروم صقلانگز خمر اچما کدان
زیرا خمر اچمک گناهلارنی جمع ایلان گویا کچیدر قحان که عرب دیار سه ام الشر کل شر
عمل لر فی جمع ایلان کوچی کا ایتورلر نته که ام الخیر دیما کُری ایند گو عمل لر فی جمع

ایلا گوچیکا ایتور لر کانه بوسوره فاتحه جمیع قرآن اچنده کی حکم لار نی و ثنلار نی الله تعالی یه بنده چیلک ایلامکلار نی والله تعالی الوهیتی ننگ اولو غلقنی و بنده لر ننگ ذلتنی و عاجز لقنی و دخی بنده لر و وعد و وعید لر نی و عقوبان لر نی و قرآن ننگ اصول معنالر نی نه کونه قوت عاقله و عامله معارف بویه طریق مسلوکه لر نی و احکام نظر یه لار و احکام عملیه لر و مراتب درجات سعدالر و منازل برکات اشقیالر ننگ بار چه سنی بوسوره فاتحه جمع ایلا کاندیر شوننگ اوچون ام الکتاب دینلدی و دخی بوسوره ننگ اسمنی سورة الكنز و سورة الوافیه و سورة الکافیة هم دیر لر زیرا که بوسوره قرآن ننگ خزائن لر ندن بر اولوغ خزینه دور و دخی قرآن ننگ احکام لار نی بوسوره اوتا گوچیدر و مغفرت الله نی و بنده لر ننگ بنده ایردکلار نی و غیری امور لر نی کفایت ایلا گوچیدر و دخی بوسوره نی سورة شافیه هم دیر لر زیرا که جابر بن عبد الله پیغمبر مز علیه السلام دن روایت ایلادی و ایدی که قال النبی علیه السلام (الفاتحة شفاء من کل داء الا السام) یعنی ایدی پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم بوسوره فاتحه شفا در کل آغز و قلاره الا اچلکا شفا دکلر و سورة صلاة هم دیر لر زیرا که اوچ من هیده فاتحه او قمایون نماز اوتاسه جائز دکلر یعنی نمازی باطل الا امام اعظم من هبنده نمازی جائز در و دخی بو سوره فی سبع المثانی هم دیر لر زیرا بوسوره فاتحه یتی آیتدر سبع یتی دیمک در مثانی ایکی دیمک و ایکی اولماق معنا سنه در یعنی کلمات لر ی ایکشار کلکان لکی اوچون سورة مثانی دیر لر مثل الرحمن الرحیم ایاک و ایاک الصراط صراط علیهم و علیهم کبی لر ایکشار کلکانی اوچون سورة مثانی دیواسم بیرلدی یا که فرائض نماز لاری ننگ ایکی رکعت لر نده او قلدی اوچون مثانی دینلدی یا خود ایکی مرتبه ایند کی اوچون مثانی دینلدی یا که بو سوره ده ذکر معان و حکمت نظریه ایلان حکمت عملیه اولدی اوچون مثانی دینلدی نته که الله تعالی سورة الحجر ده ولقد اتیناک سبعاً من المثانی و القرآن العظیم دیو ذکر ایلادی (تفسیر)

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

(اعوذ بالله) معناسی اولدر صغنامن الله تعالی صاری ایتور که ای بنده لر م فی نرسه دن صغناس بنده ایتور که (من الشیطان) شیطان دن صغنامن اول شیطان ننگ صفتی اولدر که (الرجیم) الله تعالی ننگ در کا هندن تاش بر له آطوب قو و لغان و سور لکان شیطان دن

صغنامن دیما کدر آگاه اولغل شیطان بر وزن فیعال دور بصریین علمالری قاشنده
 بمعنی بعد یعنی یراق بولمق معنا سنه دریا که شیطان بر وزن فعلان در از شاطی شیط علماء
 کوفیین قاتنک بمعنی هلاک یعنی هلاک بولدی اول شیطان صورتی ننک اوز کارمکی برلان
 ودغی یراق بولدی اول شیطان الله تعالی ننک قر بندان دیما کدر آگاه اولغل اعودنی
 قرآن اوقور وقتک ایتما کنی واجب دیو بیورمش لر و بعضیلار سنت دیو ذکر ایلامشلا در
 وصفت اعودده اختلاف ایتمش لر در اهل حدیث ننک کوبرا کی و قرالار ننک کوبرا کی
 قاشنک اعودبالله من الشیطان الرجیم در امام هاشم ابن کثیر حضر تندن روایت ایلامشلا در
 اعودبالله العظیم من الشیطان الرجیم دیو (کوفیون لر) امام عاصم دن روایت ایلدیلر که
 اعودبالله من الشیطان الرجیم ان الله هو السميع العليم (امام) حمزه دن روایت در ابتدا
 قرآننی اوقود وقتک و هر سوره نی و آیاتنی تمام ایلا دکنک استعین بالله من الشیطان الرجیم ان
 الله هو السميع العليم یا که نستعین بالله من الشیطان الرجیم ان الله هو السميع العليم بو
 استعاذه لر بار چه لاری حدیث لر ایله ثابت اولنمش لار دور بونلار دن زیاده لفظلاری ایله
 اولسه طریقی تواتر دن خارج در وهم بدعتدر یعنی بدعت سیئه لر دن دیو شرح شاطبی ده
 مذکور در قرآن دن نه تور لوک آیت اوقوسانکنک اعودنی ایتمایون اوقومیاسن ودغی علمالر
 اختلاف ایلا دیلر که اعودنی جهراً ایتماک کر اکمویا که سر ایتماک کر اکموا امام اعظم قاتنک
 اخفا ایلامک در زیرا که اعود قرآندن دکلر اتفاق برله شوننک او چون نمازلار ده یا شرون
 ایتور لر و امام شافعی قاتنک جهراً ایتماک و اجبر جهری نمازلار ده (اخفا و اجبر اخفا
 نمازلار ده) و نماز دن غیر ی قرآن اوقسه هم اعودنی جهراً ایتماک و اجبر دیدی (بسم الله)
 باشلا یمن اولوغ الله ننک اسمی برلان هر کر شد و کی اشمنی بو اورنده معنا بودور
 باشلا یمن قرآن اوقمقنی اولوغ الله تعالی ننک اسمی شریفی برلان اول الله تعالی ننک
 اول صقتی بودور که (الرحمن) رحیم ایلا گوچی دور اول الله تعالی دنیا ده مؤمن لاره
 ایمان سنزلاره و قوش لاره و قورت لاره تینک رزق بر مک برله (الرحیم) الله تعالی ننک ایکنچی
 صنتی اولدر که رحیم قیلغوچی دور الله تعالی آخر تده مؤمن لره او جماع ایله ایماسدور
 ایمان سنزلاره آگاه اولغل بسم الله فی قرآن اوقد قده علمالر سنت دیو اتفاق ایله مش در
 بعضیلر قاتنده بسم الله مستقلاً بر آیتدر بو صورتده حتی که جنب و حایضه اوقماق

جائز دکلدر امام اعظم قاتنده بسم الله الرحمن الرحيم قرآن آیت لرندن دکلدر بلکه
 بر سوره برلان ایکنچی سورهنی آیرماق اوچون قویلغان بر مبارک الفاظ دور دیدی
 آگاه اولغل بسم اللهنی وصل اوزرینه وسکوت اوزرینه اوقماق جائز دور وصل اولدر که
 تمام ایتدوکی سوره ننگ آخر آیتنده توقتامایون اوقوسی سوره ننگ اولنه بسم اللهنی
 قوشوب اوقماقنی وصل دیرلر وسکوت اولدر که اوقدی سوره ننگ آخر آیتنده
 توقتامق وبسم اللهنی اوقوسی سوره ننگ اولنه ضم ایلامک برله اوقماق بونی قرائت
 سکوتی دیرلر الابرأت سوره سنده وصل اوقوماق وسکوت اوقماق جائز اولمادی شول
 اجلدن بسم الله الرحمن الرحيم بتمامه یازلماق قالدی بو اورنده مباحثه لر چوقدر بو
 اورنده ایتمک ویازلماق قویلدی زیراکه بوت ترجمه بلغار ننگ صبی وصبیله لر ی اوچون
 وهم قارت وقار چقلری اوچون ترجمه اولندی تأمل (الحمد) ماقتامق وماقتالمق یا که
 اوکمالک و اوکولمک (الله) الله تعالی یه خاصدر یا که لایقدر (رب العالمین) اول الله تعالی ننگ
 صفتی اولدر که جمیع مخلوقاتنی تربیه ایلا گوچیدر یا که جمیع مخلوقات ننگ صاحبیدر
 ودغی اول الله تعالی ننگ صفتی اولدر که (الرحمن الرحیم) معنالی بسم الله ذکر ننگ اوتدی
 (مالک) ملک لنگوچیدر اول الله (یوم الدین) جزا کوننی اول جزا کونی قیامت کونیدر
 هر کم اوزلری ننگ عمل لری برلان جزا نور لر اید کولر اید کو جزا برلان ویاوزلر
 یاوز جزا ایله یعنی تموغ برلن (ایاک نعبد) سنی برلایمز و خاص سنکا گنه عبادت
 قیلامز (وایاک نستعین) وسندن گنه عبادتمز ده جمیع امور لر مزده یاردم استایمز لر (اهدنا)
 یارب کوندر کل سن بزلرنی (الصراط المستقیم) توغری یولنک صاری اول اسلام یولیدر
 اهل سنت و جماعت ننگ یوللاریدر نته که بیوردی (صراط الدین) اول کوندر مکا
 تلاکان یولمز شو نچلاین یولدر که (انعمت علیهم) نعمت لاندور ننگ سن اعزاز و اکرام
 قلدنک سن که آنلار پیغمبر لر ننگ و اصحابلار ننگ یولیدور که آنلاره فضلنک برله
 اوزنک ننگ رضا اولدی یولی بردونک (غیر المغضوب) آچیغ نکدن وقهر نکدن غیر ی
 یولی بیر دونک (علیهم) اول انبیا و اصحابلاره اول یول اهل سنت و جماعت یولیدر
 واعتقادیدر (ولا الضالین) اول انبیالری و اصحابلری آزدور ماقتنکدن غیر ی (آگاه)
 اولغل آزغوچی یول لاری قرآندن دلیل استاب و خطا تاویل ایلان آزغوچی گروهلار

یتیمش ایکی منهبر آنلارننک باری ذکر ایدر کابو ترجمه قبول ایلک مزدور سورۀ
فاتحه نی اوقوب تمام ایتدکن صونکره (آمین) دیه معناسی بودر قیلدوقی نماز منی
وقیلدوقی دعامنی قبول ایلا کل دیماکدر بو آمین لفظی قرآن دان دکلر حضرت
عثمان رضی الله تعالی ننگ مصحفنده یازلمدی الا ابی بن کعب ننگ مصحفنده وار ایدی
الا پیغمبر مصلی الله علیه وسلم هر فاتحه نی اوقدقه آمین دیور ایردی شول اهلدن
آمین لفظی عرب ایردیکی بلنمادی بعضیلر آمین لفظی فارسی دور همین باد معناسنه دور
ترکی معناسی اولدر که ایتدوکی مناجاتلار منی وقیلدوقی دعا لار منی و عبادتم منی
تلاکامزچه اولسون دیماکدر *

❁ سورة البقرة مائتان وسبعون وست آیات ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(آلم) دیماک الله تعالی ننگ نه اراده قیلدقنی ونه تلادکنی بلما دیلر شول سببدن
معنابر مادیلر اما دیلر مرفوع محلاً اولوب علمیت لک ایله بعضیلر بو آلم الله تعالی ننگ
اسملارندن بر اسمدر یا که رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ اسملارندن بر
اسمدر بعضیلر قرآن اسملارندن بر اسمدر الی نهایت معنالر ویردیلر اتفاقلاری بر
اولمادی (ذلک) یعنی الله تعالی ننگ الم دیماکی (الکتاب) الله تعالی ننگ کتابلارندن
بر کتاب ننگ اسم اسراریدر نه ایردکنی اوزی بلور دیما کدر بو وجه چه مرفوع لفظا
اولب خبر مبتدادر (لاریب) یوقدر شک (فیه) اول الم ننگ کتاب ایردکنه دکلر
اول تعالی ننگ الم دیماکی معناسز و مهم لفظ لاردن ماح دیدکی بر قوم بو الم اینکاج
ایدیلر که بو الم دیو الله تعالی ننگ ایندرمکی بو محمد علیه السلام ننگ پیغمبر لکی
یتیمش بریلدر زیر ارقام منهدس ننگ جمع متوالسی ایلان منک ده ایکی یوزده بر
یلدر ضرب ایلان بو چلاین اقوال باطل لارنی ظن ایتدیلر که الله تعالی آنلارننک
سوزلرنی رد ایلاب لاریب فیه دیدی (هدی) یعنی ایندرلدی اول الم دیماک
بنده لری توغری یولغه کوندرمک اوچون هم کونلکم اوچون (للمتقین) الله تعالی دن
قورقوب کنه لار اشلایان بنده لر اوچون اول بنده لک بش تقوالکی کلتورسه لر آنلار
الله تعالی ننگ اهلیدر اول تقوالهلی ننگ تفسیرنی الله تعالی اوزی ذکر ایلاب بیوردی که

(الذین) اول تقوا اهلی آچلاین کسمه لاردر (يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ) اشان دیلار آنلار
 الله تعالی ننگ غیب لکینه یعنی الله تعالی نی کور ماین اخلاص ایله ایمان کلتوردی لار
 الله تعالی ننگ عذابنی کور ماینجه قورق کناهلردن منع لاندیلر اول الله تعالی ننگ بلا
 کیف یوزینی کور ماینجه عاشق اولدیلار شول اجلدن محبت ایله امرنی بجای کلتوردیلر
 بو آیات بش تقواننگ اؤلکسیدر (وَيَقِيمُونَ الصَّلَاةَ) ودخی اهلی تقوالار شولدر که
 بش وقت نمازلارنی وقتلارنک جماعت ایلان قایم قیلدیلر بو آیات دلالت ایدر که
 بش وقت نمازنی مسجد اولسه مسجدده اذان واقامت ایله قایم قیلورغه برا گو مسجدده
 اذان واقامت آوازی ایشدوب وار ماسه شک سز وشبهه سز منافق در آخرنده الله تعالی
 آننگ ایماننی بر باد ایلاسه کراک نعوذ بالله من ذلک بو آیات تقوای خمس ننگ
 ایکنجی سی دور (وَمَارْزُقْنَاهُمْ) دخی اهلی تقوا اولدر که یعنی بز آنلارنی رزق لاندردک
 یعنی بیردوک مالدان وایگن دان (يَنْفِقُونَ) صرف ایدار اولدیلار اول ماللارندن
 زکاتنی ویرور اولدیلار آنلار ایگنلردن عشرنی اخلاص ایلان ومحبت ایلان دکلدر
 آنلار ننگ صرف ایلامکی زکاتنی وعشرنی ریا ایلان بو آیات تقوای خمس ننگ اوچونچسی در
 (وَالَّذِينَ) ودخی تقوی اهلی آنلاردر (يُؤْمِنُونَ) اینانورلار (بِمَا) شوخچلاین
 کتابه واحکامه (أُنْزِلَ) ایندرلدی (إِلَيْكَ) ای محمد سننگ صاری اول قرآندر یعنی
 تقوی اهلی آنلاردر که سنکا اینان کتابه اینانورلار وآننگ اچنداکنی نه تورلیک امر
 واردر آنی بجای کلتور لر و نه نرسه منهی در آندن منع لنورلر (وَمَا) دخی شوخچلاین
 کتابره ایناندیلر (أُنْزِلَ) ایندرلدی اول کتاب لار (مَنْ قَبْلَكَ) سندن اؤل کلدکی
 پیغمبر لاره ایندرلدی تورات کبی موسی یه ایندرلدی وزبور کبی داود پیغمبره
 ایندرلدی وانجیل کبی عیسی یه علیه السلام ایندرلدی بو آیات معطوف ومعطوف
 علیه سی برلان تقوای خمس ننگ دور تیجسی در (وَبِالْآخِرَةِ) ودخی تقوا اهلی اولدر که
 قیامت کونینه اشانندی (هُمْ) آنلار (يُوقِنُونَ) کوز ایلان کوردکی کبی اشان دیلر
 یعنی او جماعنی کوز ایلان کوردکی کبی رغبت ایلاب اعمال صالحه قیلدیلار ودخی
 تموغنی کوز ایلان کوردکی نرسه کبی کناهدن منع لاندیلار بو آیت تقوای خمس ننگ
 بشنچسی در (بِس) ای عزیز آکلایه سن برا گو الله تعالی ننگ برلکینه وپیغمبر لاره

و آنلاره اینان کتابلاره اینانورسه و بش وقت نمازنی جماعت ایلان قایم قیلسه و مالندن زکات بیرسه و ایکنندن عشر چقاروب آخرت کونینه اینانورسه البته اول کیمسه الله تعالی ننگ ولی لرندن بر اولیادر البته آخرته اینانمایان کیمسه لر بو اعمال لرنی قیلله آلماس و بر کیمسه الله تعالی ننگ یوقاریده بیان ایتمدکی تقوایی اشلاماسه لر آنلار ایله بر مجلسده دایم اولمایه سن و آنلاره محبت ایله قارامایه سن زیرا که آنلار اهل الله دن اولمادیلر بلکم آنلار اهل شیطان در دایم الاوقات فکرده اولغای سن دنیادن کتارم دیو قهرده یا تماقکنکی و تر لمکنکنکی الله تعالی در کاهند حساب بیر مکنکنکی یاد ایلایه سن اولومنی یادده توتب آخرت فکر ننگ اولغانلر ننگ مجلس لارنده اولغای سن دنیادن نچه ما تور لوك بای ایمانسز منافقلا اوتدیلا آنلار دن عبرت آلوب کون تون عبادتده اوله سن بو قرآن اچنک الله تعالی نه بیوردی آنی دل و جان ایله و محبت ایله توتقای سن یعنی نه دئم سنکا و بنکا الله تعالی بیان ایلادی که غیب الله غه و غیب حکم لرینه ایمان کلتورمک ایلان و دخی بش وقت نماز لرنی وقتنده مسجدلارده اوتامک ایلان و دخی نصایق مالدان زکات و ایکن لر مژدن عشر چقارمق برلان و دخی پیغمبر مژه اینان قرآننی و غیر پیغمبر لره اینان کتاب لارنی راست لامق برلان و قیامت کونینه کانه کلوب باشمزه واقع اولدق کبی اینانمق برلان متصف اولغای سن نه کم بونلار ننگ عکس لری الله تعالی یه اینانمیان لردن و غیب حکم لرینه اینانمیانلردن و دخی بش وقت نمازنی اوتامیانلردن و دخی مالندن زکات و آشلق لرندن عشر چقارمیانلردن پیغمبر مژه عیری پیغمبر لره اینکان کتاب لره ایمان کلتور میان لاردن و قیامت کونینه اینانمایانلردن بیزکلی سن (زیرا که) ایمانسز لردن کبر برا کوزکات حق دیسه و نماز اوتمک حق دیسه اوزی زکاتنی بیر ماسه و آشلقندن عشر چقارمسه و بش وقت نمازنی اوتامسه بونلر هم منافق لردن عند الله منافق لر ایمانسز لاردر بونلار ایله بر مجلس اولغای سن زیرا که منافق لرقور چانغی حیوان کبی در نته که قور چانغی حیوان تازه حیوان لار آراسنک اولسه قور چانغی تازه حیوان لاره اثر ایلا رشیله که تارک الصلوة لر ننگ مجلسی ننگ شوملغی ایله در عاقل اهلینه دخی دکلر بس الله تعالی تقوای خمسه ننگ اهلینه دنیاده نه ایردوکنی و آخرتک نه بولاچق لارنی کیر و قایتوب بیوردی که (اولئک) یعنی اوشبو جماعت

یعنی آنلار که غیب الله تعالی غه ایمان کلتور دیلر و غیب حکم لرنی راست دیب بلدیلر
 ودخی بش وقت نماز فرض دیب اعتقاد قیلوب مسجدده جماعت ایله قایم قیلدیلار
 و مال لرندان زکات بیر دیلر و آشلق لرنندن عشر چقار دیلر و نه کم بش تقوالکی بجای
 کلتور دیلر (علی هدی من ربهم) یعنی آنلار دنیا ده الله تعالی ننگ مهتدی قول لرنندان
 الله تعالی ننگ توغری یولی ایله یوروچی بنده لار دور بونلارنی ^{مسلوک} فی السدین
 دیلار و هم اهل طریق و عارف بالله بونلاردر (و اولئک) ودخی بواوصاف ایله موصوف
 اولنمش جماعت لار آخرتده (هم المفاخون) بونلاردر آخرتک قول اوستون بولوب
 تموغدان قوتلغوچی لار و دیدارینه مشرف اولغوچی لار دنیا ده ایکان وقت لارنده
 صرانلق ایلامیوب و شیطان و سوسه سیننه قارامایب مال لارونی خدا یولینه صرف
 ایلا دیلارونی کم نهی اولمش نرسه لاردن و بدعت لاردن منع لندیلار هم آخرتده
 آنلار قول اوستون بولوب تموغدان قورتلوب ابرار لار قسمنه داخل اولوب شافع
 و مشفع اولوب تموغدان آزاد ایدرکا غیری اخوانلرینه و اخواتلرینه و آشنالارینه
 یاردچی اولور لار دیمکدر اللهم ارزقنا *

❁ سورة یس مکیه وهی ثلث وثمانون آیه ❁

بسم الله الرحمن الرحیم

(یس) بو آیت هم امام اعظم مذهبنده معناسی بلنمایان و تأویل قیلنمایان آیت در
 وغیری مذهب لر تأویل قیلدیلار بویس قرآن اسم لرندن بر اسم دور یا که پیغمبر مز
 اسمندن بر اسم در وغیری تأویل ایلا دیلار بر جانبنه اتفاقلاری بر اولمادی بنی طی
 لغتنده یا انسان دیمکدر یعنی ای آدم اوغلانلاری بلنکز و آگاه اولنکز (والقرآن)
 قرآن ایله قسم یاد ایتنه من اول قرآن ننگ صفاتی بودور کم (الحکیم) بنده لره حکم
 ایلا کوجیدر حلالدن و حرامدان و امردن و نهی دن یا که اول قرآن حکمت ایاسی در
 فصاحت دن و بلاغت دن زیرا که قرآن ننگ هر لفظی بر حکمت دور نته که فن اهلنه
 مخفی دکلر و قرآن فعلا نوزنده دور معناسی جمع ایلامک زیرا بو قرآن علوم اولین فی
 و آخرین فی اچنده جمع ایلا کاندرو او او قسم در معطوف در یس اوزرینه یس معطوف
 علیه در بو صورتده معنی بودر ودخی قرآن ایله قسم یاد ایتان دیماکدور (انک)

بدرستی و راستی ای محمد سن (لَمَنْ الْمُرْسَلِينَ) البته یبارلمش ایلچیلردن سن
 نته که سندن بورون ایلچیلر یباروب ایردوم هو دعلیه السلام عاد قومینه یبارلدکی
 کبی مؤتفکات قومنه صالح علیه السلام یبارلدکی کبی آتآنک ابراهیم نمروده یبارلدکی
 کبی و موسی فرعونه یبارلدکی کبی کذلک سنی هم یباردم ایمانسرلرنی دینه دعوت
 ایلیه سن آلا رغه تابع غیری آدم و پریلرنی هم دعوت ایده سن زیراسن رحمة للعالمین
 سن بن سنی از لک شوننک اوچون یراتدوم و سننک عشقنک اوچون بارچه عالمنی یراتدم
 (علی صراط) بر یول اوزره یبارلمش ایلچی سن اول یول صفتی بودرکم (مستقیم)
 توغری یولدر آتآنک ابراهیم خلیل الله ننک یولیدر آتآنک ابراهیم خلیل الله یولی
 اولدور الله تعالی نی برلمک اول الله نی مخلوقاتلر صفاتندن پاک وبری ایلمک زکوة
 بیرمک و حج قیلماق و رمضان روزه سن توتوق و نماز اوتامک آتایه و آنایه خدمت ایلامک
 و زنادان و غمر اچمکدن و ربادان و اموال ایتم دان منع لنگی سن نته که سنکا قرآنده
 آیات لر ایندرلدی آنلار ایله بنده لارمنی بیوره سن تاکه بنده چیلک ایدارکاونه که
 بن رضا اولما دوقی فعل لاردن و اقوال لاردن نهی ایلاکای سن زیراکه قرآنده هر ایکی
 طرفنک حکملری بیان اولندی (تنزیل) ایندرلنی اول قرآن جبرائیل واسطه سی
 ایله (العزیز) حکمنده غالب اولغوچی الله دان (الرحیم) بنده لرینه رحیم ایده چی
 الله دار (لتندر) قورقتماق اوچون ایندرلدی اول قرآن (قوما) شوخچلاین قوم
 اوزرینه (ماندر) قورقتماب ایردی (آبأؤهم) اول قوم ننک آتالاری و بابالاری
 یعنی بو قرآن شوننک اوچون ایندرلدی اول قوم لر ننک آتالارینه و بابالارینه پیغمبر
 کلمکان ایردی و دخی امردن و نهی دن خبر بیرلمکان ایردی و قیامت کونندن و قبردن
 قوپماقدان خبر بیرگوچی کلمکان ایردی زیراکه آتآنک ابراهیم علیه السلام دان بیرلی
 سن کلاچیه بومکه قومنه و غیری قوم لره دین شریعت دن و آخرت امور لارندن خبر
 بیرکوچی یوق ایردی ابراهیم علیه السلام برله محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم ننک
 آراسی ایکی منکده التمش یل ایردی شول اجلدن بیوردی که (فهم) بس اول
 آتآنک و بابالرنک ای محمد (غافلون) یعنی غافل لر ایردی الله تعالی نی بر بلماکدن
 و دین شریعت بلما کدن بلکه آتآنک و بابالرنک لات و منات و عزایه عبادت ایلا دیلر

و كعبه غانه پت غانه يي ايلاديلر و آتامز ابراهيم يولي اوشبودر ديديلر سن اي محمد
 آنلار ني اول يوللاردان نه ي ايلامك برله الله برلكني و ابراهيم عليه السلام شريعتني
 اوگرا توب اول شريعت ايله اوزنك وهم امت لرنك متصف اولسون ديوسني ايلچي ايدوب
 بنده لرمه يباردم (لَقَدْ) بدرستي و راستي اول (حَقَّ) متعين مقرر اولدي عيانا
 ثابت اولدي (الْقَوْلُ) الله تعالى نيك معهود سوزي ازلي سوزي بودور لاملان جهنم
 من الجن والناس اجمعين ديدكي بو آيت لقد حق القول على اكثرهم آيتندان ايكي
 يل مقدم اينمش ايردي بو آيت نيك معناسي اولدر كه البته تولدور من جهنم
 تموغني ايمان كلتور مكان آدميلر و پيريلر برلان ديمكدر (على اكثرهم) اول لاملان
 جهنم ديدكي آيت ثابت اولدي بومكه قومي نيك كوبرا كي اوزرينه (فهم) بس اول
 مكه قوني نيك كوبرا كي (لايؤمنون) اينانمازلر آنلر اول لاملان جهنم من الجن
 والناس اجمعين ديدكي آيت كا وهم اينانمازلر آنلار سننك پيغمبر ايردكنكازيرا كه
 اول مكه قومي سني استخفافا ايدرلر كه بو محمد بز نيك كتوچيمز ايردي اوزي يتيم
 ايردي وهم اوزي نادان ايردي بوييغمبر لك مقامى الوغ مقامدور اول مرتبه يه محمد
 ايرشور كه لايق دكلدر ديواستخفاف ايلاب ايمان كلتورمازلر اول ايمان كلتور مكانلاري نيك
 حكمتني بيان ايلاب بيورديكه (انا جعلنا) اصله لانا جعلنا دور بدرستي كه بزلر
 قيلدوق و يار اتدوق (في اعناقهم) اول اهل مكه نيك كوبرا كي نيك بوين لارينه (اغلالا)
 بوغاولار (فهى) بس اول بوغاولار (الى الاذقان) ايكلرينه ايرشمشور (فهم)
 بس اول اينانمايان مكه قومي (مقحون) باش لارني بوغاولار نيك آغر لقندان كوتره
 آلمازلر بو آيت كنياه در بوغاولردن مراد بو اهل مكه نيك تكبر لك لري و ناموس لريدر
 اعناقندن مراد اذاتلاري در معنا بودر كه زيرا كه قيلدوق بز اول مكه قومي نيك كوبرا كني
 باي و تكبر حتى كه تكبر لك لري ايلگ لرنندن اوزوب باشلارينه چقاندر شول اجلدن
 اي محمد سنكاو بنكا ايمان كلتورمزلر ديماكدر حاصل باشلارني تكبر لكدن كوتارب
 قارامازلر سن اوقدق آيت لار نيك معناسينه و بلاغت لفظينه قارامازلر ودغي سننك
 ناداندن پيغمبر اولوب عالم اولدوقنكا و معجزات لر كر ستردكنكا اينانمازلر الاعاجز
 اولغاچ ايتورلر بو محمد ساحر در ديورلر ودغي اول مكه نيك ايمان كلتورميان علهر لوني

بیوردی (وجعلنا) ودخی قیلدوق ویار اتدوق بز لار اول مکه قومی ننگ کو بر اکنه
 (من بین ایدیههم) آنلر ننگ الدیلرینه (سدا) پرده لر یعنی مکه قومی ننگ کو بر اکنه
 یر اتدوق بز لر پرده لر قیلدق الدیلرینه یعنی شول قدر اشتغال مالایعنی ایلا دك كه
 آنلار آلداغی کلاچك کونلر نی بلمز اولدیلر یعنی یار اتقوچی الله تعالی نی اونوتدیلر
 دنیاغه نه اوچون کلکان لرینی بلما یوب قبرده و حشرده نه اولاقچ فکر لر نی منع قیلدوق
 (ومن خلغهم) دخی قیلدق و یر اتدق آرتلارینه (سدا) پرده لر یعنی اوتدوکی قارتلری
 ننگ چك هلاك اوماقنی و پیغمبر لرینه انکار ایدانلره نه هلاکک کلکانندن عبرت
 آلماس سزلق ایلا دوك باوجود اول مکه قومی آنلر نندن و بابالرنندن اشتدیلر عبادت
 قیلماقنی و قیامت ننگ بولماقنی باوجود پوته تابندیلر (فاغشیناهم) بس کونکل کوز لر نی
 اورتدو ک عبرت فکر نی قیلما س سزلق بر لان اوفکر کوز لرینه دنیا فکر نی فکر لمک
 بر لان قیلدوق (فهم) بس کونکل کوز لرینه پرده قیلدق مز دین کزین آنلار (لایبصرون
 تن کوز لاری بر لان هم کور و عبرت آلماسلق ایلا دك شول اجلدان ای محمد (وسواء)
 بر ابر دور (علیهم) اهل مکه ننگ کو بر اکلرینه (آنذر تهم) خدا عذابندن قور قتغل
 (ام لم تنذرهم) یا که قور قتما غل عذاب بر له (لایؤمنون) اینانما ز لر سننگ انذار کا
 و اینانما ز لر سننگ معجزاتلر نگا بلکه ساعر و کاذب دیوایتور لر نصیب مؤمنین اولدر که
 بو آیت لردن آخرت اشنی دنیا اشندن مقدم ایلا یه سن و باشنکدن غرور لرق
 و تکبر لک لر نی چقاره سن علم او گر انه سن آخرت عذابنی اونوتوب نماز لار نکنی اولکی
 و قئندن تأخیر ایلامیه سن اوز نکدن تو بان بر عالم کشی دن علم لک او گر نیکا خور لانمایه
 سن نته که اهل مکه خور لان ب پیغمبر مز دن علم لک او گر انما دیلر آشامق اچمک بر لان
 و کیماک آلماق و صالماق و یغشی آطلاره بنمک بر لان غرور اولوب ای عزیز قئنداش
 آخرت فکر نکنی و قبر دن قوپماق نکنی اونوتما یه سن و دنیا مراتب و مناصب لرینه غرور
 اولوب آدم لره تحقیر کوز ننگ ایله قارامایه سن کند و اوز نکنی بر مسافر کبی کوره سن
 مسافر لره بنالاروزینت لار و مراتب لر کر اک دکلر اوزی ننگ قصد قیلدق شهرینه
 یتها یه نچه الله تعالی اوز نندن قور قوچی لر ننگ هالنی بیان ایلاب بیور دیکه (انما تنذر)
 ای محمد فائده بیرور سننگ قور قتماقنک خدا ی تعالی عذابندن (من) شو نچلا یین من لره

(اتَّبِعْ) ایاردی آنلار (الدَّكْر) قرآن ننگ و عظمیرینه اول قرآن ننگ لفظلر نندن
و معنالر نندن حظ آلانلره سننگ قور قتماقنکدن قور قولور (وَحْشَى) دخی سننگ قور قتماقنک
فایده بیرور (الرَّحْمَنُ) الله تعالی ننگ عذابندن قور قوچی لره (بَالْغِيبِ) غیب بولغوچی
عذابلردن قور قانلره قور قتماقنک فایده بیرور (فَبَشِّرْهُ) بس سوئچ بیرکل ای محمد اول
قرانغه تابع اولغوچیلره والله تعالی دن قور قوچیلره (بِمَغْفِرَةٍ) گناهلری ننگ یارلقانماقلاری
برلان (وَأَجْرٍ) دخی جال برلان سوئچ ویرکل آنلاره اول جال ننگ صفتی بودور کم
(كَرِيمٍ) هرمتلی جال دور اول جال اولدرکه الله تعالی ننگ دیداری دور (أَنَا)
بدرستی راستی که (نَحْنُ) بزلر (نَحْيٍ) ترگوزرمز (الْمَوْتِ) اولوکلر فی قیامت
کوننگ حساب و جزا ایلارمز اول کوننگ اید گولرینه او جاح ایل و یاوزلارینه تموغ برله
(وَنُكْتَبُ) یازارمز لر یعنی یازماغا امر ایدارز کراما کاتبین فرشته لرینه اول قول لر
دنیا ده ایکان وقت ده اولماسلر نندن اول (مِمَّا) شوئچلارین اید گودن و یاوزان (قَدْ مَوَا)
مقدم قیلدیلر و اشلادیلر آئی بندلر (وَأَنَّا هُمْ) و دخی اول عمللارنی کراما کاتبینه
یازماق برله امر ایدارمز لار اولد کلارندین صونک بولغوچی اعماللاری ننگ ثوابنی اوغلدان
قزدان دعا لاری ننگ ثوابنی و نیت ایتب بیردکی صدقه لاری ننگ ثوابنی و مصنف لر ننگ
کتاب تصنیف ایتمک ثوابلارنی و غیر ی اید گویول قالدر و ب اول گویچیلر ننگ
ثوابنی یازارمز لار و دخی برا گویاوزلق قالدر و ب اولدی ایرسه آنلار ننگ گناهلرنی
اول یاوز بولده یور کویچیلار ننگ گناهلرنی بواصل یاوز یول پید ایلغوچی کمسنیه
قایتماق برلان یازارمز لار تابع و متبوع لاری برلان تموغ ده قالماقلری برلان یازارمز لار
دیمر (وَكُلُّ شَيْءٍ) یعنی هر اشیالار که دنیا ده بولدی و هم بولور و هم آغرتده بولدی
و هم بولور (أَحْصِيْنَاهُ) صایدوق بزلار (فِي إِمَامٍ) هر دفتر ده اول دفتر ننگ صفاتی
اولدرکه (مُبِينٍ) روشن بیان قیلغوچی اول لوح المحفوظ در جمیع موجودات ننگ
حاللاری و صفاتلاری و قایوم کاند اولدقلاری بیان اولنمشدر (وَأَضْرَبُ) بیان قیلغل
ای محمد (لَهُمْ) اول اهل مکه گا (مَثَلًا) مثال یوزندن و هم نظیر یوزندن (أَصْحَابُ
الْقَرْيَةِ) انطاکیه دیدوکی اول ننگ جماعت لاری ننگ قصه غریبه لارندن رسول لرینه
انکار ایدوب هلاک اولغان حاللارندان قریه مونک شهر معناسینه در الله تعالی کوب

اورنده شهر لرنی قریه معناسینه یورتور (اذ) شول وقتنی یادایتکل ای محمد علیه السلام (جاءها) کلدیلار اول انطاکیه شهرینه (الم رسولن) عیسی علیه السلام ننک ایچی لری اول ایچی لرننک بری ننک اسمی یحیی ایردی وبری ننک اسمی یونس ایردی علماء اخبار دن بیلهر وایت ایلامش لردر که حضرت عیسی علیه السلام هر وس شاه ننک زماننک توغدی اول هر وس شاه ننک تخت گاهی انطاکیه شهری ایردی اول پادشاه ننک تصرفنده چوق شهر لرواریدی عبرانیلاره ویونانی لره وافر نچ لره شاه ایردی چون که عیسی علیه السلام پیغمبر ایردو کنی معلوم قیلغاچ وانجیل کتاب اینکاج هر وس شاه آنکا ایچی یبار دی ای آتاسز عیسی نه اوچون سن پیغمبر لک دعواسنی قیلاسن وهم آتامز بابامز تاپدوقی پت لرمزدان نه اوچون منع ایلرسن و سنی ایشده من سحر نک ایله اولکلاری ترگوزور دیوبو اشتکدن دونکل یوقسه سنی تار مار ایدروم دیو ایچی یبار دی عیسی علیه السلام هر وس شاه ننک ایچی لرنه قوشب ایکی حوارینی یبار دی بارونکزلر اول هر وس الله تعالی نی بر بلوب و بنی الله تعالی ننک رسولی بلسون و پوته تابونماسون لرو بنی ساهر دیو ایتماسونلر و بنده اولدوقی معجزات لرنی سز ایچی لار اشلانکز لار زیر اکه سزلرنی لار سز دیودعا قیلوب یونس ایله یحیی نی یبار دی بیت المقدس دن انطاکیه شهرینه یعنی انطاکیه ایله بیت المقدس ننک آراسی ییاغ یورگوچیکا (آلتی آیلق یول ایردی) ❁ القصه ❁ عیسی علیه السلام هر وس شاه ننک ایچی لرنی نامه یلان یبار دی نامه ده بویاز لغان در یاشقی الدنیا و الاخرة روح القدس دن من سنکا تبلیغ اوچون ایکی طالبی یبار دم اگر انجیلنی قبول ایدارسنک فبهاونعم اگر قبول ایلامز اولسنک بوا یکی طالب باشنک ایتار دیدی انشاء الله تعالی دیمادی ❁ القصه ❁ یحیی ایله یونس علیهما السلام آلتی آیلق یولنی اوچ کونده یئدی لار انطاکیه شهری ننک صحر اسنده برقاری کتوچیکا اوچرا دیلار سلام بیر دیلر اولکتوچی سلام لرنی آلدی وایدی ای نازنین یکت لرنه شهر لک سز و قایو شهره واره سز لرونه کسب کار قیلهر سزلردیدی اول ایکی یکت ایدی بز قدس دن کلور مز لار سز ننک انطاکیه شهری ننک پادشاهی هر وسنی اسلامه اوندامک اوچون بزلرنی عیسی روح الله یبار دی دیدیلار اول قارت کوتوچی ایدی سز لار عیسی روح الله ننک ایچی سی بولسانکز حضرت

عیسی ده بولغان معجزاتلر سزلرده هم بولسه كراك دیدی بویکت لر ایدیلر اسمنك
نه دور قاری ایدی اسم حبیب دور زیر ابننك انطاکیه ده حبیب اسملی که سنه چوقدر
بنی حبیب نجاری دیر لر بالطا اشنی بلد و که کوره نجاری دیر لر بوا یکی یکت ایدیلار
ای آغابزلار ده حضرت عیسی علیه السلام ننگ معجزاتنی الله تعالی بزلره روزی ایلمشدر
آغروقلاره شفا بر مک کبی وصوقورلارنی کوزلی ایلامک کبی و آلاتن لرنی صحت ایلامک
کبی دیدیلار حبیب نجار ایدی یا عیسی روح الله ننگ ایچی لری منم بر او غلوم بار در
کوب یل لر دن بیروز حمتلی در زنه ار آنکا الله او چون دعا قیلونکز صحت اولسون
حضرت عیسی روح الله غه امت اولسون دیدی اول یکت لر ایدیلار بزنی او غلوننگ
قاتینه ایلتمک تاز حمتنی کورالك دیدیلار حبیب نجار بونلارنی ایوینه آلب کلدی آنلرنی
ضیافت ایلادی بعده او غلنی کورگوزدی بوا یکی رسول قول لری برلان اول او غلان ننگ
تننی صفادیلار اول او غلان فی الحال بأذن الله تعالی شفا تابدی یو کروب آتاسی ننگ
خدمتین ایته باشی دی بو حالنی کوروب حبیب نجار او غلی ایله و خاتونی ایله
وبش بالاسی برلان ایمان کلتور دیلار ﴿القصه﴾ بو خبر شهر انطاکیه اچنده فاش
اولدی و بونلار شهر اچنده کوب آغروقلاره دار و ایلادیلار و کوب صوقورلارنی کوزلی
ایلادیلار الله تعالی ننگ اذنی برلان حتی که هر وس پادشاه غه ایشتولدی برکون هر وس
پادشاه بور رسول لری چاقروب صورتی که سز کم لر سز بوا یچی لر ایتدیلار بزلار
حضرت عیسی روح الله ننگ ایچی لری مز پادشاه ایتدی نه او چون ایچی بولوب
کلونکز ایتدیلار سنکا ایچی بولوب کلد و سنی پوتقا تابنماقدان منع ایدر او چون
پادشاه ایدی پوت لار دن غیری معبود مز بار مو ایچی لر ایدیلار بار در یرلارنی
و کول لرنی و آی و کنش نی یر اتقان بر الله واردر دیدیلار پادشاه ایدی سزلر تور دوق
یور تنکز ده تور نکز اوچ کوندن صونکره مصاحت قیلور مز لر دیدی ﴿القصه﴾ بوا یکی
رسول لر حبیب نجار ایوینه قایتدیلار انجیل امر نچه الله تعالی یه عبادت ایتدیلار ایر ته گوسن
توروب شهر ننگ بازارینه کردیلار و الله تعالی ننگ ذکر نی و وحدانیتنی جهر اچقروب
اوندا دیلار پادشاه بو حالنی کوروب غیرت ایدوب اول ایکی رسولنی توتدروب
یوزار قامچی اوردروب زندانه صالیدی ﴿القصه﴾ بوا یکی رسول لر زندانده اوچ یل

قالديلار حضرت عيسى عليه السلام بونلار نيك كوپ زمانلار كچمكلرندن خبرلرني بلور
 اوچون شمعون ديدوكي حواري نى يباردى ❖ القصة ❖ بوشمعون اوزنى برره بان
 صورتند ايدوب ره بان كيوم لرني كيوب انطاكيه شهرينه كلدى توغرى كليسه لرينه
 كردى بونلار غه اوزلرينك ره بان لرني كى آداب دينلارني اوگراته باشلادى وره بانلار
 وقسيس لر واروب پادشاهغه عرض ايلاديلر كه شهر مزه بر مبارك ره بان كمشدر
 دين مز نيك اصلنى اوگرا دورهم اوگراتما كده وعظده مونچلاين ره بان يوقدر ديديلار
 پادشاه ايدى كلتور ونك كورالم ديدى چون كه ره بان ني كلتور ديلار پادشاه غه
 اوزلارني نيك عادت چه سلام بيردى وبادشاهغه اوزلرني نيك دين چه كوپ وعظ ونصيحت
 ايلادى پادشاه بونيك وعظلر نندن يغلادى بوشمعون ني شهر نده اولغوچى وغيرى
 شهر لرده اولغوچى ره بان لره رئيس ايلادى پادشاه غه مقرب لردن اولدى پادشاه برله
 كليسه يه برگا باروب عبادت ايدر لردى ❖ القصة ❖ بركون شمعون اثناء
 كلامده ايدى ياپاشاه روى زمين ايشتموم كه سن عيسى عليه السلام نيك اياچيلر نندن
 ايكي كمسنه ني سنى غيزى دين گانا ندا گانلرني اوچون زندانغه سالغان ديوا ايشتموم
 وهم آنلار نيك سوزلارني ايشتمد ونكهوديدى پادشاه ايتدى اول زمانده غضبه من وغيرتمدن
 آنلار نيك سوزلارني ايشتمايون ودليل لرني صورماين زندانه سالم اولكوندان بو
 كونه دك خاطرمدن چقغان ايردى ديدى شمعون ايدى ياپادشاه نوله ايدى اكر مصاحبت
 اولورسه اول ايكي آدمى ني مونده چاقور تساقونى سوزلارني بارايركان فهم لاسا كى خشى
 اولماسى ديدى پادشاه بيوردى اول ايكي اياچى لرني حاضر قيلد ييلار شمعون ايدى
 سزلرني بويره كم كوندوردى بونلار ايديلر شول الله تعالى كم هر نرسلرني اول
 يراتدى يوقدان بزلرني وغيرى اشيا لارني بار ايلادى وآننك هيچ شريكى ونظيرى
 ومكانى يوق الله تعالى بزلرني مونده يباردى ديديلر شمعون ايدى الله تعالى نيك
 وصفن بيان ايلانكلر وسوزلر نكلرني قسقه ايدونك تاپادشاه نيك ملالى كلاسداى اولسون
 ديدى رسول لرايديلر الله تعالى اولدور كه هرني تلاسه آنى قيلور وهرني تلاسه آنى
 بيورور ودخى شمعون اول الله تعالى نيك برلكنه وبارلغينه وقدرتنه برهانكلر بارموانلار

ایدیلا که پادشاه هر نی معجزه صور و سه الله تعالی ننگ امری بر لان قیلور مز دیدیلر
 اول آرا ده پادشاه بر او غلان کتور تدی هر ایکی کوزی ننگ کوز اور نی یوق ایر دی
 بس بونلار اول او غلان ننگ ایکی کوز اور ننی یالا دیلار ایکی بالچق کیسا کنی یومار لاب
 کوز اور نینه قویدیلر بس بو ایکی رسول دعا قیلدیلار شمعون سراً آمین دیدی اول
 ایکی کیساک بالچق اول او غلان ننگ ایکی کوز قباق اولدی تلر ایله یلا دوغی
 اور نی کوز نوری اولدی کور گوچی روشن کوز اولدی پادشاه بو معجزاتلار نی کور و ب
 حیران اولدی شمعون ایدی یا پادشاه حیران اولما یه سن بزده معبودلار مز دن صورالق
 کوز سز نی کوز لی ایدر دیدی کلترونک بزده بو عمل لار نی قیله لق دیدی پادشاه بیوردی
 بر طما کوز سز بار ایدی آنی کلتور دیلار شمعون آنکا پادشاه ننگ رسمنجه کونکلی
 الله تعالی ننگ قدر تینه حواله ایلاب دعا قیلدی اول کوز سز کوز لی اولدی شمعون ایدی
 یاپیغمبر لر سز ننگ دینکر ننگ فضیلتی بو اولسه دینکر ننگ فضیلتی بز ننگ دیندن آرتوق
 دکل در دیدی رسول لر حیل اولدیلا پادشاه سوندی بونلار دین غیر تندان ایدیلا که
 بز اولوک لر تر گوزور گاقادر مز لار الله تعالی ننگ اذنی بر لان دیدیلار شمعون پادشاهغه
 خلوتده ایدی اگر بونلار اولوک تر گوزر اولسه لر بز ننگ اله لر مز ننگ بونکا قدر تی
 یتر مودیدی پادشاه ایدی سندن یاشرون دکل در سن بلور سن بز ننگ معبود لر مز
 اشتهاس و هم کور ماس در آنلاره اولوک تر گوزور گاقانده در دیدی بس پادشاه ایدی
 یا ایچی لر اگر سر ننگ الله نکز اولوک لر نی تر گوزر گاقادر اولسه معبود نکز کا هم
 سز لر کا ایمان کلتور الم دیدی آنلر ایدیلا کور گوزنکر لر اولکنی دعا قیلالق معبودمز
 تر گوزور انشاء الله تعالی دیدیلار پادشاه ایدی مونده بر کور شیده یتی کوندن بیرو
 بر آدم ننگ اوغلی نی کوممای آصر لر آناسی ایوده یوقلغی او چون اول اولو کنی حاضر
 قیلدر دی اول اولوک بی غایت صاصغان ایر دی بونلار چهار دعا قیلدیلار شمعون سراً
 آمین دیدیلار بس اولوک تر لسی تور و ب اولتور دی و ایدی ای پادشاه بلکل و آناه
 اولغل بنم اولسگانه یتی کوندن بنی پوطغه سچن قیلغانم او چون یتی اوت یلغه سنده
 عذاب ایلا دیلار اول آرا ده منکا کوا ایشکی آچلدی اول اوچ یکت کلوب بنی اوت
 یلغه سندن چقار دیلر پادشاه ایدی اول اوچ یکت کملر در یکت ایدی بو ایکی ایچی لار در

و برسی قانتکد اغی تور غوچی شمعون در دیدی ای پادشاه آگاه اولغل دیننکز باطل
 دین در بو اوچ کمسنه الله تعالی ننگ پیغمبر لر یدر حضرت شمعون حالنی ونه او چون
 کلد گنی پادشاهغه بیان ایلا دی ینه پادشاه ایدی بنم دنیا ده کورگان بر قز بالام بار ایردی
 غیر ی بالام یوق ایردی اولکانینه اوچ یلار قزمنی تر کوزور ایرسه نکز ایمان کلتور رم
 دیدی ﴿ القصه ﴾ بو ایکی ایلیچی توروب ایکی رکعت نماز اوقب دعا قیلدی یلار قز
 ترلدی ایدی ای آنا ایمان کلتور ونک لر بو اوچ ایلیچی لر الله تعالی ننگ پیغمبر لر یدر
 آندین صونک قز ایدی ای ایلیچی لر بن عیسی روح الله ننگ امتی من اول توشمن بنکا
 ایمان عرضه ایلا دی اولماز ومدن بورون سکسان کون ایردی الله تعالی بنی او جماعغه
 کر گوزدی شمدی بنکا بو دنیا ده تورماقنی لایق کورمای من زیرا که بنکا عبادت لر
 یوکلانماسه ایردی چون بو ایکی ایلیچی دعا قیلدی یلار قز قبرنده اولوب کتدی چونکه
 پادشاه بر آز جماعت بر لان ایمان کلتور دیلار انطاکیه شهرنی تاشلاب چقدیلار الله تعالی
 آنلر ننگ حالنی حبیبینه خبر بیروب بیوردی (اذ) شول وقتنی یاد ایتکل ای محمد
 (ارسلنا) یباردوک (الیهم) اول انطاکیه شهرینه (ائنین) ایکی رسول لاری بری یچی وبری
 یونس ایردی نته که قضیه لر فی اشد ونک (فکذبوهما) بس انطاکیه جماعتلری یالغانغه
 توتدی یلر اول ایکی ایلیچی لر فی زندانغه صالدور دیلر آنلر فی (فعرزنا) بس قوت لاندردک
 اول ایکی ایلیچی لر فی (بثالث) اوچونچی ایلیچی شمعون بر لان (فقالوا) بس ایدیلر اول
 اوچ ایلیچی معا (انا) بدرستی و راستی که بزلر (الیکم) سزلر صاری ای انطاکیه
 جماعتلری (مرسلون) شکسز بزلر رسول لر مز عیسی رسول الله دن (قالوا) ایدیلر
 اول انطاکیه جماعتلری تکبر او عنادا (ما انتم) ایماس سزای ایلیچی لر (الا) مگر
 ایرر سزلر (بشر) آدمی زاده سزلر (مثلنا) بز ننگ او خاشاشلی زیرا که سزلر
 آنا و آنانک شهوة لر نندن پیدا اولد نکزلار بزلر کبی سزلر ننگ بز دن هیچ بر
 آر توفیقکنز یوقدر آشارسزلر و اچار سزلر و یوقلار سزلر و باز ارلارده یورور سزلر
 پیغمبر اولدوقی آنداغ کراک فرشته لر دن بر فرشته اولماق کراک ایردی دیدیلر ودخی
 انطاکیه جماعتلری اول اوچ ایلیچیلر گا ایتکان سوز لر فی الله تبارک و تعالی حبیبینه سیلاب
 بیوردی (وما انزل الرحمن) ودخی اول انطاکیه جماعتلری انکار قیلب ایلیچیلره ایدیلر بیله

دیو ایندور مدی الله تعالی عیسی روح الله غه انجیلنی ودخی سز لاره هم وحی ایندور لمادی
 (من شیء) هیچ برشی یعنی بر نرسه ده ایندور لمادی یعنی عیسایه انجیلنی ایندور مدی
 وهم سز لاره وحی ایندور لمادی دیو ایچی لاره سرزنش قیلدیلار بو آیت اشعار دور
 انطاکیه جماعت لاری فیلسوف قدما ایردو کنه زیره که آنلار عالمنی قدیم دیدیلار وهم
 رسول ونبی گانکار ایلدیلار وهم ناموس اکبر ننگ یعنی جبرائیل علیه السلام ننگ آدم
 برلان تکلمی ممنوع دور زیره که عقل فعال دور جمیع عقول ننگ یعنی فرشته لار ننگ خالق
 اولدور دیرلار ایردی بو استدلال ایلان انطاکیه جماعت لاری جبرائیل علیه السلام ننگ
 صورتنی دوزب تابو نور اولدیلار شول اجلدن پیغمبر لاری بز ننگ کبی آدمی لار سز
 دیوسو کوب التفات ایلامدیلار شول اجلدن الله تعالی آنلاره پیغمبر لاری باردی مذاهلر فی
 باطل ایدار اوچون (ان انتم) ایماس سز لار (الآنکذبون) مکر ایرور سز لار آشکاره
 یالغاچی لار سز دیدیلار ودخی اول الله تعالی ایچی لار تلندن خبر بیروب بیوردی که
 (قالوا) ایتدیلر اول ایچی لار انطاکیه جماعت لارینه جواب بیروب (ربنا) بز ننگ الله مز
 (یعلم) علم ازلیه سی ایلان بله در (انا) بدرستی ورستی که بز لار (الیکم) سز لار صاری
 ای انطاکیه جماعت لاری (لهم سلون) البته شک سز وشبهه سز الله تعالی جانبندن یبارلمش
 ایچی لار مز تاکه سز لار فی حق دینگان اوندار اوچون (وما علینا) ایماسد بز لره لازم
 (الا) مگر ایرر بز لره (البلاغ المبین) آچوق و روشن اوزنکز ننگ تلنکز چه الله تعالی
 ننگ بر لکنی و بار لغنی و آنکاشریک یوقدر دیو بیان ایلامدیر غیری اش یوقدور
 تاکه قیامت کونندن هجت لرنکز اولماسون اوچون بز لاره پیغمبر لری یبارمدی الله تعالی ننگ
 برو بار ایدو کنی بلمادوک دیو ایتماس سز لکنکز اوچون الله تعالی جانبندن ایچی
 اولوب یبارلدوک دیدیلر ﴿ القصه ﴾ اول ایچیلریتی یل اول انطاکیه جماعت لاری
 حق دینه اوندادیلر برا گوسی قبول ایلامدیلر مگر حبیب النجار دان غیری زیره اول
 پادشاه بر آز جماعت ایلان مسلمان اولوب هجرت قیلدوقده پادشاه برلان هجرت
 قیلمغان ایدی دیمش ایدی بن ایچی لاردان آیرولمازم آنلارنی کورسه لر آنلر برله
 برگاکوررم دیو ودخی علم لك سوگوچی آدمی ایردی الله تعالی ننگ ایچی لرنندان
 علم لك اوگرانور من ودخی الله تعالی ننگ کتابی انجیلدن درس آلور من دیو قالمش

ایردی دیوفی الجملة بواپچی لرتوردوقی یتى یل اچنده الله تعالى یغور بیرمدی
 صحرالارنده اولانلر اوسمادی آشلق تر یغ بولمادی حتی که آچلقن ایت ایتونی صحقان
 وعشرات ارضی یدیلر ایدیلر که بواپچی لرشوملق لارندان بزلاره آچلق اولدی
 شهر مزه و باکردی دیدیلر کل بزلار اول ایاچی لارنی شهر مزدان تاش برلان آطوب
 قولق دیدیلر الله تعالى آنلار ننگ تلندان رسولینه خبر بیروب آیات ایندوردی
 (قالوا) ایتدی لر اول انطاکیه جماعت لاری ایاچی لاره (انا) بدرستی و راستی که بزلار
 (تطیرونا) شوم توتامزلار سز ایاچی لارنی یعنی اوروم لانامز بزلار (بکم) سزلار سبیلی
 یعنی سزلار ننگ گناهکنز کوبلکی سبیلی و ناموس اکبر یعنی جبرائیل علیه السلام ننگ
 صورتنه سجده قیلما دو قنکز سبیلی بزلاره آچلق اولدی کوب کوب جماعتلر مز و با سبیلی
 دنیادان اوتدیلر بو آچلق لار و بو اولانلر ننگ وجودی سز ننگ گناهلر نکز شوملغندن
 دیو اوروم لانامز دیدیلر و دخی ایاچی لاره ایدیلر (لئن لم تنتهوا) ای ایاچی لرا اگر
 سزلار الله تعالى ننگ ایاچسی مز دیماک سوز نکز دان منع لانماسنکز یعنی بزلار الله تعالى ننگ
 ایاچسی مز دیمک سوز نکز دن توبه ایدوب جبرائیل علیه السلام ننگ صورتنه سجده قیلما سنکز
 (لنر جهنکم) البته بزلر سز لرنی تاشلر ایله آطوب شهر دن قودوروزلار (ولیمسنکم) و دخی ای
 مدعی یالغاچیلار توتارمز بزلر لرنی (منا) بزلار دن (عذاب الیم) رنجداچی انواع عذاب
 ایله سزلارنی اولدوروزلار یخشی وقت شهر دان چقنکز لاریا که بزلار ننگ الله مزه سجده
 قیله سزلار دیدیلر (قالوا) ایتدی اول ایاچیلر انطاکیه جماعتلرینه جواب (طائرکم) شوم
 لقنکز وار و ملانونکز (معکم) اوز نکز ننگ گناهلر نکز سببند ان دور معکم ننگ میهی بوند با
 معنا سینه دور غفلت اولنمایهز یرا که بلاغت اهلنک بر حرفنی ایکنچی حرفکا استعاره یه آلماق
 جائز دور یعنی ایاچی لر ایدیلر بویل لار ننگ قحط اولماقی سز ننگ گناهلر نکز شوملقى ننگ
 سببند ان دور آیروق دکلور بو آیت لردان مؤمن لرگا نصیب اولدور که اهل تصوفی
 خورکور مایه سزلار و عالم علمادان استخفاف ایلامیه سزلر بزننگ کبی آدم دور و فلان
 حقیر کمسنه لر اوغلی در دیوونه که علمالار و عطر قرآن و حدیث لر ایله و عطا یتسه لر آنی
 قبول ایلایه لار ایتمایه لار که اول ملافلان و فلان اوغلی در و اوزی فلان فعلنی قیله در
 دیو اگر چندیکه اول و اعظ اوزی ایدو کی سوزی برلان عامل اولماسه ده زیر ایتدی کی

سوزلاری و قیلدوقی و عطلری موافق شرع اولسه سن آنی تیلایه سن وایتدو کی سوزلاری
 و قیلدوقی و عطلاری ایله عامل اولاسن اگر چه اول ملاننک موافق شرع فعللاری
 اولماسه ده ایتدو کی سوزلاری و قیلدوقی و عطلاری اوچون تعظیم ایلایه سن و دخی انطاکیه
 قومی کبی شوم لقلارنی واروم لارنی عالم لاردان کور میاسزلر بیله دیو باقی بو عالم سبیلی
 اولم زده آشلق بولمایدن آدملار کوب اولادردیو شوم لق استامک لک لاری ترک ایلن سزلار
 اگر ترک ایتما سنکن انطاکیه قومی کبی دنیا ده و آخرتک غورلق ده قالور سزلر و ایمان کنرنی بر باد
 ایدر سزلار و دخی الله تعالی ایلچی لار حالنی و انطاکیه جماعت لاری ننک حالنی بیان ایلاب
 بیوردی که (آنن ذکرتم) اصلن قالوا ائن ذکرتم در یعنی ایلچی لار ایدیلار که نه اوله ایدی
 بز ننک اولوک لارنی ترگز ما کمزدان او گت و نصیحت آلماد و نکز لار اکرا و گوت آلسانکنز
 خوب اولور ایردی دید یلار ائن لفظی استفهام تقدیری در جواب استفهام مخدوف در لئن
 اعظمت باحیاً الموتی بامر الله تعالی لکن لکم خیر امعنا سینه در (بل) بلکم (انتم) سزلرای انطاکیه
 جماعت لاری (قوم) شوچلاین قوم سزلار (مصرفون) الله تعالی بیور میان اورون لرده
 قان توکماکنی قیله سزلر بزدان اول بنی اسرائیل پیغمبر لرنی اولتور دو نکز دیو
 جواب بیر دیلار (القصة) بو انطاکیه جماعت لری بو اوچ ایلچی لرنی اولتور لک دیو
 اتفاق ایتدو کلاری اچنده حبیب نجاره خبر اولدی که اوچ ایلچی نی انطاکیه جماعتی
 توتد یلار ایرته گا اولتور و رمزدیو اوچا و سنده زندانغه صالح یلار چون ایرته اولدی
 اول ایلچیلرنی زندان چقار ب میدانه کلتور و ب و طغان آستور مغه مندور دوک لرنن
 حبیب نجار ایوندان چقوب یو کردی اول ایلچی لرایلان و داع لاشور اوچون اول
 حبیب النجار ننک حالنی الله تعالی پیغمبرینه بیان ایلاب آیات ایندور ب بیوردی که
 (وجاء من أقصى المدينة) کلدی اول حبیب نجار شهر ننک چیتندن اشعار در که حبیب
 نجار ننک ایوی انطاکیه شهری ننک چیتنده اولسه کراک (رجل) بر ایر ایر کلدی اول
 حبیب النجار در (یسعی) یو کروب کلدی اول حبیب النجار ننک یو کرماکی آئنک اوچون
 ایردی بو ایلچی لرننک جان لری چقمازدان بورون و داع لاشور اوچون یو کوردی که
 اول ایلچی لری آصاغان لرا تیه ر قسقاچ لرایلان تن لرنی قسوب عذاب ایتدو کلرنی
 کور ب (قال) ایتدی اول حبیب النجار (یا قوم) ای بنم قوم بنم قوم دیماکی

اولدر شهر نك اوج اولوشى نك ايكي اولوشى حبيب التجار نك نسللى واوروغى ايدى
 شونك اوجون ياقومى ديدى (اتبعوا) ايارونكز لر و ايمان كلتور نكز لر (المرسلين)
 الله تعالى جانيندن يبارامش اياچى لره (اتبعوا) تابع اولونكز لر (من) شوخچلاين اياچى
 لر در (لايساء لكم) صوراماس لر اول اياچى لر سز لر دان (اجرا) حق و جال الله تعالى نى
 بلدر دوكلرى و تانتدور دوق لرى اوجون و اياچى لك ايلاد كلرى اوجون سز لر دان
 اجر طلب قيلماس لر دور (وهم) حالانكه اول رسول لر (مهدون) الله تعالى يولينه كونلش
 كمسنه لر در حبيب التجار بوسوز لر نى ديد و كندان صونكره قومينه توجه قيلب ايدى
 (ومالى) نى بولدى منكاي معنى بر مانع يوقدر منك (لا اعبد) قول لق قيلماسقه منك اول
 بروب ار الله تعالى يه (الذى) آچلاين الله تعالى دور (فطرنى) ير ادى بنى يوقدان
 بار ايدب (واليه) اول الله تعالى صارى (ترجعون) قايتور سز لر يعنى قيامت
 كوننك عرضه اولور سز لر ايمان سز لق لر نكز اوجون جزا كور سز لر و اوكنور سز لر
 نه اوجون بزر لر الله تعالى يه شريك ايلاد و ك و پيغمبر لر نك سوز لر نى توتما دوق
 و اينانما دوق ديوا ما اوكونچ لر نك اول كونده فائده سى اولماس در ديدى (اتخذ)
 اياتو تايمومن بلى توتماس من استفهام انكار يه در (من دونه) اول بزر الله تعالى دن غيرى
 (الهة) تنكرى لرى نته كه سز توتار سز لر ناموس اكبر اولوغ تنكر يدن آندان غيرى
 عقول لرى يعنى فرشته لرى كچوك تنكرى لر ديو (ان يردن الرحمن) فرضا منك الله
 تعالى بيرمك تلاسه (بضر) بر ضرر مالمه و يا جانمه يعنى الله تعالى بر بلا ايلان مبتلا ايلاسه
 (لا تغن عني) فايده بيرماس منك اول پوطلار نكز يعنى بنم طرفمه (شفا عثم)
 اول پوطلار نكز نك شفاعتى بنم باشمدن اول بلا و قضالى دفع ايدم آلماس لر دور
 (شيئا) هيچ بر نر سه گا و ضرر هم بيرماس لر در (ولا) دغى ايماس دور اول پوطلار
 (ينقلون) الله تعالى نك عذابندن قوتلغوچى و هم قوتقار غوچى ايرماس لار در (انى)
 بدرستى و راستى كه من (اذا) شول سز لر كيمى بو طقه تاينغوچيلار بر لان بر زمانك اولسام
 (لفى ضلال) البته آرغون لار دن اولورم (مبين) آچوق و روشن آرغون لار دن اولوب
 جنهم ده ابدى قالورم ديدى (انى) بدرستى و راستى كه حقيقتده من (امنت ببر بكم)
 ايناندم اياچى لر سز نك الله نكز غه و هم سز لر نك پيغمبر ايردو كنكزه (فاسمعون) بس

ایشد و نکزای ایچی لر لا اله الا الله انکم لر رسول الله تاقیامت کوننده منم مؤمن ایر کانه
 گواه اولاسزلار چونکه انطاکیه جماعتی حبیب النجار ننگ بوسوزلر نی اشد و کدین کزین
 آچغلان ب توتدیلار و توتب قول آباق لار نی بغلاب تاش بر لان آتوب اولدور دیلر
 اولدو کندی صونکره آیاقلاری آستینه صالوب تابتادیلار اول حبیب النجار ننگ تنندین
 جانی چقغونجه قومینه دعالار قیلور ایردی (اللهم اهد قومی) دیب حتی شول قدر
 تابتادیلار اچا کلری دبرندن چقدی ایلتب شهر ننگ قلعه سی ننگ بر قاپو سینه آصدیلار
 کیچ بولدی دیدیلر زیر اول حبیب النجار نی آصدوق اور نندان توشروب او تغه
 یاندوروب کل لرنی یل گاصور الق دیدیلر آننگ اوچون ایچی لر کلوب تر گز ماسون
 اوچون قر اول لار قویدیلر چونکه تون ننگ یار منده الله تعالی بر فرشته نی یباردی ایتدی
 بار غل اول قولوم حبیب النجار ننگ تننی آلوب او جماعه قویغل تا من آنکا او جماع
 نعمت لرندن تناول ایتدور من ﴿القصه﴾ اول فرشته حبیب النجار ننگ تننی یو کلاب
 او جماعه کر گزدی قر اولچی لار اول فرشته حبیب النجار تننی آلوب کتدو کنی تو یما دیلار
 ایر تا گوسین انطاکیه جماعتی کلدیلر تا حبیب النجار نی او تغه احراف ایدوب کل لرنی
 یل گاصورور اوچون کلوب کور دیلر حبیب النجار نی آصلوق اور ننده تابما دیلار اول
 قر اولچیلار نی تعذیب ایدوب زندانغه صال دیلار زیر اسزلر ایچی لردن آچه آلوب آنی
 اول ایچی لر تر گوزوب قاچر دیلار دیدیلر الله تعالی اول حبیب النجار نی او جماعه
 کر گوزب او جماع نعمت لرندن تناول ایتدور مکی ننگ بیانی پیغمبرینه خبر بیروب آیات
 ایندردی (قیل) دینلدی الله تعالی جان بندن (ادخل) کر کل یعنی کر در ورم سنی ای حبیب
 (الجنة) او جماعه ادخل لفظی اگر چه صیغه امر دور بو اور ننده صیغه مضارع متکلم واحد
 معناسنه در حاصل حبیب النجار غه جان کر گان کوزونی آجب قارادی که بر عجایب مقام
 اوزنی کوردی چشمه لر آقار و قوش لار ترلو ترلو آواز قیلور لار و حور لار و ولد انلر
 قار شوسنده تورب نه اچه سن ونه آشای سن و قاپو آر غماقی بنار سن دیو تور دق لار نی
 کورب تعجب ایدب ایدیکه یارب بونه گوزال مقام دونه گی کون بن کافر لر قولند
 ایر دم دیو ایتدی ایر سه الله تعالی ننگ طرفندین جواب کلدی که بو اجماع دیدو کلدی
 مقام در پیغمبر لره ایمان کلتورد کنک اوچون سنی شهید ایتدرب بو مقام مبارکنی

روزی ایلام دیدی قومی ننگ ایمان کلتور مغانلک لری اوچون تأسف ایتما کیننک حالنی
پیغمبرینه خبر بیروب آیات ایندر دی (قَالَ) ایتدی اول حبیب النجار اوجماحد اهل
ایمان ننگ وشهد الار ننگ مقام لرنی کوردکنک (یَالِیْتَ) ای کاشکی (قومی) بنم قومم انطاکیه
جماعت لری (یَعْلَمُونَ) بلسه لر ایردی (بَمَا) شول سببنی (غَفَر لِي رَبِّي) یار لقادی بنم ربم
پوطه طابندوقی گناهلار منی عفوایدوب ویار لقادی بعد نده (وَجَعَلَنِي) دخی قیلدی
بنی اول الله تعالی (مَنْ الْمَكْرُمِينَ) حرمتلی اولنمش بنده لردن باقی آنلارده ایمان کلتور سه لر
بنم کبی مقامات سنییه ودرجات عالییه ایر شور لر ایردی دیو تأسف لری یار ایدی
ایمش لر کم حبیب النجار اوجماحد مقام لرنی کوردکندین کزین الله تعالی آننگ جانن
تندن آلدی اوجماحد هنوز بر تحت ننگ اوستونده یاتور چان قیامتده بعث کوننده
اوجماحدان حشر اولنب صراط کو پر سنی یل تیک کچب اوجماحد لقلار اوجماحقه کرگاج
آنلار ایله برگاسیر ان ایدار دیدیلر ﴿الْقَصَّة﴾ قراولچی لارنی زنداندان چقاردیلار
انواع عذاب ایله تعذیب ایلا دیلر که وهم ایچیلرنی کذلک عذاب ایلا دیلر
حبیب النجاری ترگوزوب قایدیه قوید نکز لار دیو ایمش لر کم قراولچی لار یکر می
ایردی آنلار ایچی لره ایمان کلتور مشلر ایردی ﴿الْقَصَّة﴾ بویکر می اوچ کمنسه ننگ
باشلارنی دفعه کیسدیلر شول زمانده آنلار عذاب یبار دی اول عذابدن خبر بیروب
بیور دیکه (وَمَا أَنْزَلْنَا) ایندور گوچی اولما دق بز لر (علی قومہ) حبیب النجار ننگ قومینه
(مِنْ بَعْدِهِ) حبیب النجار اولدو کندین صونکره (مِنْ جَنْدٍ) فرشته عسکر ندن (مِنْ السَّمَاءِ)
کو کدن نته که سنکای محمد یبار دوم بدر کوننده و خندق کوننک فرشته لر یبار دو کم کبی
بو انطاکیه قومی ننگ هلاک لکینه یبار مادم (وَمَا كُنَّا) بولما یوب ایدوک بز لر
(مَنْزِلِينَ) بو قوم ننگ هلاک لکی اوچون فرشته لر ایندر گوچی لردن ایرمادوک
کو کدن انبیالره نصرت اوچون فرشته لر عسکرنی یبار مک ای محمد سنکا خاص دور
(أَنْ كَانَتْ) بولمادی اول انطاکیه جماعت لرین هلاک لک اوچون (أَلَّا) مگر بولدی
آنلار ننگ هلاک لکینه (صَبْحَةً وَاحِدَةً) الاجبرائیل ننگ بر قچقر مافی برلان هلاک اولدیلار
ایمش لر کم جبرائیل علیه السلام شهر ننگ ایکی طرفینه ایکی قولنی قویدی بر صوت هایل
ایله قچقر دی (فَإِذَا) جبرائیل قچقر دق زمانده (هُمْ) انطاکیه جماعت لری (خَامُونَ)

دفعه جان بیر گوچی اولدیلار غامدون ننگ خاسی ننگ خاء معجمه ایلان اولان لرننگ
 و آغاچ لرننگ داول بر یولی یقلماقینه اسم در (یا حَسْرَة) وای نی او کونچ دور دنیا ده
 هم آخر تک (عَلَى الْعِبَاد) شول قل لار اوزر بنه که کافر و متکبر لار در (مَایَا تِیْهَم)
 کلما دی آنلار اوزرینه (من رسول) الله تعالی ننگ ایچی لار نندن یعنی پیغمبر لار نندن
 (الَّا) مگر کدی ایر سه اول پیغمبر لار (کَانُوا) بولد یلر اول کافر متکبر لار (به)
 اول پیغمبر لار دن (یَسْتَهْزِؤْنَ) استهزاء قیلوب اول پیغمبر لار دن مسخره قیلور بولد یلار
 نته که سنی ای محمد مکه قومی مسخره قیلد و قلاری کبی کذلک سندن بور نغی پیغمبر لرننگ
 قومی مسخره قیلور لار ایدی نته که آتاک ابراهیم فی نمرود قومی مسخره ایدوب
 اوتغه آطدیلار و نوح قومی حضرت نوح دان مسخره قیلد یلار و عاد قومی هو دی پیغمبر دان
 مسخره قیلد قلاری کبی و غیر ی پیغمبر لار فی قوم لری مسخره قیلد قلاری سببلی دنیا
 آخرت عذاب لری نه مستحق اولدیلر دنیا ده اول آتاک ابراهیم ننگ دوشمانی نمرود فی
 قومی ایله چبن لر ایله هلاک ایلادک و نوح پیغمبر ننگ دوشمان قومی طوفان صوی
 ایله هلاک ایلادک و هود قومی بل ایله هلاک ایلادک نتا که آنلر ننگ هلاک اولماقلری
 مکه اهلینه خبر لری مشهور ایدی زیرا آتالار نندن و بابا لار نندن ایشتمش لری ایدی باوجود
 سندن دخی مسخره ایلار لر ایدی (الْمُیْرُوا) ایما کور ماز لار می اول مکه قومی یعنی
 ایاب لمان لری اول مکه جماعت لری یعنی بلور لار آتالار نندن و بابا لار نندن ایشتمش لار در
 یاز و بلکانلاری قصه ایدوب یاز غان لار فی (کَم) کوب لار فی (أَهْلَکْنَا) هلاک قیلدق
 بز لر (قَبْلَهُمْ) اول انطاکیه جماعت دن السگری (من القرون) بوون لار دن ایکی پیغمبر
 آراسنی عرب لر بر بوون دیر لار بعضیلر یوز یلثی بر بوون دیر لار و بعضیلر ایلیلی
 یلنی بر بوون دیر لار اصح عرب لر اصطلاحیدر (أَنَّهُمْ) بدرستی که اول مکه ننگ عقل
 اهل لری (الْیَهُمْ) اول اوتکان بوونلار ننگ هلاک اولماقلاری صاری (لَا یَرْجِعُونَ)
 کوز لار فی قایتاروب قار امان لار می یعنی اول مکه ننگ اولوغ لری اوتکان امتلار ننگ
 پیغمبر لار فی استهزاء قیلماقدان هلاک اولماقلار فی بابوبونلار کذلک محمد علیه السلام دن
 استهزاء قیلما یب ایمان کلتور مگری واجب ایردی دیما کدر (وَأَنْ کُلُّ) ایما سدر قل لر
 بار چه لری کراک مؤمنلر کراک بو قرون کراک اولگی قرونلر بولسون (لَمَّا) شول

زماندر اول قیامت زمانی (جمع) بارچه لری (لیدنا) بزلا ننگ حضور مزه یعنی
 محاسبه یرینه (محضرون) حاضر ایتلگوچیلر در اعمال لرنی خیرینه غیر جزا آلماق
 او چون و شرینه شر جزا آلماق او چون (وایه) علامتدر الله تعالی ننگ بر لکینه و قدر تینه
 (لهم) اول اهل مکه او چون و هم غیر ی شهر لارده و قریه لارده اولغوچی قل لر او چون کم
 قبور لرندن تر ولوب چقماقلری ننگ نظیری (الارض المیتة) قش کونی اولگان یردر
 نته که یرلار قش کونی طونکب اولوکلر کبی در (احییناها) ترگوزورمز اول اولوکلر یرنی
 یاز فصلی ننگ هواسی ننگ یغموری برلان بس ای مؤمنلر آنکلا یه سزلر که جای فصلی که
 بنی آدم ننگ حیاتده اولوب عمر سورما کی ننگ مثالی در کوز کوننده کراک آز و قلری
 حاضر لار لراور اقلارنی اورب پچانلارنی چابوب قش کونی اوزمز و هیوان لرمز آچ
 اولماسون دیور لرو کوز فصلنده اوراقلری اوروب آز و قلری تکرمانه طار طور لر
 کوز ننگ آخری وقتی اسرافیل ننگ هلاک او چون اوردکی صوری ننگ مثالی کبی در
 بارچه نباتات لری قش فصلی ننگ هواسی ایله قبرده یاتدوقی بنی آدم ننگ دور یاز
 فصلی ننگ هواسی اسرافیل ننگ بعث او چون اوردکی صوری ننگ مثالی در نته که احییناها
 دیدی (واخر جنا) ودخی چقار رملار یعنی یراتور رملر اخر جنا خلقنا معنسانده (منها)
 اول قش کونی اولدکی یردن یای فصلنده (حبا) انواع دانه لربغدا ی کبی و آره کبی
 و طاری کبی عبادیمک عجاز عموم در هم چقار رملر اولوکلر یردان انواع یمش لرنی و انواع
 چپا کلرنی دیمکر نته که عجاز عموم ایردکی توبانگی آیتده صریحاذ کر اولنور (فمنه)
 اول انواع دانه لردن (یا کلون) آشارسزلر و آنلر ننگ سببی ایله ترک لکلر ایدرسزلر
 (وجعلنا) دخی یراتدوق بز لر (فیها) اول اولوب ترلدکی یردن (جنات) باقچه لر
 (من نخیل) بولغوچیلر اول باقچه لار انواع خرما دان مفسر لرننگ انواع خرما دیو تفسیر
 ایلامکری اولدر که هر یغاچ باشنده اولغوچی یمش لرنی عرب انواع دیوذر ایدر لر
 آلمه کبی و شومورت کبی والد الو اکبی وزر دالو کبی لرنی انواع خرما دیرلار (واعناب)
 دخی بولغوچیلر اول باقچه لار انواع یوزم دان یعنی هر قورالی و صبالی یمش لرنی انواع
 عنب دیرلر یر یلاک لری کبی و قورایلا کری کبی بونی انواع عنب دیرلر (وفجرنا)
 ودخی آغزماقلقنی یراتدوق بز لر (فیها) اول اولوب ترلدکی یردان (من العیون)

بولغوجیدر اول آقغوجی چشمه لردن ویلغه لردان چیشمه ذکر نده یلغه لر داخل در غفلت
اولنمایه (لیاکلوا) آشماق لفتکز اوچون اوستور دك انواع دانه لر و باقیه لر ده اولان
یمش لری و دغی آقزدوق اول چشمه لری اچماکنکز اوچون و باقیه لر نکز و ایگنلک لر نکزنی
صوغارور اوچون (من ثمره) اول چشمه لار ننگ صولار ندان حاصل اولغان یمش لردن
وانوع دانه لار دان (و ماعملته) یصامادی آنلار نی بنی آدم لر انواع یمش لری و انواع
حبه لری (ایدیهم) اول بنی آدم لر قول لری ایلان یصامدی لر بلکه الله تعالی قدرتی
بر لن بولدی (افلاشکرون) ایلشکر قیلما سار می اول قول لر بونعمت لر الله تعالی دن دور
دیو طریقت اهلی قاتونده اولو کیر دن مر ادم عصیت و غفلت ایله اولدو کی کونکل لر در
اول اولک کونکل لری الله تعالی تر گوزادور توفیق و هد ایت یغهور لری بلان
کونکل لر ده محبت و طاعت لر انواع دانه لر و انواع یمش لر کبی در تا که روح تر و کلکی
اوچون روح آشاغوجی انسان کبی در اول روح دان انواع علوم حکمت لر و مکشفات لر
پیدا اولماق یلغه لر کبی در (اللهم ارزقنا سبحان الذی پاک و منزله الله در کم هر نه کم
انسان ننگ کوزی کوردو کی و کونگندن کچدو کی اشیا لر دان پاک و منزله الله در و دهر
آنچلاین الله تعالی در (خلق الازواج کلها) یر اتدی الله تعالی هر مخلوقنی جفت
جفت نته که لوح ایله قلم جفت در عرش ایله کرسی جفت اولدق کبی و آی ایله کنش
جفت اولدق کبی و یر ایله کوک جفت اولدق کبی و یل ایله اوت جفت اولدق کبی
و صو ایله توفراق جفت اولدق کبی (مما تنبت الارض) اول اشیا لار کم اوستور دی
آنلار نی یر (ومن انفسهم) اول آدمی لار ننگ اوز لار ندن جفت جفت قیلدوق نته که ایر
ایله خاتوندر (ومما) شوخچلاین مخلوقات لار جفت لاردر (لایعلمون) بلمس لار در آنی
آدمی لر زیر اجمیع ماسوی الله فی زوجیت و صنفیت و نوعیت اوزرینه یر اتدی دیما کدر
اوزیننک ذاتنی و وصفنی جمیع اشیا لر ننگ صفاتندن بری ایلادی (وایة) علامت در
الله تعالی ننگ بر لکینه و قادر لکنه (لهم) اول اهل مکه اوچون و غیره شهر لار ده اولان
بنده لار اوچون (اللیل) کیچ (نساخ) صویوب آلور مز لار (منه) اول کچیدن (النهار)
کون نورنی (فاذا) کون نورنی صویوب آلدو قمز مانده (هم) بس اول بنده لار
(مظلمون) قرانغولقه بولور لار بس بو آیتدن معلوم در که کیچه کوندن دن مقدم

اير دوکی (والشمس) ودخی قویاش علامتد رالله تعالیٰ ننگ بر لکینه و بار لغینه و قادر لکنه
 (تجری) یور و اول قویاش اون ایکی بروجی قطع ایدب (لمستقر) اوزیننگ قرار
 گاهینه دیگان (لها) بولغوچیدر اول قویاش ننگ قرار گاهی یعنی قیامته دیکن اول
 قیاش یور و هیچ وقت توقتامز دور اول دنیا ده و قتده ایکن اون ایکی بروجی سیر
 ایدار اول اون ایکی برج ننگ ابتداسی عقرب دور بوننگ شاهی زحل در بو اون ایکی
 بروج ویتی یولدوز مدبرات عالم در یعنی الله تعالیٰ آنلارنی عالم ننگ امورنده و تصرفنده
 ایلادی و الحاصل قویاش و آی عقرب بر جنده ایگان شاهلاری زحل در اول زحلیتنچی
 قات کوکده در زحل رئیس کبیدر آی ایله قویاش خادم کی لر در بو عقربده ایکن
 و قتده قویاش ننگ اوتوز بر منزلی واردر انشاء الله تعالیٰ عن قریب بیان اولنور
 (ذلك) بو قویاش زمان قیامته دیکن یورما کی (تقدیر العزیز) حکمنده غالب اولغوچی
 بر الله تعالیٰ ننگ تقدیری در (العلیم) جمیع اشیلارنی بلسگوچیدر (والقمر) دخی آی
 علامتد رالله تعالیٰ ننگ بر لکنه و بار لغنه و قادر لکنه (قدرناه) اندازه قیلدوق بزلا راول
 آيغه (منزل) اورون لر بحسب البروج بعضی بر جده اوتوز منزلی واردر بعضی بر جده
 یکر می توقز منزلی واردر (حتی عاد) تاکه اورلدی اول آی یعنی یکر منچی منزلنده
 و یکر می بشنچی منزلنده (کالعر جون القیم) ایسکی قارت خرما آغاچی ننگ بوتاغی
 کی نما که قارت خرما آغاچی ننگ بوتاقلری قارطایغاچ ککری و صاری و ناز وک اولور
 آنچلاین آیده یکر منچی و یکر می بشنچی منزلنده ککری و ناز وک اولور دیما کدر
 (الشمس) ایما سدر ای محمد قویاش (ینبغی لها) لایق ایما سدر اول قویاشغه
 یور شده و سیرنده (ان تدرک القمر) آی سیرینه و یور شینه ایر شمک قویاشقه لایق
 ایما سدر زیراکه آی ننگ اورنی دنیا کوکنده در قویاش ننگ اورنی گاهما بحسب البروج
 دورتنچی قات کوکده گاهما بحسب البروج یتنچی قات کوکده در دنیا کوکیننگ دائره سی
 کچو کدر شوننگ اوچون آی هر اوتوز کونده قویاشدان اوزوب کیدار (ولا اللیل)
 دخی لایق ایما س کیچه (سابق النهار) کوندزدن اوز ماغه یعنی کیچه مقدم در کوندزدن
 اوز ماغه یعنی کیچه مقدم در کوندزدن دیما کدر (وکل) بارچه آی و قویاش و اون ایکی
 بروج لر ویتی یولدوزلار و غیر یی یولدوزلار (فی فلک) اوزلاریننگ مخصوص کوکلارنده

(یسبحون) یوز گوچیلردر دیاده بالقلرنک یوز ماکی کبی یعنی آی و قویاش و اون
 انکی برج لار ویتی یولدوز لر و غیره کواکب سیاره لر اوز لرینه مخصوص کوکلرنده سیر
 ایلا لوچیلردر و بعده ای مؤمنلر بلونکزلر کوکلریتیدر اول کوکلر اجسام لطیفه لردر
 بعضی طبقه نور داندر و بعضی طبقه ناردندر و بعضی طبقه ز مهریر دندر کری
 شکیدر یعنی عالم ننگ جمیع جوانبنی احاطه قیلمشدر کانه بویر یمر داننگ صاریسی کبیدر
 و کوکلر یمر داننگ آتی کبیدر بویر طبیعتده تمور کبیدر و کوکلر مقتطیس تاشی کبیدر
 بوار ضنی یعنی یرنی بر جانبه میل قیلدر مایون جذب ایلامش در بوننگ مباحثه لری آله
 انشاء الله تعالی ذکر اولور قویاش ننگ قرار گاهی عرشدن چان قیامت کونی بولور
 آلدوندن عرش کاقرار گاه ایدوب مغرب بدن چقارلار آی ایله بر گازیرا که دنیاننگ
 ابتداسندن بیر و آی ایله قویاش و سائر کواکب لر عر شکایتا آلمای لردر چان عر شکایتا
 عالم لر بار چهلری فنا اولور لر قویاش و آی و یولدزلار اوزلری هم فنا اولور لار قیاس
 ایله که عرشننگ اولوغلقنی قویاش سیر ایده اون ایکی بر جنی قطع ایدار مثلاسزله
 اختصار اوزره بیان اولنسون بیاف بودور مثلاً قیاش جدی بر جنده یتنچی کوکننگ اوستندن
 اولور بو بر جده قویاش ننگ اوتوز بر منزلی وارد هر بر منزلی بزلر بر کون
 تقدیر ایدر منزله حل تربیه سنده اولور لر هوا صوق اولماغه باشلر زیر اقیاش ننگ
 نوری دنیا یوزندن یراق اولدقی اوچون یعنی بو اوتوز بر کونده همیشه قیاش
 یوقاری بنار تا عر شکایتا دیموز زیر ایتنچی کوکننگ دوری اول زمانده مشرقه در
 قیاش آندن دلور بر جنه کوچار بو بر جده دخی قیاش ننگ اوتوز بر منزلی وارد دخی
 اوتوز بر کون قیاش یوقار و بنار عر شکایتا دیموز قیاش آندن حوت بر جنه کوچار
 بو بر جده قویاش ننگ یکرمی سکن منزلی وارد زحل بوزمانده یتنچی کوکنی مغرب
 طرفه دور ایتدر قیاش آندان حمل بر جنه کوچار قیاشنی زحل تصرفندن مشتری
 آلور آلتنچی کوکننگ مدبری در بو بر جده قیاش ننگ اوتوز بر منزلی وارد بو
 بر جده قیاش ننگ نوری دنیا یه یقین کلور عالم گار احتلک لر ایشور قارلاری باشلار
 آندن قویاش ثور بر جنه کوچار آنده قیاش ننگ اوتوز منزلی وارد بوزمانده عالم
 خرم و شاد اولور قیاش ننگ نوری عالمگا یقین کلور شرقی و غربی سی برابر اولور

اولدیلار اول علامت نی تکذیب کا تو تدیلا ر الله تعالیٰ ننگ بو اورنک بر علامت دیما کندن
 مرادی محمد علیه السلام در زیر محمد علیه السلام پیغمبر لاردن بر پیغمبر ایدی بو
 محمد علیه السلام قرق یا شینه دیکن هیچ بر اوستاد دان علم او گرانمکان ویتیم اوسکان
 ایردی و خطیاز ماقی و اوقماقی بلمیان ایردی و مکه کافر لری و رؤساء عرب لره برسی خط
 یاز ماقی و اوقماقه بلاغت و فصاحتی و بایلقی نظیر لری یوق ایردی با وجود اول محمد
 علیه السلام قوت نبوت ایلان آنلاردان بلاغته و فصاحتی اوستون اولدی هیچ بر
 دیار عربی و غیر دیار لره محمد علیه السلام کبی عالم اولمادی هم اول مکه ایمان سز لری
 دارند و ده محمد علیه السلام ننگ عالم ایردو کینه اقرار لاری وار ایردی و اقرار ایدار لار
 ایردی با وجود تکبر او عنادا آنکا ایندو کی آیات قرآنی دن یوز لرون چوردیلار (واذا
 قیل) قایوز مانک دینلسه و ایتلسه پیغمبر جانبدن یا که اصحاب لار جانبدن (لهم)
 اول اهل مکه ننگ بای کافر لارینه (انفقوا مآثرکم الله) یعنی مسکینلره صرف ایلانک زلر
 الله تعالی سز لار گاییر گان مال لار نکزدان دیو (قال) ایتور بولدیلار (الذین کفروا)
 آنچلا یین مکه کافر لری (لذین امنوا) اول مال لار نکزنی خدا یولینه صرف قیلونک ز
 دیگوچی مؤمن لره (انطعم) ایا اطعام و انفاق فلاقی مو (من لویشاء الله اطعمه) شوخچلا یین
 من لره اطعام قیلاقی مو الله تعالی بزلرنی تلاسه طعام لار ندور دیدو کی من لره (ان انتم
 ایماس سز ای محمدی لر) (الا مکر ایر سز لر) (فی ضلال مبین) آشکاره آ ز غونلق و گمر
 اهلقل سز آنداغ اولسه بزلردن نه او چون فقیر لره انعام و احسان ایدنک ز دیو ایتور سز لر
 بار نکز لر الله نکزدان سور انک ز لر دیو استوزا قیلدیلار زیرا که سز ای محمدی لر
 ایتور سز لر بزگا الله تعالی طعام بیرر دیو بس آنداغ اولسه بزلردن نه او چون فقیر لره
 انعام و احسان ایدنک ز لر دیور سز لر بس اعتقاد نکز قولنکزه مطابق اولمادی شول اجلدن
 ای محمدی لر ضلالتن قالدنک ز دیو مؤمن لره سز نش ایلادیلر (ویقولون) ایتکوچی
 بولدیلر اول مکه ننگ کافر لری اول ایتکوچیلر ابو جهل و عقبه و شیبه و ابی لهب و سلمه
 ایردیلار ایدی لر ای محمد (متی) قایوز مانده در (هذا الوعد) بو قیامت کونی
 دیدکنک سن ایتور سن ای محمد قیامت کونی کلاچک در یوم موعود در فقیر لره انعام
 و احسان ایدونک ز اول کون او چون دیو (ان کنتم صادقین) شرط محذوف در ای فقولوا ان

کنتم صادقین بس اول کونی کما کی دعوا سندنه راست لاردان اولسانکنز ای محمد اول
 قیامت قایو کون کلور یاز کلور مو ویا کوز کلور مو قش کلور مو جای کلور مو الله تعالی
 اول کافر لاره جواب بیروب حبیبنه آیات ایندوردی (ماینظر ون) کوتماسونلر آنلار
 قیامت کونی ننک کما کنی یاز دان و کوز دان و قش دان و جایدن (الا) مکر کوتسونلر آنلار
 قیامت کونی ننک کما کنی (صیحه واحده) اسرافیل علیه السلام طاوشنی (تاخذهم) توتار
 اول اسرافیل علیه السلام آوازی (وهم) حالانکه جمیع دنیا یوزنک بولغوچی آدمی زاده لر
 (یخصمون) بری بری ایلان قچر و شوب عمل لار ایلا دکی و قتل رنده یعنی حضرت
 اسرافیل علیه السلام هلاک ک صورتی اورر دنیا یوزندا گی و کوکدا کیلر بار چهلری
 هلاک اولور لر شول اجلدن الله تعالی بیوردی که (فلا یستطیعون توصیه) بس هلاک
 صورتی اوردکن کزین آدمیلر تیزلک اوزرینه جانلر نی بیر لر شیله که بری برینه
 وصیت لر نی ایتور کا طاقترلر اولماسدر (ولا) دخی طاقتلری قالما سدر (الی اهلهم
 یرجعون) صحرالرده و باز لر رده کتد کیلر ایولری و اهل لری صاری قایتماغه طاقتلری
 قالما سدر بلکه هلاک ک صورتی ننک آوازی ایشدانلر کراک کوک اهل و کراک یر
 اهل دفعه جان بیر لر و بیر لر و کوکلر هلاک اولوب قرق یل تور دق دین کزین
 الله اسرافیل علیه السلام نی ترگوزوب الله تعالی امر ایلار ای اسرافیل بعث صور نکنی
 اورکل دیو شول اجلدن حبیبنه خبر بیرب بیوردی (ونفخ فی الصور) اورولور صور اسرافیل
 علیه السلام ننک ایکنجی اورما کی مخلوقاتلر نی قبرلر ندن قوبارماق اوچون در شول
 اجلدن بیوردی که (فاذا هم) بس اول بنی آدم لر (من الاجداث) قبرلر ندن قوبوب
 (الی ربهم ینسلون) الله تعالی تلا نان و قتل حساب یرینه بارما قلق یرینه آشغور لر
 آشفه زلر ایردی فرشته لر آنلار نی حساب یرینه قوارلار بوا یکی نفخه ننک آراسی
 قرق یلدر اول قرق یل اچنک هیچ بر بنی آدم لار قبرلر نده عذاب کورمز لر در کانه
 یوقلا دوقی کمسنه لر کبیدر قبرلر ندن قوبدقلار ندن صونکره کور لر قیاش سونگو بوی
 قدری اوسلار ندن یر نی قزدروب ناش لر و قوم لار باقر کبی اروب تور دقلار نی کورب
 (قالوا) ایتور لر اول قبرلر ندن قوبه و چیلر اگر چه صیغه جمع ماضی در بوچلا یلن
 اورنلار ده مفسر لر صیغه جمع مضارع ایله تفسیر ایدار لر (یاویلنا) آی وای نه شده لی

کون گلدی بزلرننک باشمزغه (من بعثنا) کم قوباردی بزلرنی (من مرقدنا) یعنی
یوقلادوقی یوقمزدان بزلرنی کم اویغانندی دید کارنده الله تعالی جانبندن فرشته لر
آنلاره جواب بیررلار (هنا) اوشبو یوقی لارنکزدان اویغانماق کونونکز (ما) شوخچالین
کوندر (وعد الرحمن) وعده قیلوب ایردی الله تعالی دنیا ده ایکن وقت لارنکز ده پیغمبر لر
آرقلی و کتابلار آرقلی و کتاب بلگوچی عالم لار آرقلی بوقیامت کونیدر صور و غ
وسؤال کونیدر دیو (و صدق المرسلون) ایچی لر یعنی پیغمبر لر آرقلی بو کونننک
کلهما کنی راست ایتدیلر سزلرنی بو کونننک کلهما کی عقدر دیو اوند ا دیلار سزلر دنیا ده
و قتلر نکز ده بو کوننی یلغانغه توتد نکز پیغمبر لر نی و آنلر اورنینه قالغان عالم لار نی
یالغانچیلار دید و نکز اوزلاری یازب اوزلاری اوقیدر دید نکز و عالم لار نفس لری
اوچون وعظ ایتادر دید نکز بو زمان منافقلاری اصلا عالم علمایه تعظیم لری قالما دی
و آنلارنک سوزینه قاراب عمل قیلغوچی عامل لری قالما دی واه مسرتاه فی زماننا (ان کانت)
بولما دی اول قبر لر ندن قوپغوچیلر نی بریره جمع ایدر گزیرا که شرقا و غربا اولوکلر در
مونلر نی حساب یرینه جیار غه بر علامت کر کدر اول علامت اسرافیلنک آوازی یعنی اوچونچی
صوریننک آواز قیلماقیدر (الا) مگر بولدی بر علامت (صیحه واحدة) اسرافیل علیه
السلامننک اوچونچی کره آوازی علامت جمع در قبر لر ندن قوبدی لر اسرافیل علیه السلام
آوازی ایشکچ بین الصلاتین یعنی ایکی نماز آراسیند شرقا و غربا اولغوچی قبر اهل لری
حساب یرینه حاضر اولور لر شول اجلدن بیور دیکه (فاذا) اسرافیل علیه السلامننک
اوچونچی صورنی اور دکنک (هم) اول بار چه قبر اهل لاری (جمع) بار چه لاری ایرکاکلاری
و تشیلاری و قارتلاری و یکت اوغلانلاری حتی که آنافر ندن جانلی بولوب اولگمانلاری
(لینا) بزننک بلاکیف آلد مزده (محضرون) حاضر اولغوچی لار در ذات لاری
و اعمال لاری ایلان (فالیوم) بس محاسبه کونی (لاتظلم) ظام ایدل مس در (نفس) هیچ
بر کشی گا (شیئا) هیچ اشد و هیچ اشد ظلم ایتلهما سدر (ولا تجزون) دخی جز ابیر لما سدر
(الا) مگر جز ابیر لور و جز النور (ما کنتم تعملون) شول عمللر ایلله جز النور لر دنیا ده
ایکن وقت لر نده آنی اشلادیلار ایدر گولارینه او جماعه کرماک بلان حکم ایدر مزلر
و یا و زلارینه تموغه قالماق بر لان حکم ایدر مزلر (ان اصحاب الجنة) بدرستی و راستی که

اوجماح اهل لری (الْیَوْمَ) بو کونده یعنی قیامت کونده (فِی شُغْلٍ) ایشدن درواشلاری
 اولدر که آشامق و اچماک و حور قزلری ننگ بکری برلان مشغول اولماق هر تورلی
 براقلره بنب چاپماق و تخت لر ایله هوایه اوجماق هر تورلوك سماع برلان استماع
 ایدب رقص ایتماک و فصاحت شعرلری ایتماک (فَاکْهُونُ) هر تورلی خوب ایسلی
 یمش لار یماک و اسنامک (هَمْ) اول اهل جنت اولرلی (وَأَزْوَاجَهُمْ) آنلار ننگ حلال
 جفت لری (فِی ظِلَالٍ) خوب یغاچ لار ننگ کولا گالارنده اولتورلار اگر دیر سنک
 اوجماحه کنش یوقدور کنش اسیلکندن قاجب کولا که گاکرماک لازم کولور ایردی
 دیر سنک بز جواب بیرورمزلر که اوجماح اهلی ننگ کولا که گاکرماکی اولدر
 الله تعالی اوجماح یورتنی تجلی نوری ایلان منور ایلامشدر لکن اوجماح ییل لاری
 اسب اوجماح ننگ یغاچلار یینک تویندن انواع چچاکلار اولور انواع چچاکلار کولا گاده
 اولور اول چچاک لره ییل ایسدوکی وقت لارده اولوغ یغاچ لار ننگ کولا گاسی ایله
 طولقونلاب انواع لون لر پیدا اولور شول انواع لون لر نی کورور اوچون اوجماح
 اهلی کولا گیه کر لر غرایب و عجایب ایسلر دماغ لرینه کرتور اوچون طولقونلاب
 تورغان انواع لون لر نی کورور اوچون کولا گیه کر لر دیما کدر (عَلَى الْأَرَائِكِ)
 اوچقوچی تخت لر اوستونده (مُتَّكِنُونَ) تایانغوچیلاردر هم اوجماح ننگ چچاک لر نی
 طولقونلاب توردقنی وقوش لار ننگ سایر ادوق لار نی ارائک لار اوزره تایانوب
 قراب تورغوچی لار دور ارائک اوجماح تخت لر نی ننگ بر نوعیدر اولتور دق لاری
 وقتده بر کشی اولتور وردای اورندق لاردر اون کشی اولتور سه اول اولوغ لانور
 وکینک اولور حتی که یوز کشی اولتور سه شیله اولوغ لانور وکینک یور قایتوب
 صاحبی ننگ ملکته کرسه بر کچراک اورندق اولور ارائک اوشبودر تفسیر ابن عباس ده
 بیله مذکوردر (لَهُمْ) بولغوچیدر اول اوجماح اهلینه (فِیْهَا) اول اوجماحه (فَاکْهَةٌ) انواع
 خوب ایسلی یمش لر (وَلَهُمْ) دغی بولغوچیدر اول اوجماح اهلینه (مَائِدُونَ) نه نرسه لر نی
 تلار لر ودعوا قیلور لر آشامق دن و اچماک دن و قوچماقدان و بنماک دن و کیمما کدن
 (سَلَامٌ) الله تعالی طرفندان اوجماح اهلینه سلام علیکم (قَوْلًا) سوز یوزندن یعنی
 الله تعالی آنلاره سلام علیکم دیو بنده لرینه سلام بیر گوچی الله تعالی صفتی بودر که

(من ربِّ رحیم) بنک لرنه رحیم ایلاب اوجماح نعمت لری یرلان قل لارنی صیلاغو چیدر
 اول آرا ده اوجماح ایله تموغ آراسنده عجاب کوتارلوب اوجماح ایله تموغ آراسنده
 بر فرشته ندا ایلار (وامتازوا) آیرولونکز (الیوم) الله تعالی اوجماح اهلینه سلام
 بیردکی کون (ایها النجرون) ای منافق لار ابن عباس ایدی الله تعالی ننگ اوجماح
 اهلینه سلام بیرما کی عاصی لار تموغ دان چقوب اوجماح کا کرگاج در اولوم کبشنی
 ذیح قیلغاج در واعرافنی هلاک ایدب آننگ اهل لرنی اوجماغه کرتکاج دیدی
 (الم اعهد الیکم) ایا سز لرا کا سز لرننگ فائده نکز اوچون وعده قیلما دم می بلی
 وعده قیلدم پیغمبر لرا آرقلی (یا بنی آدم) ای آدم علیه السلام ننگ بالالاری اول
 پیغمبر لرا آرقلی وعده قیلدی امر م بو ایدی (ان لاتعبوا الشیطان) قوللق قیلما نکز
 شیطان لعین گا دیو بلکه انبیال و رسول لرننگ یولینه اتباع اولوب بنگا عبادت لرا
 قیلونکز دیونه کم پیغمبر لرا یولینه خلاف یول لار شیطان لعین ننگ یولی در دیو
 امر ایلاب ایدم (انه) بد رستی و راستی که اول شیطان لعین (لکم) سز لرا گا یا آدم
 اوغلانلاری (عدو مبین) سز لرا کا آشکاره و آچوق دوشمانکز در (وان اعبدون)
 آیا امر ایلامد می پیغمبر لرا آرقلی بنگا عبادت ایلانکز لرا و بنی برلانکز لرا و بنم
 پیغمبر لرا مه اتباع ایلانکز دیو امر ایلام (هذا) بنم رسول لار مه اتباع ایلاب بنگا
 عبادت ایلانکز دیما کم شیطان یولینه اتباع قیلما نکز لرا دیما کم (صراط مستقیم)
 توغری یولدور سز لرنی دنیا و آخرت مقصود لرنکز گا ایرگوزور کا (ولقد) تحقیق
 شک سز و شبهه سز (اضل) آز دوردی اول شیطان (منکم) سز لردن ای آدم اوغلانلاری
 (جبالا کثیرا) کوب جماعت لرنی (افلّم تکونوا تعقلون) ایا تعقل و تفکر قیلما سز
 الله تعالی طرفندین جواب کور (هذه) بو کورندکی کوز لرنکزه اوت
 دینکزی کبی (جهنم) جهنم دیدکی اوتدر (الّتی) آچلاین اوتدور که
 (کنتم) بولدونکز سز (توعدون) وعده قیلنمش ایردنکز پیغمبر لرنکزی
 تکذیب قیلماق سببلی (اصلوها) کورونکز لرا اول جهنم گا (الیوم) اوشبو کون
 (بها) شول سببلی کورونکز لرا (کنتم) بولدونکز سز دنیا ده ایکن وقت لرنکزه
 (تکفرون) حق اشلارنی گیزلاب پیغمبر لره اینانما دقنکز اوچون بو آیت دن

مؤمن لره نصیب اولدور که علمالر ایتدوکی سوزلر نی دل و جان ایلان راست لایوب
 عامل اولاسزلر اکر چه اول عالم لر بیوردقی اش لر جانلرینه آغر اولسه ده زیراکه
 امور الهی جانلاره آغردر نفسی جهتندن چونکه اول عالم لر ایتدکی امرلر نی
 قبول ایدب عبت ایلله ایشلاسه نکز اول اید گواشلار بنی آدم گا طبعی اولور اول امر نکز
 خلایق نهی در اول نهی اش طبیعتنه آغر اولونوب دشمان کور نور اول نهی ایلله موصوف
 اولنمش لر نی هم کره و دشمان کور لر توفیق الهی اوشبودر تأمل ایللیه سزلر الله تعالی
 حساب کوننی تجدیدا ذکر ایلاب بیوردیکه (الیوم) معهود حساب کوننک (تختم علی
 اقواهم) آغزلرینه مهر اورور مزلر قیلدوقی فعل لر نی آغزلری گواهلق نیرماسونلر
 اوچون ودخی الله تعالی ننگ بنده لر نی ننگ فعل لر نی اوزرینه توتدقی گواه لر خلاف
 قانون ناس اولسون اوچون ودخی کوب اورون لرده بنده لر بو گناهلر نی قیلما دم دیو
 انکار لرینه برهان اوچون ودخی الله تعالی بنده لرینه اوزیننک قدرت باهره سنی
 کور کوزمک اوچون کر اما کاتبین لر یازدقی کتاب لاری و اعمال لر نی هجت اقوی اولور
 اوچون (وتکلمنا ایدیههم) یعنی سوزلر بز گا اول بنده لر ننگ قول لر نی ننگ بار مقلری
 دفعه نشهد بو صاحب مز ننگ شول تور لوک قیلمش لارینه گواهلق بیر امر دیر لر (وتشهد
 ار جلههم) و آیاقلر ییننک بار مقلری یینه گواهلق بیر لر اول بنده لر ننگ فعل لر یینه (بما
 شوخچلاین فعللر یینه گواهلق بیر لر (کانوا) بولدیلار اول بنده لر دنیا ده ایکن وقتلر ننگ
 (یکسبون) اول بنده لر کسب ایتار ایر دیلار ایمانسزلق و ایماندن (ولونشاء) اگر تلاسک
 بزلر قهر (لطمسنا علی اعینهم) کوزلر ییننک اورننی یوق ایلاسک یعنی کوز اورنلار نی
 مانکلا یلاری بر لان برابر ایلاسک (فاستبقوا) بس اول طمس ایتد کمز بعدنده بار سه لر
 آنلار (الصراط) یول بر لان (فانی بمصرون) بس اول یولنی قایدان کور ب یورمک
 کراک بلکه بز رحمت مز ایلله آنلار ننگ ایمانسزلق لر یینه و گناهلر یینه قرامایون کوزلر نی
 طمس ایلاما دوک وعده کونینه دیکن آنلاره اختیار بیر دک (ولونشاء) ودخی دنیا ده ایکن
 وقتلر ننگ تلاسک بزلر گناهلر یینه قراب انتقاما (لمسخرناهم) انسانیت صورتلار نی تبدیل
 ایلاسک (علی مکانهم) یعنی اول انسانیت صورتلر نی تبدیل ایلاب آننک اورنینه
 غیر ی حیوانلار صورتنی ایلاسک مثلا انسان صورتلر نی تبدیل ایلاب آنلار نی دونکز

صورتندہ یا پچن صورتندہ ایلاسک (فَمَا اسْتَطَاعُوا) بس تبدیل صورت اولدی لرندن
 کزین قوت لری یتماسدر آنلارننک (مُضِيًّا) شول مسوخ اولدی صورتلری ایلان
 یورورگا (وَلَا) دخی طاقتلری یتماسدر (يَرْجِعُونَ) مسوخ اولدی صورتلرندن کیرو
 آدم لک صورتنه قایتا آلماس لردر فرق ایلامایون رزق لری بیروب آنلاره قوت
 عاقله بیروب اوزم ننگ وعدانیتمنی بلدورمک و بلماک اچوون قانون شریعت یصاب
 کتابلر و پیغمبرلر یبار دوم و کتابلر بلگوجی عالم لر یبار دوم و گناه مرض لر نکزننک
 ادویه سی توبه بلدردم اول توبه تیزلوک اوزرینه قیلماغه ایلام عمر نکزننک
 آخرنده توبه ایدار سزلر دییادم سزله قوت عاقله بیردم تاکه آخر عمر مزده توبه
 ایدرم دیو غرور اولماسونلر اچون بعضی لر نکزننک عمرنی اوزون یرادوب
 بعضیلر نکزننک عمرنی قصه ایلام تاکه بندلر بونلاردان عبرت لر آلوب توبه
 تیزلوک اوزرینه ایلا گای سزلر شول اجلدن بیوردیکه (وَمِنْ نَعْمَةٍ) بعضی من لره
 اوزون عمرلر و یورورمزلر (ننکسه) باش توبان ایدارمزلر (فِي الْخَلْقِ) یراتماق مزده
 یعنی باش توبان ایلاماکن مراد بندلری کوب عمرلر سور دورب کیرو
 اوغلاخچق عقلینه قایتارورمزلر (أَفَلَا تَعْقِلُونَ) آیا عقل ایله فهم لاماسو سزلر و بعضیلر
 قارتلق مقامنده اولان عقلی کرمایون دنیا دان اوتکاردک و بعضیلرنی حال شبابتن
 وفات ایلا دوک و بعضیلرنی طفل وقتلرنده وفات ایلا دک بونلارنی عقل لر نکز ایله
 فهم ایدوب تیزلوک اوزارنده توبه ایلا یه سزلر دیمک در کافر لر ایدیلر که بو محمد کا
 ایندو کی قرآن شعر دور الله تعالی آنلارننک سوزلرنی رد اینوب بیوردیکه (وَمَا عَلَّمْنَاهُ) ۱۰۵۰
 او گراتما دوک بزلر اول عهد کا (الشَّعْرَ) بیت لرنی (وَمَا يَنْبَغِي لَهُ) لایق و صحیح ایماسدر
 اول ایتکان قرآن بیت اولورغه (أَنْ هُوَ) ایماسدر اول نرسه کم بز آنی محمد او گراتدک
 (أَلَا) مگر ایرر اول او گراتدو کی نرسه مز (ذَكَرُ) او گوت و نصیحت در که دنیا داق
 حال لرنی بلوب آخرتده اولاقچق حال لرنی تذکیره ایلامک اچون اولغان کتاب
 سماوی در (وَقُرْآنٍ) دخی اول محمد صلی الله علیه وسلم گا او گراتکان نرسه کتاب سماویدر که
 بارچه احکام لرنی جمع ایلا کوچیدر (مُبِينٌ) بارچه احکام لرنی بیان ایلا کوچیدر

(لیننر) قور قتماق اوچون ایندرلدی قرآن مبین (من) شوخچلایین من اوچون ایندورلدی
 (کان) بولدی اول دنیاده ایکن وقتده (حیا) عقلی و فهمی برلان ترک یعنی قرآن شوخچلایین
 بنده لر اوچون ایندرلدی آنلار عقلاء اهلندن اولوب آخرت لیک کونلارنی
 فکرلا گوی لر درودایم الاوقات الله تعالی نی یادایدوب عذابندان قورقوچیلار ودایم
 دنیاده بولغان لردن و اوتکن لردن عبرت آلمان لری اوچون بو قرآن ایندرلدی هر
 کم آخرغی کونلارنی حساب ایدامز اولور سه اگر چه دنیاده جانلی اولسه ده اولوک
 حکمنه اولور (و یحیی) اگر اول و او ابتداءیه اولور سه معناسی بودر حق بولور دیما کدر
 اگر و او عطف اوچون اولور سه اصلده و لیحق در معناسی بودر بو قرآن مبین ایندرلدی
 حق لنما قلق اوچون (القول) الله تعالی ننگ معهود سوزنی اول سوزی بو ایدی که
 لاملان جهنم من الجنة والناس اجمعین دیدکی سوزیدر نته که ابتداء سورده بیانی
 کچدی (علی الکافرین) ایمان سزلر اوزارینه الله تعالی بنده لرینه عبرت اوچون عجایب
 تخلیقنی و غرایب قدرتنی بیان ایلاب بیوردیکه (اولم یروا) ایا کورمز لرمی بنده لر
 بلی کورور لر (انا) بدرستی و راستی که بزلر (خلقنا لهم) یراتدوق بزلر اول بنی
 آدم لر ننگ فایده لری اوچون (ما) شوخچلایین حیوانلر (عملت ایدینا) اشلادی
 اول حیوانلارنی بزلر ننگ قدرت الهمز یعنی یراتدوق بزلر آدمی لر ننگ فائده سی اوچون
 (انعاما) تور ت آیاقلی لردن یعنی قوینی و صغرنی و دوانی و آطنی و آندین غیری
 نر سه لرنی (فهم) بس اول آدم اوغلانلاری (لها) اول تور ت آیاقلی حیوانات لری
 مالکون ملک لنگوچی لردر و هم تصرف قیلغوچی لردر (و ذلنناها) مطیع و منقاد ایلا دك
 اول دور ت آیاقلی حیواناتلری (لهم) اول بنی آدم لر ننگ فائده لری اوچون (فمنها)
 بس اول تور ت آیاقلی لر ننگ بعضیلر نی (رکوبهم) بنی آدمی آطلا چاق قیلدوق آط
 کبی و دوه و ایشاک و قاچر کبی (ومنهایا کلون) اول حیوانا ت لر ننگ بعضی سنی ذبح
 قیلب آشار لر (ولهم) دخی بولغوچیدر اول بنی آدم لر فائده سی اوچون (فیها) اول
 حیوانا ت لرد (منافع) منعفت جونلار نندن و قیللر نندن و مامو قیلر نندن و غیری اشیالر نندن
 فائده آلا چق قیلدق (ومشارب) و دخی بنی آدم لر اول حیوانات لر ننگ ایچا کلر نندن
 سوتلر یراتدوق بنی آدمه خوب اچاک نعمت لر و اچم لکار ایلا دك سوت کبی و ایرن

کبی و دوه قهزی کبی و آطهزی کبی لر (افلايشکرون) ای بنک لر اياشکر قيلماسلارمی
 و بنم ویردکی نعمت لارمنی بنم عبادتمه صرف ایلاب طلب مزید نعمت قيلماسلارمی
 (واتخذوا) باوجود بونعمت لر ننگ صدورنی بندن کور اوبلاتور و ب توتدیلر اول بنی
 آدم لر ننگ بعضی لر (من دون الله) الله تعالی دن غیر (الهة) معبودلار نته که
 نوح قومی یعوق و نسرنی معبود توتد قیلاری کبی و مکه قومی لات و مناتنی معبود
 توتد قیلاری کبی بنو ماح قومی بولد و زلرنی معبود توتد و قیلاری کبی و الیاس علیه
 السلام قومی بعلنی معبود توتد و قیلاری کبی و ایران و توران جماعتلری حضرت جبرائیلنی
 معبود توتد و قیلاری کبی و مونطالی لر قاره صغرنی معبود توتد و قیلاری کبی (لعلهم
 یمنصرون) شاید و امید در دیو اول معبود باطله لار گاتا بندیلر اول کافر لار بزره بو
 معبودلر مز دنیا و آخرتک یاردم ایتار دیو (لا یستطیعون) قادر ایماسلاردر اول معبود
 باطله لر (نصرهم) کافر لره نصرت بیراچی ایرماس لر در (وهم) اول معبود باطله لره
 سجن قیلغوچی کافر لر (لهم) اول معبود باطله لری بران قیامت کوننک (چند) جماعتلر در
 (مضرون) حاضر بولغوچیلاردر حساب یرینه یا که حاضر اولغوچیلاردر جهنم کا
 کرور گاتا چونکه مکه کافر لاری پیغمبر مزی کاذب دیو و شاعر دیو قاتیغ سوکدیلر الله
 تعالی آننگ خاطرینی تسلی ایدر اوچون آیات ایندر دی (فلا یحزنک) بس البته
 سن ای محمد کونکلو نکتی کویوک کا و حسرت کا صالماسون (قولهم) مکه کافر لری ننگ انک
 لست مرسلادیماکلاری و سنی کاذب و فالچی دیماکلاری و شاعر دیماکلاری (انا نعلم)
 بدرستی و راستی که بزر بلور مز لر (ما یسرون و ما یعلنون) نه کم آنلار سنی یا شرون
 و آشکاره سوکدیلر و مکر لر قیلدیلر بس آنلاره قیامت کوننک جزا لرنی بیرور مز لر
 (اولم یر الانسان) ایا کور ماسمی و بلماسمی آدمی اول انساندن مراد عاص بن وائلدر
 الله تعالی ننگ و پیغمبر مز علیه السلام ننگ اولوغ دوشمانیدر (انا خلقناه) بدرستی
 و راستی که یراندوق بزر اول عاص بن وائلنی (من نطفة) آتاسی ننگ و آناسی ننگ
 شهوتلرندن یرادوب قوتلی آدم ایلادک و قوت عافله لار و متصرفه لر بیردک (فاذا)
 بس شول زمانده یعنی پیغمبر علیه السلام ننگ پیغمبر لکی حقنده و دخی الله تعالی ننگ
 بر لکی و بارلغی حقنده سوزلاشدکی زمانلر نده (هو) اول عاص بن وائل (خصیم قاتی

خصومت قیلادر مؤمن لر ایلله الله تعالی ننگ برلکنی نفی ایدب و پیغمبر علیه السلام فی
 تکذیب ایدب و عشر جسمانیغه انکار ایده در (مبین) آچق و روشن یعنی اوزینک
 کج عقلی برلان عالمنی قدیم اثبات ایدوب اهل ایمان ایلله مجادله قیلادر بازارلارده
 و غیره جمع ناسک (و ضرب) دخی بیان قیلادر اول عاص بن وائل (لنا) بزره (مثلاً)
 اوغشاشلاری خالقیتده یعنی ایتادر واجب الوجود بر ذات ایدی اول بر ذات دن ایکنچی
 نرسه لار صادر اولماز در اول بر ذات فلک اولنی تخلیق ایلادی فلک اولده عقل
 فعال یعنی جبرائیل سن فلک ثانینی تخلیق ایلادی و بیور مشدر الی نهایته مالا یعنی سوز لر
 سویلاب مؤمن لر ایلله مناظره باطله لر قیلادر (ونسی) اونوتدی اول عاص بن وائل (خلقه)
 اوزینک یراتلد و قنی حالانکه اوزینک یراتلد و قی ایکسی نجس صودن ایدی
 باوجود انکار بعث ایدوب الله تعالی یه مثال اوغشاش لر اثبات اید در (قال) ایتادر
 اول عاص بن وائل (من یحیی العظام) کم ترگوزور اولدکی سیاکلاری (وهی) حال آنکه
 اول سیاکلار (رمیم) چرمش در دیمادی الله تعالی عظامه زیراکه لفظ عظام اسم در صفت
 دکلدر یعنی اسم فاعل و اسم مفعول معنا سننده ایما سدر بر کون اول عاص لعین اوچنه
 بر آدم ننگ چروب و الوب بتکان سیاکنی آلب محمد علیه السلام گا کلدی و ایدی
 یا محمد بو چریش و اولمش سیاکنی کم ترگوزور دیو سوال ایتد و کنده الله تعالی آیت
 ایندری (ئل) ایتکل ای محمد اول عاص بن وائل گا (یحییها) ترگوزور اول چرمش و الممش
 سیاکنی (الذی) آچچلاین الله تعالی که (انشأها) یراندی اول چرمش سیاکنی (اول
 مرة) که اول مرتبه ده اول سیاکنی ایکنی منی دن یرانب ایدی (وهو) اول الله تعالی
 (بکل خلق) هر بر مخلوقاننی کلا و جزء (علیم) بلگ و چیدر اول مخلوق لارنی اجمال و تفصیلاً
 کرا کیر ائلماز لارندن اول و کرا کیر ائلد و ق لارندن کزین بس اول عاص بن وائل ایدی
 یا محمد بن رؤساء مکهنی یارون جمع ایداین که بو چرمش و الممش سیاکنی نه کشی ننگ در
 ایرمور خاتونمور ترگوزوب بلد کمزدین کزین سنکا ایمان کلتورالم دیدی
 یارون سن محمد صفا ایلله مروه آراسنده اولاسن بزلار قریش ننگ اولوغ لری ایلان
 بار رمز محمد علیه السلام نعم دیدی چونکه عاص قریش ننگ اولوغ لارینه خبر بیردی که
 محمد او شوبنم اوچمد اغی قتلمش و چرمش سیاکنی ترگوزور من دیو وعده قیلدی

محمد صفا ایله مروه آراسنده اولماقچی اولدی دیدی ﴿القصه﴾ ایرته گوسن قریش ننگ
اولوع لاری ابو جهل و عتبه و شیبه و ذوالحمار و ولید و عاص بن وائل و ارم بن اسد و غیره
کم حکماء عرب و منجمین لار و کاهن لار و ساحر لر جمع اولدیلار حتی یتیمش ایکی کشی
صفا ایله مروه آراسنده جمع اولدیلار حضرت رسول اکرم فی اوندادیلار و ایدیلار
یا محمد قل یحییها الذی دیدکی آیت الله تعالی دین اینمکاندر دیو ظن ایدرمز لر بلکه
اوزونک اول کلامی فصاحتک و بلاغتک ایله ابداع ایلامش سن اگر کلام ربانی اولورسه
الذی انشاها اول مرة دیدکی ننگ تجر به سنی کوزم آل دوندن ایلاسون بو عاص بن
و ائل ننگ اوچند اقی تلمش و الممش سیاک انسانیت حالینه قایتب بزلره خبر ویرسون
وسننک پیغمبر ایردکینکا شهادة بیرسون بعده بزلر سنگا ایمان کلتور رمز لر لات
و منات فی زیر و زبر کلتور رمز لر بعد محمد علیه السلام غمکین اولوب تور دقنک الله تعالی
جبرائیل علیه السلام فی یباردی وار ایتکل حبیبمه دعا قیلماق آندین تر گوزمک بزلر دین
﴿القصه﴾ محمد علیه السلام اول یتیمش ایکی کشی به حلقه قورب اولتورماق ایله امر
ایلادی اول عاص بن و ائل ننگ اوچند اغی چرمش سیاکنی حلقه ننگ اورتاسینه صالماق
برلان بیوردی انداغ قیلدیلار که محمد علیه السلام قول کوتاروب دعا قیلدی (اللهم
باسمک الذی خلقت الاشياء کلها و علمتها فار جع هذه العظام البالية الى حالها الاول یا حی یا
قیوم یا ذا الجلال و الاکرام) دین دعا قیلدقندین کزین اول چرمش سیاک بر اوچ آدم
سیاکنی اولدی بعد بر ییل کلدی اول ییل لر کلوب جمیع سیاکلری برام برام کلتورب جمع
ایلادی اول سیاکلر جمع اولنوب آدمی صورتیجه اولدیلار قولی قولچه آیاق آیاقچه
کامل بارماقلاری برلان اولدی اوزنلغی اول آدم ننگ یتیمش ایکی آرشون اولدی
بعده اول سیاکلره سنکرلار پیدا اولدی قان لاریو کروب تن لر اوسوب بر خوب
صورتلی اولوب جان کروب تورب اولتوردی ایدی یا اخنا محمد بن عبد الله
انک لر رسول الله دیدی بن اسماعیل علیه السلام اوغلی قیدارم دیدی بنی یکرمی
اوچ یاشمک کافر لر شهید ایتدیلار آتام اسماعیل علیه السلام بنی کلتوروب عرفات
طاغینه دفن ایلادی بوملعون عاص بن و ائل بنم قبرومنی آچب بر اوچ سیاک
توفر اقمنی آلمش درسننک ایلان مجادله قیلماق اوچون دیدی یا قرداشم محمد علیه

السلام بن سننك امتنكدن اولماقم ایلان آتام اسماعیل علیه السلام دعا قیلیمش ایدی بن
آننك دعا سندنان تعجب ایداردم دیدی حتی که شهید اولدوق زمانه دیکن شول
فکر ایله جان بیردم بلم آتام ننك دعاسی ننك وقتی بو کون ایرمش دیدی پیغمبر
علیه السلام ایدی یا قورداشم قیدار بن اسماعیل علیه السلام اولدوکنك زمانغه چوق
زمان اولدیمو قیدار ایدی منکده سکزیوزیل اولدی محرم آیی ننك اونچی کونی
ایردی شمدی سنکا ترلوب امت اولدم محرم آیی ننك اونچی کوننده دیو سوزلاب
خوب یکت توفراق اولوب کتدی بو حالنی کوروب یتمش ایکی کشی ننك توقزی
ایمان کلتور دیلر قالغانلاری یا محمد جنت بسحر عظیم دیدی لر تفسیر نوغرایس ده
وابن عباسک بیله مذکور درودغی الله تعالی اولوکلرنی ترکوز مک لکی ننك نظیرنی بیان
ایلاب و قدرت غریبه سنی بیان ایلاب پیوردی (اللی) آچلاین الله تعالی در
اولوکلری ترگوزان (جعل) یراندی (لکم) سز لر ننك فائز نکز اوچون ای آدم
اوغلانلری (من الشجر الاخضر) یاشل قابلی ایکی یغاچدن بری مراح وبری غفار
یغاچیدر بو ایکی یغاچ مکه صحرالارنده چوق اولغوچیدر هر ایکی یغاچنی پچاق ایله
کیسارسانك تاچی لانب صولار آغار بو ایکی یغاچ ننك اوزونلق لاری طوبلغی یغاچی
قدر نچه اولور پیراقلاری زلفی یغاچی کبیدر یمشلاری هم زلفی یمشی کبیدر بو ایکی
یغاچ مکه تاغلارنده چوقدر شوننك اوچون الله تعالی لکم دیدی زیراکه بو یغاچ مکه
یورطندن غیری یورتیوقدر وهم بوسوره مکه ده نازل اولدی ودغی بو ایکی یغاچ ننك
مراح دیدکی سی کوکرت حکمنك در غفار دیدکی سی اوت حکمنك در چچانکه بری برینه
صوقسانك یا که تاچی سیننك صوی ایکنچی سیننك تاچی سیننه اوغراسه گورلاب اوت
بولور ودغی عجایب قدره الله اولدر مکه ننك تاغلار ییننك تاشلارندن چاقمه ایله چغار سنك
اوت چقمان چاقمانه قدر قورچلی اولسه ده بو وجه چه بو آیات خاصدر یا که بطریق
عامدر بو آیات ننك معناسی اولدر که اولوکلار ترگوزان آچلاین الله تعالی در که یراندی
ای آدم اوغلانلاری سز لر ننك انتفاع نکز اوچون هر جووش آغاچدن اوت چقماقی
دیماکدر بار چه آغاچلارنی بری بری ایله قاتیغ اشقوسانك اوت چقار مکر عنب یعنی
اوزوم یغاچندن نه قدر اشقوسانکده اوت چقمان در نه قدر قاتیغ دور ایلاسانکن زیر

طبیعتنک عناصر را برعه بتمامه اولمادقی او چون (ناراً) اوتنی یراتدوق نته که مباحثه لارینی
آنکلا دونک (فأذا) بس شول زمانده یعنی مراح ایله غفارنی بر برینه صوقدقی زمانده
یا که جوش بغاچ لارنی بری بریله قاتیغ اشقودقی زمانک (انتم) سز لر ای مکه اهلی یا که
سر لر ای بنده لر (منه) اول آغاچدن چقغوچی اوتنی (توقدون) اوتون لاره قویب
یاندروب نعمت لر پشورور سز لر بو آیات دلالت ایدر که کونکل کولارنکر ایلان
یعنی کوزنکر زده بصیرة اولور سه بعث ننگ وجودینه زیر که الله تعالی صو ایله اوتنی
و آغاچنی بریره جمع ایلامشدر صو اوتنی سوندر مایدر اوتدغی آغاچنی یاندرو مایدر
ودغی دلالت ایدار که فلاسفه ننگ جزء الذی لایتجزی فی نفی ایتدوکلارنی اثباتنه
دلالت ایدر که متکلمین لار اثبات ایلادیلار فلاسفه لار ننگ کافر صریح ایردکلرینه
بو آیات کافی در آنی اوقغوچی لر ننگ و اوقغوچی لر ننگ ایمانسنز ایردکلری ظاهر در
(اولیس الذی) ایا ایماسمی آچلاین الله تعالی بلی ایرر (الذی) آچلاین الله
تعالی قادر الله در (خلق السموات والأرض) یراندی اول الله تعالی یرلرنی و کولارنی
بو قدر اولوغ لق لاری ایلان کولارنی تراکسنز یراندی و یرلرنی سندسنز یراندی
(بقادر) قادر ایماسمو بلی قادر ایرر (علی آن) شوننگ اوزارینه قادر (یخلق)
یراتمغه قادر (مثلهم) آدمی لر اوغشاشلی کچوک حیوانلار (بلی) الله تعالی کندو
اوزینه جواب بیروب ایدیکه بلی قادر الله در که عدمنی وجود ایدار وجودنی عدم
ایدارگا (وهو) اول الله تعالی (الخالق) خلقی کوبدر یا که تخلیقی کوبدر زیرا که
خلاق لفظی صیغه مبالغه در هر ایکسی اراده اولنور (العلیم) بلسگوچیدر جمیع اشیا لارنی
کلاو جزء اجمالاً و تفصیلاً یا که معلوماتی در زیرا که علیم لفظی صفة مشبهه در هر ایکسی
اراده اولنور (انما امره) ایماسدر آننگ شائی مگر ایرر (اذا اراد شیئاً) قایوزمان
تلاسه که برسینی وجود ایدارگا (ان یقول) الله تعالی ننگ ایتماکیدر (له)
اول شی گا (کن) بولغل دیو (فیكون) بس اولشینی عدمدن وجود اولور اول
شینی وجود ایدرگا آلتلاره واسباب لاره محتاج ایرماسدر بس عر دبول دیما کی ایله
اولور فیکون لفظنی مرفوع اوقمق جائز در زیرا محذوف مبتدا ننگ خبری در فهو یكون
معناسینه در یا که منصوب اوقماق جائز در بصورتده معطوفدر علی ان یقول اوزارینه

تأمل ایلایه سن (فسبحان) بس پاک و بی عیب الله تعالیٰ فی پاکلائی من اوصاف مخلوقاتین
 فسبحان نذک فاسی بونده عذوف شرطنک جوابیدر یعنی اذا تأملت ما فی هذه السورة
 فسبح سبحانه دیما کدر تور کی معناسی اولدور که هر چنان بوسوره یس داگی عبرتلا رنی
 وقصه لر فی فکر لاسام عجایبه قالور مشول اجلدن یارب سنی پاکرم و تنزیه ایدار م جمیع
 مخلوقاتلر صفاتندن دیما کدر الله تعالیٰ بوجمله فی بنده لره تعلیم اوچون ایندر دی شول
 اجلدان عرب لار بر شیاء عجیبه فی کورسه لر سبحان الله دیر لر شول اجلدان سبحان
 الله لفظی کلمه تعجب دیر لر (الذی) آچلاین قدر تنده و کما التند و صنعتند عجایب
 الله تعالیٰ در (بیده) اول الله تعالیٰ نذک بلاکیف ید قدر تنده در (ملکوت کل شیء)
 هر اشیالار آننک ملکند و اولما قدر بوضو رتده ملکوت ملک معناسینه در و اوایلہ تا
 آرتدر لدی مبالغه اوچون یا که ملکوت و اوایلہ ناسی نفس کلمه دن اولور سه ای باطن کل شیء
 معناسینه در بو تقدیر چه ملکوت باطن معناسینه در بعضیلار ملکوتنی ابتداء معناسینه
 دیر لار بو اورنده بو معنا انسب در زیراکه و الیه ترجعون قرینه ایلہ ای ابتداء کل شیء
 معناسینه در (و الیه) اول الله تعالیٰ صاری بنده لار (ترجعون) انتهاء لر نکرده
 الله تعالیٰ نذک حکمی صاری قایتور سزلار اعمال لار نکرده و افعال لار نکرده کوره جزالار
 کورر سزلر ترجعون لفظی حسن الاختتام در بنده لارینه تعلیم اوچون در نتمه که
 سوره نذک ابتداء سنی متشابهات ایلہ ابتداء ایلدی بار چه معنا لاری الله تعالیٰ یه قایتور و
 اسرار لر فی الله تعالیٰ بلور و بنده لار فی اید گولک فعلینه و اقوالینه قایتار غوچیدر *

❁ سورة الفتح مدنیة تسع وعشرون آیات ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ هجرة نذک آلتچی یلنده آی نذک اول کوننده دوشبه کون ایردی پیغمبر مر
 صلی الله علیه و سلم مدینه دن منکده تور ت یوز کشی ایلہ حج طلبنده اولوب و هم غاز یلق
 قیلور اوچون چقدیلار میقات احرام نذک ذوالخليفة دید کی اورنغه یتوب احرام بغلامغه
 تور دوقلارنده ابو جاهل لعین مکه شاهی ایردی شهر مکه دن آلتی منک کشی ایلان
 پیغمبره مقاتله اوچون و حج دن منع ایدار اوچون چقدی پیغمبر مر علیه السلام یارانلاری
 ایلہ ذوالخليفة دن کیر و کلوب مدینه طرفندین اولان (حدیبیه) دیگان چوقوره کردیلار

بعده پیغمبر من ابو جاهل گاه ابو بکر صدیقنی ایچی یباردی نامه نی یازدی یا ابا الحکم
سننک ایله بابا لار من بر دور بز لار نی آتامز ابراهیم علیه السلام ننگ ایوندن عبادۀ دن
منع ایلامنک زلر بز لار دن هر یل کعبه یه وار ب حج قیلد قمن او چون مال آغل کل برو آتامز
ابراهیم حرمتی او چون آتامز ننگ بنا قیلدی ایونده هر کم عبادۀ قیلسه آنی منع
ایلاما یوک دیو یازدی ثم السلام علی من اتبع الهدی یازونی بیروب ابو بکر صدیقنی
یباردی حضرت ابو بکر نی ابو جهل غایت سوار ایردی چون ابو بکر نامه نی بر دی ابو جهل
نامه نی قاراب مفهومی آنکلاب یغلادی ایدی یا ابو بکر سنی دوست تو تماقم او چون
و آتامز ابراهیم خلیل الله ننگ حرمتی او چون و بیت الله ننگ عظمتی او چون بار ایتکل
عهد کا اون یلغه چه کلوب حج قیلسونلار اوز لار ی ننگ بلد کی قدر لر نچه بیت الله نی
حرمتلا سونلر ابو یل کیر و قایتسونلر زیر ا که بن محمد کا مقاتله او چون چقارم دیو قسم
ایتب ایر دم بویل محمد نی مکه یه کر تمام دیو ابو بکره کوب مال لر بیرب یباردی و نامه نی
یازدی چون نامه پیغمبر من علیه السلام غه ایر شکاچ او قیلر پیغمبر علیه السلام ایکنچی
یل حج لار نی قضا قیلماق اولب و ساچ لر نی آلدروب و بعضلری قصر ایدوب قایتدی لار
یولک قایتدقلار نده بوسوره نازل اولدی (انا) بدرستی و راستیکه بز لار (فتحنالک)
آچدی بز لار ای محمد سننک فایدانک او چون حج یولنی یا که حکم ایلا دك بز لار ای
محمد سننک فایدانک او چون مکه نی حج قیلور غه و غیری شهر لر نی کلاچک یل لار ده فتح
قیلور غه ای محمد سننک و اصحاب لار نک فاید اسی او چون اولجا مال لار نی آلب فاید الانور لر
(فتحا) آچماق آچدوق (مبینا) ظاهر و آشکاره آچماق ایله آچدوق یعنی ابو بکر ننگ
صالح ایله قایتماق مشهور و معروف در الله تعالی ننگ انا فتحنا دیماکی براعت استهلال در
زیرا بوسوره ننگ اچنده گی آیاتلار فتوح کفار و اسلام دینی ننگ قوّت و نصرت
تابماقلا رینه دالاتدر انا فتحنا دیو الله تعالی ننگ لفظ ماضی بر لان ایتماکی عربلر ننگ
عادتیچه در زیر ا که بوفتح لر ننگ و نصر تدر ننگ بولماق کائنات الوجودات حکمنه در
و دخی اوزیننک جلالتنی خبر اولوب کلاچک زماننی اوزیننک علوشاننی بیان ایلامکدر فن
اهلنه غفی دکلدر (لیغفر لک الله) بولیغفر لک ده گی لامعله عفتح او چون دکلدر یا که
عله غائیبه او چوندر بوعله غائیبه بواورنده تور تدر غیر یلر بوتورته تابع در بوتورت

علیه غائیه نیک برسی امت لار نیک کناه لارینه مغفرتدر ایکنچسی تمام نعمت اسلامدر
 اوچونچسی هدایت صراط مستقیمدر تورنجی سی نصر عزیزدر وغیری علیه غائیه لار
 بونلاره تابعدر زیراکه بولام یعنی لام علیه مسبب لارینه داخلدر سبب لارینه داخل
 دکلر تأمل ایلا یه سن یعنی آچار مز لار سننک جهاد نیک سببلی مکهنی وغیری شهر لارنی
 سنکا خصوص امت لار نیک کناه لارنی یز لقماق اوچون و آنلاره اتمام نعمت اسلام اوچون
 و آنلارنی توغری یولغه هدایت لری اوچون و آنلاره جهاد لارنده عزیز یعنی غالب
 اولایق نصرت لار اوچون دیما کدر (ما تقدم) شوچلا یز زلت اقدام که پیغمبر لکن
 السکری اولدی (من ذنبک) سننک زلت اقدام لار نیکدن (وما تأخر) شوچلا یز زلت
 اقدام لار نیکنی یار لقدام پیغمبر لک ویرلدو کندن کزین بو تفسیر چه پیغمبر لر صفائر
 ذنوبدن خالی ایرماسلردر بوزلت اقدام لری سهوادر عهده دکلر ابن عباس
 حضرت لری بو اورنده معنای بیله دیمش که آچدوق بزلار مکه شهرنی وغیری شهر لارنی
 ای محمد ما تقدم من ذنبک ای من ابیک و امک آدم و حوّا و ما تأخر من ذنوب امتک بدعو انک
 معناسینه در معناسی اولدر ای محمد آچار مز لار مکه شهرنی وغیری شهر لارنی شوننک
 اوچون که آتانبک آدم و آنانک حوّا گناه لار اشلاب اوچما حدن چقدیلر آنلار نیک گناه لارنی
 عفو ایتما کم آننک اوچون ایدی که سننک مکهنی فتح ایدوب وغیری شهر لار نیک فتح
 ایده ماکنک سببلی عفو ایلام و کلاچک امتلار نیک هم گناه لارنی عفو ایدارم دیما کدر
 بو تفسیر چه پیغمبر لر صفائر و کبائر گناه لار دن عهده او خطاء قیلیمدن منزله لاردر بعضی
 علمالار تفسیر ایلامش لاردر ذنبک دن مراد ترک افضل دیو تفسیر ایلامش لاردر (ویتم)
 تمام ایدار (نعمته) اوزیننک اسلام نعمتنی (علیک) سننک اوزرینکا هم امت لار نیک
 اوزرینه (و یهدیک) کونددر سنی ای محمد و دخی امتلار نیکنی (صراطاً مستقیماً) توغری
 یول اوزرینه اول اسلام یولیدر (و ینصرك الله) نصرت بیرور سنکا ای محمد الله تعالی
 جهاد نیک سببلی (نصراً) شوچلا یز نصرتدر (عزیزاً) غالب اولایق نصرتدر (هو)
 اول الله تعالی (اللی) آچلا یز الله تعالی (انزل) ایندردی اول الله تعالی (السکینه)
 قرار قیلاچق صبرلقنی (فی قلوب المؤمنین) مؤمن لار نیک قلبنه هد یبیه
 توقشنده و هم هر عبادت لارده اخلاص و صبرلقنی الله تعالی مؤمن لار نیک قلبنه ایندردی

(لِيزْدَاوَا) آر تدر ماق او چون ایندردی (ایماناً) عبادۀ لارنی (مع ایمانهم) کلمۀ شهادتین
 ننگ و عبادت صلاۀ ننگ بار لقی بر لان جهاده عبادۀ آر تور دم و حج قیلماقی بیور دموز کاه
 و عشر و رمضان روز هسینه بیور دم تا که بندلر و م ننگ بو اعمال لارنی اخلاص ایله قیلسه لر
 از دیاد درجه او چوندنر تا که عبادت لار اوستینه عبادت لار آر تدر دوم دیما کدر (وَلِلّٰهِ) الله
 تعالی یه مخصوصدر نصرت بیر مک (جَنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ) کوکدا کی فرشته لار
 عسکر لرینه ویردا کی بنی آدم لار دن اولان عسکر لر بهو آیات اصحاب لر ه منت ایلامک
 لرندن نهی قیلما قدر ایدیلر بزلر سبیلی بو محمد علیه السلام دوشمانلارینه ظفر نابدی
 دیو ایتما سونلار او چوندنر یعنی یردا کی و کوکدا کی عسکر لر ننگ نصرت تابماقلاری
 الله تعالی دن در (وَكَانَ اللّٰهُ) بولدی الله تعالی هم بولور همیشه (عَلِیْمًا) قل لاریننگ
 حال لارنی بلاگوچی (حَکِیْمًا) قل لارینه حکم ایلا گوچیدر همیشه غالب لک و مغلوب لک ایله
 (لِیَدْخُلَ الْمُؤْمِنِیْنَ) جهاد بیورلدی مؤمن ایر انلارنی (وَالْمُؤْمِنٰتِ) مؤمن خاتونلارنی
 بو تقدیر چه لیدخل ننگ لامی فعل محذوفکا متعلق در امر و بالجهاد لیدخل المؤمنین
 و المؤمنات (جَنّٰتٍ) او جماعده اولغوچی باقچه لاره (تَجْرِی) آغار (مَنْ تَحْتَهَا) اول
 باقچه لار آستی لارندن (الْاَنْهَارُ) یلغه لار آغار سوتدن و بالدن و خمر دن (خَالِدِیْنَ) ابد
 بولدقلری حالده اوزلری اچدوکی یلغه لاری و اوستوندا کی کیوملری و بندوکی
 پراقلری ایله منکولاردر (فِیْهَا) اول او جماع ننگ باقچه لار ننگ (وِیْکْفِر عَنْهُمْ) اورتور الله تعالی
 غازیلار ننگ (سَیِّئَاتِهِمْ) یاوزلق لارنی یعنی گناه لارنی عفو ایدوب او جماع روزی ایلا یوب
 و دیدارینه مشرف ایدار (وَكَانَ ذَٰلِكَ) بولدی بو گناه لارنی عفو ایدوب دیدارینه
 مشرف ایلامک (عِنْدَ اللّٰهِ) خدای تعالی ننگ بلاکیف قاتونده (فَوْزًا عَظِیْمًا) اولوغ
 قول اوستون لک (وِیْعَذِبُ) اصلنده و لیعذب لیدخل کا عطف در یعنی جهاد بیورلدی
 عذاب ایتار او چون (الْمُنَافِقِیْنَ) منافق ایر انلارنی عذاب ایتار او چون (وَالْمُنَافِقَاتِ)
 منافق خاتونلارنی عذاب ایتمک او چون (وَالْمُشْرِکِیْنَ) پت پرست ایر انلارنی
 (وَالْمُشْرِکَاتِ) پت پرست خاتونلارنی عذاب ایتمک او چون جهاد بیورلدی (الظَّالِمِیْنَ)
 منافقین و منافقاتلر و مشرکین و مشرکات لر گمان قیلغوچیلر در (بِاللّٰهِ) الله تعالی یه (ظَنَّ السَّوْءَ)
 یاوز گمان قیلغوچیلر در آنلار ننگ یاوز گمان لری بو ایدی الله تعالی محمد و اصحاب لر ه جهاد

قیلد و قیلر نك نصرت بیر ماسدر زیرا که محمد نك عسکری آزلقند ان کافر نك
 عسکری کو بلیکندن سؤللفظی فتح سین ایله اوقماق و ضم سین ایله اوقماق جائزدر بوسوره ده
 هر اور نك کلد کی وقتن تأمل (علیهم) بولغو چیدر اول منافق لاره و مشرک لره (دائرة السؤ)
 یاوزلق لاری نك ایلانماکی و چولغانماکی انواع ذلت لار و عذاب لار برلان (و غضب
 الله علیهم) الله تعالی نك آچیغی و قهری منافق و مشرک لره در (ولعنهم) یراق قیلدی
 الله تعالی رحمتندن اول منافق لار و مشرک لری (و اعد) حاضر لدی (لهم) آنلار اوچون
 آخر تک (جهنم) جهنم تووغنی (وسائت) نی یاوز بولدی اول جهنم منافق لره و مشرک لره
 (مصیراً) اور لک و قایتماق یوزندن (ولله) الله تعالی یه مخصوصدر (جنود السموات)
 کوک عسکر لر یینه نصرت بیرمک (والارض) یر عسکر لر یینه نصرت بیرمک (وکان الله)
 بولدی الله تعالی زمان اولن هم بولغو چیدر الله تعالی همیشه کلاچک زمانده (عزیزاً)
 غالب بولغو چیدر ملکنده (حکیم) اوزی صفتنک حکم قیلغو چیدر مسلمان لار عسکری
 آزاو لسه ده کافر لاره غالب ایلا گوچیدر منافق لر و مشرک لر گمان ایلا مکرری باطلدر
 (انا) بدرستی که بزلر (ارسلناک) یبار دک و بعث ایلا دک ای محمد سنی (شاهد) گواه
 ایدوب قیامت کوننده امتلر نك نك افعال لر یینه واقوال لر یینه (و مبشراً) دنیا ده آنلاره
 اوچماق ایله سیونچ بیرمک ایلان (ونذیراً) تموغ عذابندن قور قتماق اوچون یبار دک
 (لتؤمنوا) اینانماق اوچون یبار دم سنی پیغمبر ایدوب تاکه اینانغای آنلار (بالله)
 الله تعالی نك بر لکینه و بار لغینه (ورسوله) الله تعالی نك پیغمبر یینک حق لغینه لیؤمنوا
 لفظی و آلد کلاچک و یعزروه و یوقروه و یسبحوه لفظ لر نی یا غیبیه ایلان اوقماق
 و تاء مخاطبه ایلان اوقماق جائزدر بو اور نك لتؤمنوا تاکه اینانغای سز لر اول محمد نك
 حق پیغمبر ایرد کینه دیما کدر (وتعزروه) تاکه نصرت برگای لار آنلار اول پیغمبره
 یا که نصرت برگای سز سز لار اول پیغمبره امام عاصم دن روایتدر یعزروه ایکی ز ایلان
 اوقماق جائزدر بوسورتک معنادر عزت و حرمت ایلگای لر اول پیغمبر نی یا که عزت
 و حرمت ایتکای سز لر اول پیغمبره والله تعالی گا (وتوقروه) اولوغ لایاسز لر الله تعالی نك
 امر لاری و هم رسول الله نی (وتسبحوه) اول الله تعالی نی مخلوقا نلار صفاتندن منزّه
 ایدوب سبحان الله دیا سز لار (بکرة) ایرته لر ده (و اصیلاً) و کچه لار ده

یعنی دایم الله تعالی ننگ ذکر ایله مشغول اولاسزلار و نماز لار اوقوب توبه و تضرع
ایله اولاسزلار ابن عباس تفسیر ننگ کلمتور مشدر که بکره دن مراد ایرته نمازیدر و اصیلادن
مراد یسیع نمازیدر بوا یکی نماز منافق لاره جماعت ایله اوتامک آغر در دیدی مؤمن
مخلص لاره سهل در دیدی خصوصاً بوا یکی نمازی جماعت مسجد ده اوتما کده نیچه ما
حدیث صحیح لار واردا و لدی تر کنده منافق لق ایله اوتایانلره حج و عمره ثوابی ایله مشارق
و مبارقن مسطور در (ان الذین) آچیلاین مدینه عرب لاری (یبایعونک) قول
بیر شوب عهد قیلدیلار سننگ ایله ای محمد مدینه دن مکه یه حج اوچون چقد و قنکه
ایدیلر یار رسول الله اگر مکه جماعتلری بزلرنی کرتمایون مقاتله ایلسه لر رضامن لار بزر
دخی رضامن لار مال لار من ایلان و باشلار من خدا یولینه فدا اولسون دیو پیغمبر من
صلی الله علیه وسلم ایله عهد قیلدیلر بو عهدنی هم قیلدی مدینه ننگ غفار اوروغی
برلان و مزنیه و جهینه و نحی و اسلم اوروغ لاری پیغمبر من عهد قیلدیلار بزلار دخی
یار رسول الله سزلر ایله مکه یه وارور من لار حج قیلور من لار اگر مکه جماعتلری سننگ
ایله مقاتله ایدر سه لار بزلار هم سننگ ایله مقاتله ایدر من لار دیوب عهد ایلادیلر نته که
بوسوره ننگ اولنگ ذکر ایلادولک چون بو بیش قبیله محمد علیه السلام سفر مکه قیلد و قلار ننگ
بارماز اولدیلار بو گماننی ایلادیلار محمد مننگ تورت یوز کشی ایله مکه یه وار سه
هیچ بروسى بومدینه یه قایتمازلر زیر ابو جهل اولوغ پادشاه در عسکری چوقدر محمد یلرنی
قاچد ان کچرور لر چونکه بونلر اولوب بتکاچ مدینه نی ابو جهل کا اختیار ابیرور من لار قالدوق
جماعت لارنی اسیر ایدوب ماللارنی اولجا ایدر من لار دیدیلر الله تعالی اول مننگ دورت یوز
کشیلار ننگ و عللرنی و بیش قبیله لر ننگ و عللرینه تور ماد و قلرنی بیان ایلاب بیوردی
(ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله) اول مننگه تورت یوز کشی و بیش قبیله ننگ
عرب لری عهد قیلما دیلار مگر قیادیلار الله تعالی برلان یا محمد سننگ ایله عهد قیلسه لار ده
بنم ایله قیلدی کبی در (ید الله) الله تعالی ننگ بلا کیف قولى و قدرتی (فوق ایدیههم) اول
بیعت ایدانلار ننگ قول لارندن اوستوندر (فمن نکث) بر من قیلدی عهدنی بوز ار سه
(فانما ینکث) قایتماس در اول عهد بوز دق ننگ گناهی مگر قایتور اول گناه ننگ
ضرری (علی نفسه) اول من ننگ کند و اوزینه (ومن اوفی) بر من وفا ایلاسه (بها)

شول نرسه برلان (عاهد علیه الله) الله تعالى ننگ اسمی برلان عهد قیلدی بر نرسه
اوزارینه (فسیوٲیه) بس تیز در کم بیرر الله تعالى اول عهدینه وفا قیلدی و قی کمسنه یه
(أجرًا عظیمًا) اولوغ اجرنی و ثوابنی و حضرت اباعمر و کوفیین لر فسیوٲیه غیبه برلان
اوقوب فعلنی الله تعالى یه اسناد ایلا دیلر باقی قرالارنون تعظیم برلان اوقدی لر فسنوٲیه
دیو بو صورته التفاتدن خالی ایرماس در فن اهلینه فخی دکلر (سیقول لك) تیز در
کم ایتور سنکای محمد (المخلفون) عهدلرینه و وعده لرینه خلاف لق قیلغو چیلار
(من الاعراب) بیش قبیله ننگ عرب لر ی اولگمی غفار قبیله سیدر ایکچی مزنیه
قبیله سی اوچوچی سی جهنیه قبیله سی تورنجی سی نخعی قبیله سی بشچی سی اسلم
قبیله سی چونکم بونلار محمد علیه السلام برلان مکه یه حج بارماق برلان
وعده بیر گانلار ایردی یاوز گمان قیلوب ابو جهل دن قورقوب وعده لرنی بوزغان لر
ایردی پیغمبر مننگ واصحابلار ننگ صاح ایدوب سلامت یورب قایتدو قلا رنی کوروب
قیلدی وعده لرنی بوزوب حیل اولوب عذر استماک لرنی الله تعالى رسول الله علیه
السلام گایولده بو آیاتنی ایندوردی یعنی تیز در کم ایتور لر سنکای محمد اول خلاف
قیلغوچی بیش قبیله ننگ عرب لر ی (شغلتننا) مشغول قیلدی بزلرنی سنکایارمایون
قالماق مزده (اموالنا) بزلار ننگ مال لر مز (واهلونا) دخی بزلار ننگ اهل اولاد لر مز
شغلند ان بو شامایون بزلر سننگ ایله بارا آلمادق (فاستغفرلنا) بس ای محمد یارلقایو
استماک الله تعالى دن بزننگ اوچون رسولینه خلاف قیلدی گناه لار مننی الله تعالى آنلار ننگ
بوسوز لر نده یالغاچی لار ایردو کینه آیات ایندرب بیوردیکه (ویقولون) ایتور لر
ای محمد اول بیش قبیله ننگ عرب لر ی یار رسول الله بزننگ اوچون الله تعالى دن یارلقایو
تلاک دیو (بالسنههم) تل لر ی برلان ایتور لر (مالیس فی قلوبهم) ایماسر آنلار ننگ
الله تعالى دن استغفار استماک لر ی خالص قلب لار ایله دکلر بلکه نفاقلق ایله در (قل)
ایتکل ای محمد اول عرب منافق لرینه (فمن) یوقدر هیچ برا گوزیرا من استفهام در
لا اهدر (یملک) ملک لانگوچی (لکم) سزلار دن (من الله) الله تعالى ننگ عذابنی
ملک لانگوچی یوقدر یعنی سزلر ننگ فاید انکز اوچون الله تعالى ننگ عذابنی دوندر گوچی
یوقدر (شیئًا) هیچ بر نرسه نی (ان اراد) اگر تلاسی بولسه الله تعالى (بکم) سزلاره (ضرا)

ضرر نی امام حمزه ایلله امام کسای ضراً ضم ضاد ایلله او قودیلار زیراً که فتح ضاد و ضم
ضاد ایلله هر ایکسی لغت لاردر کالضعف والضعف (او ارا دیکم نفعاً) یا تالاسی بولسه الله
تعالی سز لاره فایده لرنی بعضی لغت اهل لری ایتمش لر الضر بالفتح آخرتده و دنیا ده
بولغوچی ضرر لاردر نفع هم دنیا و آخرتده بولغوچی فایده لاردر الضر ضم ایلله مرض
وبلا و مشقت معنالرینه یورر کقوله تعالی انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین (بل) بلکل
کم بل مونده انتقال او چون در اضراب او چون دکلدر بل مونده بر غرض دان ایکنچی غرضه
کوچمک او چوندر (کان الله) بولدی الله تعالی همیشه بولور الله تعالی (بما تعملون)
نی کم عمل قیلد و نکز سز لار و عده لار نکز نی بوزوب عهد ایلله سفر قیلما دقنکز ده (خبیراً)
خبر داردر (بل) مونده هم انتقال او چوندر اضراب او چون دکلدر یعنی بل کم سز
بش قبیله ننگ عرب لاری (ظننتم) گمان قیلد نکز بیلهدیو (ان لن یقلب الرسول)
البته اول پیغمبر مکه سفرندن کیر و مدینه یه قایتما سدر (والمؤمنون) دخی پیغمبر
ایلله کتد کی منکده تور ت یوز مؤمن لار قایتما سلا دیو (الی اهلیهم ابداً) ابد آنلار
جماعت لرنی قایتب کورا آلماس لردر بلکه آنلرنی مکه کافر لاری فالج دن کچرور لر
دیو گمان قیلد نکز (وزین ذلک) معقول کورندی بویاوز گمان لر (فی قلوبکم) سز لار ننگ
کونکل لرنکز اوزرینه (وظننتم) گمان قیلد و نکز سز ای بیش قبیله عرب لری (ظن السوء)
یاوز گمان لرنی (وکتتم) بولد و نکز سز لار و اولد نکز (قومابورا) دنیا و آخرت هلاک
اولغوچی لاردن اولد و نکز بورا جمع بائدر بمعنی الهالکین در (ومن لم یؤمن بالله)
و رسوله) بر من ایمان کلتورماز اولسه الله تعالی ننگ بر لکنه و رسول الله ننگ حق لغینه
(فانّا) بدرستی و راستی که بزلار ایمان کلتور میا نلاره (اعتدنا) حاضر قیلد و ق بزلر
(للكافرين) ایمان سز لار او چون (سعیراً) قاتی قزدر غوچی او تنی (ولله) الله تعالی یه
خاصدر (ملك السموات والارض) کوکد اکی و یرداکی ملکر (یغفر لمن یشاء)
یارلقار بعضی من ننگ گناهنی توبه قیلد قن دین کزین (و یعذب من یشاء) تلاگان
من لارنی عذاب ایدار (وکان الله) بولدی الله تعالی هم بولور همیشه الله تعالی (غفوراً)
عفو قیلغوچی توبه قیلد قی بننگ لار ننگ گناه لرنی (رحیماً) همیشه رحیم ایلاب بند لرنی ننگ
توبه لرنی قبول ایدایچی الله تعالی در رسول الله صلی الله علیه وسلم (حدیبیه دن

قایتوب بریل دین صونک یعنی تار یخ هجره ننگ یتچی یلنده محرم آینده پیغمبر مر
 محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم خیبر شهرینه غزا اوچون قصد قیلدی وفرمان بیردی
 هرکم بنم ایله مکه سفرنده اولدی لر و حدیبیه ده برگا اولدی لر شول کمنسه لر بنم ایله
 خیبر غزاسینه وارسون لار دیو بیوردی مذکور بش قبیله ننگ عرب لری ایدیلر
 بزلر نی محمد خیبر توقشنه آلوب بارسه بزلار هم یار دچی اولالق دیدیلار الله تعالی وعده
 قیلب ایردی خیبر غزاسنده اولان مال لار نی واسیرلر نی اوزنک ایله مکه سفرندن
 حدیبیه دن قایتقان لر منکک تورت یوز کشی در آنلاره تقسیم ایدوب هم آنلار ایله برگا
 باروب خیبر شهر نی فتح ایدیه سن دیمش ایردی ﴿الْقَصَّة﴾ اول خلف لر ننگ حال لر نی
 بیان ایلاب بیوردی (سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلْفُونَ) تیز در کم ایتورلار ای محمد سنگا معهود
 بش قبیله ننگ وعده بوز غوچی عرب لری (اِذَا نَطَلْتُمُ الْاِغْلَامَ) هرچان بار سانکز سز
 خیبر اولجاسنی آلورغه (لَتَأْخُذُوها) خیبر اولجاسنی آلور اوچون بار سانکز (ذرونا)
 قوینکز بزلاره اولوش (نَتَّبِعْكُمْ) ایار ورمز لار بزلار سز لار گا اخلاص ایله هیچ بر موندین
 توبان عهد لار مزی بوز مامزلار (یریدون) نلادی لار اول بیش قبیله ننگ عرب لری
 (اَنْ يَبْدُلُوا كَلَامَ اللَّهِ) الله تعالی ننگ کلامنی و وعده سنی آلودر رغه تا که الله تعالی ننگ کلامی
 بو ایدی که خیبر اولجاسی مخصوصدر حدیبیه اهلیینه دید کی کلامنی آلودر ماقی تلای لر
 حال آنکه الله تعالی ننگ کلامنک تبدیل یوقدر (قُلْ) ایتکل ای محمد اول بیش قبیله ننگ
 عرب لرینه (لَنْ تَتَّبِعُونَا) البته ایار ماز سز لر بزلاره و هم بزلار ایار تمز لر ماز سز لار نی
 خیبره بار دقمزده (كَذَابُكُمْ) اوشانداق ایارت مانکز دیو (قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلِ) ایتدی
 الله تعالی بزلاره بزمکه سفر مزدن اول قایتمازدان بورون یولنک (فَسَيَقُولُونَ) تیز در کم
 ایتورلر اول بیش قبیله ننگ منافق لاری بیله دیو (بَلْ تَحْسُدُونَنَا) ایار تما دکلری
 آننگ اوچون در بزلار دن خیبر دن توشکان اولجامال لر نی قوزغانب کو نچیلک جهتندن
 الله تعالی سز لر گا ایراتمگا قویمادی دیرلار بو ایتما دکلری بل مجرد کو نچیلکدر
 غیری دکلر دیدیلار (بَلْ كَانُوا) بل کم بولدی لار اول بیش قبیله ننگ عرب لری
 (لَا يَفْقَهُونَ) آنکلا غوچی بولما دیلار امور دین نی و پیغمبره ایند کی آیاتنی (الْاَقْلِيَالُ)
 مکر آز لاری آنکلا دیلار بزلار نی خیبر اولجاسنن منع قیلماقی الله تعالی ننگ حکمیدر

پیغمبر بزلر نی وحی ایله آنکلاب منع قیلدی دیدیلار بوزدوقی وعلا لرمز اوچون
 بعضی لاری خالصانه توبه ایلا دیلار (قُلْ) ایتکل ای محمد اول بیش قبیله ننگ (لَا مُخْلَفِينَ)
 خلاف لقی قیلغوچیلاره (مِنَ الْأَعْرَابِ) مذکور بیش قبیله ننگ عرب لارینه (ستدعون)
 تیزدر کم اوندالور سزلر (إِلَى قَوْمٍ) شوخچالین قوم لار صاری اوندالور سزلار
 (أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ) قاتیغ توقوش اهل لری در و بهادر لردر سزلاره توقش ایله
 کلور حنیفه دیدوک لری قوم زیر آ نلار خالص مسلمانلار در (تَقَاتُلُونَهُمْ) توقشد و قمتکز
 حالک آنلار ایله (أَوْ) یاکه (يُسْلِمُونَ) خالصانه مسلمان اولور سزلار الحال
 اسلامنکز نفاق لقی ایله در (فَإِنْ تَطِيعُوا) اگر اول بنو حنیفه مؤمنه توقوش مایون
 اسلام قبول ایدر سانگیز (يُؤْتِكُمْ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا) بیرر الله تعالی سزله کور کام اجر نی
 کور کام اجر اولدر که اوجماح غه کر گزب دیدارینه مشرف ایلامکدر (وَأَنْ تَتَوَلَّوْا) اگر
 بنو حنیفه قومندان یوز چور سانگیز یعنی آنلاره خلاف لقی ایلا سانگیز (کَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ)
 نته که یوز چور دنکز و آلدادونکز پیغمبر ایله مکه یه حج و غزا اوچون بار ورمز دیو
 (يَعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا) عذاب ایلار الله تعالی سزلر نی رنجداچی عذاب ایله دنیا ده
 باش لرنکز قالج دان او توب جماعت لرنگزننگ اسیر اولماقیدر و مال لرنگزننگ اولجا
 اولماقیدر آخرتک ابدی جهنم ده قالماقنکزدر بو آیت ایندکدین گزین مدینه ده
 اولغوچی آقساقلار و صوقور کوز سزلر بزلر گنا جهاد فرضدر جهاده بار ماغانمز اوچون الله
 تعالی بزلر نی هم عذاب دنیا و آخرت ایله ابتلا ایدار دیو بغلا دق لارنگ الله تعالی بو آیاتنی
 ایندردی (لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ) ایماسدر صوقور لردر اوزارینه گناه جهاد دان
 قالد و قلری اوچون (وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ) ایماسدر آقساقلاره گناه جهاده بار مادق لری
 اوچون (وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ) ایماسدر سرخا ولره گناه جهاده بار مادق لری اوچون
 (وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ) بر من الله تعالی ننگ امرینه بویون صونصه (وَرَسُولَهُ) دخی الله تعالی
 ننگ پیغمبرینه بویون صونصه (يُدْخِلْهُ) کر گوزر اول الله تعالی هر ایکیسنه بویون
 صونغوچی بنگ لرنی (جَنَّاتٍ) اوجماح یورتنداغی باقچه لره (تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ)
 آغار اول باقچه لرننگ آستی لرندن تور لوک تور لوک یلغهلر (وَمَنْ يَتَوَلَّ) بر من یوز
 چور سه و خلاف لقی ایلا سه الله تعالی ننگ و پیغمبر ننگ امر لرندن (يَعَذِّبُهُ) عذاب

قیلور الله تعالی اول من فی (عَذَابًا أَلِيمًا) رنجداچی عذاب ایله یدخله ایله یعذبہ فی
 یاء ایله اوقماق جائز در هم نون ایله اوقماق جائز در معنای فی اهلینہ غفی دکلر
 الله تعالی حدیبیہ چوقورنده پیغمبر مر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم اهل مکہ ایلان
 توقوشمین صاح اوزارینه قایتماقنی کیر وقایتب بیوردیکه (لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ) تحقیق رضا
 اولدی الله تعالی (عَنِ الْمُؤْمِنِينَ) شوخچلاین مؤمنلر گابولدی آنلار حدیبیہ ده حدیبیہ
 اهلی ننگ صاحی آننگ اوچون در که مکہ ده مسلمانلر فی دریغ ایلا دیلر زیر ا که پیغمبر مر
 اهل مکہ ایله توقش توتار سه لر مکہ ده گی مسلمانلر خور اولور ایردی زیر آنلار ابو جهل
 تصرفنده ایردی لر (اذْ يَبَايِعُونَكَ) شول وقتنی یادایتکل ای محمد قول لر توتوشب
 عهد قیلدیلر الله تعالی ننگ ایوی کعبه دان هیچ بر مسلماننی عبادۀ حج دان وتلاوت
 قرآن دن منع ایلاماس کا اون یلغه تیکرو (تَحْتَ الشَّجَرَةِ) سمره دیدو کی یغاچ ننگ
 آستونده اول یغاچ حدیبیہ چوقورنده ایدی زیر ا که بوکون اسی ایدی پیغمبر صلی
 الله علیه وسلم اصحابلری ایله اول یغاچ ننگ کولا گاسنده اولتور مشلار ایردی شول
 یغاچ توبنده برام برام کلوب صاح ایدوب قول آلدیلر وعهدلر قیلدیلر اون یلغه
 تیکرو قان توکوشمایوک دیو (فَعَلِمَ) بلدی الله تعالی (مَا فِي قُلُوبِهِمْ) مؤمن لر کونکلند ا گی
 صدق دان و وفادان (فَانْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ) بس ایندوردی الله وقار و صبر لغنی اول
 اصحاب لار اوزرینه (وَاثَابَهُمْ) بیردی الله تعالی اصحاب لاره (فَتَحَاقَرَبْنَا) یقین زمانده
 خیبر شهرنی آلماق لغنی (وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً) کوب کوب اولجالرنی (يَاْخُذُونَهَا) آلور لر
 اول خیبر شهر ندان اولجالرنی اگر چه آنلار مکہ غزاسندان بوش قایتسالارده (وَكَانَ اللَّهُ)
 بولدی الله تعالی هم بولور الله تعالی همیشه (عَزِيزًا) غالب (حَكِيمًا) بنده لرینه حکم
 ایده چی در (وَعَدَكُمْ اللَّهُ) وعده قیلدی الله تعالی بیعه رضوان اهلی یعنی حدیبیہ دن
 قایتدی اصحاب لره (مَغَانِمَ كَثِيرَةً) کوب کوب شهرلر ننگ اولجالرنی و آچماق لرق
 سزلره اختیار بیرمشدر یعنی طائف شهرنی ننگ اولجسنی روم و فارس شهرلری ننگ
 اولجاسنی سزلره روزی ایلام دیماکدر (تَاْخُذُونَهَا) آلور سزلار مذکور شهرلر ننگ
 اولجالرنی (فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ) بس آشدردی الله تعالی بوخیبر اولجاسنی قولونکزه
 کرتورگا یعنی تیز لوک اوزرینه الله تعالی خیبر اولجاسنی قولونکزه کرگردی چون که

بواصحاب لر غیبر اولجاسنی آلوب قایتوب باردقلارنده یولده بولارنی طلامغایتی یوز
 یهودیلار چقدیلار بونلارننک یوقلادوقی وقتلارنده کدیلا چونکه بونلارنی کوردیلار
 کورب قورقدیلار زیرا که الله تعالی یهودیلارنک کونگیینه قورقوتوشوردی طلامایون
 بونلار اویقولرندن اوینماسونلار دیو قایدیلر الله تعالی آنلاردن خبر بیروب
 بیوردی که (وَكَفَّ) منع قیلدی الله تعالی (أَيُّدِ النَّاسِ) آدمی لر قوللارنی (عَنْكُمْ)
 اوز نکزدان و غیبردان توشدوکی اولچانکزدن یعنی الله تعالی یهودیلر ننگ قلوبلرینه
 خوف توشروب سزلرنی طلاماقدن منع ایلادی (وَلَتَكُونَ) بولماقلق اوچون یهودیلاری
 منع قیلنق و دغی غیبر اولجاسنی تیزلوك اوزرینه قولونکزه کرتدوك (آيَةً) علامت
 اوچون الله تعالی ننگ برلکینه وقادر لکینه و پیغمبر ننگ معجز اتیدر (لِلْمُؤْمِنِينَ) مؤمنلر
 اوزرینه (وَيَهْدِيكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا) کوندرور الله تعالی سزلرنی طریقی توکل صاری
 اش لرنی الله تعالی یه تابشورماق یولنی (وَاخْرَى) ایکنچی مغانم لر صاری الله تعالی
 وعل قیلدی سزله ولفظ اخری صفة مغانم مقدر در مرفوع علاولب مبتدادر (لَمْ
 تَقْدِرُوا عَلَيْهَا) قدر تنکز یتماس در اول اولجالرنی آلورغه بزدان نصرت اولماینچه یا که
 هنوز تقدیر ایتلمه مان در اول اولجالرنی آلورغه بلکه کیلاچک ییللارده اولور اول اولجالر
 فارس شهرلری ننگ وروم شهرلری ننگ اولجاسی در (قَدَا حَاطَ اللَّهُ بِهَا) شک سز الله تعالی
 اول غنائیم لرنی احاطه قیلدی و غیری لردن صاقلادی قیامت کوننه چه هرفتح و غنیمت
 اولسه مونکاداخل در (وَكَانَ اللَّهُ) بولدی الله تعالی همیشه اولور (عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا)
 همیشه متصف در بارچه نرسه لره قادر لکی ایلان (وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا) اگر
 توقوش قیلسه لر ایردی مکه کافر لری سز ننگ برلان حدیبیه چوقورنده صاحغه
 کونمایون (لَوْلَا الدِّبَارُ) البته آرتلرنی بیروب قچار لر ایدی (ثم) بو قایدوقلاریدن
 کزین (لَا يَجِدُونَ) تابماس لر اول کافر لر (وَلِيًّا) صغناچق یر (وَلَا نَصِيرًا) تابماسلر
 ایدی اول کافر لاریار دم بیر گوجی فی سزلردن قورتلور اوچون (سَنَةِ اللَّهِ) الله تعالی
 ننگ یولی و عادت پیغمبر لر اوزره سَنَةِ اللَّهِ مصدر مؤکد مضمون جمله در ای سن ذلك
 سَنَةِ در یعنی الله تعالی ننگ عادتندن در پیغمبر لر اوزره غالب لک و کافر لر اوزره مغلوب لک
 برلان یول قیلدی دیماکدر (الَّتِي) آچلاین غالب لک یولی در (قَدْ خَلَّتْ) تحقیق

كوردوردی غالب لك يولنى پیغمبرلر اوزره (من قبل) سندن بورونغی پیغمبرلر
 همیشه کافرلره غالب اولدیلر (ولن تجد) البته تابماس سن ای محمد (لَسَنَّا اللَّهُ تَبْدِيلًا)
 الله تعالی یولنى تبدیل اولغوجی یعنی الله تعالی ننگ یولی اولدور که انبیالارنى غالب
 ایلامك و کافرلرنی مغلوب ایلامك یعنی تابماس سن و کورماس سن ای محمد
 انبیالارننگ مغلوب اولدوقنى و کافرلرننگ غالب اولدوقنى بو صالح بعد ننگ
 مکه ننگ سکسان کافر حدیبیه چقورینه اوغرلق اوچون کنگانلار ایردی قراولچیلار
 توتب پیغمبرننگ حضورینه کلتوردیلار پیغمبر علیه السلام آنلارنى عفو ایدوب
 قوللرنی بوش قویدی زیرا قان توکلماسون دیب صالح ایتدوکلاری اجلدن
 شونی بیان ایلاب بیوردی که (وهو) اول الله تعالی (الذی) آچچلاين الله تعالی (کف اینیهم)
 منع قیلدی اول سکسان اوغری ننگ قوللارنى (عنکم) سزلارننگ ماللارنکزنى
 اوغرلامقدن (وایدیکم عنهم) سزلارننگ قوللارنکزنى منع قیلدی (بیطن مکه)
 مکه ننگ حدیبیه دیدوکی چوقرنده (من بعدان) شوندن صونک (اطفرکم عليهم)
 قول اوستون اولدو ننگز اول سکسان اوغریلاره زیرا که آنلارنى توتدننگز توتب
 پیغمبرننگ حضورینه کلتوردکنگز دین صونک (وکان الله) بولدی الله تعالی هم
 بولور همیشه (بما تعملون) شوچچلاين عمللرنی قیلدو ننگز اول اوغریلر اوزارینه
 توتدو قنگز بعدنک قاقچی ایله اورماق کبی و تاش ایله آتماق کبی (بصیرا) کورگوچی
 بولدی اول الله تعالی سزلارننگ تعذیب ایتمک لکنگزنى تعملون لفظی تاء ایله ویا ایله
 او قماق جائزدر معنالری فن اهلیینه عفى دکلر (هم) اول مکه کافرلری سزلاره جنک
 ایدار اوچون مکه دن چقدوقی آلتی منک کافر (الذین کفروا) آچچلاين کیمسنه لر در
 کافر اولوب ایردی آنلار الله تعالی غه الله تعالی ننگ رسولینه (وصدوکم عن المسجد
 الحرام) منع قیلدی لر اول کافرلر سزلرنی بیت الله غه طواف ایتما کدن (والهدى) دغی
 قربان اوچون کلتورگان حیوانلارنکزنى منع قیلدیلار (معکوفًا) حبس قیلدیلار اول قربانلری
 یا که حبس قیلدقلاری حالنک منع قیلدیلار اول قربانلری (ان یبلغ حمله) اول قربانلارننگ
 ذبح اولاقق یرلرینه یتمایون منع قیلدیلار اول قربانلارننگ ذبح اولاقق یری مسجد
 حرام ایردی (ولولار جال مؤمنون ونساء مؤمنات) اگر بولماسلر ایردی مکه ده مؤمن

ایرانلر و مؤمنه خاتونلر (لم تعلموهم) سز آنلارنی بلماز سزلر تانماز سزلر (ان تطئوهم)
 صاح قیلما یون جنک ایدر سه نکز اول مسلمانلارنی تابتاب اولتورر ایردنکز (فتصیبکم)
 بس ایرشور ایردی سزلره (منهم) اول مسلمانلارنی تابتاب اولتورمک برلان
 (معرفة) گناه لره ایرشور ایردونکز (بغیر علم) بلماینچه آنلارننک مسلمان ایردکنی
 جواب لولا فح و فدور ای لا اذن لکم فی الفتح لکن لم تؤذنوا معنای اولدر که اگر اذن
 بیر لسه ایردی مکه فی قتال بر لفتح ایدر گا مکه ده کی مؤمن لر هلاک اولور لار ایردی
 دیما کدر (لیدخل الله) کرگوزمک اوچون اذن قیلما دی مکه اهلی برله جنک ایدر گا بلیکه
 صاح ایدر گا الله تعالی کرگوزدی (فی رحمة) اوزی ننک رحمتنه یعنی دین اسلامغه (من یشاء)
 تلاگان بندلارنی (لوتزیلوا) اگر آیرلغان اولسه لار ایردی مکه داکی مسلمانلار
 کافر لردان (لغذبنا) البته عذاب قیلور ایدوک بزلار (الذین کفروا) آنچیلاین
 کمسنه لرنی کافر بولدی آنلار (منهم) اول اهله مکه دن (عذاباً الیماً) رنجداچی
 عذاب ایله دنیا ده مال لاری اولجا اولوب اهل اولدلری اسیر اولوب آخرت ده ابدی
 جهنم ایله (اذ) شول وقتنی یادایتکل ای محمد (جعل) قیلدی الله تعالی عذاب ایلامکنی
 (الذین کفروا) آنچیلاین کمسنه لره کافر اولدی آنلار (فی قلوبهم الحمیة) بولغوچیدر
 اول کافر لر ننک کونکلنک ناموس و تکبر لک (حمیة الجاهلیة) جاهلیت زمانند اغی کبی
 ناموس و تکبر لک لری اوچون پیغمبر و اصحاب لرنی دخول مکه دن منع قیلدی لار (فانزل
 الله سکینته) بس ایندر دی الله تعالی صبرلق و وقارلقنی (علی رسوله) پیغمبری اوزره
 (و علی المؤمنین) دخی مؤمن لر اوزرینه قتال ایلامایون صاح ایله قایتدی لار (والزمهم) دخی
 لازم ایتدی و ثابت قیلدی مؤمن لاره (کلمة التقوی) لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه سنی
 (و کانوا) بولدی لار اول مؤمنلر (احق بها) احق راق بولدی لر لا اله الا الله محمد رسول
 الله کلمه سنی ایتور کا (واهلها) اول کلمه تقوانی ایتور کا اهل اولدی لار کلمه فی تقوایه
 اضافه سی اضافه المسبب الی السبب یعنی بو کلمه سببی برله مؤمن لار دنیا ده و هم
 آخرتک قوت تابدی لار (و کان الله) بولدی الله تعالی همیشه بولور الله تعالی (بکل
 شیء علیماً) هر نر سه لرنی کلاوجز ابلگ و چیدر پیغمبر مز مکه سفرینه چقمازدن بورون
 ذوالحجه آیی ننک توقزنجی کیچنده دوش کوردی اول دوشنی الله تعالی بنه لارینه اعلام

ایدوب آیات ایندردی (لقد صدق الله) شکسز راست کلتوردی الله تعالی (رسوله)
پیغمبرینه توغری کلتوردی (الرؤیا) کوردوکی دوشنی (بالحق) حلق برله توغری
کلتوردی یعنی دوشنن کوردوکی حکم اوننده ایله اولدی اول دوشننک صفتی بو ایدی
که (لقد علمن المسجد الحرام) البته کور و سزلار ای یارانلار بیت الله تعالی گایعنی پیغمبر
علیه السلام یاران لارینه ایدی البته من دوشمن سزلار ایله بیت الله غه طواف ایلا دوکی
کوردوم (انشاء الله) اگر الله تعالی تلاسه لکن کورد کم بیت الله غه طواف قیلوب ایدوک
اعمال حج تمام اولمازدن بورون (امنین) احرام لارمزی بوزوب حل اولدوقلارمزی
کوردم دخی مکه کافرلارینک فتنه لارندن امین اولدقمزی کوردم باوجود
اعمال حج تمام اولما یئجه (خلقین رؤسکم) ساچلارنگزنی کتاردوکنی کوردوم (ومقصرین)
بعضیلرنگز ساچلارنگز تقصیر قیلدوقلارنی کوردم حالانکه حلق و تقصیر اعمال حج بعدونک
کراک ایردی دیو اصحاب لارینه سویلادی ذوالقعدنک اونچی کون مکه سفرینه چقدیلار
حدیبیه چوقورینه یتکاچ مکه کافرلاری ایله صاح ایدوب ایکنچی یل حج لارنی قضا قیلماق
برلان قایتدیلار اعمال حج تمام اولمایون احرام بوزدوقلاری حلق و تقصیر ایتمک لاری
دوشنده ایردی اوننک عیانا اولدی (لا تخافون) قورقوی اولمانگز ای مؤمن لار
کافرلار دن ابدازیرا که محمد پیغمبر لکی حقدرو آنکا تابع اولانلاره همیشه غالب لکدر
(فعلم) بس بلسگوچیدر الله نگز (ما لم تعلموا) سزلار بلما دوکی اشلارنگزنگز
ودوشلارنگزنگز اسرارنی الله تعالی نگز بلسگوچیدر (فجعل) بس قیلدی اول الله تعالی
(من دون ذلك) مکه یه کرما کنکزدن باشقه (فتخافربا) یقین زمانه بر شهرنی آچماقنگز
یعنی ایکنچی یل خیبر شهرنی آچماقنگز و آنک مال لارنی اولجا ایلامکنگزنی قیلدی
(هو) اول الله تعالی (الذی) آنچلاین الله تعالی در که (ارسل) یباردی (رسوله)
اوزینک ایلچسی محمدنی (بالهدی) توغری یولنی بیان قیلماغه (ودین الحق) حق دیننی
خلایقه تعلیم قیلماغه (لیظهره) تاکه غالب قیلماق اوچون اول حق دیننی
(على الدين كله) بارچه دین لرکا حجج و دلائل لاری ظهور غلبه سی ایلان (وکنی بالله)
الله تعالی کافیدر (شهیدان) سنک رسول ایردوکنکاودین اسلامنک حق لغینه گواه (محمد)
محمد صلی الله علیه وسلم مبتدأ در (رسول الله) الله تعالی ننگ پیغمبر یدر (والذین معه)

اول کشی لر کم پیغمبر بر له برگادور بوهم مبتداء در خبری (اشد^{۱۰۰}) قاتی لارد در کافر لره
 آرسلا^{۱۰۰}ن و قاپلان کبی (علی الکفار) کافر لار اوز رینه اصل شفت ایتما^{۱۰۰}ز لارد در (رحماء^{۱۰۰})
 بینهم^{۱۰۰} بر بر رینه شفت لیل در آتا^{۱۰۰} ایله اوغل کبی (ترام^{۱۰۰}) کور رسن آنلارنی (رکع^{۱۰۰} سجدا^{۱۰۰}) دایم
 الاوقات رکوع و سجد قیلغوچی حال لارند کور رسن یعنی دایم الاوقات نماز ده کور رسن
 آنلارنی (یبتغون^{۱۰۰}) استا^{۱۰۰} گوچی کور رسن اول اصحابلاری (فضلاً^{۱۰۰}) ثوابنی اقوال لارند
 و افعال لارند ثواب استامکن^{۱۰۰} (من الله^{۱۰۰}) الله تعالی دین بولغان ثوابلارنی (ورضوانا^{۱۰۰}) الله تعالی
 رضا الغنی استار لار (سیماهم^{۱۰۰}) اول اصحاب لر ننگ علامت لری اهل اسلام ایردو کلار رینه سیماهم
 مبتداء در خبری (فی وجوههم^{۱۰۰}) یوزلارند دایم الاوقات طهارت توزمک ایلان یوزلاری
 آقدر و تش توبلری مساواک^{۱۰۰} ایله صافدر و بورنلری ننگ تیشکری مانکفا قاتی سندان
 پاکدر حاصل یوزلارند کراحت نرسه لر یوقدور یارن قیامت کونده یوزلری آق
 بولوب قوباچقدر (من اثر السجود^{۱۰۰}) سجد دائرندن و کوب کوب طهارة توزوب نماز اوقماق
 اثرندن در من اثر السجود متعلقدر عذوف خبر اوز رینه ای کائنة هذه الخصال من
 اثر السجود یا که حال در انتقال قیلغوچی ضمیر ننگ خبرندن فن اهلینه یا شرون دکلر
 (ذلك^{۱۰۰}) اوشبو اوصافلار اصحابلار حقنده اولغان (مثلهم^{۱۰۰}) مثال لری وار ایردی بیلر
 دیو (فی التوریه^{۱۰۰}) موسی علیه السلام گاینان کتابده (ومثلهم^{۱۰۰}) دخی مثال لاری وار ایدی
 (فی الانجیل^{۱۰۰}) عیسی علیه السلامغه اینان کتابدن بیلر دیو (کنز^{۱۰۰}) آخر زماندن کلاچک
 احمد پیغمبر ننگ اصحابلاری ننگ صفاتلاری بر ایسکان ایگن کبیر (اخرج^{۱۰۰}) چقاردی
 اول ایسکان ایگن لارندن (شطاء^{۱۰۰}) بوتاق لارنی صولی و بغدادی کبی (فازره^{۱۰۰}) بس
 تارماق لایوب قوت تابدی اول بوتاقلار (فاستغلط^{۱۰۰}) بس قوت تابدقلارندن صونک
 یوان لاندی (فاستوی علی سوقه^{۱۰۰}) بس توغری توردی آننگ صالامی یعنی قامولی
 هیچ بر یا قغه یل اسما کی بر لان سور لهادی (یعجب الزراع^{۱۰۰}) ایکگوچلر عجب ایدر لر
 اول ایگن ننگ اونکماقینه کذلک بو صحابه لار ننگ صفاتلاری زیرا که آنلر ابتداء اسلام
 آز ایدیلر وضعیف ایردیلر موندین صونک قوتلاندیلار احسن الوجوه اوزارینه
 اولوب غالب اولدیلار (لیغیظ بهم الکفار^{۱۰۰}) تاکه آپیغ لاند رماق اوچون
 قوت لاند و ردک اسلام بوتاقلارنی و تارماقلارنی کوروب (وعد الله^{۱۰۰}) وعده قیلدی

الله تعالی (الَّذِينَ آمَنُوا) آنچلاین بوتاقلر یعنی کلاچک امتلار ایمان کلتور دیلار
آنلار الله تعالی کا والله تعالی ننگ رسولینه (وَعَمَلُوا) اشلادیلار آنلار (الصَّالِحَات) ایدگو
عمللارنی اشلادیلر فرائض دن ونوافل دن (منهم) بولغوچیدر اول تارماقلاره من مونده
تبیین جنس اوچوندر تبعیض اوچون دکلر (مَغْفِرَةً) گناهلارندن یارلقانماق (وَأَجْرًا
عَظِيمًا) اولوغ یال برلان اول یال الله تعالی ننگ دیدارینه مشرف ایلامکدر واجر اعظیما
ایله الله تعالی ننگ سوره فی اتمام ایتماک کی کمال حسن الاختتام در فن اهلینه خفی دکلر

﴿ سُوْرَةُ الْحَجَرَاتِ مَدْنِیَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِیَّةٌ وَعَشْرُ آيَاتٍ ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای آندایون ایمان کلتور دکی کمسنه لر (لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ) الگاری اولمانکز لر الله دن والله ننگ پیغمبرندن سوزلر نکرده و افعال لر نکرده
یعنی آنلاره قرامای اوز عندنکز دن سوزلار و افعال لر صادر ایلامانکز لر الله تعالی ننگ
لانتقدموا بینیدی الله ورسوله دیدوکنده براعة استهلال واردر زیرابوسوره ده الله
تعالی بنده لرینه مقتدی لرینه ادب اوگرا تماک در قولاً و فعلانته که فن اهلینه خفی
دکلر (وَاتَّقُوا اللَّهَ) قورقونکز لر الله تعالی دن قولاً و فعلابی ادب اولماق کزدان (إِنَّ اللَّهَ)
بدرستی و راستی که الله تعالی (سَمِيعٌ) ایشته کوچیدر بلاکیف بنده لارننگ بی ادب
سوزلرنی (عَلِيمٌ) بلگوچیدر بنده لر ننگ بی ادب افعال لارنی روایت در کوفه ننگ
توراسی اولنگاچ کوفه لک لر پیغمبر مز دن مدینه یه توره صوای کلدیلار ایدیلر یا رسول
الله بننگ توره مز وفات اولدی اصحابنکدن برا گونی بزلارگا تور اولور غایبار کل
دیدیلر حضرت رسول اکرم اقرع بن حابس فی توره یبارمگا تلا گاندک مدینه عرب لر ی
قائی آواز بیله چاغروب مجادله قیلدیلر بو اقرع بن حابس توره لک کالایق دکلر دیو
پیغمبر مزه بونلارننگ مجادله آواز لر ی قابب باشی آغردی شول زمانده آیت
اینب بیوردیکه (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای آندای ایمان کلتور دکی کمسنه لر (لَا تَرْفَعُوا
أَصْوَاتَكُمْ) کوتاروب و ققروب سوزلامانکز لر سوزلر نکرزنی (فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ) پیغمبر
ننگ تاوشندن و آوازندن اوستون ایلامانکز لر (وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ) و دخی سوزنکرزنی
اول پیغمبره ققروب ایتمانکز لار (كَجَهْرٍ بِعَظْمٍ لِبَعْضٍ) بعضی نکز بعضی نکز کا قققرغان

کبی (آن تجبط اعمالکم) اصلک لان تجبط اعمالکم پیغمبر آلدنک فقرب سوزلاشب
 قیلدی اعمالرنکزننک ثوابی باطل اولماسون اوچون (وانتم لاتشعرون) سزلار بلماس
 سزلر اعمالرنکزننک ثوابی باطل اولغاننی بو آیت اشعاردیر برا گویر عالم ننگ آلدنک
 بی ادب لک ایلاب ققروپ سوزلر سه خوف کافرلق در اعمال لری حو اولور اگر اول بر
 عالم نی تحقیرا او استخفافا یعنی حقارت قیلوب وینکل گاصایوب ققروپ سوزلر سه
 بالاتفاق مرتد در خاتونی طلاقدر و مذ بوهه سی حرام در قیلدوقی اعمال لری باطلدر
 تاکه تجدید ایمان و تجدید نکاح ایلامیون مسلمان اولماز در فر وعیه کتابلارنک بوننک
 مسائل لری مبین در ودخی پیغمبر علیه السلام یارار بعه سی وغیری صحابه لری پیغمبر
 ایلان مکالمه قیلدقلارنده آواز لری تو بان قیلب ادب ایله مکالمه قیلانلرنک حقند
 الله تعالی آلا رنی مدح لایب آیت ایندردی (ان الذین یغضون اصواتهم) بدرستی و راستی
 آنچلاین کمسنه لر آواز لاری تو بان قیلدی لار پیغمبر ایله مکالمه قیلدقلارنده (عند
 رسول الله) الله تعالی رسولی قاشنده رسوله تعظیم و تکریم ایلا دیلر (اولئک الذین)
 اوشبو جماعتلر (امتحن الله قلوبهم) خالص و صاف قیلدی الله تعالی آنلارنک کونکل لری
 (للتقوی) پر هیزلک لری اوچون (لهم مغفرة) بولغوچیدر اول ادب اهل لری نه
 گناه لارندن یارلقانماق لق (واجر عظیم) اولوغ یالار پیغمبر علیه السلام ننگ تورت
 ایوی بار ایردی (بر ایوی خدیجه کبری ننگ) (ایکنچی ایوی حفصه بنت عمر ننگ
 ایردی) (اوچونچی ایوی حضرت عائشه بنت ابوبکر ننگ در) (تورتنچی ایوی حضرت
 زینب ننگ ایردی بر کون پیغمبر مز حضرت عائشه ننگ ایوی نه کروب قیلوله ایلا دی
 کون بیک اسی ایردی زوال وقتنده بادیه اعرابلرندن اون آلطی آلطی عرب کلدیلر
 آطلرندن توشمایون قاقچلری ایله ایولرننک پچماقلر نی صوقب یاعحمد دیو قاتی
 آواز لر ایلان ققروپ یاعحمد ایوده بولسانک چقغول یوشلر مز بار دیدیلر الله تعالی
 آنلارنک حال لاری بیان ایلاب بیوردی (ان الذین) بدرستی که آنچلاین عرب لار
 (ینادونک) ققرورلار سنکا یاعحمد دیو (من وراء الحجرات) ایولارنک آرتوندن
 قاقچیلاری ایله صوقب (اکثرهم) اول عرب لارنک کوبرا کی (لا یعقلون) عقل
 اهل لاری ایرماس لردر سنکا مخصوص تعظیم و تکریم لفظلر نی و افعال لاری بلماس لار در

هجرات جمع هجره در مایعجر علیه من الارض بحائط او نحوه کهافی الصحاح یعنی هجرات
 جمع هجره در هجره شول نرسه اسم در یردن بر آزی ری دیوار ایله یا که کیز ایله چولغاب
 آلمان یردر قشند و جاینده آنده تر کلک ایدر اوچون بو اورنده ایولار معناسینه
 استعاره آلدی تامل ایلا گل (ولو انهم صبروا) اگر بولسه لار ایردی اول عرب لار
 صبر قیلغو چلاردن قچر مایون تورسه لار ایردی انهم لفظی رفع کلنده مبتدا دریا که
 فاعل در فعلی مقدر در ای لو ثبت صبر هم معناسنده در (حتی تخرج الیهم) ای محمد سن
 آنلاره چقغاچه (لکان غیر الهم) البته آنلره غیر لو اولور ایردی رسوله تعظیم ایدوب
 ثواب لار حاصل ایدر لر ایدی (والله غفور) الله تعالی در بنده لر ننگ بی ادب لك
 فعل لر نی عفو ایدچی (رحیم) بی ادب لك فعل لارنده توبه اید آنلاره رحیم ایلاب
 تموغ دن آزاد اید اچیدر (روایت در بر کون پیغمبر مز بنی مطلق قبیله سینه مال لاری
 ننگ ز کانتی آلور اوچون ولید بن عقبه نی یباردی اول ولید بن عقبه ننگ بنی مطلق
 ایله جاهلیت زمانند دشمنانلق لاری وار ایدی زیر اول ولید بن عقبه بنی مطلق ننگ
 بعضی سنی طلاغان ایردی شول کینه لر نی بنی مطلق قوار لر بنده بار متاع لر نی
 آلور لار دیو ولید بن عقبه بنی مطلق قومینه وار مایوب یولدن قایتوب پیغمبر نی
 آلدادی و ایدی یار سول الله بنی مطلق قه وار دومز کات کانکر ایلا دیلر دیو بلکه
 بنی ز کات صور دم اوچون اولتوره یاز دیلار قاچوب قور تلم دیدی پیغمبر مز اول بنی
 مطلق غه جهاد اوچون بار ورغه فکر ایلادی زیر آنلار مرتد اولمش لر دیو الله تعالی آیت
 ایندردی (یا ایها الذین امنوا) ای ایمان کتور دکی که سنه لر (ان جاءکم فاسق) اگر
 کتور سه سز لره بر فاسق اول ولید بن عقبه در (بنبأ) بر خبر نی نته که ولید بن عقبه بنی
 مطلق ز کاته انکار ایده لر دیدو کی کی (فتبینوا) بس تیکشرنک ز لر اول خبر نی
 خبر ننگ صدقنی و کند بنی (ان تصیبوا قوما) سز لاردن بر قوم گاضر ریتشما سون یعنی
 سز لر بنی مطلق غه هجوم ایدوب (بجهالة) جهاد ایدر سز لار آنلار ننگ مرتد
 اولماقلار نی تحقیق بلما ییچه وار ب ناحق قان توکلهما سون اوچون بو ولید بن عقبه ننگ
 خبر نی ایکچی صالح لار نی یباروب تحقیقنی بلا سزدیما کدر اگر تحقیقنی بلما ییچه توقوشب
 قان لار توکسانک ز (فتصبحوا) بس اولور سز لار (علی ما فعلتم) قیلدی اش لار نک زدن

و تو کدو کی قان لار نکزدن (نادمین) او گونکوچی لاردن اولور سزلار پیغمبر علیه السلام
 بنی مصطلق عه خالد بن ولیدنی یباردی حضرت خالد بن ولیدنی بنی مصطلق جماعتلار
 چقب شهره تعظیم ایلان کرگز دیلار و ایدیلر یا خالد بن ولید پیغمبر مز سلامت لار می
 نه اوچون یل طوب اوزدی زکاتمزنی آلورغه کشی یبارمادی رسول الله بزلره
 آچیغی بارمو الله دیدیلر همان بزلار زکات ننگ فرضیتنه صدقمز باردردیدیلر خالد
 بن ولید واقعه لارنی ایتو بردی الله تعالی منافق و فاسق لار ننگ خبرلرنی رد ایدب
 تأکید آیت ایندردی (و اعلموا) بلونکزلرای مدینه جماعتلری (ان فیکم رسول
 الله) باردرد سزننگ اچنکزه یعنی شهر نکزده الله تعالی پیغمبری واردر آنداغ اولسه
 یالغان سوزلرنی سوزلامانکزلار زیراکه آنکا الله تعالی خبر ویر روحی ایلله (لو یطیعکم)
 اگر اطاعت قیلسا پیغمبر سزلره یعنی پیغمبر سزننگ سورنکز ایلله اطاعت ایللاب بنی
 مصطلقه یه جهاد اوچون بارور اولسه (فی کثیر من الامر) کوب اشارده سزلرننگ
 سوزنکز ایلله یورر اولسه (لغنتم) البته گناه کار اولور ایردنکزلر الله تعالی ننگ
 رحمتندن یراق اولور ایردنکز بلکه پیغمبر آرانکزه اولدوقی اجلدن کوب گناه لار
 اولور اورون لردن قوتلدونکز (ولکن الله) لکن الله تعالی (حبب الیکم) سوکلی
 قیلدی سزلره (الایمان) الله تعالی فی بر بلب و پیغمبرنی راسقه تو تفاقنی (وزینه)
 مزین قیلدی اول ایماننی (فی قلوبکم) سزلار ننگ کونکل لرنکزه (و کره) مکروه کور ساندی
 الله تعالی (الیکم الکفر) سزلره کافر لکنی (و الفسوق) یالغاچی لکنی (والعصیان)
 بارچه گناه بولغان اش لارنی (اولئک) بو اوصاف ایلله موصوف اولمش جماعتلار
 (هم) انلاردر مونده التفات واردر خطابدن غایب صاری فن اهلینه مخفی دکلر
 (الراشدون) توغری یولغه کونلکان لاردردین لرننگ ثابت لاردرد (فضلاً من الله) الله
 تعالی ننگ محض رحمتندندر بونلار ننگ توغری یولغه کونلما کوری فضلا مصدر
 در منصوب در فعلی مقدردر ای فضل فضلا معناسینه در (ونعمه) محض الله تعالی ننگ
 نعمتی در (والله علیم) الله تعالی بلگوچیدر مونلار ننگ کونما کلارنی (حکیم) حکم قیلغوچیدر
 اوزیننگ کوندر مک نعمتی ایلهر و ایتدر پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم بر کون ایشاک بنمش
 ایردی مجمع ناس دان اوتدی اول مجمع ده عبد الله بن ابی منافق بار ایردی یارنلری برله

ایردی هم اول مجمع ده حضرت عبد الله بن رواحه خالص مؤمن لر دن ایدی اول هم یارانلری برلان ایدی رسول الله ننگ بندو کی ایشاکی مجمع ناس دن اوتدو کنده بول ایلادی عبد الله بن ابی بورننی توتدی بول ایسی کرماسون دیو عبد الله بن رواحه ایدی و الله حضرت رسول اکرم ننگ بندو کی ایشاکی ننگ بولی ننگ ایسی عبد الله بن ابی ننگ قاتونده قی یفار ننگ ایسندن خویر اقدر دیدی عبد الله بن ابی ننگ آچغی کلدی ایدی یا عبد الله بن رواحه نجس نرسه نی نه اوچون یفار غه قیاس ایدرسن دیدی عبد الله بن رواحه ایدی یوق قیاس ایلامان م تحقیق بنم بورنمه رسول اکرم ننگ ایشاکی ننگ بولندن یفار ایسی کردی هم آننگ یارانلاری شیله دیدیلر سینک دو کاندک اولغان یفارلار ننگ ایسی بورنمه کرمای ایردی دیدیلر کلوب ابی اوغلی عبد الله عبد الله بن رواحه ننگ ینکاقینه یهروقی ایله صوقدی ایکی عبد الله صوقوشه باشلادی لار هر ایکی عبد الله ننگ یارانلاری یا قالا شوب صوقشدی لر اوّل یهروقی ایله کرشدی لر بعده خرما بوتاقلار نندن اولغان کوسا کلا ایله بعضیلر آیاقداقی باشماق لری ایله صوقشیدیلر آنلار حقنده الله تعالی آیت ایندردی (وَأَن طَائِفَتَانِ) اگر اول گروه بروسی ابی گروهی وایکنچیسسی رواحه گروهی یعنی طائفه سی (مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) هر ایکی گروه مؤمن لاردر (اَقْتَتَلُوا) صوغش سالار ابو بکر اقتتلوا قدی (فَصَاحُوا بَيْنَهُمَا) بس بو ایکی گروهنی صاحلقغه اوندانکزلار یعنی الله تعالی ننگ کتابی ننگ حکمینه و رسول الله ننگ حضورینه اوندانکزلار آنلار نه حکم ایلاسه لار خواه فائده لرینه خواه ضررلارینه بولماقغه صاح بولماقغه دعوت قیلونکز (فَإِنْ بَغْتُمْ أَحَدَهُمَا عَلَى الْآخَرِ) اگر اباقیلسالار بو ایکی جماعت ننگ بری کتاب الله ننگ حکمینه راضی اولماقدان (فَقَاتِلُوا) بس توقوشونکزلر (الَّتِي) آچچالین گروه ایلان توقوشونکزلار (تَبَغَى) راضی اولمازلر الله تعالی ننگ کتابی ننگ حکمینه (حَتَّى تَفِيئَ) تا کم قایتقونچه توقوشونکزلر (إِلَى أَمْرِ اللَّهِ) خدای تعالی ننگ کتابندا کی امر صاری (فَإِنْ فَاتَتْ) اول جماعتلر قایتسه لار الله تعالی ننگ کتابی ننگ حکمینه (فَصَاحُوا) بس اصلاح قیلونکز (بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ) بو ایکی جماعت آراسنی عدالت برلان (وَأَقْسَطُوا) عدل قیلونکز (أَنَّ اللَّهَ) شکسن الله تعالی (يُحِبُّ) سیار (الْمُقْسِطِينَ)

حکم لارنده عدل لك قیلغو چیلارنی (انما المؤمنون) شکسز مؤمن لر (اخوة) بری برینه
 قرداشلردر دینده (فأصلحوا) بس اصلاح قیلونکزلر (بین اخویکم) ایکی نزا علی
 قرداشلرنکزننك آراسنی (وأتقوا) بس قورقونکز و حذر قیلونکز الله تعالی حکمینه
 خلاف ایلامکدن (لعلکم) شاید که سزلر الله تعالی دن قورق سنکز (ترحمون) رحیم لانب
 رحمتنده قالورسزلار (روایت در بنی تمیم قبیلہ سی ننگ بایلاری مدینه ده اولغوچی
 فقیرلار دن مسخره قیلورلر ایردی و حالانکه اول فقیرلر الله تعالی ننگ دوستلر ندان
 ایردی حضرت بلال کبی و حضرت عمار بن یاسر کبی و حضرت صهیب رومی کبی
 و عبد الله بن ام مکتوم کبی الله تعالی مسخره قیلماقدن نهی ایدوب آیت ایندر دی
 (یا ایها الذین امنوا) ای ایمان کلتوردکی کمسنهلر (لایسخر قوم من قوم) مسخره
 ایلاماسون بر قوم بر قومدن (عسی ان یکونوا) امید در که بولورلار الله تعالی قاشنده
 مسخره ایدلمش قوم (غیراً) اید گولار دن اولورلار (منهم) مسخره ایلا کوچی قوم دن
 ولانسآء من نسآء) دخی خاتونلار مسخره ایلاماسونلر خاتونلار دن (عسی ان یکن)
 امید در که بولورلار الله تعالی قاشنده مسخره ایدلمش خاتونلار (غیراً منهن) اید گولردن
 اولورلار مسخره ایلا یاجی خاتونلار دن (ولاتلمزوا) دخی عیب لاشمشکزلار (انفسکم)
 اوز نکزدن اولان دین قرداشلرنکزدن (ولاتنابزوا) دخی خطاب قیلشمانکزلر بر بر نکزنی
 (بالالقاب) قوشاما ط اسم لر ایلان بلکه خطاب قیلونکزلر آتالری قویدقی اسم لری
 ایلان قوشاما ط اولدر که برا گونی آتاسی اسماعیل دیو ایتور سن یا ایصالی دیو ایتور سن
 یا که ابراهیم نی ابرای دیمک کبی عبد الله نی آبد الله دیمک لری کبی ویونس نی جنس
 دیمک کبی مالانهایه بونلار ننگ بارنی قوشاما ط دیرلر (بئس) فی یاوز خطاب در قوشاما ط
 (الاسم الفسوق) فاسق اسمی یعنی آتاسی قویماغان اسم برلان اوندامک فاسق لقدر
 یا که فی یاوز گناه در قوشاما ط اسم برلان آدم لر نی اوندامک (بعد الايمان) ایمان
 کلتوردکدن صونکره هیچ برکشینی قوشاما ط اسم برلان اوندامکی سزلر (ومن لم یتب)
 برمن تنابزدان مسخره دن توبه ایلاماسه (فاولئک) بس بواشلاردن توبه ایلامیان
 جماعت (هم الظالمون) آنلار در آخرنده اوزلرینه ضرر و ظلم ایلا کوچی لر (یا ایها
 الذین امنوا) ای آندای ایمان کلتور کوچی کمسنهلر (اجتنبوا کثیراً من الظن) صقلانکزلر

اهل ایمانی یاوز گمان قیلماقدان (ان بعض الظن) بدرستی و راستی که گمان ننگ
 بعضی سی (ائم) گناه در الله تعالی غه و رسول الله تعالی غه یعنی بر اشی یا بر وصفی
 یا بر سوزی گمانی بر له نسبت قیلماق کبی و ایند گولر اهلینه یمانلق بر له گمان قیلماق
 و بعضی گمان ابا حتن در امور معاش کبی و بعضی واجبات دن در نقل احادیث و فتاوی
 لار ننگ عدالتی و اتقانی ظاهر اولغان کشی لار ننگ غلط و کذب گمان او چون روایت لرنی
 رد قیلماق کبی (ولا تجسسوا) غلا یقلار ننگ یا شرون عیب لرنی تیکشور کوچی اولمانکز لرنی
 (ولا یتغب) دخی غیبت قیلمانکز لرنی (بعضکم) بر نکز (بعضا) بر نکزنی (ایستب) ایا
 سیار می (احدکم) سز ننگ بر نکز (ان یا کل) آشار غه (لحم اخیه میتا) اولنگان قرداشی ننگ
 ایتنی (فکر هتموه) بس اول اولنگان قرداشنکز ننگ ایتنی بیار گا کره کور رسز لرنی کذلک
 غیبتنی هم شوند اغ مکر وه کور و نکز لرنی (واتقوا الله) قور قونکز الله تعالی دن (ان الله)
 بدرستی که الله تعالی (تواب) توبه قیلغو چیلر ننگ توبه لرنی قبول ایلا کوچیدر (رحیم)
 رحیم ایدوب تموغ دن بنده لرنی آزاد ایتکوچی در (یا ایها الناس) ای آچلاین آدمیلار
 (انا خلقناکم) بدرستی و راستی که یر اتدوق بزر لرنی (من ذکر و انشی) آدم بر له
 حوادن بار چه نکر بر نسب سز لرنی (وجعلناکم) وهم قیلدق سز لرنی (شعوبا) قبیله لرنی
 جمع اید اچی (وقبائل) قبیله لرنی قیلدوق شعوبا جمع شعب در نسب ننگ اینک یوقار غی
 سینده ایتور لرنی موندین توبان لرنی قبائل دیر لرنی موندین توبان گولر لرنی عشائر دیر لرنی
 موندین توبان گولر لرنی بطون دیر لرنی موندین توبان گولر لرنی افخاذ دیر لرنی موندین توبان لرنی
 فصائل دیر لرنی عر بله مثالی بودر که هر یه دیما کیری شعوب در کنانه دیما کیری قبیله در
 قریش دیما کیری عشائر در قصی دیما کیری بطون در هاشمی دیما کیری فخذ در عباسی
 دیما کیری فصیله در بن ننگ بلغارده طاطار دید کیری شعوب در باشقورطو میشر دیما کیری
 قبائل در قباچاق و بر جان و دوان دیما کیری عمائر در موندین قیاس ایلا کل فصائل گاچه تأمل
 (لتعارفوا) بر بر نکزنی تانماق او چون یر اتدوق شعوب لرنی و قبائل لرنی بر یر نکز ننگ
 نسبنی خور لرنی او چون یر اتدوق (ان اکرمکم) بدرستی که سز لرنی ننگ هر متلی را کنکز
 (عند الله) الله تعالی ننگ بلا کیف قاشنده (اتقاکم) الله تعالی دن قور قوچیر اقدنکز
 هر متلی را کدر یعنی قایونکز الله تعالی دن قور قوب گناه قیلماسه الله تعالی قاشند هر متلی

قول اولدر (ان الله) بدرستی که الله تعالی (علیم) قل لارننک ظاهر و باطن حال لرنی
 بلگوچیدر (خبیر) خبرداردر روایتک بنواسدن برآز جماعت مدینه گاه کوچب
 کلدیلر یرلرنده آچلق بولدی کلوب پیغمبره ایمان عرضه قیلدیلر زکاتدن
 بولغان مال لرنی ییب کون ایتار اوچون یوقسه کونکل لارننک نفاق ایردی الله تعالی
 آنلارننک حال لرنی بیان ایلاب بیوردی که (قالت الاعراب) ایتدیلر بنواسد
 عربلاری (امنا) یارسول الله کونکل لرمز ایله راست لادوق سننک پیغمبر لکنکنی (قل)
 ایتکل ای محمد آنلاره جواب (لم تؤمنوا) سزلر پیغمبر لکنی کونکل لرنکز ایله
 راست لامادونکز لردیو (ولکن) لکن (قولوا اسلامنا) یعنی بزلار سنکا ظاهر انقیاد
 قیلدوق دیو ایتسونلر (ولما یدخل الایمان) کرمادی سزلر ننک تصدیق
 (فی قلوبکم) کونکل لرنکز (وان تطیعوا الله ورسوله) اکر بویون سونسانکز الله
 تعالی غه والله تعالی ننک رسولینه تصدیق قلوب ایله (لایلتکم) کمو تماسدر الله تعالی
 (من اعمالکم) سزلارننک اعمال لرنکز دن (شیاء) هیچ نرسه نی (ان الله) بدرستی که الله
 تعالی (غفور) مؤمن لارننک گناه لرنی عفو ایلا گوچی در (رحیم) رحیم ایلا یوب
 تموغدان آزاد ایلا گوچیدر (انما المؤمنون الذین امنوا بالله ورسوله) شکسنز مؤمن لر
 آنلاردر که ایمان کلتور دیلار آنلار الله تعالی غه والله ننک رسولینه (ثم) ایمان
 کلتور دکلرینک بعدنک (لم یرتابوا) شک قیلما دی لر الله تعالی ننک بر لکینه وقادر لکینه
 ورسول الله ننک حق لقینه (وجاهدوا) دخی مؤمنلر آنلاردر که غازیلق قیلدیلر
 (باموالهم) مال لری برلان جهاد قیلدیلار (وانفسهم) جانلری برلان (فی سبیل الله)
 الله تعالی ننک یولنک (اولئک) اوشبو جماعت (هم) آنلاردر (الصادقون) دعوای ایمانده
 راست لر بو آیت ایندوکدین کزین بنواسدن کلدوکی جماعت لرنط
 اچدیلر بزلر مؤمن صادق دیو الله تعالی آنلار ننک عدم صدق لرنی بیان ایلاب
 بیوردی (قل) ایت ای محمد آنلاره جواب (اتعلمون الله) ایلا وگراتور موسز الله تعالی نی
 (بدینکم) اوز نکز ننک دینکزی خبر برمک برلان (والله یعلم) اول الله تعالی
 بلگوچیدر (ما فی السموات وما فی الارض) یردا گی وکوکدا گی نرسه لرنی وآنلار ننک
 باطن لرنی (والله بکل شی) اول الله تعالی هر نرسه لرنی (علیم) بلگوچیدر آنلار ننک

ظاهر لرنی و باطن لرنی (یمنون) منت قیلور لر اول بنوا سد عرب لری یعنی طبا لار لر
(علیک) سنکا ای محمد (ان اسلموا) اوز لر ینه سنکا ظاهرا انقیاد قیلماق لرنی (قل) ایتکل
ای محمد آنلره جواب (لا تمنوا علی) قیلما نکلر لر منکا منت (اسلامکم) ظاهرا انقیاد نکلر لر
اسلامکم منصوب در نزع خافض ایله اصلک باسلامکم در تأمل اولنه (بل الله یمن علیکم) بلکه
الله تعالی سز لره منت قیلور (ان هداکم للایمان) سز لر نی کوندور گان او چون منت
قیلور انقیاد باطن غه (ان کنتم صادقین) اصلک قولو اهذا القول ان کنتم صادقین یعنی
ایتونکلر سز لر منت الله تعالی یه در بزلر نی اخلاص ایله انقیاد باطن غه کوندردکی
او چون دیو (ان الله یعلم) بدرستی که الله تعالی بلگوچیدر (غیب السموات والارض)
کو کدا کی وهم یردا کی یا شرون نرسه لرنی (والله بصیر) دخی الله تعالی در بلاکیف
کور گوچی (بما تعملون) سز لر نکل اعمال لر نکلر نی حاصل الله تعالی کا هیچ بر نرسه لر یا شرون
ایما سدر دیو سوره نی اتمام ایلاما کی حسن الاختتام در تعلمون تاء ایله ویا ایله اوقماق جائز در

سورة ق مکیة وهی خمس واربعون آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

(ق) امام اعظم مذهبنک معناسی بلنهای لکن مرفوع محلا لوب علمیت اوزار ینه
مبتدا در و قالدق مذاهب ثلاثه تأویل قیلب ایدی لر که الله تعالی قادر در و تقیر
ایلا گوچیدر و قاهر دور دشمان لرنی قهر قیلغوچیدر بعضی لر تأویل قیلدیلار که قادر
در اول الله تعالی بر لحظه ده برا گونی عالم ایدار گانته که آدم علیه السلامی بر لحظه ده
عالم ایلا دی یا که قادر در عالم ایلاب رسول ایدر گانته که پیغمبر مز محمد علیه السلامی
آنداغ قیلدی اما (ق) بر تاغ در دنیانی احاطه قیلغاندر دیو تفسیر ایلامک غطاً فاحشدر
الله تعالی نکل حرف ق ایله سوره نی ابتدا ایلامکنک براعة استهلال در امور عجیبه لر
نکل بیاننده (والقرآن المجید) قسم یاد ایتامن اولوغ هر متلی قرآن ایله یا محمد اهل
مکه سنکا ایمان کلتور مز لر در (بل عجیوا) تعجب ایلا دیلار اول اهل مکه (ان جاءهم)
کاما کدن تعجب ایلا دیلار (منذر) بر قور قتقوچی (منهم) اول اهل مکه نکل اوز لر ندن
یعنی اوز نسل لر ندن مکه اهلی تعجب ایلامکری نکل بیاننی الله تعالی بیان ایلاب
بیور دیکه (فقال الکافرون) بس ایتدی لر مکه کافر لری (هذا) بو محمد نکل آرامزدن

رسول اولهاق (شَيْءٌ عَجِيبٌ) عجب اشدر كه نادان لقی ایلان عالم اولهاق اولد و کدین
صونکره ترلورمز دیما کی عجب لر ننگ عجایی در دیدیلر و ایدیلر (أَتَدَامْتَنَا) قایو
زمان اولسا ک بزلر (و کنا تراباً) چروب توفراق بولساق (ذَلِكْ) بو اولد و کدین صونکره
ترلهاک (رجع بعید) کیر و ترک لک کاقایتماق عقل ادر اکنندین یراق در یعنی کیر و حیات
اولور سز دیما کنک ای محمد عقل لر بونکا ادر اکن ایله مز در زیر ا که برا گوننک سویا کنی
یرد اچی قوشلریا تور ت آیاقلی حیوانلار کوتاروب آلوب کیدوب ایت لر نی یی و ک
دین صونکره پرا کنک اولغان سویا ک لر بریره جمع اولنب ترلور لر دیما کنک طور
عقل دان غارج دور دیدیلر الله تعالی آنلاره جواب بیرب آیت ایندر دی (قَدْ عَلِمْنَا)
اصلده قل لهم قد علمنا یعنی ای محمد ایت آنلره جواب شک سز بلور مز لر (مَا تَنْقُصُ
الْأَرْضُ مِنْهُمْ) نه نرسه نی یر آشاب کمو تور انلار ننگ اعضا لر ندن و آنلردن یر آشاغان
قان لر نی و سیا کلر نی و سیا کلر ییننک توفراق لر نی و آنی بلما کمزه عله اولد و رکه (وَعَنْدَنَا)
باردر بز ننگ بلا کیف قاشمز ده (کتاب) جمیع اشیا لر ننگ حکم لر ی یازلمش بر کتاب
باردر اول کتاب ننگ صفتی بودر کم (حَفِیْظٌ) صاقلانمش در اول کتاب شیاطین لر دن
و تغیر و تبدیل دن مراد لوح المحفوظ در (بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ) بلکه اول مکه کافر لر ی
یا لغاغنه توتدیلر حق اشنی یعنی قرآن فی محمد علیه السلام ننگ رسول ایردو کنی اولد کدین
گزین ترلما کنی (لَمَّا) شول زماننک (جَاءَهُمْ) کلدی آنلره حق نرسه اول قرآن دور والله
تعالی ننگ رسولی در (فَهُمْ) بس اول مکه کافر لر ی (فِي أَمْرِ رَیْجٍ) مختلفی اقوال لر ایلان
مضطرب بلر در ایتور لر بو محمد ساحر در آنکا ایند و کی قرآن سحر افسون ننگ کتابی در
بعضیلری ایتور لر بو محمد شاعر در و آنکا ایند و کی قرآن بیت نامه سی در بعضلری
ایتور لر بو محمد فال گوی در و ایند و کی قرآن فال نامه سی در الی غیر نهاییه ما لا یعنی
سوز لر سوزلاشب مضطرب اولدیلر الله تعالی آنلره امور عجیبه لر ی و عقول لر یتمایان
اشیا لر ننگ نظیر لر نی بیان ایلا ب بیور دیکه (أَفَلَمْ يَنْظُرُوا) ایاقر اما سارمی اول منکر لر عبره
آلغوچی کوز لر ایلان (إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ) باشلری اوستنده بولغوچی کوککا (کَيْفَ
بَنَيْنَاهَا) چوک بنا قیلد و یر اندوق اول کوکنی ترا کسز بو کوکلر ننگ اوستومز ده
ترا کسز تورماقی اولوکلر ترلما کیدین عجب را کدر (و زینها) بزادک بز اول کوکنی

یولدوزلر ایلان (وَمَالَهَا) یوقدر اول کؤکده (مَنْ فُوج) هیچ یرتوقدن وتیشکدن
 (وَالْأَرْضِ) دخی یرکا قراماسلرمی عبرة کوزلاری ایلان (مَدَنَاهَا) اصله کیف مددناها
 درنچوک یرادوب توشادوک اول یرنی صو اوستونه سند سز یر دخی اولکلر ترلما کدن
 عجبرا کدر (وَالْقَيْنَا فِيهَا) صالوق بزلر اول یرگایعنی بزلر اول یرننک اوستنه (رَوَاسِي)
 بیوک وثابت طاوولرنی (وَأَنْبَتْنَا فِيهَا) دخی اوسدوردک اول یرننک اوستونده (مَنْ كَلَّ
 زَوْج) هر اصناف اولانلرنی و آغاچلرنی (بِهَيْج) کونکل لرنی آچقوچی اولانلرنی و آغاچلرنی
 یاکه عجایب مرض لره شفا اولغوچی اولانلرنی (تَبْصِرَةً) اصلده خلقلناها تبصرة در یعنی
 یراندوق بواشیالرنی گونکل کوزلری برله قراب عبرت لر آاوب قبردن قوبماق لرنی
 فکر لیک اوچون (وَذَكَرِي) هم اویغنا تاق اوچون و کراک اشلرنی اسکار مک اوچوندر
 (لِکُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ) هر بند لره اوچون قابتقوچیلر در اول بند لره الله تعالی ننگ عبادتنه
 یعنی الله تعالی ننگ قدرت عجیبه لرنه قاراب فکر ایلاب قبردن قوبماق لرنی فکر ایلاب
 دایم الاوقات عبادتنه و توبه ده اولسون اوچون یراندوق دیما کدر (وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ)
 دخی ایندر دؤک کؤککایقین بولو طلردن (مَاءً مَبَارَكًا) فائده سی چوق یغهور صوی
 (فَانْبَتْنَا بِهِ) بس اوسدوردک اول یغهور صوی برلان (جَنَّاتٍ) باقچه اچنله اولغوچی
 نرسه لرنی (وَحَبِّ الْحَصِيدِ) دخی اوسدوردک اول یغهور صوی برلان اوراق ایله
 اور لایق ایگن لرنی (وَالنَّخْلِ) دخی خرما یغاچنی اوسدردک (بِاسْقَاتٍ) بیوک اولغوچی
 در اول خرما آغاچ لری الله تعالی ننگ آغاچ لر اچنله نخلنی خاص لاماغی اولدر زیرا که
 بو خرما آغاچ لر ننگ عجایب راکی در طبیعتده آدم کبی در زیرا که بو خرما آغاچی
 اون بش یل یا اون آلتی یل سزیهشی برمایدر نته که بنی آدم اون بش یل سز بالغ
 اولمغان داک و دخی شمال جانبندن یل ایسسا خسته اوله در خسته اولماقی ننگ علامتی
 اولدور بوتاق لری صالوب آدم انکراشدوغی کبی بر آواز کلور قچان که جنوب طرفندن
 یل ایسسا خسته دن ترلد و کی آدم کبی بوتاق لری توزالوب باباقی آواز کلماز اولور
 و دخی شول اون بش یل اچنده قابوق لری قزلغه مایلدر قچان که اون بش یلدن اوتب
 آلتمش اوچ یاشینه وارنچه قابوق لری قاره در نته که بنی آدم ننگ ساچ لری قاره در قچان
 که آلتمش اوچ یلدن اوتب توقسان یله وارنچه قابوق لری قارالی آقلی اولور نته که

بنی آدم ننگ ساچ لرینه چال کر دو کی کبی توقسان یلدان اوتب یوز یکر می یل اولسه
قابوق لری آق اولور بوتاق لری صلب ککری اولور قچان که یوز توقسان یل اولسه
قابوق لاری صارغایور نته که بنی آدم ننگ صقالی آغاروب صارغایماقی کبی ودخی خرما
آغاچنی پچاقی ایله یا که بالطا ایلان چابسانک قزل صو کلور بنی آدم قانی کبی هم
قورور هم دخی یفراق لری بنی آدم ننگ تنی کبی یمشاق اولور فقیر لر آنک یفراقندن
توشک و مندر قیلور لار موندین غیر ی عجایب لری چوقدر بارنی یازارغه و قتمز طاردر
(لها) بولغوچیدر اول خرما آغاچی ننگ (طلع نضید) بری اوستنده بری اولغوچی
چملی در وتلکالار نته که بز ننگ دیارده اونکغان میلش آغاچی ننگ میلشی کبی چملیدر
بر چمنک یل کیلب اونکغان زمانک توقز ننگ یایوز ننگ خرما اولور (رزقاً للعباد)
بنک لره رزق اوچون اوستور دک (واحمینا به) دخی تر گوزدک یغور صوی ایلان
(بلد مینا) اولنگان شهر لری یعنی اولان لری و آغاچ لری اوستور دک (کذلک) اولان لر
ننگ و آشلق لر ننگ اوسماک لکی کبی در (الخروج) سز لر ننگ قبور نکزدن تر لما کنگز
بس آن داغ اولسه نه اوچون بعثه انکار ایدر سز لر دیما کدر روایتدر رسول علیه السلام فی
مکه کافر لری سوکار ایر دیلر یالغانچی و یا فالچی و یا ساھر دیو سوکدوک لرینه قاتیغ
رنجور ایردی الله تعالی آنک کونکلی تسلی ایدار اوچون آیت ایندردی (کذبت)
یالغانغه توتدی پیغمبر لری (قبلهم) بومکه کافر لرندن الگاری (قوم نوح) نوح علیه
السلام قومی نوحنی یالغانغه توتدیلر (و اصحاب الرس) رس دیدو کی قودع ننگ جماعت لری
حضرت حنظل بن صفواننی یالغانغه توتدیلر رس بر قودع ننگ اسمیدر شام ایله مصر
آراسنده بر شهر وار ایدی آدی مدین ایردی آنلار ننگ یلغه لری یوق ایردی
شول رس دیدو کی قودع دن مال لری صو غارور ایر دیلر اوز لری هم شول قودع دن
اچار لر ایر دیلر بو زمانده مدین شهری معطل در بر ننگ بلغار کبی الامدین ننگ قویاش
بایشنده بر شهری واردر آدنای رای دیر لر مدین دان یوز چاقروم قدری اولور
(و ثمود) ثمود قومی صالح پیغمبر نی یالغانغه توتدیلر ثمود بر پادشاه ننگ اسمیدر
یر لری مغربده ایردی بیت المقدس دن ایکی منک چاقروم قویاش بایشنده در اول
پادشاه قوم لری برله پوته تابنور لر ایردی الله تعالی آنلاره صالح پیغمبر علیه السلام فی

یباردی صالح پیغمبر ایلله نمود شاه ننگ آتالری بر توغان ایردی نته که حکایت لری
قرآن آخونده کلور انشاء الله تعالی (وَعَادَ) دخی عاد قومی هود علیه السلام فی یالغانغه
توتدیلار عاد بر پادشاه ایردی شهر لری آلتی شهر ایردی هود علیه السلام عاد ایلله
بر توغما ایردی لر بولر فی عاد اولی دیر لر بویلری آلتی یوز یکر می آر شون ایردی
شام ننگ جایگی مغربنده در بوز مانده آ کچین لار ونمچ لار یور تیدر حکایتلری آلدی
کلور انشاء الله تعالی (وَفِرْعَوْنَ) فرعون قومی موسی وهارون فی یالغانغه توتدیلار
(وَأَخُوهُ لُوطٌ) لوط علیه السلام ننگ قرداشی حضرت لوط فی یالغانغه توتدیلار حکایتلری
انشاء الله تعالی کلور (وَأَصْحَابُ الْآيَةِ) ایکه دیدو کی قوم شعیب پیغمبر فی یالغانغه
توتدیلر ایکه دیماکلری بر یوط ایردی بوی اوچ یوز آر شون ایردی صاندال یغاچندن
دوز مش لر ایردی تش لری عقیقندن ایردی ایر نلری لعل دن ایردی آنکا تور مغابر
ایوبنا ایلامش لار ایردی بی غایت یوکسک اول ایوننگ آلتی جهتینه ضرور مقنطیس لر
بر کتمش لار ایردی بو ایکه فی یوقاتیمر بر لان کیوملر ون ایلامش لار ایردی اول
پوطنی مذکور ایوننگ اچنه کر گوز گانلر ایردی اول مقنطس لار آلتی جهتدن تارتوب
ترر ایردی یوقاریدان زنجیر سز توباندن تراکسز ایردی الله تعالی بونلره اوزلری
نسلندن شعیب پیغمبر فی یباردی آنی یالغانغه توتوب ایمان کلتور مدیلر (وَقَوْمُ تَبَعٍ)
تبع قومی تبع فی یالغانغه توتدیلار روایتد تبع ننگ اسمی اسعد ایردی وکنیه سی ابو
کرب ایردی اوزی یمن شهریننگ پادشاهی ایردی نبوتنده اختلاف ایلامش لر در
اوزی موسی علیه السلام شریعتنده ایردی جهاد اوچون مشرق جانبنه باردی کوب
شهر لر فی مسلمان ایلادی وقایتدوقی وقتده یشر ب فی یعنی مدینه خلقتی دینگا اوندادی
آنلر اسلام فی قبول قیلدیلر تبع بر اوغلنی مدینه گاپاد شاه ایلدی اوزی یمن گاقایتدی
روز کاردن صونکره مدینه جماعتی اوغلنی اولتور دیلر تبع بو خبر فی ایشتکاچ یمن دن
کوب عسکر ایلله کلدی مدینه ننگ نیگیز فی واساسنی قالدر ماس اوچون چونکه مدینه
بر لان قتال ایلدی عاقبتنده صاح قیلدیلر صاح قیلماق آننگ اوچون مدینه ده ایکی منافق
وار ایردی بریننگ اسمی کعب ایردی وبریننگ اسمی اسد ایردی بونلار ننگ آتالری
یر توغما ایردی بو ایکه گوتورات کتابی ننگ تفسیر لرینه اوستاد ایردیلر ﴿الْقَصَّةُ﴾

بوایکی منافق تورانده آخر زمان پیغمبری محمد علیه السلام ننگ نعتلری اوقدیلر
 بویله دیو یاسلطان بومدینه گآ آخر زمان پیغمبری مکه دن مدینه کا کوچوب کنگوسیدر
 آنکا ایمان کلتور انلر دنیا و آخرت دولتی ننگ صاحبیدر مدینه جماعتنی سن هلاک ایلام کل
 بزلر بار چه مز موسی علیه السلام شریعتنه ایمان کلتور دک بر او غلنکنی اولتورگان اوچون
 مدینه جماعت لریننگ بار چه لری هلاک ایلامه بر منافق اولتورگاندر بر منافق اوچون
 بوچه اهل اسلامنی قرق مرتبه نکالایق دکلر دیدیلر اگر اولتور دکی منافقنی بلساک
 ایردک قصاص ایتار ایردک نسلنی اورغنی قالدر ماس ایردک دیدیلر سن دنیا اهلنی
 حق دین کا دعوة ایدار سن آخر زمان پیغمبرینه سندین بدنام قالماسون بلکه خیر نام
 قالسون دیب اوگوت لدیلر تبع قبول ایلا دی آخر زمان پیغمبرینه ایمان کلتور دی
 ﴿القصه﴾ تبع اهل مدینه ایله صاح بولغان دین صونک وداع لاشب اوز شهرینه کتدی
 بوایکی منافق یار انلری برلان اوز اناچغوب احد طاعینه دیکن کلدیلر آنک قوندیلر
 آشاد یلار اچدیلر اثناء کلام لرنده ایدیلر یاسلطان سن مکه دن کتکل زیراکه ابراهیم
 علیه السلام بنا قیلدی ایونی پوت خانه ایلا گانلر در آنک اچند چوق چوق آلتونلاری
 وکوشلاری وینجومر جانلری چوقدر توقیز یوزیلدن بیروچه پادشاه لری ننگ
 خزینه سی آنده درودخی اول ایونی بوزدر غل زیراکه کوب غلایق لار آنی قبله ایدوب
 عبادت قیللر زیراکه بز ننگ قبله مز بیت المقدس در بزلر کا خلاف قانون اوزارینه
 عبادت قیللر لاریو تبع پادشاهغه و سوسه قیلدیلر ﴿القصه﴾ پادشاه جهاد اوچون مکه یه
 عزم ایلدی پادشاه بوایکی منافق غه ایدی سزلر سر عسکر اولوب مکه گایول باشلاب
 بار اسزلر بوایکی منافق طوعا و کرها یول باشلا یلار زیراکه بوایکی منافق ننگ مقصود لری
 اول ایدیکه بوتبع نی مکه لک لار برلان توقش قیلدر تبع نی عسکری برلان قردر ماق اوچون
 ایردی زیراکه اول زمانده مکه ده پیغمبر من ننگ اولوغ باباسی عبد الشمس شاه ایردی
 آنک زیر حکمنده چوق چوق ولایتلر بار ایردی ﴿القصه﴾ تبع سکسان منک عسکر
 ایله مکه یه کلدیلر عرفات تاغند عسکری قویوب تبع اوزی بر فقیرانه کیوملر کیوب عبد
 الشمس پادشاه غه باردی قراولچیلار تبع نی پادشاه فاتنه کرورگا اختیار بیرمادیلر عبد
 الشمس شاه اوزی کورب تعظیم ایدب قارشو چقب اول فقیر ه سلام بیردی فقیر سلامن آلدی

فقیرنی ایوبینه آلوب کروب طعام یدردی بعل عبد الشمس ایدی یا فلان سن قایو
 یرلک سن فقیر ایدی بن تبع پادشاه ننگ عسکر ننگ نم عبد الشمس ایدی اول تبع بو
 شهره نند او چون کلمش در تبع ایدی کعبه نی بوز ماغه کلکاندر اچنک کی خزینه لر نی آماغه
 کلکاندر عبد الشمس باشنی توبان صالوب بر آ ز فکر قیلدی و ایدی بن تبع پادشاه نی
 یخشی آدم دیو ایشثور ایردم دنیا مالندن قاجب اوزنی فقیر لر صورتنک قیلد دایم
 الاوقات عبادتده دیوشمدی اول تبع مال او چون کلگان بولسه کوب مال بیرورم اگر
 اینانماز ایرسه بیت الله غه آلوب باروب اچنی کور گوزورم اچنده هیچ نرسه سی
 یوقدر اگر اول تبع دین او چون توقوشور اولسه هنوز اول وقت یتمکاندر زیرابنم
 نسلمدن بر پیغمبر چقار آدی محمد در آتاسی عبد الله در اول وقت کلماینچه اول تبع
 بومکه یورتنی آلا آلمان در الا اوزینه هلاک لک او چون کلگاندر دیدی تبع بو سوز لر نی
 آنکلا غاچ مکه پادشاهینه اوزی ننگ تبع ایدو کنی آنکلا تدی هر ایکسی یغلاشدیلار
 قول تو تو شوب بیت الله غه بار دیلار اچنک هیچ بر نرسه کور مادی توبه ایلاب آلتی منک
 توه قربان ایلادی مذکور ایکی منافق نی قول لارون و آیاقلارون کیسدر ب آصدردی
 کعبه شریفه قاره حریر کیدردی اول کعبه نی حریر ایله اورتکان تبع در عبد الشمس
 ایله وداع لاشب عسکری ایله یمنه توجه ایلدی بو تبع مدینه ایله مکه آراسنده یوردکی
 زمانن نجاشی ولایتندن حمیره نام پادشاه یمین شهرنی آلوب تبع ننگ اوچ اوغلنی ایکی
 خاتوننی اولتورمش وزیرلرندن هیچ برسنی قویماش شهرلرننک قاپوغلارنی
 بغلانندی اوچ یل حمیره ایله توقوش ایلادی بو حمیره پت پرست ایردی ﴿القصه﴾ عاقبتندن
 صاحبه راضی بولدیلار صاح لاری اول ایدی یمنده بر چوقور وار ایردی قودع کبی
 تیران چان که بر ظالم ایله مظلوم ننگ دعوالاری اولسه اول قودع غه باروب عرضه نامه
 یازوب قودع غه سالورلار ایردی قودع دن اوت چقب ظالم نی احراق ایدار ایردی
 ﴿القصه﴾ بو ایکی شاه عرضه یازوب قودع غه صالدیلار هر ایکی پادشاه ننگ عسکری
 قودع ننگ ایکی جانبندن صف اولوب هر برسی اوزلاری رسمنچه دعایه مشغول اولدیلار
 حمیره پادشاه پت لارنی آلوب چقب آندن التماس ایلادیلر تبع عسکری ایله تور اتنی
 اوقوب الله تعالی غه تضرع قیلدیلار ﴿القصه﴾ ایکی ساعت بعدنک یر آستوندن بر صوت

هایلیدا اولدی ایشدانلرننک یوراکلری یارولوردای آنچه ده قوزغ دن اوت چقب
 هوایه بندی هوادن اینب همیره پادشاه ننگ عسکری احاطه قیلوب عدم ایلادی هیچ
 بر آنلاردان نام نشان قالمادی بعده تبع عسکری ایلان یمنه کردی الله تعالی یه
 سجده شکر ایلادی تفسیر ابن مسعودده بیلهدکر ایلامشدر (کُلْ کُذِّبَ الرَّسُلُ)
 بومد کور قوم لر بار چه لاری پیغمبر لر نی یالغانغه توتدیلر ای محمد سنی مکه کافر لر ی
 یالغانغه توتدو قلا ری کبی (فحقَّ وعید) بس ثابت بولدی آنلاره دنیا ده ایکن وقتلارند
 عذابلار بعضلری جبرائیل ننگ آوازی ایله هلاک اولدیلار بعضلری یل ایلان هلاک
 اولدیلار بعضلری صوده غرق اولوب هلاک اولدیلار (افعیینا بالخلق الأول) ایاعنت
 لاندو کمو وعاجز اولد قمو آنلار نی اول یر اتدو قمزده آرمادوق وعاجز اولما دوق دخی
 آنلار نی قبر لر ندن قوبار ورغه هم عاجز اولماز مزلار (بل هم) بیکم اول اهل مکه
 (فی لبس) شکله وشبهه ده در (من خلق جدید) یانگادان یر اتما قمزدان قبور لر ندن
 قوبما قلا رینه شک وشبهه ایدار لر (ولقد تحقیق) خلقنا الانسان یر اتدق بز آدم بالالار نی
 (ونعلم ما توسوس به نفسه) بلور مزلر اول نرسه لر نی کم آنلار کونکل لرنده سیار لر ونه
 نرسه نی ابلیس دن موسوس اولمشلار در آنی هم بلور مزلر یعنی آنلار ننگ سرلری بزدن
 مخفی ایرماسدر (ونحن اقرب الیه) آنلار ننگ سرلر نی بلما کمزده یقین راقمز اول آدم لره
 (من جبل الوری) مویون لاری ننگ ایکی جانبدا کی طاملار ندن ده یقین راقمز
 حاصل غد آننگ بلما کینه هیچ بر عجز ایرماسدر (اذ) شول وقتنی یاد ایتکل ای محمد
 الله تعالی ننگ جمیع افعال لر نی حافظ ایردو کنه (یتلقى المتلقیان) یولقور اول بنی آدم ننگ
 افعال لرینه ایکی یولقغویچي آندان مراد ایکی فرشته در بنی آدم ننگ اعمال لر نی
 حفظ ایدوب یازارلار (عن الیمین) اول ایکی فرشته ننگ برسی بنی آدم ننگ اونک
 یاغند در اید گولک لر نی یازار (وعن الشمال) اول فرشته ننگ بری صول یاغند در
 یاوز فعل لر نی یازار (قعید) اصلک قاعدان در هر ایکی فرشته بنی آدم ننگ ایکی
 جانبند اولتور مشلار در (ما یلفظ من قول) سوزلامس آدمی (الا) مگر سوزلسه
 اول بنی آدم (لدیه) بولغوچیدر اول آدم ننگ آلدنده (رقیب) بنی آدم ننگ
 اقوال لر نی و افعال لر نی حافظه ایدچی ایکی فرشته (عتید) حاضر در (وجاءت سكرة الموت)

کلیور لر اول بنی آدم کا اولوم اسر و کلکی (بالحق) حلق ایلان کلور تاکه اول
 بنی آدم غفلتند ان او یغانور آخرتده بولاچی حال لرون عیانا کورور (ذلک) یعنی بو
 آدم اولوم اسر ک لکندن (ما کنت) بولماس سن ای بنی آدم (منه) اول اولوم
 اسر و ک لکندن (تحدید) قاجوب قوتلغوچی دکل سن (و نشف فی الصور) اور لور اسرافیل
 عه مننک بعث او چون اولغان صوری (ذلک) اسرافیل عه م صور و ن اور ماکی (یوم الوعد
 بو کون عذاب بر لان قور قوتلمش کوندر (وجاءت کل نفس) کلور اول کونده حشر
 یرینه هر جانلر (معها) بولغوچیدر اول جان لار بر لان (سائق) بر سور گوچی وقوغوچی
 فرشته (وشهید) دخی گواه لاری بولغوچیدر حاضر اول ایکی فرشته در ودخی آیاقلاری
 وقول لاری در بنی آده ننک افعال لرینه گواه لار در الله تعالی جانبند ان اول بندیه جواب
 بیر ولور (لقد کنت) تحقیق بولدنک سن ای بنی آدم دنیا ده ایکن وقتک (فی غفلة من هذا
 باشینکا او غراغوچی اشلردن غافل ایدونک یعنی دنیا ده ایکن وقتده امور آخرتدن
 غافل ایدنک (فکشفنا عنک غطاءک) بس آچدق بز لار بو کون سننک کوز گده گی
 پرده لر نکنی یعنی کونکل داکی وقولاقد اقی و کوز داکی پرده لر نکزنی آچدق (فبصرک
 الیوم حدید) بس ای بنی آدم کوز لارنک سننک او تکندر دنیا ده غافل بولغان اشلار نکنی
 بو کون عیانا و ظاهر اکورور سن (وقال قرینه) ایتور آننک امورینه مؤکل فرشته (هذا
 مالدی) واشبویا وز عملی در بو بنی آدم ننک (عتید) بنم آلدمه صادر اولغاندر
 (القیام) سالونکز سز ایکی فرشته بو بنی آدم نی بر سی کر اما کاتبین در و بر سی بو
 بنی آدم نی محشر یرینه سور کوچی فرشته در (فی جهنم) جهنم تموغینه سالونکز لر (کل
 کفار عنید) هر ایمانسنزنی حق اشدن دنیا ده ایکن وقتده یوز چور و ب باش تارتوچی
 ایردی (مناع للخیر) منع ایتکوچی ایردی اوز اوستینه لازم اولغان واجب غیر لاری
 زکات کبی وعشر کبی و قربان و وتر نمازی کبی (معتد) حد دن تجاوز ظالم ایدی
 (مریب) الله تعالی ننک کتابنه و رسول الله غه شک ایتکوچی ایردی (الذی) آنچالین
 من ایدی دنیا ده (جعل) قیلب ایردی (مع الله الها آخر) الله تعالی ننک بارلقنی بلوب
 الله تعالی یه شریک لک ایلاب ایردی (فالقیامه) بس سالونکز لار و سوسه قیلدوقی شیطان
 ایلان بو ایمانسنز آدمنی (فی العذاب الشدید) قاتی عذابغه (قال قرینه) ایتور اول

بنی آدم گامقارن شیطان یعنی اول بنی آدمنی وسوسه قیلب گناه اشلانگوچی شیطان
 اشعار در هر بر آدم ایلان شیطان اولسه کراک نته که کراما کاتین کبی (ربنا ما اطغیته)
 ای بز ننگ پر ور دکارمز اول بنی آدمنی آز دور مادام دیو (ولکن کان فی ضلال بعید)
 لکن بولدی اول بنی آدم اوزی حق یولدن صا تاشقان و حقن یراق اولغان زیر اکه
 بن آننگ کوزینه کور نوپ سیلاشب آز در مادوم بنی آدم ایتور ای ملعون سن بنی
 حق یولدن آز دور دنک وسوسه قیلب کج نرسه لاری دلیل لر کور گازوب آز دور دنک
 دیو الله تعالی حضورنده مجادله قیلوشور لار (قال) ایتور الله تعالی (لا تختصموا لدی)
 خاصمه و مجادله قیلشمانکز لر بلا کیف حضور مز ده و آلدومز ده بو کون سز لر ننگ مجادله
 و خاصمه قیلشه اقمکنز فائز بیر ماسد زیرا که (وقد قدمت الیکم بالوعید) شکسز دنیاده
 ایکن و قمتکنز ده بو قور قوغلق کون لر ننگ کما کتی پیغبر لار آرقلی خبر لر ایدب ایدم
 سز آنلار ننگ سوز لر نی یالغانغه توتدنکز وسوسه قیلدی شیطانونکز ایلر بیر اتفاقده
 اولوب کتاب لر مزی و آننگ احکام لاری و آنی بیان ایلا گوچی عالم لاری یالغانچی لار در
 دیدنکز اوز لر یازوب اوز نفس لر ی ایلان او قیدر دیدنکز (ما یبدل القول لدی)
 هیچ بر سوز بز ننگ آلدومز ده آلو شماس و تبدیل و تغیر اولنماز در زیر ابن دنیاده پیغبر مز
 آرقلی سز لاره ایتب ایرده الله تعالی دن قور قیماز آدم و اینانمیا آدم لاره و پری لر جهنم
 تموغیدر دیو اول سوزوم بو کون تبدیل و تغیر اولنماز در (وما آنا بظلام للعبید)
 ایماس من من بنده لارمه ظالمق قیلغوچی زیر اکه بو کون هیچ بر کشینی جنایا تسز تعزیر
 ایتلما سدر (یوم) شول کون ظلم قیلغوچی دگل من (نقول لجهنم) ایتور مز بز لر جهنم
 تموغینه (هل امتلاّت) ایا تولد ونکمی مجرملر ایلان (وتقول) ایتور اول جهنم
 (هل من مزید) دخی آر توق مجرم لر و ایمان سز لر و ارمیدر بولسه اچمه صغار دیر
 الله تعالی ایدر لولار ننگ حال لاری بیان ایلا ب بیور دیکه (وازلفت الجنة) یقین بولغوچیدر
 اوجماح یعنی آندان مراد حاضر در و بار در اوجماح یورطی و اشعار در اوجماح ننگ و تموغ ننگ
 بو کون بارلق لارینه (للمتقین) الله تعالی دن قوقوب گناه لار دان صاقلانغوچی لاره
 (غیر بعید) یراق ایرماسدر اول اوجماح الله تعالی دن قور قوچیلار دن غیر لفظی
 منصوب در ظرفیت اوزارینه ای مکانا غیر بعید یا که حال در فن اهلینه مخفی دکلر

(هَذَا) الله تعالى جانبدن بنده لاره ايتولور اوشبوكوندر كه تموغ ايله اوجماح
 (ما توعدون) يعنى بوايكى مقام يعنى اوجماح برله تموغ سزلار ننگ دنياده ايكن
 وقت لار نكز ده الله تعالى پيغمبر لار آر قلى وعده قيلوب ايردى ومؤمن لره اوجماحدر
 ديو اول اوجماح يور طى وعده قيلنوب ايردى (لَكُلِّ اَوَّابٍ) هر كه مسنه لر اوچون كه
 دنياده ايكن وقتلار نده كناهلار دن توبه ايدوب الله تعالى ننگ طاعتلار ينه قايتغوچيلار
 اوچون (حَفِيطٌ) الله تعالى ننگ امر لارنى صاقلانغوچيلار اوچون الله تعالى ننگ نهى قيلغان
 اشلار يدين منع لانكوچيلار اوچون (مَنْ غَشَى الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ) دنياده ايكن
 وقتلار نده غايب الله تعالى ننگ غايب حكم لارندن قور قوچيلار اوچون درو غايب
 اولغوچى ثواب لر اوچون عبادت بدنيه لار وماليه لار ننگ اجر لرى اوچوندر (وَجَاءَ بِقَلْبٍ
 مُنِيبٍ) اصلده و جاؤا بقلوب منيب در يعنى آنلار اوچون كه بو اوجماح دنياده ايكن
 وقتلار نده كلتور ديلار آنلار اخلاص ايله طاعت لرى واحسان لارنى وريادن وريبدن
 كونكلارنى پاكد يلار الله تعالى جانبدن اول متقين لاره نداكلور (ادخلوها) كرونكلر لر
 اوجماغه (بِسَلَامٍ) سلامت اولد غنكلز حالده عبادن وزوال نعمت دن يا كه كرونكلر لر
 اوجماغه سلام بير دوكلر نكلز حالده اشعار در اوجماحه هم سلام برشمك وار لغينه (ذَلِكَ)
 اوشبوكون كه اوجماقه كر مالك كونى (يَوْمَ الْخُلُودِ) منگولك كونى در يعنى ابد
 الابد اور لرى قارتاى مايون ونعمت لرى كمومايون وكيوم لرى توزمايون كوندر (لَهُمْ)
 بولغوچيدر اوجماح اهليينه (مايشاؤون) تلادكى نرسه لرى آشاماقدن و اچمكدن وقوچمكدن
 وينمكدن (فيها) بولغوچيدر اول اوجماحه (ولدينامزيد) باردر بزوم حضور مزده
 وبار اتماق مزده اول بنكلر اوچون آرتوق نرسه لرى يعنى كونكل لردن كچما دكى وكورلما دكى
 وقولاقلار اشتما دوى نعمت لارنى آرتور ماقمز باردر (وكم اهلكنا) كوب لارنى هلاك
 قيلدق بزلر (قبلهم) اول مكه كافر لردن الكارى (من قيرن) بوون لاردن يعنى اوتكان
 زمانده اولغوچيلار دن (هم) اوتكان زماندا قيلار (اشد منهم) قاتيعغراق ايردى اهل
 مكه دن يعنى زياده راق ايردى لر (بطشاً) قوتنده ومالده وبوى لار نده (فتقبوا في البلاد)
 بس تصرف قيلد يلار وسفر ايلد يلر شهر لرى تجارت اوچون وتوقوش لار اوچون (هل
 من محيص) ايا بار مى اوتكان بهادر لردن وبايلاردن وپادشاه لاردن اولم دن قوتلغوچى والله

تعالیٰ ننگ عذابیدن قوتلغوچیلار دن بلکه الله تعالیٰ آنلار ننگ شوکت لاری بارلغی
 برلان آنلارنی اوت ایله و صوایله و یل ایله هلاک ایلادی آنلار ننگ اوزون بویلوغ لاری
 و قوتلاری الله تعالیٰ ننگ عذابنی منع ایلار کاطاقت لری یتمادی (ان فی ذلک) بونلار ننگ
 بوقدر اولوغ لق لاری برلان الله تعالیٰ ننگ عذابیدن قوتلما دقلاری یاکه بوسوره ده
 اولغوچی احکام لار (لذکرى) البته اوگوتدر ونصیحت در و عبرتدر (لَمَنْ كَانَ
 لَهُ قَلْبٌ) شوخچالین من گاعبرتدر و باردر آننگ عقلی و کونکل کوزی (اَوَلْقَى
 السَّمْعَ) یاکه شول اوگوتدر صالدى اول من جان قولاقنى اوگوت کا و قرآن
 سوزینه (وهو) حال آنکه اول جان قولاقنى صالغوچی من (شهید) کونکلی حاضر در
 آننگ غفلتدن و سهودن بری در بلکه اخلاص کونکلی ایلان قرآن دن تن و جان
 قولاقنى صالوب اوگوت آلورلار آلدده کیلاچک کون لارنی یاد ایدب توبه
 و عبادت لر ایلان مشغول اولور و گناه لار دامن لور (وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ)
 بدرستی که و راستی که یراتدق بز کوکلرنی و یرلرنی (وما بینهما) دخی
 یراتدوق اول کوکلر ایله یرلر آراسنده اولغوچی نرسه لارنی (فی ستة ايام) آلتی
 کون ننگ اچنده یراتماقی اوّل یکشنبه کون ایردی و اخری جمعه کون ایردی
 شنبه کون هیچ نرسه فی یراتمادی یهود یلار الله تعالیٰ شنبه کون نرسه لرنی یراتب
 آرغان ایردی استراحت ایلدی دیرلر آغزلارینه توفراق اولسون بز لره هم الله غه
 تشبه اولوب شنبه کون دنیا اشنی حرام دیواشلمار اولدی یلار الله تعالیٰ آنلار ننگ سوزلرنی
 رد ایلاب بیوردی که (وما مستامن لغوب) توتمادی بز لرنی بو آلتی کون ننگ اچند
 یراتماقمزده مشقت لر و آرماقلار زیراکه بو آلتی کونده مخلوقات لرنی یراتماقمز
 آننگ اوچون ایردی بنده لره تعلیم اوچوندر زیراکه هر براشده تعجیل ایلامسونلری
 اوچوندر الاعبادت اش لرنده تعجیل ایلامسونلر نماز لارنی اوّل و قتلارنده او تاسونلر
 زیراکه الله تعالیٰ تخلیقنده زمان حاجت دکلر ز یرا انما امره اذا اراد شیئا ان یقول
 له کن فیکون در (فا صبر علی ما یقولون) بس صبر ایله ای محمد (وسبح بحمد
 ربّک) پا ککل ومنزه ایلاکلی ای محمد الله تعالیٰ فی اوکمک برله یعنی محمود موصوفلار

برلان وصف ایلاب نماز اوتا کل (قبل طلوع الشمس) قویاش تو غمازدان اول اول ایرته
 نماز یدر (وقبل الغروب) دخی قیاش بایمازدان اول نماز اوتا کل اول اویله نمازی
 ایله ایکندی نماز یدر (ومن الیل فسبحه) دخی کچه لرده نماز قیلغوچی اول یعنی
 اغشام ایله یستونمازی اوتا کوچی اولغل (و ادبار السجود) ودخی فرض نماز لارننک
 آرتوندن نوافل نماز لارنی اوتا کوچی اولغلیا که هریش وقت نماز لرننک آرتوندن
 آیت الكر سینی اوقب بعده سبحان الله والحمد لله والاکبرنی اوتوز اوچار مرتبه
 آیلغلننه که تفسیر ابن عباس ده مذکور در (واستمع) اشتکل یا مخاطب بالغ بنم سوز لرنی
 اول بوسوز در که (یوم یناد المناد) برندا قیلغوچی ندا قیلور اول کونده اول ندا
 قیلغوچی اسرافیل علیه السلام در (من مکان قریب) کوک کا یقین بولغوچی اورنده
 اول اورو بیت المقدس ده در یعنی صخرة الله دن ندا قیلور زیرا اول صخرة الله کوکله
 یقین اورو دور صد ایله خان ایله صخرة الله دن دنیا کوکینه اون سکزننک میلدر
 رصد بظلمیوس ایله یوز یکرمی منک میلدر مبحث لری فننده مذکور در اول اسرافیل
 بیله دیوندا ایلر که (یا ایتها العظام البالية والاولصال المنقطعة والاحیوم المتهزفة والشعور
 المتفرقة ان الله یامر کن ان تجمعن لفصل القضاء) یعنی ای چرگوچی سیاکلر وای
 اوز لنگوچی تاملار وای چرگوچی ایت لروای تارالغوچی توکلر الله تعالی بیور ادر سزلرگا
 جیلماقنی حکم ایدار اوچون یعنی الله تعالی سزلرنی ترگوزوب حکم ایدار (یوم) شول
 ندا اولدوقی کون (یسمعون الصیحة) بارچه مخلوقاتلر اشتور لر اسرافیل علیه السلام ننگ
 آوازی (بالحق) بولغوچیدر اول ندا الله تعالی دن ندایا که حق بولغوچی اشلردن
 اول قبر لرندن قوبماقلقدردر (ذلك) بو اسرافیل علیه السلام ننگ آوازی قیلماق کوئی
 (یوم الخروج) بو کوندر قبر لردن قوبماق کوئی یعنی بو کون بلور لر دنیا ده
 یالغانغه توندوقی کونلری ننگ حق لغنی وتکنیب قیلدوقلاری ننگ جزاسنی کور لر
 (اننا نحن) بدرستی که و راستی که بزلر (نحی) ترکوزر من آنلارنی بعث اوچون (ونمیت)
 دنیا ده ایکن ده اولتور من آنلارنی قبر سوالی اوچون (والینا المصیر) بزلره در آنلار ننگ
 اورلماکی وقایتماق (یوم) شول کوندر یعنی قبر لردن چقدوقی کون (تشرق الارض)
 یارلور لر (عنهم) اول آدمیلر ننگ تن لری ایله (سراعا) آشوقدوقلاری حالده

چقارلر آنلار قبرلرندن (ذَلَك) بو قبرلرندن آشغوب چقماقلاری (حشر) حشر^{۹۰}
 دیماکمننک اصلیدر یعنی بعث دیماکمن او شبودر (علینایسیر) زیر اقبورلرندن^{۱۰}
 قوبارماق بزلره آساندر اولکی تخلیق قیلماقمن دان زیراکه تخلیق اول امر عجب در
 یوقدان وار ایلامک تخلیق ثانی امر عجب ایرماسدر زیر اوارنی وار ایلامکدر (نَحْنُ
 اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ) بزلر بلورمز لار اول کافرلر ننک ایتما کلک لرنی الله تعالی یه شریک
 فاتماقلارنی و سنی یالغاچچیدور و فالچیدور دیماکلرنی (وما انت) ایماس سن ای محمد
 (علیهم) اول مکه کافرلرنی (بجبار) کوچلا یچی ایماس سن آنلارنی دین اسلام اوزرینه
 بلکه تبلیغ در و دعوتدر بو آیت منسو خدر فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم آیتی برله
 (فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ) بس آن داغ اولسه ای محمد او گوت ونصیحت بیر کل اول مکه قومنه قرآن
 ایله (مَنْ) شوخیلاین من لرنی او گوتلاکل (يَخَافُ) قور قار اول من (وعید) اصلده
 وعیدی در یعنی قرآن ایله او گوت بیر کل شوخیلاین کمسنه لر کا قور قدی آنلار
 الله تعالی ننک عذابندن فد کر بالقرآن دیو سوره نی تمام ایلامکی قل لار غه تعلیم در
 قور قماقلارینه تنبیه ایدوب و قور قدی کمسنه لره حسن الاختتام در

﴿سورة الذاریات مکیة وهی ستون آیات﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(وَالذَّارِيَاتُ ذُرَّاءً) یعنی قاتی اسکوچی و نرسه لر صور غوچی یل لر ایله قسم یاد ایتامن
 (فَالْجِبَالُ مَلَاتٌ وَقَرًا) دخی قسم ایتامن آغریوک کوتار گوچی بولوط لار ایلان آغر
 یوکدن مراد بلوت لار اوزارنده اولغان یغمور صولاری در یا که حامله اولان خاتونلار
 ایلان (فَالْجَارِيَاتُ يُسْرًا) دخی قسم یاد ایتامن تیز لوک اوزرینه یور گوچی کمه لر ایلان
 (فَالْمُتَسِمَاتُ امْرًا) دخی قسم یاد ایتامن رزقلارنی بنه لر کا اولاشکوچی فرشته لر برلان
 یعنی رزقلارنی ویغمورلارنی اولاشکوچیلر در شهر لره وایل لر ده یا که یتی کوا کب
 سیاره برلان قسم یاد ایتامن زیر آنلار در بنی آدمه تدبیر ایلا گوچیلر یعنی اول
 کوا کب سیاره ننک اولکی سی زحل در آخری قمر در الله تعالی ننک بودورت جمله ایلان
 قسم یاد ایتماکنده براعت استهلالر یعنی قیامت ننک حق لغینه امور عجیبه دن
 ایردو کینه و الله تعالی ننک برلکینه و بارلغینه (انما توعدن) بدرستی و راستی که ای

اهل مکه سزاره و عا قیلدوق قیامت حشر و نشر و ثواب و عقاب (لَصَادِقُ) البتہ راستہ
 شک و شبہ سز (وَأَنَّ الدِّينَ) و دخی بدرستی کہ حساب کوئی (لَوَاقِعُ) البتہ باشکڑہ
 توشکوچی در و کلکو چیدر جواب قسم لردر (وَالسَّمَاءُ) دخی کوکلر ایله قسم یاد ایتامن
 اول کوکلر ننگ صفاتی بودر کم (ذَاتُ الْحُبُكِ) کور کم لک ایاسی در یولدوزلار و آی
 و کنش ایله و بناسی ننگ محکم لکی ایله و یولدوزلار ایاسی در یول استاکو چیلرہ دوران شمس
 ایله و کواکب سیارہ لر ایله و مقدار زمانلری ایله کوکلر ننگ دورندن و اون ایکی
 بر و جلر ننگ سیران لری ایله مزین ایلادی فصول ار بعہ لر ننگ دورندن ہر بر فصول ننگ
 نیہ پیدا اولد فلارنی آنکا کورہ استعداد امور لری اوچون یر اتدوق و کند ولرنده
 فصول ار بعہ ننگ نظر لری قویوب کوکلری شول اجلدن زینتلی ایلا یوب آی و قیاش
 و یولدوزلار ایله مزین ایلادک دیمکدر (أَنْكُمْ) بدرستی کہ و راستی کہ سزلرای اهل
 مکه (لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلَفٍ) البتہ اقوال مختلفہ لر اوزارنده سزلر محمد م حقتہ بعضیلر نکز
 آئی یا لغاچی دیرلر و بعضی لر نکز فالچی و بیتچی دیرلر آنکا ایندوکی قرآنی فال نامہ
 و شعر نامہ دیرلر جواب قسم در (يُؤْفِكُ عَنْهُ) قایتارولر اول قرآندن یا کہ تکذیب قیلور
 اول یوم و عیدنی و یوم دیننی (مَنْ أَفَكٌ) محروم ایتلدی اول من ہدایت یولندن یعنی
 قرآننی و یوم دیننی یا لغانغہ توتار کم کہ بر من اولدی و محمد علیہ السلام ننگ
 پیغمبر ایردو کینہ اینانماز اولدیلر (قَتَلَ) اللہ تعالیٰ ننگ رحمتندن یراق اولدیلر
 (الْحَرَّاصُونَ) یعنی حر یص لردر اقوال مختلفہ لر اوزارینہ یعنی ہوا اقوال مختلفہ لرنی
 سوزلا کوچی لر اللہ تعالیٰ ننگ رحمتندن یراق اولوب ابدی جہنم دہ قالدیلار (الدِّينَ)
 اول حر یص لر آنچلاین کمنہ لردور (هُمْ) آنلار (فی غمرۃ) غفلت دہ و نہایت جہالتنہ
 (سَاهُونَ) غافل دور امور آخر تدن (يَسْتَلُونَ) صور لرلر اول حر یص لر پیغمبرنی
 استہزا قیلپ (أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ) قایوزمان کلور اول حساب کوئی اللہ تعالیٰ جواب بیر و ب
 ایدی (یومہم) یعنی شول کوندلر اول یوم الدین اول کوندلر کافر لر (عَلَى النَّارِ يَفْتَنُونَ)
 اوتدہ عذاب ایتولور لر اللہ تعالیٰ جانبندن بر آواز کلور کہ آنلار عذابدہ ایکان وقتدہ
 (ذُقُوا فَلَنُتَنِّتَنَّهُمْ) تاتونلزلر عذاب نکزنی (هَذَا الَّذِي) ہوا آنچلاین عذابدر کہ (کنتم بہ)
 بولدونکز سز کافر لر دنیا دہ ایکن وقتکز دہ ہو عذابنی (تَسْتَعْجِلُونَ) آشغوچی و یا لغانغہ

تو غوچی لر ایردنکز بیله دیو اللهم ان کان هذا هو الحق فامطر علینا حجارة من السماء
 او ائتنا بعد اب الیم دیو استهزا قیلور ایردونکز لر الله تعالی تقوا اهلی ننگ حال لر نی بیان
 ایلاب بیوردیکه (ان الممتقین) بدرستی که الله تعالی دن قورقوچی لر (فی جنات)
 بولغوچی در اوجماح یورطنده اولغوچی باقچه لر ده (وعیون) دخی بولغوچیدر آنلار
 باقچه لر آستوندن آقان چیشمه لر ده (اغذین) آلدوق لر ی حالده (ما اناهم) نی کم بیردی
 آنلاره الله تعالی (ربهم) آنلار ننگ رب لر ی غیر دان و کرامت دن (انهم) بدرستی که
 اول اوجماح اهلی (کانوا قبل ذلك) بولب ایدی اول متقی لر دنیا ده ایکن وقتلرنده
 (مخسنین) قولو فعلاشر یعتکامو افق ایند گولک لر قیلغوچی ایردی لر (کانوا) بولدی لر
 آنلار دنیا ده ایکن وقتلارنک (قلیلا من الیل ما یهجمون) کیچه لر ننگ آزون یوقلار ایردی لر
 کوبرا کنی عبادة ایلان کچرور لر ایردی لر (وبالاسفار هم یستغفرون) کیچه لر ده آنلار
 کناه لارینه استغفار قیلور ایردی لر (وفی أموالهم) ودخی تقوا اهلی ننگ صفاتی اولدور
 مال لارندن (حق للسائل والمحرور) حق لر نی چقار غوچیلار در سائل لر ده وهم طمع دن پاک
 اولغوچی فقیر لر ده صرف ایلاکوچیلر در یعنی تقوا اهلی اولدور که زکات مال لرنندن
 زکات لر نی آشلق لرنندن عشر لر نی چقار غوچی لر در (وفی الارض) بولغوچیدر یر یوزنن
 (آیات) علامت لر الله تعالی ننگ بر لکینه و بار لغینه طاولار و دینکنز لر ویغاچلر و اولان لر
 و غیر ی اشیا لر کیم یر اتدوق کن دیما کله (للموقنین) الله تعالی ننگ بر لکینه و بار لغینه
 وقادر لکینه اشنا غوچیلر ده (وفی أنفسکم) ودخی آدمی زاده لر ننگ اوزلرنن نجه ماتور لوک علامت لر
 واردر الله تعالی ننگ بر لکینه و بار لغینه بنی آدمی نجه ماتور لوک گوزال یر اتدی وهم صورتند
 وهم سیرتند نجه ماتور لوک فصاحت و بلاغت تللری و کلیات و جزئیاته ایرشاچک فهم لر ی
 و عقللاری بیردی و نجه ماتور لوک انواع معارف ایله عالم ایلاب یراندی (افلا تبصرون)
 ایا کور ماسموسز بواشیالری الله تعالی یر اتماقندن والله تعالی ننگ بواشیالری یر اتماقندن دلیل
 استاب تا کم آننگ بر لکنی و بار لغنی وقادر لغنی آنکلاب بعث کونینه ایمان کلتور اسز لر (وفی
 السیما) دنیا کو کینه قریب اولغوچی بولو طلار نندن اولان یغمور لار دن در (رزقکم) سز لر ننگ
 رزقکنز اوسما کی و بتما کی (وما توعدون) سز لر ده وعده قیلندوقی اوجماح ایله تموغ ننگ حکم
 لر ی کوکله یازلمش در یا که اوجماح ایله تموغ سز لر ده وعده قیلنمش ایردی آنلار هم کوکله در

اشعار در تموغ لقر ننگ اورنی کوکده در زیر ابیغیر مز صلی الله علیه وسلم معراج غه
 آشدوقی وقت لرننگ تموغ اهلی ننگ معذب ایر دوکلر نی کوروب کوکله آشدی تفسیر
 ابن عباس ده بیله ذکر اولنمش در (فورب السماء والأرض) بس قسم یاد ایتامن یرلر
 ایله و کوکلر ربی ایله (انه) بدرستی و راستیکه سزه و علقینمش یکی یورطبری او جهاح
 یورطی و بری تموغ یورطی (لَحَقَّ) البته اول یکی یورطحق در و ثابتدر حقایق اشیالر
 کبی (مثل ما انکم تنطقون) حقایق اشیالر حقند سوزلر سوزلاب اشیالر ننگ حقلقنی
 اثبات قیلدقنکز کبی نته که حقایق اشیادن نار ننگ احر اقی کبی و بالننگ لدتلی ایردوکی
 کبیلر نی اثبات قیلدقنکز کبی همان او جهاح ایله تموغ امر بدیهی در هیچ بر نزاع
 قیلور محل دکلر (هَلْ أَتَيْكَ) ایا کلدی دکلمی سنکای محمد بلی کلدی (حدیث ضیف
 ابراهیم) ابراهیم علیه السلام ننگ قوناقلاریننک قضیه لری ننگ سوزلری اول
 قوناقلار ننگ صفتلری بوایدی (الْمُكْرَمِينَ) اول قوناقلار الله تعالی قاشنده حرمتلی
 کمسنه لر ایردی یعنی آنلار اون فرشته لر ایردی آنلار نی الله تعالی خوب
 یکتلر صورتند ایلامش ایردی آنلار لوط علیه السلام قومنی هلاک ایدار اوچون
 یبار لهش لر ایردی رئیس لری جبرائیل علیه السلام ایردی چونکه بونلار ننگ یول لری
 مکه یورطینه اوغرادی ابراهیم علیه السلام غه الله تعالی ننگ بر سر خبر نی ایتیک
 اوچون کر مشلر ایردی اول سر خبر ننگ بیانی آلن کلاچک در انشاء الله تعالی بیان اولنور
 روایتدر ابراهیم علیه السلام ننگ عادتی اول ایردی رمضان دان غیر ی چاقده قوناقل
 کما یون روزه سنی افطار ایدمهز ایردی ﴿ الْقَصَّة ﴾ ابراهیم علیه السلام غه اون یکی
 کونکا دیکن هیچ بر قوناقل کما دی اون ایکچی کون ننگ ایکندی وقتند هبواون
 یکت کلدیلار (اذ) شول وقتند (دَخَلُوا) کر دیلر اول قوناقلار (علیه) ابراهیم علیه
 السلام ننگ ایوینه (فَقَالُوا سَلَامًا) بس ایتدی اول قوناقلار السلام علیکم ورحمة الله
 وبرکاته یا خلیل الله دیدیلر (قَالَ) ایتدی ابراهیم علیه السلام سلام لری نه جواب (سلام)
 وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته دیدی (قوم منکرون) اول قوناقلار ابراهیم علیه
 السلام بلدکی وتاندغی کمسنه لر دکلر ایردی (فراغ الی اهله) بس میل ایلدی
 ابراهیم علیه السلام یعنی قوناقلار دن یا شرون باروب خاتونی ساره یه امر ایلدی قوناقلاره

ییار او چون نعمت کلتوررگا آنامز ساره آتامز ابراهیم کایدی مهیا طیار کباب اولنمش
 سمن بز او ایتی بار در زیر ابراهیم علیه السلام ننگ سودو کی نعمتی کباب ایتلمش بز او
 ایتی ایردی و اچملکده سودو کی توه ایرانی ایردی (فجاء بعجل سمین) بس کلتور دی
 ابراهیم علیه السلام اول سمن کباب اولنمش بز او ایتنی (فقر به الیهم) بس یقین
 کلتور دی اول بز او ایتنی طباسی ایلان یا که قوناقلار ایله بر کایار او چون چونکه
 ابراهیم علیه السلام قوناقلاری طعامه ال سو نما یون بور و نلاری توتب تور دقنی کورب
 (قال الانا کلون) ایتدی ابراهیم علیه السلام ایا ای قوناقلار و نه او چون یماس سز لر
 قوناقلار ابراهیم علیه السلام کا هیچ بر جواب بیرمدیلر (فاوجس منهم خیفة) بس
 خاطر ینه یعنی قلمینه قور قوتوشدی بیله دیو بونلار صالح لر در بنم طعامدن حرام وشبهه
 تابوب بور و نلاری ثوتار لار تاکه حرام طعام ننگ رایحه سی بور و نلار مزه کر ماسون دیو
 یا که بونلار حرامی لر در یعنی او غریلار در بنی اولتورب مالمنی آلماق او چون کلمش لر در
 دیو قور قوغه دوشدی اول قور قوننگ اثری ابراهیم علیه السلام ننگ یوز ینه بلندی
 (قالوا لاتخف) ایتدیلر اول قوناقلار یا ابراهیم خلیل الله بزلردن قور قماغیلزیر ابرلرسن
 کمان قیلدی و کی مسنه لر دکلر مز بلکه الله تعالی ننگ فرشته لر یمز آشماق و اچما کی بلمانز لر
 بور و نلار مزی توند و قمز آننگ او چون در طباق دن اوت رایحه سی کله در زیر ابر ننگ
 ملائکه جماعتی اوت رایحه سنی کریه کوره لر الاز بانیلر کریه کور مسلر دیدیلر زیر آنلاره
 اوت رایحه سی مشک و کلاب رایحه سی کبیدر دیدیلر (وبشروه) سوینچ بیر دیلر اول
 قوناقلار ابراهیم علیه السلام غه (بغلام علیم) علملکده کامل بولغوچی بر ایر بالا بر لان اول
 زمانده ابراهیم علیه السلام و آنامز ساره هر ایکسی یوز یکرمی یاش لر نده ایردی
 اول غلام دن مراد اسحاق پیغمبر در (فاقبلت امرأته) بس کرشدی ابراهیم علیه
 السلام ننگ خاتونی ساره (فی صرة) آواز قیلماغه یعنی بلند آواز ایله ایدی ای یکت لر
 آنانکزننگ آناسی کبی قارچقدن می مسخره ایدرسز لذتلی طعام لر نی یمایون
 بن بالادن کیسلدکی قارچقدن بالا توغار دیو سوز لر سز الله تعالی ننگ دوستی
 ابراهیم نی آلد ارسز لر زیر اسز لر شیاطین لر سز آتامز آدم ایله آنامز حوانی آلد اوقلاری
 کبی بزلر نی دخی آلد اماق او چون کلدنکزمود یو (فصکت وجهها) بس آنامز ساره
 بوسوز لر نی ایتدو کلر ندین صونکره اوز یوزنی اوز یهر وقی ایله اوردی آچیغ ایلان

اوز يوزىنى اوزى اوردى عرب خاتونلار يىنىك عادة لرى اولدر كه بر نرسه يه آچىغ لرى
كلسه اوز يوز لرى اوز لرى اوروب قاتىغ آواز قيلور لى ايردى يوزنى اوردو قندىن كزىن
ايدى (وقالت عجز عقيم) ايتدى آنامز ساره اول قوناقلاره بدرستى كه اى يىكتلر
بن ياش زمانده بالا كلتور ميان خاتون ايدم شمدى يوز يكرمى ياشمده من نچوك بندن
بالا وجوده كلور ديو قوناقلار ايله قاتى آواز ايله مجادله قيلور ايردى ابراهيم عليه
السلام باشنى توبان سالوب اولتورمش ايردى آنامز ساره نىك آناسندن قالمش زىتون
يغاچندن اولغان طاياقغه تايانب تورمش ايردى جبرائيل عليه السلام آدمى رسمنچه
ايدى اى آنابز لى شيطان اير ماز لى بلكه الله تعالى نىك اياچى لرى فرشته لى مكرم
ايلاب قولونىكداق تياقنى بىك بىر كل ديدى الله تعالى نىك قدر تلىرى كور كل ديدى
بعده آنامز ساره قولنداقنى تياقنى جبرائيل بىردى جبرائيل عليه السلام اول تياقنى
ايدانگداقداق قويدى تياقنىك باشندن توبينه دىكن صفادى باياق تياق ياشروب بر
زىتون يغاچى بولدى وهم پىراق اولوب يمش لى بىردى (قالوا) ايتدى اول قوناقلار
(كذلك) اوشبوز يتون تياق نىك زىتون اولوب يمش لى بىردو كى كى سن دغى
ياش خاتون اولوب حامله اولوب بالا طابار سن دىدىلر بس ابراهيم عليه السلام
بو آيات لرى كوروب خاتونى ساره يه ايدى (قال) ايتدى ابراهيم عليه السلام (ربك)
سنىك تنكر نىك اى ساره (انه هو) بدرستى كه اول الله تعالى (الحكيم) حكمت اياسى در
عقيم لرى بالا توغر غوچى ايلكوچىدر (العليم) بىلگوچىدر اول الله تعالى جميع اشيا لارى
وانلر نىك اسرار لرى (قال فما عطىكم) ايتدى ابراهيم عليه السلام دغى نه درس نىك
اشنكز يعنى سز لى بوبشار تىن غيرى اشلر اوچون يبارلدونكزمو (ايها المرسلون)
اى الله تعالى نىك اياچى لرى (قالوا) ايتدى اول فرشته لى (انا) بدرستى و راستى كه
بزلر (ارسلنا الى قوم مجرمين) يبارلدو ك بزلر بر كافر قومنى هلاك ايدار اوچون
اول قوم قىرنداشنك لوط قومى دور زىرا ابراهيم عليه السلام آتاسى آزر ايردى
لوط نىك آتاسى هازر ايردى هر ايكسى بر توغما ايردىلر (لنرسل عليهم) يبارمك
اوچون يعنى آطماق اوچون اول لوط عليه السلام قومنى اوستلر نى آسقه قابلا دقمز دىن
كزىن (حجارة من طين) بالچقدان قايناب اولغان تاش لرى (مسومة) هر بر تاشقه

اول قوم نك اسملرى يازلمشدر على حده هر برينك باشينه آطماق اوچون (عند رَّبِّكَ) اى ابراهيم رينك قاشنده اول تاشلر اسملرى يازلمشدر (لِّلْمُشْرِكِينَ) اسراف ايللا گوچيلر درمنى سولارنى خاتونلر دن غيرى يرلره بچه بازلق ايللا كوچيلر در (فاخر جنا من كان فيها) بس چقار ور مز بزلر اول لوط عليه السلام نك شهر لر ندان يعنى اول لوطه مخصوص اوچ شهر ايردى (من المؤمنين) مؤمنلر دن اولغوچيلارنى اول اوچ شهر دان چقار دو قمن نك بعد نده اوچ شهر نى هلاك ايدار مز لار (فما وجدنا فيها) تابما دوق بزلر اول لوط نك شهر لر نده (غير بيت من المسلمين) بر ايو جماعت دن غيرى مسلمان تابما دوق اول بر ايو لوط عليه السلام نك اوز جماعتيدر اوچ قزلرى بش اوغلانلرى و بر خاتونلر دن غيرى ابراهيم عليه السلام ايدى لوط نك خاتونى ايكوا ايردى فرشته لر ايدى لر لوط عليه السلام نك كچى خاتونى ايمان سر در قومي بر له هلاك اولور (وتر كنها فيها) اوچ شهر نى هلاك ايتدو كمز دين كزين قويدق اول اوچ شهر نك هلاك اولنمشلقلر نى بلمك اوچون (آية) علامت لر اول علامت لر اولدركه اول اوچ شهر نك اور نلارى قاب قاره در كو مر كى در هيچ بر اولان بتماز هم بيك تيران چوقور لر وار در منك منك قولاج آرقانلر بيار سانك توبنه يتماز در بعضى چوقرلارى ياشل كوك صولار ايله تولوغدر و صاصيغ در اوچ فرسخ دن آدميلر نك بور نينه ايسى كرور (لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ) آنچلاين كمسنه لره علامت لر قيلدوق قورقور لر آنلر الله تعالى نك رنجداچى عذاب ندى (وفى موسى) دغى موسى عليه السلام قصه سنده عبرت لر وار در (اذ) شول زمانده (ارسلناه) بياردوك بزلر موسى نى (الى فرعون) فرعون صارى (بسلطان مبين) دلائل واضحه لر بر لان بياردك كه توقز علامت لر الله تعالى نك بر لكينه و بار لغينه اول توقز علامت لر نك اول كيسى يد بيضا يعنى قولنى قوينينه طقسه نور بولوب چقار ايدى ايك بچسى عصا ايردى اوچونچسى طوفان ايردى تور تچيسى چكر تكالر ايردى بشنچسى بت لر ايردى آلتنچسى قان ايردى يتنچسى باقه لار ايردى سكرنچسى قولتوق آستندان بر نور چقار ايردى كور گوچيلر نك كوزلرى قاما شور ايردى توقوزنچسى تياق اژدها اولور ايردى آچيغى كلسه شهر اهلنى و مال لارنى يوتار ايردى تياق هيچ بر يوان لانمايون و نچكار ميون تياق اولوب ترور ايردى (فتولى) بس يوز چوردى اول فرعون ايمان دن واسلام دن (بركنه)

اول فرعون اوزى ننگ عسكرى برلان (وَقَالَ) ايتدى اول فرعون حضرت موسى نى
 (ساحر اوچتون) ساحر در وياچنون در ساحر ديو ايتماكى آننگ اوچوندر فرعون
 ساحر لر يننگ قيلدوقى طلسم لارنى حضرت موسى ننگ تياقى يوتدى چنون ديو آننگ
 اوچون ايتاد حضرتى موسى نى بالاز ماننده فرعون ننگ خاتونى آسيه تر بيه ايلاب
 اوستر مش ايردى يعنى حق تر بيه نى بلهيا چنوندر ديدى (فَاَخَذَ نَاهُ) توتدوق بزلر
 اول فرعون نى (وَجَنُودُهُ) دغى آننگ عسكرى نى (فَمِنْ نَاهُ) بس غرق قيلدوقى اول
 فرعوننى عسكرى برله (فِي الْيَمِّ) نيلدر ياسنده (وَهُوَ) اول فرعون (مُكَلِّمٌ) اوز
 اوزنى شلتالا گوچيلردن اولدى نه اوچون سن موسى ايله هارون غه ايمان كلتور مادونك
 ونه اوچون تنكرى لك دعواسنى قيلدونك ديو (وَفِي عَادَ) دغى عاد قومى ننگ هلاك
 لكند علامت لر واردر هم عبرت لر واردر زيرا آنلار هود پيغمبرنى يالغانغه توتدويلر
 (اِذَا رَسَلْنَا عَلَيْهِمْ) شول زمانه يباردوك بز آنلارنى هلاك ايدار اوچون (الرَّيْحَ الْعَقِيمَ)
 خيبردن وبركت دن بوش يلدر آنلارنى هلاك قيلغوچى يل ننگ اسمى ديوردر (ماتدر من
 شينى) اول يل قالدور مادي هيچ بر نسنه نى يعنى عادى لار ننگ مال لارنى واوزلرنى
 قالدور مادي باچه لرنى هلاك ايلدى (اَنْتَ عَلَيْهِ) نه نرسه اوزرينه اول يل كلديسه (الْاَجْعَلْتَهُ
 كَالرَّمِيمِ) مكر قيلدى اوغرا دوقى نرسه لرنى چر كوچى سياك ديك يعنى اوغرا دوقى نرسه لرنى
 تتب تاشلادى (وَفِي ثَمُودَ) دغى صالح قومى ننگ هلاك اولماقند عبرت لر واردر ثمود پادشاه ننگ
 اسميدر (اَذْقَلْ لَهُمْ) دينلدى اول صالح عليه السلام قومينه تواسنى هلاك قيلدوقلار ندين
 كزين (تَمْتَعُوا حَتَّىٰ حِينٍ) فايملار آلونكلار دنيا دن اوچ كوندين صونك هلاك اولور سزلر
 دينلدى (فَعْتُوا) بس باش تارتد يلار اول صالح عليه السلام قومى (عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ) الله تعالى
 امر ندين (فَاَخَذْتَهُمْ) بس توتدى آنلارنى (الصَّاعِقَةُ) هلاك قيلغوچى آواز اوچ كون
 اوتد كدين كزين جبرائيل عليه السلام هلاك قيلوچى آوازي قيلدى (وَهُمْ يَنْظُرُونَ) حال
 بوكه اول حضرت صالح قومى جبرائيل عه م نك آواز قيلدوقنى قراب توردى لار زير اجبرائيل
 ننگ آواز قيلماق هلاك اوچون كوندوز ايردى سه شنبه كون عقرب يولدوزى ننگ اون بشند
 ايردى (فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ) بس قادر بولمادى آنلار اولتور دوقى ير لر ندين تورور غه
 (وَمَا كَانُوا مِنْتَصِرِينَ) دغى بولمادى آنلار بر برينه يار دچى الله تعالى ننگ عذابنى دفع ايتاركا

(و قوم نوح) و دخی نوح علیه السلام قومی ننگ هلاک اولماق لارنده بنده لره عبرت لر واردر
 (من قبل) عاد و ثمود و قوم فرعون دن اول (انهم كانوا) شک سز بولدی لار اول قوم نوح
 (قوم فاسقین) الله تعالی ننگ امرندن چقغوچیلار ایردی (والسما بنینا هاباید) دخی
 کوکلر نی یر اتماقمز ده هم عبرت لر واردر زیرا که کوکلار نی قدر تمز ایله یر اتدوق
 ترا کسر (وانا) دخی بزلار مز (لموسعون) بنده لره رزق لار نی کینک ایلا کوچی مز (والارض)
 دخی یر لر نی یر اتماقمز دن عبرت لر آلا سز لر تحقیق یر اتدوق یر نی سند سز (فرشناها)
 توشاد وک اول یر نی تادکم شهر دن شهره یورور اوچون و دخی ایکن ایکار اوچون (فنعم)
 (الماهدون) نه یخشی و کوزال توشالمشدر آدمیلره یورور اوچون (ومن کل شیء) هر
 نرسه لر نی یر اتماقمز بعدنده بنده لره عبرت در (خلقناز وجین) یر اتدق بزلار جفت
 جفت ایر ایله خاتون کبی یر ایله کوک کبی قویاش ایله آی کبی طاولار ایله توز یر
 کبی قش ایله جای کبی توچی ایله آچی کبی نور ایله قارا کبی (لعلکم تذکرون) شاید که
 سز ای بنده لر بواشیالر نی یر اتماقمز دن عبرت لر آلوب الله تعالی ننگ بر لکینی وقادر لکینی
 آنکلا یوب الله تعالی ننگ بر لکینه و پیغمبر ننگ حق لغینه اینانه لار و دخی قیامت کونینه
 اینانب دنیا ده وقت لار نکز ده توبه ایلا یوب اولوم استعدانک اوله سز لار (فقرؤا الی الله)
 بس قاچونک زلار الله تعالی ننگ امری صاری یعنی الله تعالی غه مطیع اولونک زلار (انی
 لکم) بدرستی که بن محمد ای اهل مکة (منه) بوکونندن یعنی قیامت کونندن (نذیر)
 قور قوداچی من الله تعالی عذابندن (مبین) بیان قیلغوچی من حلال دن و حرامدن
 (ولا تجعلوا مع الله الها اخر) ایت آنلار غه قیلما نک زلار خدای تعالی بر له بردای ایکنجی
 الهی یعنی پوٹنک زنی (انی لکم) بدرستی کم بن سزنی (منه) اول عذابدان (نذیر)
 مبین (ظاهر قور قوچی من (کذلک) سننگ قومنگ کبی ای محمد (ما اتی الذین
 من قبلهم) کلما دی سننگ قومنگدن اولکیلر کا (من رسول) هیچ بر پیغمبر (الافالوا)
 مکر کدی ایرسه ایتدی لر اول اولکی لر اول پیغمبر لره (ساعر او مجنون) جادوچیدر
 یا که دیوانه در دیو (اتوا صوابه) ایابری برینه وصیت ایتوب بواقوال باطله لره
 اتفاق ایلا دیلار مو (بل هم) بلکه آنلار (قوم طاغون) آنچلاین قوم در که آزونلار در
 و آذر غوچیلار در (فتول عنهم) بس ای محمد یوز چور کل اول قوم دن (فما انت بهلوم)

بس ایماس سن ای محمد مذموملردن و گناه کارلردن یعنی ای محمد آنلار ایله مجادلر
 قیلماغیل زیرا که سن آنلرنی کره بکره دعوة ایلادنک (وَذَكَرْ) اوگو تلاکل
 آنلارنی قرآن ایله (فَإِنَّ الذِّكْرَ) شکسز قرآن ایله اوگوت بیرمک (تَنْفَعُ
 الْمُؤْمِنِينَ) فائدئ بیرگوچیدر مؤمنلره بو آیت دخی آیت سیف ایله منسوخ در (وَمَا خَلَقْتُ
 الْجِنَّ وَالْإِنْسَ) یرانمادم آدمی لرنی و پریلرنی (إِلَّا لِيَعْبُدُونِ) مکرمنی برلاب
 و پیغمبرنی حق لاب قالمق قیلماق اوچون یراتب ایردوم (مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ)
 تلامایمن خلایقدن اوزمنی رزق لارندر مقنی یا که تلامایمن آنلارننک عبادت لارندن
 بر منفعتنی (مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ) دخی تلامای من آنلار دن (أَنْ يَطْعَمُونَ) عبادت
 قیلدو قنکز اوچون منکا طعام بیرنکز دیو (إِنَّ اللَّهَ) بدرستی که الله تعالی (هُوَ)
 اول الله تعالی در (الرِّزَاقُ) جمیع مخلوقاته رزق بیرگوچیدر (ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينِ)
 ضعیف و نقصان دان منزله قاتی قَوَّت ایاسی رزاق الله تبارک و تعالی در (فَإِنَّ لِلَّذِينَ
 ظَلَمُوا) بدرستی و راستی که آنچلاین کمنه لر ظالمق قیلدیلار (ذُنُوبًا) تولو
 کیسمک و چاپچاق باردر (مَثَلُ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ) اوتدوکی زمانده پیغمبرلرینه
 انکار ایلاگوچی لرننک کیسمک و چاپچاق کبی یعنی اوتکن زمانده غی یالغانغه
 توتدق لاری اوچون دنیاده و آخرته عذابننک انواعندن نصیب لاندردنک
 بعضیلارنی صو ایلان هلاک قیلدق بعضیلارنی صیحة برلان هلاک ایلاک و بعضیلارنی
 یل ایلان اوشنداق مکه کافرلرنی انواع عذاب ایله هلاک ایدرمز دیماکدر
 (فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ) بس آنداغ اولسه آشوقمانکز ای مکه کافرلری انواع عذابلارننک
 کلما کینه (فَوَيْلٌ) بس اوکو نچ و عسرتدر یا که ویل دیدوکی تموغ در (لِلَّذِينَ
 كَفَرُوا) آنچلاین کمنه لرکا دنیاده ایکن وقت لارنده ایمانسز اولدیلار
 (مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ) شونچلاین کون کا آنلار دنیاده ایکن وقتلارنده
 پیغمبرلر آرقلی وعده قیلوب ایردوم بوکوننک کلماکنی اول قیامت کونیدر
 سورهنی یوعدون لفظی ایله تمام ایلامکی بنی آدملرننک آخرلارنده حسن الاختتام
 اوزرینه یا که آننک ضدی اوزرینه در دیو تمام ایلادی *

﴿سورة الطور مكية واربعون آيات﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(وَ الطُّور) قسم یاد ایتامن طور طاغی بر لان اول طور طاغی آنچلاین طاغ در موسی علیه السلام الله تعالی ایلله تکلم ایلادی اول طور طاغی شام ایلله بیت المقدس آراسنده در بیوک لکی اوچ میلدر اوز و نلغی آلتی میلدر اول طاغ ننک بر چوقری واردر طوی اسمیلدر طوی ننک بیانی سوره ناز عاتده بیان اولنور انشاء الله تعالی اول تاغده زیتون آغاچندن غیری آغاچ یوقدر الاغری طرفی تاو ننک ایتا کزنک چیا آغاچلاری چوقدور هر چیه آغاچ لری بلاك یوانلغی در اوزون لق لری توقز آرشون یا اون آرشون یا زیاده راق لری واردر شرقی طرفنک اولغان ایتا کزنک هم جنوبی ایتا کزنک و شمالی ایتا کزنک قلم فرو بادیان ننک چوق اوسدکی یری در طور طاغی ننک غربی طرفندان آردون اسملی بر یلغه آقمش دور اول یلغه ننک کینک لکی شریعت آرشنی ایلله آلتی یوز آرشون در طور طاغی توغروسنده آندان توبان یار طی چاقروم یرلاری واردر اول یلغه نیلدر یاسینه قویار تماغی ایکی چاقروم یارم یر دور بیک عجایب بالقلی یلغه در طور طاغینه آردون یلغهی ننک آراسی یار طی چاقروم دور بیت المقدس دن طور طاغینه اون بش منزل دور شام غه هم اون بش منزل دور برتوز یرده اوسکن تاودر (و کتاب مسطور) دخی قسم یاد ایتامن یاز لغوچی کتابلار بر لان (فی رق منشور) صایلوچی کاغذلرده یعنی تورات وز بور و انجیل و قرآن ایلله قسم یاد ایتامن دیماک (وال بیت المعمور) دخی یاد ایتامن بیت المعمور ایوی ایلان آدم پیغمبر ننک مسجدی ایردی الله تعالی آنی فرشته لره بنا ایتدور مش ایردی آدم علیه السلام آنده عبادت وهم حج قیلور اوچون آنک اورنی مکه ده ایردی الوغ لقی مسجد حرام برله برابر در بیوک لکی آلتی یوز آرشون نوح علیه السلام زمانینه دیکن مکه ده ایردی قحان که طوفان بلنکاج الله تعالی اول ایونی تور تنچی قات کوک ننک اوستینه آشوردی تا که دنیاده آنکا الله تعالی ننک عذاب صوی تیکما سون اوچون دخی فرشته لره عبادت قیلور اوچون قبله اولدی کعبه ننک توغروسنک دور فرضا برا گو تور تنچی قات کوک کابنوب بیت المعمور دن بر تاش توشورر اولسه کعبه مکرمه ننک کندو اور تاسینه توشار بو زماننک بیت المعمور ده امام حضرت

عيسى در جبرائيل عليه السلام مؤذن در هر كونه هر نماز ده يتمش بنك فرشته اولور
بر كره نماز قيلدق فرشته لر ايكنچي نماز ده اولمازلر يعني نوبت تكماز در قيامت كونه
ديكن ايكي كره نماز قيلدوق فرشته يوق در (وَالسَّقْفُ الْمَرْفُوعُ) دغى قسم ياد ايتامان
توبانكز ده كوتار لوب تور غوچي تراكسز كوك برلان (وَالْبَحْرُ الْمَسْجُورُ) دغى قسم ياد
ايتامان دنيا كو كندن توبان اولغوچي صوى تولوغ دينكز برلان بحر المسجور اولدور كه
آياز كون لر ده كوك يوزى بزم كوز مزكاكوك ب كورنه در اول دينكز قاتى ييادن
اوق چقدوقى كبي آقادر صوق لقى قار دن صوق در الله تعالى اول دينكز ده بالقى لر وقوش لر
ير اتمش در اول دينكز ننگ صوى بوير يوزينه بر قطره تام مايون تور ادر بالقلرى
ير يوزينه اينمايون وتوشمايون ترورلار اكر اول صوق در يا اولمه ايردى جاى
كونلرنك قوياش اسلكى بزلرنى پشروب هلاك ايدردى ابن عباس تفسيرنده بيله
منكوردور الله تعالى بوپش نرسه لر برلان قسم ياد ايتماكنك براعت استهلال در قيامت
كونى ننگ وجودينه بعث جسمانى ننگ حق لغينه فن اهلينه مخفى دكلر (أَنَّ عَذَابَ رَبِّكَ)
شك سز شبهه سز اى محدر بنك ننگ عذابى هر بر مستحق لارينه (لَوَاقِعُ) البته توشكوچيدر
جواب قسم در (مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ) ايباس در اول عذابنى كتار گوچي مستحق لر دن (يَوْمَ)
شول كوندر عذاب ننگ توشماكي (تَمُورُ السَّمَاءِ مَوْرًا) قاتيع سلكنور و ايلانور هم اول
كوننده كوكلر (وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سِيرًا) ودغى قاتيع سير قيلور طاولر يعني چون كبي
هواده اوچب توزان ديك اولور لر يعني بوكون در قيامت كونى (فَوَيْلٌ) بس پيغمبرلرنى
يالغانغه توتقوچيلار (الَّذِينَ) آچلاين آنلار (هُمْ) آنلر (فِي حَوْضٍ) باطل اشلار كا
چوموب (يَلْعَبُونَ) مشغول لر در يعني دنيا ده ايكن وقتلرنده بو طغه طابونب خمر
اچمك برلان مشغول اولد يلاز پيغمبرلرنك سوزلارندان اعراض ايلايوب استهزا
قيلور اولد يلاز (يَوْمَ) شول كوندور اول عذابلرنك وقوعى (يَدْعُونَ) اوندالور لر
آنلار (إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ) جهنم تموغى ننگ اوتى صارى (دَعَا) اوندالمك اوندالور لر
الله تعالى جانبندن اول كافر لر ده نداكلور (هَذِهِ النَّارُ الَّتِي) بوكر اچك اوتونكز
آچلاين اوتدر (كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ) بولدونكز سزلر دنيا ده ايكن وقتلرنكز ده بوكوننى
يالغانغه توتوب ايردونكز (أَفَسِحْرٌ هَذَا) اياسكر مى در بوكون ياكى سكر ميدربو

بو کورند کی عذاب نته که سز لر دنیا ده ایکن و قتلار نکز ده دخی انبیالر نی ساهر دید نکز
 (ام انتم لا تبصرون) یا که دکل مید و نکز دنیا ده ایکن وقت نکز ده بو عذاب نی کور گوچی
 وفهم لا گوچی (اصلوها) کور و نکز لار اول جهنم اوتنه و عذاب لار نی تاتون نکز لار (فاصبروا
 اولاتصبروا) کراک صبر اید نکز لر عذاب لره و کراک ایتمان نکز (سواء علیکم) برابر در
 سز لره صبر و نکز ننگ بو کور فایده سی یوقدر (انما تجزون ما کنتم تعملون) جز انور
 سز لر جهنم ده اوز نکز ننگ اشلا دو کی اشلر نکز گا کوره جز لار بیبر لور سز لر (ان المتقین)
 بدرستی و راستی که دنیا ده ایکن و قتلار نده الله تعالی دن قور قوب گناه قیلیمیان قل لار
 (فی جنات) اوجما حله باقیه لار ده در (ونعیم) نعمت لر ده در (فاکھین) شادمان و ملتذ ذلر
 در (بما) شوخچلا این نعمت لر ایله (اتاهم ربهم) بیردی آنلاره تنکری تعالی (ووقیهم ربهم)
 صاقلای آنلار نی تنکری تعالی (عذاب الجحیم) تموغ عذاب ندان الله تعالی دن اوجما ح
 اهلینه ندا کور که (کلوا و اشربوا) اچنکز و آشانکز لار بو کور (هنیئاً) سنکشلی
 و مشقت سز حاصل اولغان نعمت لر نی (بما کنتم تعملون) شول سببلی دنیا ده ایکن
 وقت لار نکز ده الله تعالی نی بر لاپ و پیغمبر نی حق لاپ اید گو عمل لر ایلا دونکز (متکئین)
 تایاند و قتلار نکز حالک آشانکز لار و اچنکز لار (علی سرر مصفوقة) صفی تزلش اورند قتلار
 قاتونده یا که صف اولب اورغ لاری و نسب لری برگا اولتور ب آشار و اچر لار
 (وزوجنا هم) جفت لاندیر رمز تقوی اهلینی (بحور عین) اولوغ کوزلی قاره قاشلی آق
 یوزلی قزلار نی (والذین) آنچلا این کشیلر گادر اوجما ح (امنوا) ایمان کلتوردی لر
 آنلار دنیا ده ایکن وقت لار ننگ (واتبعوهم) تابع اولور آنلاره یا که تابع اولدیلار آنلار
 (ذریتهم) آنلار ننگ بالالاری اولوغ لار ندن و کچوکلر ندن (بایمان) ایمان کلتور مکلر نده
 یعنی ایمان کلتور دو کی اصل بابا سینه ایا رب کلتور دکی اوغلانلاری و آننگ اوغلانلاری
 الی یوم القيامة و دخی عمل صالح ایلدیلر بابالاری کیی (الحقنا بهم) اولاشدر رمز اوجما حقه
 کرمش بابالارینه (ذریتهم) آنلار ننگ اوغلانلاری و اوغلانلار ننگ اوغلانلاری الی
 یوم القيامة توغان مسلمانلر نی حتی که توب اصل ایمان کلتور کان بابالاری برلان
 اوجما حله برگا اولتور ب برگا آشار لار و اچار لر دیمکدر ابن عباس تفسیر ننگ کلتور مش که
 خدای تعالی بنده مؤمن ننگ نسل لر نی اوجما ح ده اوزی برله برگا قیلور اگر چندیکه

آنلارننك اعمال لری بابالاری اعمالندن كم اولسه ده (وما التناهم) ثواب لارین كموتور
ایرماس مزلر (من عملهم من شیئ) آنلارننك بابالاری ونسل لری ننگ اعمال لری ننگ
ثوابنی بلکه صالح اولغوچی بابالاری گناه کار نسل لری نه اوروغ لاری نه شفاعت ایلاب
تموغ دان آزاد ایلا گوچیلر در (كل امری بما کسب رهین) هر بر ایر اوزی ننگ قیلدوقی
اعمال لری ایله مواخذه لردر (وامد دناهم بفاکته) آرتور ور مز اوجماح اهلینه وقتا بعد وقت
ساعة بعد ساعة هر انواع ایسلی خوش یمش لرایله (ولحم مایشتهون) آرتور ور مز آنلار غه
ایت لرننك هر انواعندن تلاسه لر آرزو قیلدوقی لارنده آلدولارنده حاضر اولور
(یتنازعون فیها) دخی صونوشور لار اوجماح ده (کاسا) غمر قدح لرنی (لالغوفیها) یوقدر
اول غمرنی اچماک لرنده اسرماک وباطل سوز لرنی سوزلاشماک (ولاتائیم) یوق اول غمر
اچماک لرننك اسروب گناه اشلاماک (ویطوف علیهم) یورور لر اوجماح اهللی ننگ تیکراسندن
غلما نلهم) آنلار نه مخصوص خادام یاش یکت صورتنك کمسنه لر غلمان لر آنلار ننگ
یاش زمانده اوتدوکی بالالاری قیامت کوننده الله تعالی آنلارنی ترگوزوب اوجماح
اهلینه خادام ایدار ایر لری نه ایر بالالارنی و خاتون لاری نه قز بالالارنی خادام ایدار تفسیر
نوعر ایسن بیلر در (کانهم) گویا که غلمان لر کور کام لکده ولطافتده (لؤلؤمکنون)
صدف اچنده گی انچولر کبیر آق لقه و تن لری و یوز لری صاف لقه (واقبل بعضها
علی بعض یتسائلون) اوجماح اهل لری اورندوق لار اوزارنك قاراشو اولتوروب
دنیا ده گی سرگذشت لرنندن و ایندو گو عمل قیلدوق لرنندن وهم اوجماحده نه درجه
ونه قدر مرتبه کاتیکدوکنی بری برندن صوراشب غمر اچار لر الله تعالی ویر دوکی
نعمت لری نه اعتراف ایدار لر (قالوا) ایتور لرننك کلام لرننك (انا کننا من قبل) بدرستی که
بولدوق بزلر اوجماح غه کرمازدن اوّل دنیا یورطنن (فی اهلنا مشفقین) اوزمز وهم اهل
اولاد مز ایله الله تعالی دن قورق عبادت ایلا گوچی ایردک (فمن الله علینا) بس آرتوق
قیلدی الله تعالی بزلرنی اوزی ننگ رحمتی ایله (ووقینا عذاب السموم) صاقلادی الله تعالی
بزلرنی اعضا لر غه سنکوچی وجون توب لری نه زهر لری کتکوچی عذابدان (وقالوا)
دخی ایتور لر اوجماح اهل لری بری برینه (انا کننا من قبل) بدرستی که بولوب
ایدوک دنیا ده وقتن بزلر (ندعوه) قللق قیلور ایردوک الله تعالی یه اخلاص ایله

هم بر لر ایردوك الله تعالى فی ویغمبر لرینه ایمان کلتور ور ایدوك (انه) بدرستی که اول
الله تعالى (هو) اول الله تعالى (البر) بند لره اید گولك قیلاچی دور وعه لرند
صادق دور دیو (الرحیم) رحیم قیلغوچیدر اهل ایمانغه (فد کر) بس او گو تلاکل ای محمد
قرآن ننگ او گوت لر ی ایله خورلنمه آنلار ننگ سوزلار ندان سنی فالچی ویالغاچی
دیما کلر ندن (فما انت بنعمت ربك) ایماس سن سن الله تعالى ننگ رحمتی وعصمتی سبیلی
(بکاهن) آلد اغی کلاچک لر ی خبر برما کنک جبرائیل علیه السلام ننگ وحی دور دکل دور
فال نامه دن (ولا مجنون) ودخی هم دیوانه ایرماس سن (ام یقولون شاعر) بل کم
ایتور لر اهل مکه ای محمد شاعر در دیو (نشر بص به رب المنون) کوز توتار مز اول محمد
حقنده غیر ی کبی حوادث الدهر ایله اولما کنی غیر ی شاعر لر کبی دیر لر اول محمد
اولوب اصحاب لر ی متفرق اولغای نته که آناسی عبدالله یاش دن اولوب ایردی
امید دور که بوهم تیز اولنگای دیو کوز توتار لر ایدی (قل تر بصوا) ایت ای محمد
کوز توتسونلار اول کافر لر (فانی معکم من المتر بصین) بن دخی سز لر ایله کوز
توتوقچیلر دن من سز لار ننگ هلاک اولما قلقلر نکزی قلیچ لر ایله بدر کوننک واحد توقشنک
وحنین کوننک (ام تامر هم اعلامهم بهن) ایا بیور امی آنلار ننگ عقل لر ی الله تعالى غه
والله تعالى ننگ رسولینه انکار قیلور غه وشاعر وکاهن دیو ایتور گا (ام هم قوم طاغون)
بلکم آنلار آرزوچی و آزد رغوچی قوم لر در (ام یقولون تقوله) ایا ایتور لر می اول
اهل مکه کافر لر ی اول قرآن فی محمد علیه السلام اوزی چقاردی دیو (بل لایؤمنون)
بلکم اول مکه کافر لر ی قرآنه اینانمز لر تکبر لک جهشتدن اگر ایتور اولسه لر بو قرآنی
محمد اوزی چقاردی دیو (فلیاتوا بحديث مثله) کلتور سون لر اول معاند لر بو قرآن کبی
کلمه لر فصاحت و بلاغت ده قرآن لفظ لر ی کبی اوله (ان کانوا صادقين) اگر دعوالار ننگ
صادق اولسه لر زیر ا بنی آدم دن بر اش صادر اولسه آننگ اوخشاشنی ایکنچی لر هم
کلتور ور لر (ام خلقوا من غیر شی) یایر اتلدی لر می آنلار یرانقوچی الله تعالى دن
غیر ی (ام هم الخالقون) ایا اوز لر فی اوز لر ی یراندیلر مو بلکسه آنلار فی الله تعالى
یراندی ور زقلر ومال لار بیردی نه اوچون اول مکه کافر لر ی الله تعالى فی برلامزلار
ویغمبر فی حق دیملار و آنکا اینان قرآنه اینانمز لار (ام خلقوا السموات والارض) ایا

یراندی لرمی اول مکه کافرلاری کوکلرنی ویرلرنی حالانکه آنلارننک بار چه لرنی الله
 تعالی یراندی (بَلْ لَا يُوقِنُونَ) بلکه اول مکه معاند لری بواشیالرنی الله تعالی یراندی و قنی
 بله تورب و قرآنه و محمد علیه السلام کا ایمان کلتورما زاردور (ام عندهم خزائن ربك)
 ایا آنلر قولندامی خدای تعالی ننک رحمت خزینه لری تلاکان یرلرینه صرف ایدر کا
 پیغمبر لکنی ویغفورنی و رزق لرنی تلاکان کشی لرنینه بیرور کا (ام هم المسيطرون) ایا
 مکه کافرلری می قهر و غلبه ایدر کا تا که تلاما کان کشی لرنی هلاک ایدر کا (ام لهم سلم)
 ایا باری مکه کافری ننک باصقوچ لری کوک یوزینه بنب (یستمعون فيه) الله تعالی
 ننک وحی لرنی ایشدوب اوزیول لرنی ننک حق لقنی بلوب اول اشتکان وحی لرنینه
 تمسک قیلورغه (فَلَيَأْتِيَنَّهُمْ) بس کلتورسون آنلار کوکا باصقوچ ایله بنوب وحی
 ایشکان کشیلرنی اگر مونداغ دعوا قیلور اولسه لر (بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ) بر ظاهر و آچوق
 دلیل لر کلتورسونلر دیو الله تعالی ننک تعجیز ایلامکی در (ام له البينات) ایا الله تعالی گا
 حاصلندیمو قز بالالار بولماق نته که بنوماح قبيله سی فرشته لرنی الله تعالی ننک قزلاری در
 دیدیلر (وَلَكُمْ الْبَنُونَ) سزلار گامو حاصلاندی ایر بالالار بلکه الله تعالی هر ایکی
 نوع بالادن منزهر (ام تسالهم اجرا) ایا صوری موسن ای محمد اول مکه کافرلرندان
 یالننی احکام دین و شریعت او گراتد و کنک او چون (فهم من مغرر مشقون) بس اول مکه
 کافرلری سننک سیلاشدو کی یالکنکی آغرسنوب احکام شریعتنی او گر نماسلرمی
 (ام عندهم الغيب) ایا آنلار قاشنده وارمیدور غائبنی بلمک شول سببلی بلدیلر مو
 محمد علیه السلام ننک خبر بیردو کنی و بعث اولماسلقنی بلدیلر مو (فهم یکتبون)
 بس آنلار غیبنی بلمک لکلاری برله یازوب آلوب حکم ایتارلار مو محمد ننک
 پیغمبر دکل لکنی و غیری خبر بیرودکی نر سالارنی یالغان در دیو حال بو که بو
 ایتلدو کی اشیالاردن یلانغاچ لاردر بلکه مجرد دلیل سز محمد علیه السلام فی ساعر و شاعر دیو
 قرآننی سحر نامه دیو ایتورلر (ام یریدون کیدا) ایا تلای لرمو اول مکه کافرلری سننی
 اولتورور گا بر حیلله ایله آغوبیرماک کبی و سحر لاماک کبی و کوز تیکورماک کبی (فَالَّذِينَ
 کَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ) بس اول کافرلر اوزلری دور الله تعالی ننک مکر ننک و حیلله سنده
 قالب اولگوچیلر یا که دارنده گلا کر و ب کینکاش ایتکوچی لرمحمد علیه السلام فی برتورلی

حيله ايله اولتورالك ديو ايتكوچيلر ننگ ضرر لری اوز لرینه قایتقوچیدر نته کم آنلار
 بدر توقوشنده هلاک اولدیار (اَمْ لَهُمْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ) ایا اول مکه کافر لری ننگ الهیمی
 وار الله تعالی دن غیر ی تاکه آنلری دنیا و آخرت عذابندن خلاص ایلیمه بلسکه یوقدر
 بله تور وب آنلار الله تعالی یه شریک قاتلار الله تعالی کند و اوزنی تنزه ایدوب بیوردیکه
 (سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ) پاک و منزله الله در آنلار اثبات ایتکان شریکاردن نته که
 آنلار لات و منات و عزانی تنگری دیب تابوندی لار (وَاَنْ يَّرَوْا) اگر کوراسی بولسه
 اول مکه کافر لری مثلاً و فرضاً (کَسَفًا مِّنَ السَّمَاٰتِ) کوکدن بر کیسا کنی آنلاره عذاب
 اوچون (ساقطاً) توشکوجبی بولسه اول کیسا کی آنلاره قهر اوچون (یَقُولُوا اسْحَابُ مَرْکُومٍ)
 ایتورلر آنلار اول کیسک بر بولوت در بری اوستینه بری قابلانغان و بز ننگ فایده من
 اوچون یغمور یغار دیرلر بله تور وب اول قهر اوچون بولغان کیسا کنی یغمور بولوتی
 دیرلر (فَنَرَهُمْ) پس قویغلای محمد اول مکه کافر لری ایلهمجادله ایا مکی (حتی یلَاقُوا
 یَوْمَهُمُ الَّذِی فِیْهِ یَصْعَقُونَ) پس قویغل آنلاری که تاکه ملاقات اولغان لرینه چه شونداق
 کونلره کم اول کونده آنلر هلاک قیلنور لار اسرافیل علیه السلام ننگ صیحه سی ایلان
 (یَوْمَ لَا یُغْنِی عَنْهُمْ) شول کوند که فایده بیرماس آنلاره (کیدهم شیئاً) آنلار ننگ حیللری
 هیچ بر نرسه کا (وَاَلَمْ یُنصِرُوْا) آنلره هیچ یر دن نصرت یتشوب خدای تعالی ننگ
 عذابنی منع قیلماس در (وَاَنْ لِلَّذِیْنَ ظَلَمُوْا) بدرستی که وار در مشرکله (عَذَابًا دُوْنَ ذَٰلِكَ)
 بو آخرت عذابندن باشقه دنیا عذابی وار در که دنیا ده اول مکه کافر لری یتی یل آچلق
 ایلهمبتلا اولدی لر بدر کوننده توقوش ایلهمهلاک اولدی لار و هم اولدوکلر نندن کز بن
 قبر عذابنی کورورلر موندین غیر ی عذابلری آخرت عذابندن اول کورورلر
 (وَلٰکِنْ اَکْثَرُهُمْ لَا یَعْلَمُوْنَ) لکن اول مکه کافر لری ننگ کوبر اکی دنیا عذابلری
 کوروب آخرتک بولاچق عذابلری بلوب سنی تصدیق قیلماس لار در (وَاَصْبِرْ لِحُکْمِ رَبِّکَ)
 ای محمد صبر ایلهر بک حکمیننه آنلره مهلت بیر کل خدای تعالی ننگ وعده کونینه دیکن آنلر ننگ
 سنی سوک و کلرینه صبر ایلهم (فَاِنَّکَ بِاَعْیُنِنَا) بدرستی که سن محمد بزم کورمک لکمزده
 سنی بلاکیف کوز مزله کورورمز لار و سنگا نصرت بیرورمز لار و سنی دشمانلر ننگ حیلله
 سندن صاقلارمز لار (وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ) ای محمد تور دو قنک و یان و قنک سبحان الله

و بحمد دیکل یعنی دایم تسبیح و تحمید ایلله اولغل (حین تقوم) یو قونکدان تورغان زمانه و مجلس لردن تور دوقی زمانه (ومن اللیل فسبحه) دخی کیچه لرننک بعضی سنه نافله نمازلاری قیلغل مقاتل ایدر که ای محمد او تاکل اغشام نمازی ایلله یستو نمازی (و ادبار النجوم) یولدوزلر باید و قدین صونکره ایر ته نمازی او تاکل الله تعالی ادبار النجوم لفظی ایلله سورهنی اتمام ایتمه کی رعایه حسن الاختتام در فن اهلینه مخفی دکل در

سورة النجم مکیه وهی اثنان وستون آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

(والنجم) چولپان یولدوزی ایلله قسم یاد ایتامن یا که شیاطین لری آتوقچی یولدوزلار ایلله قسم یاد ایتامن یا که قیامت کوننده قویلغان یولدوزلار ایلله یا که قرآن ایلله قسم یاد ایتامن (اذا هوی) قیام اول یولدوزلار منزل لری سیر ایدوب بایغوجی اولسه لر بو آیتک براعت استهلال در قیامت ننگ وجودینه و محمد علیه السلام ننگ پیغمبر لکینه (ماضی صاحبکم) جواب قسم در یعنی ای قریش کافر لری از مادی وهم آذر مادی سز لر ننگ یولد اشکنز و نسلنکز محمد علیه السلام (وما غوی) دخی اعتقاد حق دن غیری کاتجاوز ایلامدی یعنی سز ننگ نسلنکز دن کلنگان محمد بن عبد الله ظاهر افعال لرنده و باطن اعتقاد لرنده توغری لق و حق لق اوزارنده در نته که سز ایتور سز لر محمد آزدی دیوانه اولدی دیو (وما ینطق عن الهوی) وهم سوز لاماس در اول محمد نفسی و هواسی او چون یعنی قرآن فی اوزی پید اقیلب و اوزنی پیغمبر دیو مدح قیلب تا که خلیق لره رئیس اولماق او چون دکل و بلکه آننک سیلا دو کی سوز لری و اوقدوقی آیات لری (ان هو) ایماس در آننک سوز لری و اوقدوقی آیات لری (الاوحی یوحی) مگر ایرور آننک سوزلدو کی سوز لری و اوقدوقی آیات لری جبرائیل علیه السلام ننگ خبر یدر اول جبرائیله الله تعالی خبر ایلدی (علمه) او گراتدی اول محمد علیه السلام غه اول قرآن فی جبرائیل علیه السلام صفتی بودر کم اول جبرائیل علیه السلام ننگ (شدید القوی) قاتیغ قوت ایاسیدر حتی که یتی قات کول لری و یر لری صنکار الی ایلله کوتارر کا قادر تورر (ذومرّة) قاتیغ قوت ایاسی اولسه ده اول جبرائیل علیه السلام کور کام در یعنی بی غابت صلور قانتلری انواع زینتلر ایلله بزم المشر (فاستوی) تور دی و ظاهر اولدی اول

جبرائیل محمد اصلیه صورتی اوزرینه (وهو) اول جبرائیل اصلیه صورتی اوزره (بالافق^{۱۰۰}
 الاعلی) کونک ننگ یوقاری تیکراسنک ایردی زیراً بوسوره مکده هر ادیدوکی تاغ ده
 ایندی جبرائیل علیه السلام اوزی ننگ اصلیه صورتی اوزره پیغمبره کوردی پیغمبر مز
 جبرائیلنی اصلیه صورتنک کوردی یوق ایردی کوبراک وقت لرنک دحیه الکلبی صورتنک
 اینار ایردی کوردیکه حضرت جبرائیل علیه السلام ننگ قنات لاری کونک ننگ مغرب
 جانبی اورتکان دربو سوره نی اوقوب تورادر پیغمبر علیه السلام بو حال لرنی کوروب
 هوشی کتدی هوشی کلد کندین صونکره کوردی آدمی صورتینه قایتقانی (ثم) بو
 آدمی صورتنه قایتقودن صونکره (دنی) یقین بولدی اول محمد علیه السلام غه
 (فتدی) بس آرتوردی یقین بولماقنی (فکان) بس بولدی اول جبرائیل محمد
 (قاب قوسین) ایکی چیا صرت لری دک (اوادانی) یا موندان یقین راق بولشدی لار
 حتی که محمد علیه السلام ننگینکی دن کوروب قوینندن چقار ایردی بعضی وقتنک قلبنه
 کرور ایردی (فاوهی) بس خبر ایتدی الله تعالی (الی عبده) قولی جبرائیل (ما اوهی)
 قولی محمد خبر بیرل وکی نرسه لرنی موهی بهی ذکر ایلامادی اش اولوغ بولدوقی
 اوچون (ماکذب الفؤاد) یالغانغه توتما دی اول محمد علیه السلام ننگ کونکل کوزی
 (مارأی) نه کم کوردی اول جبرائیلنی اصلیه صورتی اوزره یعنی کوردوکی زمانک
 متبادر ابو جبرائیل در دیدی (افتمارونه) ایا مجادله قیلای سزلرای مکده کافرلاری
 (علی مایری) شول طریق اوزره محمد جبرائیلنی اصلیه صورتنی کورماکی حقنده
 یعنی مجادله قیلانکزلر کورماکی حقدر (ولقد راه) تحقیق بالله العظیم کوردی اول
 جبرائیلنی اصلیه صورتنه (نزلة آخری) ایکنچی مرتبه یعنی معراج آشد و قنده (عند
 سدره المنتهی) سدره المنتهی یغاچی ننگ قاتونک یعنی سدره یغاچی ننگ بو تاقند قونب
 تور دقنده جبرائیلنی اصلیه صورتی اوزره کوردی سدره ننگ منتهایه اضافه سی اضافه
 بیانیه در تاسی وصفیت دن اسمیت صاری در اول بریغاچ در تورتنچی کوکنک
 اوستوننک ه باشی عرش آستوننک در اول یغاچ ننگ باشندن هیچ بر فرشته لار اوزماسلار
 شوننک اوچون معناسی منتهای سیر الملائک دیمکدر یعنی فرشته لرنک سیری انتهای
 دیمکدر یعنی آندن یوقارو فرشته لرینه آلمانلار دیمکدر (عندھا) باردر اول سدره

المنتھی قاتونده (جنت المآوی) جنت مأوی دیدوکی اوجماح جنتنی مأویہ اضافہ سی
 اضافہ بیانیه در شجرة الاراکہی یعنی شوخچالین اوجماح در کہ آنک فرشته لر اورون
 توتارلارودخی ارواح شهداء وانقیالارننک اورنیدر (اذ) شول جبرائیلنی اصلیه صورتنک
 ایکچی کره کورمک زماننک (یغشی السدره) سدره یغاچنی اورتدی (مایغشی) اورتکوچی
 فرشته لر یا کہ جبرائیل ننک قنات لری اورتدی سدره آغاچی ننک بارچه بوتاقلارنی
 (ما زاغ البصر) میل ایتما دی اول محمد علیه السلام ننک کوزی (وماطغی) دخی تجاوز
 ایتما دی کورماک کا مأمور بولغلان اشیا لردن غیریکا (لقد رای) تحقیق کوردی محمد
 علیه السلام اول معراج کیچه سندہ (من آیات ربہ الکبری) الله تعالی ننک اولوغ راق
 علامت لرنی یعنی جبرائیل ننک اصلیه صورتی اولوغ علامت ایردی آندان اولوغ راق
 وعجاایرک علامت لر کوردی عرشنی وکرسنی ویتمش حجابنی اوتوب الله تعالی پرله
 تکلم ایلدی (افرا یتم اللات والعزی) ایا اله کورامی سولر ای مکہ جماعت لاری لات
 ایله عزانی یعنی خبر بیرنکزلار بو ایکا گونی اله کوروب تابندوقی دلیل لارنکزدان
 (ومنات) ایامناتنی اله کوروب تابندوقی دلیل لرنکزدن خبر بیرنکزلر اول منات ننک
 صفاتی اولدرکه (الثالثة الاخری) اول ایکا ودن باشقه اوچونچی اله دید ککنز مناتدر
 بو اوچ پوته تابونماقنک ننک دلیلی نه در آنلره تابونماقنکزدان غرضنک نه در زیر
 آنلر جامدلاردر روایت در بو اوچ پوت نوفل پادشاه ننک زماننک تولدی اول نوفل
 پیغمبر مننک عبد الشمس دیدوکی باباسندن ایکی بوون توبان ایردی چون که ابراهیم
 علیه السلام حکمی بونلار آراسنک قالما دی زیرا که بونلار نادان اولدیلار او قما دیلر
 هیچ بر نرسه کا عبادت قیلما یون تور دقلارنده ابلیس علیه اللعنه بر کون اوزنی آق
 صافا للیغ قارت صورتنک قیلوب نوفل پادشاه قاتینه کردی سلام بیردی پادشاه کوردی
 که بر خوب صورت لیغ قارت در پادشاه ایدی یا شیخ قایو شهرلک وقایو ایللک شیخ
 ایدی بن سننک بابانک ابراهیم بن آرم دیدی بن اولد کمدن کزین ترلوب سننک
 قاتینکا کلدن سن هیچ بر نرسه کا تابونما یون وعبادة قیلما یون توراسن زیرا بن عبادة
 ایوی بنا ایلاب ایردم سن اول ایو کا چوک عبادت قیلورنکنی بلما زسن الاتوا وقوی
 بوغازلا مقنی بلورسن آتام ابراهیم بولی دیرسن زیرا بو ایوننک اچنده اوچ تنکری

وار ایردی بن آنلره سجده قیلیمقین کزین توالر نی وقوی لر نی بوغازلار ایردم دیو
 تورلوك تورلوك نوفل شاه غه وسوسه لر قیلدی پادشاه ایدی یا آتامز ابراهیم اول اوچ
 تنکری نی کم آلدی بیت اچنده یوقدور دیدی شیخ ایدی اول اوچ تنکری نی چین
 پادشاهی آژدوم آلوب کندی آندان کوچلاب ابلقا پادشاه آلمشدر دیدی پادشاه ایدی
 یا آتامز ابراهیم اول تنکرلری بن قایدن تابوب کلتورب کعبه یه قویاین بواش مشکل
 در دیدی شیخ ایدی بن آنلار ننگ صورتنی سنکایصاب بیروور اوچون کلدیم دیدی
 پادشاه صانع لره بیوردی که آلتون کموش درو یاقوت حاضر ایدب اول صورتلری توزرکا
 ﴿القصه﴾ اول اوچ صورتنی توز دیلر شیخ آنلره اوگراتدی ایکی یلیار ومله اول صورتلری
 توزوب تمام ایلا دیلر بو اوچ صورتلار قزلر صورتنک ایر دیلر کعبه ننگ اچنه کرگردیلر
 شیخ بونلره نجوک سچ قیلیمقنی اوگراتوبیوردی اول لعین برینه اولوغ قزی لات ایردی
 آننگ اسمنی قوییدی اورتاچی قزی عزی ایردی آنی ایکچی پوطه اسم قوییدی اوچونچی
 قزی منات ایردی اوچونچی پوطه اسم قوییدی حتی که اول زماندن بیرو محمد رسول
 الله زمانینه دیکن کعبه نی بت خانه ایدوب بو اوچ صورتنی اله ایدب تابونور اولدیلار
 تفسیر نواعریس ده بیله مذکوردرینه روایتدر مکه کافرلری فرشته لر نی الله تعالی ننگ
 قزلریدر دیدیلار زیر ازننگ بو تابوند و قمننگ اوچ پوط قزلار صورتنک در آنلار
 اوچ تنکریدر آنلاردن بو فرشته لر وجوده کلدی دیو ظن باطلنی ایدرلر ایدی الله
 تعالی آنلار نی ردایلاب آیت ایندوردی (الکم الذکر وله الانثی) ایاسزلره می خاص
 ایر بالالار اول الله غه می خاص قز بالالار (تلك اذا قسمه ضیعی) یعنی اوشبولری تقسیم
 ایلامک الله تعالی که در قز بالالار دیما کنکز و بزلره خاصدر ایر بالالار دیو تقسیم
 ایتما کنکز بر قسمتدر که ظلملق ایله اولغوچی اول تقسیم ننگزه اعتدال دیوقدر اوز ننگزدن
 توغان قز بالالار نی بالاحق اولتورما کنکز در زیر آنلار قز بالاتوغسه اولتورورلر ایردی
 بو بزدن توغان بلادکلر دیو بلاحق قز بالالار ننگز نی اولتورما کنکز ظلملیقدر بو ظلملق
 لار ننگ ضررلری کندو اوز ننگزه قایتا چاقدر آخر تک (ان هی) ایماس اول لات و منات وعزا
 (الا اسماء سمیتوهما انتم) مکر اسملر در آتاندنکز آنلار نی اله دیو سزلار (واباءکم)
 دخی آنلار ننگز و بابالار ننگز (ما انزل الله بها) ایندرمادی الله تعالی اول پوطلار غه

تابو نورغه (من سلطان) حجت وبرهان بلکه آنلار ننگ ابطالینه حجت وبرهان ایندر دی
 (ان يتبعون) ایار گوچی ایرماس سز لر اول پو ط لاره عبادۃ قیلماقدن (الظن) مگر
 دلیل سز و حجت سز اله دیو تابو نماقنکز در (وما تهوی الانفس) دخی هوای نفسنگزه تابع
 اولوب سز لر آنلاره تابو نماقی مستحسن کور رسز (ولقد جاءهم من ربهم الهدی)
 بدرستی که و راستی که کلدی اول مکه کافر لری و غیر لری قوم لره تنکری تعالی دن بر توغری
 یوله کوندور گوچی پیغمبر بس اول پیغمبر ننگ یولینه تابع اولونکزلر (أم للأنس
 ما تهی) ایا حاصل بولغوچی مو بار چه آدم لره آرزو قیلدوقی نر سه لری یعنی قیامت
 کوننک بزلره شفاعتی اولسون دیو مبتدع لر بدعت عمل لرندن ثواب اومید ایدر لر
 ولیس الامر کذلک آنلره هیچ بر شفاعتی و ثوابلار اولور ایرماسد بلکه آنلاره از دیاد
 نار جهنم در (فلله الآخرة والاولی) یعنی الله تعالی یه دنیا و آخرت حکمنی ایلامک
 و آنلار فی وجوده کلتور مک (و کم من ملک فی السموات) کوب کوب فرشته لر بار در
 کوکلارده (لا تغنی شفاعتهم شیئا) فائده بیرماسد آنلار ننگ شفاعت لری بنی آدم لره
 (الآن بعد ان یأذن الله) مگر فایده بیرور فرشته لر ننگ شفاعت لری الله تعالی امری
 ایله اول بنی آدم لره (لمن یشاء) الله تعالی تلاد و کی بنک سینه فرشته لره شفاعت ایدار کا
 امر ایدار (و یرضی) شول کشی یه فرشته لر شفاعت ایدار لر الله تعالی اول بنک سندن
 راضی اولدی دیو (ان الذین لایؤمنون بالآخرة) بدرستی که و راستی که آنچلاین کمسنه لر
 اینانمازلار آنلار آخرتکا (لیسمون الملائکة) البته آتارلار آنلار فرشته لر فی
 (تسمیة الانشی) خاتونلار دیو ایتور لر یعنی فرشته لر فی الله تعالی ننگ قزلار یدر
 دیرلار (وما لهم به من علم) یوقدر اول کافرلار ننگ بولای ایتما کلرنک یعنی فرشته لر
 الله تعالی ننگ قزلری دیما کلرنده بلب ایتما کلری یوقدر (ان يتبعون الا الظن)
 ایرماسد اول کافر لر مکر ظن و گمان غه ایار و لر یعنی اول فرشته لر الله تعالی ننگ
 قزلر یدر دیما کلری مجرد الظن و گمان در دلیل سز سوزدر (و ان الظن) بدرستی که
 و راستی که دلیل سز ظن و گمان (لا یغنی من الحق شیئا) حقنی افاده قیلماس در هیچ بر اشد
 یعنی ظن ایله هیچ بر دین ننگ حقیقتی بلنماز دیما کدر (فاعرض عن ما تولى عن ذکرنا)
 بس ای محمد یوز نکنتی حور کل آنچلاین کمسنه لر دن که آنلار یوز چور دیلار قرآنندن

(وَلَمْ يَرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا) تلامادی آنلار یعنی قرآندن یوز چور کان لری اوچون
 مگر تلادی آنلار دنیا تر وکلکنی شول اجلدن مال آلور ایردیار اگر بزلره
 بو نرسه فی بیرماسنکز محمد دیننه کرورمز دیو ایتب بای لر فقیرلرکا چوق مال
 بیرورلر ایردی زنهار محمد دیننه کرمال دیو (ذَلِكَ) اوشبو دنیانی طلب
 قیلماقلاری (مَبْلَغُهُمُ مِنَ الْعِلْمِ) اول کافرلرننک بلمکدن ایرشاچک یری اشبودر
 یعنی دنیا طلبی در آخرتنی اونتمافدر (اِنَّ رَبَّكَ) بدرستی که و راستی که سننک
 تنکرنک ای محمد (هو) اول الله تعالی (اعلم بهن ضل عن سبيله) بلگوچیدر
 الله تعالی شول من فی کم توغری یولدان آداشوب ککری یولغه کردوکنی (وهو اعلم
 بهن اهتدی) دخی الله تعالی بلگوچیدر توغری یولده یوردکی بنک لرنی هر
 ایکسینه جزا ییر گوچیدر (ولله ما فی السموات وما فی الارض) الله تعالی یه مخصوصدر
 کوکد اکی قللار ویردا کی قللار قایوسنی تلاسه آنی توغری یولغه کوندورر
 وقایوسنی تلاسه توغری یولدین آنی آزدورر (لِيَجْزِيَ الَّذِينَ اَسَاؤُا بِمَا عَمِلُوا)
 جزا بیرمک اوچون آزدورر اول بنک فی تموغ ایله تاکه دنیاده ایکن وقتده
 یاوزلق ایلدی کافر (وَيَجْزِيَ الَّذِينَ اَحْسَنُوا بِالْحُسْنٰی) دخی بعضی بنده لرنی
 توغری یولغه کوندوردی اول بنک ایمان کلتوروب و اعمال صالحه لار قیلب اوجماح ایله
 جزا اندرمک اوچون توغری یوله کوندردی الله تعالی محسن لر حالنی بیان ایلاب
 بیوردی که (الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَاءً ثَرَاثِمًا) محسن لر آنلارد که دنیاده ایکن وقتلارنک
 صاقلاندی آنلار اولوغ گناه لاردن یعنی سحر دن ویا لغاندن ویا لغان آنط اچمکدن
 ور بایمکدن ویتیم لار مالنی یمکدن و آتا آنانی رنجتما کدن (وَالْفَوَاحِشَ) دخی زندان
 ولواطه دن صاقلاندیلار (إِلَّا اللَّحْمَ) حتی که کچوک گناه لاردن صاقلاندیلان حرم کا قارامق
 کبی ویا تو تماق کبی و قبله یه آیاق سوزماق کبی (اِنَّ رَبَّكَ) بدرستی که ای محمد سننک
 تنکرنک (وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ) یارلقامقی کینکدر حتی که گناه کبیره لرنی بنک سندن عفو
 ایدوب اوجماغه کرگوزرا اگر چه دنیادن توبه سز کید رسه ده ر وایتدر بعضی مرأیلار
 نمازلارینک وروزه لارینک کوبلکی برلان تفاخر ایدار بولدیلار الله تعالی آنلار حقنک
 آیات ایندردی (هو) اول الله تعالی (اعلم بکم) بلگوچیدر سزلارنک حال لارنک زنی

واعمال لارنگزنی (اَدْ اَنْشَاءُ كُمْ مِّنَ الْاَرْضِ) شول زمان نی بلور کم پیر اتدی سز ننگ آتاتنگز
 آدمنی توفرا قدن (وَ اَذِ انْتُمْ اَجْنَةُ) دخی شول زمان نی بلور که سزلار جان کر مکان بر صورت
 ایدوننگز (فِي بُطُونِ اُمَهَاتِكُمْ) آنالار ننگز ننگ قور صافند (فَلَا تَزْكُوا اَنْفُسَكُمْ) بس آنداغ
 اولسه اوزنگزنی اوزنگز مدح ایلامانگزلار طاعت و عبادت کوبلکی ایلان عجب
 ایلامانگز بلکه عبادت لارنگزنی آزا یوب گناه لرننگزنی کوب صایوب الله تعالی ننگ
 نعمت لرنینه شکر لک ایله اعتراف و اقرار اید سزلار (هُوَ) اول الله تعالی (اعلم) بیلگوچیدر
 (بِهِنَّ اَتَقَى) قایومن کم قورقدی اول الله تعالی دن گناه لرنینگ کوبلکینه اعتراف ایدب
 توبه ایلادی و عمل لرنی آزغه صایدی بو آیات حضرت عمر حقنک در روایتدر بر
 کون ولید بن مغیره پیغمبر صلی الله علیه وسلم ننگ مجلسنه واردی پیغمبر من اول مجلسده
 قیامت کونی ننگ حال لارنی و درکات اشقیالارنی بیان ایلادی ولید بن مغیره بو حال لارنی
 آنکلاب ایمان عرضه قیلدی کوب کوب تاء سف لرن ایله یغلادی اوچ کون پیغمبر علیه
 السلام مجلسنه نماز قیلدی تور تنچی کون ایوینه قایتدی قریش ننگ اولوغ لاری و بابیلاری
 ولید فاتینه کردیلار و ایدیلر یا ولید نه اوچون آتا و بابانک دیننی ترک ایتدنگ ولید
 ابدی قور قارم الله تعالی ننگ عذابندن دیدی ابو جهل لعین ایتدی الله تعالی ننگ
 عذابندن قور قب دینمزی ترک ایدرسنگ بن سنگا مال ننگ یارمنی هم قزیم نی بیوروم
 الله تعالی ننگ عذابنی اوز موینومه آلدیم دیدی کذلک قریش کافر لاری چوق چوق
 مال بیوردی لرن الله تعالی عذابنی موینولارینه آلدیلار بو عهدنی لات منات فاتونک عهد
 ایتوشدیلر ولید بن مغیره مرتد اولدی الله تعالی آننگ حالندن خبر بیروب بیوردیکه
 (اَفْرَايْتُ النَّبِيَّ) ایا کوردنگمو بس ای عهد آنچلا این ولید بن مغیره نی (تَوَلَّى)
 یوز چوردی ایمانندن یعنی مرتد اولدی (وَ اَعْطَى قَلِيلًا) بیوردی آنکا ابو جهل آز مالنی
 مرتد اولماز دن اول یاروم مالمنی و قزمنی بیوروم دیمش ایدردی (وَ اَكْثَى) قالدوقی
 مالنی و قزنی بیورماز اولدی بلکه اول ولید مسخره ایدوب یوز دانق بیوردی و ایدی
 آخرت بن سننگ عذابنکی یوکلادم بلکه مال بیورما سلك کرا کدر زیرا آخرت عذاب
 سنگا یوقدر دیو مسخره ایداردی یوز دانقه کوب دیو (اعنده علم الغیب فهو یری)
 ایا بارمیدر اول ولید بن مغیره فانونک غایب نی کوروب بلمک یعنی برا گوننگ گناهی

او چون برا گو یو کچی بولماق آنی تموغ اوتندن یو کچی بولوب قوتقارماق (ام لم نبنا
 بما فی صحف موسی) ایا خبر بیر ولما دیمو موسی علیه السلام غه اینان تورات ننگ
 سفرلاری ننگ کاغلر نده (و ابراهیم الذی وفی) ابراهیم علیه السلام غه اینان زند
 کتابی ننگ کاغلر نده اول ابراهیم ننگ صفتی بودر کم تمام ایلدی اول ابراهیم
 علیه السلام الله تعالی ننگ امرلرنی ووهی اولدی حکم لارنی حالانکه اول ولید بن مغیره
 بو حال لارنی بو ایکی کتابده کورمش و بلمش ایردی زیرا اول ولید بن مغیره
 کتاب خوان ایردی اول ایکی کتابده بیان اولنمش بوایدی (الاتر) اش بودر کم
 یو کلمسدر (وازره) یو کلا گوچی (وزر اخری) ایکنچی کمنسه ننگ یو کنی یعنی هیچن
 برا گوننگ گناهینه یو کچی بولماسدر اول یو کچی یصاق ایله گناه کار ننگ بوینوندن
 عذاب کتارا آلماسدر (وان لیس للانسان الا ماسعی) بو ایکی کتابدن دخی بیله یازلمش
 ایلدی بدرستی که آدمی زاده هر نه جزا کورسه اوزینک سببندن در دیمش ایردی
 (وان سعیه) بدرستی که اول بنی آدم اوزی ننگ کسب قیلد و قنی (سوف یری) تیز
 زمان کور و لور آنکا آخرتده (ثم) اول بنی آدم کسب قیلد و قندین صونکره (بجزیه)
 جزا نور اول بنی آدم (الجزاء الاوفی) تمام و کامل جزا لرا ایله جزا نور لر (وان الی
 ربک المنتهی) بدرستی که ای محمد تنکر ننگ ساریدر قل لرننگ انتهای یعنی بنک لر
 وفات اولوب تنکری تعالی یه قایتور لر الله تعالی آنلارنی تر گوزب اعمال لرینه کوره
 جزا بیرر (وانه) بدرستی که و راستی که اول الله تعالی (هو) اول الله تعالی (اضحک)
 کولدر گوچی در آخرتک شادلانمق ایله دنیا ده مال کوبلکی ایله احمق لقا ایلان
 کولدر گوچی در هر ایکی کولدر ما کنی الله تعالی تخلیق ایدار (وابکی) دخی
 یغلانقوچیدر بعضی بنک لری حسرت ایله دنیا ده و هم آخرتده (وانه) بدرستی که اول
 الله تعالی (هو) اول الله تعالی (امات) بنده لرنی اولتورر (واهی) دخی بعث او چون
 تر گوزور (وانه) بدرستی که اول الله تعالی (خلق الزوجین) یراندی ایکی
 صنفنی (الذکر والانثی) بریسی ایران لر در و ایکنچسی خاتون لار در (من نطفه) منی
 سوندان یراندی (اذا تمنی) قایو زمان که خاتونلار قارنینه آنی قویارلار (وان علیه)
 بدرستی که لازم در اول الله تعالی یه (النشأة الاخری) ایکنچی مرتبه قبر لرنندن قویارماق

(وانه) دخی اول الله تعالی در (هو) اول الله تعالی (اغنی) بنی آدمنی بای ایلیان
 آلتون کموش و درو یاقوت ایلان (واقنی) و دخی تورت آیاقلی مال لری بیروب
 قل لاری بای ایلیان (وانه هورب الشعری) بدرستی که و راستی که اول الله تعالی شعری
 یولوزی ننگ تنکر یسدر شعری یولوزی بر یولوزدر ایکنچی قات کوکلدر سیری
 مشرقه در جوزه ننگ آرتونده در بنی غزاعه آنی معبودا یتب تابندیلر شعری یولوزی
 عمیصا یولوزی ایله جفت لردر جفتی ایله یکر می یله بر کور شور عمیصا ننگ سیری
 مغربه در نته که مبحث لری فننگ مذکور در (وانه اهلک عاذاً الاولى) و دخی بدرستی که
 اول الله تعالی اولسگی عادی لرنی هلاک ایلا دی یل ایله اولی دیمک لری هود پیغمبر
 علیه السلام قومیدر بوی لاری توقوز یوز آرشون ایردی ایکنچی عادی صالح پیغمبر
 علیه السلام قومیدر بویلاری اوچ یوز آرشون ایردی (وئمود) دخی عاد ثانی صالح
 علیه السلام قومنی هلاک ایلا دی (فما ابقی) بس قالور مادی آنلاردن هیچ برا گونی
 (وقوم نوح من قبل) دخی هلاک قیلدی الله تعالی نوح علیه السلام قومنی طوفان ایله
 بولوب ایدی نوح علیه السلام قومی هود علیه السلام قومندن و صالح علیه السلام قومندن
 اول (انهم) بدرستی که اول نوح علیه السلام قومی (کانوا) بولوب ایردی لار (هم)
 اول نوح علیه السلام قومی (اظلم و اظفی) صالح علیه السلام و هود علیه السلام قوم لارندن
 آزغون راق و ظالم راق ایردی لر زیرا نوح علیه السلام توقوز یوز ایلیلی یل کافر لاری
 دینه اوندادی الاسکسان آدم مسلمان اولدی لار کافر لار حضرت نوح علیه السلام فی هر
 کونده کلوب قینار لار ایردی و تورلوک تورلوک سوز لار ایله سوکب مسخره ایدار لر
 ایدی (والمؤتفکة اهوی) یعنی هود علیه السلام قومی هوا نفسلرینه تابع اولب هلاک اولدی لار
 لوط پیغمبر ننگ قریبه لری اوچ شهر در بری سدوم در ایکنچسی کدوم در اوچونچیس
 اروم در حکایت لری آلداغی آیتلرده کلور انشاء الله تعالی (فغشیها) بس قابلا دی اول
 اوچ شهر فی (ماغشی) فی کم قابلا غوچی نرسه لر اول تاشدر که اوست لرنی آسقه قابلا غاچ
 الله تعالی آنلاره تاش یاغ دوردی قوله تعالی فجعلنا علیها سافلها و امطرنا علیهم حجارة من
 سجیل (فبای الاعرابک تتمازی) بس ای آدم بالاسی خدای تعالی ننگ قایو نعمت لرنده
 شک لانور سن و تنکد یب ایدب مجادله قیلور سن مجادله قیلغوچی ولید بن مغیره ایردی (هذا)

بو محمد بن عبد الله (نذیر) تموغ عذاب ایله قورقتقوجی پیغمبردر (من النذر الأولى
اولگی قورقتقوجی پیغمبرلر جمله سندن یعنی بو محمد بر پیغمبردر اولگی پیغمبرلر
کبی یبارلدی سره نته که اوتکان پیغمبرلر قوم لرینه یبارلدوکی کبی (ازفت الازفة)
یقین بولدی قیامت کونی محمد علیه السلام ننگ کما کی سبیلی زیراً محمد علیه السلام دن
صونک پیغمبر کککوجی دکلدر آخر زمان پیغمبر یدر (لیس لها من دون الله کاشفة)
ایماس در اول قیامت کوننی الله تعالی دن غیری قچان کلورنی بلسکوجی (افمن هذا
الحديث) ایابو سوزدن می یعنی قرآن سوزندن می (تعجبون) عجلانب انکار ایدرمی
سزلر (وتضحکون) مسخره ایدوب کولرمی سزلر (ولا تبکون) الله تعالی ننگ قورقچ
ایله ایندر دکی آیانتی ایشدوب قورقوب یغلامازسز (وانتم سامدون) حال بو که سزلر
غافل سز بایلو قنکره مغرور اولوب قرآندن یوز چوررسز (فاسجدوا لله) بس آنداغ
اولسه یار اتقوجی تنکرنکره سچ قیلونکز (واعبدوا) دخی یار اتقوجی الله تعالی یه
عبادت قیلونکز بوطلاره عبادت قیلمانگزلار الله تعالی فاسجدوا واعبدوا لفظی
ایله سورهنی تمام ایتماکنک حسن الاختتام باردر فن اهلینه ظاهر در *

❁ سورة القمر مکیة وهی خمس وخمسون آيات ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

روایت در بر کون مکه کافرلری دارندوده مشورت ایلدیلر که بو محمد یر یوزندکی
نرسه لرنی سحر ایله قیلور اما کؤک یوزنده موننگ سحری اثر ایدارمو ایرکان زیراً
کؤک یوزینه ساحرلرننگ سحری اثر ایدمازدر اگر کؤک یوزنده بر معجزات ظاهر
ایدار سه بز آنکا ایمان کلتور الک دیو اتفاق ایلدیلر چونکه اتفاق لری بونگا بغلانندی
ایدیلر بو آی تمام اولوبدور اول محمد بتکان آینی تمام اون تورتنچی کیچه سی کبی
طولسون اول آی ایکی گایارلسون یار ولوب ابوقبیس تاغی ننگ ایکی جانبنه توشوب
برسی محمد ننگ قوینندن کروب ینکنند ان چقسون وایکنچی پاره سی ایتا کندن کروب
قوینندن چقسون بو ایکی پاره آی کؤک یوزینه برسی مشرقه بارسون و برسی مغربه
وارسون کلوب برگا قوشولوب ایکی سی آی کبی اولسون دیو اتفاق ایلدیلر ابوجهل
ایدی بالله العظيم محمد بو اشنی قیله آمازدر اگر بو اشنی قیلماز اولور سه باشنی

کيسارمن دیدی زیرا ابو جهل عرب یورقی ننگ پادشاهی ایدی آی ننگ یکر می سکزنجی
 کونی ایردی چونکه بو اتفاق لری ایلاب ایکنجی کون دارندویه مکه ننگ رئیس لری
 وبای لری چاقر دیلر و پیغمبر من ننگ آغالری همزه عباس و ابی طالب و عتبه و شیبه
 و ذوالحمار کبی بارچه لاری چاقر وب مشورت لری و عهد علیه السلام دن نه معجزه
 تلاد کلرنی بیان ایلاب آغالارینه ایدیلر ابو جهل ایدی یا محمد ننگ آغالری اگر محمد بز
 تلادوکی معجزه نی کلتور ماسه بز آننگ باشنی کيسارمز بو فتنه نی آرازمدان کیدرالم
 صونکفی کون ننگ اچندک بز لردن دیت تولاتمیة سز لردیدی پیغمبر من ننگ آغالاری
 باشلارنی توبان صالیدیلر هیچ برا گوسی جواب بیرمادیلر الا ابی طالب ایدی سز لر
 صورتی معجزات صادر اولورسه بز سز لره نه عمل قیلورمز لار باشلارنکزی کيسارمز مو
 دیدی ابو جهل ایدی یا ابن عبدالمطلب اگر محمد بو اشلارنی اشلارسه بز آننگ دیننه
 کرورمز لر اول نه بیورسه آنی اشلارمز ونی نرسه لردن نهی ایدرسه آندان
 منع لار نورمز لر ابو طالب قسم ایلاب ایدی یا ابا الحکم سن محمد اینانمز سن موندان
 مقدم سنکا محمد اوچ یوز ایملی توقز معجزه کورساتدی بارچه سنی سحر دیدونک
 ابو جهل ایدی اول کورساتدوکی نرسه لری یر یوزنده ایردی یر یوزنده
 ساحر لرننگ سحری اثر ایده در اما کوک یوزنده هیچ بر ساحر ننگ سحری اثر
 اینمزد در دیدی ابی طالب ایدی اوز بلدوکنگزی صورانگزلار دیدی شاید
 محمد حق در دیدی چونکه محمد صلی الله علیه وسلم فی دارندوه کاوندادیلر ابو جهل
 ایدی یا ابی طالب پیغمبر لک دعواسنی قیلدوقی انونکزی ادبدر قارتلرنی
 تابنتاب کلوب بنم یانمه اولتوردی پادشاهلقمه تعظیم ایلامدی دیدی ابو طالب
 ایدی یا ابا الحکم محمد ننگ اشی حق اولورسه تابنتاو دکل باشنکزی کيسار دیدی
 ❖ القصه ❖ رئیس مکهلر یوقاریده ایتولکان معجزه نی محمد علیه السلام دن طلب
 قیامیلر پیغمبریمز بر آز فکره باردی برار ساعتدن سنکره جبرائیل علیه السلام
 وحی کلتوردی ایدی الله تعالی سنکا سلام دیدی بعده دعا قیلماق آندین قبول ایلامک
 بندن دیدی اول کون قیاش بایدی شفق باتقاندن صونکره مکه کافر لری ابی
 قبیس تاغینه جمع اولدیلار روایتدر آلتی منک کشی ایدی ❖ القصه ❖ پیغمبریمز صلی

الله عليه وسلم ايکي رکعت نماز قیلوب دعا قیلدی یار تی ساعتدن صونکره آی تولوب
 مشرقدن چقدی کوک اور تاسینه کلوب یتکاج ایکی کایارلدی بارلوب برسی ابو قبیس
 طاعی ننگ مغرب طرفینه توشدی وبرسی مشرق طرفینه توشوب بر پاره سی قوینندن
 کروب ینکندن چقدی وبر پاره سی ایتا کندن کروب قوینندن چقدی بو حالنی
 کورب اوج منک کشی مسلمان اولدیلار بو ایکی پاره کوک یوزینه بنوب کوک
 اور تاسنده بر برینه قوشلوب یوق اولوب کتدی ابو جهل بو حالنی کوروب قورقدی
 وایدی یا محمد بالله سننک سحر ننگ کوک یوزینه هم اثر ایلدی دیدی شونی بیان ایلاب
 بیوردی (اقتربت الساعة) یقین بولدی قیامت کونی زیر ا که آنلر هم قیامت کوننک
 آی ننگ یار لماقنی توریت وانجیل ده کوروب ایر دیلر شول اجلدن (وانشق القمر) یارلدی
 آی ایکی پاره اولدی نته که بیانی کچدی الله تعالی ننگ بولفلر ایله بو سورهنی ابتداء
 قلماقنده براعت استهلال در قیامت ننگ وجودینه الله تعالی ننگ بر لکینه و پیغمبر ننگ
 حق لغینه (وان یروا آیه) اگر کور سه لر مکه کافر لری محمد علیه السلام دن بر معجزه
 نته که آی ننگ یار لماقنی کوردی لر (یعرضوا) یوز چور کوچی اولدیلر (ویقولوا)
 ایتور بول دیلر اول مکه کافر لری (سحر مستمر) بی غایت قوتلی سحر در دیو (وکنبوا)
 یا لغانغه توتدی لر اول محمد صلی الله علیه وسلم نی (واتبعوا هواهم) اولز لری ننگ کونکل لری
 تلادو کی نر سه لر ه تابع اولور لر (وکل امر) هر اش ایند گودن ویاوز دن (مستقر)
 قرار لانغوچی اورون لار ده مؤمنلر اوجماحن قرار قیلور لر (ولقد جاءهم من الانباء)
 بدرستی که وراستی که کلدی اول مکه کافر لری نته اوتکان امتلر ننگ پیغمبر لری
 یا لغانغه توتوب هلاک بولماقلر یننگ خبر لری (ما فیه) بار ایدی اول خبر لره
 (مز دجر) کیسا ول وعبر ت لر و پیغمبر لری یا لغانغه توتما سقلر (حکمة بالغة) کامل
 حکمت لر و سر لر بار ایردی تاکه پیغمبر لری تکذیب قیلما سقه (فما تغن النذر)
 بس فایده بیرمادی اهل مکه کا بونلر ایله قور قتماق (فتول عنهم) بس یوز چور کل
 ای محمد اول مکه کافر لرن دن که سن قور قتمدوقی نر سه لر دن قور قما دیلار ونوح وعاد
 و ثمود قومی ننگ هلاک اولماقلار دن عبر ت لر آلهادیلر (یوم یبع الداع) شول کوننگا چه
 چاقر لور آنلار بر چاقر غوچیننک چاقرماق ایله یعنی اسرافیل علیه السلام ننگ

آوازی ایلله (الی شییء نکر) برمنکر و فطیع قورقولی اشکا (خشعا ابصارهم) اول
زمانه آنلارننک کوزلری توبان قرا دقلاری حاله ترورلر (یخر جون) چغارلار آدمیلر
(من الاجداث) قبرلرندن (کانهم جرادمنتشر) گویا که اول قبرلرندن چقغوچیلر تارالغان
و پراکنه اولغان چکرتکالر کبی قایله باراسی لارنی و قایله کیلما کلرنی بلمازلر (مهمطعین)
آشغوب یوکر دوکلاری حاله (الی الداع) اوندان گویچنی ننگ اوندانک یرینه یعنی
محشر یرینه (یقول الکافرون) ایتورلر اول کونک کافرلار (هنا یوم عسیر) بودر
قاتیغ و مشقت کونلر زیرا جان بیر دو کمزده و قبرده عذاب کوردو کمزده بو قدر مشقتلی
دکل ایردی بو کون اول کونلاردن دوچندان مشقتلی در دیرلار (کنبت) یالغانغه توتدی
بو کون ننگ کلمکنی (قبلهم) اول قریش کافرلارندن الگاری (قوم نوح) نوح پیغمبر ننگ
قومی (فکذبوا) بس یالغانغه توتدی اول قوم (عبدنا) بزوم بنک مز نوحنی (وقالوا)
ایتدیلر اول قوم (مجنون) تننگ و دیوانه در دیو (واز دجر) دخی اول نوحنی سوکک
برله و قاتیغ آواز لر ایلله خورلار اولدیلار و مسخره ایدار اولدیلر هم پیغمبر لک اشنی
سن ادا ایلامک دیو قاتی قینار اولدیلار بز کون ایکی یوزیشگان صوقر قارت اون
ایکی یشار اوغلنی نوح علیه السلام قاتنه آلوب کردی کلوب اول قارت نوح علیه
السلام ننگ یقاسنه یابشدی مبارک ینکافلارینه اوردی و ایدی ای او غلم سنگا بندن
و صیتدر که بو نوح دیدو کی کمسنه در پیغمبر م دیو یالغان اشلردن خبر بیرادر چنانکه
سن یسگت اولسانک بو ننگ سوزینه اینانماغل زیرا بو نوح بابا لار مزی قیلمت کونی
کلور اولدو کنگزدن سنگره ترلور سز دیو آلدایدنرچه مایوز یلدن بیرو اول قیامت
دیدو کی کون کلمایدر دیو او غلینه وصیت ایلدی بعن یقاسینه یابشوب نوح علیه
السلامنی بو غازندان بووب آباق آستینه صالوب تابتادوقنک (قد عاربیه) بس دعا
قیلدی اول نوح علیه السلام تنگر یسنه (انی مغلوب فانتصر) بدرستی که من مقهور
اولدم یارب بن مسکین قولونکا یاردم بیرکل بو ملعون لردن اوچونکنی آغلزیرابن
اوزینکا معلوم توقز یوز ایللی یل بو ملعون لرننگ تبکولرنک قالدم دیدی بودعانی
قیلدو قندین کزین قرقیل توردی تا که امر اولندی که یاسارغه که ننگ صورتنی
اوردکن قاراب دوزدی جبرائیل علیه السلام تافتایارماق اوچون صو بچقسنی او گرانندی

مسلمان اولدوقی سکسان کشی ایله کراب دوز دیلارینه جبرائیل علیه السلام آنلاره
 تیمور علمنی اوگراتدی تا کم کرابلهنی قاد اقلار ایله تاققالرینی برکتدی لر نوح علیه
 السلامنک قومی کرابله قاتوندان اوتد و کزنک مسخره ایتوب ایتورلردی بو نوح چنون
 اولوبدر بو تورلوک نرسهنی یصارغه کرشکان دیرلر ایدی زیر آنلار کرابلهنی کوردو کوری
 یوق ایردی کرابله ننگ صو اوستونک یورمک منفعتنی بلمازلر ایردی مسخره ایدارلر
 ایدی نوح علیه السلام ایدی یا قوم بو کون سز بزدن مسخره ایدوب کولر سز طوفان
 کوننک بزلر سزلردن مسخره ایدرمز دیر ایدی ﴿القصه﴾ قرقیل کرابلهنی توز دیلار
 ایمشلار که کرابله اوچ قات ایردی اوزنلغی نوح علیه السلامنک اوز قارسی ایلان
 یوز یکر می قاری ایدی نوح قومی ننگ اوزنلق لری شریعت آرشنی ایله آلتی یوز
 آرشون ایدی اول کرابله ننگ تیران لکی ایکی یوز قاری ایردی ﴿القصه﴾ برکون
 جبرائیل علیه السلام نوح علیه السلام فاتنه کلدی و ایدی یا نوح آلتی آیلق آزوق
 و اچار صوونکزی و یغار او طون نکزی کرابله یه تولتور غل دیدی زیر دنیا یوزنی صو
 آلور بیوک طاوولر اوستونده اول طوفان صوی سکسان آرشون اولور هم طوفان صوی
 اچمکایرامز بیک آچی اولور دیدی نوح علیه السلام ایدی یا جبرائیل اول طوفان
 بلگوردو کنی قایدان بلور مز لر جبرائیل ایدی خاتوننک پیچکایکمک صالماق اوچون
 میچنی قزدورب سبردوکنک میچ تورندان صو چقار شمدی قرق کون قالدی دیب
 جبرائیل علیه السلام غایب بولدی نوح علیه السلام جبرائیل علیه السلام امر ایتدو کتجه
 طیار ایلادی هر بر یوکرور کیکن و اوچار قوشلردن جفت لری ایله طیار ایلادی ثور
 یولدوزی ننگ اون بشنچی کوننک چهار شنبه کون نوح علیه السلامنک میچی ننگ
 تو بنده طوفان بلگوردی الله تعالی آنلارنک حالنی بیان ایلاب حبیبینه آیت ایندردی
 (فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَرٍ) بس آچدوق بزلر کولک ایشکرنی قاتیغ آچقوچی صولار
 برلان یعنی آلتی آی یغمور یاغدی هر بر قطره سی تکرمان تاشی کبی ایدی (وَفَجَّرْنَا
 الْأَرْضَ) آقدوردق اول یغمور صونی یر یوزینه هم اول یر یوزنداکسی یلغه لرنی
 تاشوماغه امر ایتدوک (عِوْنَا) آقغوچی اولدی لار (فَالْتَقَى الْمَاءُ) بس یولو قدی بو ایکی
 صو بری بردن چقان صو و بری کوکن اینگان صو (عَلَى أَمْرٍ قَدُورٍ) شوخچلارین

الله تعالیٰ ننگ امری اوزرینه یولقتی بوا یکی صو الله تعالیٰ نه قدر صولر نوح علیه السلام
 قومنی هلاک ایدار یعنی لوح المحفوظده نه قدر صولر ایله نوح علیه السلام قومنی هلاک
 ایدار شول قدر یاغدی کوکلن وشول قدر چقدی یردن (وهملائه) یوکلادوک بز
 اول نوهنی آنکا تابع سکسان کشی فی (علی ذات الواح) تافتالر ایاسی کر ایله ده یعنی
 تافتالاردن توزالکان کر ایله ده (ودسر) دخی قداقلار ایاسی کر ایله ده یعنی کر ایله ننگ
 تافتالارنی قداقلار ایلان برکتان کر ایله ده (تجری) یورور بولدی اول کر ایله
 (باعیننا) بزلرننگ یاردمز برله وصافلامقمز برلان آنلارنی طوفانده غرق اولماين
 (جزاء) جزا اوچون بولدی اول طوفان (لمن کان کفر) شول من اوچون جزا اولندی
 حضرت نوح علیه السلامغه ایمان کلتورمدی وکفرنی بناء فاعل او قسانک معنا بودر
 غرق بولدی اول نوح علیه السلام قومنی غرق بولماقلق لری آنلاره جزا اوچون اولدی
 (ولقد ترکنیها) بدرستی کی بز قالدردق اول نوح علیه السلام کر ایله سنی (ایة) برلکمزه
 وبارلکمزه علامت اوچون الحال جودی تاغنه در تاشقا ایلنگاندر آدییلار ننگ زیارت
 کا هیدر یا که قالدردق بزلر نوح علیه السلام کر ایله سی ننگ مثالنی ونظیرنی بنی آدم لره
 تا که نوح علیه السلام کبی دریالرده ودریالریوزن کر ایله لر ایله یورماکنی یر
 یوزن تا که بز ننگ قدرتمزنی کوروب عبرتله آلور اوچون علامت قیلدوق (فهل من
 مدکر) ایا بارمو عبرتله آلوب الله تعالیٰ دن قورقوچی (فکیف کان) بس ننگ بولدی
 (عذاب و نذر) بنم عذابم وقورقتماقم نوح علیه السلام قومینه اوشاندق مکه قومندن
 هم یراق ایماسدر (ولقد یسرنا القرآن) بدرستی که بزینکل وسهل ایلادک قرآن ننگ
 حفظنی وروشان قیلدوق معنا لری (للدکر) اوگوت بیرگوچیکاوهم اوگوت آلفوچیغه
 (فهل من مدکر) ایا بارمی اول قرآن ایله متوعظ اولوب اویانفوچی وقورقوچی حالانکه مکه
 کافرلرنه یوقدر (کذبت عاد) یاالغانغه توتدی پادشاه عاد قرداشی هود پیغمبرنی
 زیرا که هود علیه السلام ایله هر ایکسی بر توغمه لر ایردی (فکیف کان) ننگ اولدی
 اول پادشاه عادکا (عذاب و نذر) بنم عذابم وقورقتماقم عادکا ایتدوکی عذاب
 بیان ایلاب بیوردی (اننا ارسلنا علیهم) بدرستی که وراستی که بزلر بیاردوک اول
 عادیلاره عذاب اوچون (ریحاً صرصراً) قاتی آواز ایله اسکوچی یلنی (فی یوم

(فَحَسَّ) غیر مبارک شوم کوننک (مستمر) شوملقى دايم اولغوچى اول کون سفر آي ننگ
 آخرغى چهارشنبه سى ايردى قوس يولدوزيننگ اون بشنچى کونى ايدى عاديلار
 يلدان قاجب تاغ تيشکلرينه کروب بيکلاند يار تيشوکلر آغلرني اولوغ تاشلار برلان
 برکتديلر (تنزع الناس) اول يلد تاغ تيشوکلرينه کروب تورغوچى آدميلرني صورب
 چقارغوچى اولدى هوايه آلوب بنوب هوا دن توشوروب باشلرني وتن لرني تتب بتوردى
 (کانهم) گویا که اول عاديلر هلاک بولماقلقن (اعجاز نخل منقعر) صورولغوچى غرما
 تامورى کبی اولديلر يعنى باشلرني تن لرندن جدا اولدى الله تعالى ننگ بونلارى
 غرما يغاچنه تشبيه قيلماق آتننگ اوچوندور بونلار ننگ بويلارى غرما کبی اوزون ايردى
 زيرا بويلارى آلتى يوز آرشون ايردى (فكيف كان عذابى ونذر) بس ننگ بولدى
 بنم عذابم وقورقتماق ننگ آخرى عاديلره مکه قومندن هم يراق ايرماسدر (ولقد
 يسرنا القرآن) بد رستى که بزلر سهل قيلدوق قرآن ننگ حفظنى وروشان قيلدوق
 معنالرني (للدكر) اوگوت بيرگوچيكا وهم اوگوت آلغوچيغه (فهل من مدكر) ايا بارمو
 قرآن دن اوگوت آلغوچى بلكه مکه کافرلر ننگ يوقدر (كذبت ثمود) يالغانغه توتدى
 پادشاه ثمود قرداشى صالح پيغمبرني (بالنذر) تموغ عذاب ايله قورقد اچي لرني ايکى
 تواسنى وهم صالح پيغمبرني (فقالوا) ايتديلار اول ثموديلار (ابشرا منا واحدا) ايا
 بزننگ آرامزدن اولغان وبزلره قرنداش اولغان برکشى کامو (نتبعه) ايارورمز لر بلى
 ايارمازمز لر اول صالح عليه السلامغه زيرا اول پيغمبر اولورغه فرشته دکلر بزلر کوب
 جماعتلر مز اول برکشيدر زيرا آتننگ آناسى آناسى فقير کمسنه لر در اوزى باشماق
 تگويچيلر در اگرچه بزننگ نسل اولسه ده ديو تکبرلک ايلاديلار (انا اذالقي ضلال)
 بد رستى که بزلر اگر صالح غه پيغمبر ديو ايمان کلتورسک البته بزلر ضلالتك قالورمز لر
 زير صالح ناداندر وخط اوقى بلمايدر اول نته پيغمبر اوله ديديلر (وسعر) هم تننتا کلکده
 واهمقلقن قالورمز لر (القي الذکر) ايا وحى ننگ قيلنه (عليه) اول صالح غه (من بيننا)
 بزننگ آرامز ده حال بو که اول صالح ايتادر بن سزله پيغمبرم جبرائيل عليه السلام بينکا
 وحى کلتوردى ديو اول وحى آنکا ننگ اچله که اوزى بر نادان هم کتوچى اوغليدر
 اوزى هم ياش زماننک صغرلر مزي وقوى لر مزي کوتدى (بل هو) بلكه اول صالح

(كَذَّابٌ أَشْرٌ) بیریا لغاچی متکبر در بزلر تابع اولمایون کند و اوزی متبوع اولماق
 دعواسنی قیلور (سَيَعْلَمُونَ غَدًا) تیزدر کم بولور لر اول ثمودیلر آخر تک (مَنْ الْكَذَّابُ
 الْأَشْرُ) کمدریار لی تکبر آلامو یا صالح علیه السلام مو ثمودیلار صالح پیغمبر دن معجزات
 طلب قیلدیلر ایدیلار یا صالح سن حق پیغمبر اولسانک اوشبو تاشدن بر تو اچقسون اول
 تاشننک اوزی قدر نچه اولسون اول توه صاف آق اولسون اول توه تاشدن یار ولوب چقفاچ
 بالالاسون بالاسی هم اوزی کبی اولوغ اولسون دیدیلر ایشلار کم اول تاش بونلار ننگ
 میداننک ایردی اوز نلغی ایللی آرشون و بیگلکی قرق آرشون ایردی صالح علیه السلام دعا
 قیلدی اول تاشننک اچندن یار ولوب صاف آق توه چقدی یوری باشلادی بر آزیور گاج اول
 توه بالالادی بالاسی هم اوزی کبی آق اولدی اوز و نلقلری ایللی آرشون ایردی و بیوک
 لکری قرق آرشون اولدی الْقَصَهُ اول یکی تواندن ثمودی لار ننگ مال لری اور کوب
 او تلامز اولدیلار هم بو ثمودیلار ننگ آقار یلغه لاری یوق ایردی الابر قنوغ بار ایردی
 مال لرنی آندن صوغار ورلار ایردی حاصل کلام بو یکی تواندن مال لاری اور کوب او تلامز
 اولدیلار بیک آروق بولدیلار ایدیلار یا صالح بو یکی توانی قاین قویسانک قویغل
 بزلاره فتنه او چون ایلدونک دیدیلار صالح علیه السلام ایدی الله تعالی فی برلانگزلر و بنی
 الله تعالی ننگ پیغمبری در دیو ایتونگزلار و پوطلره تابونمانگزلار موند اغ اولسانکز بو
 یکی تو اسزلاره رحمت در چونلاری ایله و سوتلاری ایله بتون شهرنگز توق بولور سزلر
 غیوی مال لرنی آز آصرانگزلر دیدی اگر پوطلره تابونور اولسانگز بو توالر سزلار کا
 فتنه در دیدی ثمودی لار ایدیلار یا صالح قودوغ دن مال لرنی صوغار ورغه نوبت قیلام
 بر کون اول قودوغ دان بز مال لار منی صوغار الم ایکنچی کون سن توانکنی صوغار غل
 دیدیلار صالح علیه السلام رضا اولدی الْقَصَهُ بو اتفاق ایله قرق کون تور دیلار ثمودیلار
 بارچه مال لارنی بر کون قودوغ دن صوغار ورلار ایردی قودوع ننگ صوی تو بننک قالور
 ایردی ایشلار ثمودی لرننک بارچه مال لری تواسی و صغرلاری و صارق لری و کچه لری
 و ایشاکلری و قاقور و دونگزلری بولار ننگ بارچه لری یکر می منک ایردی
 بولار ننگ بارچه لرنی بر کونده صوغار ورلار ایردی قودوغ ننگ تو بنده صوشیله
 قالور ایدی ایکنچی کون صالح علیه السلام توالر فی صوغار ور ایردی قودوع ننگ

صوونی بترورلار ایدی اوچ کون سزدوقو ذوغ توبنه جیولماز ایدی ❁ القصه ❁
 بواش ثمودیلاره آغر بولدی مال لاری آروق اولدی حتی که کوب مال لری صوسزلقدین
 هلاک اولدی ❁ القصه ❁ شهرده یعنی فلسطین شهرنک بر مال دار جمیله بر طول خاتون
 بار ایردی بی غایت زانیه ایردی بر کون آننک اوچ اویناشی کلدی خمر اچدیلا
 بو خاتون ایله اویناش ایتماک تلادیلا خاتون ایدی سزله بن مطیع اولمازم تا که
 صالح ننک توالارنی اولتورما سنکز بن سزله مراندنگزنی حاصل ایدم اما اگر صالح ننک
 توالارنی اولتورسانگزم مال لارمی بیورم و هم اوزوم سزله خادمه اولورم زیرا تونه کی
 کون برکتوچم کلوب ایتدی یکرمی صغر صوسزلقدین اولدی دیو آنلاردن الگاری
 کوب صغر لرم اولدی صالح تواسی ننک شوم لغندن دیدی ❁ القصه ❁ بو اوچ یگت رضا
 اولدیلا تون یارمنک باروب قانچ ایله تواننک آناسنی اولتوردی لار بالاسی بوزلاب
 تاش اچنه کروب غایب اولدی الله تعالی آنلار ننک حالندن پیغمبرینه خبر بیردی
 (اَنَا مَرْسُلُوا النَّاقَةَ) بدرستی که یباردک بزلر آنا توانی یعنی ثمودی لر ننک اورا منک
 بولغوچی قاتی تاش دن توانی یراتب چقار دوق (فتنة لهم) اول ثمودیلاره فتنه و عنت اوچون
 (فَارْتَقِبْهُمْ) یا صالح کوز تو تغل و کوتکل آنلار ننک اش لری ننک آخری قایده بارور
 (وَأَصْطَبِرْ) دخی صبر ایلاکل اول ثمودیلر ننگ سوکما کلرینه و اورماق لرینه (وَنَنْتَبِهْهُمْ) یا صالح
 خبر بیر کل اول ثمودیلاره (اِنَّ الْمَاءَ) بدرستی که معهودقو ذوغ ننک صوی (قسمة بینهم)
 آنلار آراسنک نوبتلانمش اولسون بر کون ثمودیلر مال لارنی صوغار سونلر و هم اوزلری
 اچارلک صولارنی آلسون لار ایکنچی کون صالح علیه السلام تواسی اچسون (کل شرب)
 ثمودی لار مال لاری ایله و صالح علیه السلام تواسی ایله اچار و قتلار ننک (مُحْتَضِرْ) حاضر
 اولسونلر یعنی هر ایکی جانب دونوبتلر ننک حاضر اولسونلار (فَنَادُوا اصْأَهْبَهُمْ) بس
 چاقر دیلا ر مذ کوره خاتون ننک اویناشی قدرنی ایکنچسی مامرتنی اوچونچی سامرتنی
 بونلار بربری ایله مصاحب ایردیلا ر هم ثمودیلار ننک بهادرلار ندین ایردیلا ر (فَعَطَّطِي)
 قانچلارنی قتلارندن چقارب دفعة توانی اورماق برلان اتفاق ایلا دیلا ر هم چاپدیلا ر
 (فَعَقَرِ) آنا توانی هلاک ایلا دیلا ر ایتنی تقسیم قیلدیلا ر بالاسنی اولتورما قصد
 قیلدیلا ر بالاسی بوزلاب آناسی چقدوقی تاشقه کروب غایب اولدی (فَكَيْفَ كَانَ)

بس نٔاك اولدى (عذابى و نذر) بنم عذابم و قور قتماقم ئمودىلاره عذابى بو ايدى
 (اَنَا ارسلنا عليهم) بدرستى كه بزر بار دوك اول ئمودىلاره هلاك اوچون (صِيحَةً وَاحِدَةً)
 جبرائيل عليه السلام نيك بر آوازنى يعنى حضرت جبرائيل عليه السلام شهرلرى نيك
 اور تاسنىك بر قچردى (فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ) بس بولدىلر جبرائيل عليه السلام نيك
 اول آوازنى ايشتكچ حيوانلر نيك آياقلارى استوند اقي چروب والدوق چىقلار و قورالر
 كى آنلار نٔاك حيوانلار با صدقنىك بر يولى والالر ئمودىلار هم اوشانداق جبرائيل
 عليه السلام نيك آوازنى ايشتكچ بر يولى جان بيردىلر (ولقد يسرنا القرآن) بدرستى كه
 وراستى كه بزينكل و سهل ايلادى قرآن نيك حفظنى و روشن قيلدق معنالرى (للكر)
 اوگوت بيرگوچى وهم اوگوت آلفوچيلارغه (فهل من مدكر) ايا بارمى اول قرآن ايله
 متوعظ اولوب اويغانغوچى حالانكه مكه كافرلرنده يوقدر (كذبت قوم لوط
 بالنذر) يالغانغه توتدىلار لوط قومى آخرتدن قورقتقوچيلارنى اول قورقتقوچى نيك
 بر ييسى لوط عليه السلام اوزى ايدى ايكنجسى تواسى ايدى اوچونچسى آتى ايدى
 روايتدر فلسطين يرنك اوچ شهر وار ايردى بر ييسى سدوم ايكنجسى كدوم اوچونچسى
 ارم ايردى بونلار نيك پادشاهلارى ذى العرش ديدكى كمسنه ايردى آنامز ساره نيك
 آتاسى ايردى ابراهيم عليه السلام آنلارنى لوط عليه السلام ايله باروب دين اسلامه
 دعوت ايلادى ذى العرش اسلامى قبول ايلامادى ابراهيم عليه السلام ذى العرشنى
 اولتوردى قزى ساره اسلامى قبول ايلادى وساره نيك بر باشماقچى قزى بار ايردى
 اسمى هاجر ايدى اول هم اسلامى قبول ايلادى ابراهيم عليه السلام انسى لوطنى بو
 اوچ شهره خليفه ايتوب اوزى مكه يه قايتدى خاتونى ساره ايله وهم باشماقچى سى هاجر
 ايله ﴿القصه﴾ لوط عليه السلام غه الله تعالى پيغمبرلك بيردى قومينه معجزه اوچون
 آتى ايله تواسى ايله ايدى اول زمانك بو اوچ شهرده پادشاه ذى العرش پادشاه نيك
 اوغلى ذى الكنز ايردى كونلارده بر كون لوط عليه السلام ذى الكنز كاكردى ايدى يا
 ذى الكنز من الله تعالى نيك پيغمبرى من سنى الله تعالى نيك بر لكينه اوندان من جز نيك
 ابراهيم عليه السلام يولى اوزره آتانك نى اوندادى قبول ايتمادى آخر هلاك اولدى
 سن دغى قبول ايتماسنىك هلاك اولور سن ديدى ذى الكنز ايدى يا لوط سننىك پيغمبر

ایردوکنگا دلیلنک باری دیدی لوط علیه السلام ایدی اوشبو توام ایله آلم در دیدی
 آنلاردن سورغل دیدی شول زماننک پادشاه وزیرلری ایله برکینک میداننه حاضر اولدیلر
 بو اوچ شهرننک قارتلارنی ویکتلهرنی جمع ایلدی ایمشله یوزیکرمی منک کشی ایردی
 ❁ القصه ❁ حضرت لوط علیه السلام تواسی و آتی ایله اوندار ایردی آنلر ایدیلر
 یا لوط سن الله تعالی ننگ پیغمبری من دیرسن پیغمبر اولدوقنکا گواهلرنک باریمیر
 لوط علیه السلام تواسی ایله آتینه اشاره ایلدی هر ایکسی چاغروب لاله الا الله لوط
 رسول الله دیو توقوز مرتبه ندا ایلدیلر بونلار بونی کوروب انکار ایلدیلر توانکو آتنکا
 اوزنک مشق قیلدروب اوگرانگان سن نته که طوطی قوشنی آدم تلینه اوگراتدوکلری
 کبی بوسننک پیغمبر لکینگا دلیل ایرماسد بزلردن مسخره قیلورسن دیو حضرت لوطنی
 قاتیلغ اوردیلار سقال لرنی تیزا ککابویاب تورلوک تورلوک مسخره ایلدیلر ❁ القصه ❁
 حضرت لوط ایوبینه قایتور ایردی الله تعالی طانک آتقاچه صحت ایلر ایدی هر کون
 تواسی ایله آتی بازارلارینه چقبندا قیلورلر ایدی لاله الا الله لوط رسول الله یاقومی
 فاتبعوه فانکم تفاحون دیو حتی که یکرمی بشیلدبو منوال اوزارینه قالدیلار هیچ بررا گو
 اسلامنی قبول ایلامدیلر الا لوط علیه السلام ننگ خاتون و قزلری قبول ایلدی زیبا
 لوط علیه السلام ننگ خانونی یکی ایردی کچی خاتونی اسلام دیننی قبول ایتمادی الله تعالی
 بو اوچ شهرکا بیرگان دولتنی هیچ بر شهرکا بیرمگان ایردی وهم بیرماسد آشلیق
 و تاریغ لری و باقچه لرنک انواع یمشله ری و آیاقلی ماللاری و مامق ویفاکلرنک بولماقلری
 و آلتون و کموشنک چقماقلری و انواع چشمه لرنک آقماقلاری و هواسی ننگ قش اولمایون
 تور دقلاری الی مالانهایه غیری اقالیم لردن الله تعالی بونلارنی آرتوغراق یراتهش ایدی
 ❁ القصه ❁ بو اوچ شهر هر کوننک گناه لرنی آرتوردیلر بوط لرغه تابونماق کبی و غیر
 اچمک کبی و کجه تکلارنی توقشد رماق کبی اناچ لر ایله و کوگار چن لر ایله اوینماق کبی
 و صقال لرنی قوماق انواع یمشله رن آراق یصماق کبی مالانهایه گناه لرنی قیلدیلر لوط
 علیه السلام هر کوننک چقوب بونلارنی نهی منکر ایلدی هر کوننک اورب صوغوب مسخره
 ایدوب ایوبینه یبارلر ایردی ❁ القصه ❁ بو اوچ شهرکا اطراف اقی یزلردن و شهر لردن
 آشلق آلمغا کلورلر ایردی اولوغ آشلق بازاری بو اوچ شهرده ایردی غیری شهر لرده

یوق ایردی بر کون ابلیس علیه اللعنه بر بای کشی صورتنک اولوب اوچ اوغلی ایله
 شهره کردی بو اوچ اوغلی صقال لیغ کمنه اولدی اوزی بر بالا صورتنه کردی بی غایت
 کور کام ایر اوغلان اولدی اون ایکی یشار بو ابلیس ننک اوغلانلری ذوالکنز پادشاه
 یورتنه دوشدیلر بو بچه لری اوزلری ایله برگا ایردی ابلیس اوغلانلری پادشاه بی غایت
 تکریم ایلادی زیر ابونلار پادشاهغه تانسوق بولا کلر آلوب بار مشلر ایدی ﴿القصه﴾
 بونلار خمر اچدیلر و ابونلار اوینادیلر و قلقلارنی ایرلر برله برگا بیورگا قوشوب
 تورلوك تورلوك تماشا لار قیلدیلار و اسرشدیلار پادشاه ننک کوزی بونلار ننک بچه سینه
 توشدی عجایب کور کام و انواع چاپانلر کیوب بو اوچ خواجه ننک قاتننک قول قوشروب
 تورر ایردی پادشاه ایدی بو اوغلان قایونکنز ننک اوغلی میدر یا که قوی میدر دیدی
 بونلار ایدیلر بز ننک اوچمن ننک مشترک خاتونمزد در جماع قیلورغه تلاسک بونی جماع
 ایدارمز دیدیلر پادشاه ایدی بو ایر اوغلان صورتنک در دیدی بونلار ایدیلر بلی ایردر
 ایر بالاننک دبری خاتونلار فرجندن صد هزار آرتوق لذت لیدر اینانمز ایر سانک بزلر
 سنکا بو اوغلاننی اختیار بیر دوک دیدیلر پادشاه بو اوغلاننی خلوت اورنغه آلوب کروب
 جماع ایلادی صد هزار لذت تابدی بعل بو اوچ خواجه یه چوق مال بیردی ایدی بو اوغلانگزی
 بنکا صاتونگزلار دیدی بونلار ایدیلر یا پادشاه آلدننک بولسون بزلره مال حاجت دگلر
 شهر مزده کراک اولسه آننک کبی بچه تابارمز دیدیلر ﴿القصه﴾ بو اوچ خواجه ذوالکنز
 شاه ده اوچ کون قوناق اولدیلار تور تنچی کون آشلق آلوب روانه اولدیلار بچه لری پادشاه
 قولننک قالدی (القصه) بو ابلیس لعین بچه اولوب فرق کون توردی پادشاه ننک وزیرلری
 بو یوله او گرانندی خاتونلارندن و کشیزا کلرندن بیزار اولدیلار خاتونلاری قللری
 ایله و قاید خاتون سز فقیر یکتلری کوردی لر ایرسه کندولرینه جماع ایتدر اوچون
 توتدیلر بو بچه بارلق بو اوچ شهر ده مشهور اولدی خاتونلارندن بیز دیلر قاید برا گوننک
 ایر بالاسی اولوب خوب روی اولسه آنی آتاسندن مال بیروب آلوب جماع قیلدیلار
 و اگر مال قبول ایتماسه کوچلاب آلوب اوغراب آلوب بو فاحشه اشنی قیلدیلار
 (حکایت ده کلور کم) بر کون خواجه بهاء الدین قدس سره حضرتلرینه ابلیس علیه
 اللعنه ملاقات اولدی خوب صورت اوزارینه آق صقال لیغ قارت اولوب صوفیانه

کیوم لر ایله کلوب خواجه یه سلام بیردی خواجه علیک آلمادی ابلیس ایدی یا خواجه قولا قسنز اولد نکه مو سلامنی نه اوچون آلمادنک دیدی خواجه ایدی سن ابلیس سن سننک سلامنکنی
 چوک آلام دیدی ابلیس ایدی بنم شیطان ایردو کمنی قایدن بلدونک دیدی خواجه
 ایدی آتامز آدمه سچ قیلما دونک تکبرلک ایلا یوب (خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ)
 دیدونک ذوالکنز پادشاه غه و آنک وز برلرینه کوتونکنی بیردونک آنلارننک منی
 سولاری ننگ رایحه سی بورنمه کروب بی چاره اولدوم یاملعون تیز چقغل دیدی
 فی الزمان ابلیس حچیل اولوب غایب اولدی ❁ القصه ❁ اوزمننک مقصود مزه کلدوک
 برکون الله تعالی اون ایکی فرشته نی آدم صورتلی ایدوب لوط پیغمبرننک شهرلرنی
 هلاک ایدر اوچون بیردی یولل ابراهیم علیه السلام غه کردیلر اسحاق پیغمبرنی آنامز
 ساره دن توغار دیو سونچ بیردیلر نته که بیانلری والداریات سوره سنک ذکر
 اولندی ❁ القصه ❁ بو اون ایکی یکت لوط پیغمبر اویوینه کردیلر سلام بیردیلر لوط
 پیغمبر بونلارنی قوناق لر دیو تعظیم و تکریم ایله ایدی یا یکت لر سزلر اورامغه
 چقمانگنلر زیرابزننک شهرده خوب روی یکت لرنی کورسالر توتوب جماع ایدارلر
 دیدی بونلار هیچ بر جواب بیرمادیلر لوط علیه السلام ننگ کچی خاتونی چقب پادشاه غه
 باروب ایدی ای پادشاه بزننک قارتمز لوط ننگ ایوینه اون ایکی بچه لر کلگانلر
 کورکام لکن نظیرلری یوقدر دیدی حاصل کلام پادشاه اون بر وزیر ایله لوط علیه
 السلام ننگ یورطینه کرماک اوچون کلدوک لر ننگ لوط علیه السلام بونلره قارشو چقب
 ایدی ای پادشاه زهار بنم قوناقلرمنی مسخره ایلامانگنلر سنکا حاجت اولسه اوچ بکر
 قزم باردر قایوسنی تلاساک آلونگنر منم قزلم سیزکا یخشیشاق تورور ایمشدر اول
 عصرده مؤمنه نکاهی کافر غه روا ایردی قصص الانبیاده بیله مذکوردر بونلار ایدیلر
 بزننک سننک قزلرنک ذوقمز یوقدور بزلاره بچه بازلق یعنی بچه حاجت دور دیو
 غلو قیلن حضرت لوط ننگ ایوینه کردیلر یکت لرنی کوردیلر خوب لر دور بوخچلاین
 جمال و کمال ایاسی دنیاده یوقدر دیو پادشاه جبرائیل علیه السلام کا قولونی صوزدی
 تیز زمان حضرت جبرائیل ایداندن بر اوچ توفراق آلوب بونلارننک یوزلارینه سیبیدی
 کوزلاری اورونلری یوق اولدی یعنی مانکلای تیریلاری ایلان برابر اولدی بونلار

ایدیلار لوط جادوچیلر نی ایوینه چاقمرش بزلر نی سحر لر اوچون شمدی کیچ اولدی
ایرته گوسن بززنی وقوناقلر نکنی تور لوک تور لوک جزا لار ایلان اولتور رمز دیو لوط
علیه السلام ننگ او یوندان چقدیلار اوچ شهر کا خبر صالدیلار ایرته گوسن لوط علیه
السلام نی وقوناقلر نی اولتور مکا گلو نکزلرد یب لوط علیه السلام ننگ ایتوکر اسنه ایکی
منک سلاح لق قر اول لر قویدیلار لوط علیه السلام ملول اولوب تور د قنده بو اون ایکی
یکتار ایدیلر یالوط سن ملول اولماغل بزلر فرشته لر مز الله تعالی سننک قومنک اوچ
شهر نی هلاک ایدار اوچون یباردی دیدیلار لوط علیه السلام سوندی ایدی یاملکار
بز چوک قور تلمز دیدی جبرائیل علیه السلام ایدی سنی و بر خاتوننکنی بش اوغلنکنی
واوچ قز نکنی سحر وقتنک قوتقار ورمز بو اوچ شهر نی طانک آلدنک هلاک ایدار مز دیدی
الله تعالی آنلار ننگ قضیه لر نندن خبر بیروب بیورد یکه (اَنَا اَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ) بدرستی که
بزلر یباردوک لوط علیه السلام قومنه (حَاصِبًا) قاتی اسکوچی یلنی واق تاشلار ایله
هر بر تاش اسم لر ی یاز لمش ایردی دیو یباردو کی اول شهر نی اوستیلر نی آستیلار ینی
قاپلا دو قدین کزین (الْأَلْ لُوط) مکر لوط علیه السلام ننگ جماعتنه اول تاشلر یبار لمادی
(خَیْنَاهُمْ بِسُحْرِ) قوتقار دوق بز اول لوط علیه السلام ننگ بر خاتوننی واوزنی بش ایر
بالاسنی اوچ قز بالاسنی سحر وقتنده حضرت جبرائیل علیه السلام بونلار نی قناتنه
اولتور توب فلسطین یر نندن مکه یورتنه آغاسی ابراهیم علیه السلام قاتنه کلتوردی (نِعْمَةٌ
مِّنْ عِنْدِنَا) اول قوتقار مق لوط جماعتنه بزلر ننگ نعمتمز در و ر حمتمز در (كَذَٰلِكَ نَجْزِي
مَنْ شَكَرَ) اوشاندق کافر لر دن قوتقار ر مز کم کم بزلر ننگ نعمتمز مزه شکر ایلار سه وینی
بر لایوب و پیغمبر ینه اینانوب الله تعالی غه حمد شکر ایلایوب نماز او قور سه (وَلَقَدْ
انْتَرٰهُمْ) بدرستی که راستی که قور قندی اول لوط علیه السلام اوچ شهر نی بو عذاب لر
کلمازدن اول ایدی ای بنم قوم مذکور گناه لر نکزدن فایتونکز الله تعالی نی بر دیب
بلونکز لر و بنی الله تعالی ننگ پیغمبر یدور دیو بلونکز لر ا گر مونداغ بولما سانکز الله
بو اوچ شهر نی یر گا اوپتور ر جهنم گا کیتار سزلر آرتونکز دن الله تعالی اوستونکز ه تاش
یبار دیو قور قور ایردی (بَطْشَتْنَا) بزلار ننگ قهر ایله توتماق مز نی اول لوط علیه السلام
قومینه دایم ایتور ایردی (فَتَمَارُوا بِالنَّارِ) بس اول شهر ننگ قوم لاری لوط علیه السلام

ایله مجادله و اولجا شلک قیلور بولدیلار الله تعالی ننگ قور قد اچی نرسه لارینه یعنی لوط
 علیه السلام ننگ اوزنی و توانسنی و اتنی و کلاچک عذابلارنی تصدیق قیلما یون بلکه تکذیب
 قیلوب و تکبر لک ایلا یوب التفات ایتماز اولدیلار و دایم الاوقات لوط علیه السلام ننگ
 ایتدو کی سوزندن مسخره قیلور اولدیلار (ولقد اودوه عن ضیفه) بدرستی که طلب
 قیلدیلار لوط علیه السلامغه کلدو کی قوناقلارنی یعنی اون ایکی فرشته نی بچه بازلق
 ایدار اوچون (فطمسنا عینهم) بس اول قوناقلار بچه بازلق ایدار اوچون کلدو کلارنده
 کوزلاری ننگ اورننی یوق ایلدو ک بس تانک آلدوندان حضرت جبرائیل علیه
 السلام بو اوچ شهر ننگ اورنی ایله یرنی اویوب آلوب هوایه بندی هوایه بندو کدین
 کزین اول اوچ شهر ننگ اوستولرنی آستی لارینه قابلا دی حتی که اول شهر ننگ هیچ
 بروسی یوقیلرندن اویغانمادیلار بعد الله تعالی آنلاره تاش لریا غدوردی الاعقل
 ایالری اویولرندن اویغاندیلار ایدیلار لوط ننگ و علقیلدوقی کونی بودردیو الله
 تعالی طرفندن فرشته لار جواب بیردیلار (فدعوا عذاب ونذر) بس تاتونکزلار بنم
 عذابمنی و قور قتماقمنی کور و نکلار (ولقد صبحهم) بدرستی که تانک وقتند ایردی آنلاره
 (بكرة) ایرته برلان (عذاب مستقر) بنم قرار قیلاچق عذابم اوشبودنیا عذاب ایله
 آخرت عذابنه و اصل اولور لاری یعنی ابدی جهنم ده قالورلار هم آخرتک آنلاره ایتولور
 (فدعوا عذاب ونذر) بس تاتونکزلار بنم عذابمنی و کور نکزلار بنم قور قتماقمنی
 (ولقد یسرنا القرآن للذکر) بدرستی که بزینکل و سهل قیلدوق قل لاره قرآن ننگ
 حفظنی و روشن قیلدوق معنالارنی (للذکر) اوگوت بیرگوچی و هم اوگوت آلوچیغه
 (فهل من مدکر) ایبارمی اول قرآن برله بر متوعظ اولوب اویغانغوچی و قور قوچی
 حال آنکه مکه کافر لارنده یوقدور (ولقد جاء آل فرعون النذر) بدرستی که کلدی
 فرعون قومنه قور قوچیلار اول موسی ایله هارون علیهما السلام ایدی دخی تیاقی طوفان
 و قان و بت و باقه و چکر تکلار (کذبوا بایتنا کلها) یا لغانغه توتندی اول فرعون قومی ایله
 بزینک علامت لرمنی (فاخذناهم) بس توتدوق بزلار اول فرعوننی قومی ایلان
 (اخذ عزیز) غالب اولغوچی قهر عذاب ایله یعنی آنلارنی نیل دریاسنده غرق
 اولماق ایله (مقتدر) قادر الله تعالی ننگ عذاب ایله یعنی صوغه غرق اولدق لارندین

كزین اوت عذابى ايله اول قبر عذابیدر (اكفار كم خير من اولئكم) اياى محمد
 سزنىك مكه كافرلىرى باى راقى و قوتلى راكى اوشبومد كور عاد يلدن
 و ثمود يلدن و فرعون دن جواب استفهام عذوفدر بلى اوتدو كى لر بايلار و قوتلى لر
 ايدى مكه كافرلرندن بووجه چه خير بمعنى مال قوت معناسينه در ياكه اى محمد سزنىك
 مكه كافرلى كفرلكده قاتى راقى اوتدو كى قوم لر نىك كافرلكرندن بووجه چه
 خير بمعنى اشددر (ام لك) ايا بارمى سز قريش كافرلرينىك (براة فى الزبر)
 دنيا و آخرت عذاب لرندن قورتلما قلقلرنى كور لر مو كتاب لرده يعنى تور اتده
 و انجیلده و زبورده جواب استفهام عذوفدر بلى كورد كلى يوقدر عذر
 تكبر لك لرى ايله محمد صلى الله عليه وسلم گايما ن ككتور مزلر (ام يقولون) ايا ايتور لر مو
 اول قريش كافرلى (نحن جميع منتصر) بزلر كوب جماعت لر مذنبا عذاب لرندن
 و آخرت عذاب لرندن توقوشب بربر مزن كانصرت بيرشوب قورتلور مزن دير لر مو
 (سيهزم الجمع) تيزدر كم مغلوب اولور لار نصرت اوچون جيلدوقى جماعتلر
 يعنى بو حال بدر توقوشى نىك كونده ايردى ابو جهل ايدى بزلر كوب جماعتلر مزن
 بربر مزن گايار دم بيرشور مزن محمد غالب اولماق اوچون الله تعالى آنلار نىك سوز لر نى
 رد ايلاب ايدى تيزدر كم مغلوب اولور لار اول نصرت اوچون جيلدوقى
 جماعتلر (ويولون الدبر) آرقه لر نى بيرور لر قاچماق برلان (بل الساعة
 موعدهم) بلكه قيامت كونيدر آنلار نى عذاب ايدار كا وعلى كون (و الساعة
 ادهى و امر) يعنى قيامت كونده آنلاره بولاچق عذابلار قاتيغ راق و آچيغ راقدر
 دنيا عذابلار نى دوچنداندر (ان العجرمين) بدرستى كه و راستى كه آنلر
 (فى ضلال) دنيا ده ايكن وقت لر نى آزغونلر در شول آزغونلقلرى سببلى هر توقوش
 ير نى مغلوب لر در مال لرى اولجاد و بالالارى اسير لر در (و سعدى آخر نى قاتيغ قزدر لمش
 جهنم ده در) شول كوندر آنلره قزدر لمش جهنم (يستحبون فى النار على وجوههم)
 اوستر الور آنلار يوزلرى توبان جهنم گاكور تور گاك (ذوقوا) تاتونكزلار (مس سقر) اسقر
 تموغى نىك توتماقنى يعنى آننىك عذابنى (اناكل شىء خلقناه بقدر) بدرستى كه

وراستی که بزبارتدوق جمیع نرسه لرنی اندازه ایله یعنی لوح المحفوظ ده یازلدوق
 ایله (وما امرنا) ایما سدر بز ننگ امرمز بر نرسه فی یراتما قده (الا) مکر ایرر تیز
 یراتما قده (واحدة) بر مرتبه بول دیما کمز در آیروق دکلر (کاهع بالبصر) کوز
 برله قارامق کبی بز لر بر نرسه فی یراتما ق تلاساک تیز زمان بولور (انما امره اذا اراد
 شیئا ان یقول له کن فیکون) در الله تعالی ننگ کاهع بالبصر دیما کی عربلر عادتجه در
 آنلر بر نرسه ننگ تیز بولوقنی کورسه لر ایتورلار وجود هذا الشئ کاهع بالبصر
 دیرلر (ولقد اهلکنا اشیاعکم) بدرستی که وراستیکه هلاک قیلدوق بز لر سز ننگ
 اوخاشلی لرنی نته که هود و ثمود و فرعون قوم لارینک هلاک اولما قلقلارنی قرآن ایله
 اوقدوق (فهل من مدکر) ایا بارمی اول قصه لاردن متوعظ اولوب عبرت آلوچی
 وقور قوچی بلی مکه کافرلار ندن یوقدر (وکل شی فعلوه فی الزبر) هر اشلرنی بنی
 آدم اشلار لار اید گودن و یاوزدن بارچه لاری کراما کاتبین دفترلرنده بولغوچی در (وکل
 صغیر و کبیر مستطر) و هر بر کچکدن والوغ دن و آزدن و کوبدان و کفردن و ایماندن
 یاشلکدن و قار تلقدن و ایماندن و یخشی دن و توز یردن و طوادن و دینکزدن و یلغه لردن
 و غیره اشیا لار ننگ بارلقلری و اولوب قایو یرده یانند و قلری بارچه لاری لوح المحفوظ
 یازلمشدر (ان الممتقین) بدرستی که الله تعالی دن قور قوچیلر آخرتده (فی جنات)
 اوجماح یورطنده باقچه لار اچنده بولغوچیلر در (ونهر) بولغوچیدر آنلار اول باقچه لار
 استوندن آقغان یلغه لارده اول یلغه لار قایوسی خمردن و قایوسی بالدن و قایوسی سوتدن
 و قایوسی زنجبیل و کافوردن (فی معقد صدق) راستلق و حق لق مجلسنده یعنی اوجماحه
 گناه اشلر یوقدر الا الله تعالی یه شکر ایلایوب آشما قده و اچمکه در (عند ملیک مقتدر)
 ملکنده غالب بولغوچی الله تعالی ننگ اهل لارینک مجلسنده در یعنی دایم اوجماح قلر
 انبیا و اولیا لار مجلسنده در الله تعالی ننگ عند ملیک مقتدر دیر سورهنی تمام ایلاما کی
 اوجماح قلر اهل الله اولما قلرینه اشعار ایدوب حسن الاختتام در

❁ سورة الرحمن عزوجل مکية ثمان وسبعون آیات ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

برکون مکه کافرلاری کلوب پیغمبر صلی الله علیه وسلم کا ایدیلر یا محمد سننک تلکده

دایم یو ریدر یارحمن الدنيا والاخرة دیو بو رحمن دیدوکنک نه نرسه در الله تعالی
 رحمن ننگ تعریفنی بیان ایلاب بیوردیکه (الرحمن علم القرآن) ^{۱۰۰-۳۰-۵۰} رحمن اولدر که قوی
 محمد صلی الله علیه وسلم کافر آننی اوکراتندی الله تعالی الرحمن علم القرآن دیو سورهنی
 ابتدا ایلامکنک براعت استهلال در الله تعالی ننگ امور عجبیه لر ننگ دنیا ده و آخرته
 رحمتلارینک بیاننک در (خلق الانسان علمه البیان) ^{۱۰۰-۳۰-۱۰۰} رحمن اولدر که آدمیلارنی یراتندی
 و آنلاره یاز و یازماقی و سویلاشمکی یراتندی و فهم و تفهیم ایلامکی یراتندی و هم فی ایتکاننی
 و هم فی ایتولکاننی بلمکرنی یراتندی (الشمس والقمر بحسبان) ^{۱۰۰-۳۰-۱۰۰} رحمن اولدر که آینی
 و قویاش فی مشرق دان مغربه یورد اچیدر (والنجم والشجر يسجدان) ^{۱۰۰-۳۰-۱۰۰} دخی رحمن اولدر که
 اونلرنی و یغاچ لرنی و قورال لرنی امرنک ایلا گوچیدر (والسماء رفعها) ^{۱۰۰-۳۰-۱۰۰} و دخی رحمن
 اولدر که کوکلرنی اوستومزه تراکسز یراتندی (ووضع المیزان) و دخی رحمن اولدر که
 احکام شریعت میزاننی قویدی (ان لاتطغوا فی المیزان) بربر نکز آراسنک ظلملق
 قیلما سونلر اوچون شریعت میزاننی قویدی (واقیموا الوزن بالقسط) توغری قیلونکزلر
 صاند و قنکزده و آلد و قنکزده کیل لرنکزنی و وزن لرنکزنی و پوداو که لرنکزنی
 و بیزمان لرنکزنی و مثقال لرنکزنی شریعت کیلی و میزانی اولسون (ولا تخسر والمیزان) حیلله
 ایله میزانلرنکزنی صاند و قنکزده و هم آلد و قنکزده آرتوق یاکم اوچا مانکز یعنی آلد و قنکزده
 و قنکزده ضرر پودا که لرنکزنی آلد و قنکزده کچک پوداو کا ایله صاند و قنکزده و هم
 بیزماننی و کثیر و مثقال لرنکزنی صاند و قنکزده معیار لرنکزنی حیلله ایله کم ایلامانکزلر
 یا آلد و قنکزده حیلله ایله معیار لرنکزنی آرتوق آلمایه سزلر (والارض وضعها للانام)
 دخی رحمن اولدر که یر یوزنی قرار قیلدر ب آدمیلر و پر یلر و غیر ی حیوانلر اوچون
 ثابت و قرار قیلدوردی زیرابویر آدم علیه السلام یراتلمازدان اول کوک کبی دور
 ایداردی چونکه الله تعالی آتامز آدمنی یراتندی یر یوزنده یوری آلماس
 اولدی الله تعالی یرنی دور ایله مس ایلادی یر ننگ اوستنه باصتروق ایدوب طاولارنی
 یراتندی (فیها فاکهة) دخی رحمن اولدر که یراتب بار ایلادی اول یر یوزنده انواع
 خوب ایسل یمشلرنی (والنخل ذات الاکمام) دخی رحمن اولدر که خرما آغاچ لرنی یراتندی
 غنچه و چوم و تلکایا سیدر (والحب ذو العصف) دخی رحمن اولدر که صالام ایلاسی دانه لری

یراندی (وَالرَّحْمٰنُ) خوب ایسلی گل لار نی یراندی (فَبَیْ الْاَعْرَابِ کَمَا تَکَذِّبَانِ) بس نکر ی
 تعالیٰ ننگ قایو نعمت لری یالغانغه توتار سزلر ای آدم ایله پری طائفه سی بو آیات لار نی
 الله تعالیٰ بو سوره ده اوتوز بر اورنک یاد ایلا دی استغفامات لری تقدیر اوچون در
 پیغمبر یمیز صلی الله علیه وعلی آله وسلم بر کون رحمن سوره سنی اوقدی صحابه لر
 ننگلا دیلر حتی که رحمن سوره سنی تمام ایلا دی ایدی ای یار انلر سزلر بنم اوقد قمل
 الله تعالیٰ یه جواب برمایون تیک تور اسزلر زیرا بن سوره نی جن لره اوقدوم بن هر
 فبای الاءر بکما تکزبان نی اوقد قمل ایدیلار (لَا شَیْءَ مِّنْ نَّمْعِكَ رَبَّنَا نَكْذِبُ فَلَکَ الْحَمْدُ)
 دیدیلار سزلردن جنلر اعلم را کدر دیو صحابه لر نی تویغ قیلدی (خَلَقَ الْاِنْسَانَ) رحمن
 اولنر که یراندی انا مر آدم نی (مَنْ صَلَّاهُ) آواز قیلغوچی کیبکن بالچقدان (کَالْفَخَّارِ)
 اول کیبکن بالچی ننگ صفاتی پشکان کر پچ کی آواز قیلغوچی ایردی شکر داغان بالچقدان
 یراندی (وَحَلَّى الْجَانِ) رحمن اولنر که یراندی جنلر ننگ آتاسی جاننی هم ابلیس ننگ
 آتاسی تبلیت ایله جبلیت نی (مَنْ مَّارَ جُ مِنْ نَارٍ) اوت ننگ یالقنندن نته که بزلر ننگ
 انا مر آدم توفرا قدان یراندی و فی کبی (فَبَیْ الْاَعْرَابِ کَمَا تَکَذِّبَانِ) بس ای آدم ایله
 پری الله تعالیٰ ننگ قایو نعمت لری یالغانغه توتار سزلر بو نعمت لری الله تعالیٰ یرا تمادی
 دیو (رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ) و دخی رحمن اولنر که ایکی مشرق ننگ ایاسی در بر سی قش
 کونی ننگ مشرقیدر و ایکچسی جای کونی ننگ مشرقیدر یعنی بونلار نی مقدار ایلاب
 یرانقان رحمدر (وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ) دخی ایکی مغرب ننگ ایسیدر بر سی قش کونی ننگ
 مغربیدر و ایکچسی جای کونی ننگ مغربیدر و یاز و کوز مشرق لری و مغرب لار نی ایتما دی
 زیرا که بو ایکی فصل ننگ مغرب و مشرق یوقا یلدر ایکی فصل ننگ مغرب نه دا خلدر
 تعالیٰ اذکر ایلامی الله تعالیٰ ننگ مشرق لار نی و مغرب لار نی یراندی دیو قدرینه منت
 ایلامی آنک اوچون در جومشار قلا نی و مغار بلار نی بنده لره بلدور ما کی الله تعالیٰ ننگ
 اولنر نعمت لردن قدری تا که بنده لار اشدلال حساب ایله اوقات خسمه نی و قبله نی بلور
 و ای غره لار نی بلور (فَبَیْ الْاَعْرَابِ کَمَا تَکَذِّبَانِ) بس ای آدم پری طائفه سی قایو
 نعمت لری الله تعالیٰ دن دکلر دیو یالغانغه توتار سزلر بلی توتما سلا (مَرْجُ الْبَحْرَيْنِ)
 رحمن اولنر که آفریدی ایکی دریای بو بسی غالی دریا سیدر آنک صوی بیک آچیدر

و بریسی روم در باسیدر آنک سوی بیک خوشدر و تاتلیغ در الله تعالی بوایکی دریانی
 بر کا قوشوب محیط دینک زینه قویبردی (یلتقیان) کوزلر ایله قرماقده اول ایکی دریا
 بر برینه قوشلغان کبیدر (بینهما برزخ) بولغوچیدر بوایکی دریا آراسنده یرده
 الله تعالی ننگ قدرتی ایله (لایبغیان) اول ایکی دریایبری برینه صولری قوشولمای
 یانشا آقوب بارادرلر بوایکی دریاننگ قوشلماقی هندوستان یرنده مالیح دیدوکی
 شهرده در خلق لریننگ اسملری اعوان خلقی دیرلر جبرائیل علیه السلام صورتنه تابو نورلر
 اول مالیح شهرندان اول ایکی دریاقوشلغان یرکا ایکی آیلقی مسافتد ر باروب بحر
 محیط ننگ جای کونی ننگ مشرقی طرفدن قویارلار بوایکی آیلقی مسافتمده صولری
 بر برینه قوشلمای بارادرلار الافارس دریاسی ننگ سوی بیک قارادر روم دریاسی ننگ
 سوی بیک آقدر ایکی دریاییردوکی شوندا معلوم اولنده در (فبای الاء ربکما تکذبان)
 بس ای آدم ایله پری الله تعالی ننگ قایو نعمتلرینه وقایو قدرتلرینه الله تعالی دن دکلر
 دیویالغانغه توتار سزلار بلی توتماس سزلر (یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان) چقار بوایکی
 دریاننگ قوشلغان یرندن انجولر و مرجانلر طولقونلار ایله یا که چقارلور بوایکی دریادین
 انجولر و مرجانلر غواصلر ننگ چومماقی ایله بوایکی ذات ننگ بولماقی مالیح شهرندن توبان
 قرق فرسخ کا چاقلیدر آندن توبان چقماز در (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدم ایله
 پری بوایکی دریاننگ قوشلمای آقوب باروی بوایکی دریادن انجولر و مرجانلر
 چقماقلری الله تعالی دن دکلر دیوانگار ایدوب یالغانغه توتار سزلر بلی الله تعالی دندر
 دیو تصدیق ایدر سزلر (وله الجوار) اول الله تعالی ننگ خاص قدر تند اندر کر ایله لری
 و کیمه لری (المنشات) اول کر ایله لرو کیمه لر تولوغدر بنی آدم لرو متاع لری ایله (فی البحر)
 دینک ز اوستونده باطرمایون یورتماکی (کالاعلام) طاع لر کبی یعنی جیلکان لری
 وفرضلری قوردوقند تاغ کبی کورنه در صواوستونند باطرمایون یورما کنک ز الله تعالی ننگ
 تعمتلرندن بر نعمتدر (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدم ایله پری بوصولار اوستونده
 یورماکی الله تعالی ننگ نعمتندن دکلر دیویالغانغه موتوتار سزلر بلی توتماس سزلر
 (کل من علیها فان) هر بر مخلوقات کم یر یوزند اکی بار چه لری فانی اولغوچیلر در و کذلک
 کوک یوزند اکیلر (و یبقی وجه ربک) فانی اولماز اول الله تعالی ننگ اوزی اول الله

تعالیٰ ننگ صفتی بودر (ذوالجلال والاکرام) ذاتنک اولوغ لق ایاسیدر بندلره حرمت ایلا گو
 چیدر (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدم ایله پری بنده لری عرمتلامک نعمتی الله
 تعالیٰ دن دکلدر دیو یالغانغه موتو تار سز لر بلی توتماس سز لر (یسأله من فی السموات
 والارض) صور لر اول الله تعالیٰ دن حاجت لر نی کوکدا کی ویریوز ندا کی بنده لر
 (کل یوم هو فی شان) الله تعالیٰ هر کونده وهر وقتده اشنده در اولتور مک کی وتر کز مک
 کی بر ا کونی اعزاز ایلامک کی بر ا کونی ذلته توشر مک کی و قیلدوقی عبادت لر نی
 و صدقه لر نی قبول ایلامک کی و بعضیلر ننگ اعمال لر نی رد ایلامک کی و غیر ی اشیاء لر نی
 یر ا تماق کی (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدم ایله پری قایو اشلر و قایو نعمتلر
 الله تعالیٰ دن دکلدر دیو ایتور موسز لر بلی ایتماس سز لر (سنفرغ لکم) تیز در کم حساب
 قیلور مز سز لر نی (ایها الثقلان) ای ایکی آغریوک ایاسی آدم ایله پری (فبای الاء
 ربکما تکذبان) بس ای آدم ایله پری قایو نعمتلر و قایو احسانلر الله تعالیٰ دن دکلدر
 دیو یالغانغه توتار موسز لر بلی توتماس سز لر (یا معشر الجن والانس) وای آدمیلر طائفه سی
 و پریلر طائفه سی (ان استطعتم) اکر کوچونکرز یتسا فرضا (ان تنفدوا من افطار
 السموات والارض) کوک لر ننگ اطرافندن ویر لر ننگ اطرافندن اولوم دین قاجسانکرز
 ابن عباس ایدی معنابودر اکر بلمک استاسه نکرز کوکدا کی ویردا کی نرسه لر نی (فانفدوا)
 بس بلونکرز لر (لانفدون) اوته بلماس سز لر اول کوکدا کی ویردا کی نرسه لر نی (الابسلطان
 مکر بلور سز بن بیردو کی قوت ایله) (فبای الاء ربکما تکذبان) بس قایو نعمت الله
 تعالیٰ دن دکلدر دیو یالغانغه توتار موسز لر ای آدم ایله پری بلی توتماس سز لر (یرسل
 علیکم اشواط من نار) اکر مثلاً سز لر ای آدم ایله پری کوک یوزینه آشار اولسانکرز
 فرشته لر ننگ سوزنی اوغر لر غه شیاطین لر کی یبار لور سز لره ای آدم ایله پری اوت
 یالقونی (ونحاس) دخی توتون یبار ولور یالقونسز (فلا تنصرون) بس سز لر نی الله
 تعالیٰ عذابندن صاقل اغوچی و نصرت بیر گوچی اولماسدر (فبای الاء ربکما تکذبان) بس
 ای آدم ایله پری قایو اشلار و قایو نعمتلر الله تعالیٰ دن دکلدر دیو ایتور موسز لر بلی
 ایتماس سز (فاذا) بس قیامت کون بولدوقی زمانده (ان شقت السماء) یار لور کوک لر
 (فکانن) بولور اول کوک (وردة) کل لر کی قز للی و آق لی و قرالی (کالد هان) قزل

ساختیان دالك يعنى قوياش اسلكى ايله كوكلر قزارمش اوله جواب عذوفدر اى فما اعظم
 الهول معنا سينه در (فباى الاء ربكما تكذبان) بس اى آدم اوغلى ايله پرى قاىو نعمتلىر
 الله تعالى دن دكلدر ديو انكار ايدوب آنى يالغانغه توتار مو سزلىر بلى توتماس سز
 (فيومئذ) بس كوكلر يار لوقى كونده (لايسئل عن ذنبه انس ولا جان) صور لما سدر بو
 كوند كناه لرندن آدميلار دن وهم پرىلار دن بلكه آنلار عرصات ميد انينه سور لما كده
 اولور لى (فباى الاء ربكما تكذبان) بس اى آدمى ايله پرى قاىو نعمتلىر الله تعالى دن
 دكلدر ديو انكار ايدوب آنى يالغانغه توتار مو سزلىر بلى توتماس سزلىر (يعرف
 المجرمون) بلنور اول كونده كناهلى آدميلار (بسيما هم) اوزلىر ينك علامتلىر دن
 بلنور (فيؤخذ) بس توتولور آنلار (بالتواصى والاقدام) بعضيلر نك مانكلای ساچلار دن
 توتولوب تموغ غه آتلور لى وبعضيلر نى آياقلار دن توتولوب تموغ غه صالنور لى (فباى
 الاء ربكما تكذبان) اى آدمى ايله پرى قاىو نعمت الله تعالى دن دكلدر ديو آنى يالغانغه
 توتاسزلىر بلى توتماس سزلىر تموغ اهلينه الله تعالى طرفندىن آواز كلور (هنه) بو
 كوردو كى اوتونكز (جهنم التى) آنچلاين جهنم تموغيدر (يكذب بها المجرمون) دنيا ده
 ايكن وقتلارنده كافرلىر بو اوتنى يالغانغه توتدیلار (يطوفون) ايلانور لار ويور لى
 (بينها) اول جهنم آراسنده (وبين هم ان) عاصيلار آراسنده قاتى اسى صوتا كه صوصا
 دو قلارى وقتده اول صودان اچرور اوچون بو صوفى يور تكوچى ز بانيلر در چوق زمانه
 ديكن (فباى الاء ربكما تكذبان) اى آدمى ايله پرى قاىو نعمتلىر الله تعالى دن دكلدر ديو
 آنى يالغانغه توتاسزلىر بلى توتماس سزلىر آگاه اولغل كل من عليها فان آيتندن بو آياتغه چه
 كناه لار دان منع در الله تعالى نك عذابندن قور قتماق در الله تعالى نك بو تخويى وز جرى
 الله تعالى نك بنده لر ينه نعمت عظيم در شول اجلدن هر آيت نك آخونده (فباى
 الاء ربكما تكذبان) آيتنى تكرار ياد ايلدو كى آلاو نعمتنى بنده لر ينه تذكيره
 اوچوندر موندىن صونك الله تعالى دن قور قوچيلار نك حالنى بيان ايلاب بيوردى كه
 (ولمن خاف مقام ربه) شول كشى كم قور قسه حساب كونندن دنيا ده ايكن وقتلارنده
 الله تعالى دن قور قىب كناه اشلا مكدن منع لنسه اول من كادر (جنتان) او جماح يور طند
 ايكى باقچه بر باقچه سى ايند كو عملنى قيلدى اوچون واى كنچسى كناه اشنى قيلمايون
 قويدوقى اوچون (فباى الاء ربكما تكذبان) بس اى آدمى ايله پرى قاىو نعمتلىر

الله تعالی دن دکلر دیو یالغانغه توتار سزلار بلی توتماس سزلر اول ایکی باقچه ننگ
 صفتی بودر کم (ذواتا افنان) اول هر ایکی باقچه کم یوقارین مذکور در بوتاق ایالری
 یمشلی یغاچلار برلان در (فبای الاءر بکما تکز بان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمتله
 الله تعالی دن دکلر دیو یالغانغه توتار سزلر بلی توتماس سزلر (فیهما عینان تجریان)
 بولغوچیدر اول ایکی باقچه ننگ هر بر سنک ایکشار چشمه بری بالدن وبری سوتدن
 باری دورت چشمه در اول چشمه لر آقغوچیلر در دایم الاوقات (فبای الاءر بکما تکز بان)
 بس ای آدم ایله پری قایو نعمتله الله تعالی دن دکلر دیو یالغانغه توتار سزلر بلی
 توتماس سزلر (فیهما) بولغوچیدر بو ایکی باقچه ده (من کل فاکه زو جان) هر ایکی
 خوب یمشدن ایکی تورلوك برسی قوری وبری یوش بریسی آچلی وبریسی توچلی
 بریسی بادیان ایسلی وبریسی قلمقر ایسلی بریسی یفار ایسلی وبریسی عود ایسلی
 اولورلار بارچه لاری بریغاچده اوسوب ترورلار (فبای الاءر بکما تکز بان) بس ای
 آدمی ایله پری قایو نعمتله الله تعالی دن دکلر دیو یالغانغه توتار سزلر بلی توتماس
 سزلر (متکین) تایاند فلاری حاله آشارلار اول باقچه لار ننگ یمشلی (علی فرش
 بظائنه من استبرق) توشاکری اوزارن اول توشاکلار ننگ اچلری قامقاندنر و طشلی
 کزیتدن و تافته دندر (وجنی) یقین اولور (الجتین) یا که یقین ایتار بو ایکی
 باقچه (دان) صاحبنه یمشلی یقین کلتور لر تلاسه لر اولتور وپ آشار و تلاسه لر
 یا توب و تلاسه لر تور وپ یعنی اول ایکی باقچه صاحبی ننگ آرتوندین یورر لر (فبای
 الاءر بکما تکز بان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمتله الله تعالی دن دکلر دیو یالغانغه
 توتار سزلر بلی توتماس سزلر (فیهن) بولغوچیدر اول ایکی باقچه ننگ سزایلر ننگ
 اچلرنده (فاصات الطرف) کوزلری ایزانلارندن غیر یکا توشمیان حورقزلاری (لم
 یطمئن) جماع قیلنمغان آنلاره (انس قبلهم ولا جان) بوخواجه دن الکاری هیج بر آدم
 وپری اول قزلاره جماع ایدولمکندر (فبای الاءر بکما تکز بان) بس ای آدمی ایله
 پری قایو نعمتله الله تعالی دن دکلر دیو یالغانغه توتار سزلر بلی توتماس سزلر (کانهن
 الیا قوت والمرجان) کویا که آنلار یعنی اول حورلری صافلق و تنلری آقلاق یا قوت
 و مرجانلر کبیدر (فبای الاءر بکما تکز بان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمتله الله تعالی دن

دکدر دیو یالغانغه توتار سز لر بلی توتما س سز لر (هل جزاء الا حسن) یوقدر یخشلیق
پیغمبره ایمان کلتور انلره (الا احسان) ایرور مگر آنلاره جزا او جما حدر (فبای الاء
ربکما تکذبان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمت لر الله تعالی دن دکدر دیو یالغانغه
توتار سز لر بلی توتما س سز لر (ومن دونهما) مذکور ایکی باقچه دن باشقه (جنتان) اول
الله تعالی دن قور قوچیلاره دخی ایکی باقچه بولغوچیدر دورت باقچه در (فبای الاء ربکما
تکذبان) بس ای آدم ایله پری قایو نعمت لر الله تعالی دن دکدر دیو یالغانغه توتار سز لر
بلی توتما س سز لر (مدها متان) بوایکی باقچه هر ایکسی یاشل لر در (فبای الاء ربکما تکذبان)
بس ای آدمی ایله پری قایو نعمت لر الله تعالی دن دکدر دیو یالغانغه توتار سز لر بلی
توتما س سز لر (فیهما عینان نضاختان) بولغوچیدر بوصونکفی ایکی باقچه ده ایکی
اورغب چغغوچی چشمه لر بری زنجیل دن بری کافور دن باری دورت چشمه لر در (فبای
الاء ربکما تکذبان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمت لر الله تعالی دن دکدر دیو
یالغانغه توتار سز لر بلی توتما س سز لر (فیهما فاکهة) بولغوچیدر بوصونکفی ایکی
باقچه ده خوش ایسلی یمش لر (ونخل ورمان) دخی غرما و انار یمش لر ی باردر بوایکی یمش ایسلی
یمش لر ننگ خوبرا قیدر (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمت لر
الله تعالی دن دکدر دیو یالغانغه توتار سز لر بلی توتما س سز لر (فیهن) بولغوچیدر اول
باقچه لر ده (غیرات) خوش خلقلی حور قزلری (حسان) خوش کور کام صور تلیر در
(فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدم ایله پری قایو نعمت لر الله تعالی دن دکدر
دیو یالغانغه توتار سز لر بلی توتما س سز لر (حور) دخی اول صونکفی ایکی باقچه ده
قاره کوزلی زیفا بویلی کوزلر ی ننگ آق صاف آق قراسی صاف قرادر یوزلر ی ننگ
قزلی صاف قزل یعنی اینلیک کرشن یاقما یون تنلری صاف آق قزلی قزل صلو
قزلر باردر (مقصورات) اور تلمش لر در اول صلو قزلر (فی الخیام) آق انجودن بولغان
چادر لر ده وچیلد وقلار ده (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمت لر
الله تعالی دن دکدر دیو یالغانغه توتار سز لر بلی توتما س سز لر (لم یطمئن انس قبلهم
ولا جان) جماع ایدولمکن اول قزلره بوخواجه دن الکری هیچ بر آدمیلر دن وپر یلر دن حاصل
کلام بکر قزلار در (فبای الاء ربکما تکذبان) بس ای آدمی ایله پری قایو نعمت لر

الله تعالیٰ دن دکلر دیویالغانغه توتار سزلر بلی توتماس سزلر (متکئین) تایاند وقلاری
 حالده اولتورور لر عور قزلری ایلہ (علی رفرف خضر) یاشل پالاسلر اوزرنده یعنی
 بو پالاسلر سرایلاری ننگ بولمه لرنده در هر بر بولمه لرنده هر تورلی پالاسلر واردر
 اول پالاسلر اوستنلر مندر لر و کوچکلر باردر بعضی وقتلر تایانور اوچون اول پالاسلر ننگ
 صفاتی باردر کم (وعبقری حسان) اول پالاسلر ننگ چیتلرنده کور کام چوقلر باردر تاکم
 اول چوقلار تحت لار ننگ تیکراسندن صالنب تور لر (فبای الاعر بکما تکذبان) بس آی
 آدمی ایلہ پری قایو نعمتلر الله تعالیٰ دن دکلر دیویالغانغه توتار سزلر بلی توتماس سزلر
 (تبارک اسم ربک) ای محمد خیر برکات ایاسیدر اول ربک اسمی اول ربک صفاتی
 بودر کم (ذی الجلال والاکرام) اولوغ لقی ایاسی الله تعالیٰ در بندلرینه حرمت ایلا یایی
 الله در بولفظلر ایلہ سورہنی تمام ایتماکنده بیان اهللی ننگ اصطلاحنده حسن الاختتامدر
 عاقبتنده اهل ایمانه اکرام ایدوب اوجماح ایلہ دیداریدر (اللهم ارزقنا هذه الدولة
 السرمیة مع جمیع اهل الایمان آمین ❁

❁ سورة الواقعة مکیة وهی ست وتسعون آية ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(اذا وقعت الواقعة) هر چقان توشکوچی بولسه توشاچاک نرسه یعنی قیامت کونی
 کلاچک بولسه بنده لرننگ باشینه الله تعالیٰ ننگ اذا وقعت الواقعة دیماکنده براعت
 استهلال در قیامت کونده آدمی لر و پریلار ننگ باشلارینه کلدو کینه (لیس لوقعتها
 کاذبة) ایمس در اول قیامت کونی ننگ کلهماکی یالغان ویالغاندور دیوایتکان کمسنه لر
 یوقدر مکر مکه کافرلاری (خافضة رافعة) اول قیامت کونی ننگ صفاتی بودر کم اول
 کونده بعضی بنده لری یوقار و مرتبه کابندر ور اوجماغه کرکوزور و بعضیلر نی
 یوقار و مرتبه لرندن توشروب توبان مرتبه یه ایندروب تموغه کرکوزر (اذا) شول
 زماندر قیامت کونی ننگ وقوعی (رجت الارض رجاً) تترار اول کونده یر قاتی تتراما
 ایلہ کانه یر اول کونده بزکاک توتدوقی کمسنه ننگ اوزیدر (وبست الجبال بساً)
 تتلور اول کونده تاو لار تتلگوچی جون کبی یعنی اول کونده تاو لار هواده جون کبی
 اوچوب یورور لر (فکانت) بس بولور اول کونده تاو لار (هباء منبثاً) توزوب

یورو گوچی توزان لربکی اشعار در کولک لره هم توزان کبی توزوب فنا اولور لار (وکنتم)
بولور سزای آدمی لار ویری لار اول کونده (ازوجاً ثلاثه) اوچ کروه اوزارینه اولوب
قبرلارنکزدن قوبار سزلار برسی اصحاب میمنه در وایکنچیسی اصحاب مشامه اوچونچیسی
سابق لاردر اشعاردر سابق لره اعمال دفترلری یوقدر (فاصحاب المیمنه) بس اول
اصحاب میمنه دیماکمز اولدر اعمال دفتری اونک یاقلارندن بیرلشدر (ما)
نی عجایب کورکام اشلی کشی لردور (اصحاب المیمنه) عمل دفترلری اونک یاغندن
بیرلش کمنه لار صوروغ و سؤال و صراط کوپرندن یل تیک کچوب اوچماغه کرمک لرنی
الله تعالی ما تعجیبیه ایله عجب لدی (واصحاب المشامه) ایکنچی گروهی اصحاب مشامه در
اول آنچلاین گروه لاردر اعمال دفترلاری صول طرفلرندی بیرلشدر یا آرقه لارندن
تیشوب بیرلشدر (ما) نی عجایب بد بخت کشیلاردر (اصحاب المشامه) اعمال دفترلای
صول یاقلارندن بیرلش کمنه لار ز بانیللا چوقه لار ایله قیناب یوزلارنی یوز توبان
صالوب مانکلای ساچلرندی آلوب اوستراب تموغ غه کرکز مگری بر عجبدر والله تعالی
نشر مرتب ایله سابقلارننک هالننی بیان ایلاب بیوردیکه (وَالسَّابِقُونَ) اوچونچی گروهی
سابقلاردر (السَّابِقُونَ) دخی مقدم یول کوستر وچیلار اصحاب نبیلاردر سابقلار اولدور که
ایندگو عمل لرده مقدم یول کوستر گوچی انبیلاردر و مشایخ المجتهدینلاردر دین
یولنک اجتهد ایدوب بنن لاره یول کورکز وچیلاردر حضرت امام ابوحنیفه کوفی کبی
وشافعی ومالك کبی واحمد بن حنبل کبیلار (اولئک) اوشبوسابق اولغوچیدر (المقر بون)
الله تعالی یه یقینلاردر یعنی الله تعالی بونلاردان رضادر وهم بونلاره تابع اولغوچیلاردر
رضادر (فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ) بولغوچیدر بونلار الله تعالی ننگ نعیم دیدوکی
اوچماحننگ اچنده سکز اوچماحننگ برسیدر تأمل ایلایه سن (ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ) اول
اصحاب نعیم ایالری اولئکی امتلارننگ کوبرا کیدر ایمشدر موسی ایله عیسی علیهما السلام
جماعتلاریدر زیر اغیر پیغمبرلرننگ امتلاری قایوسیننک سکسان کشی وقایوسیننک
ایکی یوز کشی وقایوسی ننگ اون بش یا یکرمی کشی لوط پیغمبرننگ اوزینک ایو
جماعتیدر نته که قصه سی اوتدی (وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ) آز جماعتلاردر محمد علیه السلام
امتندن زیرا محمد علیه السلام امتیننک عامه سیننک اورنی جنت فردوس در (علی

سرر موضونه بولغوچیدر اول سابقلار جنت نعیم ده آلتون وجواهر لر ایلله زینتلهش
 اورندوقلارده (متکئین علیها) تایاندوقلاری حاله اولتور لر اول اورندوقلارده (مقابلین)
 بری بری ایلله یوزینه یوز کلوب قارشى بولدقلاری حاله (یطوف علیهم) ایلانور
 آنلارنک تیکرالارندن آلتون پوطنوسلاری توتب (ولدان مخلدون) یاشلاری اون
 اوچار یاشلی قارتایماس ابرخادملار (باکواب) توتقاسن کاسه لر برله اول کاسه لار آلتون
 پاطنوسلار اوستونده در (واباریق) بعضی ولدانلار توتقالی وبورونلی صاوتلار ایلله
 (وکاس) بعضی ولدانلار آیاقلار ایلله شرابلر توتارلار (من معین) بولغوچیدر بواکوابلار
 و ابار یایقلار و جام آیاقلارده انواع خمر چشمه لرندن یعنی هر انواع شرابلار چشمه اولوب
 آقمشدر (لا یصدعون عنها ولا ینفون) اول شرابلارنی اچکوچیلارنک باشلاری آغروب
 محمور اولماز دخی عقللاری کیتارلک اسر وک اولمازلار اچدوکلری صایون عقللاری
 زیاده اولوب الله تعالی یه شکر ایلا گوچیلاردر (وفاکة مائتة خیرون) آنلار غوانلار اوستوند
 اوستالار اوستونده تورلوک ایسلی یمشلار قایوسنی اختیار ایدر لر سه آندن تناول
 ایدوب ایسنارلار یعنی هر تورلو مشومات و منوقات دستر خوانلار اوستوند حاضرلر در
 (و لحم طیر مایستهون) دخی حاضر در آنلاره خوانلار اوستونده انواع طباقلار ایلله انواع
 قوشلارنک ایتلاری تلاسهر کبابندن ییارلار تلاسهر شور بالیسندن ییارلر قایوسن
 آرزو قیلورلار آرزو قیلدوقنی ییارلار (و عور) بعد الطعام جماعه اشتها قیلسه لار
 حورقلاری بولغوچیدر چیلدقلار اچنده اول چیلدقلار قامقادر و کرزیتدن (عین)
 آق تئلوقاره کینک کوزلو قاره قاشلی وقاره ساچلیلاردر صلوقده (کمال اللؤلؤ المکنون)
 صدف اچنده کی مستور آق انجو کبیدر تنلاری (جزاء) اصلده جعلنالهم ماذکرنا لجزاء
 اوجزیناهم به در یعنی الله تعالی ایتور قیلدق بزلار اول عدن اهلینه بومد کور نرسه لرنی
 ایدگو اعمال لرینک جزاسی اوچون یا که جزالندر رمز بزلر آنلارنی جزا ایلله
 (بما کانوا یعملون) شول سببلی جزالندر رمز زیر آنلار دنیاده ایکن وقتلارنده ایمان
 کلتوروب اعمال صالحه لار قیلدیلار (لا یسمعون فیها) اشتماسلاردر اول عدن اوجماعنده
 وهم غیری اوجماهلارده آشاغان اچکان وقتلارنده (لغوا) معناسز باطل سوزلارنی
 (ولاتائیمها) دخی ایشتماسلاردر و کورماسلاردر گناه بولاچق سوزلارنی و فعللارنی (الا) مکر

ایشور لر و کورور لر (قیلاً) دیلمک و دینلمک بر بر سینه ملاقاتلر نده یا که بر بر سینه
 زیارت قوناق اولوب کلد و کلرنده (سلاماً سلاماً) السلام علیکم وعلیکم السلام دیما کدن
 عیری کنه اولورلق سوز یوقدر الاشونی سوزلا شور لر که دنیا ده وقت ده نه اعمال لر
 ایلا دی نچوک اولدی شهید مو یا که بر غیر ی اسباب بر له اولد ونکمو دیو قرداش
 اور و غنکدن فلان بن فلان نچوک اولدی دیو سوزلا شور لر بو سوزلا شما کیری عربی
 لغتجه در جمیع اوجماح اهلی ننگ تللی عربجه در نته که قبر سوالی سریان لغتجه در
 جواب بیر کوچی بنده سریان تلی اوزره جواب ویرر (واصحاب الیمین) نامه لری اونک
 طر فلار ندان کلان کمسنه لر بو یوقار وده اوچ کر وه ننگ ایکچی کر وهیدر (ما اصحاب
 الیمین) فی عجایب دولتی قلار در اصحاب یمین بولغو چیلار در آنلار (فی سدر) سروی
 آغاچلار یینک تو بنده یا که بولغو چیدر سر ایلاری سروی یغلاچلار یینک تو بنده اول
 سروی آغاچلار یینک صفاتی بودر کم (مخضود) صانسز و چیکسز در و قالون قایر یلری
 یوقدر یعنی قایر یلری شومادر و صانچور نرسه لر یوقدر الله تعالی زینت اوچون
 یر اتدی اول آغاچلار ننگ باشلار ننگ یمش لری بار در دنیا ده اولغان سروی یغلاچلار یینک
 بویلاری زیفادر الا قالون قایر لاری بار در قایر یلار یینک اوستنده اینه کبی صانچار
 نرسه لری بار در وهم یمش سز لر در (وطاح) دخی اصحاب یمینلر طاح یغلاچلاری
 تو بنک اولغو چیلار طاح دیما کیری عود یغاچیدر آندن اروب صاغز چقار اول صاغز نی
 اوتغا سالسانک خوب ایسلر چقار اول طاح یغاچینک صفاتی بودر کم (منضود)
 خوب ایسلی صاغوزلاری باشلار ندن بوینه چاقلیدر اوتسز اوز آلدولر نده
 ایسلانوب تورور لار دنیا عود یینک خلا فیدر زیر دنیا ده اولغوچی عود یغاچلار یینک
 صاعوز لری تو بنده درهم اوتقا قویما یون خوب ایسی چقماز در (وظل مدود) دخی
 بولغو چیدر اول اصحاب یمین لر دائم اولغوچی کولا کالرده اوجماح اهلی ننگ کولا کالر کا
 کر مکلر یینک عله لری سور و یسنده اوتدی (وما مسکوب) و دخی اولغو چیلار
 اول اصحاب یمین لر دایم آغغوچی یلغهلر ایله اول یلغهلر دائم ایلانور لر و آقار لار
 شوخواجه ننگ اوز ملکته دور ایدار غیر یلار ننگ ملکینه آقوب چقماز در اول
 یلغهلر بعضیلری خهر دن و بعضیلری بالدن و بعضیلری سوتدان و بعضیلری صاف
 سودن اولسه ده بر خوب ایسی یا بر خوب لدی بار در آندن غیر ی خاصیتلاری اولسه

کرا کدر (وفا که کثیره) بولغوچیدر اول اصحاب یمین لره کوب کوب خوب ایسلی
 یمشدر اول یمشدر ننگ صفاقی بودر کم (لامقطوعه) کیسماینچه یعنی دنیا یمشدری کبی
 و قتلر نده کیسلور ایر ماسدر یمشدری کوز کونی کیسار لر در بو آچیلاین یمشدر دکل لر در
 یا که معنابو در لامقطوعه اوز لهایان اوسوب تورغوچی یمشدر یعنی برسنی آغاچندن
 کیسوب آلوب آشا سالر اننگ اورنینه اونار یمش پید ا و منور (ولاممنوعه) هیچ بر احد
 آنلر نی اول یمشدر آشامقدن منع قیلوچی یوقدر اشعار در او جماع اهلی بری بریننگ
 ملکرندن اوتد و کلر نده خواهه دن صور امین اشتها لری اولسه آشار لر آنی نه او چون
 آشار سن دیواعتراض یوقدر (وفرش مرفوعه) بولغوچیدر اول اصحاب یمین لر
 قاربانقی ماموق توشاکلر ده اول توشاکلر ننگ طشاری یاشل یاصاری تافته لر در بور کولری
 یاشل آطلاسدر اول توشاکلر اوستنگ یاشل یاصاری کرزیتدن چبلد و قتلر یابولغاندر
 اول چبلد و قتلر بار چهلری یاشل یاصاری تافته لر در اول چبلد و قتلر اطر افلار نده اولوغ
 اولوغ چوقلر صالنهشدر اول چوقلر هر برسی آدم باشی کبیدر انجولر و مر جانلر و یا قوتلر در
 اول چبلد و قتلر اچنده برار حور قزلری اولتورمشلار در اول قزلر نی الله تعالی بیان ایلاب
 بیوردیکه (انا انشاناهن انشاء) بدرستیکه و راستیکه بزلریر اندوق اول قزلر نی انادان
 توغر مایچه یعنی کن دیما که زله یر تلدیلار (فجعلناهن ابکارا) ایرلری جماع قیلب بوشا غاچ
 دخی آنلر نی بکر ایلار مزلر (غر با) اول قزلر ایر آنلار نی غایت سوگوچیلر در (اتر با) اول
 قزلار ایله ایر آنلری بار چهلری یاشل یوز نه بر ابر لر در بار چهلری اوتوز اوچار یاشلیر در
 (لاصحاب الیمین) وعده قیلندی بواشیالرننگ بار چهلری اصحاب یمین لر او چون
 (ثله من الاولین) عدد سز کوب جماعتلر در اولکی پیغمبرلرننگ امتلرندن (و ثله من
 الاخرین) دخی حساب سز کوب جماعتلر در محمد علیه السلام امتندن (واصحاب الشمال)
 نامه لری صول اطر افلرندن کلدو کی جماعتلر بواوچ کر وه ننگ آخر بدر (ما اصحاب الشمال
 فی عجایب یاوز حال لر در اول اصحاب شمال لر بولغوچیدر آنلار (فی سهوم) قاتی
 اسی یل لر اچنده حتی که اول یل ننگ اسیلکی صاچ توب لرینه کیدار (و حمیم) دخی
 بولغوچیدر آنلار قاتی صواچنده (وظل من سهوم) دخی بولغوچیدر آنلار قاره یالقونلر
 اچند کولا کابی قرادر (لابارادر) اول کولا ک دنیا کولا کاسی کبی صالقون آلور کولا ک

دکدر (وَلَا کَرِیم) حسن منظر اولوب فائز آلاچق کولا کادکدر (انهم) بدرستی که
 وراستی که اول اصحاب شمال لر (كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ) بولدی آنلار دنیاده ایکن وقتلارنده
 (مترفین) ناز و نعمت ایالاری ایردیلار دنیاده آشاب اچب تن پرورده اولوب عبادت لر نك
 مشقتلارنی چکما دیلار (وَكَانُوا) دغی بولدیلار آنلار دنیایور تنك (يَصْرُونَ عَلَى الْخَنَثِ الْعَظِيمِ)
 دایم خلق قیلور بولدیلار اولوع کناه لار اوزره یعنی نماز او قما دیلار و زکاة بیر مادیلار
 بای اولوب قربان چالمادیلار و دایم اسر تکوچ اچدیلار یا لغانغه آنط اچدیلار آنلارینه
 و آنلارینه و اوستا دلرینه عاق اولدیلار و زنا ایلا دیلار و سحر لك قیلدیلار و ربایدی لر
 و یتیم لار ملل لارنی آشادیلارنی کم شر یعتن ناموافق اقول لر و افعال لرنی قیلدیلار (وَكَانُوا)
 بولدیلار اول اصحاب المشال (يَقُولُونَ) دایم الاوقات ایتور بولدیلار بیله دیو (اِثْنًا مَتَنَا
 وَكَانُوا أَبَاوَعَظًا) قایوز مان بزلار اولساك اولدکن صونکره چروب توفراق اولساق
 (اِثْنًا لِمَبْعُوثُونَ) ایابزلار می ترلوب قبر لر دان قوباچیلار (اَوَابَاؤُنَا الْاَوَّلُونَ) یا که
 بزلار نك مقدم ده او تکان آتامز و بابالار مزده قوبارلار می دیو پیغمبر مزدن بطریق
 تمعین و استمز ایلله صور اغوچی اولدیلار بو صور اغوچی مکه کافر لر یدر (قُلْ) ایتکل
 ای محمد آنلاره جواب بیروب (اِنَّ الْاَوَّلِينَ وَالْاٰخِرِينَ) بدرستی که اول زمانك اولکن
 اولوکلر هم آخر زمانه دیکن توغوب اولکوچیلار بار چه لر ی ترلوب (لَمَجْمُوعُونَ اِلَى
 مِيقَاتٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ) جیلغوچیلار در معلوم کون نك و قتلا ر نك یعنی قیامت کون نك (ثُمَّ اُنْکَم)
 بو خلف اولین و آخرین جیلد و قلا ر ن دین صونکره تموع غه صالند و قلا ر ن دین صونکره
 الله تعالی نك طرفندن ندا کلور که بیله دیو (اِيَّهَا الضَّالُّونَ) ای آنچلا یلن آ ز غونلار
 و آ ز در غوچیلار (الْمُكَذِّبُونَ) بو قیامت کوننی و پیغمبر لارنی یا لغانغه توتقوچیلار
 (الَّاكُلُونَ) ییکوچیلار اولونکزلر (مَنْ شَجَرَ مِنْ رَقُومٍ) شو نچلا یلن یمش لرنی آ شانکزلر ز قوم
 دیدکی یغاچ نك یمش لار یدر ز قوم بر یغاچ در الله تعالی آنی تموعده یر ایمش در اوز نلغی
 ابللی آر شون در بو تافلا ری توبانندن چقمش در چرشی آغاچی کبی یفر اقلاری ایشاک
 قولقی کبیدر یمش لر ی و چوم لر ی شیاطین باشی کبیدر قوله تعالی کانه رُؤَسُ الشَّيَاطِينِ
 الاية اول یغاچلار دن آقار چشمه لر کبی صولار آقوب ترادر (فَمَا لَتَوْنَ) بس اول ز قوم
 یغاچیننک یمش لرنی یدو کلر ن دین صونکره طامقلاری کیبار بس تولتور و رلار (مِنْهَا)

اول ز قوم یغاچندن چقغان صولار ایله (البطون) قور صافلارنی (فشار بون علیه) بس
 اچر ولور آنلاره ز قوم یمشنی ید کلرندین صونکره (من الحمیم) قاتی قاینار صونی
 اول ز قوم دن چقفا صودر (فشار بون) بس اچارلار اول ز قوم صوونی (شرب الهمیم)
 صوصاغوچی توالر کبی بوغازلارندن قولت قولت ایدوب نته که صوصاغوچی تواسو
 اچکانده بوغازندن قولت قولت آوازی کلادر ایله بونلارده ز قوم صونی اچدو کلرنده
 كذلك در نعوذ بالله من ذلك (هذا) اوشبومذکور ات عذابلار (نزلهم) اول اصحاب
 شمال ننگ مرتبه لریدر (يوم الدين) قیامت کوننده (نحن خلقناکم) بزلار سزلرنی
 عدمدان وجود ایدوب یر اتدوق ای آدمیلار و پیریلار (فلولا تصدقون) هلاشمدی
 تصدیق قیلما یسزلر بو کون ننگ کلهما کنی الله تعالی اوزیننگ یر اتماقلارنی بنده لرینه
 منت ایدوب بیوردیکه (افرا یتیم ماتمنون) ایاکورامی سزلر بلوب خبر بیر ونکلر
 شول منی صوونی خاتونلار نکز ننگ رحم لرینه قویار سزلر (انتم تخلقونه) ایاسزلر می
 ایکی منی صوندان آدم ایدوب یر ادا ن (ام نحن الخالقون) ایابزلر می یر ادوچی بلی
 الله تعالی یر ادر جواب استهفام عذو فدر (نحن قدر نابینکم الموت) بزلر تقدیر ایلاب
 حکم ایلا دوک سزلر ننگ اولما کلک کونلر نکزنی ونی اسباب ایله اولما کنکزی (وما
 نحن بمسبوقین) ایماسمز بزلر سزلرنی اجل کونونکزدن اوز دور غوچی وعاجز اولغوچی
 (علی ان) شوننگ اوز رینه عاجز ایماسمز (نبذل امثالکم) سزلرنی آدمیت صورتلرندن
 تورت آیاقلیلر صورتنه قیلور غه عاجز ایر ماسمز یعنی سزلرنی دونکزو پچن صورتینه
 قیلور غه عاجز ایر ماسمز (وننشئکم) دخی سزلرنی تبدیل قیلوب صورتلر نکزنی اوز کار
 تور کا عاجز ایر ماسمز (فیمالا تعلمون) سزلر بلما یان قبیح صورت لرا تبدیل قیلور غه عاجز
 ایر ماسمز (ولقد علمتم) بالله بدرستی و راستی که بلدونکزی ای آدمیلر و پیریلر (النشاة
 الاولى) اولکی یر اتلما قلقنکزی بلدونکزی ایکی منی صووندن (فلولا تدکرون) بس نه
 اوچون آندان عبرت لر آلوب آخرت اوچون اوکوت لایاچی پیغمبر ننگ اوگوتی ایله
 اوکوتلانتب عبرت لر آلمایوب قیامته انکار ایدار سز بو خطاب مکه کافر لرینه در
 (افرا یتیم) ایاکورامی سز بلی خبر بیر نکزلار (ماتحرثون) فی کم برلرنی سور سز
 آشقلار ساچار سز (انتم تزرعونه) ایاسزلر می ایکنلری بولدور اچی اوستور اچی

(اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ) ايا بنزلارمى بولدر غوچى و اوستور كوچى بلى الله تعالى بولدر اوچى
 (و اوستور اوچيدر) لو نشاء جعلناه خطاءً) اكر تلاسك بزلر اول سز صاچدو كى آشفقلا رنى
 باش سز قورى صالام قيلورعه (فطنتم) اولور سز سزلار (تفكهون) حسرتلان كوچى
 (انا لمغرمون) بزلر تولارمز موسزلر ننگ سور دو دو كى عقلر نكزنى و ايكن تو عر و سنده
 تولغانى خرج و خاجتلا رنكزنى بلى تولاماسه سزلار (بل نحن محرومون) بلى سز لولارنى
 محروم قيلدق آشفقلا رنكزنى بولدر ماريون تاكه توبه ايدوب سجده لار قيلاسزلار
 الله تعالى يه زار يلى قيلاسزلار (افرايتم) ايا كورامى سز بلوب خبر بير نكزلار (الهاء
 الذى تشر بون) شو نچلاين صونى كم آنى اچار سزلار و ايكن لكز نكزنى صوغار سزلر
 (انتم انزلتموه من المزن) اياسزلرمى اول صولارنى بولو طلاردن ايندور كوچى
 اَمْ نَحْنُ الْمُنِزِلُونَ) ايا بزلرمى ايندر كوچى بلى الله تعالى ايندر كوچى در (لونشاء
 جعلناه اجاجا) اكر تلاسك بزلار اول بولو طلردان اينكل سولارنى آچى و توزلى ايدر مز
 (فلولا تشكرون) هلاشمى شكر ايلاماسه موسزلار صونك تانلى بولماقينه (افرايتم)
 ايا كورامى سز بلوب خبر بير و نكزلار (النار التى تورون) شو نچلاين اوتدان خبر
 بير و نكز آنى قابوز سزلار آش پشرمك اوچون (انتم انشاءتم شجرتها) اياسزلرمى
 ير ائدو نكز اوت چقارغان يوش يغاچلرنى مراح ايله عفارنى (اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ) ايا
 بزلرمى ير ائدق بلى الله تعالى ير ائقوچى در (نحن جعلناها) بدرستى بزلار قيلدوق
 و ير ائدوق اول اوت چقغوچى يوش آغاچلارنى (تذكروا) وعظ و عبرت اوچون تاكه
 بو اوتنى كوروب تهوغ اوتنى ياد و نكزه توشور اوچون (ومتاعاً) دخى اول يغاچلاردن
 اوت چقار دوق صحرا ده اولغوچى مسافر لر فايده آلور اوچون (للمقوين) يورت
 ايدوچى لر كا اوت قابز غوچيلره (فسبح) بس بونعمتلا رنك شكرانه سى اوچون اى
 محمد سبحان الله و بحمده و الحمد لله ديكل خطاب خاصدن خطاب عام مراد در جميع بنده لار
 الله تعالى ننگ نعمتلا رينه شكرانه قيلماق و اجيدر (باسم ربك) اى محمد اول تسبيح لرى
 ايتكل ربك اسمى برله اولر رب ننگ صفاتى بودر كه (العظيم) اولوغ منزله در مخلوقاتلا ر
 صفاتندن (فلا اقسام) بس قسم ياد ايتمايچه ظاهر در بو صورته لازيد دكلر اكر
 لازيد اولور سه معناسى بودر قسم ياد ايتامن (به واقع النجوم) يولدر لار ننگ منزل لر ينه

بایماقلری برله یا که قرآن ننگ نچما اینمکی برله قسم یاد ایتا من (وانه) بدرستیکه
 یول و زلر ایله قسم یاد ایتما که من (لقسم) البته آند و قسمدر (لوتعلمون) اگر بلسانکیز
 ای بنده لر (عظیم) الله تعالی ننگ برلکینه و بارلغینه اولوغ علامتلاز ایله قسمدر (انه)
 بدرستیکه و راستیکه اول محمد کا اینگان کتاب (لقرآن کریم) البته اول قرآندر
 و هم حرمتلی کتابدر کتاب سماویه لر آراسنده (فی کتاب مکنون) بو کتابدر اول قرآن
 شیطا من لر ننگ تغیر اتندن و تبدیلا تندن کز لنمشدر اول لوح محفوظدر (لایمسه) توتما سدر
 اول قرآننی (الامطهرون) مکر توتار اول قرآننی حدیث صغریدن و حدیث کبریدن
 پاک اولغوچیلر (تنزیل) اول قرآن ایندر لمشدر (من رب العالمین) عالمنی تربیت
 ایلا گوچی الله تعالی دن (افبهذا الحدیث) ایبا قرآن سوزنداننی (انتم) سز لر ای
 اهل مکة (مدھنون) شک توتوب خور لر سز و یالغانغه توتار سز لر (وتجعلون رزقکم)
 حال بو که رزق لر نی الله تعالی بیر ادر دیر سز (انکم تکذبون) بدرستیکه سز لر ای اهل
 مکة الله تعالی نی یالغانغه توتوب آنکار شریکار قاتار سز (فلولا) هلاشمی (اذابلغت
 الخلقوم) قاچان جانلر نکز تنلر نکز دن چقد و قی حالده جانلر نکز بو غازه ایر شد و کده (وانتم)
 سز لر ای میت قاتنده حاضر اولغوچیلار (حیث تنظرون) اوشبو وقتده سز لر قار ادفنکر
 حالده تور و سز لر اول میت ننگ جان بیرما کنی (ونحن اقرب الیه منکم) بزلر اول
 میتک سز لر دنده یقین راقمز اول میت ننگ حالنی بلما کده آننگ دنیا دن نچو ک چقار نی
 بلما کده اهل جنت می یا که اهل نار می موندین غیری حال لر نی بلما کده (ولکن لا
 تبصرون) لکن سز لر بنم بور و شلی بلما کم چه بلما یسز لر (فلولا) بس شمدی (ان
 کنتم غیر مدینین) اگر سز لر مقهور بولسا نکز ار ادمز تحتنده (ترجعونها) قایتار غوچی
 اولونک سز لر اول میت ننگ جاننی کیر و تنبینه (ان کنتم صادقین) اگر بود عواده راستلار دن
 اولسا نکز بلکه بزنک تحت ار ادمز ده مقهور لر سز یا که مر حوم لر سز اول میت ننگ آخر
 صولو و نده نچو ک اولور نی بلما س سز لر نته که آنی ابتداء تخلیقده بلما دکنز کبی تحقیقا
 اول میت ننگ اولکی بلد و کمز کبی آخر نی بلد و کمز نی کور و ننگ (فاما ان کان) بس
 اما اول میت بولاسی بولسه (من المقربین) الله تعالی یه و رسولینه ایمان کلتور و ب
 عبادتلاز قیلر بزلر کا قربت قیلوچی بنده لر دن (فروح) اول میتکار احتکاک اور و نلار

باردر (و ریحان) خوش رزق و خوش ایسلی نعمتلر واردر (و جنة نعیم) نعیم او جما عنده باقیه لر
بولغوچیدر اول میت ننگ قبردن قوبدوقی حالنی بیان ایلاب بیوردیکه (وَأَمَّا أَنْ كَانَ)
اما اگر میت ننگ قبرندن قوبدوقند بولاسی بولسه (مَنْ أَصْحَابُ الْيَمِينِ) نامه لری
اونک طرفندن کلمشله جمله سندن اولوب او جما عهه کورسه (فَسَلَامٌ لَّكَ) ای میت
سنگاسلام علیکم دیدوکی تَحِيَّتْ اولدر (مَنْ أَصْحَابُ الْيَمِينِ) اوزنک کبی نامه لری
اونک طرفدن کلوب او جما عهه کرگان بنه لاردن سلام علیکم وعلیکم السلام دیدوکی
تَحِيَّتْ لر اولغوچیدر (وَأَمَّا أَنْ كَانَ) اگر اول میت بولاسی بولسه (مَنْ الْمُكَذِّبِينَ)
اولماسدن اَوَّلُ الله تعالی نی و پیغمبری یالغانغه توتوقچیلاردن اولورسه (الضَّالِّينَ)
آزغونلاردن و آذرغوچیلاردن (فَنَزَّلُ) بس آنکا حاضر بولغان نرسه یعنی اچوررمز
آنکا (مَنْ هَمِيمٍ) جهنم ننگ اسی صووندان (وَتَصْلِيَةً جَحِيمٍ) دخی جحیم تهو غند تورماقلق
برلان (ان هذا) بدرستی که بو ایتلنگان ایکی مقام (لهو) بدرستی که اول ایکی مقام
(حَقُّ الْيَقِينِ) اضاغه الموصوف الی الصفة در شکسز حقدر (فَسَبِّحْ) بس ای محمد عجب لرن
الله تعالی ننگ حکمتلارنی و قدرتلارنی کورمک ایله عجب لانب سبحان الله دیگل (بِاسْمِ رَبِّكَ)
سبحان الله دیو تعجب ایتما کلکنک ای محمد ربنک اسمیدر (الْعَظِيمِ) ذاتنک وصفاتنک
اول ربنک اولوغدر بولفظلر ایله سوره فی الله تعالی ننگ تمام اتماکنک حسن الاختتام در

❁ سورة الحديد مكية وهی تسع وعشرون آیات ❁

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) یعنی تعجب ایلا یوب پا کلا دیلار و تنزه ایلا دیلار اول
الله تعالی فی کل مخلوقاتلر ذاتندن وصفاتلارندن پا کلا نوب و تنزه ایلا یوب سبحان الله
العظیم و بحمده دیدیلر کوکدا کی فرشته لر ویردا کی مؤمنلر الله تعالی ننگ سبح لفظی
ایله سوره فی ابتدا ایلمکنک براعت استهلالدر دایم بنه لر اول الله تعالی به تسبیح
تحمید ایلامکرینه (وهو) اول الله تعالی (الْعَزِيزُ) بی نظیر و بی مثال ملکنک غالب
وقاهر در (الْحَكِيمُ) آخرنی بلوب اش قیلغوچی ویرا تقوچی الله تعالی در (له) اول
الله تعالی غه مخصوصدر (مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) کوکلردا کی ملکتلر ویردا کی ملکتلر
حاصل یردا کی و کوکدا کی نرسه لر بارچه سی الله تعالی ننگ در (يَحْيَى) ترگزور اول

الله تعالى یراتماقی ایله (وَبِمِیَّتٍ) یراتدوقنی اولتورور (وهو) اول الله تعالى (على
 کل شیءٍ قَدِیرٌ) هر نرسه لار اوزارینه قادردر یعنی ترکزمکنه واولتورمکنه قادر الله تعالى در
 (هُوَ الْاَوَّلُ) اول الله تعالى اَوَّل لرننک اَوَّلیدر بدایتسن (وَالْاٰخِرُ) آخِر لرننک آخیریدر
 نهایتسن (وَالظَّاهِرُ) بِلما کی آشکاره در بِنه لره اوله حواس ظاهره ایله ظاهر عالمدن قراب
 و فیکرلاب بِنه در الله تعالى نَنک ظاهر لکی یاکه بِنه لرننک ظاهر لرنی بِلگوچی الله در
 (وَالْبَاطِنُ) بِلما کی بِنه در بِنه لره حواس باطنه ایله یاکه بِنه لرننک کوننگلندا گی
 حال لرنی بلاچیدر (وهو بکل شیءٍ عَلِیمٌ) الله تعالى جمیع اشیا لرنی بِلگوچیدر (هُوَ الَّذِیْ)
 اول آنچلا بِن الله تعالى در (خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ) یراتدی کوکلرنی ویرلرنی و آنداغی
 اولغان نرسه لرنی (فِی سِتَّةِ اَیَّامٍ) آلتی کون نَنک اچنک یراتماقی نَنک اَوَّلی یکشنبه کون
 ایردی آخری جمعه کوننک یراتب نظام عالمنی تمام ایلادی (ثُمَّ) بو کوکلرنی ویرلرنی
 و آنلارده اولغان نرسه لرنی یراتدوقندن صونکره (اَسْتَوٰی) غالب اولدی یراتماقندن
 (عَلَى الْعَرْشِ) عرشنی یراتماقغه و آننک اولغان نرسه لرنی یراتماغه (یَعْلَمُ) بلور اول
 الله تعالى (مَایَحِیْ فِی الْاَرْضِ) شول نرسه لرنی بلور که کرر اول یرگا اولوکلردن ویغهورلردن
 (وَمَا یَخْرُجُ مِنْهَا) اول یردن چقاچق اولنلرنی و آغاچلارنی بلور (وَمَا یَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ)
 دخی بلور اول الله تعالى کوکدن ایند وکی رحمتلری و عذابلاری (وَمَا یُعْرَجُ فِیْهَا)
 دخی بلور اول کوک یوزینه آشفان نرسه لرنی ایند گو ویاوز عمللر کبی (وهو معکم)
 اول الله تعالى سزلر برله برگادر (اَیْنَمَا کُنْتُمْ) کرک فایومکاننک اولسانگزده (وَاللهُ بِمَا
 تَعْمَلُونَ بَصِیرٌ) هر نه مکانده اولوب هر نی اشلادوکنگنزی بلوب کورگوچیدر (لَهُ)
 اول الله تعالى غه خاصدر (مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ) یر یوزندا گی و کوکلر یوزندا گی
 ملکتلر (وَالِیُّ اللّٰهِ تَرْجِعُ الْاُمُورَ) اول الله تعالى صاری قایتقوچیدر بارچه اشلرننک عاقبتلری
 (یُوجِی الْعِلَلِ) کرتور اول الله تعالى کیچه نی (فِی النَّهَارِ) کوندن اچنه یعنی کون اوزایوب
 کیچه قسقارور (وِیُوجِی النَّهَارَ فِی اللَّیْلِ) دخی کرگوزور اول الله تعالى کوندن لرنی
 کیچه اچنه یعنی کیچ اوزایوب کون قسقارر (وهو) اول الله تعالى (عَلِیمُ بَذَاتِ الصُّوَرِ)
 کوکرا کدا گی مستور اولان اشیا لرنی اعتقادندن واسراردن بِلگوچیدر (اٰمَنُوا) ایمان
 کلتورنگزلر (بِاللهِ وَرَسُوْلِهِ) الله تعالى گا والله تعالى نَنک رسولینه (وَانْفِقُوا) دخی صرف

قیلونگنزلار مال لارنگزنی (مهاجعلکم مستغفلین فیہ) شوچیلاین ماللاره کم سزلار آنلار
 اورننه قایم مقام اولدنگز یعنی سزلردن اول بایلار کلدیلر دنیادان اوتدیلر نته که
 بعضلر یینک اسملرون ایشدوب بلورسز بعضیلر نی کتابلارده کوروب بلورسز نته که
 قاروننک صارانلقی کبی نی وحاتم طاینک جو مار دلغی کبی نی (فالذین آمنوا منکم)
 شوچیلاین کمسنه لر کم ایمان کلتور دیار محمد صلی الله علیه وسلم کا ای مکه جماعتلری
 (وانفقوا) صرف قیلدیلار مال لرنی الله تعالی یولینه اولان اشاره نته که ابو بکر صدیق
 و عثمان کبی و عبد الرحمن بن عوف کبیلر (لهم اجر کبیر) بولغوچیدر آنلاره آخرت
 اولوغ جالار (وما لکم) نی بولدی ای اهل مکه سزلاره (لاتؤمنون بالله) یعنی ای
 مکه جماعتلری هیچ بر منع ایتگوچی یوقدر الله تعالی گا ایمان کلتور ما کنگزدن (والرسول)
 حال بو کم اول پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم (یدعوکم) اوندایدی سزلرنی (لتؤمنوا
 ببرکم) تنکرنکوزگا ایمان کلتور ونگلر دیواوندایدی (وقد اخذ میثاقکم) شک سز
 آلدی الله تعالی سزلردن ایشانماق عهدنگزنی یعنی الله تعالی جانلار مزی یرانقاچ آنلاره
 خطاب قیلدیکه الست ببرکم بلی شهدنا لا نشرک ببر بنا انت خالقنا ورازقنا دیو جانلار
 جواب بیردیلر بونی میثاق کونی دیرلر (ان کنتم مؤمنین) اگر بولسانگز سزلر الله
 تعالی یه اینانغوچیلار دان آنداغ اولسه آشفونگز الله تعالی یه ورسولینه ایمان کتوررگا
 (هو الذی) اول آچیلاین الله تعالی در (ینزل علی عبده) ایندردی قولی محمد صلی
 الله علیه وسلم کا (آیات بینات) اوز نفسند واضح و غیرلرنی ایضاح قیلغوچی قرآن
 آیاتلرنی (لیخرجکم من الظلمات الی النور) سزلرنی چقارمق اوچون ایندردی اول
 قرآن آیتلرنی کفرلک قرانغولقدن ایمان نوری صاری (وان الله بکم) الله تعالی
 سزلرگا (لرؤف رحیم) البته الله تعالی بنک لرنه شفقت ورحم ایلا گوچیدر (وما لکم)
 نه نرسه منع ایلار کم سزلرنی ای اهل مکه یعنی هیچ بر مانع یوقدر (الاتنفقوا) الله
 تعالی یولینه ماللارنگزنی صرف ایدرگا مانع یوقدر (فی سبیل الله) الله تعالی یولینه
 (ولله میراث السموات والارض) حالانکه سزلار اولار سزلر کوکدا گی ویردا گی نرسه لر
 الله تعالی یه میراث فالغوچیدر هیچ کمن نرسه قالماسدر بس الله تعالی یه یولینه انفاق
 ایلا یوب کوب ثوابلارنی احرار قیلماقنگز اولیدر (لایستوی منکم) برابر اولماسدر

ای مهاجرینلر و انصارلر سزلردن (من انفق من قبل الفتح) شول من برابر اولماسدر
 الله تعالی یولینه صرف ایلادی مالنی مکهنی فتح ایتمازدن اول مکهنی آچدقندن گزین
 انفاق ایلا گوجی ایله برابر دگلدر (وقاتل) الله تعالی یولندن قبل الفتح توقشوقچیلار
 ایله بعد الفتح اولان غازیلار برابر دگلدر (اولئك اعظم درجه) قبل الفتح الله تعالی
 بولینه ماللارنی صرف ایلا گان غازیلار اولوغ درجه و مرتبه یوزندن شوخچیلارین کمسنه
 لردن (من الذين انفقوا من بعد وقاتلوا) شوخچیلارین کمسنه لردن بعد الفتح ماللارنی صرف
 ایلا ب غاز یلیق ایدانلردن اعظم در (ولا وعد الله الحسنی) هر ایکی طائفه یه الله تعالی
 کور کام و عدلر قیلمشدر اوجماح ایله و دیداری ایله بس تبشیر بالجنته یعنی اوجماح
 برله بشارت اون صحابه یه منحصر اولمادی تحت الشجره ده بیعت ایدانلر ایله منگده
 اوج یوز ایرانلره الله تعالی ننگ وعده قیلماقیدر (والله بما تعملون غیبر) ای ایکی
 طائفه الله تعالی سزلارننگ ماللارننگزنی صرف ایدوب غاز یلیق قیلماقننگزنی خبرداردر
 هر ایکی طائفه ننگ اجرلارنی ضایع ایلاماسدر (من ذالذی) آخچیلارین منلارنی بلور
 و خبردار اولور (یقرض الله قرضاً حسناً) کمدر الله تعالی یولندن ماللارنی انفاق قیلور
 الله تعالی دن اجر امید ایدوب قرض حسنه منزله سنک یعنی ماللارنی صرف ایدارلر
 الله تعالی یولندن مسجدر و مدرسه لر بنا ایلامک کبی (فیضاعفه له) بس آننگ اجرنی
 کوب زیاده قیلور و دوچندان قیلور اوندن یتمی یوزه و اراچه قوله تعالی مثل الذین
 ینفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبه انبتت سبع سنابل فی کل سنبله مائة حبه الایة (وله
 اجر کریم) بولغوچیدر اول مالنی خدای تعالی یولینه صرف ایدانلاره هرمتلی جالدر
 و مرتبه لار (یوم) شول کونک بولغوچیدر اول منفق لره اجر کریم (تری) کورورسن
 ای حمد (المؤمنین) مؤمن و منفق ایرانلرنی (والمؤمنات) دخی کورورسن مؤمنات
 منفقات خاتونلرنی (یسعی نورهم بین یدیهیم) یوکورر آنلرنگ انفاق نوری آلدولرندن
 (و بایمانهم) دخی اونکلارندن آندن مراد جمیع جوانبیلرندن نورلری بالقب ترور (بشریکم
 الیوم) فرشته لر ایدورلر سوئچ در سزلاره بو کون (جنات) کرونکلرلر اوجماح یورطنک
 اولغوچی باقچه لره (تجری من تحتها الانهار) آقار اول باقچه لر ننگ آستلارندن یلغهلار
 (خالدین فیها) منگو بولغان حالک سزلر اول باقچه لره (ذلك الفوز العظیم) بو نورلرنگ

جميع جوانبارنك اولماق اوجماعه ابد اولماق لاری اولوغ قول اوستون اولوب مقصود
لرینه ایرشما کدر (یوم) شول مؤمن و مؤمناتلر نك نورلری بیورد کی (يقول المنافقون
و المنافقات) ایتور لر اول منافق ایرانلار و منافقه خاتونلار (لَّذِينَ آمَنُوا) آنچالین ایمان
کلتور و اعمال صالحه لر قیلغانلره (انظرونا) قرانکر لر بزلر صاری (نقتبس من نورکم)
فایق آلیق سزلر نك نور نکزدن تا که سزلر نك مبارک یوز لر نکزه بقار ساق بزلره
چوق چوق راحتک ایرشادر دیر لر (قیلار جعوا وراکم) دینلور اول منافق ایرانلره
و منافقه خاتونلره قایتونکر لر دنیا صاری تا که بزلر کبی اعمال صالحه لر فی اخلاص ایله
اشلایه سزلر بوایتلما کی منافقلره استهن او چوندر (فالتمسوا نورا) امید ایدوب از لانکر لر
بز چالایون نورلی اولماقنی (فضر ب بینهم یسور) بس قیلنور اول مؤمنلر ایله منافقلر نك
آراسنک بر پرده اول اعراف عالمیدر (له) بولغو چیدر اول اعراف نك (باب) اشکاری
(باطنه فیہ الرحمة) اول اعراف نك مؤمنلر جهتنده الله تعالی نك رحمتلاری چوقدر
یعنی اوجماح یورطیدر (وظاهره من قبله العذاب) اول اعراف نك منافقلار جهتنده
عذابدر یعنی تموغ یورطیدر (ینادونهم) قیقرور لر اول منافقلر مؤمنلر کا اعراف نك
طشندن (الم نکن معکم) ایابولما دقمنی بزلر سزلر ایله دنیا یورطنده روزه توتغوچی
وزکات برکوچی و سائر اعمال شرعیه لر مزده شریکدر ایدوک (قالوا بلی) ایتور لار مؤمنلر
بلی بولدنکر اعمال ظاهرده بزننک کبی (ولکنکم فتنتم انفسکم) لکن سزلر دنیا
یورطنده اوز نکزنی نفاقه و شهوت کا کرفتار قیلد و نکز اوز جانگزغه اوز نکز فتنه
ایلا دونکر (وتر بصتم) مؤمنلر نك هلاک اولما فینه کوز توتد و نکز (وار تبتم) شک
قیلد و نکز دین اسلامده (وغرتکم الامانی) آلدادی سزلر فی دنیا مقصود لری (عتی جاء
امر الله) الله تعالی نك امری کلاچیه یعنی اولوم کونی کلاچیه دنیا یه مغرور اولد نکز
(وغرکم بالله) دخی آلدادی سزلار فی الله تعالی یه اخلاص ایله توبه ایلامکن (الغرور)
شیطان یعنی شیطان سزلر فی آلدادی الله تعالی نك رحمتی چوقدر بوکون توبه ایلاماسنک
یارون ایدار سن دیویبله و سوسه یه آلدانوب جمیع عمر نکزنی بلا توبه اوتکزد و نکز
(فالیوم) بوکون (لایؤخذ منکم) آلو نماسدر سزلردن (فدیة) مال برروب یولماق و هم
سزلره شفاعتی یوقدر (ولا) دخی یوقدر یولماق و شفاعتی بولماسدر (من الدین

كَفَرُوا ظَاهِرُهُ وَبَاطِنُهُ كَافِرٌ اُولَدِيْلَر (مَآوِيْكُمُ النَّارُ) سَزَلَرْنَنكُ قَرَار قِيْلَاقْ يِرَنگَز
 اوتدر (هَى) اُول اوت (مَوْلِيْكُم) اوت سَزَنكُ اَيَانگَزدر (وَبَيْسَ الْمَصِيْر) نِيَاوز
 اورلاچك اورندر اُول اوت (الْمَيَانُ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا) اَيَاوَقْت بُولمَادِيْمُو بِلِي اُولدى
 شوْنچِلَايِن صَحَابِه لِر كِه دَايِمُ الْاَوْقَات مَزَاج سَوَزَلَر نِي سَوَزَلَاشَوْرلَر يَعْنِي اَنلَر مَزَاج
 سَوَزَلَر نِي سَوَزَلَاشَمَا كَدِن تَوْبِه اَيِلَا سَوْنلَر زِيْرَا اَنلَار اَلله تَعَالٰى يِه وِپِيغْمِبِرِه اَيِمَان
 كَلْتَوْر گَانلَر دَاندر (اِنْ يَخْشَعْ قُلُوْبُهُمْ) كَوْنَكَل لَرِي يَوْمَ شَاقْلِيغِيْنِه وَخُضُوْعِيْنِه (لَنْ كُرَّ اَللهُ)
 اَلله تَعَالٰى نِي يَاد اَيْتَمَك اَيْلِه (وَمَا اَنْزَلَ مِنْ الْحَقِّ) وَاَنلَر غَه اَيْنِكَاْن حَقِّ قَرَاْنَنِي اَوْقِمَاق
 وَاَشْتَمَا كَلَرِي اَيْلِه (وَلَا تَكُوْنُوْا) بُولْمَاْن گَزَلَر اَي مُؤْمِنلَر (كَالَّذِيْنَ اُوْتُوْا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ)
 قَرَاْنَدِن اَوَّل كِتَاب بِيْر لِي گَان كَشِيْلَر كَبِي يِه وِديْلَر وَنَصْرَانِيْلَر كَبِي (فَطَالُ عَلَيْهِمُ الْاَمَدُ)
 بَس اَوْزُون بُولدى زَمَان اَوَّل كِتَاب بِيْر لِي گَان كَشِي لَر بَرَلَه پِيغْمِبِر لَر نَنكُ آْرَاسِي
 (فَقَسَتْ قُلُوْبُهُمْ) بَس پِيغْمِبِر لَر دِن آيِر وَلُوْبُ اَوْزَاق تَوْر مَاق سَبِيْلِي اَنلَر نَنكُ كَوْنَكَل لَر
 قَارَه بُولدى دَنِيَا غَه مِيْل اَيِدُوْب كِتَاب اَلله دِن وَاَنْبِيَا لَر نَنكُ مَوَاعِظ لَر نَدِن اَعْرَاض اَيِدُوْب
 بَاطِل اَشَلَر وَفَايِد سَز مَزَاج لَر اَيْلِه مَشْغُول اُولدِيْلَر (وَكَثِيْرٌ مِنْهُمْ) اُول اَهْل كِتَاب نَنكُ
 كَوْب لَرِي (فَاسْقُوْنَ) تَوغَرِي يَوْلَدِن چَقْعُوْچِي اُولدِيْلَر قَسَاوَت قَلْب لَرِي سَبِيْلِي
 اَوْزَلَر نَنكُ آْرَا لَر نَنكُ عِلْمَا وَصَحَاحِدِيْب تَوْهَم قِيْلَدُوْق كَشِيْلَر نِي نَنكُ حَكْم لَرِيْنِه وَهُوَ اَلَرِيْنِه
 اَيَا رُگُوْچِي اُولدِيْلَر (اعْلَمُوْا) شَكْسَز بِلُوْن گَز وَاَيْشْتُوْن گَزَلَر اَي مُؤْمِنلَر (اِنْ اَللهُ يَحْيِ
 الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا) بَدْرَسْتِي وَرَاسْتِي كِه تَر گُوزَر اَلله تَعَالٰى قَش كُوْنِي اُولد كِي يِر نِي
 اُولد كَدِيْن صَوْنَكُ يَاز هَوَاسِي بَرَلَه كَدَلَك سَزَلَر نَنكُ اُولدُوْكي كَوْنَكَل لَر نَنكُ نِي تَر گُوزَر
 اَلله تَعَالٰى نَنكُ ذَكْر نِي اَيْتَمَك بَرَلَه وَقَرَاْن اَوْقِمَاق بَرَلَه (قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاَيَاتِ) شَكْسَز
 رُوْشَان وَبِيَاْن اَيِلَادُوْك سَزَلَره قَرَاْن آيَا تَلَر نِي (لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ) شَايِد كَم عَقْلَنگَز اَيْلِه
 اِدْرَاك اَيِلَايِه سَزَلَر وَعَبْرَتَلَر آْلَا سَزَلَر اَلله تَعَالٰى نَنكُ كِتَابَنَدِن وَاحَادِيْث رَسُوْل اَلله دَان
 اَعْرَاض قِيْلُوْب اَوْزَنگَز نَنكُ خَطَا فِهْمَنگَز اَيْلِه عِلْمَا وَصَحَاحِدَان بُولْمَغَان كَشِيْلَر نَنكُ هَوَاسِيْنِه
 تَابِع اُولُوْب كِتَاب وَسَنَت يَوْلَدِن اِن خَارِج اُولُوْب ضَلَالَت وَبَدْعَت يَوْلَا رِيْنِه تَوْشَمَايِه
 سَزَلَر (اِنَّ الْمَصْدَقِيْنَ) بَدْرَسْتِي كِه اَلله تَعَالٰى غَه وَ اَلله تَعَالٰى نَنكُ رَسُوْلِيْنِه رَاسْتَلَاغُوْچِي
 اَيِرَانلَر يَا اَشَانِبْ صَدَقَه بِيْر گُوْچِي اَيِرَانلَر (وَالْمَصْدَقَاتِ) دَخِي رَاسْتَلَاغُوْچِي خَا تَوْنلَار

یا ایا شانونب صدقه بیر گوچی خاتونلار (واقرضوا لله قرضاً حسناً) الله تعالی غه قرض حسنه
 بیر گوچیلار یعنی طلب العلم لره وغازیلر نه که خدای تعالی بولند یور گوچیلر ماللارنی
 صرف ایلا گوچیلر (یضاعف لهم) دوچندان قیلنور آنلاره ثوابلار (ولهم اجر کریم)
 بولغوچیدر آنلره اولوغ یالار آندن مراد اوجماهدر (والذین آمنوا بالله) اول کیشیلر
 کم ایمان کلتور دیلر الله تعالی کا (ورسله) اول الله تعالی ننگ پیغمبر لرینه ایمان کلتور دیلر
 هر نه کم رسول الله غه مخالف اولغوچی سوز لر دن و افعال لر دن بیزار اولدیلار (اولئک)
 الله تعالی گا و رسول لرینه ایمان کلتور دوکی جماعتلر (هم الصادقون) آنلار در الله تعالی نی
 راستلاغوچیلار (والشهادۃ عند ربهم) آنلار در گواه لار قیامت کوننده الله تعالی ننگ
 حضورنده اوتکان امتلر اوچون گواهلر بیر گوچیلر زیر ا نوح علیه السلام قومی بزلر
 الله تعالی گانوح علیه السلام غه ایمان کلتور دوک دیود عوا قیلد و قلا رنده محمد علیه السلام
 امتلری انا ارسلنا نوحا سور هسنی اوقوب گواهلر بیر ور بیلده دیو بدرستی که نوح
 قومی نوحنی تکذیب قیلدیلار دیو (لهم اجرهم) اولغوچی آنلاره اولوغ اجر لر (ونورهم)
 اجر لر ی ننگ نور لاری بالقوچیدر (والذین کفروا) آنچلا ی ن کمسنه لر الله تعالی گا و الله
 تعالی ننگ رسولینه ایمانسنز اولدیلر (و کذبوا بایاتنا) دخی یالغانغه توتدیلار قرآن آیاتارنی
 (اولئک اصحاب الجحیم) بو ایمانسنز اولدق جماعتلر حجیم دیدکی تموغ ننگ اهل لر یدر
 (اعلموا) بلو نکزلر و اگاه اولونکزلار ای اهل ایمان (انما الحیوة الدنیا) بدرستی که
 وراستی که دنیا تر کلکی (لعب) باطل یعنی فایده سنز اویوندر (ولهو) آخر ته کړک
 اشلر دن منع ایلا گوچیدر (وزینة) کوزلره مستحسن کورنگوچی قلیل النفع اولان شیدر
 مگر دنیا ننگ نفعی شول کمسه لره در الله تعالی به عبادت ایلا دیلر و بار ماللارنی خدای
 تعالی یولینه صرف ایلا دیلر (وتفاخر بینکم) بر بر نکز آر اسنده بی فائده اولان
 ماقتانوشما قدر و ماقتمقدر (وتکاثرو فی الاموال والاولاد) مال و منال و اهل اولاد ننگ
 کوبلکی برلر بی فائده مباها تدر (کمثل غیث) بودنیا ننگ زینتی مال و منال و اولاد ننگ
 کوبلکی شوخچلا ی ن یغهور کبیدر (اعجب الکفار) تعجب کاتو شردی ا ی کون ا ی کوچیلر نی
 (نباته) اول یغهور صویننگ اوستور مکی ا ی کونلر نی و اولانلر نی (ثم یهیج) مونیدین صونک
 قورور اول اولانلر (فتراه مصفرا) کورور سن اول اولانلارنی صار غایغان (ثم یكون

خطأً) وموندين صوتك بولور اول اولانلر صنگان واولغان قاولدان اولغان (وفي الآخرة)
 بولغوچيدر عاصيلاره آخرتده (عذاب شديد) قاتيع عذاب (ومغفرة من الله ورضوان)
 بولغوچيدر مطيع لره وتائب لره گناهلردن يارلقناقلق ايلان والله تعالى دن راضيلاقدر
 (وما الحياة الدنيا) ايماسدر دنيا تروكلگي (الامتع الغرور) بر آلد اياچي قماچ
 كبيدر يعني بويوي تيز كيتدوكي كبيدر (سابقوا الى مغفرة من ربكم) مقدم آشفغوچي
 اولونگزلر تنگرنگنجل شاعنه ننگ يزلقماق اور نينه اول قاو اور ندر مسجده وارماق
 كبي وجهه نماز يينه يورمك كبي وجهه وارماق وغزايه وارماق كبي (وجنة) ذخي آشفغوچي
 اولونگزلر باقچه آلمغه (عرضها كعرض السماء والأرض) اول باقچه ننگ كينكلكي كوكلر
 ويرلر كبي (اعدت) حاضرلندي اول باقچه (للذين آمنوا بالله ورسوله) الله تعالى گا ورسول
 الله غه ايمان كلتورگان كشييلرگا (ذلك فضل الله) بنلر نينه بوچلاين باقچه بيرمك
 الله تعالى ننگ فضيلدر (يؤتيه من يشاء) بيرر اول فضلني تلاگان بنلر نينه (والله
 ذو الفضل العظيم) اول الله تعالى اولوغ فضل صاحبيدر (ما أصاب من مصيبة في الأرض)
 ايرشماذي هيچ قايقو يريوز ننگ يغه وريو قلغي كبي (ولا في أنفسكم) اوزنگزگا ايرشماذي
 مرض لري وموت اولاد وافر ب لركبي (الآفي كتاب) مگر لوح المحفوظه
 يازلمشدر (من قبل أن نبرأها) اول يرنى ونفسنى ومصيب لرنى يرا تماسدن اول
 (ان ذلك) بدرستيكة بو اشيالرنى لوح المحفوظه يازماق (على الله يسير) الله
 تعالى يه آساندر (لكيلا تأسوا) بونلر تقدير ايتولدى سزلر قايقورماس لقنكز اوچون
 (على ما فاتكم) سزلردن اوتكان وبتكان دنيا نرسه لاري اوچون (ولا تفرحوا) ذخي
 سزننگ شادلانماس لقنكز اوچون (بما آتاكم) اول الله تعالى بيرگان دنيا نعمت لري
 برلان (والله لا يحب) شكسز الله تعالى سوماسدر (كل مختال) هر دنيا مالى برله تكبرلك
 قيلوب حقن باش تارتقوچي نى (فخور) دنيا مالى برله ماقتانغوچي نى (الذين يبخلون)
 شونداق صارنلق قيلورلار (ويا مرون الناس بالبخل) وبيورلر آدميلارنى صارنلق
 قيلورغه (ومن يتول) بر من يوز چورر اولسه يعنى الله تعالى ورسول الله بيوردو قلارينه
 بويون صونماسه (فان الله هو) بدرستى كه وراستىكة اول الله تعالى (الغنى) هيچ بر
 نرسه گا محتاج ايرماسدر (الحميد) هيچ نرسه گا احتياج سز جميع كمالات برله او كولمشدر

(لقد أرسلنا) شكسز يبارك بزلار (رسلنا) اوزمزنك پيغمبرلارمزن (بالبينات) واضح
وقوى معجزه لر ايله (وانزلنا معهم الكتاب) ايندوردك آنلاره كتاب لرنى حقنى بيان
قىلماق اوچون وصوا بنى باطلدن تميز ايتمك اوچون (والميزان) دغى ايندوردك
ميزاننى (ليقوم الناس بالقسط) تاكه آدملىر عدالت برله تعامل قىلور اوچون (وانزلنا
الحديد) چقارمزن بزلر تيمورنى ارگوچى معدننن يا كه ايندوردك تمورنى كوكدن يعنى
تيمور معادننى كوكدن الله تعالى امرى ايله جبرائيل عليه السلام ايندرى يريوزينه
تاكه يرده اوسوب چوق اولور چون علامه زخشرى كشافند ذكر ايلامشدر تورت
بركات كوكدن اينمشدر ديدى برسى تمور ايكنچسى اوت اوچونچسى صوتور توچسى
توزدر (فيه) بولغوچيدر اول تيمورده (باس شديد) فاتى حكم لك آندان كوبه يصاب
كيارلر ودغى آلت عرب لار قىلورلار قاچ كى ملتوق وطوب كى (ومنافع للناس)
بولاردن غير آدميلره منفعتلىر چوقدر بالطه پچاقلر وپچقى لروغيرى آلت لرنى تموردن
قىلورلار (وليعلم الله من ينصره) البته الله تعالى كه نصرت بيرورنى وكيار نصرتلى
بولورنى آلت عرب لر ايله (ورسله) الله تعالى ننگ رسولينه نصرت اولورنى (بالغيث)
غايب دن بلگوچى الله تعالى در (ان الله قوى) بدرستى كه الله تعالى قوى در هر اشكا (عزيز
غالب در هيچ كم ننگ نصرتنه محتاج ايرماسدر مؤمنلره جهادنى بيوردى اوزلارينه
منافع آخرت ودينانى حاصل قىلماق اوچون بيوردى (ولقد أرسلنا نوحا وابراهيم) بدرستى
وراستى كه يباردوك بزلار حضرت نوح وابراهيم عليهما السلامنى (وجعلنا فى ذريتهما)
دغى قىلدوق بزلر نوح ايله ابراهيم عليهما السلام نك ذريت لرنندن (النبوة) پيغمبرلرنى
يوسف وموسى وهارون كى وداود وسليمان وصالح كى (والكتاب) دغى تورات
كتابنى قىلدوق وانجيل وزبور وقرآن كى بدرستى كه بوپيغمبرلر ابراهيم ذريتندن
ايردى (فمنهم) بس اول ابراهيم ذريتندن اولغوچى قوم ننگ بعضيلرى (مهتد)
توغرى يولغه كونگوچيلر اولديلار (وكثير منهم فاسقون) كوبرا كلرى اول ابراهيم
عليه السلام ذريتندن اولانلر اولوب احكام انبياغه انقياد قىلغوچى يولدان چقغوچى
اولديلار (ثم قفينا على اثارهم) موندن صونك ابراهيم ونوح عليهما السلام ننگ
امتلارينك آرتندن آنلارنك ازچه (برسلنا) اوزمزنك اياچيلارمزن يباردوك حنظل

بن صفوان کبی وشعیا کبی ونون کبی (وقفینا بعیسی ابن مریم) ودخی آنلار آرتوندن
 مریم اوغلی عیسی علیه السلام (واتیناه الانجیل) وبیردوک اول عیسی علیه السلامغه
 انجیل کتابینی (وجعلنا) دخی قیلدوق بزلر (فی قلوب الذین اتبعوه) اول عیسیایه تابع
 اولغان کشیلر ننگ کونکل لرینه (رافه) یومشافلقتنی (ورحمه) بر برینه شفقتنی (ورهبانیه
 ابتدعوها) یعنی مطعم ومشرّب وملبس فی ومنکح فی وغلا یقدان انقطاع فی اوزلری اختراع
 وابداع ایلدیلر (وما کتبناها علیهم) یازمادوق بزلر یعنی بیورمادق آنلار فی رهبانیت
 اولورغه یعنی قاره طون اولورغه (الا ابتغاء رضوان الله) مگر بیوردوق آنلاره الله تعالی ننگ
 رضالقتنی طلب قیلماقنی (فما رعوها) بس رعایه قیلما دیلار آنلار اطاعتنی وملتنی
 (حق رعایتها) حق رعایه ایلاما دیلر بلکه افراط وتفریط ایلدیلر (فاتینا الذین امنوا)
 بس بیردوک آنلار ننگ ایمان کلتورگانلرینه (منهم) اول ایمان کلتورگانلردن (اجرهم)
 یاللارنی یعنی آنلارنی اوجماح اهلندن دیو حکم ایلا دوم (وکثیر منهم فاسقون) اول اوتکان
 امتلر ننگ کوبرا کلری الله تعالی یولندن چقغوجی اولدیلار (یا ایها الذین امنوا)
 ای عیسی یه وموسی یه علیهما السلام ایمان کلتوردو کی کمسنه لر (اتقوا الله) قورقونگنر
 الله تعالی دن (وامنوا بر سوله) دخی ایمان کلتورنگنر لر الله ننگ رسولی محمد صلی الله علیه
 وسلم گا (یؤتکم کفیلین من رحمته) بیر رسز لر الله تعالی ایکی اولوش رحمتنی بری
 اوز رسول لرنگزه ایمان کلتوردو کنگز اوچون ایکنجسی محمد علیه السلامغه ایمان
 کلتوردو کنگز اوچون (ویجعل لکم نوراً) قیلور الله تعالی آلدونگزه نورنی (تمشون به)
 یورورسز اول نور ایلان صراط کوپرسندن ابن عباس ایدی نوردان مراد قرآندر
 یعنی قرآن یولی ایله یورر اولسانگنر قرآن سز لرنی الله تعالی گا واصل ایلار (ویغفر لکم)
 یارلقار سز ننگ گناه ننگنر فی (والله غفور رحیم) اول الله تعالی در بندلر ننگ گناه لر فی
 عفو ایلا یاجی وبنل لرینه رحیم ایلا یوب تموغدان آزاد ایلا یاجیدر (لتأیلم اهل الکتاب)
 تا کم بلما کلک اوچون کتابلار اهل لری (الا یقدرون) قادر ایرماس لاردر اول
 اهل کتابلار (علی شیء) هیچ بر نرسه یه قادر اولماز لاردر (من فضل الله)
 الله تعالی ننگ فضلنی اوزلرندن حاصل قیلماقغه (وان الفضل بید الله) یعنی فضل
 ایلامک وبر بنده سنی عالم ایلامک پیغمبر واولیا ایلامک بارچه لاری الله تعالی

روسی وافر نچ لغت لری ایله سوکسه لربار چه لری ظهار حکمینه کرور (ماهن امهاتهم)
ایماسدر اول خاتونلری آنلار ننگ آنالری (ان امهاتهم) ایماسدر آنلر ننگ آنالری
(الآلای) مگر اول خاتونلر در آنالری (ولنهم) آنلر فی توغردی اول خاتونلر (وانهم)
بدرستی که اول ظهار قیلدوقی کهنه لرب (لیقولون) البته ایتورلر (منکر من القول)
شریعت کاموافق سز سوزنی (وزورا) ظاهر یالغان سوزنی ایتورلر (ان الله لعفو غفور)
بدرستی که اول الله تعالی بنده لرب ننگ کناهلر فی عفو ایلا یاجیدر و یار لقاغو چیدر
بواورنده کفارت ایله (والذین یظاهرون من نسائهم) شوچلاین ایرانلر که
خاتونلار فی ظهار قیلورلر (ثم یعودون لها قالوا) موندین صونک فایتورلر الفت کا
اوکونورلر ایتدکی سوزلرینه (فتحریر رقبه) بس کرا کدور اول فایتوقچی لره
ظهار گناهنه کفارت اوچون بر قول آزاد ایلاما کرا کدر اول قول امام اعظم مذهبی دور
امام شافعی مذهبنده قل مؤمن اولماق شرط در (من قبل ان یتماسا) جماع قیلما سدن
اول قلنی آزاد ایلاسون (ذلکم) بس سز لره ظهار اوچون قول آزاد ایتما کبرله (توعظون به)
وعظ لانور سز و بیورلور سز (والله بما تعملون خبیر) الله تعالی سز ننگ قیلدوقی
عمل لرب کزدن خبر دار در (فمن لم یجد) بس برا گو تابماسه قل آزاد ایتار گامال
(فصیام شهرین متتابعین) بس واجبدور آنکا ایکی آی تو توش روزه توتماقی هر
آی لری او توزار کوندن اولسون حتی که ایلیلی توقز کون روزه تو توب بر کونی
آچسینه کادان آلتمش کوننی تمام ایلاسون (من قبل ان یتماسا) جماع قیلما سدن اول بولسون
روزه توتماقی (فمن لم یستطع) اگر اول من روزه توتارغه قادر اولماسه مرض اوچون
یا قار تلغی اوچون یافرط شهوت اولوب جماع غه صبره قادر اولماسه (فأطعم ستین
مسکیناً) بس واجبدور آنکا آلتمش مسکینه طعام بیرماک شهرنده قایو آشلقنی
کوبراک اشارلار شوننگ اونندن یا اوتما کندن تور تگر اونکا بیرماک لازم در
(ذلک) بواشلر ننگ بولای بیورلماقی (لتؤمنوا بالله ورسوله) سز لرب ننگ ایمان
کلتور مکنکز اوچوندر الله تعالی یه و آننگ پیغبرینه (وتلک) او شومون کورات حکم لرب
(حدود الله) الله تعالی ننگ بیان قیلغان چیکری در (وللکافرین عذاب الیم) بولغو چیدر
کافر لره و مکنذب لره قاتی رنجداچی عذابلر (ان الذین یجادون الله ورسوله) بدرستی که

اول کشیلر کم مخالفت قیلور لر الله تعالی و رسول الله چیکندان باشقه بر چیک چقار لر
 (کُتُبُوا) یوز توبان قیلنور لر و هلاک اولور لر (کَمَا کُتِبَ الدِّينُ مِنْ قَبْلِهِمْ) نته که
 یوز توبان اولوب هلاک اولدی یلار اولگی پیغمبر لر ننگ امت لر ی انبیالر ننگ چیک لرینه
 خلاف قیلدقلاری اوچون (وقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ) شکسز ایندرک بزلر روشن
 بولغوجی آیاتلری بس خدا و رسول الله ننگ حد و دلا رینه ایارنگز لر و رسول الله ننگ
 حد و دلر نندن تجاوز ایلاب علماء صورت ننگ صوفی جهال لر ننگ رسمینه ایار مایه سز لر
 (وَالْكَافِرِينَ) بولغوچیدر کافر لره (عَذَابٌ مُهِينٌ) خورلقغه توشر گوچی عذاب لر
 (یوم) قیامت کون ننگ (بِيعْتَهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا) قوبارور الله تعالی آنلار نی قبر لر نندن
 بار چه لر نی (فَیَنْبِئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا) بس خبر بیرور الله تعالی قیلغان اعمال لر نندن (أَحْصَاهُ اللَّهُ)
 صایندی الله تعالی اول اعمال لر نی یعنی الله تعالی ننگ علمی احاطه قیلدی اول اعمال لر نی
 (وَنُفُوسَهُ) آنلر اوزلری اونتدی یلر قیلغان اعمال لر نی (وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ)
 اول الله تعالی هر بر نرسه لر گا حاضر در هیچ نرسه آنکا مخفی دگلدر (الْمُتَرِّ) ایا
 کور ماز می سز یعنی کور ورسز و بلور سز (ان الله) شکسز الله تعالی (یَعْلَمُ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) بلور الله تعالی کوکدا گی ویردا گی نرسه لر نی (مَا يَكُونُ)
 بولماسدر (مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ) اوچ کشی بری بری ایله یاشرون سوزلا شور (الاهو
 رَابِعُهُمْ) مگر اول الله تعالی آنلار قاتونده تور تنچی کشی کبیدر آنلار ننگ سوز لر نی
 بلگوچیدر (وَلَا خُمُسَهُ الْاَهُو سَادِسُهُمْ) یوقدر بری بری ایله یاشرون سویلاشکوچی
 بش کشی مگر الله تعالی آنلار ننگ آلتنجیسی منزله سنک آنلار ننگ سوز لر نی بلور
 (وَلَا اَدْنَى مِنْ ذَلِكَ) یوقدر بومذ کور عدلردن کیم بر یا ایکی کیی (وَلَا أَكْثَرَ)
 یوقدر بومذ کور عددن کوپ (الاهو معهم) اول الله تعالی آنلار بر له بر گادر جمیع اقوالار
 و افعال لر نی بارونی بلور (اَیْنَمَا كَانُوا) هر قایو اورن لارده بولسه لارده (ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ)
 موندین صونک خبر بیرر آنلاره (بِمَا عَمِلُوا) قیلغان عمل لر نندن (یَوْمَ الْقِيَامَةِ) قیامت
 کون ننگ (ان الله بَکُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) بدرستی که و راستی که الله تعالی هر نرسه نی بلگوچیدر
 (الْمُتَرِّ) ایا کور ماز می سز یعنی کور ورسز و بلور سز (اِلَى الدِّينِ نَهْوًا) شول کشیلر نی
 نهی ایتدی لر (عَنِ النَّجْوَى) مؤمنلر آلدونده یاشرون سویلاشما کدان بو آیات ننگ

سبب نزولی اول ایدی که مدینه ده بولغوجی یهودیلر و منافقلر بری بری ایله یاشرون
 سوزلاشورلر ایدی و کوزلرنی قصو شوب بر برینه اشارت ایدرلر ایدی مؤمنلر
 بو حاللرنی کوروب قورقارلار ایدی بیلهدیو مسلمانلار عسکرینه شوچی اولوب فتنه
 قوبارورلار دیو الله تعالی آنلرنی بوندای یاشرون سویلاشما کدن نهی ایلا دی بونلر نهی
 لنمادیلار (ثم یعودون) نهی دن صونک قایتور اولدیلار (لما نهوا عنه) آن دین منع لانگان
 اشارینه (ویتناجون) یاشرون سویلاشور بولدیلار (بالا تم) گناه بولور سوزلرنی
 (والعدوان) مؤمنلره دوشمانلقتی (ومعصیت الرسول) پیغمبر علیه السلام غه خلاقلق
 قیلماقلقتی (وَإِذَا جَاؤُكَ) هر چقان سنکا کیلسه لر ای محمد (حیوک) او کارلر سنی
 ای محمد یعنی سنکا ملاقات اولوب سلام بیرمک اورنینه (بما لم یحییك به الله) خدا آنک
 برله تحیه قیلماغان سوز برلان السلام علیکم اورنینه علیکم السلام دیرلر معناسی بودر ای
 محمد اولوم سنکا اولسون دیماک دور (ویقولون فی انفسهم) ایتورلر اول منافقلار اوز
 آرالارنک (لولا یعذبنا الله) هلاشمی الله تعالی بزلرنی عذاب ایتارمو ایکان (بما نقول)
 بزلر ایتکان سوز سببلی بزلرنی یعنی اگر پیغمبر اولسه ایردی الحال بزلر ایتدوکی
 سوزمز اوچون عذاب کمایدر دیرلر ایدی (حسبهم جهنم) یتار آنلاره جهنم تموغی
 (یصلونها) کرورلر اول جهنم تموغینه (فبئس المصیر) بس فی عجب یمان بار اچق
 یردر اول جهنم (یا ایها الذین آمنوا) ای آندایون ایمان کلتور دوکی کمنسه لر (إذا
 تناجیتم) هر چقان سویلاشور اولسانگز (فلاتنجاوا) بس سویلاشمانگز (بالا تم) گناه
 اولور سوزلرنی (والعدوان) مسلمانلاره دوشمانلق اولور سوزلرنی (ومعصیت الرسول)
 پیغمبر گامعصیت و مخالفت اولور سوزلرنی (وتنجاوا) سویلاشونگز (بالبر) ایند گولک
 سوزلرنی (والتقوی) کفر و بدعت و معصیت دن صافلانماق سوزلرنی (وأتقوا الله)
 قورقنگزلر الله تعالی ننگ قهرندن (الذی الیه تحشرون) اول الله تعالی کم قیامت
 کوننک آنکا عشور اولور سزلر (انما التجوی) شکسنر گناه سوزنی سویلاشمک (من
 الشیطان) شیطان اندر (لیحزن الذین آمنوا) مؤمنلرنی حزن گا صالمق اوچون
 (ولیس بضارهم) ایماسدر اول گناه سوزلارنی سوزلا گوچیلر ضرر تیکور گوچی ایماسلر
 مؤمنلر اوزرینه (شیئا) هیچ بر نرسد گا (الاباذن الله) مگر ضرر تیکور ولار الله تعالی ننگ

تلامكى برلان (وعلى الله فليتوكل المؤمنون) الله تعالى اوزرينه ايتكل كم توكل قيلسون
 مؤمنلر (يا ايها الذين امنوا) اى آچلاين ايمان كلتور دوكى مؤمنلر (اذ اقبل لكم) هر
 چان ايتلسه سز لر كايعنى اوندالسانكز بر مجلسه اول مجلسه دينلسه سز لره (تفسحوا في
 المجالس) كينكلك قيلونكز مجلس لرنكزنى تا كه كلكان كشيلر اولتور راوچون (فافسحوا)
 بس كينكلك قيلونكز مجلسنى تا كه صونكغى كلكان كشيلر اولتور راوچون تا كه بر
 برنكز كايابشوب اورون بير اسز لر (يفسح الله لكم) بر برنكز كايابشوب اورون بير كانكز
 اوچون الله تعالى كينكلك قيلور سز لره اوجماح ده (واذا قيل) اكر ايتولسه سز لره
 (انشزوا) تورونكز نماز اوچون يا جهاد اوچون يا غيرى خيراش اوچون (فانشزوا)
 بس تورونكز لر (يرفع الله الذين امنوا منكم) كوتارونكى مرتبه ده در آچلاين كمسنه لر كه
 ايمان كلتور ديلر آنلار سز نك آرانكز ده اى مدينه جماعتلرى (والذين) دغى آچلاين
 كمسنه لر كوتارونكى مرتبه ده در (اوتوا العلم) بيرلدى آنلار غه علم لك (درجات) درجه لر
 يوزندن كوتارونكى در نادان لاردان (والله بما تعملون خبير) اول الله تعالى سز لرنك
 قيلدوقى اعمال لرنكز دن خبر دار در (يا ايها الذين امنوا) اى آندا يون ايمان كلتور دوكى
 كمسنه لر (اذ اناحيثم الرسول) هر چان سوز لشور اولسنكز رسول الله برلان (فقدموا بين
 يدي نجويكم) بس رسول الله ايله سويلاشما كنكز دن الكارى بيرونكز لر (صدقة)
 صدقه نكز نى روايتدر ايس عباس دن پيغمبر مژدن سؤال صور غوچيلار چوق اولديلار
 حتى كه آشارينه و اچارينه مشقت اولدى الله تعالى تلادى پيغمبر نندن مشقتلر نى سهل ايدار
 اوچون قومه آيات ايندردى كه اى مؤمن لر پيغمبر كا سؤال اوچون كرور اولسانكز
 سؤال نكز دن الكارى صدقه بيروب بعده سؤال لرنكز نى صور انكز ديوامر ايلدى
 (ذلك غير لكم) سز لرنك بوضقه نكز نى مقدم ايدوب بعد سؤال لرنكز نى صور اما قنكز
 خير لودر سز لره (واطهر) كناه لرنكز دن پاك لك در (فان لم تجدوا) بس اكر
 تابماسانكز صدقه بيرور نرسه (فان الله غفور رحيم) بس بدرستى كه الله تعالى سز لرنك
 كناه لرنكز نى عفو ايلاب رحيم ايلا گوچيدر (اشفقتم) ايا يارلى بولودن قور قامى
 سز لر (ان تقدموا بين يدي نجويكم صدقات) پيغمبر ايله سويلاشما لك نكز دن اول
 صدقه لر بيرمك سببلى (فاذلم تفعّلوا) اكر قيلماسانكز بوضقه بيرما لك نى هر

زمانده (وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ) تجاوز قیلدی الله تعالی سز لردن یار لی بولودن قور قماقندیزی
 (فَاقِمْوا الصَّلَاةَ) بس قایم قیلونکیز لر فرض نماز لار نی (وَاتُوا الزَّكَاةَ) بیر نکیز ز کانتی
 بو ایکی اشدہ نقصانلق قیلما نکیز لار (وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ) الله تعالی یه ور سولینه اطاعت
 ایلانکیز لر جمیع او امر ده (وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ) الله تعالی خبر دار در سز لر نیک
 اعمال لر نکیز دن (أَلَمْ تَرَ) ایاکور ماز می سن ای محمد بلی کور رسن (إِلَى الدِّينِ)
 شول کمنسه لر نی (تَوَلَّوْا) دوست توتدی لر (قَوْمًا) شوخچالاین قومنی دوست توتدی لر
 اول منافق لر و یهود یلر ایردی (غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ) اچیغ قیلدی آنلره الله تعالی
 بو آیات منافق لر حقندہ ایندی زیر آ نلر مؤمنلر نیک سر لر نی یهود یلره ایتور لر ایردی
 (مَا هُمْ) ایماسدر اول منافق لر (مِنْكُمْ) سز لردن ایر ماسدر ای مؤمنلر (وَلَا مِنْهُمْ)
 دخی ایر ماسدر یهود یلردن بلکه ایکی آ راده آر لی بیر لی یور کو چیلر در شونک او چون
 منافق اسمی بر لان اسم لشمش لر در (وَيَكْفُرُونَ) آند اچار لر اول منافق لر (عَلَى الْكُذْبِ)
 یالغان اور نغهر وایت در بر کون پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم عبد الله بن سلول کا ایدی
 زیر اول منافق لر نیک باشی ایردی یا عبد الله بن سلول سن بنی یار انلر نیک ایلان سو کار سن
 یار انلری بر له آ نط اچدی لر بالله یار سول الله سز لر نی سو کد و کمز یوقدر (وَهُمْ يَعْلَمُونَ)
 حال آنکه اول منافق لر بلور لر آند لر ی نیک یالغان ایر دو کنی (أَعَدَّ اللَّهُ) حا ضر لادی
 الله تعالی (لَهُمْ) اول مغضوب منافق قوم او چون (عَذَابًا شَدِيدًا) قاتی رنج داپی
 عذابنی (أَنَّهُمْ) بدرستی که اول مغضوب منافق لر یهود یلر (سَاءَ مَا) نی یا وز در (كَانُوا)
 بولدی لر اول مغضوب منافق لر و یهودی قومی (يَعْمَلُونَ) عمل قیلغوچی اولدی لر
 تخریف تور ات کبی انبیالار نی اولتور ما کبی بیز لر خدا نیک او غلنلار یمز دیما کلری
 کبی (اتَّخَذُوا إِيْمَانَهُمْ جُنَّةً) توتدی لر اول منافق لر آند لر نی قالقان اول یالغان آند
 بر له جان و مال لر نی صاقلار لار (فَصَدُّوا) بس منع ایتدی لر (عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ) الله تعالی
 یولندن یعنی ایمان کلتور ما کدن و قر آن بر له عمل قیلما قدن منع ایتدی لر (فَلَهُمْ)
 عذاب مهین) بس آنلار غه در خور لقفه توشر گوچی عذاب (لَنْ تَغْنِي عَنْهُمْ) آنلار غه
 فایده بیر ماسدر الله تعالی نیک عذابندن قوتقار ماسدر (أَمْوَالُهُمْ) آنلار نیک مال لاری
 فایده بیر ماسدر (وَلَا أَوْلَادُهُمْ) دخی بالالاری فایده بیر ماسدر (مِنْ اللَّهِ) الله تعالی نیک

عذابندن (شیئا) هیچ بر نرسه کا (اولئک اصحاب النار) مونلاردر اوت ایالری
 (هم فیها خالدون) آنلار اوتده منگو قالغوچیلاردر (یوم یبعثهم الله جمیعا) قیامت
 کوننده قوبار الله تعالی آنلرننک باری (فیحلفون له) بس آنده آنطایتار لر الله تعالی غه
 بز مؤمنلر مز دیو (کما یحلفون لکم) سزله آنطایتکان کبی (ویحسبون) گمان
 ایتار لر آنلار (انهم علی شیء) اوزلری یالغان ایمانلارنی بر فایدالی شی در دیو
 (الا انهم هم الکاذبون) آگاه اولغلای محمد آنلاردر چن یالغانچیلار (استخوذ علیهم)
 غالب اولدی اول منافقلاره (الشیطان) شیطان غالب اولدی (فانسا هم) بس اونئدردی
 اول شیطان آنلار غه (ذکر الله) الله تعالی یادنی (اولئک حزب الشیطان) بونلاردر
 شیطان لشکری و تابع لری (الا ان حزب الشیطان) آگاه اولغل بدرستی که شیطان
 لشکری (هم الخاسرون) آنلاردر آخرتده زیان کار اهل لری (ان الذین یعادون
 الله ورسوله) بدرستی که آنلار خلاف قیلدیلار الله تعالی غه و الله تعالی ننک رسولینه
 (اولئک فی الاذنین) مونلاردر خور و حقیر لر جمله سندن (کتب الله) یازدی الله تعالی
 لوح المحفوظده (لا غلبن انا) البته غالب بولور من دیو (ورسلی) منم رسول لروم غالب
 بولغوچیلاردر توقوش ایله یا عجت لر ایله (ان الله قوی عزیز) بدرستی که و راستی که
 الله تعالی قوتلیدر حکمنده غالب اولغوچیدر (لا تجد قوما) تابماس سن ای محمد
 شوخیلارین قومنی (یؤمنون بالله و الیوم الآخر) ایمان کتور لر اول جماعتلر الله تعالی غه
 و قیامت کونینه (یوادون) دوست تو تقوچی ایماسلردر (من حاد الله ورسوله) الله تعالی کا
 و رسولینه مخالف قیلغان کشیلر نی (ولو کانوا اباء هم) اگر چندینکه اول مؤمنلر ننک
 اتالاری اولسه ده دوست تو تماس لاردر (او ابناء هم) یا اوزلاریننک اوغلانلاری اولسه ده
 (او اخوانهم) یا بر توغان قرنداشلری اولسه ده (او عشیرتهم) یا اورغلاری اولسه ده
 (اولئک) او شبو الله تعالی غه و رسول الله غه خلاف قیلغان کشیلر نی دوست تو تماغان
 جماعتلر (کتب الله فی قلوبهم الایمان) ثابت قیلدی الله تعالی آنلار ننک کونکل لرنده
 ایماننی (واید هم) قوتلانئدردی آنلارنی (بروح منه) اول الله تعالی دن
 بولغان رحمت برلان یا که قرآن برلان و حجت لر برلان (وید خلهم جنات)
 کر کزور آنلارنی او جماح یور طنده اولغوچی باقچه لاره (تجرى من تحتها) آغار اول

باقچه لر آستندن (الأنهار) یلغهلر (خالدین فیها) منکو بولورلار آنلار اول باقچه لارده
 (رضی الله عنهم) راضیلر الله تعالی آنلاردن (ورضوا عنه) ودغی راضی اولدیلار
 آنلار اول الله تعالی دن (أولئك) اوشبو جماعتلر (حزب الله) الله تعالی ننگ لشکریدر
 آنلار دین اسلامه نصرت بیرورلر (الآن حزب الله) آگاه اولغل ای محمد بدرستی که
 الله تعالی ننگ حکمینه تابع اولغان جماعتلر (هم المفحون) آنلار در چن قوتلغو چیلار
 مفحون لفظی ایله سوره فی الله تعالی ننگ تمام ایتمه کی حسن الاختتامر نته که بلاغت
 اهلینه مخفی دکلر تأمل

❁ سورة الحشر مدنیة وهی اربع وعشرون آیات ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(سبح لله ما فی السموات وما فی الأرض) یردادشی وکو کداکی خلقلار الله تعالی فی جمیع
 نقصانات لردن وخلقوقاتلره مشابیهت دن منزله ایلا یوب سبحان الله العظیم وحمده دیدیلار
 (وهو) اول الله تعالی (العزیز) حکمنن غالب اولغوزچی بی شبیه و بی نظیردر (الحکیم)
 هر اش لرنی بلوب قیلغو چیلر الله تعالی ننگ سوره فی سبوح لفظی برله ابتداء قیلماقنده
 براعت استهلال در شوننگ اوزرینه که الله تعالی یه جمیع خلوقات تسبیح و تقدیس ایلا گو
 چیلاردر (روایتدر رسول الله هجرت قیلوب مدینه کا کلکاج بنی نضیر قبیلله سی بر مصالحه
 قیلدیلار بوشروط ایله بنی نضیر رسول الله برلان عار به قیلما سقه وهم یاردم بیرماسکا
 لکن اوزلری اهل کتاب ایردیلر رسول علیه السلام بدر توقشده مشرکله غالب
 اولدی بوبنی نضیر ایدیلر والله بزلر تورانده محمد ننگ نعتنی کوردوک محمد بر
 توقشده غالب اولاققدر آننگ دینی قیامته دیکن قالاققدر واحد توقوشنک مؤمنلر کاشکست
 بولماقنی کوروب شبه لاندیلار رسول الله غه عداوت فی اظهار ایلدیلر وعهدلر فی صندوق دیلر
 آنلار ننگ اولوغی کعب بن اشرف ایردی چون که بو کعب بن اشرف قرق آطلو
 یهودیلر برله مکه کا بار دیلر وقریش برله عهد ایتدیلار رسول الله ضررینه بر اتفاقده
 اولوب ابوسفیان قرق قریش برله وکعب بن اشرف قرق یهودی برله مسجد حرامغه
 کردیلار رکن برله بیت آراسنده بربرندن عهد میثاق آلدیلر کعب یولد اشلاری
 برله مدینه کا قایتدی وجبرائیل علیه السلام رسول الله غه بنی نضیر برله قریش ننگ

عهد و پیمان لار نیدن خبر بیردی رسول علیه السلام کعب بن اشرف ننگ رضاعی قرنداشی
محمد بن سلمه کابیوردی کعب بن اشرفنی اولتورور کا محمد بن سلمه کعبنی حصار دن
تفرج قیلالق دیوب آلوب چقب اولتوردی و ایر تاسون رسول الله بنی نصیر ننگ اوستنه
باردی آنلار مدینه ننگ بر طرفنده بر قلعه ده ایر دیلر اول قلعه ننگ اسمی زهره ایردی
پیغمبر علیه السلام ایدی شهر نکزدن چقنکز لر آنلار ایدیلر اولما کمز خیر لودر شهر مزدن
چقماقدن دیدیلر عبد الله بن ابی منافق آنلار غه یا شرون خبر صالیدی حصار نکزدن
چقمانکز اکر توقش قیلسه لر بز سن ننگ طرفنکز دن مز و سزنی تاشلاماز و اگر سز لرنی
یر نکزدن یبار سه لر بز هم سز ننگ بر له کتار مز بس شهر ننگ قپوغ لرنی بغلادیلر رسول
الله لشکری بر له کیلب یکر می پر کیچ قاماب یاتدی الله تعالی آنلر ننگ کونکل لرینه
قورقو صالیدی مصالحه طلب قیلک یلار رسول الله آنلر غه کو چما کدن غیری اشنی قبول
قیلمادی آنلر شهر لرندن کو چما کئی قبول ایتوب صاح ایلک یلار زهره قلعه سندن
بعضیسی شامغه بعضیسی اذر غانغه کو چدیلر و بعضیسی اریخانغه کو چدیلر مکر
ابو الحقیق وحی بن احطب اوز لرین ننگ جماعتلری بر له خیبر کا کو چدیلر شمدی زهره
قلعه سی خراب و معطل در مدینه بر له زهره قلعه سی ننگ آراسی اون بش چاقروم اولور
الله تعالی آنلار ننگ هال لر ندن خبر بیردی (هو الذی) اول آنچلا یین الله تعالی در (اخرج
الذین کفروا) چقاردی کافر بولغو چیلر نی زهره قلعه سندن (من اهل الکتاب)
بولوب ایدی اول کافر لر کتاب اهلندن یعنی تور اب غوانلر ایر دیلر (من دیار هم)
اوز لرین ننگ مدینه قریبده اولان یورتلر ندن (لا وّل الحشر) اول کو چب تارالغان لرنده
یعنی قلعه زهره دن کو چب تارالماق لرنی اوّل حشر دیرلر ایکی یل تمام
اولدوقدن صونکره عمر بن الخطاب غییره کو چب بارغانلر نی شام یور طینه قودی
مونی حشر ثانی دیرلر و اخر حشر هم دیرلر (ما ظننتم) کمان ایتما دونکز سز
ای مؤمن لر (ان یخر جوا) آنلار ننگ زهره قلعه سندن چقماقنی زیر ا آنلار اهل عزت
و عسکر اهل لری ایردی و قلعه لری بیک محکم ایردی و قلعه لری ننگ اچنده خرما
واوزوم باقیه لری تولوغ ایدی (وظنوا) کمان ایتدیلار اول بنی نصیر لر (انهم ما
نعتهم حصونهم) شک سز بزلار نی صافلا غوچی قلعه لر مز در دیو قلعه مزه محمد عسکر
ایله کره آلماز دیدیلر اکر اون یل بز ننگ بر له محاربه قیلساده بز ننگ آز غومز

بتماسدر دیدیلار زیر ابارچه سی قلعه من اچنده در دیدیلار (من الله) الله تعالی ننگ
 عذابندن قلعه من صاقلار دیدیلا (فاتاهم الله) بس کیلیدی آنلارغه الله تعالی عذاب
 (من حیث لم یحسبوا) آنلرننگ کمان ایتمکان یرلارندن (وقنف) صالیدی الله تعالی
 (فی قلوبهم) بنی نضیرلر ننگ کونکلرینه (الرعب) قور قونی سیدلری کعب بن
 اشرفنی اولتور دوکی سبیلی (یخربون) خراب قیلور بولدیلار اول بنی نضیرلار
 (بیوتهم) ایولارنی (بایدیهم) اوز قوللری برله (وایدی المؤمنین) دخی مؤمنلر
 قولی برلان (فاعتبروا) بس عبرت آلونکزلر (یا اولی الابصار) ای فهم و بصیرت
 ایالری بولغانلار (ولولا ان کتب الله علیهم) اگر تقدیر قیلماسه ایردی الله تعالی
 آنلارغه (الجلأ) شهرلرندن چقب کیتماکنی (لعدبهم فی الدنیا) البته عذاب قیلور
 ایردی آنلارنی اولتور مک برلان واسیر قیلماق برلان نته که بنی قریظه یهودیلارینه
 قیلدوقی کبی (ولهم فی الآخرة) باردر آنلارغه آخرتده (عذاب النار) اوت عذاب
 (ذلک) اوشبو آنلارغه کوچمک لک عذاب (بانهم شاقوا الله ورسوله) بدرستی که اول
 بنی نضیرلر الله تعالی غه والله تعالی ننگ رسولینه مخالف اش قیلغانلاری اوچوندور
 (ومن یشاق الله) برکمهسه مخالف اش قیلسه الله تعالی غه (فان الله شدید العقاب) بس
 شک سز الله تعالی ننگ عذاب اول من کافاتیدر چونکه بنی نضیرننگ باقچه لارنداغی
 خرما آغاچلارنی صحابهلر ننگ بعضیلری کیسایوک بارچه سنی هلاک ایدایوک زیر
 یهودیلر ننگ علامتلری قالماسون دیدیلار و بعضی لاری ایدیلار کیسایوک زیر کافر
 لردن توشکان اولجادر تقسیم ایدایوک دیدیلار الله تعالی آنلارنی غیر قیلدی (ما قطعتم) شول
 نرسه نی کم کیسدونکز ای مؤمنلر (من لینة) خرما آغاچندن یاغیری آغاچلاردن
 (او ترکتهوها) پاکه کیسماینچه قویسانکز ای مؤمنلر اول خرما آغاچنی (فائمة)
 تورغوچی (علی اصولها) اوزلریننگ تامرلاری اوزارنده (فیاذن الله) بس هر ایکسی
 الله تعالی اذنی برله در ایکسی اشنی قیلماق سزلره رخصتدر (ولیحزى الفاسقین) کیسماک
 و کیسلمی قالغاننی الله تعالی ننگ امرندن چقغوچی یهودیلارنی رسوا قیلماق اوچوندور
 (وما افاء الله) شول نرسه نی کم قایتاردی الله تعالی (علی رسوله) اوزیننگ رسولینه
 (منهم) اول بنی نضیردن (فما اوجفتم) بس چابمادونکز سزای مؤمنلر یعنی جاو لاشب

آلما دونکز (علیه) اول بنی نصیردن بلکه الله تعالی سز لره حرب قیلما یون بومال لارنی
 سز لره فضلی ایله عطا ایلادی (من خیل) هیچ بر آطنی جا ولاشب آلماد نکز (ولا) دغیده
 آلماد نکز (رکاب) هیچ توانی زیر از هره قلعه سی اون بش چاقور و میر ایردی مدینه دن
 بار چه لاری ییاغ باردی لار مکر رسول الله توا اوزارینه بنمش ایردی بس مدینه
 جماعتلری هیچ بر مشقت چکما یون بو قدر مال منال اوزرینه غالب اولدیلر بس پیغمبر
 صلی الله علیه وسلم بو اموالنی تقسیم ایلادی خمس اموالنی مهاجرین لره ویردی وقالغاننی
 اوزی آلدی لکن خمس دن اوچ نفر انصار لره ویردی ریرا آنلر زیاده فقیر لر
 ایردیلر ابود جانه بن سهاک ننک اور و غنه بیردی ینه سهل ابن حنیف اور غینه بیردی
 وینه هارث ابن صامت ننک اور غینه ویردی غیری انصار یلره ویرمدی (ولکن الله)
 لکن الله تعالی (یسلم رسول) ایرکلو قیلور اوزیننک رسولنی (علی من یشاء) اول الله تعالی
 اوزی تلاکان کشیلر اوستنه (والله علی کل شیء قدير) الله تعالی هر اشلره قادر در
 (ما افاء الله) شول مال کم اولجا توشردن آنی الله تعالی (علی رسول) رسولی
 اوزرینه (من اهل القرى) قریه لرده و شهر لرده اولغان لردن یعنی بنی نصیردن و بنی
 قریظه دن و بنی عرنیه دن و غمیردن و فدکن و غیری بلاددن کلدوکی اولجالار
 (فلله) بس الله تعالی گادر اول مال (وللرسول) پیغمبر کادر اول (ولذی القربى) ودخی
 رسول الله ننک یقین قردن اشلرینه در اول یعنی بنی هاشمه و بنی مطلبه در اول مال
 (والیتامی) آتاسلره در اوزی ناره سیده لردر کراک قایو قبائلدن اولسون
 (والمساکین) غایت محتاجلار غه در (وآبن السبیل) ودخی مالی اوزقاشنده اولمایان
 غازیلر کا و حاجیلاره در (کیلا یكون) بولماس سزلق اوچون بو تقسیم (دولة) یور کوچی
 اولماسون (بین الاغنیاء منکم) سز لر ننک بایلار ننک آراسنده یعنی بایلار و کوچلی کشیلر
 اوزلرینه آلوب فقیرلارنی بوش قالدیرماسونلار اوچون (وما اتيکم الرسول) نه نرسه فی
 کم کلتوردی سز لره پیغمبر اولجا مال لاریننک تقسیمی کبی و غیر احکام لارنی (فخذوه)
 بس تو تونکز آنی و قبول ایلانکز (وما) شو نچلا ین حکم لاردن (نهیکم عنه) نهی قیلدی
 آنی رسول الله اولجا مالینه خیانت کبی و آندین غیر منهیات شرعیه لار کبی (فانتهاوا)
 بس منع لانکز (واتقوا الله) قورقونکز الله تعالی دن و الله تعالی ننک رسولی ننک امرینه

خلاف قیام اقدن (ان الله شديد العقاب) بدرستی که و راستی که الله تعالی قاتی عذاب
ایاسیدر (للفقراء المهاجرين) عجب ایلا نکر زلفقراء مهاجر لر ننگ هالینه یعنی آنلاره
خاصدراولجا مالندن (الذین) آنچلایین مهاجر فقیر لر (آخر جوا) چقارلدی آنلار مدینه یه
کوچمک اوچون (من دیار هم) اوز لر ننگ مکه داکی یورتلار ندن یعنی مکه کافر لر ی
آنلر نی پیغمبره ایمان کلتور کان اوچون یورتلار ندن قولاب چقار دیلار (واموالهم) دخی
ماللار نی آلدیلار (بیتغون) استار بولدیلار اول مهاجرلار یورتلار نی وماللار نی ترک
ایدوب (فضلاً من الله) الله تعالی دن ثواب استاب (ورضواناً) دخی الله تعالی ننگ
رضالقی استاب (وینصرون الله) مال منالنی ترک ایدوب کوچما کیری آننگ اوچون
ایردی تاکم الله تعالی ننگ دیننه نصرت بیرمک اوچون ایردی (ورسوله) ودخی الله
تعالی ننگ رسولینه نصرت بیروب غاز یلق ایلامک اوچون ایردی (اولئک) بومهاجر لر (هم
الصادقون) ایمانلرنده چن راست کشیلردر (والذین) دخی آنچلایین کشیلردن عجب
لانگزار آنلاره اولجا مالی (تبوء الدار) حاضر لادیلار مهاجرلار اوچون مدینه ده
یورتلار آندن مراد انصار یلار در (والایمان) دخی قوت برماکنی اول مهاجر لر اوزره
تاکه ایمان کلتور دیلر (من قبلهم) اول مهاجر لر کماز دن اول یعنی مهاجر لر کماز دن اول
یورتلر نی حاضر لدیلار ومساجد لر ی بنا ایلادی لر ایکی ایل مقدم (یحجون) سیار بولدیلر
اول مدینه جماعتی (من هاجر اليهم) آنلر غه کوچوب کلکان کشی لر نی (ولایجدون)
تابلماسدر اول مدینه اهلنده (فی صدور هم) آنلار ننگ کوکرا کلرنده یعنی
قلب لرنده (حاجة) آچیغ وحسد تابماس سن (مما اوتوا) آنی کم اول مهاجر لره بنی نصیر
مالنی تقسیم ایلادی انصار یلره بیر لهادی یعنی اوز لر یینه اولجا مالی تکمادوکی اوچون
کوچمیلک ایلامادیلار (ویؤثرون) دخی اختیار ایدار اولدیلر اول انصار یلر (علی انفسهم
بلکه اوز مال لر نی مهاجرلاره صرف ایلادیلر (ولوکان بهم) اگر چند یکه بولسه ده
اول انصار یلر ننگ (خاصة) آچلق لر ی و حاجت لر ی اولسه ده مهاجر لره صرف ایلادیلار
(ومن یوق) بر من تقوالق قیللب الله تعالی دن قور قسه (شع نفسه) اماره سینه صار نلق
ایلاسون یعنی نفس اماره سی نه نرسه یه بیور سه آنکا خلا فلق ایلاسون یعنی نفس
اماره زکات بیرماکنی وعشر بیرماکنی وغیری صدقه لر بیرماکنی اختیار ایلاما زدر

سن آنکا خلافتی ایلا یوب زکاتنی و عشرنی و غیرنی صدقه لرنی بیر گوچی اولغل دیما کدر
 (فَاُولَٰئِكَ) بس او شبو جماعت (هم) آنلردر (الْمُفْلِحُونَ) آخرت عذابندن قوتلغو چیلر
 (وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ) دخی اولجامالی آنلاره در کلدی مهاجرین و انصار لردین صونک
 قیامت کونینه دیکن (يَقُولُونَ) دایم ایتور آنلار اعقاب خمسه لرنندن صونکره بیله دیو (رَبَّنَا)
 ای بز ننگ پروردگارمز (اغفر لنا) یارلقاغل بزلرنی (وَلَا تُخَوِّنَا يَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ) دخی
 یارلقاغل بزلردن اول ایمان برلان اوتکان دین قرنداش لرمزنی (وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا) یارب
 قیلماغل بزلرننگ کونکل لرمزده حسدنی و عقیقنی و عجبنی وریانی (لِلَّذِينَ آمَنُوا) آنچیلاین
 مؤمنلره کونچیلک ایلا کوچی ایلا مکمل ایمان کلتور دیلار الله تعالی کا و الله تعالی ننگ رسولینه
 (رَبَّنَا) ای بزلرننگ پروردگارمز (أَنْتَ) بدرستی که سن (رَوْفٌ) بنده لره مهر بانلی سن
 (رَحِيمٌ) دخی رحیم قیلغوچی سن (أَلَمْ تَرَ) ایا کورمازمی سن ای محمد بلی کور رسن و بلور سن
 (إِلَى الَّذِينَ) آنچیلاین کهسه لرنی (نَافِقُوا) منافق لق قیلدی لار (يَقُولُونَ) دایم ایتور لر
 (لَا خَوَانَهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا) اوزلری کبی ایمانسنز قرنداش لرنینه (مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ) بولغوچیلر
 آنلار اهل کتاب دان یعنی تورات و انجیل اهل لریدر (لَعَنَ آخِرُ حَتَمٍ) بالله سنلر ای قوم
 موسی چقارلسنکمز مدینه دن (لَتَأَخَّرَنَّ مِنْكُمْ) البته چقارمز بزلر سنننگ برله (وَلَا تُطِيعُ)
 بویون سونماس مز لر (فِيكُمْ) سنلر بارنده (أَعْدَاءُ) هیچ برا کوکاسلر بارنک منکولک
 اوزره (وَأَنْ قُوتِلْتُمْ) اگر محمد ایله توقوش ایدر سانکمز (لَنَنْصُرَنَّكُمْ) البته نصرت
 بیرورمز لر (وَاللَّهُ) حالانکه اول الله تعالی (يَشْهَدُ) گواه لق بیرادر (أَنْهُمْ) شک سن اول منافق لر
 (لَكَذِبُونَ) البته یالغانچی لردر بربرنی آلد اغوچی لردر (لَعَنَ آخِرُ حَتَمٍ) اگر چقارلسالر
 اول بنی قریضه کافرلری محمد ایله توقوشرغه (لَتَأَخَّرَنَّ مِنْكُمْ) چقماز لردور اول بنی
 اسد کافرلری قریضه لری برله (وَلَعَنَ قُوتُلُوا) اگر توقوشور بولسه لر اول قریضه
 کافرلری محمد ایله (لَا يَنْصُرُونَهُمْ) نصرت بیرما سلردر اول بنی اسد کافرلری
 قریضه لرنه (وَلَعَنَ نَصْرُهُمْ) اگر نصرت بیراسی اولسه لر اول بنو اسد
 کافرلری قریضه کافرلرنه (لِيُؤْتُوا لَآدْبَارٍ) البته اول بنی اسد کافرلری
 آرقه بیروب قناچار لر (ثُمَّ) بو آرقه بیروب قاچدو قلا رندین صونکره (لَا يَنْصُرُونَ)
 نصرت لمش بولماسلر ایردی اول بنی قریضه کافرلری بلکه محمد بارچه لر یغی غالب

اولغوچیدر (لانتیم) البته سزلاری مؤمن لار (أشد رهبه) قاتراق سز قور قتماقده
 (فی صدورهم) اول منافق لار کونکلنده (من الله) الله تعالی دن یعنی الله تعالی دن بیگراک
 سزلار قور قمالی (ذلک) اوشبوسزدن بیگراک قور قماقلاری (بانهم قوم لایفقهون)
 بدرستی که اول بنی قریضه کافر لری و بنی اسدی لر هیچ بر نرسه فی فهم لاکوچی قوم
 ایرمس لردر زیرا آنلارغه الله تعالی دن قور قماق کراک ایدی بومنافق لکدن
 و ایمانسز لکدن توبه ایلامک لازم ایدی (لایقأتلونکم) البته توقوش ایلامسدر سزلر ایلله
 اول بنی قریضه کافر لری (جمیعاً) جیلدو قلاری حالده (الّا) مکر توقوش قیلور لار
 (فی قرى حصنة) قلعه لری بار قلعه لار نی بیکلا توب توقوش قیلور لار (أومن وراً جدر)
 یا که قلعه لری یوقلاری ایولرنندن یعنی دیوار لار آرتونددن توقوش قیلور لار قور قولری
 غلبه سی اوچون (بأسهم) اول بنی قریضه کافر لاری ننگ توقوشی (بینهم) اوزلاری
 آراستده (شدید) محکم در زیرا آنلار قوت و شجاعت صاحب لریدر پیغمبر علیه السلام
 اصحاب لرنندن قور قماقلاری ضعیف لکدن و قور قماقلدن ایرماسدر بلکه قور قماقلاری
 الله تعالی ننگ رسولی ننگ نور نبوتندندر (تحسبهم) کمان ایتارسن ای محمد اول
 قریضه کافر لری (جمیعاً) متفق و مجتمع دیوب (وقلوبهم شتى) حال بوکه آنلار ننگ
 کونکلاری پراکنده در (ذلک) اوشبوسرتده مجتمع اولوب کونکل لری پراکنده
 اولماقلاری (بانهم) بدرستی که اول قریضه و بنواسد کافر لری و منافقلاری (قوم
 لایعقلون) عقل لاری یوقلغی اوچوندر اگر عقل لاری اولورسه پیغمبر ننگ چه مامعجزه
 ایلله غالب اولماقنی کوروب ایمان کلتور لار ایردی (کمثل الذین من قبلهم) بو بنی قریضه
 و بنی اسد کافر لری ننگ مثالی اولکی کافر لار ننگ مثالی کبیر (قرباً) اول کافر لر
 بونلاره یقین زمان ایردی اول بدر کافر لری ایردی (ذاقوا وبال امرهم) تابدی لر
 آنلار اشلاری ننگ حاصلنی دنیا ده بدر توقوشنده مال لاری اولجا اولوب اوغل قزلری
 اسیر اولدی لر اوزلری قاپچدان اوتدی لر (ولهم) بولغوچیدر اول بنی قریضه و بنی
 اسد کافر لری نه و منافقلارغه (عذاب الیم) رنجداچی عذاب یعنی ابدی جهنم در
 اول بنی قریضه کافر لارین ننگ و بنی اسد کافر لری ننگ مثالی (کمثل الشیطان)
 شیطان مثالی کبیر (اذ) شول وقتنی یاد ایتکل ای محمد (قال للانسان) ایتدی

اول شیطان بر آدم بالا سینه تمام آذر دقندین کز یل جان بیر رهالنده مراد اول شیخ
 بر صیصا ایردی بنی اسرائیل زماننده ایردی (اَكْفَرُ) کافر اول دیدی یعنی بنکا
 سجده ایلکل دیدی (فَلَمَّا كَفَرَ) بس اول شیخ بر صیصا کافر اولدی یعنی شیطان سجده
 ایلادی اوزنی اولوم دن قوتقارور اچون (قَالَ) ایتدی شیطان اول بر صیصایه (اَنِّی
 بِرِیْءٌ مِّنْكَ) بدرستی که بزار من سندن ای بر صیصا (اَنِّی) بدرستی که من (اَخَافُ اللَّهَ)
 قورقار من الله دن اول الله ننگ صفاقی بودر کم (رَبِّ الْعَالَمِیْنَ) جمیع موجود اتنی تربیه
 قیلغو چیدر (فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا) بس بولدی بو بر صیصا ایله شیطان ننگ آخری (انهما)
 هر ایکولا کوسی (فِی النَّارِ) اوتده (خَالِدِیْنَ) هر ایکاوسی منکوقالورلار (فِیْهَا) اول
 اوتده (وَذَٰلِكَ) اوشبو اوتده منکوقالماقلری (جَزَاءُ الظَّالِمِیْنَ) کافر لر ننگ جزا سیدر
 روایتدر فقرت بنی اسرائیل زماننده بر راهب بار ایردی آننگ اسمی بر صیصا ایردی
 بر صومعه ده یتمش یل عبادت قیلدی هیچ بر لحظه معصیت قیلما دی و ابلیس آنی آذر دماق
 حیله سندن عاجز بولدی بر کون ابلیس یما نلقده ماهر لر نی جمع ایتدی و ایتدی ایاسز دن
 بر کشی بولور مو بر صیصانی اضلال و اغوا قیلغو چی ابیض کم بر شیطان اسمیدر انبیاغه
 مصاحب بولور ایردی و رسول الله صلی الله علیه وسلم کابر کون جبرائیل علیه السلام صورتند
 ظاهر بولدی اوز و سوسه سنی و هی دیب القا قیلور غه قصد ایتدی جبرائیل علیه السلام
 آنی قاغوب یباردی اقصای ارض هند کا توشدی شول ابیض تور دی ابلیس کا ایتدی
 من آننگ اشنی تمام قیلور من بس ابیض باردی اوزنی بر رهبان صورتند ایلادی
 بر صیصا ننگ صومعه سینه کردی بر صیصانی نماز ده تابدی ابلیس آننگ نمازی تمام اولغاچه
 نماز شروع ایتدی بس بر صیصا نماز ندن فارغ اولغاچ ابلیس سلام بیردی بر صیصا علیک
 آلدی شیطاننی کوردی بر رهبان کم هیئات احسن اوز ره قایم اولوب نماز قیلور مونی
 کور کاچ ای فلان سن کم سن دیدی شیطان ایدی من بر عابدم آدم شمعون در دیدی
 سنی کور کالی کلدوم و سنک آداب و اعمالن کن اقتباس آلفالی کلدوم دیدی نوله که
 هر ایکی مز بر صومعه ده عبادت قیلالتی دیدی بر صیصا قبول ایلدی بر یلغه چه آننگ
 بر له عبادت قیلدی شیطان افطار قیلما س ایردی مکر قرق کونده بر افطار قیلور
 ایردی کاها سکسان کونده بر افطار قیلور ایردی بر صیصا مونی کور و ب اوزنی تقصیر کا

نسبت قیلور ایردی شیطان ننگ طاعتینه صوفلاندی بریل دین صونک شیطان ایدی
 بن کیتارمن منم سندن غیر بریولد اشم بار سندن آننگ اجتهدی کو بر اکدر
 زیر ابز کاسننگ خبر نکنی باشقه تورلی یتکور کانلار ایردی حالبوکه سن آندان کمر اک
 سن دیدی بر صیصا موننگ کتماکن دین ملول اولدی عبادتده اجتهدی کوبلکی
 اوچون بس مونی اوز اتدی شیطان ایتدی من سنکا دعا لر اوکراتایم سنکا آننگ نفعی
 کوب بولور اول دعا برله آورولر تر یلور وجنون ایله مبتلی عافیت تابار بر صیصا
 ایدی بن بومنزلی مکر وه کورور من وقور قارمن آدمیلر بلسه لر منی عبادتدن منع
 قیلور لر ابیض لعین ننگ آخر بوسوزنی قبول ایتدی بو دعانی اوکراتدی کتدی ابلیس
 یاننه کلدی والله قد اهلکت الرجل دیدی ﴿ القصه ﴾ شیطان کتدی اول لعین اول
 شهرده برکشی فی بودی و آنی مصرع قیلدی بر طبیب صورتنک اولوب اولکشی ننگ
 ایوپنه کردی و ایتدی بو کشیننگ بومه خسته سی واردر مونکا علاج قیلاین دیدی آنلار
 ایتدی یلار قیلغل دیو شیطان ایدی موننگ جنی کوچیلدر منم قوتم یتماسدر مونی شیخ
 بر صیصا کایلتوننگز اول دعا قیلسه ترلور دیدی الحاصل بونلار بر صیصاغه بار دیلار دعا
 طلب قیلدی یلار بر صیصا دعا قیلدی اولکشی صحت تابدی بس شیطان موننگ امثالنی
 همیشه قیلدی بارچه لری بر صیصا الندن صحت تابدی یلار ﴿ القصه ﴾ بر کون شیطان
 باردی بنی اسرائیل ننگ پادشاهی ننگ قزنی بودی وز حمتلاندردی اول پادشاه ننگ
 اوچ اوغلی وار ایردی اوزی اولکان ایردی اولوغ اوغلی اوز اورننه پادشاه ایردی
 شیطان مونلاره بر طبیب صورتنده اولوب کلدی و ایتدی بوقزه بن بر علاج قیلاین
 شاه زاده لر ایدی یلار قیلغل دیو شیطان ایدی بوقزنی بر قوئلی جن صوقغان در من
 طاقت قیلماس من مونی شیخ بر صیصاغه ایلتوننگز هر وقت جن کسه دعا قیلور تمام
 سلامت بولغاچ آلب قایتورسز آنلار ایدی یلار شیخ بر صیصا بو اشنی قبول ایلاماس
 شیطان ایدی بر صومعه بنا قیلوننگز بر صیصا صومعه سی یاننده اکر آندین ابا قیلسه
 اوز صومعه سینه کرتوب قویوننگز بوسننگ قاشنکده امانتدر مونی الله تعالی اوچون
 عافطه قیلغل دیوننگز مونلار شیخ بر صیصا یاننده توتوش بر صومعه بنا قیلدی یلار وقزنی
 آنده قویدیلر و ایتدی لر بو بز ننگ قرنداشمزدر الله تعالی اوچون عافطه قیلغل وجنی

آند ان دعانك ايله دفع ايلاكل ديدى لر وكتديلار بر صيصا عبادتندن فارغ بولغاچ قزنى
 كوردى جمالنى مشاهده قيلدى عاشق اولدى كونگينه اولوغ درد توشدى شيطان گلدى
 قزنى بودى بر صيصا دعا قيلدى بومه سى يازلى و كاه دغى بوار ايردى قزنك هوشى
 كيتكاچ يالانغاچ لانور ايردى شيطان بر صيصا غه وسوسه لر قيلدى آخرندا اول قزه جماع
 ايلادى قز حامله اولدى شيطان يوقار يده مذكور رهبان صورتنده كروب سلام بيردى
 حال و احوال صوراشديلار بعن شيطان ايدى اى بر صيصا رسواى بولونك مونى اولتوركل
 بعن توبه قيلور سن قزنداشلارى كلسه ايتور سن جن آنى آلوب كتى منم طاقتم يتمادى
 ديوبس بر صيصا كردى وقزنى اولتوردى و آنى ايلتب طاونك بر طرفينه كومدى
 بركون قزنك قزنداشلارى كديلار قزنى بر صيصا دن صورديلار بر صيصا ايدى جنى
 كلى آنى آلب كتى و منم طاقتم يتمادى آنلار بوسوز كا اينانب قايتديلار كيچه ايله
 حسرت برله يوقلاديلار بركون شيطان آنلاره بر صوفى صورتنده اولوب كلى سلام
 بيردى و آنلار عليك آلدیلار و ايتدى بر صيصا سزنك قزنداشكزنى كوچلاب جماع
 قيلدى قزنداشكز حامله اولدى رسوايلقندن قورقب اولتوردى فلان ير كا كومدى
 ❁ القصه ❁ آنلار قوللارنى جيب بار ب مدفون اولمش يردان چقارب بر صيصا قاتنه ايلتب
 ايدیلار بر صيصا انكار ايلادى شيطان رهبان صورتنده بولوب ايدى اى بر صيصا انصاف
 قيلغل توغرى سوزلاكل زيراكشى اولتور ب سن بعده انكار ايدارسن ايكي كناهى
 بر كا جمع ايدارسن بس بر صيصا اقرار قيلدى بر صيصا نك صومعه سنى بوزديلار
 بعده پادشاه آنى آصا غه بيوردى و بر صيصانى طاغانغه مندوركان زمانده شيطان كوزينه
 كورندى و ايدى بنى تانور مو سن بر صيصا ايدى يوق بلمازم ديدى شيطان ايدى
 بن سنك ايله بيريل صومعه ده عبادت قيلدوقى كه سته من الله تعالى منى روحانى لاردن
 ايلادى سنى بونلار آراسندن كوزلارينه كورساتميون آلب كتاييم بر تاغ غه ايلتب
 قوياين بنكاسجه قيلغل ديدى تيز زمان بر صيصا شيطانه سجده قيلدى شيطان تلندن
 الله تعالى پيغمبرينه خبر بيوردى فلما كفر قال انى برى ءمنك انى اخاف الله رب العالمين
 ديوب بر صيصا كوزندن غايب اولدى جهانندن چقدى نعوذ بالله من ذلك (يا
 ايها الذين آمنوا) اى آندايون ايمان كلتور گوچى كه سته لار (اتقوا الله) صاقلانگزار الله

تعالی غه گناه قیلماقدن (ولتنظر نفس) ایتکل کم قراسون تیکشروب اوزنی (ماقدمت
لغد) تانکده قیامت کونی اوچون فی نر سه کلتوردی ایند گو اعمال لردن (وَاتَّقُوا اللَّهَ)
صافلانونگز الله تعالی کا گناه قیلماقدن (ان الله) بدرستی که الله تعالی (خبیر بما تعملون)
سز ننگ اعمال لرنکزدن خبردار در (وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ) بولمانکز لرشوند ایون کشیلر
کبی (نَسُوا اللَّهَ) اونتدیلا ر الله تعالی فی اول الله تعالی ننگ اوامر لرنی محافظه
قیلما دیلا ر (فَانْسَاهُمْ) بس اونوتدردی اول الله تعالی آنلار غه (انفسهم) اوزلار نی حتی
اشتمادی آنلار اوزلرینه فائده لی سوزنی و اشلامدیلا ر اوزلار ییننگ آخر تنه لایق ایند گو
اعمال لار نی (أُولَئِكَ) بو الله تعالی نی اونوتقان جماعت (هُمُ الْفَاسِقُونَ) آنلار در الله
تعالی ننگ امر نندن چغغوچیلار (لایستوی) بر ابر بولماس در (أَصْحَابُ النَّارِ) اوت
اهل لری (وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ) اوجما حده باقچه اهل لاری ایله بر ابر ایماس در (أَصْحَابُ الْجَنَّةِ)
اوجما حده باقچه لارده اولان اهل لار (هُمُ الْفَائِزُونَ) آنلار در قور تلوب اصل مقصود لری نه
ایر شکوچیلار (لَوَ أَنزَلْنَاهُ الْقُرْآنَ) اگر فرضا ایندر ساک بو قر آن فی (عَلَى جَبَلٍ)
تاغ لار اوزارینه (لر عیته) البته کورر ایردنک سن ای حمد اول تاغ لار نی (خَاشِعًا)
قور قوچی (مُتَّصِعًا) یار لغوچی (مَنْ خَشِيَ اللَّهَ) الله تعالی دن قور قودن یعنی مثلاً
قر آن تاغ لاره ایندور لسه ایردی تاغ لار اولوغ لوق لاری ایله پاره پاره اولور لر ایردی
الله تعالی ننگ امر نندن قور قماق سببلی (وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ) بو ایتما کمز بر امثال در
(نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ) بیان قیلورمز اول امثالنی آدمیلر اوچون (لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ) شاید که
اول آدمیلر فکر قیلغا یلار و قر آندن غطالارین آنکلاب کناه لار نندن قایتقالیر (هُوَ
اللَّهُ الَّذِي) اول آن داغ الله تعالی در (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) یوقدر هیچ معبود بر حق مکر
اول بر الله در (عَالِمُ الْغَيْبِ) غیبدا کی حال لار نی بیلگوچیدور (وَالشَّاهِدُ) حاضر دا کی
نر سه لار نی بیلگوچیدر (هُوَ) اول الله تعالی (الرَّحْمَنُ) دنیاده ایکن وقتده مؤمنلاره
و قور تلاره بر ابر رزق بیر کوچیدر (الرَّحِيمُ) رحمت قیلغوچی مؤمنلاره اوجما ح
ایله (هُوَ اللَّهُ الَّذِي) اول آنچلا یین الله تعالی در (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) یوقدر هیچ معبود
بر حق مکر بر الله در (الْمَلِكُ) ابدی پادشاه در و هر شیء انکا محتاج در (الْقُدُّوسُ)
سمات نقص و مشابهندن غایت منزله در و هیچ وجه نقصان و مشابهنه مخلوقات انکا ممکن

ایمانسدر (السلام) پاک و سلامتدر (المؤمن) انبیالارنی راستلاغوچیدر معجزه بیرمک
ایله (المهین) همیشه اشیالارنی صافلاغوچیدر و مراقبه قیلغوچیدر هر نی تلاش قدرتی
یتکوچیدر (العزیز) حکمنده غالب اولغوچیدر (الجبار) هر نر سه نی اصلاح قیلغوچیدر
اول اراده قیلماغان اشنگ تحقی محال بولغوچیدر (المتکبر) جمیع جهاندان و جمیع
اشیادن بلنددر و منزهدر (سبحان الله) منزهدر و پاک الله در (عما یشر کون) فی کم آنکا
اور تافلق قاتدیلار کافرلار بار چه لرندن منزهدر و پاک الله در (هو الله الخالق) اول الله
تعالی در جمیع اشیالارنی تقدیری برله یوقدان بار ایدچی (الباری) پیداقیلغوچی
عدمند وجود صاری (المصور) جمیع اشیالارنی بر صورتده و بر شکله و هر قایوسنی
بر خاصیتلی و بر منفعتلی قیلغوچیدر (له الاسماء الحسنی) اول الله تعالی کا خاص در
حسن ذاتی برله موصوف و حدوث و امکاندن بری بولغان معنی لر کا دال بولغوچی اسملر
اول اسملر توقسان توقز اسمدر حدیث شریفده وارد اولمشدر (یسبح له ما فی
السموات والارض) دایم تنزیه و تقدیس قیلورلر اول الله تعالی فی قال تل لری
ایله نقصانات دان و مخلوقاتغه مشابهندن کک و کدا کی جمیع اشیاء

﴿ نته که مولانا جامی رحمة الله علیه بیورمشدر ﴾

* ای توانا ناتوان در وصف تو تقریرها * سوز در باعث اندیش تحریرها *
* عقل اقلاطون نیابدره بفکر درس حق * گرچه سازددر خیالش سالها تدبیرها *
(هو) اول الله تعالی (العزیز) شدید القوة و متمتع المشابهندر (نته که مولانا جامی دیمشدر)
* سر وحدت منطق الطیرست جامی لب به بند * کوسلیمان که داند نهم این کفتار را *
(الحکیم) هر اشنی بلب قیلغوچیدر هر نه تلاش حکم قیلغوچیدر و آننگ حکمنی تغیر
و تبدیل قیلغوچی یوقدر و هو العزیز الحکیم ایله سورنی تمام ایتما کی رعایه حسن الاختتامدر

﴿ سورة الممتحنة مدنیة ثلاث عشر آیات ﴾

بسم الله الرحمن الرحیم

(یا ایها الذین آمنوا) ای آنچلاین ایمان کلتورگوچی کمسنه لر بو آیتده براعت
استهلال در مؤمن اولدر که الله تعالی سودکنی سوارلر و الله تعالی سومادکی اشدان
چارلار (لاتخذوا) ثومانکز لر (عدوی) منم دوشمانم طاطب بن بلعته فی وهم ساره

بنت اسودنی (وعدوكم) ودخی اوزنكز ننگ دشمانونكزنی (اولیاء) دوست اگر اول
 حاطب بن بلتعنه و هم ساره بنت اسودنی دوست توتار سنكز تحقیق منم دوشمانم سزلر
 روایتدر بنی هاشم ننگ بر ساره آتلی آزاد قیلغان کنیزکی مدینه کا کلدی رسول
 فتح مکه کا حاضر لائش ایردی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ساره یه ایدی
 مسلمان بولوب کلدنك مو ساره ایدی یوق رسول الله ایدی هجرت قیلوب کلدنك مو ساره
 ایدی یوق رسول الله ایدی نه اوچون کلدنك ساره ایدی سز اهل عشیره و موالی ایردونكز
 من زیاده محتاج و ققیر اولدم سزدان کولاك و مال آلماق اوچون کلدم رسول الله ایدی
 قایده کتدی مکه یکتلری سن آنلاره کوی کویلاب ویرلاب آقچه آلور ایدنك ساره
 ایدی یار رسول الله بدر توقشندان بیرلی منی هیچ کم ایرسه یرلاماغه و تغنی ایلاما کا
 قوشقان و منکا مال بیرگان کشی یوقدر دیدی رسول الله بنی هاشم ننگ حاطب بن ابی
 بلتعنه غه بیوردی اول ساره یه کولاك و نفقه و کسوه بیرور گه حاطب بن ابی بلتعنه منافق لاردان
 ایردی اول ساره یه کولاك و کوب نرسه لر بیردی لر بعده ساره ایدی یا حاطب
 بن ابی بلتعنه بنی سنگا مکه کا برلری بیردی لر سنگا سلام دیدی لر محمد پقان بزلره جنك ایله
 کلورنی آنکلاب کیل سن و هم حاطب بن بلتعنه بزلره دوست کشی در هم مدینه یورتنده
 آندان اولوغ و بای و اوروغ لق کمنسه یوقدر دیدی لر محمد ننگ جنك ایله کلورنی
 آکلاب بزلره بر نامه ارسال ایلاسون دیو آنلار بنی شمیچی ایدوب بونده یبار دیلار
 بس حاطب بن بلتعنه مکه لره غطیازدی و ایدی السلام لکم یا عبید اللات (والعزی
 والمنات) یعنی سلام سزلره ای لات و منات و عزی ننگ قل لاری محمد سزلره فلان آیده
 و فلان کونده قرق منك سلاح لق ایرانلار ایله بارورغه قصد ایتادر دیو سزلر هم
 غافل تورمانكزلار استعداد قیلاسز دیو سلام یازب مهرلاب ساره یه بیردی ساره
 آلوب کتدی مدینه دن اون کون لك یرده روضه حاج دیدوکی اورنغه یتدی
 جبرائیل علیه السلام محمد علیه السلام غه خبر بیردی حاطب بن ابی بلتعنه ننگ اشندن و هم
 ساره بنت اسودنك منافقه لقند ان و هم بونلار ننگ شوچی اولوب سوز یورتماکرندن
 بس رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت علی بنی و عمار بنی و طاحنه بنی آطلاند و روب آرتوندان
 یباردی ﴿القصه﴾ مونلار باردی لار روضه حاج ده ساره بنی تاب دیلار و ایتدی لار یاننكداغی

خطنی بیرکل دیدیلر ساره آنطاجدی بنده خط یوق دیدی تیکشور دیلر خطنی تابمادیلار
 حضرت علی قلیچی آلدی تیز بیرکل دیدی اگر بیرماسانک مویشکنی چابب اوزار
 من دیدی ساره قورقوندان خطنی طلمندان سو توپ آلوب بیردی اوزونی یبار دیلار
 خطنی آلوب قایتدیلار رسول الله حاطبنی چاقردی ایدی یابوخطنی سن یاز دونکمی
 دیدی حاطب ایدی بلی بن یاز دوم بنم یاز ماقم آننک او چون ایردی بزم کبی مهاجرلرننک
 جماعتلری مکده قالب ایر دیلر بزم یاز ماقمز جماعتلر منی غراب ایلاما سونلر بونلارننک
 دوستلقی بزلره کاملدر دیو صایب اهل اولاد منی حمایت ایلاسون لار دیو آلدان ب
 تورسونلار دیو یاز ب ایردم یوقسه منافقلى او چون یاز مادم دیدی بنم بو یاز ماقم دان
 آنلاره وهم سزلره فایده وزیان یوقدر دیدی پیغمبر علیه السلام اصحابلر کا ایتدی اما بو
 راست ایدی اوزنکز بلنکزلر دیدی عمر رضی الله عنه ایدی یا رسول الله (دعنی اضر
 عنق هذا المنافق) یعنی ایرک بیر منکا بو منافق ننگ باشنی کیسایم فقال رسول الله
 صلی الله علیه وسلم (انه شهد بدر او مایدر یک لعل الله اطلع علی من شهد بدر فقال اعملوا
 ما شئتم فقد غفرت لكم) یعنی پیغمبر علیه السلام ایتدی اول حاطب بدر غزاسنده
 حاضر بولدی بلماز سن شاید الله تعالی بدر غزاسنده بولغان کمسنه لر گه ایتکاندر
 تلاکانونکزی قیلونکز من سزلرنی یارلقام دیو بس بو آیتنی حاطب بن ابی بلتعنه
 حقنده ایندردی (یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء تلقلون الیهم
 بالموودة) دوستلق قیلاسز آنلار غه دوستلق سبیلی رسول الله ننگ خبرلرنی آنلار غه
 یبار سز (وقد کفروا) شک سز کافر بولدی لار آنلار (بما) شو نچلاین نرسه گه
 (جاءکم من الحق) کلدی سزلره حق دین اسلام و قرآن یعنی آنلار اشازن مالار و دین اسلام غه
 کرمزلر (یخرجون الرسول) چقارالار آنلار پیغمبرنی و قولار مکده دن (وایاکم) وهم
 سزلرنی (ان تؤمنوا بالله ربکم) سز ننگز بنکز الله تعالی گه ایمان کیلتور گانکز او چون
 (ان کنتم) اگر بولسانکز سز (خرجتم جهاد فی سبیلی) منم یولمک جهاد او چون غاز یلق
 ایدر گه چقسانکز (و ابتغاء مرضاتی) منم رضا لقمنی استاب (تسرون الیهم بالموودة)
 یاشرون قیله سز آنلار غه دوستلقنی (وانا اعلم) من بلیگوچی من (بما اخفیتم)
 یاشرون قیلغان اشلرنکزی (وما اعلنتم) سزلرننک ظاهر قیلغان اشلرنکزی

(وَمَنْ يَفْعَلْ) بَرِّمَنْ قِيلَسَه اُولَ اللّٰه تَعَالٰی نَنْكَ دَشْمَانَه دُوسْتَلَقْنِی (مَنْكُمْ) سَزْلَرَنْكَ
 آرَانْكَزْدَان (فَقَضَلْ) شَكْسَز آدَشْدِی وَآزْدِی اُولَ كَشِی (سَوَاءُ السَّبِيلِ) تَوَغْرِی یُولْدَن
 (أَنْ يَتَّقَنُكُمْ) اِگَر سَزْگَه ظَفَر تَابَسَا لَار (يَكُونُوا لَكُمْ اَعْدَاءً) بُولُور سَزْگَا دُوشْمَانْلَارْدَان
 (وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ) صُوزَار سَزْلَرْكَ دُوشْمَانْلِقْ بَرْلَه (أَيِدِيهِمْ) قُولْ لَارْنِی (وَالسِّنْتَهُمْ)
 دَغِی تَلْ لَارْنِی صُوزَار لَار (بِالسَّوِّ) یَاوَزْلِقْ بَرْلَان اُولْتُورْمَكْ وَسُوكْمَكْ كَبِی
 (وَوَدُوا) بَس دُوسْت تُوْتَدِیْلَار آنْ لَار (لَوْ تَكْفُرُونَ) سَزْلَرَنْكَ كَافِر اُولْمَاقْتَنْزِی
 (لَنْ تَنْفَعَكُمْ) اَلْبَتَه فَایْدَه بَیْرْمَاس (أَرْحَامُكُمْ) اُولَ مَنَافَقْلَارَنْكَ قَرْدَاشْ لُكْرِی (وَلَا)
 دَغِی فَاثِدْ بَیْرْمَاس (أَوْلَادُكُمْ) وَهَمْ بَالَا لَارَنْكَز (يَوْمَ الْقِيَامَةِ) قِیَامَتْ كُونْنَدَه (يَفْصَلُ
 بَيْنَكُمْ) آيِرُور اللّٰه تَعَالٰی قِیَامَتْ كُونْنَدَه سَزْلَرَنْكَ آرَانْكَزْنِی مُؤْمَنْلَرْنِی اَوْجَهَاقَه كَرْتُور
 اِگَر چَه اَوْغُلُونْكَز وَقَرْنَدَاشْ نَكْز مَنَافِقْ اُولْسَه سَنَنْكَ اِيْمَانْلِی اُولْمَاقْتَنْكَ آنْ لَارْغَه فَایْدَه
 بَیْرْمَاسِدِر (وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) اُولَ اللّٰه تَعَالٰی سَزْلَرَنْكَ اِيْمَانْلَارَنْكَزْنِی وَاعْمَالْ
 صَالِحَه لَرَنْكَزْنِی وَكُفْرُ وَاَفْعَالْ صَالِحَه لَارَنْكَزْنِی بِلَاكِیْفِ ایلَه كُورْگُوجِیْدِر (قَدْ كَانَتْ لَكُمْ)
 تَحْقِیْقْ بُولْدِی سَزْلَرَه اِی مَدِیْنَه مُؤْمَنْ لَرِی (أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ) كُورْكَامْ یُولْ وَمُقْتَدِیْ بَه
 (فِیْ اِبْرَاهِيمَ) اِبْرَاهِیْمْ عَلَیْهِ السَّلَامْ دَه اُولْغَانْ یُولْ یَعْنِیْ مُحَمَّدَه بُولْغَانْ یُولْ اِبْرَاهِیْمْ یُولِیْدِر
 (وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ) دَغِی آنْچِلَا یُونْ یُولْ دَر كَلْتُور دِیْلَر آنْ لَار اِيْمَانْ حَضْرَتْ اِبْرَاهِیْمَه
 (اِذْ) شُولْ وَقْتَنِی یَا دَا اِيْتَكَلْ اِیْ مُحَمَّد (قَالُوا) اِيْتَدِیْلَار اِبْرَاهِیْمْ عَلَیْهِ السَّلَامْ نَنْكَ اِيْمَانْدَه
 خَالِصْ وَخَلِصْ اِمْتَلَرِی (لَقَوْمَهُمْ) اُولَارِیْنَنْكَ قَرْنَدَاشْ اُورُوغْ بُولْغُوجِیْ قَوْمْ لَارِیْنَه
 (اَنَا بَرٌّ اَوْ اَمْنُكُمْ) بَدْرَسْتِیْ كَه بَزْ بَیْزْگُوجِیْ لَرْمَزْ سَزْلَرْدَانْ اِگَر چَه آتَا وَآتَا
 اُولْسَانْكَزْدَه وَاَوْغُلْ وَقَزْ اُولْسَانْكَزْدَه (وَمَهَا) دَغِی شُونْچِلَا یِنْ نَرْسَه لَرْدَنْ بَیْزْگُوجِیْلَرْمَزْ
 (تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ) عِبَادَه قِیْلُور سَزْلَرُور اللّٰه تَعَالٰی دَن غَیْرِیْ نَرْسَه لَرْگَه (كُفْرُنَا بِكُمْ)
 اِنْكَارْ قِیْلُورْمَز لَار سَزْلَرَنْكَ دِیْنَكْز كَا وَمَعْبُودَنْكَز كَا (وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ) ظَاہِرْ بُولْدِی
 بَزْلَر ایلَه سَزْلَرَنْكَ آرَا لَرَنْكَزْدَه (الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا) دَشْمَانْلِقْ هَمْ آچِیْغَلِقْ
 هَمْ دَنیَا دَه هَمْ آخِرْتَدَه (حَتَّى) شُونْكَارْ چَه دُوشْمَانْ تُوْتَارْمَز لَار (تُؤْمِنُوا) اِيْمَانْ
 كَلْتُور سَزْلَار (بِاللّٰهِ) اللّٰه تَعَالٰی اَوْزَارِیْنَه (وَعَدَهُ) یَا لُغُوزْ اللّٰه تَعَالٰی دَر شَرِیْكِیْ
 وَنَظِیْرِیْ یُوقَدِرْ (اِلَّا) مَكْر (قُولْ اِبْرَاهِیْمَ لَایْیَه) اِبْرَاهِیْمْ عَلَیْهِ السَّلَامْ نَنْكَ سُوزِیْ كَه

آتاسی آزر اوزارینه که بیلله دیو (لَا سَتَغْفِرَنَّ لَكَ) البته یارلقایو استارمن سنی الله
 تعالی دن دیدی کافرگا استغفار استامک ابراهیم یولیدر دیو ایتمگای سز لر زیرا اول
 آیت منسوخ در (وَمَا أَمَلَكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ) دخی ایتدی ابراهیم علیه السلام ای آتاسننک
 فائده نگا و ضرر نگا هیچ بر نرسه فی الله تعالی دن ملک لنه آلمای من یعنی ا اگر چه
 پیغمبر اولسامده سننک کافر لکنک بولا تور و ب شفاعت قیلا آلمایمن (من شیء) هیچ
 بر نرسه فی یعنی ا اگر چه آتا اولور سه ده الله تعالی اراده سی اولمایان کمسنه یه شفاعت
 واستغفار ایلامک ایله ایمانلی ایدب بولماز در (رَبَّنَا عَلَیْكَ تَوَكَّلْنَا) دخی ابراهیم
 علیه السلام دعا قیلل ایدی که ای بزوم پروردگار من سننک صاری تابشر دوق دنیا
 و آخرت اشمزنی (وَالَيْكَ أَنْبَا) یارب سننک طاعتنکا قایتدوق (وَالَيْكَ الْمَصِيرُ) یارب
 سننک حکمنک صاری قیامتده اولر مز لر (رَبَّنَا) ای بزوم پروردگار من (لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا) قیلماغل سن بزلر فی کافر لرگا مسلط زیرا که آنلار باطلنی حق کور و ب
 بزلر فی باطل یوللارینه اونداب عذاب ایلاما سونلر (وَاعْفِرْ لَنَا) دخی مناجاتنده ایتدی
 ابراهیم علیه السلام یارلقا غیل سن بزلر فی (رَبَّنَا) ای پروردگار من (أَنْتَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ) بدرستی که سن غالب و حکمت ایاسی پادشاه سن (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ) تحقیق بولدی
 سز لر ای امت عهد علیه السلام (فَیْهَمْ) اول ابراهیم و آنکا ایمان کلتور گانلرده (أُسْوَةٌ
 حَسَنَةٌ) کور کام یول اوشبو دین اسلام یولی در (لَمَنْ) شوخچالین کمسنه لر (كَانَ)
 بولدی آنلار (یَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ) الله تعالی دن ثواب امید ایدانلر و عذابندن
 قورقانلار قیامت کوننک (وَمَنْ يَتَوَلَّ) بر من یوزنی چور سه دین اسلامدن (فَإِنَّ اللَّهَ)
 بدرستی که و راستی که الله تعالی (هُوَ) اول الله تعالی (الْغَنَى) خلقننک عبادتدن
 مونکسز در جهان خلقی ننگ کافر اولماقدان آنکا هیچ بر ضرر کما سدر (الْحَمِيدُ)
 بارچه کمالات لر برله اوکلمش در بیت

جهان خلقی اولور سه حقیقه عابد * عبادتدن نه در معبوده فائد

(عسی الله) امید در الله تعالی دان (أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ) قیلماقعه امید در سز لر ننگ آر انکز
 ایله (وَبَيْنَ الَّذِينَ) آنچالین کمسنه لر ننگ آر اسنی (عَادِيتُمْ مِنْهُمْ) دوشمان بولشد ننگز

اول کفار مکه ايله (موده) دوستلق الله تعالى آنلاره ایمان بیروب منافق لقلرنندن توبه
ایدوب یانکیدن قرداش اولوب یورور سز لر (والله قدیر) الله تعالى قادر در منافقنی
مؤمن مخلص ایدرگا (والله غفور) دخی اول الله تعالى اوندکی کفر لکلرنی و نفاق لقلارنی
ایمان و اخلاص سببی ايله عفو ایدرگا قادر در (رحیم) مؤمناره و مخلص لره گناه لارنی
عفو ایدوب او جهاح روزی ایلا گوچیدر روایت در ابو بکر صدیق رضی الله عنه ننگ
بر قزی اسما آتلی ایردی آناسی فتیله عبد العزی قزی ایردی آنلار مکده قالمش لار
ایردی آننگ کبی بعضی لری ننگ آنلاری وغیری قرداش لری و بعضی لری ننگ آنلاری
مکده کافر اولوب قالمش لار ایردی بر کون فتیله عبد العزی قزی مکه لکاره ایدی
یا جماعت لر بزر مدینه یه زیارتیه بارالق بعضی لر مزننگ ایرلری و بالالاری باردر
و بعضی لر مزننگ آناسی وغیری قرداش لری باردر (القصة) مونلار قرق آطلی بولوب
مدینه گا کدی لر فتیله عبد العزی ابو بکر صدیق یورتنه باردی تاکه قزی اسما ايله
کور شور اوچون و کلتوردوکی بولا کلرنی قزینه بیورور اوچون اسما رضی الله عنها آناسیغه
قارشو چقب آناسنی قوغندان قودی ایدی که سن کافر سن او یومه کر مایه سن تاکم
رسول الله دان صور ماینچه دیدی کذلک غیر لری هم اوشنداق قیلدی لار حاصل فتیله
یاران لری برله باروب رسول الله دان صور دی لار شول حال ده بو آیات ایندی رسول الله
بارچه لارینه اذن و یردی و کلتوردوکی بولا کلرنی آلورغه امر ایلادی (لاینهاکم الله)
نهی و منع ایلامسدر الله سز لرنی ای مدینه جماعت لری (عن الدین) آچچالیون زیارتیه
کلدوکی مکه کافر لرنی اول کافر لرننگ صفاتی بودر کم (لَمْ یَقَاتِلُوْکُمْ فِی الدِّیْنِ)
دین حقنک توقوش اوچون کلمگانلر در بلکه صلء رحم اوچون کلمگانلر در (ولم یخروجکم
من ديارکم) دخی سز لرنی یور تونگنزدان قووب چقارر اوچون کلمگانلر (ان تبروهم)
دخی سز لردن بز شک اوچون کلمگان لردر بلکه وصلت اوچون کلمگانلر در یعنی سز لرنی
صاغنب کلمگانلر در (وَتَقَسَّطُوا إِلَيْهِمْ) آنلاره عدالت ايله نرسه لرنی او غرلامایون
و خیانت ایلامایون و احسان و انعام و ضیافت لر ایلانگنلر (ان الله یحب المقسطین)
بدرستی که اول الله تعالى عدالت اهل لرنی سوکوچیدر (انما ینھکم الله)
بدرستی که نهی ایلادی الله تعالى (عن الدین) آچچالیون مکه کافر لرنندن (قاتلوکم

(فی الدین) کلدیلر آنلار مکه یورتندن دین اسلامنی تکذیب ایدوب توتشر اوچون
 (واخر جو کم من دیار کم) دخی کلدیلار آنلار سزلرنی یورتونکزدان قووب چغار راوچون
 (وظاهر را) دخی یاردم ایدوشدیلار (علی اعر اجمکم) سزلارنی یورتونکزدان چغار رغه
 (ان تولوهم) آنلار ایله آشنا بولماقدن یعنی آنلار ننگ آشنا بولوب دوست توتماقلاری آننگ
 اوچون در سزلرننگ اچ راز لرنکزی بلب سزله ظفر بولوب یورتلار نکزدن و پرلر نکزدن
 چقارماق اوچون غیر ی دکلدر (ومن یتولهم) هر کم دوست لق قیلسه آنلار رغه بو آیاتلار
 ایندو کدین صونکره (فاولئک هم الظالمون) سز آنلارنی دوست توتقوچی جماعتلر آنلار در
 الله تعالی ننگ یولنی قویوب غیر ی یولغه یار گوچیلار در (یا ایها الذین امنوا) ای
 آنچلایین ایمان کلتور دوکی کمسنه لر (اذا جاءکم المؤمنات) هر چان کلاسی بولسه مکه
 یورتندن ایمان کلتور گوچی خاتونلار (مهاجرات) مدینه یورتینه کوچب ام کلتوم بنت
 عمر کبی اروی بنت ربیع کبی زینب بنت رسول الله صلی الله علیه وسلم کبی فریضه بنت
 امیه کبی و معصومه بنت هیر کبیلر (فامتنوهن) بس تجریه قیلونکزدن آنلار ننگ ایماندن
 اخلاص لارنی آنلار ننگ ایمان تجر به لاری اولدور که اول مذکوره خاتونلار اولنگی
 ایمان سز ماننده سودکی وعاشققلی اوچون کلگوچی اولماسونلار و دخی غیر ی دنیا
 غرضلاری اوچون کلگوچی اولماسونلار یا که بر غیر ی اسباب فتنه اوچون کلماسونلر نته
 ساره بنت اسود کبی اولماسونلار بلکه اسلام اوچون الله تعالی فی ورسول الله فی سوگوچی
 اولسونلار (الله اعلم بایمانهن) آنلار ده حقیقت ایمان بارلقنی الله تعالی اوزی بلگوچیدر
 اما سزله ظاهر اولغوچی اقوال لارنی و افعال لارنی تجر به ایلایه سزلر (فان علمتموهن
 مؤمنات) بس ظنی اولغان تجر به لار نکزدن ایله بلد کنکزدن بعدنده بومذ کورات
 خاتونلار ننگ ایمان کلتور ماگا کلدوکلرنی (فلاتر جعوهن الی الکفار) بس قایتار مانکزلر
 اول خاتونلارنی کپرو کافرلار یورتنه یعنی مکه گا (لاهن) ایماسدر اول خاتونلار
 (حللهم) حلال ایماسدر اول کافر ایرلرینه (ولا هم) دخی حلال ایماسدر اول کافر
 ایرلاری (یحلون لهن) حلال ایماسدر اول مؤمنات مهاجرات خاتونلارنی آلور رغه
 (واتوهم) بیر ونکزلار اول کافر ایرلرینه اگر دین اسلامنی قبول ایلامسه لار (مانفقوا)
 فی کم صرف قیلدیلار آنلار مسلمان اولدق خاتونلاره بیر دوکی مهرلرنی یعنی اول

خاتونلار مسلمان اولدق سببلی کافر ایرانلر یینک بیر دوکی مهرلری ساقط ایرماسدر
 (ولاجناح علیکم) منع و گناه یوقدر سزلر گای مدینه جماعتلری (ان تنکوهن) اول مکه
 یورتندن کو چوب کلوب مسلمان اولغوچی خاتونلار نی نکاح ایدر سانکیز (اذا اتیتوهن
 اجورهن) هر چان بیر گوچی اولسانکیز عقد شرعی بران مهرلار نی (ولاتمسکوا) توتمانکیزلر
 اول خاتونلار نی خاتون ایدوب (بعضم الکوافر) کافرلار عقدی کبی بعضی کافرلار
 عقد سن و مهر سن توتدی کبی سزلار آچیلاین توتمانکیز (واستلوا) صورانکیزلر (ما
 انفقتم) فی کم مهر بیر دونکیز اول خاتونلاره اگر مرتد اولوب مکه یورتینه قایتب
 کیتسه لر (ولیسئلوا ما انفقوا) ایتکل کم صوراسون لار اول ایرانلاری کم صرف قیلدیلار
 مال لار نی مهر اوچون مهاجرات خاتونلار سزلاره لاحق اولورسه (ذلکم) سزلار گاو شبو
 ایتولگان حکم لار و اشلار (حکم الله) الله تعالی ننگ حکمیدر (یحکم بینکم) حکم ایتادر الله
 سزلار ننگ آرانگیزده (والله علیم) اول الله تعالی بلگوچیدر ظاهر نی و باطن نی اولنی
 و آخر نی (حکیم) و آخرت مصاحت لاره موافق حکم ایلا گوچیدر (وان فاتکم) اوتسه
 سزلاردن یعنی اگر سزلار ننگ خاتونلار نکیز کافرلار قولینه توشسه (شیء) بر نرسه (من
 ازواجکم) سزلر ننگ خاتون لرنکیزدان (الی الکفار) کافرلار ساری توشاسی بولسه (فعاقبتهم)
 بس اول خاتونلار نی اولجا توشور سانکیز (فاتوا الذین ذهبوا زواجهم) بس بیر ونکیز
 اول کشی لاره کم آنلار ننگ خاتونلاری کافرلر کا کیتکلن ایردی و ایمانسن سزلار اول خاتونلاره
 مهرلر نی بیر مگان لار ایردی (مثلما انفقوا) اول مهر ننگ مثلنی کم اتفاق قیلغانلار ایردی
 اول کیتکلن خاتون لره (ابن عباس دن مرویدر) آلتی خاتون مهاجراتدن مرتد اولوب
 بعد اول خاتون لار اسلامنی قبول ایلا دیلار رسول الله صلی الله علیه وسلم اول آلتی خاتون
 ننگ مهرلار نی بیت المالدن بیروب اولکی مسلمان ایرنلارینه نکاح ایلا دی (واتقوا الله)
 قورقونگیز الله تعالی دن (الذی) آچیلاین الله تعالی در (انتم به) سزلار اول الله
 تعالی ساری (مؤمنون) اشانغوچی اولدونگیز بس علمالار اختلاف ایلا دیلار که بر
 خاتون مرتد اولوب بعد ایمان نی قبول ایدوب اولکی مسلمان ایرنلارینه نکاح ایدولسه
 مهرلار نی بیر مک واجب می یا که سنت می بعضیلار ایدیلار خاتونلار نی دار کفار قایتار مق
 منسو خدر قوله تعالی فلان رجوعوهن الی الکفار بوتقدیر چه مهرلار نی قایتار مق واجبدر

بعضیلر ایدیلر بدرستی که صالح اوزرینه اولغان خاتونلار حقنک مهرلارنی قایتارماق
 واجب دکلر بلکه ایرنلر حقنده در بو طریقه مهرلرنی قایتارماق سنتدر (یا ایها النبی)
 ای آچلاین پیغمبر (اذا جاءك المؤمنات) هر چان کسه سنگا مکه یورتندن ایمان
 کلتور گوچی خاتونلار (یبایعنک) ای محمد سنک بیعت بیرر کامبیعت قیلسونلار (علی
 ان لا یشرکن) شول شرط اوزارینه مبايعت قیلسونلار اول خاتونلار اور تاق قائماسونلار
 (بالله) الله تعالی اوزارینه (شیئا) هیچ بیر نرسه فی (ولا یسرqn) دخی اول خاتونلار او غریلق
 ایلا مسونلار (ولایزنین) دخی اول خاتونلار زنا ایلا مسونلر (ولا یقتلن اولادهن)
 دخی بالالارنی اولتورمس شرطی ایله (ولایاتین) دخی کلتور مسون اول خاتونلار
 (بیمتان) یالانی (یفترینه) یالایبار او چون خاتونلار (بین ایدیهن) قوللاری ننک
 آرالارنک اولغوچی (وار جلهن) اول خاتونلار ننک آیاقلاری آراسنک اولغوچی بالالارنی
 غیر ی بر ایر گابوسندن توغدی دیود عوا قیلما سونلار حاصل کلام اول خاتونلار زنادن
 توغان بالالارنی غیر ی بر ایر کا یالایباب بوسندن نکاح ایله توغان بالادر دیو ایتماس
 شرطی ایله بیعت ایلا سونلار (ولایعصینک فی معروف) دخی بیعت ایلا سونلار اول
 خاتونلار یا محمد سنک شریعتنکا مخالفت قیلما سقه یعنی اول خاتونلار نوحه قیلماق
 وطونلارنی یرتماق و صاچلارنی یولو قماق و ایزولرنی یرتماق و یوزلرنی یرتماق اولوک
 اولدکی حال لرنک قیلغوچی جاهلیت زماننک غی عمللارنی قیلما س شرطی ایله (فبایعهن)
 بس ای محمد اول خاتونلار ایله عهد لاشکل سوز برلان قول توتوشب قول آلشوب قیلما غل
 نته که ایرنلره قیلدوقی کبی ایلامکل (واستغفر لهن الله) ودخی یارلقایواستکل اول
 خاتونلار ننک گناه لاری او چون الله تعالی دن (ان الله) بدرستی که و راستی که الله تعالی
 (غفور رحیم) بنده لار ننک گناه لارنی یارلقاب رحیم ایدوب او چماغنه کر کوز گوچی در
 (یا ایها الذین امنوا) ای آچلاین ایمان کلتوردکی کمسنه لر (لا تقولوا) دوست
 و آشنا بولمانکنز (قوماً غضب الله علیهم) شو چلاین قوم که اول یهودی قومی در آچیغ
 وقهر قیلدی الله تعالی آنلار اوزارینه (قد یئسوا من الاخرة) شکسن امیدسن بولدیلار
 آنلار اولماز لرنندن اول آخرت اشرندن و پیغمبر ننک نعتنی تور اتک کوروب رسوله انکار
 ایله دیلار و آنکار انکار ایلا یان لرننک ایمانسنز ایر دو کنی بلدی لار بلوب حضرت رسولنی

یالغاچچی و فالچی دیوب سوکدیلار (کمایئس الکفار من اصحاب القبور) نته که نومید
 اولدقی کبی قبرداکی ایمانسزلر آخرت ننگ در جاتلرندن نومیدلردر دنیاده
 و قتده ایمان کلتورمکان لری اوچون اوشانداق بویهودیلار عالم حیاتده رسول الله غه
 ایمان کلتورمک درجه لرنی کوره و بلاتوروب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ننگ
 نعتنی اوز کارتب غیر معنالر ایله تفسیر ایلادیار رسول الله فی یالغاچچی دیو ایدیلر
 بعد بزمسکین تورات ننگ تحریق اولمغان تفسیرندن بو آیاتنی یازالم تاکه حضرت
 رسول اکرم ننگ نعتنی کوراسن عبرانی لغتی اوزره (یابر مناقطرما) ای بزلرنی و جمیع
 اشیا لرنی یراتقوچی الله تعالی (یابر لسانبرلی) ای بزلرنی توغری یولغه صالحوچی
 شریکی یوق الله تعالی (هانش هنش ترهما) ظاهر لرمزنی و باطن لرمزنی بلسگوچی
 الله تعالی (یون نشرلی) برکلاچک دوستنک حرمتینه بزلرنی گناه لرمزنی عفوایلاکل
 (بدر لقت تضرما) جمیع موجوداتنی یراتماق و بزلره رزق برما کنک آنک عشقی اوچوندر
 (اکنتبرت فکرت) الله تعالی ایدی اول دوستم ننگ صفاتی بودر باشنک بر آق بولوطسایه
 بان ایلا یایچیدر (بصحنک نجر با) کوکرا کنک جبرائیل و اسرافیل ننگ یورا کنی یاروب
 قارا قاننی آغزوب آنک اورنینه نور رحمانی فی صالغان جراحت اورنی بارد (بصابر تی
 نصر یا) اونک یاغونک مهر نبوت وارد (هو ایدر بدرت) قرق یاشینه دیکن هیچ بر
 علم و فن دن نصیب دار اولمغان اوله یعنی قرق یاشینه دیکن خطده بلمایان نادان اوله
 (مطلقت ندرت) قرق یاش تمام اولغاچ آنکا قرآن دیدوکی کتاب اینه (فکل فی عبرت)
 آدم علیه السلام دن تا اوزینه خچه ما پیغمبر لره نازل اولدوقی کتاب لرنی راست لاغوچی
 اوله (جیرانت نجر با) موسی یه نه نرسه مأمورد و منهی در قرآنک شیله اوله (ابرطت
 نبرت) هر کم اول هاشمی پیغمبری راست لاغوچی اولورسه تحقیق ذاتم ایله سوکند
 یاد قیلاین اول قول لرمدن خوشنودم (بقر بنج شبرت) اول احمک و هم امتنه البته
 فرض ایدارم بش وقت دیدکی عبادتنی (شبرت فکندر ت) دخی حلال ایدرم
 آنلاره اچ ماینی (فکرت) هم سبت کوننک دنیا اشنی اشلامک ایله بیوررم
 (بدرانت ندرما) بزلرننگ آخرغی پیغمبرمز اول اهددر موننک بعدنده هیچ
 بر پیغمبر کلزدر آنک شریعتیدر بزلرننگ و عک کونمزگا دیکن در اوشبو آیاتلرنی

یهودی علیهم اللعنه تور اتده کوردیلر با وجود بلب الله کلامینه اینانمیوب رسولنی
تکذیب قیلدیلار شوننک اوچون آنلار الله تعالی ننک آچیغ نده وقهرنک قالوب شهر سز
وسلطان سز اولدیلار الله تعالی ننک اصحاب قبور دیو سورنی تمام ایتماکی حسن
الاختتام در بارچه موجودات فنا اولوب اصحاب قبور اولورلار

❁ سورة الصف مکیة اربع عشر آیات ❁

بسم الله الرحمن الرحیم

(سبح لله ما فی السموات وما فی الارض) یردا کی وکودا کی خلق لر الله تعالی فی جمیع
نقصانات لردن و مخلوقات لر مشابیهت دن تنزیه ایلان سبحان الله العظیم و بحمده دیدی لر
بو آیات ده براعت استهلال در همیشه الله تعالی فی یاد ایلامکن اوله لار (وهو) اول الله تعالی
(الْعَزِيزُ) حکمنه غالب (الْحَكِيمُ) هر بر اش لر فی حکمتی ایله یر ادوب حکم ایلانگو چیدر
(يا ايها الذين آمنوا) ای آندایون ایمان کلتور دو کی کمسنه لر (لم تقولون ما لا تفعلون)
نه اوچون ایتور سز قولونگزدن کیلما س اش لر فی یعنی مؤمنلر ننک بعضیلری ایتدیلر
الله عز وجل سود کی اعمالنی اگر بلساک ایردوک جانلر مزنی و مال لر مزنی شونده
صرف ایلار ایدوک دیدیلر الله تعالی آنلره آیات ایندوردی ان الله یحب الذین
یقاتلون فی سبیلہ صفا دیدو کی آیات اینکاچ احد توقشینه باردیلار اول توقوش دن
آرقه بیروب قایدیلر الله تعالی آنلاره سر زنش اوچون ایدیکه لم تقولون ما لا تفعلون
(کبر مقتا) اولوغ بولدی آچیغ و غضب یونندن (ان تقولوا) سزلر ننک ایتما کنگز
(ما لا تفعلون) الونگزدن و کونکلنگزدن اخلاص ایله بولما س اشنی ایتما کنگز
الله تعالی فاشنده مبعوض اشدر زیرا که سزلره الله تعالی جهادنی فرض ایلامش
ایردی بنم در کا همده سوکلی اش دیمش ایردی سزلر احد توقشنده قایدونگز
(ان الله) بدرستی و راستی الله تعالی (یحب الذین) سوار آچلاین کمسنه لر فی که
(یقاتلون) توقوشور لر آنلار (فی سبیلہ) الله تعالی ننک یولنک (صفا) صفی بولدقلری
حالد (کانهم) گویا که الله تعالی یولنک توقوش قیلغوچی کمسنه لر (بنیان مرصوص)
تزلدو کی تکمه کبی هیچ بریره نظر قیلما یون اخلاص ایله کافر لره قارشو دوره کانه
تکبیر تحریمه ایلادو کی کمسنه کبی اوله اونکداغی و صولداغی نرسه لره قارما یون

شهادت طلبنده اولالر (واذ) شول وقتنی یاد ایتکل ای محمد (قال موسی) ایتدی
 حضرت موسی بن عمران (لقومه) اوزی ننگ قومینه (یا قوم لم تؤذونی) نه اوچون
 بنی رنجور سزلر امرمه خلاقلق قیلوب و بنی تکذیب ایدوب تر اسزلر (وقد تعلمون)
 بدرستی که بلور سزلر بنی (انی رسول الله الیکم) شک سز بنم پیغمبر ایردو کمئی
 بنکا ایندو کی تورات ایله وعصا ایله وید بیضا ایله و طوفان و باقه لر ایله و فان ایله
 و چکرتکا و بت لر ایله بواشیالر سحر دکل ایردو کئی بلور سزلر (فلما زاغوا) بس
 آنلار توغری یولدن مایل اولوب بز اوغه تابنور اولدیلار و فرعونه سجده ایلا دیلر
 (ازاغ الله قلوبهم) مائل قیلدوردی الله تعالی آنلار ننگ کونکل لر نی حق یولدان باطل
 یول لر ساری (والله) اول الله تعالی (لا یهدی القوم الفاسقین) کوندر مسدر الله
 تعالی اوزی ننگ امرندن چقغوچی لر نی توغری یول صاری ابدی اول قوم ضلالت
 یولندن قالور لر (واذ) شول وقتنی یاد ایتکل ای محمد (قال عیسی ابن مریم) ایتدی
 عیسی ابن مریم و مریم عمران قزی در بو عمران ایله موسی علیه السلام آناسی عمران ننگ
 آناسی منگده بش یوز یلدر و مریم ننگ آناسی عنه ایدی یعقوب اوغلی یهوده
 نسلندن ایردی بو مریم بنت عمران ایردی بو عمران موسی علیه السلام دیننده
 توراتی تفسیر ایدن بر عالم عابد ایدی آنندن ایکی کمسنه توغدی بروسی صارون
 ایردی غایتده عالم و زاهد ایردی چونکه عنه عمرانندن یوکل اولدی آلتی آی دن
 صونکره حضرت عمران دنیادن اوتدی آناسی عنه مریم نی قور صادقده ایردو کی وقتده
 بیت المقدس خدمتنی قیلورغه ندر ایلامش ایردی بوننگ قصه سی سورۃ بقره ده
 مذکور در مریم آناسی عمران یوسف اوغلی در یوسف بن هالی و هالی بن مطیب و مطیب
 بن لاوی و لاوی بن ملک و ملک بن یونان و یونان بن عامو و عامو بن ناعو و ناعو بن
 حامو و حامو بن حلیم و حلیم بن نجات و نجات بن امات و امات بن مطیب و مطیب
 بن یوسف و یوسف بن یهوده و یهوده بن یوحنا و یوحنا بن ریس و ریس بن نیر و نیر
 بن ملک و ملک بن المضان و المضان بن ایر و ایر بن یوسا و یوسا بن عمران و اینه موسی
 و هارون علیهما السلام و عمران بن شمعون و شمعون بن یهوده و یهوده بن الیاقم و الیاقم
 بن ملیا و ملیا بن ناثان بن ایس و ایس بن عوبد و عوبد بن باعاز و باعاز بن سلمون

وسلمون بن نضون ونضون بن عمیاد وعمیاد بن آرام وارام بن نارمک ونارمک بن
یهوده ویهوده بن یعقوب ویعقوب بن اسحاق واسحاق بن ابراهیم وابراهیم بن آزر
وآزر بن تاریح وتاریح بن ناحور وناحور بن ساروح وساروح بن راعون وراعون بن
فالق وفالق بن عابر وعابر بن صالان وصالان بن قینان وقینان بن ارفحشد وارفحشد
بن سام وسام بن نوح ونوح بن لامح ولامح بن منوشع ومنوشع بن حنوح وحنوح بن
یرد ویرد بن مهلا ومهلا بن قینان وقینان بن انوش وانوش بن شیت وشیت بن آدم
وآدم ابن تراب خلقه الله تعالی من ذلك (یا بنی اسرائیل) ای یعقوب علیه السلام ننگ
بالالاری (انی رسول الله الیکم) بدرستی بن سزله الله تعالی دن کلمش پیغمبرم (مصدقاً)
راست لادغم حالده کلدوم (لما بین یدی) شوخیلاین کتابنی راست لادغم حالده کلدوم
بندان اول ایندورلمش کتابنی (من التوریه) بولغوچیدر اول کتاب تورات اسملی
یا که بولغوچیدر اول کتاب ننگ اچند تورات حکم لری زیراتورات عبرانی لغتند بیان
الاحکام معنا سینده در (ومبشراً) دخی سونچ بیردو کم حالده کلدوم (برسول) بر ایچی
یعنی بر پیغمبر برله (یائی من بعدی) کلور اول پیغمبر بنم صونکمه یتی یوز یلدن
صونکره (اسمه احمد) اول پیغمبر ننگ اسمی احمد اول اوزی مکه لک عربی قریشی
اوله (فلما جاءهم) بس کلتوردی اول عیسی علیه السلام بنی اسرائیل یا که کلتوردی
اول محمد صلی الله علیه وسلم اهل مکه یه (بالبینات) حجت وعلامت لرنی اوزلاری ننگ
پیغمبر ایردو ک لری نه و محمد علیه السلام ننگ هجتی اول ایدی آتادان و آنادان یتیم
قالوب حتی قرق یاشینه دیکن الله تعالی اعلم علماء وافصح الفصحاء ایوب آنکا قرآن
ایندردی کافر لری دین اسلامه اوند ایوب قول اوستون اولدی (قالوا) ایتدی اول
بنی اسرائیل کافر لری دخی ایتدی اول مکه کافر لری (هذا) بو عیسی اشلا دو کی
اش لرو دخی بو محمد کلتوردو کی معجزات لری (سحر مبین) اشکاره جادوچی در دیدیلر
(ومن الظلم) یوق ظالم راق (ممن) شوخیلاین مندان که (افتری علی الله الکذب)
یالا یابدی اول من الله تعالی اوزرینه یوق یالالارنی یعنی الله تعالی ننگ شریکی بار
دیدیلار الله تعالی پیغمبر لره کتاب ایندرمدی دیدیلار و پیغمبر لری کلتوردو کی معجزاتی
عمل سحر دیدیلار (وهو) حالانکه اول (یدعی) اوندالور (الی الاسلام) اسلام دینی

صاری (وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ) کوندر ماسدر اول الله تعالى ظالم لر نی اوزینک
توغری یولینه (یُریدون) دایم تلای لر اول مکه کافر لری (لِیُطْفَئُوا نَوْرَ اللَّهِ) البته
سوندر مک گا تلایلار الله تعالى ننک نور نی یعنی الله تعالى ننک شریعتنی کیزلماک گا
تلایلار (بافوا هم) اغزلاری ایله کیزلماک تلایلار یعنی سوزلری برلان رسولنی و قرآنی
سوگار لر بو فال نامه دیو یا که شعر نامه دیو رسول الله نی یالغانچی و ساحر دیو سوگار لر
(وَاللّٰهُ) حال بو که اول الله تعالى (متم نوره) البته اوزی ننک نور نی تمام ایلا گوچیدر
الله تعالى اوزی ننک دیننی نصرت بیروب تمام ایلا گوچی در (وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ)
اگر چه اول کافر لر دین اسلام ننک تمام اولماقنی دشمن کور سالارده (هُوَ الَّذِي) اول
آچلایون الله در که (أَرْسَلَ رَسُولَهُ) یباردی اوزیننک معهود پیغمبر نی (بِالْهُدَى)
توغری یولنی روشن قیلغوچی قرآن برلن (وَدَيْنَ الْحَقِّ) دخی دین برله یعنی
اسلام دینی برله (لِيُظْهِرَهُ) غالب قیلماق اوچون یباردی دین اسلامنی حجت لر و برهان لر
برلان (عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ) غیری دین لر ننک بار چه لرینه غالب اولماق اوچون یباردی
(وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ) اگر چه اول دین اسلام ننک غالب اولماقنی مکه مشرک لری
دشمن کور سالارده (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای آچلاین ایمان کلتور دوکی کمسنه لر
(هَلْ أَدُلُّكُمْ) ایاسز لر نی کوندر ایم مو (عَلَى تِجَارَةٍ) بر اولوغ منفعتلو صاتو اوزارینه
(تَنْجِيكُمْ) قوتقارور اول صاتو سز لر نی (مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ) رنجتکوچی تموغ عذابند ان
اول صاتونی بیان ایلاب بیوردیکه (تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ) اول سز لر ننک الله تعالى غه ایمان
کلتور ما کنگز در (وَرَسُولِهِ) و ثانیاً آننک پیغمبرینه ایمان کلتور ما کنگز در (وَتَجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و ثالثاً سز لر ننک غازیلق قیلماق کنگز در الله تعالى یولنده (بِأَمْوَالِكُمْ)
مال لر ننگز ایله (وَأَنْفُسِكُمْ) دخی جان لر ننگز ایله (ذَلِكُمْ) سز لر ننک اوشبو اعمال ثلاثه نی
قیلماق کنگز (خَيْرَ لَكُمْ) این گودر سز لره علوم باطله و طلب دنیا و منصب و بور تلار ننگزی توزما کدن
(أَنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) اگر بلسگوچی اولسانگز آخرت اعمال لریننک دنیا اعمالندن آرتوقلغنی
(يَغْفِرَ لَكُمْ) بو اعمال ثلاثه نی قیلسانگز یارلقار الله تعالى (ذُنُوبَكُمْ) سز لر ننک گناه لر ننگزی
(وَيَذْخَبْكُمْ) کرگز سز لر نی (جَنَّاتٍ) اوچماح یورتنک اولغوچی باقچه لره (تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا) آغار اول باقچه لر ننک آستی لرندن (الْأَنْهَارِ) یلغله لر بالدن و سوتدن و خمر دن

(وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً) دخی بولغوجیدر بواعمال لارنی قیلغوچیلار غه خوش بولغوجی اورنلر
یعنی انواع لذیذ اولان اورنلار (فِ جَنَّاتِ عَدْنِ) بولغوجی دور اول اورنلار باقیه لار
عدن دیدوکی اوجما حده (ذَلِكَ) اوشبودر (الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) اولوغ قول اوستون اولوب
مقصودلار یکا ایرشماک (وَاُخْرٰی) بومد کور چنان عدن گا کردوکنگز دن صونگره ایکنچی
نعمت (تُحِبُّونَهَا) سورسز سزلار آئی (نَصْرٌ مِّنَ اللّٰهِ) اول ایکنچی نعمت اولدور که
الله تعالی دن سزلاره نصرت بیرلماک دور (وَفَتْحٌ قَرِيبٌ) دخی یقین زمانه اولغوجی
فتح مکه فارس وروم دور (وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ) ای محمد سونچ بیر کل بوفتح و نصرت
ایله مؤمن لر گا (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای آچلاین ایمان کلتور دکی کمسنه لر (کُونُوا
أَنْصَارَ اللّٰهِ) بولونگز لر الله تعالی ننگ دیننه نصرت بیرگوچی (کَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ)
نته که ایتدی مریم اوغلی عیسی علیه السلام (لِلْحَوَارِيِّينَ) آق تنلی و آق کیم لی
اوزینگ خاص یارانلارینه آنلار اون ایکی کمسنه لر در اؤلکیسی بطرس ایکنچسی یعقوب
اوچونچسی یوهنا تورتنچسی اندراوس بشتچسی فیلیبس آلتینچسی تولومان یتمنچسی متی
سکزنچسی لوقا تورقنچسی مرقیس اونونچسی کنعان اون برنچسی شمعون اون ایکنچسی
یهودا (مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللّٰهِ) کم در منکا نصرت بیرگوچی الله تعالی ننگ دینی اوچون
قصد قیلدو قنده دیدی (قَالَ الْحَوَارِيُّونَ) ایتدیلر اون ایکی مذکور آق لباسلی صوفیلار
(نَحْنُ أَنْصَارُ اللّٰهِ) بزلر مز دیدیلر که یا عیسی بن مریم الله تعالی دیننگ قصد قیلوب
غزایه متوجه اولدوکنک نصرت بیرگوچی دیدیلار (فَأَمْنَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَآئِيلَ)
بس ایمان کلتوردی اول عیسایه برکروه یعقوب علیه السلام اوغلانلاری نسلندن آنلار
قرقار منک ایرانلاردن ایردی و خاتونلاردن حسابی بلنمادی ایمانلاری لا اله الا الله
عیسی عبده و رسوله ایدی زکاة ایدی و روزه ایردی و حج اعمالی اخیلی حق کورنمادی
بر دینده اولان کمسنه یه بای لارینه نفقه و کسوه بیرمک فرض ایدی کورشی قزینی
آلماق حرام ایدی و هم استادننگ حق و آتا و آناحقندن مقدم فرض ایدی اوستادنک
قزنی تلمینه آلماق حرام ایدی (وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ) دخی کافر اولدیلار و برکروه (فَإِيدْنَا)
بس قوتلی قیلدو قبز عیسی علیه السلام دیننگ اولغانلاری (الَّذِينَ) آچلاین عیسی علیه
السلام قومنی (آمَنُوا) ایمان کلتور دیلار آنلار عیسی علیه السلام ننگ رسول ایردو کینه و هم

الله تعالیٰ، ننگِ قوی ایزد کینه (علیٰ عدوهم) دوشمانلاری اوزرینه یعنی کافرلار اوزرینه (فاصبحوا) بس اورلدی اوزرینه (ظاهرين) غالب اولدیلار فاصبحوا ظاهرین لفظی ایلله تمام ایلامکنده بلاغت اهلی قاشنده حسن الاختتام در اول الله تعالیٰ دن مؤمنلاره نصرت اولماقلغنه *

❁ سورة الجمعة مدنية وهي احدى عشرة آية ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(يسبح لله ما في السموات وما في الأرض) دایم سبحان الله العظیم و بسم دیورلر یردا کی و کوندا کی مخلوقاتلار بعضیلری قال تللاری ایلله و بعضیلری حال تللری ایلله مضارع لفظی ایلله ایتما کنده براعت استهلال در الی یوم القیامه بارچه مخلوقاتلار آگاه تسبیح ایتورلار (الملك) اول الله تعالیٰ ننگ صفاتی بودر بارچه نرسه لر فی ملک لنگوچیدر (القدوس) لایق سز صفات لاردن منزهر (العزيز) حکمنده غالب الله تعالیٰ در (الحکیم) حکم قیلغوچیدر اوزیننگ ملککنک و صنعک (هو الذی) اول آنچلاین الله تعالیٰ در که (بعث فی الامیین) یباردی بر پیغمبر یاز و بلمایان نادان عربلر آراسنک (رسولاً) بر پیغمبر فی (منهم) اول عربلر ننگ اوزلری کبی یاز و بلمایان ایردی (یتلو علیهم) او قور اول عربلاره (آياته) الله تعالیٰ ننگ قرآننی او قور ایردی (ویزکیهم) پا کلی در اول عربلری بوزوق اعتقادلردن و بوزوق عمللاردن (و یعلمهم الکتاب) او گرانته در اول نادان عربلره عالم ذی الفنون اولوب قرآننی (والحکمة) اول قرآننده اولغان حکملارنی و اعماللارنی سرنی و عاقبتنی (وان کانوا) بدرستی که بولوب ایردی اول عربلر (من قبل) اول پیغمبر کلمزدن اول (لفی ضلال مبین) آشکاره نادانلقی اچنده ایردیلار اول عربلر و هم اشکاره آزونلقده اولوب لات و منات و غزایه سچک قیلورلار ایردی (و آخرین) دغی یبارلدی اول محمد علیه السلام عربلردن غیری عجملار او چون و هم پر یلر و جنلر او چون (منهم) اول عربلر جمله سندن ایردیلار پوطه تابنوب و اوده تابنور ایردیلار آنلاره هم پیغمبر محمد در (لما یلحقوا) اولاشور بولدیلار ماسوی العرب (بهم) اول عربلاره نادانلقده و مشرک لکده (وهو) اول الله تعالیٰ (العزيز) حکمنده غالب در (الحکیم) حکمت ایاسی پادشاه در (ذلک) اوشبو محمد علیه السلام ننگ پیغمبر

اولوب یبار لما کی آدمیلاره و جنلره (فَضْلُ اللَّهِ) الله تعالی ننگ اولوغ رحمتی در آدمیلره
 و جنلره (يُؤْتِيهِ) بیورور اول رحمتنی (مَنْ يَشَاءُ) تلاگان بند لرینه (وَاللَّهُ) اول الله تعالی
 (ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ) اولوغ رحمت ایسی الله تعالی در بند لرینه بو چلایین پیغمبری
 یبار بجنته کرگوزوب تموغدان آزاد ایتمک رحمتلر ننگ اولوغ راقیدر (مِثْلُ الَّذِينَ)
 آچلایین یهودیلار ننگ مثالی (حَمَلُوا التَّوْرَةَ) کوچلاندیلار اول یهودیلر توریه حکمی
 ایله عمل قیلورغه (ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا) بس توریه ایندو کدین صونکره توریه ایله عمل
 قیلما دیلار اول یهودیلر اوزلری اختراع قیلدوقی سوزلرینه قارادیلر اوزلریننگ عقل
 لرینه و هوالرینه لایق اولدوقی نرسه لر فی شریعت موسی در دیدیلار شول اجلدن
 الله تعالی قرآن اچنده خبر بیردی و اذاقیل لهم اتبعوا ما انزل الله قالوا بل نتبع ما
 الفینا علیها ابائنا دیدیلر (كَمِثْلِ الْهَمَارِ) اول یهودیلر ننگ مثالی شول ایشاک مثالی در
 (يَحْمِلُ اسْفَارًا) یوکلر اول ایشاک توریه ننگ تمام سوره لریننگ تفسیرلارنی و آننگ
 اچنده کی حکملارنی اسفار جمع سفر معناسی سوره دیماکدر تمام توریه ننگ
 سوره در هر بر سوره سی ده ننگ آیاتلر در بیت المقدس یرنده تمام توراتنی کوردم
 تفسیری ایله یکر می توقز جلد در هر جلدی قرق توقز توب ایردی بیتلریننگ
 هر برنده قرق توقز ارسطر ایردی بارنی طشلاری ایله اوچاب قرا دوق اون ایکی
 پوطه یکر می آلتی قداق اولدی بنم ایله دیگن زده کر ایده برگا ایردی (بَشَرٍ مِثْلُ
 الْقَوْمِ الَّذِينَ) فی یماندر شوچلایین قوم لار ننگ حال لری (كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ) یالغانه
 توتدیلار آنلار توریه ننگ آیاتلارنی (وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) کوندر ماسدر
 الله تعالی ظلم لق قیلغوچی قوم لارنی (قُلْ) ایتکل ای محمد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا) ای
 آچلایون یهودیلر (ان زعمتم) اگر گمان قیلسانگز (انکم اولیاء الله) بدرستی که
 سز لر الله تعالی ننگ دوستی مز دیر سز بعضیلر ننگز الله تعالی ننگ بالالاری مز دیرلار
 (مَنْ دُونَ النَّاسِ) غیری آدمیلردن باشقه یعنی یهودی اولمیان آدمیلرنی الله تعالی
 ننگ دشمانی دیر سز لر (فَتَمْنُوا الْمَوْتَ) بس آرزو قیلوب دعا قیلونگز لر اولما کنگز فی
 زیر ادوست دوستنی صاغتماق کراک (ان کنتم صادقین) اگر بولسانگز سز لار الله
 تعالی غه دوست لق دعا اسنده راست لاردن (وَلَا يَتَمَنَّوْنَ اَبَدًا) حال بوکه اول یهودیلار

تلاماس لردر اول اولمنی منگو (بها) شول سببلی اولومنی تلاماسلاردر (قدمت ایدیه‌م)
 اوزلرینک قیلدوقی گناه لاری سببلی اولومنی آزر و قیلماسلاردر (والله عليم بالظالمین)
 اول الله تعالی ظالم بنده لر ننگ حالنی بلگوجیدر هم آنلاره جزا ایلا گوچیدر (قل) ایتکل
 ای محمد (ان الموت الذي تفرون منه) بدرستی که سزلار قاجا تورغان اولوم (فانه)
 البته اول اولوم (ملاقیکم) یولو قور سزله اول اولوم یعنی اولوم شرابنی اچار سزلار
 (ثم) بو اولدو کنگز بعدنده (تردون الى عالم الغيب والشهادة) قایتار و لرسز غایبنی
 و حاضر فی بلگوجی الله تعالی حضورینه (فینبئکم) بس خبر بیور و سزله (بها کنتم تعملون)
 قیلغان اعمال لر ننگزدن یعنی ایدگو اعمال ننگز اوچون اوچماح بیور و یاوز اعمال لار ننگز
 اوچون تموغ بیور (یا ایها الذین امنوا) ای آنچلاین ایمان کلتور دوکی کمسنه لار
 (اذا نودی للصلاة) هر قچان ندا قیلنسه یعنی اذان ایتولسه جمعه نمازی اوچون
 (من يوم الجمعة) جمعه کوننده (فاسعوا) بس یوکر و نکزلر (الی ذکر الله) الله
 تعالی ننگ ذکرنی تنکلارغه یعنی ایکی رکعت ده قرآنی امام ههرا او قور قبلنک خطبه فی
 تنکلارغه بو آیت جو ثاء قر به سنده نازل اولدی جو ثاء ایله مدینه آراسی بش چاقور و مدر
 یکر می ایولک جماعت ایردی مسجد لری وار ایدی پیغمبر مز علیه السلام فی جو ثاء ننگ
 بر معتصم اسملی، خواجه آشفه چاقروب ایردی پیغمبر مز صلی الله علیه و سلم ایدی
 یا معتصم بن اسد الله تعالی بزلره دخی بر فرض آرتدردی ایکی رکعت جمعه نماز یدر
 معتصم ایتدی یار رسول الله تورث رکعت او یله نمازی او تالور مو پیغمبر علیه السلام ایدی
 ایکی خطبه اولور شول ایکی خطبه سببلی ایکی رکعت او یله نماز یننگ فرضی ساقطدر
 دیدی شول زمانه منبر بنا قیلدیلار اذان ایتدیلار اون کشی جمعه نمازی قریه
 جو ثاء قیلدی بعده آندن قایتوب مسجد مدینه ده ایکچی جمعه ده قرق کشی ایله
 قیلدی شول اجلدن امام شافعی و امام مالک و امام احمد بن حنبل جمعه نماز ینه مصر
 شرط ایماسدر دیدیلار الا امام ابو حنیفه رحمه الله مصر شرطدر دیدی مفسر لر ننگ
 جمهور ی و اهل حدیث ننگ جمهور لری مصر شرط دکلر دیو فتوی پیر دیلر شول اجلدن
 شهر بلغارنی مسلمان ایدان صحابه لر بلغاره و اطرافد اقی قریه لره جمعه نمازی او تامک ایله
 بیور مشلاردر (وذروا البیع) و دخی نماز جمعه اذاننی ایشتا کچ صانولار ننگزنی و آلولار ننگزنی

و غیرى معاملات دنیا لارنگزنى قويونگزلار (ذَلِكُمْ) سز لَر نَكْ بوجمه اذ اننى اشتكاچ دنیا
 اش لَر نى قويماقنكز (خير لَكُمْ) سز لَر ه بَخْشِراق اش در دنيا معا مله سنى قيلم اقدان (ان كنتم
 تعلمون) اگر اهل علم اولوب ايد گو وياوزنى بلسانگز (فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ) بس اگر
 او تالسه جمعه نمازى (فانتشروا فى الارض) بس مسجد دن چقوب ساچلو نكز كسب او چون
 يريوزينه بعضنكز بازاره واروب صا تو ايلاسون و بعضيلار نكز ايكون لكزه واروب ايكون
 عملنى قيلسون و بعضيلار نكز قول عمللى ايله عمل ايلاسون (و ابْتَغُوا) استانگزلر (من
 فَضْلِ اللَّهِ) الله تعالى نك رحمتدن رزق لارنى (و اذْكُرُوا اللَّهَ) ياد ايتونگزلر الله تعالى نى
 (كَثِيرًا) كُوب كُوب لسانا و قلبا (لَعَلَّكُمْ) شايد كه سز لَر (تَفَاحُونَ) الله تعالى نك
 عذابندن قور تلوب او جما غه كرو ر سز لَر و قول اوستون اولوب مشرف ديدار اولور سز لَر
 ر و ايت در عبد الرحمن بن عوف و عثمان و عمر رضى الله تعالى عنهم شامه كاروان يبار لر
 ايدى بر كاروان لارى قايتدى قايتغانده عادتلى اول ايديكه بار ايان لار و بر غولار ايله
 مدينه كه كرو لر ايردى اول كروان نك قايتماق بر جمعه كويننه توغرى كلى رسول
 الله صلى الله عليه وسلم منبره خطبه او قورغه آشقان ايردى شول زمانه كاروان نك
 بار ايان و برغو آوازنى ايشتوب مسجد دن اون ايكي كمسنه استماع خطبه قيلم ايون چقب
 كيتديلر آنلار حقنده سرزنش قيلوب آيت ايندر لى (و اذْكُرُوا) هر چقان كورسه لر
 آنلار (تِجَارَةً) صا تودن قايتقو چيلارنى (اُولَٰهَؤُا) يا اويون طيل و برغو آوازنى (انفضوا اليها)
 مسجد دن ذكر تنكلاميون اويون لاره قارشو چقار لار (و تَرَكُوكَ فَاثِمًا) قويا رلار سنى
 اى محمد منبر اوستونده آياق اوزره اشعار در خطبه نى آياق اوزره توروب اوقمق
 سنت ايردو كينه (قُلْ) ايت اى محمد اول مسجد دن چغو چيلره (ما عند الله) الله تعالى
 فاشنك اولغان ثوابلار (خير من اللّٰه) بَخْشِراق در اويون آوازنى تنكلاماقدان (و من التِّجَارَةِ)
 صا تو ايتما كدن و صا تو چيلارنى كورمكاچماقدن (و الله) اول الله تعالى در (خير الرازقين)
 الله تعالى نك ذكر نى تنكلاما ق رزق لَر نك خير ليسيدر نماز او تاب رزق استمكا ايكي
 دنيا نك رزقنى تابما قدر خير الرازقين لفظى ايله سوره نى تمام ايتما كنك حسن الاختتام در
 جميع اشيالره رزق بير گوچيدر اوزيننك بر لكينه و بار لغنه و نظير و شريكى يو قلغينه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(اِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ) اگر کیلاسی بولسه لر سنکای محمد مدینه منافق لری وهم اطرافنک کی منافق لری منافقون لفظی ایله سورنی ابتدا ایلامکنده براعت استهلال در بوسوره ده منافق لرنک ذکر یدر (قَالُوا) ایتور لر اول منافق لار (نشهد) شکسز بلوب گواهلک بیرور مزلر (انک لرسول الله) شکسز البته الله تعالی ننگ رسولی سن (والله يعلم) والله تعالی بلادور (انک) بدرستی که سن ای محمد (لرسوله) البته الله تعالی ننگ رسولی سن دیو (والله يشهد) حال انکه الله تعالی گواهلک بیرادر (ان المنافقین) بدرستی که اول شهادت بیرگوچی منافق لری (لکاذبون) البته یالغانچی لردر قلب لرنده سننگ پیغمبر ایردوکنکا تصدیق لری یوقدر (اتخذوا ایمانهم) توتدیلا لر اول منافق لری آنط لری ویالغان کلمه شهادت لری (جنة) قالقان وپرده آنلارنی اولتورما کدن واسیر قیلماقدن صاقلار دیو (فصدوا) بس منع قیلدیلا لر اول منافق لری کوب غلایق لری (عن سبیل الله) الله تعالی ننگ یولندن وقرآن حکمی برلان عمل قیلماقدن (انهم) بدرستی که اول منافق لری (ساء ما كانوا یعملون) فی یماندر آنلرننگ بوقلغان اشلاری (ذلک) ظاهرا بومنافق لرننگ نشهد انک لرسول الله دیما کلری (بانهم) بدرستی که اول منافق لری (امنوا) ظاهرا نل لری ایله ایمان کلتوردیلار (ثم کفروا) موندین صونک کافر اولدیلا لر (فطبع) بس مهرلدی الله تعالی (علی قلوبهم) کونکل لرنینه اصلا آنلار صدق جانبنه کمازلردر (فهم) بس اول منافق لری (لا یفقهون) آنکلاماسلاردر وفهم لاماسلاردر ایماننی و حجت وبرهان لرنی (واذا رايتهم) هر زمان کورسانک سن ای محمد اول منافق لرنی (تعجبک) عجب کاصالورمی سنی (اجسامهم) آنلرننگ تن لری بی غایت کورکام ومرغوب لردر (وان یقولوا) اگر ایتاسی بولسه اول منافق لری سوز لرنی (تسمع لقولهم) البته قبول ایدارسن آنلرننگ سوز لرنی زیرا اول منافق لری بی غایت فصاحت و بلاغت ایله سوزلا شورلار ایردی ویوز لری کورکام کانه قز بالالار کبی پیغمبر علیه السلام حضور ینده ادب ایله ترور لر ایدی الله تعالی آنلرننگ افعال واقوال لرنی رد ایدوب بیوردیکه (کانهم) گویا که اول منافق لری (خشب مسندة) بورانه گاسیالنگان او طون یاراقالر یدر یعنی قروغ معناسز وفهم سز بر صورت لردر (یحسبون) گمان قیلور لر

اول منافق (كُلِّ صَيَّة) اور امدن كدو كى آواز لارنى (عليهم) بزلرنك ضرر مرزا
 بولمغاى ايدى ديو اور امدن آواز لارنى گمان قيلور لار ايردى پيغمبره آيات اينوب
 بزنك نفاقم ظاهر اولوب بزلارنى چابغا اولتورور گاكى لار ديوطن ايدر لار ايدى
 هيچ بر راعت ايله اويقوا و يماز لار ايدى و راعت ايله نعمت يماز لار ايردى هميشه
 قورقوده تورور لار ايدى (هم العدو) اول منافق در سنكاى محمد چن دشمن لار
 (فاعذرهم) بس صافلانغل آنلردن اى محمد (قاتلهم الله) هلاك قيلدى الله تعالى
 آنلارنك ظاهر لارنى و باطن لارنى (أَيُّ يَوْفُكُونَ) قايدى باروب قاچوب قوتلور لار
 بلى الله تعالى نيك عد ايندن قور تلماس لردر (وَإِذَا قِيلَ) هر زمان دينلسه اول منافق
 اخلاص لى مؤمن لار جانبندن (تعالوا) كيلونكز لار ديو (يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ) يارلقايو
 تلاسون سزنك اوچون الله تعالى نيك پيغمبرى (لَوْ وَارِسَهُمْ) ايلاندر لار آنلار
 باش لارنى و يوز لارنى اعراض ايدوب استكبار ايدار لار (وَأَيُّكُمْ) كور رسنى اى محمد
 آنلارنى (يصدون) يوز چور لار سنك استغفار نكندن (وهم مستكبرون) حال بوكم
 اول منافق تكيبر لكدر (سواء عليهم) برابر در اى محمد اول منافق (استغفرت لهم)
 يارلقايو استا كل اول منافق لار اوچون (ألم تستغفروا) يارلقايو استامكل آنلار اوچون
 (لن يغفر الله لهم) البته يارلقا ماسدر الله تعالى آنلارنك گناهارنى (أن الله) بدرستى كه
 الله تعالى (لا يهدي القوم الفاسقين) توغرى يولغه كوندور ماسدر الله تعالى نيك
 ورسول الله نيك امدنن چغوچى قوم لارنى (هم) اول منافق (الذين) آنچلاين
 قوملاردر (يقولون) دايم ايتور لار آنلار يولداش لارينه (لا تنفقوا) انفاق قيلما نكزلر
 خير و احسان ايلامه نكزلار (على من عند رسول الله) شوخچلاين مهاجر فقير لره كه آنلار
 رسول الله قاتونك ايرديلر (حتى ينفضوا) تا كه اول مهاجر فقير لار تارالوب بتسونلر
 آچلمقن رسول الله قاتنده تور ماسون لار ديدى لار (ولله) الله تعالى كا خاصدر (غزائن
 السموات والأرض) كوكد اكى ويرداكى غزينه لار (ولكن المنافقين) لكن منافق
 (لا يفقهون) فهم لاس لردر (حكاييت بركون بنى مصطلقن بر كشي كدى ايدى يار رسول الله
 بنى مصطلق سنك برله عار به قلو رعا اتفاق ايلامش لاردر قصد ايدب مدينه يه كلور لار
 ديدى بس رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحاب لارى ايلان آنلار غه قار شو بارديلر

بنی مصطلق منهزم اولدی مال لرنی و خاتون لرنی اولجا ایتدی لر سعید ایله ابن عوف
سوزه کدیلا لر سعید رسول الله اصحابندن ایردی ابن عوف مصطلق منافقلارندن
ایردی ابن عوف سعیده ایتدی یا نه او چون رسول الله بزنگ بالا لار مزی و مال لار مزی
اولجا ایتدی دیدی سعید ایدی سز لر ده ایمان یوقلغی او چون مونداغ عملنی قیلدی
دیدی ابن عوف ایدی بزر ایمان کلتور و بزر لر زیر احمد کو نچیلکی او چون بزر لر
بو اشنی قیلدی دیدی سعید ایدی محمد گا الله تعالی دن آیات ایدنی سز لر ننگ کفر لک
نگزنی اظهار ایلادی هر ایکسی طائفه لر ی ایله توقوش قیلدیلر که ابن عوف ایتدی
والله لئن رجعنا الی المدینه لیخرجن الاعز منها الاذل اعز دن مرادی ابن عوف اوزی ایدی
و هم توابع لری ایردی و اذل دن مراد رسول اکرم صلی الله علیه و سلم ایردی و اصحاب لری
ایردی (یقولون) ایتور بولدی ابن عوف منافق توابع لری ایله (لئن رجعنا) اگر
قایتمساق بزر بنی مصطلق توقوشندن (الی المدینه) مدینه اوزرینه اشعار در ابن
عوف مدینه منافقلارندن ایردو کینه (لیخرجن) بالله البتہ چقارور (الاعز) عزتلی
و حر متلیراک کشی اعز دن مراد اول ابن عوف اوزی ایردی و هم توابع لریدر (منها)
اول مدینه دن (الاذل) ذلیل راک کشنی اول رسول الله ایدی و هم توابع لری یعنی
فقیر اصحاب لری ایردی (ولله) الله تعالی گا مخصوصدر (العزۃ) غالب لک (ولرسوله) دخی
رسولینه مخصوصدر غالب لک (وللمؤمنین) دخی مؤمنلره مخصوصدر غالب لک (ولکن
المنافقین) بدرستی که اول منافقلر جماعتی (لا یعلمون) هیچ نرسه نی بلما سلا در کم
غالب و کم مغلوب ایردو کنی بلما زلر (یا ایها الذین امنوا) ای آچلا این ایمان کلتور دکی
کمسنه لر (لا تلهمکم) مشغول قیلما سون سز لر نی آخرت کسبندن (اموالکم) مال لار ننگز
(ولا) دخی مشغول قیلما سون سز لر نی (اولادکم) بالا لار ننگز (عن ذکر الله) الله تعالی ننگ
عبادتندن علوم دین او گرانما کدن و بش وقت نمازی ادا قیلما قدن (ومن یفعل ذلک)
بر من قیلسه بو اشنی یعنی دنیا اشینه مشغول اولوب نمازی او تکارر اولسه یا که
علوم دین او گرانما سه (فاولئک) او شبو غافل جماعت (هم الخاسرون) آنلار در اوز
اوز لرینه زیان قیلغو چیلار (وانفقوا) صرف ایدو ننگز زکاة ننگزنی و هم عشر ننگزنی
(مما رزقناکم) شول نرسه لر نی صرف ایدو ننگز رزق لندر دک سز لره یعنی روزی ایلادک

مالدن و آشلقدن (من قبل) شوندن الگاری صرف ایدونگیزلر (آن یاتی احدکم الموت)
 برا کونگیزگا اجل کمازدن اول صرف ایدونگیز (فیقول) بس ایتور اول برا گواولد کندین
 صونکره (رب) ای منم پروردگاروم (لولا اخرتنی) هلاشمی منم اولما کمئی تأخیر
 ایلاسنکی (الی اجل قریب) یاقن بولغوی و عا ایلہ یعنی کاشکی منکا الله تعالی
 بولجال بیر ساچی فلان آیدہ و فلان کونده جانکنی آلورم دیو بس اول کون یتمازدین
 بورون (فاصدق) بارچه مال لار منی صدقہ بیرور ایردوم (واکن) بولور ایدم توبہ
 ایدوب (من الصالحین) اید گولاردن زکوة بیرور ایردوم و حج قیلور ایردوم فرض
 لارم واجب لاروم اوچون فدیہ و اسقاط چقار ایردوم دیو پیشمان اولہ اما اول پیشمان نذک
 اصلا فائلسی یوقدر (ولن يؤخر الله نفساً) البتہ کچو کتور من الله تعالی هیچ بر جاننی
 (اذا جاء اجلها) هر چمان کیلاسی اولسه اول بنک ننگ اجل کونی (والله) اول الله
 تعالی (خبیر) خبرادر در (بما) شوچلاین نرسه لارگا که (تعملون) اشلر اول بنده لار
 اید گودن و یاوزدن یعنی سزلرننگ ظاهر و باطن اولان اعمال لرننگزدن خبردار من
 دیماکدر والله خبیر بما تعملون لفظی ایلہ الله تعالی سورہ فی تمام ایتماکی حسن الاختتام
 در الله تعالی ننگ جمیع اشیایه خبردار ایردو کینه *

❁ سورة التغابن مکیة وهی ثمان عشرة آية ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(یسبح لله ما فی السموات وما فی الارض) دایم ایتور بولدی لار یردا کی مخلوقات لار و هم
 کوکدا کی مخلوقات لار بعضیلری قال تلی ایلہ و بعضیلری حال تلی ایلہ سبحان الله العظیم
 و بحمد دیدیلار لفظ مضارع ایلہ ایتما کنکد براعت استهلال در هر مخلوقات آنک تسبیحی
 ایتماکده در (له الملك) اول الله تعالی غه خاصدر دنیا و آخرت ملک (وله الحمد) دخی
 اول الله تعالی گا خاصدر حمد یعنی او کمک (وهو) اول الله تعالی (على کل شیء قدير)
 هر نرسه لرگا فادر در (هو الذي خلقکم) اول آنچلاین الله تعالی در که یراندی سزلرنی
 یوقدان بار ایدوب (فمنکم کافر) بس یراند و قنکزدن صونکره بعضیلرنگز کافر لار
 در (ومنکم مؤمن) بعضیلرنگز مؤمن لار در (والله) اول الله تعالی (بما تعملون بصیر)
 سزلرننگ اعمال لرننگزنی بلا کیف کور گوچیدر هر برینه جز لرنی بیر گوچیدر (خلاق
 السموات) یراندای اول الله تعالی کوکلرنی (والارض) دخی یرنی (بالحق) حکمت

بالغہ سی ایلہ (و صور کم) دخی یر اتدی سز لرننک صور تنکزی و هیئت نکزی و خواصنکزی
 (فاحسن صور کم بس کور کام قیلدی سز لرننک صور تنکزی غیر حیوانلر صور تندن و هم
 معنویه صور تکر بر له بزادی (و آلیه المصیر) اول الله تعالی صاری اولور سز لرنی
 آننک حکمینہ فایتور سزلار (یعلم ما فی السموات و الارض) بلور اول الله تعالی کو کدا کی
 ویردا کی نرسه لرنی (و یعلم) دخی شو چلاین نرسه لرنی بلور (ماتسرون) سز لرننک
 یاشرون اشار نکزی (و ماتعلنون) دخی شو چلاین اشار نکزی بلور ظاهر قیلور سز لرنی
 (والله) اول الله تعالی (علیم) بلکو چیدر (بذات الصدور) کو کرا کدا کی حال لرننگزی
 یعنی قلمدا کی فکر لرننگزی بلور (التم یا تکم) ایا کلاما دیمو سز لره ای مکہ کافر لری
 بلی کلدی و بیان اولندی (تبوا الذین کفروا) شو چلاین قوم لرننک خبری کافر اولدی
 آنلر یعنی نوح و هود و لوط علیهم السلام قوم لری کبی (من قبل) سز لرن اول کافر
 اولوب ایردیلار و پیغمبر لارنی تکذیب قیلدیلار (فذاقوا) بس ناتدیلار اول اوتدو کی
 کافر لار (و بال امرهم) اشاریننک جزاسنی دنیاده آنلره دنیاده و قتده عذاب ایندی
 بعضیلری صو ایلله هلاک اولدی و بعضیلاری یل ایلله و بعضیلاری اوت بر له هلاک اولدیلار
 (ولهم) دخی آخرتده (عذاب الیم) رنجوتکوچی عذاب اول عذاب اوت عذابی در
 (ذلک) اول اوتدو کی قوم ننگ دنیاده عذاب کور مکلری (بانه) اوشبو کم (کانت)
 بولدی آنلر (تاتیمهم) کلتور گوچی بولدی آنلره (رسلهم) اول اوتدو کی قوم لرننک
 پیغمبر لری (بالبینات) حجتلار و معجزاتلر ایلله نته که حضرت عیسی ننگ اولوک ترکوز مکلری
 گبی و موسی ننگ عصا و ید بیضاسی کبی و حضرت هود ننگ صرصر یلندن امان قالماقلاری
 الی مالانهایه هر بر پیغمبر قومینه معجزاتلار کور ستر دیلار (فقالوا) بس اوتدو کی
 قوم لرا تدیلار (ابشر) ایا آدمی زاده می پیغمبر اولوب (یهودونها) بزلرنی کوندر رگا
 بلکه بزلره فرشته لر کراک در توغری یولغه کوندر رگا زیرا آدمی زاده بز ننگ
 کبی آشی و اچه تورغان ذاتلار در چنان که اول پیغمبر اولادر دیدیلار (فکفروا)
 بس انکار ایدوب کافر اولدیلار (وتولوا) یوز چوردی آنلار حق یولدان (واستغنی
 الله) مونکسز دور الله تعالی آنلار ننگ ایمان لارندن وطاعت لرنندن (والله غنی)
 اول الله تعالی مونکسز در جمیع اشیادان (حمید) صفات کامله بر له او کولیش دور

(زعم الذين كفروا) گمان قیلوب دعوا قیلیدیلار اول کافر لر (آن) شونی دعوا قیلیدیلار
 (لن یبعثوا) البته اولد کمزدن صونکره قبور لر مژدان قوبار مژدیدیلار یعنی حشر
 جسمانیه یه انکار ایلادی لار فلاسفه اشراقیون مذهبنه داخل اولدیلار (قل) ایتمک
 ای محمد اول منکر لر کا (بلی) قبردن قوبار سز لر (ورب) سو کندیدایتامن ربم
 ایله (لتبعثن) البته شکسز قبردن قوبار سز لر (ثم) بو قبردن قوبد قنکر دین
 صونکره (لتنبؤن) البته خبر بیرلور سز لار (بما عملتم) قیلغان اشلار نکزدن حساب
 و جزا اوچون (وذلك) بو اولد کی مخلوقات لر نی قبور لر ندن قوبار ماق (علی الله یسیرا)
 الله تعالی غه آساندر زیر انفس الامرده یوقدان بار ایلامک مشکل ایردی یوق نرسه نی
 بار ایلماک الله تعالی عندنده آسان لار ننک آسانراقی در (فأمنوا بالله) بس آنداغ اولسه
 ایمان کلتور نکزلار الله تعالی ننک بر لکینه و بار لغنه (والنور الذی أنزلنا) دخی شو نچلا یین
 نوره ایمان کلتور نکزلار ایندر دک بز آنی کو کدان مراد قرآن لار یعنی قرآن ننک
 احکامی دین نی نور لاندور غوچی در (والله بما تعملون خبیر) اول الله تعالی در سز لر ننک
 قیلدوقی اشلر نکزدن خبر دار در (یوم) شول قبردن قوبدوقی کون (یجمعکم)
 جیار سز لار نی الله تعالی (لیوم الجمع) قیامت کونند حساب اوچون و جزا اوچون (ذلك)
 بو قیامت کونی (یوم التغابن) بو کوندور اعمال لار نکزدن فایده آلماق ننک قولدن
 کتمک کونی تغابن معناسنه دلالة بیوردی (ومن یؤمن بالله) بر من الله تعالی غه ایمان
 کلتور سه (ويعمل صالحاً) ایند کو عمل لر قیلسه (یکفر عنه سیاته) اورتور مژ آنلار ننک
 یاوز اعمال لار نی (ویدخله) اورتدو کمزدن صونکره کرتور مژ آنلار نی (جنات) او جهاح
 یور لنده اولغوچی باقچه لره (تجری من تحتها) آقار اول باقچه لر ننک آستیلار ندن
 (الأنهار) هر انواع یلغه لار آقار بالدن و سوتدان و غمردن (خالدين فیها ابدًا) منکو
 بولغوچی یعنی بولدوقلاری حالده قالور لار اول باقچه لار اچنده (ذلك) بوبنده لار ننک
 گناهلاری اورتلوب او جهاح باقچه لار یینه کرما کیری (الفوز العظيم) اولوغ قول اوستون
 اولوب مقصود لر یینه ایر شمکدر و دخی تغابن معناسینه دلالة بیوردی (والذين كفروا)
 شو نچلا یین کمسنه لر کافر اولدیلار آنلار (و کذبوا بایاتنا) یا لغانغه توتدیلار آنلار بز
 ایندورد کی قرآنی (أولئك) بو قرآنی تکذیب قیلغوچی لر (أصحاب النار)

اوت اهل لریدر (خالدين فيها) منكو بولغو چیلردن آنلر اوتده (وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ)
 نی میان بار اچق یردر اول اوت (مَا أَصَابَ) ایرشما سدر بنی آدم کا (مِنْ مُصِيبَةٍ)
 قایغودن و ضرردن (إِلَّا) مکر ایرشور اولسه اول قایغو و ضرر (بِإِذْنِ اللَّهِ) الله تعالی ننگ
 امری و تقدیری ایله در (وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ) بر من ایمان کتور سه الله تعالی یه (يَهْدِ قَلْبَهُ)
 کوندن ز آننگ کونکنی بلالره صبر ایتماک ایله صبر ایتمک وکی او چون الله تعالی اول
 بنده سینه اجر عظیم بیرور (وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) اول الله تعالی هر بر نرسه لر فی بلکوچی
 (وَاطِيعُوا اللَّهَ) انقیاد قیلونکنز الله تعالی امرینه (وَاطِيعُوا الرَّسُولَ) دخی انقیاد قیلونکنز
 رسول الله علیه السلام ننگ سوزینه (فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ) بس اگر یوز چور سانکنز الله تعالی ننگ
 امرندن و رسول الله سوزندن (فَأَنَّمَا عَلَيَّ رَسُولُنَا) بدرستی که بزم ایلاچیلر مز کالازم
 اولغان اشلر (الْبَلَاغُ الْمُبِينُ) آچق و روشن بیان ایلامکر الله تعالی ننگ بر لکنی و پیغمبر لر
 ننگ حق لغنی او جباح و تموغ بار لغنی (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) اول الله تعالی دن غیری هیچ
 بر معبود یوقدر (وَعَلَى اللَّهِ) اول الله تعالی اوزارینه (فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ) بس ایتمک
 کم مؤمنلر اشلر فی الله تعالی یه توکل قیلوب طابشور سونلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای
 آچلاین ایمان کتور دوکی کمسنه لر (أَنْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ) بدرستی که سزلر ننگ خاتونکنز
 (وَأَوْلَادُكُمْ) دخی بالالار ننگز (عَدُوَّالْكُفْرِ) سزلر کاد و شما نلار در آنلار (فَاحْذَرُوهُمْ)
 بس ساقلانونکنز آنلار دن بو آیات خاصدر روایت در ابن عباس دن مکه دن اصحاب لر ننگ
 بعضیلر ی خاتونلاری ننگ و اولاد لر ی ننگ سوز لرینه قاراب مدینه یه هجرت ایلامدی لار
 الله تعالی شول اجلدن ایتمدیکه فاحذر و هم یعنی ساقلانکنز لار آنلار ننگ مشورتلرندن
 یعنی آنلر ننگ سوز لرینه قاراب هجرة دن قالسانکنز البته دین ده اولان فقها جمله سندن
 اولمادونکنز دیما کدر (وَأَنْ تَعْفُوا) اگر عفو ایتمسانکنز اول ازواج و اولاد ننگ غطالق لر فی
 (وَتَصْفَحُوا) شبتالونی قویسانکنز (وَتَغْفِرُوا) ایمان لق لار فی اورتسانکنز (فَإِنَّ اللَّهَ)
 بدرستی که الله تعالی (غَفُورٌ رَحِيمٌ) بنده لر ننگ گناه لر فی یارلقاب رحیم ایلاب او جما حقه
 کرگوز گوچیدر (إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ) بدرستی که سزلر ننگ مال لر ننگز و بالالار ننگز
 (فَتَنَةٌ) سزله فتنه در آخرت اعمال لرندن مشغول ایدوب اولوغ گناه لره مرتکب
 اولنور سز (وَاللَّهُ عِنْدَهُ) اول الله تعالی ننگ حضورنده در خاتونلاریننگ و بالالاریننگ

سوز لرینه قرامایون آخرت استیان لره (اجر عظیم) اولوغ یال و ثوابلر (فاتقوا الله) تقوالق قیلونکز الله تعالی دین قور قوب (ما استطعتم) هر نه کو چونکز قدر نجه اشعار در بر اکو عیال نفقه اوچون کسب وقتنده فرضلر وقتندن فوت اولوب قضا ایلاسه بو کمنه هم طاقتنجه تقوالک ایلا دی بو آیت ناسخ در الله تعالی ننگ قولنی فاتقوا الله حق تقاته دید و کی آیتنی (و اسعوا) اشتونکز لر الله تعالی ننگ بیوردق امرلارنی (و اطیعوا) بویون صونکز لر الله تعالی ننگ و رسول الله ننگ امر لرینه (و انفقوا) صرف قیلونکز لار (خیراً) مال لر نکزنی (لانفسکم) اوز نکز ننگ جانلار نکز ننگ فائده سی اوچون (ومن یوق) بر من صاقلانسه (شع نفسه) صار نلق قیلسون نفس اماره سیننه یعنی نفسینه خلاف ایلا یوب حقوق الله نی یرینه کلتور سه (فاولعک) بس اوشبو یعنی نفس لرینه خلاف ایلا یان قوم لار (هم) آنلار در (المفاحون) قول اوستون اولوب تموغ دن قوتلغو چیلر (ان تقرضوا الله قرضاً حسناً) اگر برسانکز الله تعالی غه قرض حسنه یعنی ماللار نکزنی اخلاص برلان و جوه خیر لاره صرف ایلا سانکز (یضاعفه لکم) اول بیر دو کی ماللار نکز ننگ دو چند ان بیرر ثوابنی بر در هم گا اون در هم ثوابی یاز و لور تایتی یوزه وار نجه (ویغفر لکم) دخی یارلقار سزلار ننگ گناهلار نکزنی (والله شکور) اول الله تعالی آز اخلاصلی عمل گا کو ب ثوابلار بیر کو چیدر (حلیم) قل لار یننگ گناهلارنی عفو ایدوب مهر بان ور هم و شفقتی ایله تموغدن آزاد ایتکو چیدر (عالم الغیب) غایبدا کی حال لارنی اول الله تعالی بلیکو چیدر (والشهادة) دخی حاضر دا کی حال لارنی بلیکو چیدر (العزیز) حکمنه غالب الله تعالی در (الحکیم) بندلار یننه حکمتی ایله حکم اید اچی الله تعالی در عزیز الحکیم ایله سوره فی اتمام ایتماکی حسن الاختتام در نته که فن اهلینه مخفی دکلر ❁

❁ سورة الطلاق مدنیة وهی اثنا عشرة آية ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(یا ایها النبی) ای آنجلاین آخر زمان پیغمبر یننگ امتلری (اذا طلقتم النساء) هر زمان طلاق قیلسانکز خاتونلر نکزنی الله تعالی طلاق لفظی ایله سوره فی ابتدا ایلا مکنده بر اعت استهلال در بو سوره احکام فرعیه لار ذکر نده در تأمل اولنه (فطلقوهن لعدتهن) بس طلاق قیلونکز اول خاتونلار نکزنی طهر وقتنده اول طهر ده جماع قیلما یون اگر برا کو

مدخول بها خاتوننی حیض وقتندہ یا کہ طہر وقتندہ بعد الجماع طلاق قیلسہ گناہ کار
 اولور و طلاق بدعی دید و کبری اول اولور و غیر ی مدخول بها خاتون و صغیرہ ننگ طلاقند
 سنت و بدعت یوقدر ہر زمان مصاحت کورسہ شول زمان طلاق قیلور (واخصوا العدة)
 صای سونلار و محافظہ ایلاسونلار اول خاتون ننگ عدتنی تاکہ مراجعت زماننی ننگ فوتی
 یا بقاسی معلوم بولغای عدت کونلر ننگ نفقہ و سکناسنی بیر کایلار (واتقوا الله ربکم) فورقونکر
 شوخچلاین الله تعالی دن کہ سز لرنی و غیر لرنی تر بیہ قیلغوچی الله تعالی در (لا تخر جوہن)
 چقار مانکر اول طلاق ایتلکلن خاتوننی (من بیوتہن) آنلار ننگ تور اتور غان او یولرندن
 (الا) مگر چقار لماق علال اولور (ان یا تین بفاحشة مبینة) ظاہر از نا ایلہ تو تولسہ بوز مانہ
 اقامت حد الله او چون چقار لور (وتلك) بو ایتلکلن مذکورات حکم لر (حدود الله)
 الله تعالی ننگ بیور غان چیکر یدر (ومن یتعد) بر من تجاوز قیلسہ (حدود الله) الله تعالی ننگ
 قویدقی چیکرندن (فقد ظلم نفسه) بس شکسز ظلم لقی ایتدی اول من اوز جانینہ
 (لا تدری) بلماس سزای آدمی (لعل الله) شاید کہ احتمالدر الله تعالی (یحدث بعد ذلک)
 پیدا قیلور بو طلاق بعدندہ (امرا) بر اشنی یعنی ایر ننگ کونکلینہ الله تعالی رغبت
 صالور مراجعہ قیلماق احتمال وار در شوننگ او چون مستحب اولندی کہ طلاق لرنی تفریقہ
 تفریقہ حتی اوج طلاق اوج طہر برلہ تمام اولسون (فاذا بلغن) بس ہر چقان ایر شاسی
 بولسہ (اجلہن) عدت لرننگ تمام بولماق ننگ وقتلری یعنی عدتہ اوتار کایقین اولسہ
 (فامسکوهن) بس توتونکر اول خاتونلرنی یعنی مراجعہ قیلونکر (بمعروف) اید کولک
 برلہ حسن معاش ایلہ اولہ سز (اوفار قوہن) یا کہ مراجعت قیلماسانکر آیرونکر (بمعروف)
 اید گولک برلہ خاتون ننگ مالینہ تعدی قیلما یچہ اگر مراجعت قیلسانکر ہیچ بر
 مہرینہ ظلم قیلما یچہ کوند اشاری آراسندہ نوبتنی کم قیلما یچہ فی کم وجہ شرع اوزرہ
 توتقای سز لر (واشهدوا) کواہلندر نکز مراجعہ قیلماقنکر فی (ذوی عدل منکم) اوز
 آرانکرزدان عدل ایکی کشیکا بو اشہاد مند و بدور امام شافعی دین مرویدر رجعتدہ
 شہادت وار لغی (واقیموا الشہادۃ) ادا قیلونکر گواہلقنکر فی حاجت اولوب صور الدقی
 وقتندہ (الله) الله تعالی رضا لغنی طلب قیلوب (ذالکم) او شبو مذکور حکملر برلہ سز لرنی
 (یوعظ بہ) او گوت و نصیحت بیر لور بو طلاق امرندہ (من) شوخچلاین من گاو عظ بیر لور

(كَانَ) بولدى اول من (يُؤْمِنُ بِاللَّهِ) ايمان كلتور الله تعالى نيك برلكينه وبارلغنه ورسول
الله نيك حق لغنه (وَالْيَوْمَ الْآخِرُ) دخی قیامت كونينه ايمان كلتور (وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ)
برمن الله تعالى دين قورقوب صافلانسه گناه لردن (يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا) سهل قيلور آنكا الله تعالى
هرقا تلقلرنی وتارلقلرنی وشبهه دين چقماق بولنی (وَيَرْزُقْهُ) رزقلاندر الله تعالى
اول بنده سنی (مَنْ هِيَ لَا يَحْتَسِبُ) امید ایتهمگان اورندن بر عقیفه صالحه خاتوننی روزی
ایدر (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ) برمن اشنی الله تعالى یه تاپشور اولسه (فهو) بس اول الله تعالى
(حَسْبُهُ) اول الله تعالى آنکایتا چکدر (أَنَّ اللَّهَ) بدرستی که الله تعالى (بِالْبَاحِ) امره
اوزیننك مرادنی یرینه یتکور گوچیدر (قَدْ جَعَلَ اللَّهُ) شکسنز قیلدی الله تعالى
(لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا) هربراشکا بر مقداری واردر واندازه سی واردر بس فرایض الله نی
ترك ایدوب کسب ایلامك برله رزق آرتما سدر بلکه برکاتی کیدار و فرائض
عمل لرنی علم برله کسب ایلسه رزق کیم بولماسدر بلکه برکاتی زیاده اولور بو عجز بدر
(وَاللَّائِي يَئْسَنَ) شوخچالین خاتونلار کم امیدسنز بولدیلار آنلار (مَنْ الْمَحِيضُ) حیض
کورما کدان قار تلق سبیلی حیضلری کیسلدی (مَنْ نَسَاءُكُمْ) سز لرننك خاتونلر نکرذن
(أَنْ أَرْتَبْتُمْ) اگر شک قیلسانکنز آنلار نینك عدت لری عقنده (فعدتهن) بس قار چقلرننك
عدتی (ثلاثة أشهر) بلونکنز آنلار نینك عدت لری اوچ آیدر عربیه آیلار ایله (وَاللَّائِي)
دخی شوخچالین قزلرننك عدتی (لَمْ يَحْضُنْ) حیض کورمایدور آنلار یاشلکلری اوچون
آنلار نینك عدت لری هم اوچ آیدر اگر ایرلری طلاق قیلسه (وَأُولَاتِ الْأَحْمَالِ) دخی
یوکلای خاتونلار نینك عدتی (أَجَلَهُنَّ) اول یوکلای خاتونلار نینك عدتی نینك مدتی (أَنْ يَضَعْنَ
حَمْلَهُنَّ) آنلار یوکلری قویماقدرا اگر ایرلری طلاق قیلغان بولسه و اگر ایرلری
وفات اولسه علمالر آنده اختلاف قیلدی بعضیلری ایدیلر والذین یتوفون وینرون
ازواجایتربص بانفسهن اربعة اشهر وعشر اعام بولغانی اوچون وبعضیلری ایدی ابعدا
الاجلین یعنی ابعدا الاجلین اول خاتون نینك عدتی در دیدیلر (وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ) برمن الله تعالى
دين قورقوب گناه قیلماسه (يَجْعَلْ لَهُ) قيلور الله تعالى آننك اوچون (مَنْ أَمْرُهُ يَسْرًا)
آننك دنیا و آخرت اشنی سهل ایلر (ذَلِكَ) بومن کور حکم لرو و عظمی (أَمْرُ اللَّهِ) الله
تعالی نینك حکمی در و امریدر (أَنْزَلَهُ) ایندردی الله تعالى اول حکمنی (الْيَوْمَ) سز لرن

صاری (ومن یتق الله) بر من الله تعالی دن قورقوب گناه قیلماسه (یکفر عنه سیئاته)
 اور تور الله تعالی آنک گناه لارنی (ويعظم له اجرا) اولوغ قیلور الله تعالی آنک یالنی
 و ثوابنی (اسکنوهن) تور غوزنگز اول طلاق قیلغان خاتونلارنگزنی (من حیث سکنتم)
 اوزنگز تور دوقی اورنک (من وجدکم) اوزنگز ننگ طاقوننگز چه بولغان حالدا اگر ایو
 کچکنه اولسه اول خاتون پرده اچنک اولتور و ب عدۀ صافلاسون اگر ایر بای اولوب ماللاری
 اولسه بر بولنه اول خاتونینه اختیار بیرسون یعنی اول مطلقه خاتون ننگ ایرینه قارالور
 (ولا تضاروهن) ضرر ایر شد رمانگز اول مطلقه خاتونعه (لتضيقوا علیهن) اول طلاق
 اولنمش خاتونعه اور ونلارنی طارایدوب چقارماقنگز اوچون (وان کن) اگر بولسه لار
 اول طلاق ایتمک کان خاتونلار (اولات عمل) یوک ایالری اولسه لار (فانفقوا علیهن) بس
 نفقه بیر ونگز آنلارغه (حتى یضعن حملهن) تا کم آنلار یوکلرنی قویغاچه (فان أرضعن
 لکم) بس اگر ایو زور اولسه اول طلاق بولغان خاتونلار سز لر ننگ بالالارنگزنی
 عدۀ دین صونک (فاتوهن اجورهن) بس بیر ونگز آنلارغه یاللارنی سوت ایمزگان
 اوچون (واترو ابینکم بمعروف) قبول قیلونگز بر برنگز ننگ شر یعتکا موافق سوزنی
 و مشورتنی معلوم کون معلوم اجر اوزرینه (وان تعاسرتم) اگر چیتون سونسانگز و آغر
 کورسانگز اول خاتون صور ادوقی یالنی یا که اول خاتون بالاسنی ایمزکی آغر کورسه
 (فسترضع له اگری) استاکل اول بالانی ایمزور اوچون ایکنجی بر خاتوننی طلاق بولغان
 آناسی اکراه قیلنماز (لینفق ذو سعة) ایتکل کم نفقه بیرسون اول ایموز کوچی خاتونعه
 بای کشی اولسه (من سعة) اول من کینکلکی ایله (ومن قدر علیه رزقه) بر من ننگ
 رزق تار اولسه یعنی یارلی اولسه (فلینفق) بس ایتکل نفقه لاندیرسون اول ایمز کوچی
 خاتوننی (مما اتاه الله) الله تعالی بیر کاچه اولغان مالندان (لا یكلف الله نفسا) کوچلاماس
 الله تعالی هیچ بر کمسنه نی (الا مگر کوچلر) (ما اتیها) الله تعالی بیر دکنی بیر ما کا کوچیلارنی
 (سجعل الله) تیز در کم قیلور الله تعالی (بعد عسر) یارلی لقدن صونگره (یسرا) بایلقنی
 دنیاده یا آخر تک (وکاین من قرية) باردر کو ب قریه لر و شهر لر (عتت عن امر ربها)
 باش تارتدیلار اول قریه لر ننگ اهل لری تنکری تعالی ننگ امرندن (ورسله) دخی
 پیغمبر لر یننگ امرندن (فحاسبناها) بس محاسبه قیلدوق آنلارنی (حساباً شديداً)

قاتی حساب بران (وعدبناها) عذاب قیلدوق اول قریه لر ننگ اهل لرنی دنیاده ایکان
وقتده (عذاباً نکرراً) زشت وقبیح عذابلار ایله (فذاقت) بس تاندی اول قریه لر ننگ
اهل لری (وبال امرها) اوزلریننگ کافر لک لری ایماکنی دنیاده وقتده بعضیلر نی
صوایله هلاک قیلدی و بعضیلر نی یل ایله هلاک قیلدی و بعضیلر نی اوت ایله هلاک قیلدی
و بعضیلر نی جبرائیل علیه السلام ننگ آوازی ایله هلاک قیلدی (وكان عاقبة أمرها)
بولدی اول قریه اهل لریننگ اشلریننگ آخری (خسراناً) زیان کارلردن دنیاده
هم آخرتده (اعد الله لهم) حاضر لادی الله تعالی اول قریه لر ننگ اهل لری اوچون (عذاباً
شدیداً) قاتی رنجداچی تموغ عذابنی (فاتقوا الله) بس قورقونسگز الله تعالی دن
(یا اولی الابواب) ای عقل ایالاری (الذین آمنوا) آچلاین کمنه لر ایمان کلتوردی
آنلار (قد انزل الله الیکم) تحقیق ایندردی الله تعالی سز لره (ذکراً) سز لار نی اوگوتلا گوچی
قرآننی (رسولاً) دخی بیاردی سز لره محمد علیه السلام نی پیغمبر ایدوب (یتلوا علیکم)
او قور سز لاره اول رسول (آیات الله مبینات) بیک روشن قیلغوچی آیاتلر نی (لیخرج
الذین آمنوا) چقارماق اوچون او قور قرآن آیاتلار نی آچلاین ایمان کتوردکی کشیلار نی
(و عملوا الصالحات) دخی ایند گو عمللار قیلغان کشیلار نی (من الظلمات) کفر لک قرانغولقندن
چقارماق اوچون او قور (الی النور) اسلام دینی ننگ نورینه چقارماق اوچون (ومن
یؤمن بالله) بر من ایمان کلتورسه الله تعالی ننگ بر لکینه و بار لغینه و رسول الله ننگ
حق لغینه (و یعمل صالحاً) ایند گو عمللار نی اشلار گوچی اولسه (یدخله) کرتور الله
تعالی آنی قیامت کوننده (جنات) اوجماح یورتنک اولغوچی باقچه لاره (تجری) آغار
(من تحتها الأنهار) اول باقچه لار آستوندن هر انواع یلغهلار (خالدين فیها ابدًا) منگو
بولدوقلاری حالده اول باقچه لارده (قد احسن الله له) شکسز کور کام قیلدی الله تعالی
ایمان کلوروب ایند گو عمللار قیلغان بندلار گا (رزقاً) اوجماح اولان رزقلار نی کسبسز
و تعب سز کونگل لاردن کچمکی نرسه لار کوز آلدولار ننگ حاضر اولور (الله الذی) اول
آچلاین الله تعالی درکه (خلق سبع سموات) یراندی یتتی قات کوکنی (ومن الارض)
و هم یردن (مثلهن) اول کوکلر اوغشاشلی یتتی اقلیم نی یراندی (یتنزل الامر بینهن)
اینار یعنی یورر الله تعالی ننگ حکمی اول یتتی قات کوک و یتتی قات یرلار ننگ آراسند

(لَتَعْلَمُوا) سزای ننگ بلمای کنز او چون امر لری یورتدی (ان الله) بد رستی که الله تعالی
(علی کل شیء قدير) جمیع اشیا لرننگ وجودینه و عدمینه قادر در (وان الله) دخی
بد رستی که الله تعالی (قد احاط) تحقیق چولغادی الله تعالی ننگ علمی (بکل شیء)
بارچه نرسه لری (علما) بلمای کلک یوزندن جمیع جزئیات و کلیات ظاهر و باطن فی بلمگوچی
الله تعالی در الله تعالی بکل شیء علما دیو سوره فی اتمام ایتمای حسن الاختتام در مذهب
فلسفه فی باطل ایلامکی در زیرا آنلار دیدی لر که الله تعالی جزئیات فی بلمای زدر
جزئیات لاری کلیات لار یرادر دیما لری *

﴿ سورة التحريم مدنية وهي اثنا عشرة آية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

روایت در کم بر کون حفصه بنت عمر رضی الله عنه آناسی اوینه کتدو کندن رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم ماریه دید کی کنیزا کی ایله حفصه او یونک غلوت اولوب جماع ایلادی
حفصه قاپونی قاقدی قاپونی بغلو تابدی یغلیاو قاپو تو بنک ترور ایردی رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم حفصه او یوندان چقدی مبارک جبهه لرنندن او یاتندن تیرلار آقار
ایردی حفصه ایدی یا رسول الله بنم او یومده و بنم توشاکمه بو کنیزا کی ایله نه عمل
ایلدونک اگرچه اول کنیزا کی سنکا حلال اولور سه ده بنم ایومده لایق ایرمسدر دیو
اوفکالادی رسول الله ایدی اول ماریه فی اوزمه حرام ایلادوم زنهار بو سرنی مندان
واوزنکدن غیر ییلار بلماسونلار دیدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اوز یولینه کتدی
حفصه باروب عایشه کا ایدی رسول الله علیه السلام سود کی کنیزا کی یعنی ماریه فی حرام
ایلادی سنکا هم بنکا بشاره اولسون دیدی نه کم کورکاننی عایشه گا ایتو بیردی الله تعالی
حبیبینه سرنش آیاتنی ایندردی هم بیوردی که (یا ایها النبی) ای آنچلاین پیغمبر که
(لم تحرم) نه او چون حرام قیلورسن (ما اهل الله لك) الله تعالی حلال قیلغاننی یعنی ماریه
سنکا حلال ایردی نه او چون اوز عندونکدن حرام ایدارسن دیدی (تبتغی مرضات
ازواجک) استارسن ای عهده ماریه فی حرام ایتمایک ایله غیری نکاحلی خاتونلار ننگ
رضالقنی سن خاتونلار ننگ رضالقنی استامک الله تعالی رضالقنی استاکل بز سنکا ماریه فی
ملک یمین ایله حلال ایدوب بیردوم (والله) اول الله تعالی (غفور) بنده لری ننگ

گناه لارنی یارلقاغوچیدر (رَعِیم) بندلرینه رحم ایلا گوچیدر (قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ)
تحقیق مشروع قیلدی الله تعالی سزله (تَحِيَّةُ اِيْمَانِكُمْ) آندلارنگزنگ چیشلها کنی و کفارتنی
واجب قیلدی اگر عانت اولسانگیز (وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ) اول الله تعالی سزله مولی در و نصرت
بیر گوچیدر (وَهُوَ) اول الله تعالی (الْعَلِيمُ) قل لارنگز حالنی بلوچیدر (الْحَكِيمُ) حکمتی ایله
مصاحتکا موافق حکم قیلوچیدر (وَإِذْ شِوْل رَقْتَنِي يَادَايْتَكُ اِي عَمْدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ) (أَسْرَ النَّبِيِّ)
یا شرون ایتدی رسول الله (إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ) خاتون لاریننگ بعضیسنه یعنی حفصه
بنت عمر رضی الله عنه گا (حَدِيثًا) ماریه فی عرام ایلا دوم دیما کی ایردی (فَلَمَّا نَبَاتَ بِهِ)
بس شول زمانده حفصه عایشه گا ایدی رسول الله ننگ هیچ کشی گا ایتما دید و کی سوزنی
(وَإِظْهَرَهُ اللَّهُ) اشکارا قیلدی و بلدردی اول واقعه لرنی الله تعالی (عَلَيْهِ) اول رسول الله غه
یعنی حفصه ننگ اشتکان سوزنی عایشه گا خبر بیرکاننی (عَرَفَ بَعْضُهُ) بلدردی
رسول الله حفصه غه بعضی ایتکان سوزنی ایدی یا حفصه سن نه اوچون بنم هیچ
بر کمسنه گا ایتما دید و کی امانت سوزمنی عایشه گا ایتد و ننگ دیدی (وَاعْرَضَ عَنْ بَعْضِ)
یوز چوردی رسول الله بعضی سوزلرنن اول سوز بو ایدی که شول ائناده یا حفصه
آتانک عمره ایتما کل و هم عایشه ابوبکر گا ایتما سون زیرا که عمر ایله ابوبکر ایکسی
بن وفات اولد و قدن صونک بنم اورنمه خلیفه اولورلار زیرا آنلاره ایتماک بنکا اولوغ
اویات و حجل لک در زیرا هر ایکسی الله تعالی قاشند اولوغ و هرمتلی قل لارد دیمش
ایردی (فَلَمَّا نَبَاهَا بِهِ) بس خبر بیردی رسول الله صلی الله علیه و سلم اول حفصه سرنی افشا
قیلغاننی (قَالَتْ) ایتدی حفصه (مِنْ اَنْبَاكَ هَذَا) یا رسول الله کم خبر بیردی بو اشلرنی
(قَالَ) ایتدی رسول الله علیه السلام (نَبَايَ الْعَلِيمِ الْكَبِيرِ) خبر بیردی منکا هر اشلرنی
بلگوچی الله تعالی (أَنْ تَتَوْبًا إِلَى اللَّهِ) اگر توبه قیلسانگیز سن حفصه ایله عایشه (فَقَدْ
صَغَتْ قُلُوبُكُمَا) بس تحقیق میل ایلا دی سزنگز هر ایکسی ننگز ننگ کونکلی واجب اشدین
ایکنچی هر طرفه میل ایتدی یعنی ماریه ننگ حرام اولماقینه راضی اولد و نکز حال
بو که الله تعالی آنی پیغمبرینه حرام ایلا مگان ایردی بس سزنگز هر ایکسی ننگز گا توبه
واجب اولور اش صادر اولدی (وَأَنْ تَظَاهَرَا) اگر فرضاسز عایشه ایله حفصه اشکاره قیلسانگیز
اول پیغمبر ایتما دید کی سوزنی هر ایکنگز بر برنگز گا یار دچی اولسانگیز (عَلَيْهِ) اول

پیغمبر علیه السلام ضررینه (فَإِنَّ اللَّهَ) بس بدرستی که الله تعالی (هُوَ) اول الله (مولیه) ۱۰-
 اول رسول الله مولی سی و یار دچی سیدر (وجبریل) وهم حضرت جبرائیل آنکایار دچیدر
 (وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ) مؤمن لرننک یخشیلاری آنکایار دچیلردر (وَالْمَلَائِكَةُ) دخی فرشته لر
 (بَعْدَ ذَلِكَ) مؤمن لاریار دچی بولوی ننگ صونکنده (ظہیر) اول پیغمبر کا معین لاردر
 (عسی ربہ) شاید امید در که اول محمد ننگ ربسی (أَنْ طَلَّقَکُنَّ) اگر آچیغی برله طلاق
 قیلاسی بولسه سز خاتونلاری (أَنْ یَبْدَأَ) اول پیغمبر آلسدورماق تلاسه اول پیغمبر
 سزلاری طلاق قیلوب سز ننگ اور ننگزغه (أَزْوَاجًا) ایکچی خاتونلاری (خیرا) ایند گو
 بولماق احتمالی وارد (مَنْکُنَّ) سزلردن ای ازواج نبی سزدن یخشی راق بولغوچی
 (مُسْلِمَاتٍ) سز ننگ کبی بلکه زیاده را کی سزدان الله تعالی اول پیغمبره مسلمان اولغوچی
 خاتونلاری بیر گوچیدر (مُؤْمِنَاتٍ) احکام شرایعنی تصدیق قیلغوچی خاتونلاری بیر گوچیدر
 (قَانِتَاتٍ) همیشه عبادت کامد اومت ایدوب دعا قیلغوچی خاتونلاری بیر گوچیدر (تَائِبَاتٍ)
 گناه دین توبه قیلغوچی خاتونلاری بیر گوچیدر (عَابِدَاتٍ) سزلردن آرتوق عبادت
 ایلا گوچی خاتونلاری بیر گوچیدر (سَائِحَاتٍ) سزلردن آرتوق روزه توتوقچی وهجرت
 قیلغوچی خاتونلاری بیر گوچیدر (ثِبَاتٍ) یعنی طول لاری بیرور اول عمل (وَابْكَارًا)
 دخی بکر لری بیرور سزلردن آرتوق یعنی قیامت کوننک الله تعالی رسول علیه السلام غه
 آسیه فرعون خاتوننی بیرور وهم قزلردن مریم بیرو آیت ایندو کدین صوٹ پیغمبر
 ننگ خاتونلارینه قورقو دوشدی بزلری پیغمبر علیه السلام طلاق قیلماغای ایردی دیو
 متصل فرق کون عبادتن اولوب یغلا یو توبه ایلا دیلر عاقبت الله تعالی توبه لری قبول
 ایلا دی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای آنچلاین ایمان کلتوردو کی کمسنه لر (قُوا أَنْفُسَكُمْ)
 صاقلانگزار ننگزنی (وَأَهْلِيكُمْ) دخی جماعت لرننگزنی (نَارًا) جهنم اوتدن نی کم الله تعالی
 نهی قلغان اشدان نهی لنمک برله و بیورغاننی قیلماق ایله و جماعت لرننگزنی احکام
 شریعتجه قیلوب امر معروف ونهی منکر قیلماق برله (وَقُودَهَا) اول اوت ننگ او طونی
 (النَّاسِ) کافر آدمیلر و بعضی عاصیلر بلا توبه کیدان آدم لردر (وَالْحِجَارَةُ) دخی
 تاش لردر یا که دنیاده ایکان وقتن کافر لرننگ تاش دین و آغاچ دن یصادوقی پت لریدر
 اگر چه آغاچدن اولسه ده الله تعالی آنلاری تاش ایدار زیر اتموغ بیک قزو اولور

او چون (علیها) بولغو چیدر اول اوت اوزرینه مؤکل (ملائكة) فرشته لار (غلاط) اهل ناره
 قاتیغ کونکلی و آچیغ سوزلی لار (شداد) قوتلی لار در توتما قده و اورما قده (لا یعصون
 الله ما امرهم) اول فرشته لار الله تعالی یه گناه قیلما س لار در اوزلرینه بیورلغان اشلار نه
 (و یفعلون ما یؤمرون) قیلور لار اول فرشته لار الله تعالی هر فی بیورغان در (یا ایها الذین
 کفروا) ای آچلاین کافر لار (لا تعتنروا الیوم) عنر ایتمان گنر لار بو کون یعنی قیامت
 کوننک عنر ایثار لار یار بزلارنی دنیاغه قایتار غل پیغمبر لاره ایمان کلتور ب و اعمال
 صالحه قیلوب توبه ایثار ایردک دیو الله تعالی جواب بیرور که لاتعتنروا الیوم دیو
 (انما تجزون ما کنتم تعملون) بدرستی که جز الانور سزلار قیلدوقی اعمال لر ننگز سببلی
 (یا ایها الذین امنوا) ای آچلاین ایمان کلتور دک کی کمسنه لار (توبوا الی الله) توبه قیلون گنر
 الله تعالی صاری (توبه) شو چلاین توبه فی (نصوحاً) راست و حکم توبه فی علی رضی الله
 عنه دین صور ادیلار که توبه نصوح ننگ علامتی قاننن بلالک دیدن لار علی کرم الله تعالی
 وجهه بیوردی که توبه نصوح ننگ علامتی آلتیدر اولدور که اولدور کی گناه لرینه
 دایم پشیمان ده اوله ایکن چسی اولدر که فرایضلارنی اعاده ایلامکله اوله اوچون چسی اولدر که
 ظلماتی ایله آلدوقی نرسه لارنی ایالارینه قایتار غای تور تن چسی اولدر که دعواچی لرندین
 بحیل لک استایه بشن چسی اولدور که اولدور کی گناه لرنی توبه بعدنن قیلما یه یعنی توبه سنی
 بوزمایه آلتن چسی اولدور که دایم الله تعالی ننگ طاعتی ایله مشغول اوله نته که قبل التوبه
 معصیت ایله مشغول اوله ایدی (عسی ربکم) امید در که ای توبه ایلا گوچی جماعتلر
 رینگزدن (ان یکفر عنکم سیاتکم) سزلرنک گناه لر ننگزنی اورتما کلکی اوله (وید غلکم)
 دخی سزلرنی کرتمک لکی اوله (جنات) او جماعت اولان باقچه لره (تجری) آغار (من تحتها)
 اول باقچه لرننگ آستیلرننن (الانهار) هر تورلوك یلغه لر (یوم) شول کونک در
 اول باقچه لره کره ملک (لا یخزی الله النبی) رسوای قیلما سدر الله تعالی اول کونده هیچ
 بر پیغمبرنی (والذین) دخی آچلاین کمسنه لرنی رسوای قیلما سدر (امنوامعه) اول پیغمبر
 ایله ایمان کلتور گان کشیلار (نورهم) آنلرننگ نورلری (یسعی) یورر اول نورلر
 (بین ایدیهم) آنلرننگ آلدیلرنندین (وبایمانهم) دخی اونلکرنندین (یقولون)
 ایتورلار آنلر (ربنا) ای بزورمزمز (اتم لنا نورنا) تمام قیلغل بزگا نورمزی یعنی شش

جهتدن نور ايله مزین ايله ديو الله تعالى بو دعا لرنی قبول ایلایوب آلتی جهتدن
نور لر ايله مزین ایلایه (وَ اغْفِرْ لَنَا) دخی یارلقاغل بز ننگ گناه لرنی (اِنَّكَ عَلٰی كُلِّ
شیءٍ قَدِيرٌ) بدرستی که سن هر نرسه لره قادر سن (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) ای آچلاین پیغمبر
(جَاهِدِ الْكُفَّارَ) جهاد قیل کافر لره ضرب و قتال ايله (وَالْمُنَافِقِينَ) دخی منافق لره جهاد قیل
حجج و بر اهنلر ايله (وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ) قانیلق قیل اول منافق لره آواز ننگنی قاتیغ قیل مق ايله
(وَمَا وَهُمْ جَهَنَّمَ) اول منافق لرنک قرار گاه لری جهنم تمو غیدر (وَبَشِّرِ الصَّادِقِينَ) فی یمان
بار اچقیر در اول جهنم (ضرب الله مثلا) بیان قیلدی الله تعالى قصه غریبه فی (لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
آجَلًا) کافر لر گا مثلا اوز ننگ مؤمن اولوب عمل صالح قیل مسنک اورو و قدر داشلر ننگ
بخشی عمل لرینک فایده سی تیکماز لکنه تنبیه ایدوب بیوردیکه (أمره نوح) حضرت
نوح ننگ خاتونی و اهله حالنی زیر اول خاتون هر کون قومینه چقوب ایتور ایردی ای قوم
نوح ننگ سوزینه اینانمان گز لر حقیقتک اول نوح مجنوندر ديو (وَأمره لوط) حضرت
لوط ننگ خاتونی و اهله فی بیان ایلان گل زیر اول لوط علیه السلام خاتونی خوش روی یکتلر
کله آنی قومینه بلدر ایردی و قومی کلوب اول خوش روی یکتنی بچه بارلق
ایدر لردی آنلرغه بلدرمک اوچون علامتی اول ایدی قوناق کیچ کله اوت یقار
ایدی و کوندوز کله توتون سالور ایدی (کانتا) بولوب ایدی بو و اهله ايله و اهله
(تحت عبدين) ایکی قولنک تحت نکاحنده ایردی (من عبادنا) بز ننگ عیوب
قول لار مژدن (صالحین) ایکی صالح قولنک نکاحنده برسی لوط برسی نوح در علیهما
السلام (فَخَانَتْهُمَا) بس بو ایکی خاتون خیانت ایلادیلار ایکی پیغمبر گا ظاهر لرنده
ایمان کلتور وب باطنلرنده کافر لردن ایردی (فلم يغنيا عنهما) بس فائده قیلما دی
الله تعالى ننگ عذابنی دفع ایتار گا بو ایکی پیغمبر بو ایکی خاتوندن (من الله
شيئا) الله تعالى ننگ عذابندن هیچ بر نرسه فی دفع قیلما دیلار (وقیل) ایتولدی بو ایکی
خاتونغه الله تعالى طرفندن (ادخلا النار) کونگنر سز ایکی خاتون تموغ اوتنه (مع الداخِلین)
کرگوچی کافر لر برله برگا (وضرب الله مثلا) دخی مثال یوزندن الله تعالى بیان
ایلادی که (لِّلَّذِينَ آمَنُوا) آچلاین مؤمنلره (أمره فرعون) فرعون خاتونی آسیه فی دایم
فرعون لعین موسی علیه السلامغه ایمان کلتور وب نماز اوقدوقی اوچون آیاقلارینه

و قول لارینه او تغه قزغان قاداقلار قاغار ایردی حضرت آسیه تکبیر تحریمه سنی بوزماز
ایردی برکون اول فرعون لعین حضرت آسیه ننگ کوکرا کینه اولوغ تکرمان تاشنی
صالوب آیاقلارینه قاداقلار قاغب عذاب ایتدو کده مناجات قیلوب ایدی که (اذ) شول
وقتنی یاد ایتکل ای محمد (قالت) ایتدی اول فرعون خاتونی آسیه (رب ابن لی) ای
ینم ریم وسیدم بنا ایله بنکا (عندک بیتا فی الجنة) اوجماحه اوز قاشنکده بر ایونی
(ونجني من فرعون وعمله) دخی قوتقارغل منی فرعوندن و آننگ اشندن یعنی عذابندن
وتعذیبندن (ونجني من القوم الظالمين) دخی قوتقارغل منی ظالم لار قومندن آسیه ننگ
رب ابن لی دیودعا قیلماقی آننگ اوچون ایردی فرعون عذاب ایتدو کی حالده اوجماح
کشف اولندی اوجماحه مؤمنلار مقامنی کوروب رب ابن لی عندک بیتا دیودعا
قیلدی الله تعالی دعا سنی قبول ایلدی الله تعالی ننگ اذنی برله فرشته لار آسیه ننگ
جاننی آلدیلار یتی ساغمتدن صونک الله تعالی آسیه نی ترگزودی الحال قیامت کونینه
دیکن آشاب واجب اوجماحه در قیامت کوننده پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم ننگ
خاتونی اولور دیو تفسیر ابن عباسده مذکوردر (ومريم) دخی مریم نی بیان قیلغل مثال
یوزندن (اينت عمران) عمران قزی مریم ننگ قصه غریبه سنی (التي) آنچلاين
مریمدر (احصنت فرجها) آنچلاين قز کم صافلادی اوز ننگ فرجی ز نادان (فنفخنا فيه)
بس اوردک بز آننگ فرجه (من روحنا) اوز مزیر اتقان مکرم جاننی (وصدقت) راستقه
توتدی اول مریم (بکلمات ربها) تنکریسی ننگ سوزلارنی الله تعالی ایدی یا مریم
اقتنی واسجدی وارکعی مع الراكعين بیت المقدسه عبادت ایلادی و توراتنی اوقدی
(وكتبه) الله تعالی ننگ کتابلارنی راستقه توتدی یعنی ابراهیم علیه السلامغه اینمش
زند کتابنی و داود علیه السلامغه اینمش زبور کتابنی و موسی علیه السلامغه اینمش
توراتنی و اوغلینه اینمش انجیلنی (وكانت) بولدی اول مریم (من القانتين) مطیع لاردن
دایم عبادتده اولوب دعا قیلغوچیلاردن اولدی الله تعالی ننگ من القانتين دیو
سوره نی تمام ایتماکی حسن الاختتام در دایم بنده لار طاعتده اولوب دعا ایلاکوچی
اوله لار ومنه المزم والاتبام *

❖ سورة الملك مكية وهي ثلاثون آية ❖

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(تَبَارَكَ) اولوغ و منزّه الله در یعنی صفات مخلوقاتدن بری غیر و برکات ایاسی الله در
 مونده بر اعت استهلال در الله تعالی ننگ بر لکینه و مخلوقاتلار صفاتندن منزّه ایرد و کینه
 (الذی) آچلاین الله تعالی در که (بیده) اول الله تعالی ننگ فرماننده در (الملک) پادشاه
 لق دنیا ده و آخر تده بیده دن مراد الله تعالی ننگ صفاتلارندن بر صفاتیدر متشابهاتند ندر
 ایمان کلتور مزید لفظینه معناسی ایله مشغول اولمازلار بعضی لری دندن مراد تصرفی
 و قدر تیدر دیدیلر (وهو) اول الله تعالی (علی کل شیء قدير) هر نرسه لر ننگ وجودینه
 و عدمینه قادر در (الذی) آچلاین تعالی (خلق الموت والحیوة) آندایون الله تعالی در که
 یاراتدی تر کاکنی و هم اولما کنی (لیبلوکم) سز لر نی صنماق او چون و تکلیفی قیلماق
 او چون یاراتدی و ظاهر ایلامک او چون یاراتدی (ایکم) قایونک سز لر ننگ آراسندن
 (احسن عملاً) کور کام را ک قیلور ایند گو عمل لر نی یاسزلار ننگ اولماکنک و ترلماکنک
 الله تعالی بر لکینه و قادر لغینه دلیل در (وهو) اول الله تعالی (العزیز) حکمند غالب
 الله تعالی در (الغفور) بنده لر ننگ گناه لر نی اور تکوچی الله تعالی در (الذی) آچلا یون
 الله تعالی در (خلق سبع سموات طباقاً) یراتدی یتی قات کو ک لر نی قات قات ترا کسز
 بر سیننک اوستنه بر سنی بار چهلاری اجسام لطیفه در نور دن (ماتری) کور ماس سن
 ای محمد (فی خلق الرحمن) الله تعالی ننگ یراتماقنده (من تفاوت) عیبندن و نقصاناتندن
 یعنی کامل یراتماق ایله عالم نی یراتمشدر (فارجع البصر) بس قایتاروب قاره ای
 محمد کوز نکنی (هل ترى) ایبا کور موسن ای محمد (من فطور) کوک لار ده یار و قنی
 و خللانی (ثم ارجع البصر) موندین صونک دخی عبرت کوز نک ایله قراغلای محمد
 (کرتین) ایکچی کره (ینقلب الیک) قایتور سننک اوزرینکای محمد (البصر) کوز نک (خاستا
 خور و امید سز اولوب (وهو) اول کوز (حسیر) زیان کار در یعنی مخلوقات لر آننک
 مشتمل اولان حکمت لر نی احاطه قیلا آلماس لر (ولقد زینا) تحقیق بزادوک بزلر
 (السماء الدنيا) اولکی سز کایقین کوکنی (بمصابیح) چراغ لر ایله آندن مرادیولدزلر
 ایله (وجعلناهما) قلدوق بزلر اول یولدوز لر نی (رجوماً للشیاطین) کوک کا فرشته لر
 سوز نی تنکلامغه منکان شیطان لر نی آتماق او چون ایمه شلار کم شیطان لر هوایوزینه چقب

فرشته لر سوزلارنی تنکلاب بوند اغی لاره فالچی لره و منجم لره خبر بیر ور لر ایردی فلان
ابن فلان فلان آید شوند اغ اش لار و شوند اغ بلالاره مبتلا اولور دیوشمندی اول شیطان لر
کوک یوزینه چقسه لر فرشته لر یولدوزلاردن اوت آلوب آتار لر (واعتدنا لهم)
حاضر لادوک بزلار شیطانلر اوچون (عذاب السعیر) سعیر تموغی ننک عذابنی (وللذین
(کفر و ابر بهم) آنچلا این کافر لر گه حاضر لادک اول ایمان سز اولوب ایمان کلتور مد یلار
تنکری تعالی یه (عذاب جهنم) جهنم عذابنی (وبئس العصیر) نی یمان اور لاچک و بار اچاق
و قرار قیلاچق یردر (اذا) شول زمانده (القوا فیها) صالوناسی بولسه لر اول جهنم کا
(سمعو لها شهیقا) ایشتور لار اول جهنم دن ایشاک آوازی کبی زشت آوازی (وهی) اول جهنم
(تفور) قاینار (تکاد تمیز) یاقن اولور اول جهنم یار لور غه (من الغیظ) کافر لار کا
آچیغندن (کلما القی قیها) هر وقت صالمنسه اول جهنم کا (فوج) بر کر وه (سالهم غزنتها)
صورار آنلاردن اول تموغ غه مؤکل فرشته لر (آلم یانکم) ایا کله ادمی سزلاره (نذیر)
قور قوتغوچی پیغمبر لار (قالوا) ایتور لار اول تموغ لقلر (بلی قد جاءنا نذیر) بلی شکسز
کلدی بزلره قور قوتغوچی پیغمبر لار (فکذبنا) بس بالغانغه توتو تدوق بزلار اول پیغمبر
لارنی (وقلنا) ایتدوک بزلار اول پیغمبر لاره (مانزل الله من شیء) ایندر مادی سزلاره الله
تعالی هیچ نرسه نی کتاب لارنی (ان انتم) ایماس سزلار دیو ایتدوک اول پیغمبر لاره
(الانی ضلال کبیر) مکر ایرور سزلار اولوغ آزغو نلقده دیو پیغمبر لرنی دشنام ایلدوک
(وقالوا) ایتور لر اول کافر لر (لو کننا سمع) کاشکی پیغمبر لر سوزنی قبول قیلساق
ایردوک (اونعقل) یا که عقل لر لر مزایله فکر لب پیغمبر لره ایمان کلتور ان لردان اولساق
ایردوک (ماکنانی اصحاب السعیر) بولماس ایردوک بزلر سعیر تموغی اهلندن (فاعترفوا)
بس اقرار ایدر لر اول تموع اهل لری (بنیهم) اوزلاریننک کناره لرنی اش اوتکاچ (فسحقا)
بس یر اقلقدیر الله تعالی ننک رحمتندن (لا اصحاب السعیر) سعیر تموغیننک اهل لارینه
(ان الذین) بدرستی که آنداین کشیلر (یتخشون ربهم) قور قدیلر آنلر الله تعالی دن
(بالغیب) غایب الله تعالی ننک کورنمیان عذابندن (لهم) بولغوچیدر آنلاره
(مغفرة) گناهلارندن یارلقانماق (واجر کبیر) دخی اولوغ یال یعنی اوجماح دور
(واسروا قولکم) یا شرون قیلونک سوزلر نکرنی ای مؤمنلار رای کافر لر (اواجهر وابه)

یا که چهرایتون کز سوز لر نکزنی (انه علیم) بدرستی که اول الله تعالی بلور (بنات
الصدور) کو کرا کدگی حال لر نی روا یتدر مکه کافر لر ی رسول الله صلی الله علیه
وسلم نی یسرون سوکار لر ایردی زیر احمد علیه السلام ننگ تنکری ایشتماسون دیوالله تعالی
بو آیتنی ایندردی کک محمدنی یاشرون سوکسونلار کک چقروب سوکسونلار الله
تعالی بلور قیامت کوننده جزا بیرور آنلاره (الایعلم) ایابلما س می اول یاشرون واشکاره
سوز لر نی (من خلق) شوخچلاین من بلمامی یراندی اول من جمیع نرسه لر نی یعنی
الله تعالی (وهو) اول الله تعالی (اللطیف) مهر بان الله تعالی در (الخبر) بنلار ننگ حالندن
خبر دار الله در (هو الذی) اول آنچلایون الله تعالی در (جعل لکم) قیلدی سز ننگ
فائده نکز اوچون (الأرض ذلولا) یرنی یومشق قیلدی تابنی آدمه وسائر حیواناته یور
اوچون (فامشوا) بس یور و نکزلار (فی منا کبها) اول یر ننگ اوستونلار (وکلوا) آشانکز (من
رزه) الله تعالی یراتدی ز قلر نی (والیه النشور) اول یردن قوبوب عرصات مید اینینه
بارر سز لر (آمنتُم) ایالیمین اولامی سز لار (من) شوخچلاین الله تعالی دین (فی السماء)
کوکلر ده در آننک سلطانلقی و قدرتی (ان یخسف بکم) اوبدر اچی اولسه سز لار نی (الأرض)
یرکا (فاذا) بس شول زمانده (هی) اول یر (تمور) حرکتلار اول یر سز لر نی اوبقانچه
وقار نینه کر تکو خچه ذی روح کبی قوز غالب تورر (ام آمنتُم) ایالیمین بولد و نکز مو (من)
شوخچلاین الله تعالی دن بلی ایمین ایماس سز لر (فی السماء) کوکده در آننک سلطانلقی
و قدرتی (ان یرسل علیکم حاصبا) یبار اچی اولسه سز لره یلنی واق تاشلار ایله سز لار نی
آتار اوچون قهر ایله (فستعلمون) تیز در کم بلور سز لار (کیف نذیر) نتاکدر منم قور قتماق
لقمنی لکن اول وقتده قور قب ایمان کلتور مالک فائده بیر ماسدر بونی ایمان باس دیر لار
فرعون ایمانی کبیدر (ولقد کذب الذین) بدرستی که یالغانغه توتدی پیغمبر لر نی (من
قبلهم) مکه کافر لار ندن الکاری اولغان امتلار (فکیف کان) بس چوک بولدی (نکیر)
منم انکار م آنلاره عذاب یبار مک ایله یا که انکار قیلغوچی لار ننگ حالی نتاک اولدی یعنی
رسول لر یینه انکار اید انلار ننگ آخر حال لاری هلاک لکدر (اولم یروا) آیاقار امار لاری
(الی الطیر) قوشلار صاری (فوقهم) اوستلر ننگ یعنی هوا ده (صافات) قاناتلار جیگو چیلار
در یعنی قاناتلار نی جایوب اوچار لار (ویقبضن) وهم قاناتلار ن قابر غالار یینه جیار لار

(مايمسكهن) توتماسدر اول قوشنى هوا ده (الارحمٰن) مكر الله تعالى توتار (انه)
 بدرستى كه اول الله تعالى (بكل شىء) هر نرسه لرنى (بصير) گور گوچيدر بلا كيف (امن)
 كيدر اول (هذا الذى) اول آچلاين الله تعالى در كم (هو جند لكم) سز نك عسكره (ينصركم)
 نصرت بيروب الله تعالى عذابندن قوتقار غوچى (من دون الرحمن) الله تعالى دن
 غيرى قوتقار غوچى يوقدر (ان الكافرون) ايماسدر كافر لر (الا مكر اير لر) (في غرور)
 شكسز اول ايمانسز لر آلدانماقده در يعنى شيطانه آلدان الله تعالى نك عذابندن
 ايمينلر در (امن هذا الذى) اول آچلاين الله تعالى در كم (يرزقكم) سز لر رزق بير گوچيدر
 (ان امسك رزقه) اكر منع قيلاسى اولسه اول الله تعالى بيردو كى رزقى الله تعالى دن
 غيرى بير كوچى يوقدر (بل لجوا) بلكه اولچاشلك قيلد يلر (في عتو) تكبر لگارى ايله
 (ونفور) حق دن قاچما قلقلارى ايلان (افمن يمشى مكبا) ايا اول كشى كم يور راوز يننك
 جهالت و هوا سنده يوز توبان قاراب كتاب و سنت يولى نورى برله اونكنى وصولنى
 كورمز (على وجه اهدى) كونلگوچى راكهى (امن يمشى سويا) ايا اول كشى بورر
 توغرى يولنى كتاب و سنت نورى ايله كوروب (على صراط مستقيم) توغرى يول دامي
 بلى بار چه لرنى يورودن الله تعالى در (قل) ايتكل اى محمد (هو الذى) اول الله تعالى در
 (انشاكم) يراتدى سز لرنى (وجعل لكم) قيلدى سز لر (السمع) قولاقنى مواعظ
 قرآن و سنت و عظ لرنى اشتهك اوچون (والابصار) كوز لرنى عبرت آلمات اوچون
 (والافئدة) دغى كونكل لرنى يراتدى تاكه عجايب صنع الله تعالى نى فكر لمك اوچون
 (قليلا ما تشكرون) بيك آرزى شكر ايتار سز بونعمتلرنى يرنده استعمال قيلماق برلان
 (قل) ايتكل اى محمد (هو الذى) اول آچلاين الله تعالى در كه (ذر اكم) ياراتدى سز لرنك
 آتانكز آدم عليه السلام (في الارض) يردن يعنى توفراقدن (والآله) و اول الله تعالى نك
 حكيمته (تُحشرون) قوبار لور سز يعنى قبر لرنكز دن (ويقولون) ايتور لر اول
 كافر لر محمد عليه السلامه و مؤمنلره (متى هذا الوعد) چاندر اول قبردن قوبماق
 كونى (ان كنتم صادقين) اكر دعواى حشر ده استلردن اولسانكز وقتنى ايتونكز لر
 (قل) ايت اى محمد عليه السلام (انما العلم) شكسز اول حشر نك وقتنى بلمك (عند الله)
 الله تعالى قاشنده در (وانما انانذير مبين) شكسز من سز لر حشر نك بولماق ايله خبر

بیرگوچی من تموغ برله قورقتوب آچق بیان ایلا گوچی من یوقسه اول عشر ننگ و قتنی
 بیان ایلامک برله مامور ایماسن (فلما رآه) بس شول زمانده کور لر اول عذابنی
 (زُلْفَةً) یاقن کور لر (سَبَّحْتَ) قار الور (وَجْهَ الَّذِينَ كَفَرُوا) آچلاين کافر لر ننگ
 یوز لری (وَقِيلَ) ایتور لر اول کافر لره (هَذَا) بو عذاب (الَّذِي) آچلاين عذابدر
 (کنتم به) بولدونکن سز لر اول عذاب کما کنی (تَدْعُونَ) اول عذاب لر نی دنیا ده ایکن وقتنکنز ده
 آشغب دعوا قیلپ استار ایردنکنز (قُلْ) ایتکل ای محمد علیه السلام (ار ایتم) ایاکور امی
 سز بلسانکنز خبر بیرنگز لر (ان اهلكنى الله) اکر هلاک قیلاسی بولسه منی الله تعالی
 (ومن معي) دخی منم اولان مؤمنلر نی هلاک ایلاسه (اور همنا) یا که بزلاره رحمت
 قیلسه الله تعالی (فمن یحیر الکافرین) بس کم قوتقار لر اول کافر لر نی (من عذاب الیم)
 رنجداچی عذابدن (قُلْ) ایتکل ای محمد علیه السلام (هو) اول الله تعالی (الرحمن) رحیم
 ایلا گوچی الله تعالی در دنیا ده مؤمنلاره و کافرلاره قوش و قورتلاره تینک رزق بیرمک
 ایله (امنا به) ایمان کلتور دک بزلار اول رحمانغه (وعلیه توکلنا) اول رحمانغه توکل قیلوب
 تابشر دوق اشلر منی (فستعلمون) بس تیزدر کم بلور سز (من هو) کمدر اول (فی
 ضلال مبين) روشن آرزونلقده قالغوچی سز لر مویابز لر مو (قُلْ) ایتکل ای محمد
 علیه السلام (ار ایتم) ایاکور امی سز لر اکر بلسانکنز خبر بیر و نکز لر (ان اصبح) اکر
 اور لسه (ما عکم) سز لر ننگ اچه تورغان یلغه لار نکز ننگ و قودوغ لار نکز ننگ صوی (غورا)
 قور یغه و کیبکانکا اور لسه (فمن یا تیکم) بس کم کلتور سز لر کا (بماء معین) قایناپ
 آقغان صولار نی آنداغ اولسه نه اوچون انکار ایدر سز لر قیامت کوننه آگاه اولغل
 مستعبر معین دیو اوقوب توقتاغانده الله ربنا ورب العالمین دیو اوقغای بر کون
 بو آیت منافق ابن طیب قاتنده اوقلادی اول ملعون ایدی صولار نی بزیردن بالطه لار
 و قازغچ لار برله قازوب یردن چقار ور مز دیدی الله تعالی آننگ ایکی کوزی ننگ
 صونی کپترب صوقور ایلدی نعوذ بالله من الجراة علی الله و علی آیاته ماء معین ایله
 سورہ فی تمام ایتمکنده حسن الاختتام در نته که فن اهلینہ حفی دکلر *

﴿ سورہ نون و القلم مکية وهی اثنان وخمسون آية ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(ن) متشابهات اندر امام اعظم قاتوند معناسی بلنمایان آیتدر یعنی بعضیلار قاره صوتی دیوتأویل ایلامشلارد و بعضی مفسرلار یرنی کوتار کان بالقغه اسم در دیوتفسیر ایلا دیلر الله تعالی ننگ نون دیو ایتما کنده براعت استهلالدر قرآن ننگ حقایق ایله معناسنی بنده لار بلمازلار لکن قاره صوتی ایله تفسیر ایلا یلنلار جمهور مفسرین در تا که آنکا عطف ایدوب بیوردی (وَالْقَلَمَ) دخی قلم ایله قسم یاد ایتامن دیما کدر مراد قلم الهیدر لوح المحفوظ ده اولان قلم در یا که مطلق قلم در (وَمَا يَسْطُرُونَ) دخی شول نرسه لار برله قسم یاد ایتامن کم یازارلار آنی فرشته لار اعمال بنی آدمین یا که مطلق یازغو چیلار برله قسم یاد ایتامن دیما کدر (مَا أَنْتَ) ایماس سن ای محمد علیه السلام (بِنِعْمَتِ رَبِّكَ) رب ننگ نعمتی سببلی یعنی نبوة نعمتی سببلی (بِهَيِّزُونَ) دیوانه ایرماس سن نته که سنی مکه قومی دیوانه دیدیلار جواب قسم در (وَأَنْ لَّكَ) بدرستی که و راستی که کافر لر ننگ احوال لرینه و افعال لرینه صبر ایلا دو کنگ او چون (لَا جُرَا) البته اجر یعنی یال بار در و ثواب (غیر ممنون) اکسلمگان و نوکانمیان اجر (وَأَنْكَ) بدرستی که سن ای محمد علیه السلام (لَعَلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ) البته اولوغ خلق اوزره سن یعنی جمیع پیغمبر لر ننگ خلقی سنده در آدم پیغمبر ننگ صفوتی کبی ادر یس پیغمبر ننگ فهمی کبی نوح علیه السلام ننگ شگری کبی هود علیه السلام ننگ جوهر دلقی کبی ابراهیم علیه السلام ننگ دوستلقی کبی ایوب علیه السلام ننگ صبری و سلیمان علیه السلام ننگ پادشاه لقی کبی (فَسْتَبْصِرْ) بس تیز در کم کور رسن ای محمد علیه السلام (وَيَبْصُرُونَ) دخی کور لر مکه کافر لای (بَايَكُمُ الْمَفْتُونُ) سز لر ننگ قایونکنز مجنوندر مؤمنلر مو و یا کافر لر مو (أَنْ رَبِّكَ) بدرستی که سننگ رب ننگ (هُوَ) اولر رب ننگ (أَعْلَمُ) بیلگو چیدر (مَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ) شول کشینی کم آد اشدی اول کشی تو غری یولدن (وَهُوَ) اول الله تعالی (أَعْلَمُ) بیلگو چیدر (بِالْمُهْتَدِينَ) تو غری یولغه کونگو چیلر نی (فَلَا تَطْعَمْ) بس بویون صونماغل ای محمد علیه السلام (الْمُكَذِّبِينَ) سنی و سنکا اینکان قرآننی یالغانغه توتقو چیلاره روایتدر بر کون مکه کافر لاری محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم فی چاقروب ایدیلر که ای محمد سن بزوم دینمز کا کر کل و پت لاره سجده ایلا کل تا کم سنکا چوق مال لار بیر الم و خوب روی

کنیزا کربیرالم تاکه آرمزده سنی پادشاه ایدالم دیدیلر الله تعالی بو آیت فی ایندر دی
 (ودوا) دوست توتدیلر اول مکه کافرلی (لوتدهن) اگر سن آنلارنی دوست
 توتسانک مداهنه قیلوب بیردوکی ماللارنی قبول قیلوب آلسانک ویتلارینه سجده
 ایلاسانک (فیدهنون) بس آنلارده سنی منافقه و مداهنه قیلوب دوست توتارلار
 (ولانتطع) بویون صوماغل ای محمد علیه السلام (کل حلاف) هر آنط ایتکوچیکامراد
 ولید بن مغیره در (مهین) صورتی حقیر یعنی قسقا بویلوغ اوزی شادره قیق آغزلی
 هم آقساق هم تاز ایردی (هماز) آدمیلارنک غیبتنی سوزلایچی و آدمیلار دین عیب
 تابقوچی (مشاء بنمیم) سوز یورتکوچی بر اونی براوگا چاغوب الک لگوچی (متاع لالخیر)
 آدمیلارنی ایدگواشدن منع ایلاگوچی رسول الله پیوردغی اش برلان عمل قیلماقدن
 وایمان کلتورما کدن منع ایلاگوچی (معتد) حددن تجاوز ظالم (ائیم) کوب کوب
 گناهلار قیلغوچی (عتل) ایمان خلقلی و آچیغ سوزلی (بعد ذلک) بومذ کور اوصافلار صونلندن
 (زنیم) قبیله کالمصقدر نفس قبیله دن ایرماسدر زنadan توغمشدر زیرا اول ولیدنی
 مغیره بر کمسنه دن اون سکزیاشنده دعوا قیلوب آلدی اول مغیره ننگ اوغلی تزی یوق
 ایردی اوزی بیک پای کمسنه ایدی بوولیدنک آناسنی زنا ایلامش ایردی ولید آناسی
 ارمله آتلیغ مشهوره زانیه خاتون ایدی (وان کان) اگر بولسه ده بویونکنی صنماغل اول
 ولید بن مغیره کای محمد علیه السلام (ذامال) مال ایاسی صاحب دولت بولسه (وبنین)
 اوغلانلار ایاسی اولسه ده زیرا اون اوغلی وار ایدی هر بری حسن جمال و بلاغت
 و فصاحت صاحبی ایدیلار کچی اوغلی خالد رضی الله عنه در (اذتتلی علیه) قایوزمان
 اوقلسه اول ولید مغیره فاشنده (ایاتنا) بز ننگ آیاتلارمز اوقلسه (قال) ایتادر اول
 ولید بن مغیره (اساطیر الاولین) اولگیلاردن یازلوب قالغان حکایتلاردر دیر ایردی
 بوسوزلارنی سوزلکاندین صونک رسول الله علیه السلام بدر غزاسنده کافرلر ایله
 توقوش قیلدوقنده ولید کافرلر اچنده ایردی اول ولید کافرلره توقوش قیلماق
 علمنی اوگرتور ایردی کوکدین بر فرشته اینوب ولیدنک بورنی ننگ یومشاقنی
 کسوب آلدی تور ت جانبه باقدی هیچ بر محمدی لر کورنمادی ایدی والله بنی محمد
 کورنمایون سحرلادی دیدی الله تعالی آیات ایندر دی (سنسمه) تیزدر کم علامت

قیلورمز اول ولید بن مغیره کا (علیٰ الخراطوم) بورننه یعنی بورنی ننگ یومشاقنی
 کسدر بآلوب خلایقلا آراسنده غوراید ارم دیما کدر بدر غزاسندن صونک مکه
 یور تینه الله تعالی آچلق یباردی یتى یلغه چا آشلق بولمادی اولان اوسمادی حتی ات
 ایتنى و سچقان وارلان ویلان ایتنى یدیلر الله تعالی ننگ حکمتی اول ایدی تاکه آچلق
 ایلان مبتلا یدوب ایمان کلتورسونلر اوچون بر آز جماعت ایمان کلتور دیلر الله تعالی
 آنلار ننگ حالنى بیان ایلاب بیوردیکه (انا بلونا هم) بدرستی که و راستی که صنادوق
 و بلالندردک بزلر اهل مکهنی آچلق ایلله (کما بلونا) نته که صنادوق و بلالندردک
 (اصحاب الجنة) باقچه اهل لری ظروان اوغلانلری زیر اظر و ان اوغلانلری شکر ایلامدیلر
 الله تعالی آنلر ننگ باقچه لاری خراب ایلادی نته که حکایتی کلور روایت در یمن ولایتند
 حضرت موسی علیه السلام زماننده بر ظروان آتلیغ عابد و زاهد که سنه وار ایدی آننگ
 اولوغ باقچه سی وار ایدی اول باقچه اچنده هر تورلوک یمش لری و آشلق لاری وار ایدی
 اول خواجه باقچه سنده حاصل اولغان یمشارندن و آشلق لارندن اوچ کره مسکینلره عشرين
 چقار ایردی برسی آشلقنی صاچمازدن اول عشرينی بیرور ایردی ایکنجی اوروب
 آلفاچ بیرور ایردی اوچونچسی اونندن و ایتما کندن چقار ایردی و یمشاردن ایکى
 مرتبه عشرينی چقار ایردی برسی یمش بتکاچ عشرينی چقار ایردی ایکنجسی یمشارنی
 کیسب آلفاچ چقار ایردی چونکه ظروان دنیادن اوتدی آندان اوچ اوغل قالدی
 اولوغیننگ اسمی یوسف ایردی ایکنجسی اسماعیل ایردی اوچونچی لاویل ایردی
 آتالری اولدو کندی صکره بو اوچ اوغل ایدیلر بزننگ اهل من و اولادمز کو ب اولدی
 آتامز کبی صدقه لری بیر ساک بزلره یمش و آشلقمز آز قالور بالالارمز آچ اولور لر
 دیو اتفاق ایلاب یمشنى کیسار کا تانک وقتنده باروب کیسالک تافقیر لری یوقلاب
 بلما سونلار دیو وعده قیلدیلر الله تعالی آنلار ننگ حالنى بیان ایلاب حبیبنه آیات
 ایندردی (اذ) شول وقتنى یاد ایتکل ای محمد علیه السلام (اقسموا) اول اوچ یکت
 آند اید شوب وعده قیلدیلر (لیضر منها) البته کیسالک اول باقچه ننگ یمشنى (مصبحین)
 تانک وقتنده تاکه فقیر لری یوقلاب بزننگ باقچه یمشارنی کیسمکا بارغانمزی بلما سونلر
 دیو (ولایستتون) اول یکتلر انشاء الله تعالی دیما دیلر (فطاف علیها) بس اول مشورت

ایله یاتدیلمر یوقلادیلمر بس ایلاندی اول باقچه ننگ اوستینه (طائف) بر ایلانگوچی بلا
 (من ربك) سنك تنكر نكدن یعنی الله تعالی باقچه عذاب فرشته سنی یباردی (وهم)
 حال آنکه ظروان اوغلانلاری (نائمون) اویقوده ایردیلمر (فاصبحت) بس اورلدی اول
 باقچه (کالصریم) قرانغوکیچ کبی یعنی باقچه داغی یمشلمی وایگن لرنی قاب قاره ایلادی
 (فتنادوا) بس بویکتلار بر برنی چاقردیلار (مصیحین) تانك وقتنده (ان اغدوا)
 ایرته بارالق (عالی عرثکم) ایگن لك کایعنی باقچه غه (ان کنتم صامین) اگر بولسانکنز
 کیسوب جیار بولسانکنز (فانطلقوا) بس بار دیلار اول یکتلر باقچه لری صاری (وهم یخافون)
 حال آنکه اول یکتلر آقرون سوزلا شوب بارلار تافقیرلار بزنگ بار دقمنی بلماسونلر
 بیله دیو (ان لایدخلنها) تا کیم کرمسون اول باقچه یه (الیوم) اوشبو یمشلمی کیسد وکمز کون
 (علیکم) سزنگ باقچه ده ایگان وقتنکزه (مسکین) هیچ بر مسکین (وغدوا) ایرته برله
 بار دیلار (علی حرد) بر قصد اوزره اولوب یعنی فقیرلاره برماس قصد برله (قادرین)
 اوزلرنی اول باقچه ننگ یمشلارینه قادر مز دیو کمان قصد برله بار دیلار (فلما رآوها) بس
 بار دوقلار ندین صونك کور دیلار اول باقچه نی (قالوا) ایتدیلمر اول یکتلار (انالضالون)
 ایدیلار بدرستی که بزلار بوستان یولنی آداشوق دیو فکرلا دیلار (بل نحن محرومون)
 کوب تامل بعدنده بوستانلارنی تانوغاچ ایدیلار بلکه مسکینلار کا برماسنی قصد
 ایدوب اوز مز محروم اولدوق دیدیلر یعنی الله تعالی بزلارنی یاوز نیتمز اوچون محروم
 ایلادی دیدیلار (قال اوسطهم) ایتدی آنلار ننگ اور تاچسی یعنی اسمعیل اسملی سی (الم
 اقل لکم) ایتما دومنی سزله (لولا تسبحون) کاشکی سزله انشاء الله دیگان بولسانکنز چی
 یعنی انشاء الله تعالی دیگان فقیرلره صدقه بیرما کچی بولسانکنز عذابنی الله تعالی
 بو باقچه یه یبارماس ایدی (قالوا) ایتدی لار اول یکتلار (سبحان ربنا) منز در بزوم
 ریمز هر بر نقصاناتدن (اناکنا ظالمین) بدرستی که بزلار اوز اوز مز کاظم لق قیلدوق
 دنبا ده آچ قالدوق آخرته عذابده قالدوق دیو توبه ایدوب یغلاشدی لار (فاقبل
 بعضهم) بس کرشدی آنلر بر برنه یوزینه یوز قارشی دورب (علی بعض) بعضی
 اوزارینه (یتلاومون) شلته لاشور کا الوغ آغالاری یوسف غه ایدی لری یاسن آغا بولدونك
 آتامز ننگ یومر دلقنی سن بزدن مقدم کوروب ایردونك و آننگ مواعظلارنی ایشدب

ایردنك سن بزلرنی صارانلقدن منع ایلمك كراك ایدی دیدی لر یوسف ایدی یا اسماعیل
سن بزدان اعلم راک ایردنك تورات ننگ حکمنی سن بزگا کامل ایتمك كراك ایدی
دیدى کچی انسی لاولیله ایتدیلسن بزلردن جو مرد ایردونك و بهادر ایرسن اکر
فقیرلره بر مستکنز تورات حکمنه خلاف تور سنکنز بن سزلرنی قاچ دن کچرور من دیسانك
البتہ بزلر بویاوز فکرنی قیلما س ایردوك دیو بر برنی شلته قیلشوب توبه ایلا دیلار (قالوا)
ایتدیلار اول یگت لار اتفاقده (یا ویلنا) نه اوکونچ در بزلره (اناکنا طاغین) بدرستی که
بولدوق بزلر طغیان قیلوب عدود الله دن تجاوز قیلغوچی لردن (عسی ربنا) امید در که
بزننك ر بهز (آن یبدلنا) آلدورور بزلره (خیر امنها) بوهلاک اولنمش باقچه دن اید کوراک
باقچه نی (انا) بدرستی که بزلر (الی ربنا) تنکریمهننك طاعتنه (راعبون) توبه قیلب
ذوق لانغوچی اولالق دیدی لر شول زمانده الله تعالی توبه لارنی قبول ایلاب باقچه لارنی
کیرو اولگی هالننی قایتاردی (کذلک العذاب) اوشاندیق در عذاب الله تعالی ننگ
امردن تعدی قیلب الله تعالی ننگ امرینه خلاف قیلغانلره (وللعذاب الآخرة) آخرت ننگ
عذاب (اکبر) اولوغ راقدر (لوکانوا یعلمون) اگر بلگوچی اولسه آنلار (ان المتقین)
بدرستیکه الله تعالی دن قورقوچیلره در (عند ربهم) تنکری تعالی قاشنك (جنات النعیم)
سکنز اوجماح ننگ نعیم دیدوکی اوجماح در (افجعل المسلمین) ایاقیلور مزوم مسلمانلارنی
(کالمجرمین) ایمانسلر کیبلی قیلما س مزلار (مالکم) نی بولدی سزلاره ایاعقلنکنز کا
نقصانلق ایرشدیمی (کیف تحکمون) نتاک حکم ایدار سزلار آخرتده بزوم مرتبه مز
مؤمنلر مرتبه سی ایله برابر دیو (أم لکم کتاب) ایابارمی سزننك الله تعالی دن
کتابنکنز (فیه) اول کتابده (تدرسون) اوقور سزلار آنده کور بهوایتور سزلار بزلار
آخرتده مؤمنلر ایله برابر مز دیو (ان لکم) بدرستی که بولغوچیدر سزلره (فیه) بواشن
(لما تخیرون) هرنی نرسه نی اختیار ایدر سانکنز اول بولور دیو کتابنکنز ده کوردونکنزمی
(أم لکم) ایابارمی سزلرننك (ایمان علینا) بزننك برله عهد ویمین لرنکنز بارمو (بالغة)
کامل و حکم و مؤکن (الی یوم القيامة) قیامت کونیکچه (ان لکم) شکسن سز کا در (لما تحکمون)
البتہ هرنی حکم ایتسانکنز اول بولور دیو کوردنکنز مو (سالم) صورای محمد علیه السلام
اول کافر لردن (ایهم) اول مکه کافر لرننك قایوسی (بذلک) اوشبو حکملر یکه بزلر
آخرتده مؤمنلر برله برابر مز دیماکلرینه (زعیم) یو کچیلاری وارمیدر (ام لهم شرکاء) ایا

بارمی بو حکم ایتو چیلرننک شریکری یاکه الله تعالی کا شریک نسبت ایترلر مو اول
 شریکر آنلار تلا کاچه حکم ایتارکا (فَلْيَا تَوَّابُ شَرَّكَائِهِمْ) ایتکل کم کتور سونلار
 شریکرنی (اِنْ كَانُوا صَادِقِينَ) اکر بولسه لر آنلار دعوالرنده راست لاردن
 (یوم) شول کونی یاد ایتکل ای محمد علیه السلام (یکشف عن ساق) آچلور
 یئچولر آندن مراد عیب لار ظاهر بولور حقیقت لار بلنور یعنی قیامت کوننده
 (ویدعون) اوندالورلر عرصات میدانینه (الی السجود) الله تعالی یه سجده ایتارکا
 مؤمنلرنی کافرلارنی برکا اوندالورلار آنلارننک ایمانلارنی امتحان اوچون (فَلَا
 یستطیعون) بس البته اول کافرلر سجده یه وارور غه طاقتلری یتماسدر
 بوونلاری قاتوب کانه سیاک کبی سجده یه واره آلمازلار (خاشعة ابصارهم) اول کافرلار
 کوزلرنی توبان سالغانلاری حالده ترورلار (ترهقهم) ایرشور اول کافرلره
 (ذلة) غورلق و عسرت (وقد کانوا) حال آنکه بولوب ایدی اول کافرلار دنیاده
 ایکن وقتلارنده (یدعون) اوندالب ایدی اول کافرلار پیغمبرلر آرقلی (الی
 السجود) الله تعالی غه و پیغمبرلره ایمان کتوروب الله تعالی یه سجده ایدرکا (وهم)
 حال آنکه اول کافرلار دنیاده وقتده (سالهون) تن درست بولوب ایدیلر شمدی
 تنلری درست دکلر (فذرني) بس قویغل سن ای محمد علیه السلام منی (ومن) دغی
 شوخچلاین منی قویغل (یکذب) یالغانغه توتار (بهذا الحديث) بو ایتکلان سوزلرنی
 و آیات لرنی (سنستدرجههم) تیزدر (من حیث) شول اورندن (لا یعلمون) بلهاسلردر
 آنلار عذاب کیلور اورننی زیرا آنلارننک مال لرنی ازدیاد ایدوب و تنلرنی
 صحت ایدوب تاکم عذابلری آرتوغراق بولور اوچون (وَأَمْلَى لَهُمْ) تاکه مهلت
 بیورور من ای محمد علیه السلام اول کافرلره تاکم تلا کاچه سوزلاش سونلر
 ویور سونلر بو آیات منسو خدر فاقتلوا المشرکین آیتی ایله (ان کیدی) بدرستی که
 منم حیلهم و عذابم (متین) محکمدر اول عذابمه طاقت ایته آلماسلردر (أَمْ تَسْأَلُهُمْ)
 ایا صورار مو سن ای محمد علیه السلام اول کافرلردن (أَجْرًا) یالننی پیغمبر اولوب
 علم لک بیر کاننک اوچون و رسالتنی تبلیغ ایلادوکنک اوچون (فهم) بس اول مکملر
 (من مغرم) یالونکنی تولامکنی (مثقلون) آغرسنه لر می شوننک اوچون ایمان

کلتور مز لر مو (ام عند هم الغیب) آیا آنلار ده بار می غیب دن بلمک یعنی لوح المفوظه
 کور و بومو (فهم) بس آنلار یعنی اول کافر لر (یکتبون) بس آنلار نی یازوب سنکا
 اینان کتاب دن مستغنی بولالار مو (فأصبر) بس آنداغ هیچ دلیل لر ی اولماسه صبر ایله
 ای محمد علیه السلام آنلار نیک تکذیب قیلد قلمزینه قرامغل دایم الاوقات رسالتنی تبلیغ
 ایلاکل (لکم ربک) ربک الله تعالی نیک حکمی اولدر که انبیال ره کافر دن کور کان جفایه
 صبر ایلامکدر (ولا تکن) بولماغل سن ای محمد علیه السلام (کصاحب الحوت) بالق
 ایاسی کبی آندان مرادیونس علیه السلام در ابن متی اول اوچ کونه دک صبر ایلامایون
 قومندن چقب کندی الله تعالی آنی بالق قرننده مبتلا ایلادی قصه سی آنداغ در الله تعالی
 یونس علیه السلام نی موصل یرنده نینون قومنه پیغمبر ایدوب یباردی تا که آنلار نی
 دین اسلامه اوندان اوچون تا کم اول یونس علیه السلام نینون قومنی اوچ کون اوندادی
 اول قوم یونس علیه السلام نی یالغانغه توتدیلر تور تنچی کون اوندادی آچیغی
 کلوب قومینه الله تعالی دن عذاب استادی الله تعالی دن وحی کلدی ای یونس قومینکا
 قرق کوندن صونک عذاب کلور دیو خبر اولندی یونس علیه السلام قومندان چقوب
 کندی خاتونی ایکی اوغلی ایله دریایه یتدیلر بر کچراک که تابوب دریاننک ایکنچی
 طرفنه چقماق تلادی دریاننک ایکنچی طرفنه یتاراک تولقون پیدا اولدی خاتونی ایکی
 اوغلی دریاده غرق اولدیلر که ده یالغوز قالوب کتدوکنده قارشودان بر اولوغ که
 پیدا اولدی کوب جماعت لر ایدی یونس علیه السلام نی تانودیلر که لرینه تعظیم ایله
 آلدیلر کوب مسافت یوردوکلرندن صونکره بر کونیلر سز دریاقایغ طولقونلاندی
 طاقت لری قالمادی آرا لرنده بر عالم قارت بار ایدی مراد خضر علیه السلام در اول ایدی
 یاجماعت سز لر نیک آرانگ زده خواهه سندن قاچقان قل وار در اول قلنی دریاغه تاشلاماین
 موج دریابا صلماسدر دیدی زیرا دریاننک بو توغر سنده شونداغ خارق عادت یباردر
 دیدی بونلر قارتدان بوسوزنی ایشتمکاچ قرغه صالدیلر یعنی شباغه صالدیلر قرغه
 یونس علیه السلام اسمنه چقدی ایدیلر یا رسول الله سن قاچقان قل ایماس سن سن
 الله تعالی نیک پیغمبری سن دیدیلر توقز مرتبه قرغه صالدیلر یونس علیه السلام اسمنه
 چقدی حتی که یونس علیه السلام اقرار ایلادی که خواهه دن قاچقان قلمنم دیو دریاغه

اوز اوزنی ارغندی بر بالق حاضر اولدی آغزنی آچب یونس علیه السلام نی یوتدی
 قرق کون حضرت یونس علیه السلام بالق قرننده قالدی قوله تعالیٰ فنادی فی الظلمات
 الایة بس یونس علیه السلام ندا قیلدی اوچ قرانغولق اچنده برسی کچج قرانغولقی
 ایردی ایکنچسی بالق قرنی ننگ قرانغولقی ایردی اوچونچسی دریا قرانغولقی ایردی
 ندا قیلدی دعاسی بو ایردی لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین دیور ایردی
 ﴿القصه﴾ یونس علیه السلام ننگ قومینه عذاب کیلور وقت یقدی کور دیلر که الله
 تعالیٰ ننگ عذابی کوک یوزنی تو تمش دور تحقیق بلدیلار که یونس علیه السلامغه ایمان
 کلتور مکانلاری اوچون ایردی نینون قومی صحرایه چقدیلار بالالارنی و خاتونلارنی
 بری بری ایله بحیل لاشدر دیلر و قللارنی آزاد ایلا دیلار و ظلملق ایله اولان حق لرندن
 عفو اید و شدیلر بار چه لاری ایدیلار لا اله الا الله یونس رسول الله بزلار یونس ننگ دیننی
 قبول ایلا دوک دیو پو طلارنی کلیسه لرندن چقاروب اوتغه بر اقدیلار بودعانی او قدیلر
 یا حی یا قیوم لا اله الا انت وان یونس رسول الله دیدیلر الله تعالیٰ آنلر ننگ توبه لرنی
 قبول ایلا دی یونس علیه السلام نی بالق قرنندن چققاچ عزت ایله کلوب شهرگا کلتور دیلر
 ایمان و احکام دیننی او گران دیلر الله تعالیٰ یونس علیه السلام ننگ خاتوننی ایکی اوغلنی
 ترگوزدی یکرمی اوچ یل ترکک ایلا دیلر الله تعالیٰ یونس علیه السلام ننگ بالق قرننده غی
 هالننی بیان ایلاب بیوردیکه (اذ) شول وقتنی یا ایتکل ای محمد علیه السلام (نادی)
 چقردی اول یونس علیه السلام تنکر سینه بالق قرننده و قتده لا اله الا انت سبحانک انی
 کنت من الظالمین دیو (وهو) اول یونس علیه السلام (مکظوم) قایغولوغ ایردی هم قومینه
 ایمان کلتور مکانلری اوچون آچیغی بار ایردی (لولا ان تدارکه) اگر ایرشکوچی اولماسه
 ایردی اول یونس علیه السلامغه (نعمه من ربه) الله تعالیٰ ننگ نعمتی و فضلی اولماسه ایردی
 (لنبد) اول آطور و تاشلانور ایردی بالق اچندن (بالعرء) بوش آغاچ سز و ایل سز
 صحرایه الله تعالیٰ اول یونس علیه السلام نی بالق قرنندن تاشلانندی قباق یغاچی ننگ آراسینه
 زیرا یونس علیه السلام ننگ بالق قرننده توکلری قویلدی کانه قوش بالاسی کبی
 اولدی بالق قرنندن چقماقی کچه برلان اییدی الله تعالیٰ قباقلر یراتمش ایردی آننگ
 یغراقلری تنینه یومشاقی اولدی تنی راحتلیک تابدی قرنی آچ ایردی الله تعالیٰ بر

آنا آق كيككا الهام ايلدى كلوب سوتنى ايمزدى راحتلاب ايو قوغه كتى حتى قياش
چقغو نجه يوقلادى چونكه قياش آرقاسنى قزدردى اويغانب كتى كورديكه قباق آغاچى
قورغاندر غمناك اولدى وحى كلديكه يايونس قباق آغاچى قورغانى اوچون غمناك
اولد نك شهر نكه اولان بنده لارم اوچون قايقو يما دونك آنلارنى تاشلاب چقوب كتد نك
ديو عتاب ايلدى (وهو) اول يونس عليه السلام (مذموم) غور اولوب ترور ايردى تنلىرى
دخى مشقت اچنده قالوب ايردى بلكه بز آنكا قباق آغاچنى يرا توب تننى تيز لك
اوز رينه صحت لندر دك و آنا آق كيككا الهام بيروب آچ قروننى تويدردق (فاجتبا به)
بس سونچ بيردى اول يونس غه تنكرى تعالى نبوت ايله وخاتونى وايكى اوغلنى ترگز مك
ايله وقومى نك دين اسلامه كلكاى برله (فجعل) بس قيلدى الله تعالى اول يونس عليه
السلام (من الصالحين) ايند كولاردن وانبيالر جمله سندن روايتدركه مكه كافرلىرى
تورلوحيله لر قيلد يلر رسول اكرم نى هلاك ايدار اوچون بركون اتفاق ايلاد يلر كه بنى اسد
قبيله سنده عبد الله نام كمسنه بار ايدى بى غايت زهر كوزلى ايردى نه نرسه يه قراسه
اول نرسه هلاك اولور ايردى مكه لكلا اول عبد الله نام كمسنه نى آلوب كلد يار كه سن
حمد تانكلا نغل كوز نك تيكسون تا كم هلاك اولسه بز سنك مال بيرب آرا مزده سيد ايدار مز
ديد يلر ﴿القصه﴾ عبد الله نام كمسنه مكه كا كلى پيغمبر صلى الله عليه وسلم نى
توقز كره كوز لهب تانكلا ندى الله تعالى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نى صانلادى
كوز ينك اثرى پيغمبره اير شمدى الله تعالى آنى بيان ايلاب آيات ايندردى (وان يكاد)
شك سزيقين بولدى (الذين كفروا) آنچلايون كافرلر كه (ليز لقونك) البته
تايدرمغه تلايلرسنى آياقدين يعنى سنكا كوز تيكوروب هلاك ايتمكا تلايلر (بابصارهم)
كوزلرينك زهر قراماق برلان (لما) شول زمانده (سمعوا الذكر) ايشتور آنلار
قراننى سنك مبارك آواز نكنى ايشدوب ومبارك جمال نكنى كوروب تانكلا نغمه تلايلر
(ويقولون) ايتورلر كو نچيلك ايله (انه) بدرستى كه اول حمد (لنجنون) البته
ديوانه در ديو (وما هو) ايماسنر اول قرآن (الا) مكر ايرر (ذكر) وعظدر (للعالمين)
جهان اهلينه الله تعالى نك ذكر للعالمين ديوسوره نى اتمام ايتماكى حسن الاختتامدر
فن اهلينه خفى دكلدر

﴿ سورة الحاقة مكية وهى اثنان وخمسون آيات ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(الْحَاقَّةُ) حق اولغوجى وكلماكى حق قيامت (مَا الْحَاقَّةُ) نى اولوغ وعظيم كوند ر اول
 حاقه (وَمَا اَدْرِيكَ) كم او گراتدى سنكاى محمد عليه السلام (مَا الْحَاقَّةُ) حاقه نك حق
 ايردوكنى الله تعالى قيامت نى حاقه لفظى ايله تأكيد ايلامكند براعت استهلالدر قيامت
 كونينك ثابت وحق ايردكنه (كَذَّبَتْ) يالغانغه توتدى اول حاقه نى يعنى حاقه كوننى
 (ثَمُودُ) صالح پيغمبر قومى (وَعَادُ) هود پيغمبر قومى (بِالْقَارِعَةِ) يورالكر نى قاغوجى
 كوننى يعنى قيامت كوننى (فَاَمَّا ثَمُودُ) اما ثمود يعنى صالح عليه السلام قومى (فَاَهْلَكُوا)
 بس هلاك اولندى آنلر جبرائيل هم آوازى ايله (بِالطَّاغِيَةِ) حددن طش آنغونلقلىرى
 سببلى قصه سى اقتربت سوره سنك بيان اولدى (وَاَمَّا عَادُ) اما هود پيغمبر قومى (فَاَهْلَكُوا)
 بس هلاك اولندى آنلر عاد بر پادشاه نك اسميدر هود پيغمبر ايله عاد بر توغمه ايردى
 نته كه بر آز ذكرى ق سوره سنك بيان اولندى بس هلاك اولندى آنلر هود عليه السلام نى
 تكذيب قيلغانلارى اوچون (بَرِيحٌ صَرْصَرٌ) قاتى صوق وطاوشلى قاتى ايسكوچى يل
 ايله (سَخِرَ هَاعَلِيَهُمْ) اسدى اول يل عاديلره (سَبْعَ لَيَالٍ) يتى كيچه (وِثْمَانِيَةَ اَيَّامٍ) سكر كون
 اول چهار شنبه كون ايكنجسى پنجشنبه كون هوت يولدوز نك ايردى آلتنجى كون ايردى
 شوال آي ايدى (حُسُومًا) توتوشلاى يعنى يتى كيچ وسكر كون توقتاماي ايسدى (فَتَرَى)
 بس اى محمد عليه السلام آنده اولسانك كورر ايردنك (الْقَوْمُ) عاد قومنى (فِيهَا) اول
 يل ايسدوكنده عاديلر نى شول قدر اوزون بويلارى ايله (صُرْعَى) بومه خسته لى كشى
 كى قرقلد اتوب بووب تاشلادى هم هلاك ايلادى (كَانُهم) گويا كه آنلر يعنى عاديلر
 (اعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ) اچى قووش اولوب بل ايله يقلدوغى خرما آغاچى كى اولديلار
 يعنى بريولى هلاك اولديلار (فَهَلْ تَرَى) ايا كورامى سن اى محمد (لَهُمْ) اول عاديلاردن
 (مِنْ بَاقِيَةٍ) آنلاردن قالغان هيچ براكونى گويا كه آنلر دنياغه كلماكان كى اولوب ناچيز
 ونابود اولديلار (وَجَاءَ فِرْعَوْنُ) كلدى فرعون دنياغه تنكرى لك دعواسنى قيلدى
 (وَمِنْ قَبْلِهِ) دغى اول فرعوندان مقدم كافرلار (وَالْمُؤْتَفِكَاتُ) لوط پيغمبر نك اول لرى
 كلديلر دنياغه (بِالْخَاطِئَةِ) خطا وفاحشه اشر نى قيلديلر نته كه بيان لرى ذكر اولندى

(فَعَصَوْا) بس گناهلی اولدی اول قوم لار (رَسُولَ رَبِّهِمْ) تنگری تعالی ننگ ایچلرینه
 نته که فرعون موسی و هارون علیهما السلام غه عاصی اولدیلار مؤتفکات لوط علیه السلام غه
 عاصی اولدیلار عادیلر هود علیه السلام غه عاصی اولدیلار (فَاَخَذَهُمْ) بس توتدی آنلارنی
 الله تعالی ننگ قهری و عذابی (اَخَذَهُ) توتماق توتدی (رَابِیَّةً) فاتی توتدی برله الله تعالی ننگ
 نوح علیه السلام قومنی هلاک ایتما کنی بیان ایلاب بیوردیکه (اَنَا) بدرستی که بزلر
 (لَهَا) شول زمانده (طَغَى الْمَاءُ) تاشدی صولار نوح علیه السلام زمانده بارچه یر یوزنی
 صو آلدی بیوک طاغلر اوستند قرق آرشون صو اولدی (حَمَلْنَاكُمْ) یوکلادک سزلرننگ
 توب بابانکنز سام و هام ویافت نوح علیه السلام اوغلانلارنی (فِی الْجَارِیَةِ) یورگوچی نوح
 علیه السلام ننگ کر ایله سنده (لِنَجْعَلَهَا) البته قیلماقیز اوچون بزلار نوح علیه السلام
 کهه سنی (لَكُمْ) سزلاره (تَذْکَرَةً) عبرت و اوگوت اوچون (وَتَعْبَهَا) صاقلاسون اوچون
 اول اوگوت و نصایح لارنی یعنی طوفان قصه سنی و هود قومی ننگ هلاک اولماقلارنی
 باشلارینه کلد و کلرنی (اِذْنًا وَاَعِیَّةً) صاقلای تورغان قولاقلر و عبرت آلغوچی لار غفلتدن
 ایراق اولغوچیلر (فَاِذَا) بس شول زمانده (نُفِخَ فِی الصُّورِ) اورلسه اسرافیل علیه
 السلام ننگ فصل اوچون بولغای صوری (نَفْخَةً وَاَحَدَةً) برقاتی اورلمک برلان (وَحُمِلَتْ
 الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ) اوچوب کوتارلور یرلار و تاولر (فَدُکَّتَا) بس پاره لانغوچی اولور اول
 زمانده یرلر ایله طاولار (دُکَّةً وَاَحَدَةً) برپاره لنماک ایله یعنی بارچه لاری توزان اولوب
 هوا یوزینه اوچارلار (فِیَوْمَئِذٍ) بس شول کونک (وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ) توشار توشکوچی
 یعنی قیامت کرنی قایم اولور (وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ) دخی اول کونک یارلور کوکلر (فَهِيَ)
 بس اول کوکلر (یَوْمَئِذٍ) اول کونک (وَاَهْبِیةً) سست و ضعیف اولغوچیلاردر (وَالْمَلِکُ) دخی
 فرشتلار (عَلٰی اَرْجَائِهَا) کوکلرننگ اطرافند اغی هوا یوزننگ اولورلار زیرا که کوکلر
 بارچه لاری فنا اولورلار کوکلرننگ اورنی ننگ هوا سیده فرشته لار اولور دیما کدر
 (وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّکَ) یوکلر ای محمد علیه السلام اول کونده تنگری تعالی ننگ عرشنی
 (فَوْقَهُمْ) اول فرشته لار اوستنده (یَوْمَئِذٍ) کوکلار و یرلار هلاک اولدق کونده (ثَمَانِیَّةً)
 سکز فرشته یا که سکز صفی فرشته (یَوْمَئِذٍ) اوشبو کونک (تَعْرُضُونَ) اشکارلور سز
 حساب اوچون (لَا تُخْفِی مِنْکُمْ) یاشرون قالما سدر سزلاردن (خَافِیَةً) یاشرون اشلارنگز

یعنی بار چه لاری ظاهر اولور لار (فامامن اوتی کتابه) برمن ننگ بیر لاسی اولسه عمل
دفتر لاری (بیمینه) اونک طرفندن (فیقول) بس ایتور اول خطاب ایدوب عرصات خلقتنه
(ها و م اقر و ا) ای جماعت کیلو نکرز او قونکرز (کتابیه) بنم کتابمینی عمل دفتریمینی
(انی ظننت) تحقیق و شکسز بلدوم من دنیا ده ایکن وقتمه (انی) بدرستی که من (ملاق
حسابیه) یولغوچی من دیوشک سز بلدوم من دنیا ده بو حساب کوننی و جزا کوننی شوننگ
او چون دنیا ده الله تعالی دن قورقوب گناه لردن منع اولنب اخلاص ایله عبادت ایلا دوم ديه
(فهو) بس اول نامه سی اونکدن کلکن کشی (فی عیشه) تر و کلکدر (راضیه) رضا اولنمش
تر و کلکده در (فی جنة عالیة) قالغوچیدر اول بیوک باقچه لار ده یعنی او جهاده اینک
اوستند اکی باقچه لار ده قالغوچیدر (قطوفها) اول باقچه لار ننگ یمش لری (دانیة) یقین
بولغوچیدر یعنی اولتر غانغه ده و یاتقانغه ده و تر و ب آشاغانلاره یقین بولغوچیدر الله
تعالی طرفندن اول مؤمن لار گادینلور (کلوا و اشر بوا) آشانکرز و اچنکرز (هنیاء) سنکشلی
اولسون و قوتلوغ اولسون دیو (بها) شول سببلی (اسلفتم) او تکرر دونکرز دنیا ده ایکن
وقت نکرز ده ایند گو عمل لردن نماز و حج و صوم دان (فی الایام الخالیة) اوتد کی کونلر نکرز ده
یعنی دنیا ده وقتل (وامامن اوتی کتابه بشماله) اما برمن ننگ عمل دفتر لاری بیر لسه صول
طرفندن یا که صول قولنی آرقاسندن تیشوب چقاروب بیر سه لار (فیقول) بس ایتور
اول من (یالیتنی) کاشکی منکا (لم اوت کتابیه) بیر لهاساچی بنم کتابمینی عمل دفترم
ویر لهایون تموغ غه کتسام چی ديه (ولم ادر ما حسابیه) بیلما ساچی اوزوم نیدر بنم حسابم
بو عرصات خلایق لار آلدنده رسوای اولماس ایردوم (یالیتها) کاشکی اول صور (کانت
القاضیه) حکم قیلغوچی بولما ساچی بنم تر لهاکم بر له یعنی اولد کمدین صونک تر لهگان
اولساچی (ما اغنی عنی) یاردم بیر مادی بنگا بو کون (مالیه) بنم مال لاروم (هلاک عنی)
هلاک اولدی بندن یعنی کندی بندن (سلطانیة) ایرکالکم و حیثم دیو او کونکای او کونک
ننگ فایده سی اولمایه الله تعالی طرفندن ندا کله (خدوه) تو تونگزلار بو بد بخت نی
(فغلوه) بس موندین صونک قول لری موینه قوشوب بو غاولانگزر (ثم) بو غاولادقنکرز دین
صونکره (الحجیم صلوه) حجیم دید کی تموغ غه کر تونگزلار (ثم) بو حجیم تموغینه کر تدکنکرز
بعدن (فی سلسله) بر زنجیره کر تونگزلار (ذرها) اول زنجیر ننگ اوز نلغی (سبعون ذراعاً)

یتمش آرشون اولسون ذراع ملك برله اول زنجیر آغزندن كرب دبرندن چغار نعوذ
 بالله من ذلك (فاسلكوه) بس كرتونكز اول كافرني مراد جميع كافرلاردر (انه) بدرستيكه
 اول كافر مراد جميع كافرلار (لا يؤمن بالله العظيم) بولوب ایدی اول كافرلار ايمان
 ككتور مكانلردن اولوغ الله تعالى يه (ولا يخض) رغبتلاندن مادی غلايقلرنی (على طعام المسكين
 مسكين لره اطعام وانعام و احسان قيلورغه (فليس له اليوم) ايماس در اول كافرلر كابوكون
 (ههنا) بويرده يعنى قيامت كوندنه (هميم) دوستلق و قرداشلك تا كه كم آنكشاعت
 ايتاركا (ولا طعام) دخی طعام بوق بوكون اول كافرلره (الا) مگر بولور آنلره طعام (من غسلين
 تموغ اهلينك صاری صولاری و آقغان لرنلاری (لا يا كله) يماس در اول غسلين فی (الا)
 مكر ييار (الطاطون) اول غسلين فی دنيا ده وقتك خطا يولك يورب كافر اولديلمر
 (فلا اقسام) قسم ياد ايدر كا حاجت دگلدر زیر ابو قرآن ننگ ظاهر لغی اوچون (بما تبصرون
 شوچلاين نرسه برله قسم ايتما حاجت دگلدر شول مخلوقاتلرنی سز لر كور رسز
 (وما لا تبصرون) دخی سز لر اول مخلوقاتلارنی كورماس سز لر (انه) بدرستيكه
 و راستيكه اول قرآن جواب قسم در (لقول رسول كريم) البته بر حرمتملی رسول ننگ
 سوز يدر مراد جبرائيل عليه السلام ننگ الله تعالى دن آلمان سوز يدر (وما هو) ايماس در
 اول قرآن (يقول شاعر) شاعر ننگ سوزی ايماس در (قليلاً ما تؤمنون) بيك آذر سز لاردن
 ای اهل مکه ايمان ككتور گوجی كمسنه لار (ولا يقول كاهن) دخی ايماس در فال بين لار ننگ
 سوز لاری (قليلاً ما تذكرون) بيك آذر سز لاردن اول قرآن سوزندن اوگت و نصيحت
 آلفوجی (تنزيل) ايندر لشدر اول قرآن (من رب العالمين) عالم فی تربيه قيلغوجی
 الله تعالى دن (ولو تقول علينا) اگر افترا قيلب ايسه ايردی اول محمد بزلره (بعض
 الاقوال) بعضی سوزلرنی يعنى بز ايتماكان سوزلرنی بز ننگ سوزمز ديرسه (لاخذنا)
 البته توتارمز (منه) اول محمدنی (باليامين) قدرت و قوة ايله (ثم) بو توتد قمز دين
 كزين (لقطعنا) البته كسارمز لار (منه) اول محمد ننگ (الوتين) يوراك طامرنی
 (فما منكم) ايماس در ای اهل مکه سز لردن (من احد) هيچ برا كونگن (عنه) اول محمد دن
 بو عذابنی اگر مثلاً قيلساق (حاجزين) منع قيلغوجی (وانه) بدرستيكه و راستيكه اول
 قرآن (لنذكره) البته اوگوت و نصيحتدر (للمتقين) الله تعالى دن قورقوچيلاره (وانا)

بدرستیکه بزر (لَنَعْلَمُ) البته بلور مزلر (أَنْ مِنْكُمْ) بدرستی که باردر سز ننگ آرانگ زده
ای اهل مکه (مُكذِّبِينَ) قرآن فی و رسول الله فی یالغانغه توتقوچیلر باردر (وَأَنَّهُ) بدرستیکه
اول قرآن (لَحْسَرَةً) البته او کونچ در وقایغودر (علی الکافرین) کافرلر اوزارینه
اول قرآن برله عمل قیلماغانلقلری اوچون (وَأَنَّهُ) بدرستیکه اول قرآن (لَحَقَّ الْيَقِينِ)
یقینا حقدر هر کز یوقدور شک الله تعالی ننگ کلامی ایرد کینه (فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ)
بس آنداغ اولسه الله تعالی فی جمیع نقصاناتدن پاک ومنزه بل وپا کلیک ایله اولوغ در
اول الله تعالی فسبح لفظی ایله سوره فی تمام ایتماکنده رعایة حسن الاختتام در دایم
بنده لرینه سبحان الله و بحمده لفظندن خالی اولمایه لار

﴿ سورة المعارج مكية وهي اربع واربعون آية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(سأل سائل) صور دی بر صور غوچی اول نصر بن الحارث ایردی آنکا تابع ایدیلر که
اذ قالوا اللهم ان كان هذا الحق من عندنا فامطر علينا حجارة من السماء او ائتنا بعذاب الیم
(بعذاب واقع للکافرین) کافرلره توشکوچی عذابنی نته که یوقاریده او قولدی
الله تعالی ننگ بو آیات ایله سوره فی ابتدا ایلامکنک براعت استهلال دور مذ کور عذابلر
کافرلر ننگ باشینه کماکینه (لَيْسَ لَهُ) ایماسدر اول کافرلره توشکوچی عذابنی
(دافع) کیتارگوچی کمسنه یوقدر (من الله) الله تعالی دندر اول عذاب اول الله تعالی ننگ
صفاقی بودر که (ذی المعارج) کوکله آشاقاق باصقوچ لارنی یرا تقوچی آندن مراد
کوکلری یرا تقوچی الله تعالی دندر اول عذاب (تعرج) آشار اول باصقوچ لردن
(الملائكة) فرشته لر جماعتی (والروح) دخی حضرت جبرائیل آشار (الیه) اول باصقوچ دین
(فی یوم) شول کونک واقع بولور عذاب کافرلره دخی فرشته لر و جبرائیل علیه السلام
شول کونک نوردن اولغان باصقوچلردن عرش رحمانه آشارلر (کان مقداره) بولدی
اول کونک مقداری اوزنلغی (خمسين الف سنة) یعنی کافرلره ایملی منک یل
مقدار یدر اما مؤمنلره ایکی نماز آراسی کیبدر (فأصبر) اذاکان الامر کذلک بس
صبر ایله ای محمد علیه السلام (صبرا جمیلاً) کور کام صبرنی ایلاکل هیچ جزع و فزع ایلامکل
(انهم) بدرستیکه اول کافرلر (یرونه) کورلر اول قیامت فی (بعیدا) یراق

کور لر (وَنَرَاهُ) کور رزلر بزلر (قَرِيبًا) یقین (یَوْمَ) شول کوندر قیامت کونی (تَكُونُ
السَّمَاءُ) بولور اول کونن کوکلر (كَالْمُهْلِ) ارگان کیش کبی (وَتَكُونُ الْجِبَالُ) بولور اول
کونن طاولار (كَالْعِینِ) تتلکان جون کبی هوا ده او چوب یورماک (وَلَا يَسَالُ) صوراشماسلر
اول کونده (حَمِيمٌ حَمِيمًا) قرنداش قرنداشنی و دوست دوستنی هر کشی اوز حال لاری
ایله بولور لر (بِصُرُونَهُمْ) کورساتلور لر قرنداشلر یینه دوستلر یینه آنداغ اولسه ده بری
برینک حالنی صوراشه آمازلر هر بر کمسنه اوز حالی ایله اوز اشتغالی او چون (یودا لمچرم)
دوست توتار اول کونده کافر لر (لَوْ يَفْتَدِي) کاشکی یولوب آلساچی اوزینی
(مِنْ عَذَابِ يَوْمَئِذٍ) بو کونن اولغوچی عذابدان (بَيْنِيهِ) بالالار و منی بیر (وَصَاحِبَتِهِ)
دخی خاتون منی بیر وب (وَأَخِيهِ) دخی قرنداشنی بیر وب (وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي) دخی آنداین
اوروغ لاری بیر وب (تَوَوِيهِ) یار دم بیر سه لار چی بنگا بو کون زیر اذنیاده وقتل بر بر مزگا
یار دم بیر شور ایدوک (وَمَنْ) دخی شول من فی بیر وب (فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا) نه که یر یوزنده
بار در بار چهل فی بیر وب (ثُمَّ) موندین صونک یعنی بار چه نر سه لری بر دو کم دین صونکره
(يُنْجِيهِ) قوتقار سه لار چی اوزنی (كَلَّا) قاید ه قوتلسون حقیقتک بو قوتلماق بو لما سدر (أَنهَا)
اول مذکور کافر لره خاص اوت (لَطَى) لظی دیدو کی تموغ ننگ اوتیدر یالقلانوب
تورغوچیدر (نَزَاعَةً) صورغوچیدر اول اوت (لِلشَّوْبِ) باش تیرسنی وسائر اعضا لری
صورغوچیدر (تَدْعُوا) تار تور اول اوت اوزینه (مَنْ أَدْبَرَ) حقدن یوز چور وب آرقان
بولغان کشینی (وَتَوَلَّى) یوز چور گان کشینی ایماندن اوت ایتور بیر وکل دیو (جمع)
دخی مال جیغان کشینی تار تار (فَأَوْعَى) بس اول مالنی جیوب صافلادی اول مالندن زکاتنی
بیر مادی و آشلقدن عشرنی چقار مادی و قربان بوغان لامدی فی کم حق الله واردر آنی ادا
قیلما دی (أَنَّ الْإِنْسَانَ) بدرستی که آدمیلار (خُلِقَ) یرانلدی (هَلْوَاعًا) حر یص بی صبر
وصاران هلوغ معناسنی الله تعالی بیان ایلاب بیوردیکه (اِذَامَسَهُ) چقان توتسه اول
آدمینی (الشَّرُّ) یا وزلق یعنی باشینه یا مالینه بر ضرر کسه (جَزْوَاعًا) صبر سزلق ایلا گوچیدر
(وَإِذَامَسَهُ) هر چقان توتسه توتاسی اولسه اول آدمینی (الْحَيْرُ) ایندک و لک یعنی مالی
آرتاسی بولسه (مَنْوَاعًا) ایندک و لکدن منع قیلغوچی اوله یعنی چقان بایوب یتسه هقوق
اللهنی اوتامس اوله در (أَلَا الْمَصْلِيْنَ) مگر نماز اوتا گوچیلار اگر چه بای اولسه لار ده

نماز لرنی وقتندن تأخیر ایتمایوب حقوق اللهنی چقار غوچی اولور لر (الذین) آنچلار
 نماز او قوغوچیلار در (هم) آنلر (علی صلواتهم) بش وقت نماز لرنده (دائمون) مدوامت
 ایلا گوچیلار در مسجدلار ده وقتلارنی تأخیر قیلما ینچه (والذین) دخی شول کشیلر در کم
 (فی أموالهم) بولغوچیدر آنلر ننگ مال لرنده یعنی مال لارینک نصابندن (حق معلوم)
 بلسگولی قدر واجب واردر که فروع کتابلارنده مذکور در کموش ننگ نصابی ایکی یوز
 درهم در التون ننگ نصابی یکرمی مثقال الی نهایته آشفندن نه قدر ایردوکی تور
 آیاقلی سائمه اولسه نه قدر نندن نه قدر زکات ایردوکی معلوم در (للسائل) اول زکات ننگ
 مصر فی تلاچیلار در (والمتحررون) دنیا مالندن محروم اولان فقیر لر در (والذین) دخی مکر
 شول کشیلر گادر که مال لرنندن حقوق الله چقار ان لر (یصدقون بیوم الذین) راستقه توتدی
 آنلر قیامت کونتی (والذین) دخی شول کشیلر در که (هم) آنلر (من عذاب ربهم) ننگری
 تعالی ننگ عذابندن (مشفقون) قور قوچیلار در (ان عذاب ربهم) بدرستی که رهنسگر ننگ
 عذابندن (غیر مامون) امین اولور غه لایق ایرماسدر دایم الاوقات الله تعالی ننگ قهر نندن
 امین اولمایوز دیو (والذین) دخی مکر شول کشیلر در مال لارندن الله تعالی حقنی ادا
 ایلا دیلار (هم) آنلار در (لفر وجههم) اوزلریننک عورتلارنی (حافظون) صاقلار غوچیلار در
 زن ادا نولوا طه دان (الا) مکر عورتلارنی صاقلار مازلار (علی از واجهم) اوزلریننک خاتونلرینه
 (او مملکت ایمانهم) یا که اوزلریننک صائب آلمان کنیزا کلرینه (فانهم) بس بدرستی که
 آنلار (غیر ملومین) ملامت لانسگوچی و گناه کار ایرماسلار در بلکه آنلار جماع ایلا ممکن
 چه ماثو بلار واردر نته که حدیث مذکور در (فمن ابتغی) بس بر من استاسه (وراء ذلك)
 خاتونلارندن و کنیزا کلرندن باشقه فی جماع ایدار اوچون (فاولئک) بس بونلار
 (هم) آنلار (العادون) شریعت یولندن چقغوچیلار در مستحق عقوبت دنیا و آخرت
 آنلار در (والذین) دخی مکر شول کشیلر در که مال لرنی خدا یولینه صرف ایلا دیلر (هم)
 آنلار در (لاماناتهم) اوزلرنده قویلغوچی امانتلرنی (وعهدهم) دخی قیلدی و عدلارنی
 (راعون) رعایه قیلغوچیلار در یعنی امانتلار غیانت قیلما یانلر در وهم وعده لرینه
 تور انلر در (والذین) دخی آنچلارن که مه لردر که (هم) آنلار در (بشهاداتهم) کورگان
 اشلرنده گواه لقلارنی (فائمون) قایم قیلغوچیلار کورگان اشلرنده گوا هلق ادا قیلاغانده

کور گانچه و بیلگانچه آرتدیرمای و کموتمای ادا قیلغو چیلاردر (وَالَّذِينَ) دخی شوخیلارین
 کشیلاردر که آنلار (عَلَى صَلَوتِهِمْ) بش وقت نماز لر نی (يُحَافِظُونَ) و قتلار ند جماعت ایله
 صاقلا غو چیلاردر (أُولَئِكَ) بواو صافی ایله موصوف اولنمش جماعتلار (فِي جَنَّاتٍ) بولغو چیلار
 اول او جماع یورتنده باقچه لارده (مُكْرَمُونَ) حرمتلوردر (فَمَالِ) بس نی عجب بولدی
 (الَّذِينَ كَفَرُوا) آنچیلارین کافر لر گا (قَبْلِكَ) سننک طرفنکا (مُهْطِعِينَ) آشغوب کیلور لر
 و دایم قرار لر (عَنِ الْيَمِينِ) اولتورالار ای محمد علیه السلام سننک اونک طرفینکا (وَعَنِ
 الشَّمَالِ) دخی صول طرفنکا یعنی (عَزِيزٍ) فرقه فرقه بولوب جیلشوب رسول الله ننک
 اونکنده وصولنده کلامنی تنکلاب اولتورلار ایردی لکن رسول الله ننک کلامندن فایده
 آلمازلار ایردی مجرد استهزا ایدردن غیر ی اشلاری یوق ایردی (أَيُّطْمَعُ) ایاطمع ایتار مو
 بلی ایتما یدر (كُلُّ أَمْرٍ مُنْهُمْ) کافر لر دین اولغان ایر آنلار (أَن يَدْخُلَ) کر مکا (جَنَّةَ
 نَعِيمٍ) نعیم دیدو کی او جماعغه (كَلَّا) حقا که قایده بولسون بو طمع آنلارده بلی بولماسدر
 (أَنَّا خَلَقْنَاهُمْ) بدرستی که یر اتدوق بز لار آدمیلار نی (مِمَّا) شوخیلارین نرسه لار دین یر اتدوق
 (يَعْلَمُونَ) بلور لر آنلار آتاو آناننک شهوتندین یعنی بار چه لاری منی صوندن یر اتدیلر
 آننک ایله شرفلک لازم کما یدر بلکه شرفلک لازم کیله در ایمان ایله و اخلاصلی اعمال ایله
 دخول جنت اولور لر مجرد منیدن براتلماق ایله برابر ایماسلاردر (فَلَا أَقْسَمُ) قسم یاد
 ایتامن (بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ) قویاشننک و آیینک و سائر کوا کب سیاره لر ننک
 مشرق لری و مغر بلر ییننک رسی برله (أَنَّا الْقَادِرُونَ) شکسز بزلر قادر مز (عَلَى أَنْ) شوننک
 اوزرینه قادر مز (نَبْدِلَ) آنلار نی آلدردر غه (غَيْرَ أَمْنِهِمْ) آنلاردن یخشیر اقلر نی آنلر نی
 هَلَاك قیلب (وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ) عاجزلاردن ایماسمز لر (فَدَرَهُمْ) بس قویغل ای محمد
 آنلار ایله مجادله ایلامک (بِخُوضِ) کر شسون آنلار اوز لر ییننک باطل افعال لرینه
 و اقوال لارینه (وَيَلْعَبُوا) اویناسونلار کرا کمس شیلر ایله مشغول اولوب (هَتَّى يَلَاقُوا)
 تا کم یولوق قانچه (يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ) اوز لر ییننک وعده کونلارینه د یکن بو آیات
 منسو خدر آیات سیف ایله (يَوْمٍ) شول کوندر اول وعده لی کون (يَخْرُجُونَ) چقارلار
 خلایقلار (مِنَ الْأَجْدَاثِ) قبرلارندن (سَرَاعًا) آشغوب اسرافیل علیه السلام ننک
 بعث او چون بولغان صور ییننک آواز نی ایشدوب (كَأَنَّهُمْ) کویا که آنلار یعنی اول

قبردن چغوچیلار (الی نَصَب) اوزلاریننک الم و طولاری صاری (یَوْضُونَ) یوکر و شرلار
 نته که عسکر اوز المنه و طوینه یوکر دکی کبی زیراکه الله تعالی قیامت کوننک غلایق لری
 الملاری برله قوپارر زیر اصدیق لار ابوبکر رضی الله عنه المنده قوبارلار عدل شاه لار
 حضرت عمر رضی الله عنه المنده قوبارلار و قرآن او قوچیلار و حیالی اولانلار حضرت
 عثمان رضی الله عنه المند قوبارلار و بهادرلار و عالم لر حضرت علی رضی الله عنه المند قوبارلار
 کافر لر و متکبر لر ابو جهل المند قوبارلار هر بر اشننک رئیس اولور شول اشنی اشلایانلر
 شول رئیس ننگ المند قوبارلار (خَاشِعَةً أَبْصَارَهُمْ) کافرلارننگ کوزلاری توبان
 اولوب غور اولورلار (تَرَهُهُمْ) قابلر اول کافر لر نی (ذَلَّةٌ) غورلارننگ انواعی (ذَلْکَ)
 او شبو غورلقلارننگ انواعی بولدق کون (الْیَوْمَ الَّذِی) آچیلاین کوندر (کَانُوا
 یُوعِدُونَ) دنیا ده ایکن وقتلارنده اول کون ایله وعده لشمش ایر دیلار یوعدون لفظی
 ایله سورهنی تمام ایلامکی رعایه حسن الاختتام در نته که فن اهلنه مخفی دکلر *

سورة نوح علیه السلام وهی ثمان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(اَنَا أَرْسَلْنَا) بدرستی که و راستی که یباردوک بزلر (نوحاً) حضرت نوحنی (الی قَوْمِهِ)
 اوزی ننگ قومی صاری (أَن أَنْذِرْ قَوْمَكَ) قومنکی قور قمتغل الله تعالی ننگ دنیا و آخرت
 عذابندن الله تعالی ننگ ارسلا دیماکنده براعت استهلالدر هیچ بر قوم ننگ عقلاسی
 اوز اوزندن الله تعالی عبادتنی عقللار ایله اثبات ایده آلمازلار تاکه اول قومه بر رسول
 کلما نیچه (مَنْ قَبْلُ أَنْ يَأْتِيَهُمْ) آنلارغه کیلما سدن اُول (عَذَابُ الْيَمِّ) رنجداچی عذاب دنیا ده
 طوفان صوی ایردی آخرته ابدی تموغ ایردی (قَالَ) ایتدی اول نوح علیه السلام
 (يَا قَوْمُ) ای بنم قوم و قرنداش اروعم (أَنِّي) بدرستی که من (لَكُمْ) سز لرگا (نَذِيرٌ)
 قور قوتوچی من الله تعالی ننگ عذاب ایله (مَبِينٌ) آچوق بیان قیلغوچی من حلالدن
 و حرام دن و پوطلره تابنماق کفر لک در دیو ایتامن و دخی بیان قیلامن (أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ)
 الله تعالی غه عبادت قیلونگنر دیو (وَأَتَّقُوهُ) دخی قور قونگنر الله تعالی دن دیو ایتامن
 (وَأَطِيعُوهُ) دخی بنکابویون صونگنر یعنی الله تعالی نی بر بلوب و بنی الله تعالی ننگ
 پیغمبری دیو بلونگنر (نَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ) اگر بو اوصاف ایله موصوف اولور سانگنر

الله تعالی سز لر ننگ گناه لر ننگ زنی یار لقا ر (ویؤغر کم) کچو کتور ر سز ننگ اولومنگ زنی
 (الی اجل مسمی) تا که امان بپر ر سز لر گا آتالمش اولومنگ زه زیر ا الله تعالی نوح
 علیه السلام غه وحی ایلمش ایر دی ا گر قومنگ سنکا و بنکا ایمان کلتور سالار توقز منک
 ایللی یل دیو ا گر ایمان کلتور ماسه لار توقز یوز ایللی دیو نوح علیه السلام بو خبر نی
 قومنه ایتمک ایر دی آنلار نوح علیه السلام دن استهزا و مسخره ایدوب تکذیب ایدر لر
 ایر دی (ان اجل الله) بدرستی که الله تعالی ننگ تقدیر قیلغان اولوم مدتی (اذا جاء) هر چان
 کیلاسی اولسه (لایؤخر) کچو کتر لماسدر (لو کنتم تعلمون) ا گر بیلگو چیلر دن بولسانکز
 (قال) ایتدی نوح علیه السلام مناجات ایدوب (رب) ای منم پروردگار م (انی) بدرستیکه
 من (دعوت) اوند ا دوم حق یولغه (قومی لیلاً ونهاراً) اوز مننگ قومنی کچه و کوندز
 (فلم یزد هم) بس آرتدر مادی آنلار (دعائی) بنم اوند ما کم سبیلی (الا) مگر آرتدر دی
 آنلار (فراراً) حق یولد ان قاچماقلقنی (وانی) دخی بدرستی که و راستیکه من (کلما دعوتهم)
 هر اول زمان اوند اسام آنلر نی اسلام دیننه (لتغفر لهم) آنلر ننگ گناه لاری یار لقا نور
 یولغه اوند اسم (جعلوا) قیله لار آنلر (اصابعهم) بارماق اوچ لاری (فی اذانهم) قولقلرینه
 تا که بنم سوز منی و اوند ا کمنی اشتماس اوچون (واستغشوا ثیابهم) بور کانه لر کیم لر نی
 تا که منم یوز منی کور ماس اوچون (واصر وا) تا کم بنم سوز مگه قارشوب دایمچلق قیلغوچی
 اولدیلار کافر لرق لرینه یعنی بن اوند ا گان صایون پوطغانا بنماقلار نی و بنکا ظلم لرق لر نی
 آرتدر غوچی اولدیلر (واستکبروا) یعنی تکبر لک ایلا گوچی اولدیلار ایمان دن (استکبار)
 تکبر لک یوز ندن (ثم) دخی بوندین صونک (انی) بدرستی که من (دعوتهم) اوند ا دم
 آنلار نی اسلام دیننه (جهاراً) قاتی آواز ایله ققرب (ثم) قاتی آواز ایله اوند ا دوکم بعد ندن
 (انی) بدرستی که من (اعلنت لهم) آنلاره اوند ا ما کمنی بیکر اک بلند قیلدم آواز منی
 تا که نوح علیه السلام اوند ا ما کی مشرق دن مغربه ایشتولور ایر دی مشرق دن مغربه
 دیک نوح علیه السلام ننگ امتی ایر دی (واسررت لهم) دخی اوند ا ما کمنی بعضیلارینه
 یاشرون یعنی آواز منی بلند قیلما ییچه اوند ا دم (اسراراً) یاشرون قیلماق ایله هیچ بر
 اوند ا ما کمه تقصیر ات قیلما دم دیدی بوسوز لر نی نوح علیه السلام الله تعالی گا ایتد کندن
 صکره یتمش یل تور دیلار اول یتمش یل اچنده الله تعالی نوح علیه السلام قومینه یغمور

یاغدورمدی و خاتونلری بالاتوغرمدی و حیوانلری قصر اولدی کلوب نوح علیه السلامی قینارلر ایردی سننک شوم لقنکدن بزلرگا بو آچلق اولدی دیوالله تعالی آنلر حالندن بیان ایلاب بیوردیکه (فَقُلْتُ) بس اوزمنی قینادوقلرندن صونکره ایتدوم آنلره (استغفر وار بکم) یارلقایو تلانگنر الله تعالی دن یعنی پوطلر ننگرنی قویوب الله تعالی یه ایمان کلتور ننگزلر دیدوم (انه) بدرستی که اول الله تعالی (کان) بولدی وهم همیشه اولور (غفاراً) گناه لرنی یارلقاغوچی یعنی کافر لک لرن ننگرنی عوایدوب اهل ایماندن ایلا یوب تموغ دان آزاد و دیدارینه مشرف ایدر دیدوم (یرسل السماء) یبارر سزلره کوک یوزندا کی بولو طدان (علیکم) سزننک اوچون (مدراراً) فاید اسی کوپ یغمورنی (ویمدکم) مدد بیرر سزلره الله تعالی (باموال) مال لرن ننگزننک کو بایما کی ایله مدد بیرر (وبنین) بالالار ننگزننک کو بایما کی برله (ویجعلکم) دخی قیلور سزننک فائده ننگنر اوچون (جنات) باقچه لار قیلور یعنی باغ لرن ننگزده انواع یمش لرنی (ویجعلکم) دخی قیلور سزننک فاید ننگنر اوچون (انهاراً) آقغوچی یاغله لرنی (مالکم) فی بولدی سزلره (لاترجون) اومید ایتمای سزلر (الله) الله تعالی دن (وقاراً) عزتنی و حرمتنی (وقد خلقکم) تحقیق یراتدی سزلارنی (اطواراً) درجه درجه اول منی ایردونگنر بعده اویشقان فان قیلدی موندین صونک چینا گان ایت تیک قیلدی بعن سیاکلر یراتدی آن دین صونک جان یار اتدی تا که اولوغ آدم اولغاچچه درجه درجه قیلدی (الم تر و ا) ایا کور ماسه و سز بلی کور سز (کیف خلق الله) نتاک عجایب یراتدی الله تعالی (سبع سموات) یتی قات کوکلرنی ترا کسز (طباقا) قات قات (وجعل) دخی قیلدی الله تعالی (القمر) آینی (فیهن) اول کوکلرده (نوراً) نورلارنی قیلدی و دخی نورلاندوغوچی یولدوزلارنی قیلدی (وجعل الشمس) دخی قیلدی قویاشنی (سراجاً) یاقتی چراغ تیک امام قتاده ایدر قویاش ننگ یوزی کوکلر طرفنده در آرقاسی یریوزینه تبادریتی کوکلرننک نوری ایله منور در دیدی (والله انبتکم) اول الله تعالی اوستردی سزننک اصلنکز آدم پیغمبرنی یا که اوستردی اولانلرنی و ایگنلرنی (من الارض) یردان یعنی توفرقدان (نبأنا) اوستورمک اوستردی اولانلر تیک (ثم) موندین صونک (یعیدکم فیها) قایتور سزلر اول یر صاری یعنی اولوب قبرگا کرور سزلار چرر سزلار توفرا فغه اولور سزلار الله تعالی تلادکی وقت غاچه

توفر اقی اولوب تور سز لر (و یخر حکم) چقار ر الله تعالی سز لر نی اول توفر اقدن تر گوزوب
 (اخر اجا) چقارماق چقار ر (والله) اول الله تعالی (جعل لکم الارض) قیلدی سز نلغ فایده نگر
 او چون یر نی (بساطاً) توشال گوجی پلاس تیک (لتسلکومنها) تا که سز لاره کرماک او چون
 (سُبُلًا) یول لاره (فجاجاً) کینک و اولوغ یوللار در تا و لاره و هم صحرالره تا که اوز نکز قصد
 قیلدی شهر نگر نه شهر دین شهره و ار سز لر طریق استدلالدین صونک حضرت نوح
 علیه السلام الله تعالی یه تضرع قیلدی (قَالَ نُوحٌ) ایتدی نوح علیه السلام (رَبِّ) ای منم
 پروردگارم (انهم) بدرستی که آنلار (عصوی) بنم امرمه خلافت قیلدیلر (واتبعوا)
 ایاردی آنلار (من) شوخچیلار منکا یعنی پوطلرینه و باش اولدی کشیلرینه (لم یزده)
 آر تدر مادی اول پوطلر و ایار لمش باشلری (ماله) ماللری (وولده) بالالار نی (الا) مگر
 آر تدر دی (خسار) زیان اچنده زیاننی یعنی و علقیلنمش یتمش یل اچنک اول پوطلاری
 و ایار لمش رئیس لاری ایار گوچیلار ننگ مال لاری و بالالار نی آر تدر مادیلار (ومکروا)
 هیله قیلدیلار اول رئیس لری (مکراً کباراً) اولوع هیله تا که غلیقلار نی ایمان کلتور مس
 او چون (وقالوا) ایتدیلار اول رئیس لری (لاتدرن) قویمانگر و تاشلامانگر (الهمتکم)
 اوز نگر ننگ معبودلر نگر نی زیر ا نوح علیه السلام سز لر نی بر تنگری یه اوندا یدر اوزی
 هم دیوانه در دیر لر ایردی اله لفظی بطریق اجمالدر بطریق تفصیل بیان ایلادی (ولاتدرن)
 البته قویمانگر و تاشلامانگر لار اوشبو بش پوطنی (وداً) اولگسی و ددر (ولا) دخی
 تاشلامانگر لار (سواءاً) ایکنجسی سواع در (ولا) دخی تاشلامانگر لار (یغوث) اوچونچسی
 یغوثدر (ویعوق) تور تنچسی یعوقدر (ونسراً) بشنچسی نسر در بو بش اصنامه عبادة
 ایلانگر لار دیور رئیس لری بیورر ایردیلار حضرت نوحنی بالغانچی دیوانه دیو سوگار لر
 ایدی ایوینه کروب اوروب صوغوب تورلوك تورلوك مسخره لار ایدار لر ایردی
 (وقد اضلوا کثیراً) بوسوزنی نوح علیه السلام تلنک جاری ایدب یارب بو بش پوط کوب
 کشیلر نی آد اشدروب آزدردی بو اصنام لار سبیلی کشیلر توغری یولدن چقوب
 ضالته قالدیلار دیدی روایت در کعب الاخبار حضر تلارندن بو بش پوط بش صالح
 کمسنه لر ننگ اسم لار یدر آدم علیه السلام ایله نوح علیه السلام آراسنک ایردیلر نته که
 بز ننگ تور ت چهار یار کبی اولیالک ایله مشهور لر ایردیلار چونکه آنلر دنیادن اوتدیلار

یتی یوزیلدن سنکره جمشید پادشاه اولدی جاهلیت زمانی اولدی شیت پیغمبر ننگ
 شریعتندن و ادریس پیغمبر ننگ علیهما السلام شریعتندن نام و نشان قالمادی بوبش
 بزرکنک اسم لری خلق تلنک مشهور ایدی بر کون ابلیس علیه اللعنه جمشید پادشاه
 قاتینه کلدی بر آق صاقللی قارت اولوب صوفیانه کیوم لرب لان سلام بیردی جمشید
 علیک آلدی پادشاه ایدی یا شیخ قایو شهرلک سن ابلیس علیه اللعنه ایدی سنک
 وغیری لرننک تلنک جاری اولان و دمن الله تعالی بنی اوجماهدن سنکا یباردی بارغل
 قولم جمشید کا ایغل منم بش دوستم ننگ صورتنی قیلسونلر آنکا سجده ایلاسونلر دیو
 جمشید ایدی یا عزیز بن آنلرننک صورتلرنی نچوک قیلام و نچوک سجد ایلامکی بلامازم
 دیدی شیخ ایدی آنلرننک صورتلرنی کور گوز این آلتون و کمش و جوهر یا قوتنی
 جمع ایلاکل بس پادشاه صانع لرنی حاضر ایلا دی بوبش عزیزنک صورتنی دوز دیلار
 ابلیس آنلرغه سجده قیلماقی او گراتدی الله تعالی آنلره نوح پیغمبری یباردی تفسیر
 نوعر ایسل بیله مذ کور در (وَلَا تَزِدْ) دخی نوح پیغمبر الله تعالی یه ایدی یارب آرتدر ماغل
 (الظَّالِمِينَ) ظالم لره اوزرینه (الَّا) مگر آرتدرغل (ضَلَالًا) آزغونلق اچنده آزغونلقنی
 بو دعانی آننک اوچون قیلدی که زیرا نوح علیه السلام آنلردن نومید اولدی
 ایمان کلتور ماگانلرنندن (مَّا غَطَيْنَا تَهُمْ) شوخچالین خطالری یعنی کفر لکری سببلی (أَغْرَقُوا)
 غرق بولدیلر آنلر طوفان ایله (فَادْخُلُوا نَارًا) بس غرق اولدقلرندن صوندره کرتولدی
 آنلار اوتغه یعنی بر طرفندن غرق اولور ایردیلر ایکنچی طرفندن قبر اوتی بر لان
 معذب اولور ایردیلر اشعار در قبر عذابینک وارلغینه (فَلَمْ يَجِدُوا) تابمادی آنلر (لَهُمْ)
 فائده لرینه (مَنْ دُونَ اللَّهِ أَنْصَارًا) خدا عذابندن قوتقاروب آنلره نصرت بیر گوچی فی
 (وَقَالَ نوح) دخی ایتدی نوح علیه السلام الله تعالی یه دعا قیلوب (رَبِّ) ای منم
 پروردکارم (لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ) قویماغل یر یوزنده (مِنَ الْكَافِرِينَ) کافر لردن (دِيَارًا)
 بر یورتنی یعنی هیچ بر ایونی قویماغل دیماکدر اشعار در که نوح علیه السلام زماننده
 مشرقدن مغربه وارنچه خلایق کافر ایردکنه و اشعار در طوفان مشرقدان مغربه
 ایرشدکنه (أَنْتَ) بد رستیکه و راستیکه سن یارب (أَنْ تَذَرَهُمْ) اگر یر یوزنک هلاک
 ایلامیوب قویسانک (يُضِلُّوا عِبَادَكَ) آز دور لر سننک بنده لر کنکی تو غری یولدن روایتدر

بر کون بر قاری صوقور کمسنه ایکی یوز یا شامش ایردی اون ایکی یا شلی او غلنی
 آلوب نوح علیه السلام ننگ ایوبنه کردی نوح علیه السلام ننگ یقاسینه یا بشدی بو غار ندن
 بودی نوح علیه السلام نی یا ننگ فلا دی نوح علیه السلام الله تعالی یه دعا قیلدی انی مغلوب
 فانتصر دیدی آندن غیری اول صوقور نوح علیه السلام نی سو کدی او غلینه ایدی بن
 اولار من بو نوح دیدی کی کمسنه در دیوانه دریتی یوز یلدن بیر و غلابقلاری آزدادر
 بابالار من تابندقی اله لر منی باطل دیوانته درای او غلم بندن صونک بو نوح سوزینه
 اینانه اغل دیو وصیت ایلار ایردی (وَلَا یَلِدُوا) توغر ماسدر اول کالار (الّا) مکر
 توغر آنلار (فاجراً) اوزلاری کبی یوز و قلرنی (کَفَّاراً) اوزلاری کبی حلقنی
 اور تکیو چیلارنی نوح علیه السلام ننگ بو سوزنی ایتمکی یوفار یل یتمش یل ننگ ایتداسند
 ایردی اول یتمش یل اچنده خاتونلار دن بالا اولمادی طوفانه غرق اولد قلرنده هیچ بر
 صبی و صبییه یوق ایردی (رَبِّ اغْفِرْ لِي) دغی نوح علیه السلام مناجات قیلوب ایدیکه ای
 بنم پروردگارم یارلقاغلمنی (وَلَوْ اَلَدَى) دغی آتا و آنامنی اشعار در هر ایکسی اهل
 ایمان ایردو کنه (وَلَمَنْ) شوخچلاین من لرنی یارلقاغل (دَغْلَ بَیْتِی) کردی بنم اویومه یعنی
 مسجد مه یا که که مه (مُؤْمِنًا) ایمان کلتوردکی حالده کردی بنم اویومه (وَلِلْمُؤْمِنِیْنَ)
 بار چه مؤمن ایرانلرنی یارلقاغل (وَالْمُؤْمِنَاتِ) دغی ایمان کلتوران خاتونلارنی (وَلَا تَزِدْ)
 آرتد ماغل (الظَّالِمِیْنَ) ظالم لره (الّا) مکر آرتدر غل (تَبَارَّ) هلاک لکنی الله تعالی ظالم لره
 آخرتده هلاکک ایله ختم ایلماکی حسن الاختتام در مؤمنلاره خلاص قدر *

سورة الجن مکية وهی ثمان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ ایتکل ای محمد مکه کافرلارینه و غیری کافر لره (اَوْحَى اِلَیَّ) وهی کلدی بنکایعنی
 خبر اولندی بنکا جبرائیل آرقلی الله تعالی ننگ اوحی الی دیما کنده براعت استهلالدر
 ریرار سول الله هیچ بر احکام دینی نه و غیری اشیالارنی وهی سز سوزلاماس ایدی وهی
 ظاهری ایله یا وهی باطنی ایله بواور ننگ وهی ظاهری در مو حی بهی بیان ایلاب بیوردیکه
 (اِنَّهٗ) اوشبوکم (اسْتَمِعْ) اشتدیلار (نَفَرٌ) بر گروه (مِّنَ الْجَنِّ) جن لردان بر جماعت (فَقَالُوا)
 بس ایتدیلار اول جن لار قرآننی ایشدوب شهرلارینه قایتقاچ اوزلاری کبی جنلاره

(اَنَا) بدرستی که و راستی که بزر سیران ایدب یور دوکار مزده (سَمْعَنَا) ایشتنك بزر
 (قَرَأْنَا) قرآنی ایشتنوك (عَجَبًا) لفظ لری عجایب و معنای غریب (بِهْدَى) کوندور
 اول قرآن (إِلَى الرُّشْدِ) توغری یول صاری (فَأَمَّا بَنُو إِسْرَءِيلَ) بس ایشتنوك من صونکنده و معنای
 فهم لادکمز بعد و نده ایمان کلتور دوك اول قرآنَه الله تعالی ننگ کلامی ایردوکنه آنی
 اوقغوچی محمد علیه السلام نی الله تعالی رسولیدر دیو (وَلَنْ نُشْرَكَ) البته شریک قاتما یوق
 بزر من بعد (بَرَبَّنَا) اوز منی یرا تقوچی و تربیه ایلا کوچی پروردگار مزه (أَعْدَا) هیچ
 براکونی بوسوزلر ایله قوم لری دعوت اسلام ایلا دی لرا شعار درجن لر هم بزچالایون
 عربسی و فارسیسی و رومیسی و هند یسی و ارمنیسی تورلو تورلو لغت لر بار لغینه
 روایتلر تار یخ ننگ اونچی یلنک پیغمبر مصلی الله علیه وسلم نخله قریه سنن ایرته نمازی
 جماعتله قیلد قلدنک برگر وه پر یلر جماعتندن نخله قریه سینن ایرشیلر بالغ ایرانلر
 بریرده عجمت اولنوب امام غه اویوب تورورلر کوردی لر و قرآنی ایشدوب اسلام
 دیننه عاشق اولدیلار طاققلری قالما یوب برکیچه رسول اکرمه ظاهر اولدیلار ایمان
 کلتور دیلر احکام دین اوگراندیلر آنلار یوز یکر می پری ایردیلر رئیس لری عمر
 آتلیغ ایردی شهرلرینه قایتدی لر پر یلر نی اسلامه اوندادیلر کوب پری شهر لری
 مسلمان ایلا دیلر بو عمر دیدو کی جن پادشاه ایردی و عبد الله بن مسعود ایدی که برکون
 بزر شام سفرندن قایتد و قده بر آق یلاننی کوردو ک قانه بویالوب اولمش بنم رحمم
 کوب اول آق یلاننی یره کوموم بر آزیر بار دوق بر خوب صورت لی جماعتلر کوردو ک
 بز ننگ قاتمزه کوب سلام بیر دیلر ایدیلار یا جماعت لر عمر شاه نی کوردنکزمو دیدیلر
 بزر ایتدو ک عمر دیدکی شاه نی کوردو کمز و ایشتنوك کز یوقدر دیدو ک آنلار ایدیلر
 سزلردن ایلاکان آق یلان عمر شاه در بزر آننگ عسکری مزغاز یلار مز نخله قریه سنن
 قرآنی بزر ایشدوب ایمان کلتور دك عمر بز ننگ شاهمز ایردی بو اورنده کافر
 پر یلری ایله مسلمان پر یلری توقوش قیلدی لار عاقبتنده شاهمز نی شهید ایلا دیلار
 دیدیلر عبد الله بن مسعود ایدی صوردم سزلر خوب یکت لر صورتنک شاه نکزنه اوچون یلان
 صورتنده در دیدم آنلار ایدیلار بزر اصلن یلان صورتلی مز سزلرننگ تبرکنکز اوچون
 سزلرننگ صورت نکزه کردو ک سزلر بز دن اور کما سونلار ویلان صانب اولتورماسونلار

دیو ﴿ القصه ﴾ آنلاردن صور دوم کم سزلر گاپیغمبر کم در دین آنلار ایدیلر پیغمبر مز
 محمد علیه السلام در زیر ا بز ننگ جن لاردن پیغمبر اولمازدر دیدیلار زیر ا بزلر اضم
 تاغنه بار و ب رسول الله دان قرآن اوگر انور مز جن اصحابلری بنی آدم دن اولان صحابه لاردن
 چوق در دیدیلار بزلاردن رسول اکرمه سلام اولسون دیوب کوز مز دن غایب اولدیلر
 بزلار کلوب رسول الله غه کور دو کمز دن بیان ایلا دك رسول الله علیه السلام عمر آ ذنی ایشتمکچ
 یغلادی ایدی عمر قولونده یتمش منک پری شهر لاری وار ایدی بار چه لاری اسلامه
 کوندوردی جن لار ننگ سید شهد اسی در دیدی تفسیر نوعر ایسن بیلهم کوردر (وآنه)
 بدرستی که اول الله تعالی (تعالی) بلسن و پاک ومنزه در جمیع نقصاناتدن (جدر بنا) بز ننگ
 ر بزم ننگ الوغلقی (مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً) توتماسدر اول الله تعالی خاتون فی (ولا) دغی ده توتماسدر
 (ولدا) بالالارنی (وآنه) بدرستی که اوشبو کم (یقول) ایتور بولدی (سفیهنا) بز ننگ احمق
 لار مز (علی الله) الله تعالی اوز رینه (شططا) حد دین طش بعید سوز لاری (وانا طننا)
 بدرستی که بزلر گمان قیلور ایردوک (ان لن تقول الانس والجن) البته ایتماسدر آدمی لر
 وهم پری لار (علی الله) الله تعالی ذاتینه وصفاتینه (کتابا) یالغاننی حال بوکه قرآنی
 ایشتم و کمز دین صونک بلد وک بار چه لاری الله تعالی یه افترا ایدوب غاثونی و اوغلی و قزی
 بار دیور لار ایرکان بار چه لار ندن توبه ایدوب الله تعالی بر لکینه و بار لغینه و رسول الله ننگ
 حق لکنه ایمان کلتور دک دیدیلار (وآنه) بدرستی که اوشبو کم (کان) بولدی (رجال) ایرانلر
 (من الانس) آدمی ذاتدن (یعوذون) صغور بولدی لار (برجال من الجن) پریلاردن اولغان
 ایرانلار صاری یعنی آدمیلار پریلاردن استعانة استادیلار مرض و قتلار ننگ یا که بلا
 و قضا کلدوکی و قتلار ننگ (فزا دوهم) بس آرتدردی اول آدمیلار جنلر گار (رها) آزغونلقنی
 و تعظیم فی الله تعالی دن استعانت استماکی قویوب ایردی لار یعنی پریلار ایدیلار
 بزلار قرآنی اشتماز دن اول بزلار آدمی زاده ننگ سید یمز دیوبلر ایدک زیر ا که آنلار
 بزلاردن یار دم استاب حیوان چالور لار ایردی تا که بز اول حیوان قاننی اچب رضا اولور
 ایردک بعضی وقتده اول مریض شفا تابسه اول شفائی بزدن کورر ایردی لار بز ننگ جن
 جماعتی ننگ تکبر لکی زیاده اولور ایردی آدمی زاده ننگ کافر لکی زیاده
 اولوب بزلاره تعظیم ایلا یوب توهلر نی و صغر لاری بوغازلر اولدی لار زیر ا جن جماعتنی

الله کورب الله تعالى نی اونوتور اولدیلار بس قرآنی ایشتمد و کمز دین کزین بواشیالاردن
توبه ایدوب مؤمن اولدق مرضلر نی بیرگوچی و شفا ایلاگوچی الله تعالى دن غیر ی
یوقدر دیو الله تعالى کاتوکل ایلاک دیدیلار بو آیاتدن نصیب مؤمنلرکا اولدرکه پریلر نی
رضا ایتما کنی قویه سز پریلر اوچون حیوان بوغزلامیه سزلر و بو طقه لر پشرب تلاک
ایلامیه سزلر آزارنی وایو اوری نی دیو اوردک و قاز بوغازلاب پریلر دن نصرت
ویاردم استامیه سزلر اگر موند اغ باطل اعمال لر نی اشلانگنر بالله کافر سز و خاتونلر ننگنر
طلاقت (وانهم) بدرستیکه پریلارننک کافر لر ی اشعار دور پریلارننک مسلمانلر ی
پیغمبر مژدن اولده وارلغینه آنلارننک هم بعضیلر ی اوتکان پیغمبر لره ایمان کلتور و ب
امت اولغان ایرکان بو قرآنی ایشتمکچ پریلر پیغمبر مژ آلدنک مسلمان اولوب اعتراف انبیا
قیلدیلر یعنی اهل کتاب و مشرکلر و مجوسیلر آنلارده وار اغینه اشارتدر (ظنوا) گمان قیلدی
اول پریلارننک کافر لر ی (کما ظننتم) اهل مکه سزلر گمان قیلد قنکز کبی (ان لن یبعث
الله احدا) البته الله تعالى قبردان هیچ بر کمنه نی قوبارمز دیو بعث جسمانیه کا اقرارمز
و تصدیقمز یوق ایردی مکه کافر لر ی کبی چونکه قرآن ایشتمد کمز بعثنده بعث
جسمانیه کا هم ایمان کلتور دک دیدیلر (وانا) بدرستیکه بزلر یعنی جنلر ایتور لر اوز لر ی
کبی جنلره (لمسنا السماء) آشدوق بزلر کوک طرفینه فرشته لر ننگ سوز لر نی ایشدر
اوچون (فوجدناها) بس تابدوق بزلر اول کوکنی قرآن آیند و کدین صونک (ملئت)
تر لتورلغان اول کوک یوزی (حر ساشیدا) کوچلی قوتلی ساچیلر قر اولار بر لان
یعنی آندان مراد فرشته لاردر (وشهبا) دخی تابدوق بزلر کوک یوزینه مند و کمز ده
یولدوز لر دن اوت آلوب آتلغوچی تابدوق (وانا کنا) بدرستیکه بولوب ایردوک بزلر
عزیز علیه السلام توغرا دن اول (نعم منها) اواتر غوچی ایدوک اول کونک (مقاعد) اولتر اچق
اور و نلرده (للسمع) کوک خبر نی ایشتمور اوچون زیرا پیغمبر مژ صلی الله علیه وسلم
توغرا دن اول پریلر کوک یوزینه آشار لر ایردی آنک فرشته لر بر ی بر ی ایله سوزلا شور لر
ایردی یتنچی کوک فرشته لر ی لوح المحفوظه کور و ب سوز لر لار ایردی فلان شهرده
فلان کمنه گا فلان تور لی بلا و قضا کلور نی اول خبر کوکلرده اولغوچی فرشته لره فاش
اولور ایردی حتی که دنیا کوکی ننگ فرشته لرینه ایر شور ایردی دنیا کوکندا کی فرشته لر

بری بری ایله سوزلشورلار ایردی فلان شهرده فلان کمسنه کافلاچه بلاوقضا کلوردیو
 آنی پر یلر ایشدورلر ایردی کلوب یر یوزینه اینب اوزلریننک آدمیلاردن اولغان
 دوستلاری منجم لاره وکاهن لره خبر بیرور ایردیلار منجم لار وکاهنلر خبر بیرور ایردیلار
 فلان بن فلان سنکاشوند اغ بلاوقضا کلوردیونفس امرده بو خبر راست اولور ایردی
 پیغمبر من دنیا یه کلدو کندین صونک پر یلار کویوزینه چقب فرشته لرسوزینی ایشدر
 اوچون آشماز اولدیلار زیر ایلدوزلردن اوت آلوب پر یلارنی آتارلار (فهن یستمع
 الان) بس پر یلر کویوزینه بوزمانده فرشته لرسوزنی تنکلامغه آشارسه لار (یچده)
 تابار اول پر یلر (شهاب صدا) آتلغوچی اوت یالتوننی یعنی فرشته لریولزلاردان
 اوت آلوب آتدوقنی کورارمز لار بس بلدک که بزینک کوککانب فرشته لارسوزلارنی
 اوغزلماقمز آنی کلوب کاهنلره خبر بیرماکمز ویولدوزدن اوت آلوب آطلماقمز
 بار چه لاری کفرلک ایرمش بز بواشلاردن توبه ایدوب مؤمن مخلص اولدق دیدیلار
 (وانالاندیری) دخی پر یلر ایدیلار بدرستیکه بز لر بلماز ایردک آتلغوچی یالقون (اشر
 ایدیم فی الارض) ایایاوزلقنی تلار موایکان یر یوزندا کی غلیقلارغه (ام ارا دهمم بهم)
 یا که تلار موایکان اول آتلغوچی یالقون ایله الله تعالی (رشد) یر یوزیننک توغری
 یولغه کونا ماکی اوچونمو حال بو که بلدک بوشهاب ننک آطلوماقی بزیننک پر یلر ننک
 ایمانسنلقلاری سببندن شوننک اوچون بز ایمان کلتور دک دیدیلار (وانا مننا) دخی پر یلر
 ایدیلار که بدرستیکه باردر بزوم آرا مزده (الصالحون) ایندکولار باردر بنی آدم کی
 (ومننا) دخی باردر بزوم آرا مزده (دون ذلک) صالح لاردن باشقه کافر لر منافقلار و فاسقلار
 وارد (کنا) بولدق بز لار (طرائق قدا دا) مختلف یول لارده و دینلارده یعنی بز لارده
 یهودیلار و مجوسلار و نصاریلار وارد آدمیلر کی بز لر قرآن اشدو کمز بعدنک مسلمان
 بولدوق دیدیلر (وانا ظننا) دخی پر یلر ایدیلار بدرستیکه بز بلدک (ان لن نعجز الله)
 البته عاجز قیلا آلماسلار الله تعالی فی (فی الارض) یر یوزندا کی بنده لار (ولن نعجزه)
 البته عاجز ایتماس مز اول الله تعالی فی (هر با) قاچماقنکز ایله قاچوب آننک ملکندن
 قایده بارورمز لار بار چه ملک و ملکوت آنکدر دیدیلار (وانا) دخی پر یلر ایدیلار بری
 برینه بدرستیکه بز لار (لها) شول زمانده (سمعنا) اشدک بز لار (الهدی) توغری یولغه

كوندركوچى قرآننى (امنا به) ايمان كلتوردك بزلر اول قرآنغه (فمن يؤمن بر به) بس
 بر من ايمان كلتورسه اوزيننك پروردكارينه (فلا يخاف) بس قورقماسدر اول من
 (بخسا) اعمالده بولغوجى ثواب نقصان اولماقدن بلسكه اعمالندن ثوابلرى زياده اوله اونغاچه
 اوندان يوزكاچه (ولا) دغى قورقماسدر (رهقا) الله تعالى دين ظلم لق تابماسدر بلسكه
 رحيم وشفقت تابار (وانما) دغى پريلر بر بيرينه ايديلر ياكه پيغمبره ايديلر ايمان
 كلتوردكلرندن صونكره بدرستيكه باردر بزم آramزده (المسلمون) مسلمانلار باردر
 (ومنا) دغيد باردر بزم آramزده (القاسطون) توغوى يولدين چقانلر باردر (فمن اسلم
 بس اكر بر من مسلمان اولورسه (فاولئك) بس بوجماعت (تحر وارشدا) اما قصد ايتديلر
 و تابديلر حق يولنى (واما القاسطون) اما توغرى يولدن چقوجيلر (فكانوا) بس بولدى
 آنلر (لجهنم حطباً) جهنم تهوغيته او تون (وان لو استقاموا) الله تعالى ايدى بدرستيكه اكر
 توغرى تورسه لار ايردى آدميلر و پريلار (على الطريقه) توغرى و حق يولك (لا سقيناهم)
 البته صوغار ايردك اول آدميلرني و پريلرني (ما عفا) كوب صوبرلان يعنى ماللار
 و معشيتلرني كينك قيلور ايردك (لنفتنهم فيه) تاكيم آنلارنك حال لارى صنالسون
 او چون اول معشيت نك كينك كند شكر ايتارلر موياكه ايتماسلر مو چونكه نعمتلر كوب
 اولسه بنده لره شكر ايتوو اجدر تاكم نعمتلرى زياده اوله قوله تعالى لئن شكرتم لازيدنكم
 ابوسعيد بن مسيب نك وعطابن رباح نك تفسير نچه در امار بيع بن انس وزيد بن اسلم
 و ابن كيسان تفسيرلر نچه معنا بودر وان لو استقاموا على الطريقه الاية اگو توغرى تورسه لر
 آدميلر و پريلر طريق كفرده و ضاللتده البته بير و رمز آنلارغه كوب مالنى آنلرني
 فتنه لندر او چون تهوغي عذابى ايله (ومن يعرض) بر من يوز چورسه (عن ذكر ربه) الله
 تعالى نك ذكرندن و قرآنندن يعنى قبول ايلاماسه قرآن سوزنى (يسلكه) كركوزر الله تعالى
 اول بندهنى (عاباً صعداً) مشقتلى و قاتى عذابكا (وان المساجد لله) بدرستيكه ير يوزنداكى
 مسجدلار الله تعالى نك ذكرى او چون و عبادتلى او چون ايد و لمشدر (فلا تدعوا) بس
 عبادت قيلمانكز و اوند امانكز (مع الله) الله تعالى غه شريك قيلوب (احداً) هيچ بر اكونى
 يعنى مسجدلرده دنيا سوزنى سويلاشمانكز و صاتوو آلوقيلمانكز لار الله تعالى عبادتندن
 غيرى عمل لار قيلمانكز ديماكر بو تفسير عطابن رباح نك تفسيريدر (اما حسن بصرى

تفسیر نچه معنا بود در وان المساجد لله بدرستی که سچیل قیلاحق اعضا لار الله تعالی یه خاصدر
بس الله تعالی بارند غیر یلره سچیل قیلا مانکر دیما کدر (وانه) بوجهله معطوفدر سورهننک
اولینه اصلقل انه یعنی ایت ای محمد علیه السلام مکه ایمانسرلرینه و غیرلره بدرستی که
اوشبو جن لر ننک قرآن اشتما کیری (لما) شول زمانده (قام عبد الله) تور دی الله تعالی ننک
قلی محمد علیه السلام تانک نمازنده نجله قریه سنده قرق ایرایلان (یدعوه) دعا قیلله در
اوند ایدر نماز او قماق ایله جن لر نی (کادوا) یقین بولدی اول جن لار استماع قرآن
او چون (یکونون) بولغوچی بولدی لار جن لر (علیه) اول عبد اوزرینه یعنی محمد علیه السلام
اوزرینه (لبدًا) مترا کم وتغزلق اوزرینه مسجد کچو کلکندن (قل) ایتکل ای محمد علیه السلام
مکه ایمانسرلرینه و غیر لره (انها ادعوا ربی) بدرستیکه اندیمن سز لر نی پروردگارم
عبادتنی قیلورغه (ولا اشرک به) اور تاق قاتما یمن اول پروردگارمه (احدا) هیچ بر اکو نی
(قل) ایتکل ای محمد علیه السلام کافر لره (انی) بدرستیکه و راستیکه من (لا املک لکم ضرا)
مالک وقادر ایرماسمن سز لره ضرر کلتوررکا (ولار شدا) دخی قادر ایرماسمن سز لر نی
توغری یولغه کوندرر کامنکا مجرد بنده لره تبلیغ رسالتدن غیر یاش یوقدر بو آیت
آیه سیف ایله منسوخدر (قل) ایتکل ای محمد کافر لاره (انی) بدرستیکه من (لن یجیری)
البتّه قوتقار ماسدر منی (من الله) الله تعالی عذابندن (احدا) هیچ بر اکو (ولن اجد) البتّه
تابماز من (من دونه) الله تعالی دن باشقه (ملتحد) صغور یر یعنی اکر الله تعالی عذاب
ایدار سه هیچ بر کشی منی الله تعالی عذابندن قوتقار غوچی یوقدر (الا) مکر ایرر سز لره
مندن (بلاغًا) ایرشدر مک (من الله) الله تعالی دن اولغان امر لر نی ونهیلر نی (ور سالاته)
الله تعالی دین اولغان ایلاچی لکم نی یعنی سز لره پیغمبر ایر دو کم نی اظهار ایلامکر
غیری اش یوقدر خواه قبول ایلا یه سز لر خواه قبول ایلامیه سز لر بو آیت دخی آیه
سیف ایله منسوخدر (ومن یعص الله ورسوله) بر من کناه کار اولسه الله تعالی کا ورسول الله غه
یعنی ایکو سینه ایمان کلتور ماسه (فان له) بس بولغوچیدر اول منکا (نار جهنم) جهنم
تموغی ننک اوتی (خالدین فیها ابدًا) منکو و مؤبد قالغوچیلر در اول جهنم ده (حتی)
که شونکار چه مهلت بیر کل (اذا) شول زمانده (راوا) کورر اول کافر لار (ما)
شول وعده قیلنغان عذابنی (یوعدون) وعده قیلنوب ایر دی دنیا ده و قتده پیغمبر لر

آرقلی (فسیعلمون) بس تیز در کم بلور لر اول کافر لر اول کونده (من اضعف ناصراً) کم
 ضعیف در نصرت یوزندن (واقلاً) کم آذر (عددا) صان یوزندن یا که ابن عباس
 تفسیرنده معنی بیلده در (فسیعلمون) بس تیز در که بلور لر اول کافر لر بدر توقشنده
 کم ضعیف و کم آزعسکری ایر دو کنی بلور سز لر حال بو که بور سول الله بدر توقوشنده
 آزعسکری ایله کوب عسکر لک کافر لره غالب اولدی (قل) ایتکل ای محمد (ان ادري)
 بلهاس من دیو (اقریب) ایایقین می یایر اقمی (ما) شوخچلاین قیامت کوننی (توعدون)
 نی کم وعده قیلند نکز اول کون اوچون (ام یجعل) ایاقیلدیمو (له) اول کون یعنی قیامت
 کونی ننگ کلامی اوچون (ربی) بنم ربم (امدا) اوزون مدتنی ولکن شکسز بلور
 من اول قیامت بولغوچیدر (عالم الغیب) اول الله تعالی در غایبدا کی حال لارنی
 بلکوچی (فلا یظهر) بس البته اشکار اتمسدر اول الله تعالی (علی غیبه) غایبدا کی
 اشنی بلور کا (احدا) هیچ برا کونی یعنی قیامت قایو کون کلورنی هیچ برا کو بلهاسدر
 (الا) مکر بلدرر غایبدا کی حال لرنی (من) شوخچلاین من لر کا (ارتضی)
 رضا بولدی آنلاردن (من رسول) انبیالردن در اول الله تعالی رضا اولغان کشی لار
 بعضی وقتده آنلار وعی ایله غیبدا ان خبر بیر لر تا که اول رسول ننگ نبوتنه معجزه
 اوله آنداغ اولسه لرده الله تعالی قیامت کونی ننگ چقان کلورنی بنده لرندن کیزلا کاندنر
 اجل ننگ چقان کلورنی کیزلدو کی کبی (فانه) بدرستی که الله تعالی (یسلك) کرکوزر
 یعنی یورتور (من بین یدیه) اول رضا اولنمش پیغمبر یننگ آلدوندن (ومن خلفه) دخی
 آرتوندن (رضا) ساچی فرشته لرنی تا که اول پیغمبر لردن شیطان لرنی قوار اوچون
 یعنی اول ساچی اولغوچی فرشته ایتور که رسولینه بو کورنگان و کلکان شیطان در یا جبرائیل در
 دیوا ایتور شوننگ ایله تمیز قیلور لر رحمانی و شیطانی ایردکنی یوقسه شیطان لر هم اجسام
 لطیفه در تور لوک تور لوک شکل لره کرور لر (لیعلم) بلدور مک اوچون قویلدی اول ساچی
 فرشته لر رسول لره (ان) شونی (قد بلغوا) تحقیق ایرشدور دیلر اول پیغمبر لر (رسالات
 ربهم) تنکری تعالی ننگ ایچیلک لرنی یعنی الله تعالی دن بولغان امر ونهی لرنی بندلرینه
 ایرشدردی لار (واحا) چولغادی الله تعالی بلمک یوزندان (بما) شول نرسه لارنی احاطه
 قیلدی (لديهم) اول رسول لرننگ آلدونداغی اشلرنی یعنی قیامت کوننده رسول لرننگ

خلاق لارنی اوند ادکلرنی بلور کم لر آنلرغه ایمان کلتور دیلار و کم لار کلتور مادیلار
بارچه لارنی بلور دیما کدر (واحصی) دخی صایدی (کل شیء) هر نرسه لارنی (عددا)
صان یوزندان یعنی هر بر نرسه لارنی (کلا جزا) بلور که یغور قطره لارنی و قوم لر ننگ
بور توکلرنی بلور دیما کدر الله تعالی ننگ و احصی کل شیء عددا دیو بوسوره فی تمام
ایتماکنده حسن الاختتام در تاکه بنده لار ننگ آز عمل لاری ننگ و کوب عمل لاری ننگ
ثوابنی بلوب یا که کناه لری ننگ کوبنی و آزنی بلوب جزا ایلمکنه اختتام در

﴿ سورة المزمل مکیة وهی عشرون آية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(یا ایها المزمل) ای آن دایون کیمین بور کانکوچی کمسنه بو خطاب رسوله ایردی پیغمبر لک
بیر لما زدن مقدم دایم حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم کیمینی بور کانب یورر
ایدی قچانکه پیغمبر لک بیر لکاچ یانبی یار رسول دیو خطاب اولندی یا که آنچلایین کمسنه
که پیغمبر لک لباسی ایله ملبوس اولنان کمسنه اشعار در مزمل رسول الله ننگ اسم لرندن
بر اسم ایردوکنه (قم اللیل) تور غل کچه نماز اوچون و قرآن او قور اوچون و خدا ننگ ذکرنی
ایتور اوچون (الا) مکر (قلیلاً) کچه دین آزنی تور غل اول آزی اولدر که (نصفه)
کچه ننگ یار منی تور غل قیام (أو انقص منه) یا که قیلغل کچه ننگ یار مندن آزاراق (قلیلاً)
کچه ننگ آزنی (أوزد علیه) یا که آرتور غل تور ما فکنی کچه ننگ یار مندن بو آیتدن
براعت استهلالدر کچه لارده نوافل و قراءه قرآن ایله مشغول اولنانلر ننگ ثوابی ننگ
کوبلکینه چونکه بو آیات ایند کندن کزین صحابه لره کچه لار ننگ یار منه دیکن تور ماق
آغر بولدی تاکه فرایضلر ترک اولمغای ایردی دیو قور قوب حتی یوزلاری صارغایدی
و آیقلاری آغردی و قاربardi الله تعالی بونی منسوخ ایدوب بش وقت نماز بیور و لدی
کچه لاری او یاغ تور ماق نوافل لار حقنده اختیارلی اولوب قالدی زیر اکیچه لارده
نوافل قیلان لار ننگ ثوابی کوبدور حدیث کتابلارنده مسطور در (ورتل القرآن ترتیلاً)
دخی ای مزمل آچق او قوغل قرآننی آچق او قوماق ایله وهم آواز نکنی بلند قیلوب او قماغیل
و غار جلوونی رعایه قیلوب او قوغل آشوقما یچه او قوغل قرآن ننگ عجا یبلرنده توقتاغل
کونکونکنی قوز غاغل تاکه معنالارنی فهملاب او قغوچی اولغل بو ایت اشعار در علم

تجوید ننگ و جوینه تأمل اولنه (اَنَا) بدرستی که و راستی که بزلر (سَنَلَقِی) تیز در کم
 صالور من (عَلَيْكَ) ای محمد سنگا (قَوْلًا ثَقِيلًا) آغر سوزلر نی آغر سوزدن مراد الله تعالی ننگ
 فرایضلری دریاکه تلدرده او قور غاسهل در ثوابلری آغر دریاکه ثقلدن مراد معنالاری
 دقایق و حقایقلری آغر در زیر اکه هر کم الله تعالی دن غیر ی قرآننگ حقایقلری بلما دیلر
 شوننگ او چون قولاً ثقیلاً اولدی (اِنْ نَّاشَأَ اللَّيْلُ) بدرستی که کیچه لرده یوق دان قوبهاق
 (هَی) اول کیچه او یوقودن قوبهاق (أَشِدُّ) فاتیع راقدر (وَطْنًا) عبادۀ کانور ماق یوزندن
 یعنی نفس کا آغر در بر یوقلاب بعد عبادۀ کاشروع ایلمک لکده بر اش طبیعت کا آغر
 کلسه ده ثوابلری چوقدر (وَأَقْوَمُ) تو غری راقدر (قِيلًا) جمعیت خاطر کا یعنی بر آزیوقلاب
 بعده تور ماق عبادۀ نوافل او چون و قرأۀ قرآن او چون خاطر لر نی آچقوچیدرتن لاردن
 آغر لقنی کیتار کوچیدر (اِنَّ لَّكَ) آننگ او چون ایتمان کیچه لر نی عبادۀ قیلغل دیو
 بدرستی واردر سنگا ای محمد (فِي النَّهَارِ) کوندزلرده (سَبَّاحًا طَوِيلًا) اوزون شغل لر یعنی
 کوندزلرده شغلنگ کو بدر و صحابه لره تعلیم قرآن کبی و احکام شرایع نی بیان ایلامک کبی
 استعداد جهاد کبی و اولاد لر ننگ نفقه لار نی حاضر لامک کبی شوننگ او چون کیچه لرده فارغ
 کونکل برله عبادت قیلغل دیو ایتمان (وَأَذْكُرْ) دخی یاد ایتکل ای محمد علیه السلام (اَسْمَ رَبِّكَ)
 الله تعالی ننگ اسمنی یعنی هر دایم سبحان الله لا اله الا الله دیکل و قرآننی او قغل صحابه لره دین
 علمنی او کراتکل (وَتَبَتَّلْ) کیسلکل (اِلَيْهِ) اول الله تعالی صاری (تَبَتَّلًا) چن کیسلماک ایله کیسلکل
 یعنی الله تعالی دن غیر یدن قور قباغل و عبادتکنی اخلاص ایله ایلاکلر یا ایله اولما سون
 تو کلنی خدای تعالی غه قیلغل غیر یلاردن طمع قیلمغل ماسوی الله تعالی دن مجرد اولمغل
 فی الجمله بو آیت اشعار در اخلاق حمیده ایلان موصوف اولماغه (رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ)
 مشرق ننگ و مغرب ننگ ربی در (لَا إِلَهَ) یوقدر معبود بر حق (الْأَهْوَى) مکر اول بر الله تعالی در
 (فَاتَّخَذَهُ) بس تو قتل اول الله تعالی فی (وَكَيْلًا) هر اشلر نی آنکا طابشور ماقده (وَأَصْبِرْ) دخی
 صبر ایله ای محمد علیه السلام (عَلَى مَا يَقُولُونَ) شول نرسه اوزرینه صبر ایله فی کم کافر لار
 سنی ایتور لر فالچی و یالغانچی و ساعر دیو (وَاهْجُرْهُمْ) آبر لغل اول کافر لاردن (هَجْرًا جَمِيلًا)
 کور کام آیر و لماق ایله انلاره مدارا قیلغل مکافات قیلمغل بو آیت آیه سیف ایله منسوخ در
 (وَذَرْنِي) قویغل سن منی یعنی منکا دعا قیلماقنکنی قویغل (وَالْمُكَذِّبِينَ) سنی یالغانغه

تو تقو چیلر نی قویغل یعنی آنلاره بد دعا قیلماق کنی قویغل اول مکذب لر ننگ صفتی
بودر کم (أولى النعمة) نعمت ایاسی خواجه لر در (ومهلوم) زمان بیر کل اول مکذب لره (قلیلاً)
آز زمان فی بو آیت هم آیات سیف ایله منسوخ در (ان لدینا) اصلده قل لهم انا لدینا یعنی
ایت ای محمد علیه السلام بدرستی که بار در بز ننگ آل و مزده یعنی قیامت کوننده (انکلاً)
بو غولار بار در (وجحیمًا) دخی جحیم دید کی تموغ بار در (وطعامًا) طعام لر بار در (ذاغصة)
تاماقلاره اولتوره تورغان تیکانک کبی چونکه طعام دیو بو تسه لار بو غازلارینه اولتور رنی
چقاره آلمازلار و نی یوتا آلمازلار (وعذاباً الیمًا) عطف العام علی الخاص در دخی رنج دچی
انواع عذابلار وار در (یوم) شول کوندر اول طعام ذاغصه لر و رنجتکوچی عذاب انواعیدر
(ترجف الارض) قالترار یرلار (والجبال) دخی طاولر قالترار اول کون ننگ قاتیغ لقند ان
(وكانت الجبال) بولور اول کوننک طاولر (کشیباً مهیلاً) جیلوب تارالغان قوم کبی (انا) بدرستی
که بزلر (ارسلنا) یبار دوک بزلار (الیکم) سزلار صاری ای اهل مکه (رسولاً) ایایچینی یعنی
محمد فی صلی الله علیه وسلم (شاهدًا) کواه ایدوب (علیکم) سز لره ای اهل مکه تاکه قیامت
کوننده سز لر اسلام دیننی قبول ایلا دنکزمو یا که ایلام و نکزمو گواه در (کما ارسلنا)
نته که یبار وب ایدوک سز لدن بورون (الی فرعون) فرعون صاری (رسولاً) ایکی
ایایچی فی برسی موسی و برسی هارون علیهما السلام (فعضی فرعون) بس مخالفت قیلدی
فرعون (الرسول) معهود ایکی رسوله (فاخذناه) بس تو تدق بزلر اول فرعون فی قومی ایله
(أخذنا ویلاً) قاتی تو تماق ایله تو تدوق اول فرعوننی وهم قومننی یعنی نیل در یاسی ده غرق
ایلا دك کذلک سز لره ای اهل مکه حمده ایمان کلتور ماسانکز فرعون قومی کبی عذاب ایله
توتارم دیما کدر (فکیفی تتقون) بس ننگ قور قهایسز ای اهل مکه الله تعالی عذابند ان (ان
کفرتم) اگر ایمانسز اولسانکز (یوما) شول کوننده (یجعل الولدان) قیلور اول کوننک یاش
بالالار فی یعنی یاش اوغلانلار ننگ باشنی (شیباً) ساچلر فی آق قیلور اول کوننک هیبتندن
یاش بالالار ننگ باشلری آقارر (السماء) کوک (منفطر به) یار لغوچیدر قیامت کونیننک
هولندن (کان وعده مفعولاً) بولدی الله تعالی وعده سی قیلنمشدر (ان هذه) بدرستی که
بو قرآن ننگ آیاتلری (تذکرة) او گوت و نصیحت در (فمن شاء) بس بر من تلاسه (اتخذ)
توتار (الی رب سبیلاً) الله تعالی ننگ ر ضاسینه موصل یولنی یعنی قرآن برله عمل قیلور

(اِنَّ رَبَّكَ) بدرستی که ای محمد سننک ربنک (يعلم) بلادر (اِنَّكَ تَقُومُ) بدرستی که سن تررسن (اَدْنٰی مِنْ ثَلَاثِ اَلِیْلِ) کیچ ننگ اوچ اولوشی ننگ ایکی اولوشی تردوقنکنی بلور (ونصفه) دخی کیچه ننگ یارمنه دیکن تور دوقنکنی بلور (وثلثه) کیچه ننگ اوچ اولوشینک بر اولوشنی تور دوقنکی بلور (وطائفة) دخی شوخچلاین جماعتلرنی بلور (مَنْ الذِّیْنَ) آخچلاین کمسنه لردر (مَعَكَ) سننک برله . رکاقیام تورغان وکوندوزلرنی (والله یقدر الیل والنهار) اول الله تعالی دور که اند ازه قیلدی کیچه لارنی وکوندوزلرنی (عَلَّمَ) بلور الله تعالی (اَنَّ) شونی بلور (لَنْ تَحْصُوهُ) سزلر صایوب تمام ایلاما دکی نرسه لارنی بلور الله تعالی سز بلیمانلرنی بلور (فَتَبَّ عَلَیْکُمْ) بس سهل قیلدی الله تعالی سز لاره کیچه لرننگ نصفه داک تورماقن (فَاقْرَءْ وَاَبْسْ) اوقونکز اخشام ایله یستونمازنده (مَاتِیْسِرْ) نی کم ینکل اولور تلنکزه (مَنْ الْقِرَانِ) قرآن آیات لارندن یعنی کیچه لارنی اویاغ تورماق منسوخ اولندی اخشام ایله یستونی اوقماق برله (عَلَّمَ) بلدی الله تعالی (اَنَّ) شونی بلدی (سَیْکُونُ مِنْکُمْ) تیز دور کم بولور سز ننگ آرانکزده (مَرْضٰی) سرهاولر آنلاره کیچه نصفه دیکن قیام اولماق قاتی مشقتدر (وَاٰخِرُونَ) ایکنچی لرنکز (یَضْرِبُونَ) سفر قیلورلر (فِی الْاَرْضِ) یر یوزنده (یَبْتَغُونَ) استارلر (مَنْ فَضَّلَ اللّٰهَ) الله تعالی ننگ فضلندن علم لکنی ورزقنی تجارت ایله یا که صناعت ایله بس مسافره کیچه ننگ یارمنه دیکن اویاغ تورماق قاتی مشقت در دخی ایکنچی لرنکز (یَقَاتِلُونَ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ) توقوش قیلور الله تعالی یولنده کافرلر برلن آنلاره هم کیچه نی نصفه دیکن قایم اولوب قرآن اوقماق آغر مشقتدر (فَاقْرَءْ) بس اوقونکز لرن اخشام نمازنده و یسیع نمازند (مَاتِیْسِرْ مِنْهٗ) نی کم ینکل اولندی سزلره اول قرآن دن روایت در ابتداء اسلام ده کیچه لرنی ثلثه دیکن یا که نصفه دیکن آیاتی اورا تور ب قرآن اوقماق فرض ایردی الله تعالی آنی منسوخ ایلاب تهجد نمازنی فرض ایلادی بر آزمدتان صونکره الله تعالی تهجدنی منسوخ ایدوب بش وقتنی فرض ایلدی تهجد نمازی اختیار سبیلی اوزرینه نافله اولوب قالدی شول اجلدن الله تعالی بیور دیکه (وَأَقِمْ الصَّلَاةَ) قایم قیلونکز بش وقت نمازنی (وَأَتُوا الزَّكَاةَ) دخی بیرنکز زکاتنی (وَأَقْرِضُوا اللّٰهَ) اوتوچ برنکز لرن الله تعالی رضاقتنی استاب اوتوچ صورغانلاره (قَرْضًا حَسَنًا) کور کام اوتوچنی یعنی الله تعالی اوچون حاجت صورغانلره حاجت بیرونکز لرن حیللله ایلهر یا تحمتنده اولماسون ونوافل صدقه لار

بیر نکزلار و کلکان قوناق لاره حرمت قیلونکزلر و قز قداش لار نکز زیارتنه بار نکزلر
 بارچه لاری الله تعالی اوچون قرض حسنه در دیو ابن عباس تفسیر ایلامشدر (وما تقدموا
 لانفسکم من غیر دخی شول نر سه لار کم اوز نکز اوچون اولمستکز دن الکاری قیل و قنکزی
 غیر اتدان یعنی عبادت نوافل لار و صدقه عجاریه لرنکزدن (تجدوه) تابار سزلار آنلرنک
 ثوابنی (عند الله) الله تعالی قاشنده (هو) اولماسنکزدن اول غیر عمل لارنی قیلماق (غیرا)
 ایند گواش در (و اعظم) اولوغ راق در (اجر) یال یوزندن اولکندن صونک بنم اوچون
 فلان عملنی قیلونکزدن دیماکدن ترک و قتده اشلامک غیر لودر (واستغفر و الله) یارلقایو
 تلانگنر گناه لار نکز اوچون الله تعالی دن بو آیت اشعار در برا گویاشلک هو اسی ایله
 نماز لارنی و روزه لارنی و نی کم و اجباتلرنی قویوب بعن قاریلق کوننده توبه به کلوب استغفار
 ایدوب او تکان فرایض و واجبات لاری اوچون اوز تر کلکنده اوز قوی ایله فدیبه چقار سالر
 جایز در انشاء الله تعالی فرایض لار و واجباتلر دن قور تلور زیرا بو آیت عام در دیو امام
 شافعی دلیل استاید دیو تفسیر نو عرایس ده مذکور در (ان الله) بدرستی که و راستیکه
 الله تعالی (غفور) بنده لارینک گناه لارنی اور تگوچیدر (رحیم) رحم ایلاب بند لارنی تموغ
 دن آزاد ایلا گوچیدر غفور رحیم ایله الله تعالی سوره فی تمام ایتماکنده حسن الاختتام در

سورة المذثر مکیه وهی ست و غمسون آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(یا ایها المذثر) ای آنچلاین کشی که طش کیمی بر لان بور کانکلن (قم) تور غل اور نو نکدن
 (فانذر) خلیقنی الله تعالی عذابندن قور قتل بو آیتده براعت استهلالدر انبیالار قومنی
 آخرت عذابندن قور قتماق اوچون یبار لمشدر تفسیر ابن عباس ده ایدی رسول اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم کا اول اینان سوره بودر زیر ایغمبر مز صلی الله علیه وسلم وحی
 کلماز دن اول حرا تاغینه بارور ایردی اوز اوزینه فکر لاب ایتور ایردی بو عالمنی یر اتقان
 باردر بو کوکلر ویرلر و فصول اربعه لار البته بر منوال اوزره تر ادر بولرنی یر اتقان باردر
 دیو تفکر لاب طوننی بور کانب یا تور ایردی تابر کون بر آوز ایشندی یا ایها المذثر قم
 فانذر دیو قارادی اونکغا و صولغا و هواغا هیچ برا گونی کورمدی حتی که بو منوال
 اوزره اوچ کون اوندی تور تنچی کون طوننی بور کانوب یا تاند قنده یا ایها المذثر قم فانذر

دید و کی سوزنی ایشندی توروب قاراسه هواده بر تحت آلتوندن اوستونده بر خوب جمال
 نورانی یکت اولتورغان ایتادر ای محمد سن پیغمبر سن بن جبرائیلیم دیور رسول الله بونی
 کوروب اوینه قایتدی باروب بو واقعه لر نی خاتونی خدیجه گایتدی خدیجه ایدی تانکداغی
 کون بنی حرا تاغینه ایتکل دیدی چون رسول الله علیه السلام ایرته کوسون حرا تاغینه باردی
 خدیجه آرتوندن باردی رسول الله طوننی بور کانب یاتدی دخی هوا یوزندان آواز
 کلدی یا ایها المدثر قم فاندردیو خدیجه باشندن بور کانچکنی آلدی ایدی یا محمد اول
 تخت هوا یوزنده کور نامو دیدی پیغمبر علیه السلام ایدی یوق کورنمای یدر دیدی
 خدیجه ایدی یا محمد سو نچ سنگادور پیغمبر سن اول هوا یوزنده تخت ایله اولتورغان
 ناموس اکبر در یعنی جبرائیل در دیدی سنگا و حی کلتورر دیدی زیر افشته لار جماعتی
 خاتونلار باشی آچی اولسه قچار لر شیطان اولسه قچماز دیدی خدیجه او یوینه قایتدی جبرائیل
 علیه السلام هوادن تخت بر لان اینب محمد صلی الله علیه وسلم گا و حی کلتوروب یا ایها
 المدثر قم فاندردی آخره اوقدی بعضی مفسر لر قاتنده اول اینکن سوره اقرء باسم دیدیلر
 همهور مفسیرین ابن عباس سوزینه فتوا بیر دیلار (و ربک فکبر) اوز نکنک پروردگار یکنی
 اولو غلاب الله اکبر دیو ایتوب نماز غه شروع ایلاکل (و ثیابک فطهر) ای محمد لباسنکنی
 نجاست دن پاک ایلاکل امام قتاده ایدی ای محمد لباسنکی قصه ایتکل امام جاهد ایدی
 ای محمد کونکل لباسنکی کینه و حسدن پاک ایلاکل (والرجز) الله تعالی ننگ عذابندن
 (فاهجر) قور قتمغل (ولا تمنن) نرسه لار بیر دوکنکای محمد منت ایلا ماکل نرسه بیر سانک
 الله تعالی او چون بیر گل (تستکثر) کوب ثوابلار نی تابار سن الله تعالی قاشنده (ولربک
 فاصبر) ربک رضالغی او چون کافر لر ننگ اذاسینه صبر ایله (فاذا نقر فی التاقور) بس
 اور لسه اسرافیل علیه السلام ننگ صوری (فذلک) بس اوشبو اسرافیل علیه السلام ننگ
 صور اورماکی (یومئذ) اسرافیل علیه السلام صور اوردکی کون (یوم عسیر) مشقتلی
 کوندر (علی الکفرین) کافر لر اوزارینه (غیر سیر) آسان راحت کون دکلر
 (ذرنی) قویغل سن منی ای محمد علیه السلام الله تعالی ننگ منی قویغل دیمکنده مرادی
 ای محمد سن منک عرض ایلا ب دعا قیلمغل سن عرض ایلمسنکده اول ولید بن مغیر کانه
 قیلور منی اوزم بلورم دیمکدر (ومن) شو نچلاین مننی قویغل یعنی ولید بن مغیره فی
 (خلقت وحیداً) یار ائدم من آنی یالغز یعنی مالی اوغلانلاری یوق ایردی یاکه یر ائدم

اول ولید بن مغیره فی یالغوز بولدغم حالده یعنی بنم یر اتماقمده غیر ی برشریک یوق
ایردی (وجعلت له) دخی قیلدم اول ولید بن مغیره کا یعنی یر اتم (ملا مودا) کوب کوب
مال لاری ایکندن و حیواندن و اموال تجارتدن (وبنین شهودا) دخی یر اتم اوز قاتنده اول
ولید ننگ اون ایکی اوغلنی (ومهدت له تمهید) و کینک یر اتم آنکا دنیا عیشنی کینک قیلماق
برلان (ثم يطعم) موندن صونک امید ایتار اول ولید (آن ازید) منم آرتدر ماغم فی مالدن
و بالادن (کلا) حقا که چان بولسون بو آرتدر ماق یعنی بولماس در بو آیات ایندو کندن
صونک ولید بن مغیره ننگ مال لری کوندن کون کیمدی اوغلانلاری اولدی (انه)
بدرستی که اول ولید بن مغیره (کان) بولدی اول (لا یتناعین) بز ننگ ایندر دوکی
آیاتلر مزه و رسولز ننگ معجزاته تکبر لک قیلغوچی واستهنز اقیلغوچیلاردن اولدی (سارهقه
صعودا) هر اینه آشور رمن ولید بن مغیره فی اوتدان بولغان طاغغه یعنی بیور رمن ولید کا
اوتدن بولغان طاوغه منار کا یتمش یل منار تا که منب یتکاچ زبانی لاری اوتدان بوغاولر
ایله بغاولاب طاونک آستنه ارغورلار نعوذ بالله من ذلک روایت در بو آیات ننگ سبب
نزولی اول ایردی بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم یاران لاری برلان اولتورمش
ایندی اول مجلسده ولید هم بار ایردی رسول الله صلی الله علیه وسلم هم تنزیل الکتاب
من الله العزیز العظیم غافر الذنب وقابل التوب آیاتنی او قودی اول ولید بو آیاتنی
ایشدوب کونکلی قاتی رغبت قیلدی قایتب مکه کافرلرینه ایدی والله محمد
بر آیاتنی او قدی آدمیلر سوزی ایرماس و پریلر سوزیده ایرماس و فرشته لری
سوزیک ایرماس بر عجایب کلام ربانی در که الله تعالی دن غیر یننک سوزی ایرماسدر
دید ی مکه کافرلاری ایدیلار که یا ولید سن محمد دیننه کر ماکمیل ایلا دونک
آتانک و بابانک دیننی ترک ایدرسن دیدیلر و محمدیلر ننگ حرمتلرینه و تعظیم لرینه
قرار سن دیدیلار ولید ایدی یا مکه جماعتی بنم حرمتهم سزننک آرانکرده
یوقمو دیدی ایدیلار که سن بزوم سید مز سن دیدیلر والله بو محمد شاعر ایرمسدر
و کاهنده ایرمسدر و یالغاچچیده ایرمسدر الله تعالی آننک حالنی بیان ایلاب بیوردیکه
(انه) بدرستی که اول ولید بن مغیره (فکر) فکر قیلدی قرآنغه طعن قیلماق
وجهی ایله (وقدر) اوز نفسندن تقدیر قیلدی فی وجه برلان خلایقنی قرآندین
اعراض قیلدر ماق یولنی (فقتل) بس لعنت اول ولیده (کیف قدر) چوک اولیادی

جهلاء قولايغينه يغار سوزنى (ثم قتل) موندن صونك لعنت قيلندى اول وليد كا (كىنى قدر)
 نچوك اويلادى جاهل لرنى ضالالت غه توشرر وجهنى (ثم نظر) موندن صونك دخى قرادى
 اول وليد قراندين اعراض قيلب غلايقنى اعراضه باعث بولماق وجهنى تكرار قايتب
 (ثم عبس وبسر) موندن صونك يوزنى چتى وكر اهت برلان قرادى بر امر نك اهت مامنى
 كور وب تفكر برله مشغول كشى كبنى (ثم ادبر) موندن صونك آرقان بولدى يعنى اعراض
 قيلدى حق دان و اتباع رسول دن (واستكبر) يعنى تكبر لك استادى يعنى صور افسدن (فقال)
 بس ايتدى اول وليد بن مغيره (ان هذا الاسحر يؤثران هذا) ايماسدر بوقر آن (الا)
 مكر ايرر (قول البشر) بزوم كبنى آدميلار سوزيدر الله تعالى ايدى كه (صا صليه سقر)
 تيز در كم كرتور من اول وليدى سقر ديدو كى تموغ غه (وما ادر يك ماسقر) اى محمد
 عليه السلام سنكاسقر نك سقر اير دو كنى كم بلدوردى (لاتبقى ولا تذر) قالدرا ماسدر اول
 سقرا عضالار نك ايتلرنى بار چه لارنى ياندور ب بتر الله تعالى ينكادن دخى ايت يرا تور
 آنى دخى ياندور ب بتر (لو اءة للبشر) كويدر كوچيدر وقاره كومر كبنى ايلاكوچيدر
 آدميلار نك تريلرنى ياكه آدميلاره اول سقر تموغى كچه قرانغولغى كبنى اوله (عليها)
 بولغوچيدر اول جهنم كامؤكل فرشته لار (تسعة عشر) اون توقوز فرشته لار در حدي شده
 كمشدر بوقر فرشته لار نك كوزلرى آطلغوچى ياشن كميدر وتشلرى اولوغ يغاچ كبيدر
 برياعر نلاندن ايكنچى ياغر نلار ينه ديكن بر يلق يولدر هر برسند آدميلار نك
 وپريلر نك قوتى باردر بو آيات ايندو كدن صنكر مكه كافر لارى استهنز اقبيل ايديلر
 بو اون توقوز كمسنه كامقاومت ايدار مزلر آرارلارنده ابواشدو ديدكى بر بهادر كافر
 وارايردى اول ايدى يا جماعتلر قور قمانكز لركه اون توقوز فرشته نك اون يتيسينه بن
 مقاومت ايدرم قالغان ايكسينه سزمكه جماعتى مقاومت ايدرسزلر ديدى الله تعالى
 آنلر نك حالندن خبر ايلاب بيوردى كه (وما جعلنا) قيلما دوق بزلر (اصحاب النار)
 تموغ نك مؤكللارنى (الا) مكر قيلدوق (ملائكة) فرشته لار دن (وما جعلنا) دخى قيلما دوق
 بزلر (عدتهم) زبانيلا نك صاننى (الا) مكر قيلدوق (فتنة) فتنه اوچون قيلدوق
 (للذين كفروا) آنچلاين كمسنه لار كافر اولديلار آنلاره فتنه لكى اولدر بو اون
 توقوز فرشته آدم ايله پرىنى نچوك عذاب ايدار لر ديويراق صايوب استهنز اقبيلدیلر

(لَيْسَتْ يَقِينُ) شكسز بلور او چون اون توقز زبانی یراندوق (الَّذِينَ) آچلاین کمسنه لار
 (أَوْ تَوَالَّتْ كِتَابٌ) بیرلدی آنلاره کتاب یعنی توریتده وانجیلده مذکور تموغز بانیلری اون
 توقز در دیو ذکر اولندی تاکه قرآن کتاب اهلینک کتابلارینه موافق کلسون او چون
 (وَيَزِدَادُ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا) آرتدیرسون او چون مؤمنلر ننگ ایماننی وایقاننی (وَلَا يَرْتَابُ
 الَّذِينَ أَوْ تَوَالَّتْ كِتَابٌ وَالْمُؤْمِنُونَ) وشك ایتماسون او چون کتاب بیرلکان کشیلر ودخی
 مؤمنلار اون توقز فرشته لار ننگ صدقنه (وَلَيَقُولَ) تاکه ایتسونلار او چون اون توقز
 قیلدوق (الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ) باردر آنلار ننگ کونکل لر نده سرخالوق یعنی منافق
 (وَالْكَافِرُونَ) دخی اشکاره کافرلاره ایتور او چون اون توقز زبانی قیلدوق (مَاذَا) فی
 نرسه لر فی (أَرَادَ اللَّهُ) تلادی الله تعالی (بِهَذَا) بو اون توقز فرشته برلن (مَثَلًا) مثال
 یوزندان یعنی غریب ومستبعد سوز برلان دیو ضلالتده قالوب هلاک اولدی لار (كَذَلِكَ)
 اوشانداق (يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ) توغری بولدن آزددر الله تعالی هرکم فی تلاسه (ویهدی
 مِنْ يَشَاءُ) ودخی توغری یولغه کوندر هر کمنی تلاسه بو آیات ایندو کدین صونکره
 ابرو جهل ایدی الله تعالی ننگ قهر ایلا کوچی فرشته سی اون توقز ایرمش موندان آرتوق
 واکسک یوق ایرمش دیدی اول الله تعالی اول لعین ننگ سوز فی ردایلاب بیور دیکه
 (وَمَا يَعْلَمُ) بلهاسدر (جَنُودَ بَكٍّ) ای محمد تنکر ننگ عسکر فی (الْأَهْوَى) مکر الله تعالی
 بلور (وَمَا هِيَ) ایماسدر اول سقر تموغی یاکه ایماسدر اول سوره (الْأَهْوَى) مکر ایرر
 (ذِكْرِي) اوکت ونصیحتدر (لِلْبَشَرِ) آدمیلاره تاکه غفلتدن وخطادن دونه لر (كَلَّا) حقا
 وشکسز (وَالْقَمَرِ) آی ایله قسم یاد ایتامن (وَاللَّيْلِ) دخی کیچه ایله قسم یاد ایتامن
 (إِذَا دُبِرَ) کوندر دین صونک کلکانی او چون قسم یاد ایتامن (وَالصَّبْحِ إِذَا اسْفَرَ) دخی
 صارغایغوچی تانک برلان قسم یاد ایتامن (أَنَّهُ) بدرستی که اول سقر تموغی (لَا هُدَى
 الْكُفْرَ) یتى تموغی ننگ برسیدر (نَذِيرًا لِلْبَشَرِ) قورقتماق او چون یرانددم آدم
 اوغلانلر فی سقر تموغندن (لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ) سز لردن تلاکان من فی (أَنْ يَتَقَدَّمَ) الکاری
 بارر یعنی شریعتکا موافق اعمال برله آلغه بار ماقنی توتار (أَوْ يَتَأَخَّرَ) یا آرتقه قالماقنی
 توتار یعنی شریعتکا موافق بولمغان عمل لر ایله آرتقه قالماقنی توتار حاصل کلام
 بواند اردر (كُلُّ نَفْسٍ) هر بر جان ایاسی بالغ لردن کرک آدمی زاده لر و کرک پریر

وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون قرينه سی ايله (بهاکسبت) شول نرسه نی که اشلا دی
 آئی آدمیلار و پریلر (رهینه) توتولمشلر اوزینک اعمالی برلن (الا) مکر توتوقون دکلر
 (اصحاب الیمین) اصحاب یمین دیدو کی گروہ آنلر نی الله تعالی حساب و میزان و صراط دین
 قوتقاروب توغری اوجماغه یبارر بعضی مفسرلر اصحاب یمیندن مراد کافرلارننک
 بالالاریدر تا که آنلاری حساب و صراط کوپرنی کورکاز مایون اوجماغه یبارر تا که مؤمنلره
 اوجماحه خادام اولور اوچون بعضیلر ایدیلر که اصحاب یمین اولدر که محمد علیه السلام
 امتی ننگ عالم لاریدر علم لک لاری ايله عامل اولدیلار و بعضیلر ایدیلار که اصحاب یمین
 اولدور که اوزلاریننک اعمال لرینه اعتماد قیلامدیلار بلکه الله تعالی ننگ فضلنه اعتماد
 قیلدیلار (فی جنات) بولغوجیدر اصحاب یمین اوجماح یورتنده باقچه لرده الله تعالی اوجماح
 اهلینه کشف ایدوب تموغ اهلندن صور اشرلار بیلهدیو (یتسائلون عن المجرمین) صور اشرلر
 اوجماح اهلی تموغ اهلی اولغوچی لاردن (ما سئکم فی سقر) نی نرسه کتردی سزلار نی
 سقر تموغینه بوسؤال لر سرزنش و توبیخ اوچوندنر (قالوا) ایتور اول ایمان سزلر اصحاب
 یمینه جواب بیروب (لم نك) بولمادق بزلار دنیاده ایکن وقتومز ده (من المصلین) نمار
 اوتا گوچیلار دن (ولم نك) دخی بولمادوق بزلار دنیاده وقتل (نطمع المسکین) مسکین لره
 طعام بیر گوچیلار دن یعنی واجباتلارمزی ادا قیلغوچیلار دن دکل ایدک (وکننا) دخی
 بولدق بزلر دنیاده وقتده (نخوض) کرشور ایردوک (مع الخائضین) باطل اعمال لره
 کرشگوچیلر برلان یعنی مال لر مزی الله تعالی یولینه صرف ایلامز ایردک بلکه هر امیر لره
 صرف ایلامز ایردک خمر اچدک وزنا یولینه صرف ایلامز و دنیاده بنالارمزی تاشدان
 و آعاچلر دن ایلاب و انواع زینتلاره صرف ایلامز دیرلار (وکننا) دخی بولدوق بزلار
 دنیا یورتنده (تکذب بیوم الدین) یالغانغه توتدوق بزلار قیامت کونی ننگ کلما کنی
 بعضیلر من اشکاره یالغانغه توتدی بعضیلر من ظاهرده اقرار ایلاب باطننده یالغانغه
 توتدی منافق اسملی اولدیلار حتی شونکار چه یالغانغه توتدوق (اتانا الیقین) کلدی
 بزلره شکسز لک کونی اول شکسز لک کونی دنیادن چقان کوندنر یعنی قاچان بر کونکچه
 قیامت کوننی یالغانغه توتدوق جان بیروب و وقتمز ده بزلاره تموغ ده اورنمز کورنددی ایمان
 کلتوردک اول ایمانمز بو کون فائده بیر مادی دیه لار (فما تنفعهم) بس فائدک بر ماسدر انلره

(شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ) شفاعت ایلا گوچیلارننک شفاعتی (فَمَالَهُمْ) بس خلل و نقصان حاصلدر
 اول کافرلرننک عقلینه (عَنِ التَّذَكُّرَةِ) قرآن اوگوتندن ونصیحتندن (مُغْرَضِينَ)
 یوز چور گوچیلردر و بی فاید علم لك استاب عمرلرنی صرف ایدرلار اشعاردر علم کلام
 ننک و علم فلسفه ننک حرام ایردوکنه (كَانَهُمْ) کویه که اول سقر تموغی ننک اهل لاری
 (همر مستغفرة) اورگگوچی ایشا کلر کبیدر یعنی هر قایوسی بر هو آرتندین چابارلار
 (فَرَّتْ) اورکدی و قاجدی اول ایشا کلر (مِنْ قِسْوَةِ) آرسلاندن یعنی کافرلار هر
 برسی قرآندن اورکوب آننک حکمندن قاجدی لار هر بری بر هواغه تابع اولدی لار (بَلْ
 یَرِیدُکُلْ اَمْرٍ مِنْهُمْ) بکه تلار اول کافرلار ننک هر بر ایرانلری (اَنْ یَّوْتِیَ) کلهما کنی
 تلایلر (صَحَافٍ مُنْشَرَةٍ) آچوق و مبین کاغذلرنی یعنی اول کافرلر ایتالار هر بر مزه وحی
 اولنوب کتاب اینسون دیو (کَمَا قَالُوا لَنْ نُّؤْمِنَ بِكَ هَتٰی تَنْزِلَ عَلَیْنَا کِتَابًا نَقْرُؤُهٗ دِیو
 (کَلَّا) عفا که اش چان بولسون یعنی هر بر کشی صایون وحی اولنوب کتاب اینماسدر
 (بَلْ لَا یَخَافُوْنَ الْاٰخِرَةَ) بلکم قورقماسدر انلار آخرت ننک عذابندن (کَلَّا) عفا شکسز (اِنَّهٗ)
 بدرستی که اول حمده اینکان قرآن (تَذٰکُرُهُٗ) اوگوت و نصیحتدر و هم حق بولنی اسکا
 توشر گوچیدر (فَمِنْ شَاءَ) بر من تلاسه (ذِکْرُهٗ) اول قرآندن اوگوت آلور حق بولنی
 اسکاتوشرر (وَمَا یَذْکُرُوْنَ) اوگوت آلماسلاردر اول قرآندن وایسکا توشور مسلردر
 اول قرآن سوزنی (اِلَّا) مگر آلورلر و اسکاتوشرلر (اَنْ یَّشَاءَ اللّٰهُ) الله تعالی هدایتنی
 تلادوکی بنده لار (هُوَ) اول قرآندن اوگوت آلوچیلار و اسکار گوچیلر (اَهْلُ التَّقْوٰی)
 الله تعالی دین قورقوب گناه لار دن صاقلانغوچی اهل لردر (وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ) و هم آنلردر
 گناه لاری یارلقانغوچی بنده لر الله تعالی ننک هو اهل التقوی و اهل المغفرة لفظی ایله
 سورهنی تمام ایتماکنده حسن الاختتامدر تاکه بندلر دنیا ده ایکن وقتنده تقوالق ایلاب
 اولدکلر ندین صونکره گناه لری یارلقانما قدر نته که مخفی دکلر *

﴿سُورَةُ الْقِيَامَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعُونَ آيَةً﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(اَلَا قَسَمٌ بِیَوْمِ الْقِيَامَةِ) یعنی قسم یاد ایتما سنده ظاهر در قیامت کونی ننک کلهما کی بو صورتده
 لازید دکلر یا که قسم یاد ایتما من قیامت کونی ننک کلهما کینه بو صورتده لازیدر بو آیاتده

براعت استهلال در حشر جسمانیه ننگ حق و وجودینه (ولا اقسام) قسم یاد ایتما سده ظاهر در
 یاکه قسم یاد ایتامن (بالنفس اللوامة) اوز اوزینه شلتا قیلغوچی جان لر برلن قسم یاد
 ایتامن اول جان لر توبه اهل لری در اوز اوزینه شلتا قیلادر نه اوچون سن فسق و عصیان
 یولنده یور دونک دیو بقیه عمر لری طاعت ایله کچرب توبه لر نده ثابت اولغوچیلردن
 اوله اذنک یاکه مطلق اوز اوزینه شلتا قیلغوچی جان لر در اگر صالح لر دن اولسه نه اوچون
 دنیا ده ایکن وقتنکده عمل لاری آرتدر مادنک موند اغ یوقاری در جه لر دن محروم اولدنک
 دیو اوز اوزینه شلتا قیلور اگر صالح لر دن اولسه نه اوچون توبه یه گما دنک دیو اوز اوزینه
 شلتا قیلور جواب قسم عذوف دور لتبعثن در یعنی البته قوبار ر مز سز لری قبر لر نکزدن
 دیما کدر روایتدر بر کون مکه کافر لرندن عدی بن ربیع ایدی یا محمد قیامت کونی
 قان اولور و اول کونده علامت لری نچو ک اولور دیدی رسول الله صلی الله علیه و سلم ایدی
 خلائق لر اولد کلرندن صونک تر لور دیدی عدی ایدی یا ادم علیه السلام زمانندن
 بیر و اولگمان لر تر لور مو حال بو که اول زمانندن بیر و اولگمان اولو کلر ننگ سیا کلری چرب
 تو فراق اولغانلار در دیدی رسول الله صلی علیه و سام ایدی بلی تر لور لر دیدی عدی
 بن ربیع انکار ایلا دی الله تعالی آنک هالنی بیان ایلا ب یبور دیکه (ایحسب الانسان)
 ایا که ان قیلور می آدم بالاسی عدی بن ربیع (ان لن نجمع عظامه) بز آنک سیا کلر نی جیوب
 تر گوز ماس دیو بلی تر کوز ر مز لر (بلی قادرین) بلی قادر بزر (علی ان نسوی بنانه)
 بارماق لار ننگ اوچ لر نی بر بر سینه قوشار غه (بلیر ید الانسان) بلکه تلاید ر اول آدم
 بالاسی یعنی عدی بن ربیع (لیفجر امامه) کیلا چک عمر ده هر نی تلاسه آنی قیلب یور ما کنی
 شول اجلدن احکام شر یعنی قبول قیلما یدر (یسأل) صور ایدر اول انسان یعنی عدی بن
 ربیع (ایان یوم القيامة) قایو وقتده کلور قیامت کونی دیو (فاذا) بس شول زماندر اول
 قیامت کونی (برق البصر) خیره بولسه کوز لر قیامت کونی ننگ شد تنندن (و غسف القمر)
 دخی تو تولسه آیلر دن بر آی (وجمع الشمس والقمر) دخی جیلسه آی بر له قویاش بر کا
 یعنی آی ایله قویاش ایکه بی جیلوب مغر بدن تو غار سه لار قیامت کونی شول کون اولور
 دیما کدر (یقول الانسان) ایتور اول آدم بالاسی عدی بن ربیع و غیر ی منکر
 قیامت لار (یومئذ) اوشبو کونده (این المغر) قایده در قاچار ی یعنی قایده باروب

الله تعالى نيك عذابندان قور تلامز دير لر (كَلَّا) حقاكه الله تعالى نيك عذابندن قاجوب
 قور تلور ير يوقدر (لاوزر) يوقدر قاجاچاق ير و حيله ايله قور تلور ير (الى ربك يومئذ
 المستقر) اى محبب بكونده تنگري صارى در بنده لر نيك قرار قيل اچاق ير لر ي يعنى
 الله تعالى نيك فضلى و رحمتى آدمي لر ني قرار قيلدروب او جماحقه كر گوزان (ينبالا انسان
 خبر بير ولور آدم او غلبينه (يومئذ) بوقيامت كونده (بها قدم) ني كم التكرارى قيلدى
 اين گودن و ياوزدن (واخر) ني كم اوزندن صونك قالدرغان اين گوليكر نندن
 و ياوزلقلر نندن (بل الانسان) بلكم آدم بالاسى (على نفسه) اوزينك ضررينه (بصيرة)
 گواهدر (ولو القى معاذيره) اگر چه كلتور سه ده اول انسان كوب عذر لر يعنى گناهينك
 كوبلكنه عذر ايلاسه ده اوزينك اعضا لارى اوز ضررينه گواهلقي بير لر الله تعالى حبيبنه
 و حى ايله خبر بيردى (لا تحرك به لسانك) تبراتما كل اى محمد تلنكنى بوقر آن ايله جبرائيل
 سنكا و قياينچه (لتعجل به) آشوقماق او چون بوقر آننى اوقوب بيان ايدار كا (ان علينا
 بدرستى كه بزره در (جمعه) اول قرآننى جيب سنك قلبنك كصالحاق (و قرآنه) آنى اوقو تماق
 (فاذا قرآنه) بس اوقساق بزر اول قرآننى سنكا جبرائيل واسطه سى ايله (فاتبع) بس ايار كل
 اى محمد (قرآنه) جبرائيل نيك اوقهاقينه يعنى جبرائيل اوقدوقنى سن تنكلاغل (ثم)
 بوجبرائيل اوقوب تنكلا دو قنكدن صكره (ان علينا) بدرستى كه بزره در (بيانه)
 اول قرآن نيك مشكل لر ني بيان ايلاماك (كَلَّا) حقاكه آگاه اولغل اى محمد (بل) بلكم (تُحِبُّونَ
 الْعَاجِلَةَ) سوار بولديلار آنلار دنيا نى (وتدرون الآخرة) دغى قويا ر بولديلار آنلار
 آخر تنى يعنى دنيا نى سوديلار حلالن و حرامن تيكشرمديلار الله تعالى نيك فرايض لر ني
 و واجبات لر ني قويا ر بولديلر (وجوه) يوزلر (يومئذ) اول قيامت كونده (ناضرة)
 شاد و مسرور و منور لر در (الى ربها ناظرة) رب تعالى يه قراغوچيلر در الله تعالى ني
 عيانا بلا عجاب كور گوچيلر در (ووجه) دغى يوزلر (يومئذ) قيامت كونده (باسرة)
 چتوق و قرا اولغوچيلر الله تعالى نيك ديدارندن محروم اولغوچيلر در (تظن) بله در
 ان يفعل بها فاقرة) آرقالار ني صندوقه تورغان عذاب لر ني (كَلَّا) حقاكه دنيا يه آلدانماق
 كرا كمز در (اذ بلغت التراقي) قا يوزمان اير شاچى اولسه جان بوغازغه (وقيل) ايتولر
 اول مختصر كا الله تعالى جاننندن ايتگوچى فرشته (من راق) كم در بوجان ني آشورغوچى

منازل لرینه یا عذاب فرشته لریمی و یا که رحمت فرشته لریمی یا که کمد بر جوانی رقیه
 اوقوب یعنی دعا قیلوب ترگون گچی دیه لر (وَلَنِّ) شکسز بلور اول انسان (آنه)
 بدرستیکه اول جان بوغازغه ایرشکان وقتده (الْفِرَاقُ) دنیادن آیرلماق کونی دیو
 (وَالْتَقَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ) ینچوک ینچوکا چولغانور دیو یعنی ینچوکلر بر برینه قوشلوب
 گفنکا کر رکون دیو بلور یا که رنج دنیا ایله آخرت رنجوسی برگا بولور دیو بله (الی
 رَبِّكَ) ربناک حکمی صاری ای محمد (یومئذ) بوقیامت کوننک (المساق) سورلاچک کوندر
 ایندگولر نی رحمت فرشته لر ی اوچماغنه سرور لر ویاوزلار نی عذاب فرشته لاری
 تموغ غه سرور لر الله تعالی کافر عاصیلر ننگ سرلماکلر نی بیان ایلاب بیوردیکه (فَلَا صَدَقَ
 بَسْرًا) استلامادی الله تعالی ننگ برلکنی ورسول الله حق لقنی اول انسان یا که فرض
 صدقه لار نی بیرمادی (وَلَا صَلَّی) دخی نمازده اوقمادی (وَلَكِنْ) لکن (كَذَّبَ) بالغانغه
 توتدی الله تعالی فی والله تعالی ننگ رسولنی (وَتَوَلَّى) ایمان کلتورما کدن یوز چوردی
 (ثُمَّ) بوایماندن یوز چوردکن صونک (ذَهَبَ) باردی اول انسان یعنی عدی بن ربیع
 (إِلَى أَهْلِهِ) اوزینک جماعتی صاری یعنی دارنده دن چقوب اوزینک جماعتنه قایتور
 (يَتَمَطَّى) کیازلاندوکی و تکبر لاندکی حالده باردی (أَوَّلَى لَكَ فَأُولَى) بس موندین صونک
 تیشلی عذاب یا که بس موندین صونک حسرة سنکای کافر انسان (ثُمَّ أَوَّلَى لَكَ)
 موندین صونک تیشلی عذاب یا که موندین صونک اوکنچ سنکای کافر انسان (فَأُولَى)
 بس موندین صونک تیشلی عذاب یا اوکنچ (أَيُّحَسِبُ الْإِنْسَانُ) ایا گمان ایتارمی اول کافر
 انسان یعنی ابو جهل ایله عدی بن ربیع وغیری مکه کافر لری (أَن يَتْرُكَ سَيِّئًا) اوزی
 ایرکینه قویلماقنی و هیچ امر ونهی برله مکلف بولماسلقنی (أَلَمْ يَكُنْ نَاطِقًا) ایا ایرماسمی
 اول انسان یعنی برکیساک منی (مَنْ مَنَى) بر آتلغوچی منیدن (يَمْنَى) آناسی ننگ
 رحمنه آناسی ننگ ذکر باشندن قویلغان منیدن (ثُمَّ) بو آناسی شهوتی آناسی ننگ رحمنه
 قویلدوقی بعدن (كَانَ) بولدی اول انسان آناسی ننگ رحمنه (عَلَقَةً) اویوشقان قان اول
 اویوشقان قاننی الله تعالی صورت ایلاب جان روزی قیلدی آناسندن توغدر ب عاقل بالغ
 ایلادی (فَخَلَقَ) بس الله تعالی آنی یراتدی (فَسَوَّى) بس صورتنی تمام ایلدی و عاقل و بالغ
 قیلدی (فَجَعَلْنَاهُ) بس قیلدی اول انسان جنسندن (الزَّوْجَيْنِ) ایکی جفتنی (الذَّكَرَ)

وَالْأُنثَى) بری ایر و بری خاتون (أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ) ایا ایر ماسمی بواشلی فی قیلغان
الله تعالی قادر (عَلَىٰ أَنْ) شوننک اوزره قادر ایر ماسمی (يُحْيِي الْمَوْتَىٰ) اولوکلرنی
ترگوزمککا قادر ایر ماسمی بای قادر در الله تعالی یحیی الموتی لفظی ایله سورهنی تمام
ایلامکی بی نهایت بلاغت حسن الاختتام در نته که مخفی دکلر *

﴿سورة الانسان مكية وهي احدى وثلاثون آية﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(هَلْ أَتَىٰ) تحقیق کلدی (عَلَى الْإِنْسَانِ) آدم علیه السلام اوزرینه (حِينَ مِنَ الدَّهْرِ) زمانه
دن بر وقت (لَمْ يَكُنْ) بولمادی اول آدم علیه السلام اول وقتده (شَيْئًا مَّذْكُورًا) یادایتله
تورغان نرسه لاردن دکل ایردی اول آدم علیه السلام توفراق وقتند یاد ایدولوب مذکور
اشیا رکبی شی لردن دکل ایردی روایت در ابن عباس دن رضی الله عنهما الله تعالی آدم
علیه السلامنی یراتدی توفراق دن صورت ایدوب مکه ایله طائف آراسند قویدی قرق
یل توردی اول صورت قرق یل یغهور یغهوردی بس قویاش آنی قزردی تا قروغ اولدی
یل لر آننک اوزرینه ایسی تا که اوتده یانغان چولهاک آوازی کبی شنکر داب توردی
یوز یکر می یل بیله توردی بعن آنکا الله تعالی روح نفخ ایلادی الله تعالی بو آیات ایله سورهنی
ابتدا ایلامکنن براعت استهلالدر شوننک اوزرینه که اوزیننک قادر لکینه جهاد تن
یار اتوب کامل عاقل و عالم و حیات ایدوب اولتور دوکنندین صونکره ترگورماکی الله
تعالی ننک عندنده سهل من الاسهل در (أَنَا) بدرستی که و راستی که بزلر (خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ)
یراتدوق آدم بالالارنی (مِنْ نُّطْقَةٍ) منی دان (أَمْشَاجٍ) ایر ایله خاتون ننک فاتشقوی
منی لردن نته که آتالری آدم علیه السلامنی توفراق دن یراتدقمز کبی (نَبْتَلِيهِ) بلالندر رمز
اول انساننی امر و نهی ایله (فَجَعَلْنَاهُ) بس قیلدوق اول آدمنی (سَمِيعًا بَصِيرًا) اشتکوچی
و کورگوچی (أَنَا) بدرستی که و راستی که بزلر (هَدَيْنَاهُ) کوندور رمز اول آدمنی (السَّبِيلَ)
توغری یولغه کتابلار ایندرماک برله و پیغمبرلار بیارمک برله (أَمْشَاكَرًا وَ أَمَّا كُفُورًا) یا اول
انسان شا کردر یعنی بز بیان قیلغان احکام برله عامل در و بز کوندرکان یولغه سالک در یا که
کفور در یعنی کفران نعمت قیلغوچیدور و خدای تعالی حکم لرنی آرقه قویوب کتاب الله دن
وسنت رسول الله دن یوز چور و ب باشقه یوللارغه کورگوچیلار در (أَنَا عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ)

بدرستی که حاضر لادوك بزلر تموغده آدم لر اوچون (سَلَّاسَل) زنجر لر نی (وَاعْلَا) بوغولار نی (وَسَعِيرًا) دخی سعیر تموغ نی موندین صونك الله تعالى مؤمن لار هالنی بیان ایلاب بیوردی که (ان الابرار) بدرستی که دنیاده وقتك ایمان کلتور وب ایند گو عمل لر ایلیان لار (یشربون) اچارلار اوچما حده (من کأس) خمر دن اولغان کاسه لار ایلان (کان مزاجها) بولدی اول خمر قاتشقان نرسه سی (کافورا) کافور داندن کافور دیماك لاری بر آق خوشبوی نرسه دور یا که کافور دیماک لری اوچما حده اولغوچی چشمه لار دین بر چشمه در نته که الله تعالى بیان ایلادی (عینا) اوچما حده بر نوع چشمه در اول کافور (یشربها) اچار اول کافور دیدکی چشمه نی (عباد الله) الله تعالى ننگ خاص قل لاری (یفجرونها) آغز لر اول کافور چشمه سنی (تفجیرا) آغز مق آغز لر یعنی اوچما حده اهللی اول چشمه نی قایده تلاسه لار آنك آغز لر (یوفون بالنذر) اول چشمه دن اچکوچیلار آنلار در نذر لر نی وفا قیلدیلار یعنی ایتدوکی نذر لر نی ادا قیلدیلار امام قتاده ایدی که اول چشمه دن اچکوچیلر بش وقت لر نی وقتنده تأخیر ایتما یچه اوتیانلر در نه کم فرض لر و واجبات لر نی ادا ایلا یانلر در نذر دن مراد واجبات و مشروطات لار در دیدی (ویخافون) دخی قورق دیلر آنلار دنیاده ایکن وقتنده (یوما) شول کوندان (کان) بولدی اول کون ننگ (شره) یاوز لقی یعنی عذاب (مستطیرا) صاچلغوچی یا او قولغوچی یا که فاش اولغوچی عرصات خلایقنه یا که یا زلغوچی گناه لار خلایق لاره فاش اولغوچیدر روایتدر حضرت علی کرم الله تعالى وجهه حسن ایله حسین آغردو قلارنده الله تعالى یه نذر ایلادی که بو ایکی کوز م نور لر ی غسته لر ندن شفاتا بسه لار اوچ کون روزه اولور و دیدی و دخی یتیم لر ه و مسکین لر ه و اسیر لاره طعام بیرور ایردم دیدی الله تعالى شفا بیردی و حضرت علی کرم الله وجهه نذرینه وفا ایلادی آنی بیان ایلاب بیور دیکه (ویطعمون الطعام علی حبه) و دخی آشاتور لار طعامنی الله تعالى ننگ رضا لقی سووب یا که آشاتور لر طعامنی اوز لر ی سوو تور و ب یعنی اوز لر ی ننگ آچلقدن طعام اشتها لار ی ننگ بار لقی ایلان (مسکینا) مالی یوق فقیر لاره (و یتیمیا) آتاسی یوق صغیر و صغیره لاره (و اسیرا) دخی اسیر لر ه آشاتدقی وقتنده ایتور لار آنلار (انما نطعمکم) اوز لرنده نیت ایدوب ایتور لار آنلار بدرستیکه آشاتامز سز یتیم لاره و مسکین لاره و اسیر لاره (لوجه الله) الله تعالى ننگ رضاسی اوچون

(لَا تُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً) تلاماسمز سز لاردن آشاتقان اوچون عوضنه بر اش قيلماقنى (ولا)
 دخی تلامایمز آشاتقان اوچون (شکوراً) نل برله دعا قيلماقنکنى بز لره ذکر جمیل
 قيلماقنکنى (لَا تُخَافُ مِنْ رَبِّنا) بدرستیکه بز قور قامز ریمزدن (یوماً) شول گوندن
 (عبوساً) یوزلارنى چتدر غوچی گوندن (قبطیراً) بلالارى قاتی گوندن (فوقاهم الله)
 بس صافلادی الله تعالى آنلارنى (شَرَّ ذَٰلِكَ الْیَوْمِ) اول گوننك شرندن وعذابندن
 (ولقیهم) یولو قتردی الله تعالى یعنی صالدى الله تعالى آنلاره (نُصْرَةً) یوزلارینه نورنى
 وشادلق اثرنى (وسروراً) دخی صالدى آنلاره گونکل شادلقنى (وجزاهم) دخی جزا
 بیردى آنلاره (بما صبروا) طاعتگا ومصیبتکا صبر قيلغانلارى اوچون (جنةً) اوجماهنى
 (وحريراً) یفاك کیوم لرنى (فیها) اول اوجماهده (على الارائك) اوجوب یوزر گوچی
 تختلار اوستنده (لا یرون فیها) کورماسلار آنلار اول اوجماهده (شمساً) قویاش اسپاسکنى
 (ولا) دخی کورماسلار (زمهریراً) صو قلقنى بلکه اوجماهده کونلار وهوالار یان فصلی
 ننگ اور تا ایننگ کونى وهواسى کبى اولا (ودانیه) یقین بولغوچیدر (علیهم) اول
 اوجماح اهلنه (ظلالها) اول باقچه داقى آغاچلار ننگ کوله کالارى (وذللت) دخی یقین
 ایتولور (قطوفها) اول باقچه داقى آغاچلار ننگ یمشلى (تدلیلاً) یقین ایتلک برله
 یعنی تلاس لار تور ب ییارلر وتلاسه اولتور وب وتلاسه لار یاتوب ییارلر آغاچلار اوزلرى
 ننگ خواجه لارى نه وقتده ونه حالده تلا دو کده حاضر بولورلار (ویطاف علیهم) ایلانورلر
 اول اوجماح اهللار ییننگ تکر اسنک (بانیه) صاوتلر برله اچی تولوغ اچم لك برله بوايلانکو
 چیلار ولدانلردن (من فضة) بولغوچی در اول صاوتلار کموشدن (واکواب) بولغوچیدر
 دخی اوجماهده توتقاسز وبور ونسز صاوتلار (کانت) بولدى اول صاوتلار (قواریرا)
 پیلادان (قواریرا من فضة) کموشدن اولغان پیلادری یعنی اوزى کمشدر پیلاد صاوتى کبى
 اچنداکى شرابلار قایوسى آق وقایوسى قزل وقایوسى صارى کورنوب ترلر (قدر وها)
 تقدیرا) اندازه قیلدى اول اچم لکرنى اندازه قيلغوچی فرشته لار الله تعالى ننگ امرى
 ایله یعنی ولدانلر اول صاوتلارنى اچنداکى شرابلر ایله حاجت چاقلى کلتورلار آر توب
 قالماس وهم یتماى قالماسدر (ویسقون) صوغارلور آنلار (فیها) اوجماهده (کاساً)
 شوخچالین کاسه لار ایلان (کان مزاجها) بولدى آننگ اچنداکى شرابلار قاتوشلمش

(زَنْجَبِيلًا) زنجبیل دید کی خوش بوی یا که زنجبیل دید کی او جها حده بر یلغه ننگ
اسمیدر آنک صوی شرابلرینه قوشلمش اوله تاکه اچن لره زیاده رغبت و خوش بوی
حاصل اوله (عیناً) دخی بر چشمه واردر (فیها) اول او جها حده (تسمی) آطالور اول چشمه نی
(سَلْسَبِيلًا) سلسبیل دیو (وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ) ایلانور و یورلر او جها اهلینک تیکر اسنک
خدمت ایتار اوچون (وَلَدَانِ) یاش یکتلر یعنی بچه لر اون ایکی یاشنده اولغان ایر
خادم لار (مَخْلُوقُونَ) ابدیلار در یعنی هر کیز اون ایکی یاشلی صورت دان اوز کار مسلر در
مرور زمان ایله (اِذَا رَأَيْتَهُمْ) هر چان کورسانک سن ای عهد اول ولدان لارنی (حسبتهم)
کمان قیلور سن اول ولدان لارنی (لَوْ لَوْ اَمْنُورًا) نار الغوچی انچولر کی تمام آقلقلارنده
وبویلارنده و کیوم لرنده و یاشلرند بر ابردر نته که ینجولار ننگ برابر لکی کبی
(واِذَا رَأَيْتَهُمْ) هر قایو زمان فار اسانک ای عهد اول او جها حده (ثم) بوقار ادوقنکدن صنگره
(رَأَيْتَ) کور رسن ای عهد (نَعِيمًا) خوش لقلرنی و حد دن خارج نعمتلرنی و تنعملری
(وَمَلَكًا كَبِيرًا) دخی اولوغ ملکتنی و دولتنی کوزلر کور میان و قولقلار ایشتمایان و کونکل
لردن کچمیان نرینه لر نی کور رسن (عَالِيَهُمْ) اول او جها اهلینک اوسلار نده کید و کی
کیوم لری (ثِيَابٌ سُنْدُسٍ) آطلاسدن اولغان کیوم لردر (خَضِرٌ) یاشل آطلاسدن
(وَاسْتَبْرَقَ) دخی کرز ییدن صاری کرز ییتدندر (وَعُلُوا) بز انور اول او جها اهل لاری
(اَسَاور) بلاز کور ایله (مِنْ فِضَّةٍ) کموشدن در اول بلاز کور (وَسَقِيَهُمْ) صوغار را نلارنی (رَبَّهُمْ)
رب تعالی آنلارنی (شَرَابًا طَهُورًا) بیک پاک و پاک ایللا گوچی اچم لکلرنی یعنی او جها
اهلی اول شرابلارنی اچسه لار تنلارندن یفار ایسلری کلور و کونکل لرندن کینه و حسد
و دوشمانلقلاری چقار (اِنَّ هَٰذَا) بدرستیکه بوا یتلگان نرینه لار (كَانَ لَكُمْ جَزَاءً) بولدی سز لره
ای اهل جنت عمل لرنکز جزاسی اوچون (وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا) بولدی کسبنکز و اجتهاد نکز
بلاغت لره و عبادت لره مقبول اولنمشلردن اولدی شونک اوچون سز لره بوجز الر بیر لری
(اِنَّ اَنْتُمْ) بدرستیکه بز لار (نَزَلْنَا) آیرا آیرا ایندر دک (عَلَيْكُمْ) سنکای عهد (الْقُرْآنَ)
قرآننی (تَنْزِيلًا) ایندر مک ایندر دک (فَاصْبِرْ) بس صبر ایله ای عهد علیه السلام (لِتُكَمِّرَ بَكَ)
ربنک حکمینه یعنی مکه کافرلاری سنی یالغانچی و فالچی و شاعرو سحر چیدر دیو
سو کد و کلرینه صبر ایله نته که سندن مقدم بولغان پیغمبرلارنی کافرلار شویله سو کدیلر

(وَلَا تَطْع) و بویون صنباغل ای محمد (منهم) اول مکه کافرلارینه (آئما) مرتکب صغیره
اولان اشلارینه (او کفوراً) یا که کفران نعمت بولور اشلرینه (واذکر) دخی یادایتکل
ای محمد (اسم ربک) الله تعالی ننگ الله دیدکی اسمنی (بکرة واصیلاً) ایرته لرده
و کچه لارده یعنی دائم جماعت ایله اوتاکل ایرته نمازنی بکره دن مراد ایرته نماز یدر
ودخی اوتاکل جماعت ایله او یله وایکندی نمازینی بوا یکی نماز ننگ وقتنی عربلار
اصیل دیرلار (ومن اللیل فاسجد له) دخی کچه لارده سجده قیلغل یعنی اخشام ایله یسیع
نمازینی اوتاکل (وسجده) ای محمد سبحان ربی العظیم و سبحان ربی الاعلی دیکل (لیلاً طویلاً)
کچه لرده اوزون نمازنی یعنی تهجد نمازنی (ان هو لاء) بدرستی که بومکه کافرلاری
(یحبون العاجلة) سورلار دنیانی کونکل و جان ایله (وینرون) قویارلار آنلار (ورائهم)
آلدیلارنده (یوماً ثقیلاً) قاتی کوننی یعنی قیامت کونی اوچون قایغور ماسلار (نحن
خلقناهم) بزلاریر اتدوق آنلارنی (و شدنا) محکم و قوتلی قیلدوق (اسرهم) آنلار ننگ
اعضالارنی و سیکلرنی و سنکرلارنی و بوونلارنی (واذا شئنا) هر چان تلاساک بزلار (بدلنا)
آلشدورماق (امثالهم) آنلار او خشاشلی لری (تبدیلاً) آلشدورماق ایله یعنی آنلارنی
هلاک قیلوب ایکنجی خلقنی ایجاد قیلورمز لار (ان هذه) بدرستی که بوسوره اچنده کی
آیاتلر (تذکرة) او کورت و نصیحتدر (فمن شاء) بس بر من تلاسه (اتخذ) توتقای (الی
ربه سبیلاً) خدای تعالی ننگ رضاسی اولغان یولنی اول یول اسلام یولیدر (وما تشاؤون)
تلاماس سز توغری یولنی (الا) مکر تلاماس (ان یشاء الله) مکر الله تعالی تلاسه آفی
(ان الله) بدرستی که و راستی که الله تعالی (کان) بولدی اولده و همیشه بولور (علیماً) بندلار
حالنی بیلگوجی (حکماً) حکم ایلا گوجی اولدی (یدخل) کورتور الله تعالی (من یشاء)
تلاکان پنده سنی (فی رحمة) اوزیننگ رحمتنه یعنی قرآن بیورغی ایله عمل قیلورغه
توفیق و هدایت بیورور (والظالمین) ظالم لاره (اعدلهم) حاضرلادی آنلاره
(عذاباً الیماً) رنجتکوجی قاتی عذابنی الله تعالی عذابا الیماً لفظی ایله سورهنی
تمام ایتماکنده حسن الاختتام *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَالْمُرْسَلَاتِ) قسم یاد ایتامن یل لر برله (عرفا) برسی ارتوندن برسی یبار لکان یل لار
برله (فَالْعَاصِفَاتِ) بس دخی قسم یاد ایتامن قاتی ایسکوچی یل لر برله (عَصْفًا) قاتی اسماء
برله (وَالنَّاشِرَاتِ) دخی قسم یاد ایتامن بولوتلارنی یورتکان و تارتقان یل لر برله (نَشْرًا)
یورتماک یورتکوچی و تار اتماق تراقوچی (فَالْفَارِقَاتِ) موندین صونک دخی قسم یاد
ایتامن قرآن ننگ آیرغوچی آیات لاری ایله یعنی قرآن آیات لری حق ایله باطلنی
آیرغوچیدر (فَرَقًا) آیرماق آیرغوچی (فَالْمَلْقِيَاتِ ذِكْرًا) موندن صونک قسم یاد
ایتامن شونچلایون فرشته لر ایله سالورلار اوگو تنی یعنی وحی نی پیغمبر لر ننگ کونکل لرینه
(عَذْرًا) حجت و دلیل اوچوندن اول وحی (اَوْنَدْرًا) یا که بنده لری قورقو تماق اوچوندن
اول وحی یعنی الله تعالی پیغمبر لرینه کتاب ایندوردی تا که اول رسول لر اول کتاب ایله
اعذار عباد کا حجت و برهان اولوب کیراک وقت لارنده آندان دلیل استیابوب عامل
اوله لار تا که اول کتاب لر ده نرسه لر منهی در آندان منع لانب تموغ دن قورقوب دایم توبه
و استغفار اید لر بوبش قسم ده براعت استهلال لر تا که هشر جسمانیه ننگ وجودینه و حق
لغینه شول اجلدن بیوردی که (اَنَّمَا تَعْبُدُونَ) بدرستی که و راستی که سزله و عباد قیلدی
قیامت کونی یا که سزله قورقو تلمش قیامت کونی (لَوَاقِعٍ) البته باشلار ننگزه توشکوچیدر
(فَإِذَا) بس شول وقت در قیامت کونی ننگ کلمکی (النَّجْمِ طَهْسَتْ) اول کونده یول لر لار ننگ
نور لاری سونکای یعنی یول دوزلار هلاک اولورلار (وَإِذَا) دخی شول وقت در قیامت ننگ
کلماک (السَّمَاءِ) کوکلر (فُرَجَّتْ) پاره پاره اولوب یار لغایلر (وَإِذَا) دخی شول زمانه در
قیامت ننگ کلماک (الْجِبَالِ) تاولر (نُسْفَتْ) پراکنده اولوب هوا ده چون کبی اولورلار
(وَإِذَا) دخی شول زمانه در قیامت کونی (الرُّسُلِ) بار چه پیغمبر لر (اَقْتَتَتْ) جیلغوچی اولورلار
امتلرینه گوا هلق بیرمک اوچون دین اسلامی قبول ایلا دیلر می یا یوقه و (لَا يَوْمَ) قایو کون
اوچون (أُجِلَّتْ) کیچو کتورلری بو قیامت کونی (لَيَوْمِ الْفَصْلِ) حق ایله باطلنی آیرماق کونینه
دیکن کیچو کدرلری (وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْفَصْلِ) یتیماس سننک فهمنک و ادر اک ننگ اول
فصل کوننی یعنی قیامت ننگ شدت و هولینه (وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَدِّينِ) هلاک لک قیامت
کوننک انبیالارنی یالغانه توتقوچیلره در (أَلَمْ نَهْلِكِ الْأَوَّلِينَ) ایا هلاک قیلما دقهی بلی
قیلدق هلاک اولگی امت لرنی نوح و عا دوت و دقومنی (ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخَرِينَ) موندین

صونك تابع قیلورمز آنلارغه کفرده و تکزیدن آنلار یولینه کرکان مکه کافرلرینی (کذلک
نفع بالمرمین) اوشاندان هلاک قیلورمز کافرلرینی (ویل یومئد للمکذبین) هلاک کلاک
قیامت کونند انبیالرنی یالغانغه توتوقچیلارغه درالله تعالی اوزینک قادرلکنی بیان ایلاب
بیوردیکه تا که قیامت کوننی کتورما کینه (الم تخلفکم) ایایار اتمادمی سز لرنی بلی پراتنوم
(من ماء مهین) برغور و حقیر و نجس منی سووندن (فجعلناه) بس قیلدق اول منی سوونی
(فی قرار مکین) برقرار لانب تر بریده یعنی آنار همنده (الی قدر معلوم) بیلکلی زمانغاچه
توقوز آی یا آندن زیاده و کم (فقد رنا) بس انداز قیلدوق بز توقوز آی نی یاز زیاده یا کم نی
یا کم بس بز قادر اولدوق هر بر اشکا (فنعم القادر ون) بس نی کامل قدر تلی مز بز آن داغ
اولسه قیامت کونی قبر نکز ده تر گوزمک آندانده آساندر (ویل یومئد للمکذبین) بس
هلاک کلاک قیامت کونند انبیالرنی یالغانغه توتوقچیلار در (الم نجعل الارض) ایاقیلما دقیمی
یرنی (کفانا) سز لرنی اچنه جیغوچی (اهیاءاً) تر کلو کنکز ده اولیر اوستونده ایولار بنا
قیلور سز لر (وامواتا) دخی اولدکنکز دن صونکره یر قور ساقینه کر رسز لر (وجعلنا)
دخی قیلدق بزلر (فیها) اول یر ننگ اوستونده (رواسی شاخت) بیوک و ثابت طاولر اول
طاولار ده نیچه مام نفع تلار وار در آلتون و کمش و لعل و باقر و قور غاشون کبی لر (واسقینا کم)
اچر دوک بزلر سز لره (ماء فرائنا) تانلی صونی (ویل یومئد للمکذبین) هلاک کلاک قیامت
کونند انبیالارنی تکزید قیلغوچیلار در (انطلقوا) ایتولور قیامت کونی انبیالارنی یالغانغه
توتوقچیلار بار نکز لر (الی ما) شو نچلاین عذاب صاری بار نکز لار (کنتم) بولد نکز سز لر
(به) اول عذابنی دنیاده ایکن وقت نکز ده (تکذبون) یالغانغه توتوقچی ایر دونکز (انطلقوا)
بار نکز لار (الی ظل) شو نچلاین کولا کاصاری (ذی ثلث شعب) اوچ تارماق ایاسی
کولا کادر یعنی قاره اوت در یاسیدر اوچ کا آیر ولوب کیتگان در باشی جهنم دن اققاندور
توبی هاویه کا ایر شکندر (لا ظلیل) ایها سدر اول تموغ کولا کاسی دنیا کولا کاسی کبی
اسیلک دن کولکالنه تورغان جای دکلر بلکه قرانغور اوت در یاسیدر (ولا یعنی)
قوتقار ماسدر وفائد بیر ماسدر (من اللهب) اول قاره اوت ننگ یالقونندن (انها) شکسز
اول قاره اوت در یاسی (ترمی) آتار (بشر) اوچقون لرنی اول اوچقون لار شول قدر در
(کالقص) بر اولکان بنا کبیدر (کانه) گویا که اول اوت ننگ اوچقونلاری (جماله صفر)

قاره صاری توه کبیدر زیر آقاره صاری توه بیک اولوغدر باوجود اولوغ تنلی اولماق ایله
 یورشنن بیک تیزدر شونک اوچون اوچقونلارنی قاره صاری توه کاتشیه ایلا دی (ویل یومئد
 للمکذبین) یعنی هلاکک قیامت کونند بوکوننی یالغانغه توتقو چیلاره در (هذا) اوشبوکون
 (یوم) شوچلاین کوندر (لاینطقون) سیلاشماسلار در اول کونک (ولایوذن لهم) اذن
 بیر لاسدر آنلاره (فیعتنرون) کناهلری اوچون عنرا یثار کا (ویل یومئد للمکذبین) یعنی
 هلاکک قیامت کونند بوکوننی یالغانغه توتقو چیلاره در (هذا) اوشبوکون (یوم الفصل
 آیرماق و آیرماق کونی دورحق ایله مبطلنی و اهل جنت ایله اهل نارنی (جمعناکم) جیارمز
 سز لرنی (والاولین) دخی اولکی امتلرنی جیارمز بارچه لار نکرنی عرصات مید انینه (فان کان
 لکم کید) بس اکر بولسه سز نیک هیله نکز غدا بدن قوتلماقغه (فکیدون) بس هیله قیلونکز
 بنکناکم عنابد ان قور تلورسز (ویل یومئد للمکذبین) هلاکک قیامت کوننده بوکوننی
 یالغانغه توتقو چیلاره در الله تعالی دشمانلرنک حالنی بیان ایلا دی دوستلاری نیک حالنی
 بیان ایلا ب یور دیکه (ان المتقین) بدر ستیکه الله تعالی دن قور قوب پر هیزلک اید انلر
 (فی ظلال) بولغوچیدر آنلار او جاح آغاچلار ییننک کولا کالرنده (وعیون) چشمه لارنده
 (وفواکه) خوش بویلی یمشدر (مایشتهون) فی دایون یمشلارنی آرزو قیلور آنلار
 (کلو و اشربوا) الله تعالی طرفندن او جاح اهلینه ایتولور که اچنکز و آشانکزلار (هنیثا)
 سنکشلی (بما) شول سببلی (کنتم) بولدونکز سز لرنی دنیایور تند (تعاملون) عمل قیلغوچی
 اولدونکز بونعمت لرنک جز اسید و ر دیه لرن (انا) بدر ستیکه بزلر (کذلک تجزی
 المحسنین) اوشاندق جز ابیر و ر مز اید گولک قیلغوچیلاره (ویل یومئد للمکذبین) هلاکک
 قیامت کونند انبیالارنی یالغانغه توتقو چیلاره در (کلو و تمتعوا) آشانکز و فاید الانکز (قلیلا)
 آزمانک ای کافر لرن (انکم مجرمون) بدر ستیکه سزلار کافر لرسز (ویل یومئد للمکذبین
 هلاکک قیامت کونند مکذب لار کادر (واذا قیل لهم) هر زمان ایتلسه آنلاره (ارکعوا)
 رکوع قیلونکز دیب (لایرکعون) رکوع قیلماسلار آنلار رکوع قیلغوچیلار ایله بو آیات
 منافق لره تو بیخ در زیر ا که تارک جماعت منافق لردور (ویل یومئد للمکذبین) هلاکک
 قیامت کونند انبیالارنی یالغانغه توتقو چیلاره در (فبای هدیث) بس قایوسوز کا (بعده)
 اول قرآن سوزندن صونک (یؤمنون) اشانور لرقر آن غه اشانماغاچ آن دین غیری نه

نرسه یه اینا نفاق کړک زیرا قرآن کندوزی معجزهء باهره درو حجج واضحه در الله تعالى
ننک یؤمنون لفظی ایله انعام ایتماکی حسن اختتام در

﴿ سورة النبأ وهی اربعون آیه ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(عم) نرسه دن (یتساءلون) صور اشرار اول اهل مکه بری برندن (عن النبأ العظيم) اولوغ
خبر دن صور اشرار اول قیامت خبر یدر (النبی) آچلا یون خبر در (هم) اول مکه کافر
لری (فیه) اول خبر ده (مختلفون) اختلاف قیلشور لر بعضیلری تصدیق قیلور لر قیامت
حق در دیو ایتور لر و بعضیلاری تکذیب قیلور لر و بعضیلری محمد پیغمبر در دیر لر
و بعضیلری پیغمبر دکلر دیر لر و بعضیلری قرآن حق در دیر لر الله تعالى دن منزل اولنمشدر
دیر لر و بعضیلری اول محمد قرآننی اوزی اختراع ایلمشدر دیر لر بو آیاتن براءت استهلالدر
بعث جسمانیه ننک وجودینه (کلاً) حقا که کرا کما سدر اول اولوغ خبر نی تکذیب قیلماق
(سیعلمون) تیز در کم بلور لر اول کافر لر اول اولوغ خبر ننک حلقنی قبر لارنده گور
سوالی ایله (ثم) موندين صونک (کلاً) حقا که (سیعلمون) تیز در کم بلور لر اول اولوغ خبر ننک
حلقنی قبر لارندن قوبقاچ عذاب جهنم ایله معذب اولدو قلا رند الله تعالى قیامت کونیننک
وجودی ننک حق لغنه اوزی عجایب و غرایب قدر تلیزینی بیان ایلاب بیور دیکه (الم نجعل
الارض مهاداً) ایا قیلما دقمی یر یوزنی پالاس کبی بلی قیلماق و توشادک تا که اول یر ننک
اوستنده زراعت و تجارت ایدر لر و غیر کی کسبلرنی ایلاب یر یوزنده ترکک ایدر لر
اول کلا رندین صونکره شول یر کا کوملور لر و هم شول یر دن تر لو ب چقار لر (والجبال
اوتاداً) دغی قیلما دقمی طاولارنی قادات کبی تایر سلکینماس اوچون روایتدر یر اول زمانه
کوک کبی حرکت ایدر ایدی دنیا کوکی کبی مغربه حرکت ایلا دی یر یوزند اکی
مخلوقلره بو یر ننک تحرک ایلامکی آغر بولدی باش لاری ایلان ب یر یره باره آلمادیلر
عاجز اولور لر ایدی الله تعالى طاولارنی باستروق قیلدی تا که یر هیچ یر یره تحرک ایلامکی
کانه قد اقلاب قویغان نرسه کبی قرار قیلوب تورادر (وخلقنا کم ازواجاً) دغی یر اتدق بزلر
اوز نکزنی ایرلی و خاتونلی و غیر لر نی هم جفت یر اتدق آق ایله قاراکبی یر ایله کوک کبی
حاصل کلام سوی الله تعالى جفتلر در (وجعلنا نکم) دغی قیلماق سز ننک اویقونکزنی

(سبائاً) تن لار نكزه راحت او چون (وجعلنا الليل) دخی قیلدی کچه لری (لباساً) کیوم
 حکمنده تا کم اور تلور سز کچه لره ده کیوم اچنده اور تلکان کبی بار چه حیوانلر اور تلوب
 راحت لنور لر (وجعلنا النهار معاشاً) دخی قیلدی کوندزنی تاکه کسب لرایدوب رزقلر
 حاصل ایدر سز لر و علم لك او گرانور سز لر (وبیننا فو قكم) دخی بنا قیلدیوق سز لر نك
 اوستونكزه (سبعاً شد ادا) یتى حکم بنانی یعنی یتى قات کو کنى هر کیز ايسکور گوچی
 اولمايدر و چر گوچی دکلر در (وجعلنا) دخی قیلدی بزلر اول کوك یوزنده (سراجاً وهاجاً)
 بالقوغوچی چراغ لاری یعنی آینی و قوباشنی ویولدن لاری کوك یوزنده چراغ لاری ایلادوك
 (وانزلنا) ایندر دك بزلر (من المصبرات) بولوت لاردن (ماءاً ثجاجاً) توتوشلق برله
 قوبلغوچی صوفی یا که یبار دم بیل لری تاکه بولوت لاردن صغوب چقار غوچی صولاری
 تاکه بولوت لار کوز نك کوز نك بولوب تور ور لر ایلک کبی شوندا ن یل لر یغمور لر نی
 چقار لر (لنخرج به) چقارماقمز او چون اول صوبرله (حجاً) دانه لر (ونبائاً) اولانلر نی
 (وجنات) باقچه لار اچنده اولغان نرسه لری اول باقچه لار نك صفاتی بودر کم (الفاقا)
 آغاچ لری بر برینه آراشقان و چولغانغاندر (ان يوم الفصل) بدر سستی که خلایق لری
 حکم بر لان آیور ماق کوئی و حتمی باطلدن جزا برله عیان قیلماق کوئی (کان میقائلاً) ثواب
 و عقاب نك موعود کونیدر (يوم) شول کوندر اول فصل کوئی (ینفخ فی الصور) اور لنگوچی
 اولور اسرافیل علیه السلام نك صوری بو صوری بعث صوریدر (فقاتون) کیلور سز لر
 عرصات میداننه (افواجا) کروه کروه بولوب حساب برینه روایتدر ابن عباس دین جمیع
 امت محمد علیه السلام قیامت کوننک اون ایکی کروه اوزرینه قوبار لر اولکی کروه
 قوبار لار آیاقلری اولمغای الله تعالی طرفندن فرشته لر ایتور لر که بو آند آیون
 کروه لدر کورشی لری رنجتیلر دنیا یورتنده الله تعالی نك کلامی ایله عامل
 اولمادی لر دنیادن کورشی سی ایله تحیل لشمایون توبه سز کتدی دیه لار قوله تعالی
 والجار ذی القربى والجار الجنب والصاحب بالجنب وابن السبیل ایکنچی کروه
 دونکغز صورتنده قوبار لار آنلار نماز لارنده تعدیل ارکان قیلماغانلر در قوله تعالی
 (فویل للمصلین الذین هم عن صلواتهم ساهون) اوچونچی کروه قبر لرندن
 قوبد و قنده قور ساق لری اولوغ طاوکبی اولور لر قور ساق لری نك اچنده یلان
 و چیان لر تولوغدر اولوغ لری ایشا کلر کبیدر ندا کلور که بو آنچلا یون جماعت لدر

مال لارندن زكات بيمر ماديار و ايكن لرندن عشر چقار مديار قوله تعالى والذين يكتزون
الذهب والفضة ولا ينفقونها في سبيل الله فبشرهم بعذاب اليم دور تنجي گروه قوبار لر
قبر لرندن اچا گولري دبر لرندن چقب آغزلر بدن اوت لر چقار ندا كلور كه بو آندا يون
گروه لر در يالغان آنط اچديلر توبه ايلمديار قوله تعالى ان الذين يشترون بعهد الله
وايمانهم ثمنا قليلا اولئك لا خلاق لهم ولا يكلمهم الله يوم القيامة بشيئي گروه قوبار لر تن لر
اولا كسه دن صافيغر اقدن ندا كلور كه بو آندا يون گروه در كناهلر ني ياشرون
قيلد يار غلايق آلدن ده صوفي لق دعوا سني قيلد يار توبه ايلمديار قوله تعالى يستخفون
من الناس ولا يستخفون من الله آلتنجي گروه قوبار لر تل لر كي سوك بولوب ندا كلور كه
بو آندا يون گروه در يالغانچي لق ايله كواهلقي بير ديلر يمتنجي گروه قوبار لر آغزلرندن
تل اورون لر يوق بولوب الا آغزلرندن قان وارون آقار ندا كلور كه بو آندا يون
گروه در كور دكر ني اداء شهادتد كور گانچه ايشهاد يار قوله تعالى ولا تكتموا الشهادة ومن
يكتمها فانه آثم سكرنجي گروه قوبار لر باشلري توبان و آياقلري يوقاري فر جلرندن
قان لر وارون لر آقار ندا كلور كه بو آندا اين گروه در اوزي ننگ حلال جفتني قويوب
غيري خاتونلر ايله زنا قيلد يار توبه ايلمديار قوله تعالى ولا تفر بوا الزنا انه كان فاحشة
وساء سبيلا توقزنجي گروه قوبار لر يوزلري قاره اولوب كوزلري چاغر اولور ندا
كلور كه بو آندا يون گروه در كه يتيم لر مالني بيد يار توبه ايلمديار قوله تعالى الذين
ياكلون اموال اليتامى ظلما انما ياكلون في بطونهم نارا وسيصلون سعيرا اونتنجي گروه
قوبار لر تل لاري يلكلارندن چقمش اوله ندا كلور كه بو آندا يون گروه در نيمه
وغييت سوزلاشكوچيلر در قوله تعالى ولا يغتب بعضكم بعضا والفتنة اشد من القتل
اون برنجي گروه قوبار لر كوز سزا لوب تل لاري صالنوب ندا كلور كه بو آندا اين
گروه در كه غمر اچديلر توبه ايلاميون اولديلر قوله تعالى انما الخمر والميسر والانصاب
والازلام جس من عمل الشيطان الاية اون ايكنجي گروه قوبار لر يوزلري آيننگ اون
دور تنجي كوني كبي اوله ندا كلور كه بو آندا يون گروه در كه بش وقت نمازني وقتند
جماعت ايله قايم ايلديلر امر لر ني كم بجاي كلتور ديلر ونهيلر دن منع لند يار قوله تعالى
ان لا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التي كنتم توعدون (وفتحت السماء) اول كوند آچلور
كوكلر (فكانت) بولور اول كوكلر (ابوابا) ايشك ايشك يعني اول كوند كوكلر فنا اولوب

توشارلر (وَسِيرَتِ الْجَبَالِ) دغی اول کوننک طاولر هواده جون کبی سیر ایدارلر
 (فَكَانَتْ) بس بولور اول طاولر (سَرَابًا) یراقدن کورنگان صوکی الابر سنک صو
 اولماز یعنی اجسام لطیفه اولور لر ناچیز و نابود اولورلار (ان جهنم) بدر ستیکه ور استیکه
 جهنم تموغی (کانت) بولدی اول جهنم (مرصادًا) خلایق ننک اوتاچک یری اوجما حصار ی
 یعنی جهنم اوستنده صراط کوپر یدر صراطدن هر کم اوتما یئچه قالما سدر آه (لِلطَّاغِیْنَ
 مَآبًا) کافر لاره قایتا چاق یر و مسکندر (لَا بُشْنٌ فِیْهَا) تور غوچیلر در آنلر اول جهنم ده
 (احقَابًا) کوب کوب سکسان یلدر حسن بصری ایدی بر عقب سکسان یلدر بواور نده
 نچه یل ایرکانی معلوم دکلر دیدی امام قتاده ایدی سکساننی سکسانکا ضرب ایتسنک
 آلتی منکده دورت یوز یلدر آه (لَا یَذُوقُونَ) تانما سدر (فیها) اول جهنم ده (بَرْدًا) صوق
 لذتلی صونی (وَلَا) دغیده تانما سدر (شَرَابًا) اچم لکلر نی خمر دن وبالدن (الَّا) مکر
 تاتورلار (حَمِيمًا) بی نهایت اسی صونی (وَعَسَاقًا) بی نهایت صوق صونی یا که تموغ اهلیننک
 آغوب چقغان صاری صوی بی غایت صوقدر (جَزَاءُ اَوْفَاقًا) کافر لاره موافق جزا اوشبولار در
 (انهم) بدر ستیکه آنلر (کَانُوا) بولدی لر دنیا ده وقتده (لَا یَرُجُونَ) امید ایتدی لر
 یعنی تصدیق قیلر قور قما دیلر (حَسَابًا) حساب کونندن (وَعَذَابًا) یالغانغه توتدی لر
 آنلر (بِأَيَاتِنَا) بز ننگ آیاتلار مزی (عَذَابًا) یالغانغه توتماق توتدی لر (وَكُلُّ شَيْءٍ
 هَر نرسه نی) (أَحْصِيْنَاهُ) صایدوق بز و تعدا دلری ایله بیلدک بزلر (کِتَابًا) لوح محفوظده
 یازماق ایله (فَنُوقُوا) الله تعالی طرفندن جهنم اهلینه ایتولور بس تاتونکلر لار جهنم
 عذابنی (فَلَنْ نَزِيْدَکُمْ) البته آرتدر مامزلار سزلره (الَّا) مکر آرتدر مزلر (عَذَابًا)
 عذاب اچنده عذابنی الله تعالی کافرلار حالنی بیان قیلدق نصکره ینه تقوا اهلیننک
 حالنی بیان ایلاب بیوردیکه (ان للمتقين) بدر ستیکه باردر الله تعالی دین قورقوب
 پرهیزلک ایلا یانلره (مَفَازًا) آشاچاق سیر کاه لر باردر (حَدَاقًا) تورلو تورلو یمشلی
 آغاچلی باقچه لار باردر (واعنابًا) یوزم لر باردر (وَعَوَاقِبًا) ایپچا کلری ینکافالغغان قزلار
 باردر (اترَابًا) یاشلری برابر (وَكَاَسَادَهاً) اچلری تولی خمر دن وغیری شرابلر ایله
 تولوغ کاسه لر واردر (لَا یَسْمَعُونَ فِیْهَا) اگر چه اول شراباری اچسه لر ده سکران
 اولوب اشلما سدر اول اوجما عده (لَغْوًا) باطل و بی فائده سوزلر (وَلَا) اشلما سدر

(كَذٰبًا) یا لغان سوزلار (جزاً من ربك) ای محمد ربك جل شانّه دن جزا در بوايند گولره
 عطاءً (يار لقا مشدر) (حساباً) جزا يوزندن عمللر يننك حسبچه (رب السموات والارض)
 كوكلر نك و ير لر نك ر بسندن (وما بينهما) دخی كوكلر و ير لر آراسنده اولن نرسه لره
 (الرحمن) رحمتلری شامل در و ر از قدر و خالق قدر (لا يملكون) ملكلنه آلاسلار در (منه) اول
 الله تعالى دن يعنى آننك اذندن غيرى (خطاباً) برى برى ايله توجه ايلاب سوزلشه آلاسلار
 (يوم) شول كوند در عدم الخطاب (يقوم الروح) قائم بولور روح ديدكى فرشته جماعتى
 يا كه جبرائيل عليه السلام (والملك) دخی فرشته لر (صفا) صف اولوب بو تورماق لارى
 الله تعالى حضور نده در يا كه عرصات ميداننده در (لا يتكلمون) سوزلاشه آلاسلار در
 اول كوند (الا) مكر سوزلا شور (من اذن له الرحمن) شول كشى كم اذن بيوردى آنكا الله
 تعالى (وقال) ايتدى (صواباً) حق و توغرى سوزنى آندان مراد لاله الا الله كلمه سى (ذلك
 اليوم) اوشبوكون (الحق) ثابت در و راست در (فمن شاء اتخذ) بس بر من تلاسه تو تقاى (الى
 ربهم) ربه مابا ر بسنه طاعت و توبه بر له قايتا تورغان يولنى تو تقاى (انا انذرناكم) بدر ستيكه
 بزلر قورقتق سزلرى (عذاباً قريئاً) يقين اولغوچى عذاب ايله يعنى قيامت عذابى
 ايله (يوم) شول كوند اول عذاب كونى يعنى عذاب قريب (ينظر المرء) قارار اير
 يعنى قارار اير انلار (ما قدمت يداه) نى نرسه لارنى كلتوردى آننك ايكي قولى يعنى
 آندان مراد نه عمللار كسب قيلدى اول دنيا ده ايند كودن و يا وزدان صحيفه سنده
 معلوم در (ويقول الكافر) ايتور معهود كافر يعنى كافرلار نك باشى و قارتى يعنى
 ابليس حيوان لر تر لوب برى بربندن قصاص آلوق لارندن صونكره الله تعالى ايتور
 كونوا نرا باديو يعنى بولونك زلر توفراق سزلره عذاب و ثواب يوقدر زير اسزلرى
 آدميلره منفعت اوچون يرا تب اير دم شول زمانده ابليس ايتور (ياليتمنى كنت تراباً)
 كاشكى من هم توفراق اولساچى ديويكه ابليس قيامت كوندن آدم بالالار يننك گناهلرندن
 مغفور اولوب ازدياد در جهلر تابقانى كورب ايتور كاشكى بنده توفراق دن يار اتلغان
 بولساچى ديواو كونكاى الله تعالى ترابالغى ايله سوره نى تمام ايتماكى حسن الاختتام در
 بنده لاره تعليم در توفراق كى صابر و تحمل اياسى اولالار نته كه فن اياسينه غنى دكلر

بسم الله الرحمن الرحيم

(وَالنَّازِعَاتُ غَرَقًا) قسم یاد ایتامن شو و خچلاین فرشته لبر له کم کافراننک جانلارنی
تامورلرندن قاتیغ ایله صور غوچیلار در اشعار در عزرائیل علیه السلام ننک اعوانلری ننک
کوب لکینه آننک اعوانلری اوچ گروه در بر گروهی کافرلر ننک جانلارنی آلور آنلار
زشت صورتک در کره المنظر لار قاره توسلیلر در ایکنچی گروهی مؤمنلر ننک جانلارنی
آلور لار آنلار خوب صورتلیغ یاش یکتلر کبی باشلارنده چالما در اوزلری یاشل کیوم لک
اولور لر اوچونچی گروهی هدهد قوشی صورتلیدر آنلار کیکلر و قوشلار جانن
آلغوچیلر در اما حضرت عزرائیل علیه السلام اوزی مؤمنلر ننک علمالاری و زاهدلریننک
جانلارنی اوزی آلغوچیدر تفسیر نو عرائس ده بیله مذکور در موند براعت استهلال در
شوننک اوزره که جان آلغوچی ملائکه لرننک کوب لکینه (وَالنَّاشِطَاتُ نَشْطًا) دخی قسم یاد
ایتامن شول فرشته لری ایله که مؤمن لرننک جانلارنی تامورلرندان آسانلق ایله و شادلق
ایله چقارورلار (وَالسَّابِقَاتُ سَبْقًا) دخی قسم یاد ایتامن شول فرشته لار ایله که الله تعالی ننک
فرماننک آشغوب تیزلیک اوزارینه یورگوچیلار در آغون صوننک یورمکی کبی (فَالسَّابِقَاتُ
سَبْقًا) بس دخی قسم یاد ایتامن شول فرشته لری ایله که بری آرتیدان بری آدمیلر ننک
اعماللریننک ثواب لرنی کوکک آشور لر کانه بال قورطیننک او مارطه دن اوچدق کبی
(فَالْمُدَبِّرَاتُ أَمْرًا) بس قسم یاد ایتامن عالم ننک اش لرنی بلکوچی و تصرف ایلاکوچی
فرشته لار بر له جبرائیل کبی انبیالاره و هی کل تورگوچی و مکائیل کبی یلمرنی و یغهورلرنی
قسمت ایدب ایلدن ایلکایوردان و اسرافیل کبی صور اوزره مؤکل و عزرائیل کبی علیهم
السلام جانلرنی آلمعه مؤکل و غیری فرشته لار دنیا ننک تصرفنده مؤکل لردر زهره و عطارد
آنلر ننک فرشته لاری کبی جواب قسم عند و قدر البتّه من سزلارنی قبرلارنکزدن قوبار من
دیما کدر (یَوْمَ) شول کوندر قیامت (تَرْجِفُ الْأُجْفَةُ) قالت اراریر قالت راق ایله یعنی
اسرافیل علیه السلام ننک اولکی هلاک لک اوچون اولغان صوری در (تَتَّبِعُهَا) ایار اول
راجفه اوزرینه (الرَّادِفَةُ) منکاشکوچی یعنی آننک آرتوندن اسرافیل علیه السلام ننک
ایکنچی صوری غایقلارنی ترگوزمک اوچون اورور (قُلُوبٌ) کونکل لری (یَوْمَئِذٍ) بکوندن
(وَأَجْفَةٌ) قاتی مضطرب کونکل لار اورنلارندن قوبغوچیدر (أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ) مخلوقاتلر ننک

اول کوننک کوزلری توبان دروغور دور (يَقُولُونَ) ايتور لر اول کافر لر دنيا ده وقت ده
 بو کوننی یراق کور بیلده دیو (أَتَأْتِلَهُمْ دُحُونًا) ایا البته بزلر می قایتار لور مزمو (فِي الْخَافِرَةِ)
 اولگی مرتبه مزه یعنی اولنگان دین صونک تر لور مزمو دیو ایتور لر (إِذَا كُنَّا) ایا بولساق
 بزلر (عَظَمًا نَّخْرَةً) چرگوچی سیاک اولساق قایتار لور مز دیو ایتور لار (قَالُوا) ایتدیلر
 اول کافر لر الله تعالی ننگ البته قوبار رمن دیدو کی سوزینه قارشو (تَلَكَّ) اوشبو چرگوچی
 سیا کنی تر گوزمک (إِذَا) شول زمانه یعنی سیا کلر چروب توفراق اولغان زمانه
 (كَرَّةً) ایکنجی کره تر گزمک (خَاسِرَةً) زیان کار لر دن بولامز ایمان کلتور میان لر دن
 اولوب منگو او کوخچ قالور مز دیو کافر لر استهزا قیلور ایر دیلر الله تعالی آنلاره جواب
 بیروب بیور دیکه (فَأَنهَی) بس ایماس دور مگر ایرر سزلر ننگ ایکنجی کره تر لما کنگز
 (زَجْرَةً وَاحِدَةً) اسرافیل ننگ بر مرتبه صور آواز نندر ای کافر لر بو کوننی استعباد
 کور مانگزلر بلکه یقین کور نگزلر (فَإِذَا هُمْ) بس شول زمانه یعنی اسرافیل بعث صور فی
 اور دکنک اول غلایغر (بِالشَّاهِرَةِ) آچوق آق یر ننگ اوستنک در یعنی الله تعالی بو یر فی
 اولوکلر تر لوب چقغاج هلاک ایدار کوکلر هلاک اولدق کبی آننگ اور نینه ینکایر یر دور
 آق یر در بو یر کبی قاره وقز یل توفراق اولماز در اور مانلار و تاولر و یلغه لر اولماز در
 مطلق بر توز آق یر در تفسیر نوع رائسک بیلده در (هَلْ أَتَيْكَ) ایا کلدی دگلمی سنکای محمد
 بلی کلدی قرآن ننگ اولنگ (حَدِيثُ مُوسَى) موسی علیه السلام ننگ سوزلری (إِذَا) شول
 وقتنی یاد ایتکل ای محمد (نَادَاهُ) قچقر دی اول موسی یه (رَبِّهِ) اول موسی ننگ تنگریسی
 وهم بزلر ننگ تنگر مز (بِأَلْوَادِ الْمُقَدَّسِ) پاک چقور دن (طَوًى) اول چقور ننگ اسمی
 طویدر طور تاغی ننگ بیانی و الطور سور هسنک بیان اولندی اول تاو ننگ بیو کلگی
 اوچ میلدر اوز نلقی آلتی میلدر اول طاو ننگ اوستنک بر چقور بار در اول چوقور ننگ
 تیرانلگی اوچ آرشون یار و مدر شریعت آرشونی برله تورت پوچما قیلدر بر پوچما قندن
 ایکنجی پوچما فنه ایکی آرشوندر بار چه لری سکز آرشوندر موسی علیه السلام غه الله تعالی
 ایله سوزلاشدو کنگ طویننگ اچنه کروب سوزلا شور لر ایردی التحیاته اولتور دق کبی
 اولتورر ایردی الله تعالی خطاب قیلوب موسی علیه السلام غه ایدی (أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ)
 یا موسی بار غل فرعون گاسن آنی حق دینگا اوند اگل دیدی بر آفرعون قصه سنی

یا زالوم تا که قارت قار چقلره وصبی و صبیله لر ه یاد کار اوله تفسیر نوعر ائسدن منقولدر که
 فرعون ننگ اصل اسمی ولید ایردی خراسانک باغور اسملی کشی ننگ اوغلی ایردی
 باغور اوزی آتش پرست ایردی قان فرعون یکر می بش یاشینه ایر شد و کک آتاسی
 باغور اولدی بی غایت فقیر اولدی حتی که ولید ننگ اوستینه کیار کیمی یوق ایردی
 خراسانک باشنی آلوب کتدی بغدادده کلدی بی غایت آچقدی بر تیمورچی قاتینه کلدی
 ایدی بنکابر عمل بیور غل تا که سنکاش اشلاب قارمنی تویدرام دیدی تیمورچی
 آتی کومور یاندر رغا قوشدی اول تیمور چیننگ اسمی هامان ایردی کونکلینه بو ولید
 بیگ غوش کورندی اوستون بوتایتدی طماغنی تویدوردی اوچیل بغدادده تیموراشنی
 اشلا دیلر بعد هامان ایدی یا ولید کل بز مصره وارالوم آنک حرکت و کسب چوقدر زیرا
 آنک باروب قاون وقار بوز ایکالک دیدی **القصة** ایکی کمسنه مصره کتدیلمر مصرده
 بو ایکوی قاون وقار بوز ایگوب حرکتلاندیلار بر کون هامان ایدی یا ولید بز دخی بر
 کسبه شروع ایدالم که بو قاون وقار بوز ایکما کدن ایورا کدر دیدی ولید ایدی اول
 نه در هامان ایدی قبرستانه واروب قهرلر قازب قویالق اولوغلی کچلی زیرا بو مصر
 اولوغ شهردر هر کون اولما کدن خالی دگلدر دیدی القصة بونلار قبرلر قاز دیلار
 شهر لکلر بولاره آچه بیروب میتلرنی دفن قیلورلار ایدی بونلار قبر قازوب کوب کوب
 حرکتلر ایتدیلمر کشیلر یاللاب قاز دیلار حاصل کلام بر کون پادشاه ننگ قزی
 اولدی پادشاه خادم لرینه بیوردی قزی اوچون قبر قازورغه القصة پادشاه خادم لری
 قبرستانه کلدیلر ولید ایله هامان قازورغه اختیار بیرمادی لر ایدیلار حاضر قبر بز دن پادشاه
 صاتوب آلسون زیرا قبرستان بز ننگ ملکمز در زیر ابز غریب لر مز جیت شهر دن کلدکی
 کمسنه لر مز دیدیلار بز ننگ کسبمز قبر قازما قدر دیدیلار **القصة** خادملر باروب
 پادشاه غه بین بین دیدیلر پادشاه ایدی بارونکلار اول یکتلرنی آلب کلنکلر کورالم
 دیدی القصة خادملر ولید ایله هامان فی اوندادیلر سزلرنی پادشاه حضورینه چاقرادر
 دیدیلر حاصل کلام ولید باردی پادشاه ایله کورشدیلر زیر اولید اولک بر کور کام شیرین
 زبان یکت ایدی پادشاه ننگ کونکلینه مرغوب کورندی ایدی یایکت نه اوچون قبر
 قازورغه قبرستانی اختیار برمای اوزنکز قبر قازب کسب ایدر سز دیدی ولید ایدی

ای سلطانم بز غر بیلر من قبرستان ننگ بوش بیرینه قاون و قاربوز ایگار من خدا اوچون
قبرلر قازب قویامزلار اوز من اولوکلر ایله کور شیمز دایم اولما کمزنی یاد ایدالم
کراک کشی خدا اوچون بر نرسه بیروب اولوکنی دفن قیلوب کتادر بز آنلار دن اجر
آلمایمز الاسنگا ایتدک پادشاه حضرت کافبر کراک اولسه بز دن صاتب آلسون دیو پادشاه
ایدی سن اول کسبی قویغل بنم یورتمه معین غنمتکا قوشالوم تاکه سنکا چوق چوق
اجر بیرور من دیدی ولید راضی اولدی پادشاه ننگ دیوان خانه سنک سردار کاتب
اولدی پادشاه قزنی دفن ایلادی ولید ایدی یا هامان صبر ایله بن سردار کاتب اولوب
پادشاه ننگ خانه سنک من بعضی وقتک بنگا کور شه بار غل دیدی ﴿القصه﴾ ولید پادشاه
ننگ دیوان خانه سنک اوچیل طور دی القصه پادشاه ننگ بر خاص وزیری وفات اولدی
آننگ اور نینه پادشاه ولیدنی وزیر قویدی پادشاه غه مقر بلار دن اولدی بر کون پادشاه
ایدی یا ولید بر مصر جماعتینه او توزیل پادشاه اولدم اوزم بلد و کچه عدل داد ایلادم
شمیدی مصر ننگ اولوغ لاری بنم حقه نه ایتور لر ایکان راضیلار مو ایکان دیدی ولید
ایدی یا سلطانم سنک هیچ بر عیبکنکی تاپسایلار در دیدی الاشول سوزنی ایتلار پادشاه من
بیگ عدلدر الا صار اندر اوغلی قزنی یوقدر هیچ بر مصر ننگ اولولار نی ضیافت ایلایماید
دیر لر پادشاه ایدی یا ولید بو سوز ننگ راستدر هیچ بر سنی قوناق ایتدو کم یوقدر دیدی
یا ولید فلان آید و فلان کونک بر باغ غه چاقروب آنلار نی ضیافت ایتایک دیدی
﴿القصه﴾ ولید بر کون چاقوب مصر ننگ اولوغ لارینه ابو صایون کروپ ایتور ایدی
یا جماعت بز غریبمز الا وزیر لک منصبنی الله تعالی بیردی لابن سزلاره وصیت
ایدن من پادشاه ننگ سزلار گا آچیغی کله شدر مصر ننگ اولوغلاری بای اولدی لار و تکبر
اولدی لار بنگا هیچ بر تعظیم و تکریم یوقدر دیو ایتادر فلان آید و فلان کونک سزلار نی
باغ غه آشفه چاقراد سزلار ننگ طعام لر ننگزه آغو قوشوب هلاک ایلماک اوچون زنه ار
بز فقیر نی پادشاه غه ایتماکی سز دیدی بن سزلاره شفقت اوچون ایتورم دیدی بونلار
بوننگ سوزینه ایناندیلار ایدیلار یا ولید بزلر پادشاه اوند اوینه بارمازلر دیدیلر
ولید ایدی بن سزلره مرحمت اوچون ایتوب ایردم سزلر نی هلاک ایدر سزلر زیرا
پادشاه ایدر سن بوسرلار نی آنلاره ایتب سن دیب باشمنی کیسار دیدی بونلار ایدیلر

یا ولید: قیلا دیدیلار ولید ایدی سزار پادشاه اوند اوینه بار اسزلر یانکنزغه برر
 خنجر ایله کروب اول پادشاه ننگ اوزنی ساچونکنز قاتنداق توقوز وزیری هم انداغ قیله
 سزلر پادشاهنی اوز آر انکزدن بر کمسنه قویه سزدیدی ^{۱۰۰} القصه ^{۱۰۰} بونلار بومشورتنی
 بیگ غایت تخمین کور دیلر ولید کامنتلر قیلدیلار کوب کوب مال لر بیر دیلار القصه
 پادشاه ننگ وعل کونی یئدی بر باغل الوان الوان طعاملر وشرابلر قیلدردی و تماشای
 سیرکاهلر او یوچیلاری حاضر لادیلار ^{۱۰۰} القصه ^{۱۰۰} مصر ننگ اولوغلارنی اوندادی تورتیوز
 کشی اولدی هر برسی خنجرلری یاننک ایردی غلو قیلوب باغغه کر دیلار اول کلوب
 پادشاهنی اولتور دیلار قاتونداق توقوز وزیری اولتور دیلار پادشاه ننگ خاتوننی اولتور
 دیار بار چه طعاملرنی وشرابلرنی نیلکا توکن دیلار کلوب ولیدنی پادشاهلق تختنه بندر دیلار
 بیعت بیر دیلر فرعون اسم بیر دیلار فرعون یونان لغتنک نسب سز پادشاه دیماکدر
^{۱۰۰} القصه ^{۱۰۰} بوملعون تورتیوز یوزیل عمر سور دی الله تعالی آنکا استدر اچ اوچون نیل
 دریاسنی امر ننگ قیلدی تلاسسه اورگا آغزور ایردی اوزی قایسی جانبه تلاسسه آنک آغز
 ایردی الله تعالی آنکاموسی علیه السلامنی آغاسی هارون ایله پیغمبر ایدوب یباردی شول
 اجلدن یوردیکه (انه) بدرستیکه اول فرعون (طغی) آزدی تنکریلک دعواسنی قیلدی
 (فَقُلْ) بس ایتکل ای موسی فرعونکا (هَلْ لَكَ) ایابارمی سننک رغبتنک ای فرعون
 (الی ان تزکی) کفر دن پاکلا نپ صالح لاردن بولماغه (وَاهْدِيكَ اِلَى رَبِّكَ) دخی منم کوندرد
 مکاکم کار بنکنی تانماقغه (فتخشی) بس تانغاندین صونک تور قغای سن الله تعالی دن
 واعمال صالحه قیلغای سن (فاره الاية الكبرى) بس بار دی موسی علیه السلام فرعون کا
 کور سئدی اول فرعون کا اولوغ علامتنی یعنی تیاقننک اژدها اولمقنی (فکذب) بس
 یالغانغه توتدی فرعون موسی نی وآننک معجزاننی ایتدی ای موسی سن ساهر سن
 و تیاقننک اژدها اولماقی عمل سحر در دیدی (وعصی) مخالفت قیلدی موسی علیه السلامغه
 (ثم ادبر) موندین صونک یوز چوردی اول فرعون موسی علیه السلام ننگ سوزندن
 (یسعی) جهد قیلدی اول فرعون بوزوقاش لره (فحشر) بس جیدی اول فرعون قومنی
 ولشکرنی (فنادی) بس قبطی لاری جمع ایلا دکندن صونکره چاغردی (فَقَالَ) بس
 ایتدی اول فرعون قومنه ندا قیلوب (انار بکم الاعلی) من سزلره اولوغراق تنگرنکنز
 من پوتلار کچی تنکر یلار در (فاخذ الله) بس توتدی اول فرعوننی الله تعالی

(نَكَالَ الْآخِرَةَ وَالْأُولَى) دنیا آخره عذاب ایله دنیا عذاب نیل در یاسنک غرق اولماقیلیر
 آخرت عذاب اوت عذاب در (ان فی ذلک) بدرستی که فرعون نیک موسی یه ایمان
 کتور مایون مخالفت ایتمه کنک و دنیا ده هلاک اولماقنک (لعبرة لمن یخشى) البته الله تعالی
 دن قور قغان لره عبرت لر بار در (انتم اشد خلعة ام السباء) ایزلر نی می یر اتاق چتون
 راک می یا کوکلر نی یر اتاق چتون را کبی سزلر نیک گمانکنز چه (بنایها) بلی کوکلر نی بنا قیلدی
 اول کوکلر نی یعنی یر اتدی (رفع سکاها) بلند قیلدی آننک بیوک لکنی (فسویها) بس
 توز قیلدی اول کوکلر نی یار قسز و نقصان سز منافع کثیره لر نی مشتملدر (واغطش لیاها)
 قرانغو قیلدی اول کوکنی کیچه برله (واخرج ضحیها) نورلی قیلدی اول کوکنی کوندوز
 برله (والارض) دنی یر نی یر اتدی (بعد ذلک) بو کوکلر نی یر اتاق دن و نکره (ددیها)
 توشادی اول یر نی یعنی یاسی ابتدی غلایقلر منفعت لنور اوچون اشعار در اول کوکلر
 یر اتله اقلار یینه (واخرج منها) چقاردی اول یر دن (ماءها) سولار نی و یاخه لر نی و در یالر نی
 و چشمه لار نی (ومرعیها) حیوانلار اولتای تورغان اولانلر نی (والجبال ارسیمها) دخی تاو لار نی
 قیلدی محکم لک اوچون و یر گا ثابت لک اوچون (ما اعاکم ولا نعمکم) سزاره فایله اوچون
 وهم حیوانلر نکره فایله اوچون یر اتاق بو کوکلر نی و یر لر نی و بلغه لار نی و اولان لار نی
 (فاذا جاءت الطامة الکبری) بس کیلاسی اولسه اولوغ راق بلا اول اولوغ راق بلا اولدر که
 اسرافیل نیک تر لک اوچون اورد کی صوری در (یوم) شول کوندور اول طامة الکبری
 (یتذکر الانسان) یادینه توشار بنی آدم نیک (ماسعی) نی کم کسب قیلدی اول بنی آدم لر
 دنیا ده ایکن وقتک اید گودن و یاوز دن (ویرزت الجحیم) ظاهر کور لور بنی آدم گا جحیم
 دیدو کی تموغ وهم بار چه تموغ لر (لن یری) شول من که کورر اول جحیم تموغنی و سائر
 تموغ لر نی (فاما من طغی) بس بر من اما دنیا ده وقتک آزه حدود شرع دن تجاوز ایلاسه
 حتی که همد کافر لک کایتسه (واثر الحیوة الدنیا) اختیار ایلاسه دنیا بابا یلقنی و دخی اوزون
 عمر نی و دنیا عزتنی و مناصب لر نی آخرت عمل لار نی قویوب (فان الجحیم) بدرستی که
 جحیم دیدو کی تموغ (هی) اول جحیم (الماوی) اول بننک نیک قایتا چاق اور نیدر (وامامن
 دخی بر من) (خاف مقام ربه) قور قسه الله تعالی نیک محاسبه ایلامک اور نندن یعنی عذابندن
 قور قب (ونهى النفس) طیسه و منع ایلاسه اوزی نیک نفسنی (عن الهوى) نفسنی اوز

میلنه یورما کندن منع ایلاسه بلکه حد و دشرع ایله نفسنی یورتسه (فان الجنة) بدرستی که
مطلق اوجماح یورقی (هی) اول اوجماح یورقی (الساوی) البته اول بنک فایتاچق
اورنیدر (یسألونک) صورالر سندن ای محمد (عن الساعة) معهود ساعتدن یعنی قیامت
کونی قایو ساعتدن کیلور دیو صورالرار صور اغوچیلار مکه کافرلری استهزایدوب صورار
لار ایدی (ایان مرسیمها) قایو وقتدن اول قیامت کونی فنک بزلره ییار لماکی ووقوعی دیو
الله تعالی جواب بیروب ایدیکه (فیم انت) ایماس سن ای محمد علیه السلام (من ذکرها)
اول قیامت فنک قحان کلورنی یادایتکوچیلار دن و بلسگوچیلار دن دکل سن نته که سندن اول
کلان پیغمبرلار بلما دیلر (الی ربک) تنگرنک صاریدر (منتهیها) اول ساعتک انتها سنی بلماک
یعنی آنکاراجع در یعنی قیامت فنک قحان کلورنی بلماک عالمی الله تعالی غه خاص دور آندن
غیریلر بلمازلر بلکه سن محمد قیامتک وجودینه وکلورینه شاهد سن (انما انت) ایماس
سن ای محمد مگر ایررسن (منذر) قورق قوچی پیغمبر سن (من) شول من گامندر سن
(بخشیها) قورقور اول من قیامت کونندن یعنی سن مؤمنلره قیامت فنک کلما کنی خبر
بیرما کنکدر و آنک استعدادن اولانلره امر ونهی بیان ایلا گوچی سن (کأنهم) گویا که
اول قیامت فنک قحان کلورندن صور غوچیلار (یوم) شول کونن دور قیامتک کلماک کونی
(یرونها) کورورلر اول قیامت کونی فنک کلما کنی (لم یلبثوا) تورماغاندای بولورلر
وهم اولوب قبرلرنک یاتماق لارنک (الا) مسگر کورلر بو قدر اوزاق زمانلارنی یعنی
عالم حیات ایله عالم برزخ آراسندن اولان جانلارنی (عشیه) بر کوننک صونکغی یارمی
کبی (اوضحیها) یا که اولگسی یارمی کبی یعنی عالم حیات ایله عالم برزخ ده تورمقلری بر
کوننک اولگسیسی کبی یا آخری کبی اولور زیرا قیامتک بر کونی ایلمی منک یللی
مقداری در الله تعالی عشیه اوضحیها دیو سورنی تمام ایتما کننک حسن الاختتام در تا که بنک
لر بله لار دنیا فنک اولندن آخرینه دیکن اولان کونلر قیامت کونی فنک قوشلقی یاتوشلکی
قدری در بس انداغ اولسه بودنیا مسافرلار یورقی در مقیملر یورقی دکلدر تأمل اولنه

سورة عبس مکیه وهی اثنتان واربعون آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ هجرة فنک اون اوچونچ ییلنده صفر فنک توقزچی کوننک رسول صلی الله علیه وسلم

قریش نڭ اولوغ لارنى وبایلارنى دین اسلامه دعوت ایدر ایدی اول آراده ایونڭ طش طرفندن بر صوقر کمسنه کلوب چاغردی یا محمد علمنی بها علیک الله ای محمد او گرانکل بنکا الله تعالی سنکا او گرانتمش علم لیکدن دیو اوچ مرتبه قاتی آواز ایله چاغردی دور تیچی مرتبه چاغردوقند رسول اکرم صلی الله علیه وسلم چقب یوزنی چتوب جواب بیرمایون ایوگا کروب کتدی تاققریش نڭ اولوغ لارنى وبای لارنى اسلامه کوندورورمن دیو طمع ایدوب اول صوقور نڭ اسمی عبد الله ابن ام مکتوم ایدی الله تعالی حبیبینه عتاب ایله آیات ایندردی (عَسَیْ یُوزِنِیْ چِتْدِیْ اُولَ مُحَمَّدِ عَبْدِ اللهِ ابْنِ اُمِّ مَكْتُومٍ دَن (وَتَوَلَّیْ) دَغْیْ یُوزِنِیْ ایلاندردی (أَنْ) شُونْدَن یُوزِنِیْ چِتْب ایلاندردی (جَاءَهُ) کَلْدِ اُولَ مُحَمَّدِ صَلَّى اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ کَا (الْأَعْمَى) بر صوقر کمسنه اول عبد الله ابن ام مکتوم بو آیاتک براعت استهلال در شونڭ اوزرینه که بای لار صحبتندن قاچماق اوزره صالح فقیرلار مجلسندن اولتورمق ایله (وَمَایْدِرْ یَکْ) قایدن بلدنک سن ای محمد قایوسی خیر ایرکاننی (لَعَلَّه) شاید که اول صوقر (یَزْکِیْ) سندن عالم لک او گرانب گناهلرندن پاکلانته (أُوْیْدُکُرْ) یا که شاید که اول صوقر سندن او گوت آلوب او گوت لانه (فَتَنْفَعُهُ الذِّکْرُ) فایک بیرر اول صوقورغه سنڭ او گوتنک ونصیحتنک (أَمَّا مَنْ اسْتَغْنَى) اما برمن بای اولسه ایماندک و علم لکن پروای ایلاماسه (فَإِنْتَ) بس سن ای محمد (لَهُ) اول بای بی پروای اوچون (تَصْدِیْ) آچق یوز ایله یعنی آچق یوزلی اولوب قارشو چقار سن ایونکا آلوب کرتوب سوزینه قولاق سالور سن (وَمَا عَلَیْکَ) فی ضرر سنکا ای محمد (الْأَیْزُکِیْ) اول بای بی پروای نڭ گناهلارندن پاکلانمکانندن ضرر یوقدر سنکا (وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ) اما برمن کلاچی اولسه سنکا ای محمد (یَسْعَى) یوکروب علم ایمان و علم دین اوچون مراد عبد الله ابن ام مکتوم در (وَهُوَ) حالانکه یوکروب کلگوچی کمسنه (یَخْشَى) الله تعالی دن قورقه در (فَإِنْتَ) بس سن ای محمد (عَنْهُ) اول کلگوچیدن (تَلْهَى) یوزنکنی چورب ایکنجی قریش نڭ اکابرلری ایله وبایلاری ایله مشغول اولاسن (کَلَّا) حقا که مونداغ فعل لر یراماسدر بلکه بایلره التفات ایلما یوب صالح فقیرلر مجلسنک اولاسن آنلار ایله بنی یاد ایده سن (أَنَّهُ) بدرستی که قرآن نڭ آیاتلری (تَذْکُرُهُ) بلیگانلره او گت ونصیحتدر (فَمِنْ شَاءَ) بس برمن تلاسه الله تعالی توفیق بیرورسه (ذِکْرُهُ) اول قرآنندن او گوت ونصیحت آلور

(فی صحیفه مکرمه) بولغوچیدر بوقرآن ننگ آياتلری حرمتلانیمش کاغلدرده (مرفوعه)
 قدری و حرمتی یوقاری کاغلدرده یعنی بوقرآن لوح المحفوظده یازلوب ایندوکی
 کاغلدرده کاغللهی ایردی کاغل صنایع ایرماسدر (مطهره) پاکسدر قرآننگ آیتلری
 خطادن و تنافضدن ویالغاندن (بایدی سفره) یازوچی فرشته لر یازغاندر اول یازوچی
 فرشته لر ننگ صفاتی بودر کم (کرام) الله تعالی قاشند حرمتلی لادر (برره) و عک لر ننگ
 راستلاردر یا که سهو و غفلت دن بریلدر یا که دایم ایدگو عمل لر ایلا گوچیلدر
 روایتدر ابی لهب اوغلی عتبه لعنت الله علیهما اول عتبه رسول الله ننگ آزاد قیلدی
 کنیزا کنی نکاح ایلمش ایردی برکون اول لعین شام سفرینه یراغ لاندی خاتونی ایدی
 یا عتبه ایماننگ اخلاصلی اولغل دیدی بن سن بر آز منافق اثرنی کورورمن دیدی
 آننگ اوچون ایماننگ اخلاصنگ اولسه مالارمزدن برکات تبارمز رسول الله یار دچی
 اولور شول زماننگ عتبه ننگ آچیغی کلوب خاتوننی قینادی قیناب رسول الله فاتینه
 آلوب کلدی ایدی ای محمد سن یالغاچیلار ننگ باشی ترور سن هم اولوغ سن بو بنکا
 بیردوکی کذاب صغری در یعنی کچرالک یالغاچی دیو خاتوننی طلاق ایلاب رسول الله ننگ
 یوزینه توکردی یکی یالغاچی برگا ترکک ایلانگز ایرانلرنی سن آلد اغل خاتونلرنی
 بو خاتون آلد اسون دیو سو گنوب کندی بعد رسول اکرم بولعین دن بیک عار لندی
 قارغادی ایدی (اللهم سلط علیه کلبا من کلابک) معناسی اولدر ای بارغدا یا اختیار بیر گل
 اول عتبه فی اولتوررگا ات لار ننگدن برات کا دیدی چونکه عتبه بوقار غوشنی ایشتب قایتدی
 و ایدی ای یارانلر بنی محمد قارغادی دیو قارغشینک بیاننی یارانلرینه ایتدی یارانلری
 ایدیلر ای عتبه محمد ننگ قارغشی توشمای قالماسدر دیدی لر **القصه** شام سفرینه
 کندی منک آلتی دوه ایردی عتبه بن ابی لهب کاروان باشی ایردی هر کچه لارده
 قوندوقی اورنلرننگ طایلردن قالا یصاب چیتنه کروان خلقتی قراول قویار ایردی تاکه
 محمد قارغادوقی ات بنی هلاک قیلما سون دیو **القصه** بومنوال اوزره توقز کون باردیلر
 اونوچی کون (نهر صفوان) دیدوکی مقامه یتدی لر آننگ شیله طایلردن قالا صوغوب چیتنه
 قراول قویوب طایلر اور تاسند یاتدی الله تعالی تون یار منک بر آرسلاننی یباردی طای
 اور تاسند عتبه فی کوتاروب آلوب کاروان چیتنگ اعضالارنی پاره پاره ایدوب کاروان

چیتند یاندی هیچ بر نرسه نی یمادی حتی که کاروانیلار تور دیلر عتبه طای اور طاسند
یوق ایردی کور دیلر که کاروان چیتند بر آرسلان یاتور کاروان خلقنی کور گاج آقرون
آقرون کندی باروب قارادیلر عتبه ننگ اعضالاری پاره پاره اولمشدر بونی کوروب
سکسان کشی ایمان کلتور دی الله تعالی آننگ حالنی بیان ایلاب بیور دیکه (قتل الانسان)
اولتور ولدی ولعت قیلندی اول آدم بالاسی یعنی عتبه بن ابی لهب (ما اکفره) عجب
نی نرسه صالیدی آنی ایمان سزلقغه (من ای شیء خلقه) نی نرسه دن یراندی آنی الله تعالی ینه
الله تعالی اوزی سؤالینه اوزی جواب بیروب بیور دیکه (من نطفة) آتاو آناننگ شهوتندن
(خلقه) یراندی آنی (فقدرة) بس اندازه قیلدی ویراندی آنی یعنی اعضالارنی واشکالنی
وارزاقنی و آجالنی (ثم) موندین صونک یعنی اندازه قیلدقین صونک (السبیل)
آناسی ننگ فارندن چقار یولنی (یسره) آسان قیلدی بعد آنکا عقل بیروب فکر لرگا
قوة ملهمه لر بیردوک رسول لر یباردوک و کتاب ایندردوک تا که حق ایله باطلنی تمیز
قیلور غه قوة عاقله بیردوک (ثم) بو اشیالر بعدنک (اماته) اولتورر اول انساننی (فاقبره)
بس قبرگا کرگوزور (ثم) قبرگا کرگوز گاندین صکره (اذا شاء) قایوزمان تلاسه اول
الله تعالی (انشره) قهرندن قوبارور (کلا) حقا که کفران نعمت کر کمزدر (لما) شول
زمانک یعنی قبرلرندن قوبوب عرصات مید آننگ (یقض) حکم ایثار الله تعالی (ما امره)
اوزی بیوردقی اشلرنی یعنی اوزی تلا دوکی حکملرنی قیلور (فلینظر الانسان الى طعامه)
بس ایتکل کم ای محمد قاراسون آدم بالالاری اوزلاری آشای تورغان طعام لارینه
(انا صببنا الماء) بدرستی که قویدق بز صونی (صبا) قویماق ایله یعنی یغمورنی
ایندردک (ثم) بو یغمور یغدوردقیز بعدنک (شققنا الارض شققا) یاردوق بز یرنی
یارمق برله یعنی یغمور بعدنک قوت انبات بیردوک یرگا (فانبتنا فیها) بعد اوستور دک
اول یرده (حبا) انواع دانه لرنی (وعنبا) یوزملرنی وهم انواع یلا کلرنی انواع یلا کلر عنب
تختنه داخل لردر (وقضبا) حیوانلر اوتلای تورغان اولان لارنی (وزیتونا) دخی زیتون
یغایچی اوستور دک (ونخللا) دخی خرما آغاچلارنی شومورت و آلا آغاچلارنی بارچه لاری
نخل تختنه داخل لردر (وحدائق غالباً) دخی اوستور دک اول یر یوزنده طغز و کوب
آغاچلی باقچه لارنی (وفاکهة) دخی انواع ایسلی یمشدرنی قاون و قاربوز کبی

و شفتا لوزر دالوو آلما کبی (و آبا) دخی شکر قامشنی تفسیر ابن مسعود ده بیلده در (مَتَاعًا لَّكُمْ وَلَا نَعْمًا لَّكُمْ) بواشیالارنی بیر آتدوق سز لر و هم حیوانلر نکرز فایده آلسون اوچون (فَإِذَا جَاءَتْ الصَّاعَةُ) بس هر قچان کیلاسی بولسه اسرافیل علیه السلام ننگ چاغرماقی یعنی اسرافیل علیه السلام حساب اوچون بولغان صورنی اورسه (یَوْمَ) شول کون اول صاغه کونی (یَوْمَ الْمَوْءِنِ مِنْ آخِيهِ) قچار ایر اوز یننگ ایچا کد اش قرنداشندن (وَأُمِّهِ) آناسندن قچار (وَأَبِيهِ) آناسندن قچار بوقچماقلاری ایکی وجه دن در یا آتا و آنا بندن شفاعت استار و ثواب صورارلار دیو یا که گناهلرینی آتا و آنام کورماسونلر دیو قچار (وَصَاحِبَتِهِ) دخی خاتوندان قچار (وَبَنِيهِ) دخی اوغلانلارندان قچار (لِّكُلِّ امْرَأَةٍ مِنْهُمْ) اول عرصات ایرانلاری ننگ هر برسی ننگ (یَوْمَئِذٍ) بو عرصات کونده (شَانِ) اوز باشلارنده اوز اشلری بولغوچیدر (یَغْنِيهِ) غیری لار ننگ اشندن باشقه یعنی هر کم اوز حاللاری برله بولغوچیدر غیری لار ننگ حالندن مطلع دکل لردر (وَجُوهٍ) یوزلر (یَوْمَئِذٍ) بو کون (مُسْفَرَةٍ) یاقتی ور و شن بولغوچیدر (ضَاهِكَةٍ) کولگوچیدر (مُسْتَبْشِرَةٍ) شادلانغوچیدر (وَجُوهٍ) دخی یوزلر (یَوْمَئِذٍ) بو کون (عَلِيَهَا) بولغوچیدر اول یوزلرده (غَبْرَةٍ) توزانلار (تَرَهْقُمَهَا) قابلار اول یوزلرنی (قَتَرَةٍ) قارالق و قایغولق منقولدر غبره دیماکلری یردن قوبوب اوچوب یورگان توزاننی ایتورلار قتره دیهک یردن اوچمایان توزاننی ایتورلر (أُولَئِكَ) بو جماعتلار یعنی قارا یوزلولار (هُمْ) آنلاردر (الْكُفْرَةِ) کافرلر (الْفَجْرَةِ) بوز و قلادر دنیا دن توبه سز کیدن عاصی لاردر الله تعالی کفره و فجره لفظی ایله سورهنی تمام ایتماسکی حسن الاختتام در تاکه بنده لار آخر عمرلارنده کفره و فجره عمللارنی قیلما ییچه و رسول الله ننگ طریقنی قویما ییچه ختم اولنه لار تأمل

سورة التکویر مکية وهی تسع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(إِذَا) شول زمانه در قیامت کونی ننگ بولماقی (الشمس کورت) قویاش ننگ نوری بوغالنسه بو آیتده براعت استهلالدر حشر جسمانیه ننگ عقی لغینه (وَإِذَا) دخی شول وقتدر (النجوم انکدرت) یولزلار کوکدن والوب قویلسه لار (وَإِذَا) دخی شول زماندر قیامت ننگ وجودی (الجال سیرت) تاوولار یر یوزندن کوتارلاب هوا یوزنده

چون کبی اولور سه لار (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت ننگ بولماقی (الْعَشَارُ) یوکل
 توله لر و غیره یوکل حیوان لر (عَطَلَتْ) یوکلر فی وقتی یتمایون اول کون ننگ قور قوسندن
 صالسه لار (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت (الْوَحُوشُ) تور آ یاقلی حیوان و اوچار قوشلر
 (عُشْرَتْ) قوبار لوب بر برندن قصاص آلسه لار (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت
 (الْبَحَارُ) در یالر (سَجَرَتْ) قایناب کیبب بتسه (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت (النفوس)
 جان لار (زوجت) تن لاری ایله برگا قوشلوب جفت اولسه لار یتشی لار برله یمان لار
 آیر لسه هر برسی اوز گروهی برله اولسه لر (وَآذَا) دخی شول زماندر (الْمَوْدَةُ) ترلای
 کوملکان قز بالالار (سَعَلَتْ) صورالسه لار (بَايَ ذَنْبٍ قَتَلَتْ) فایو گناه سببی ایله اول قز بالالار
 اولتورلدی روایتدر جاهلیت زمانده عرب لر ننگ عادتق اول ایدی اون یاشلی یا که
 بش یاشلی یا که آلتی یاشلی قز بالالار فی ترلای ایلتوب برگا کومار لر ایدی کیا و گابیر ورگا
 عار لنب الله تعالی قیامت کونده اول قز لر ننگ آتالار ندن صورار نه اوچون قز بالالار نکز فی
 اولتور دونکز دیو بعل آتالار فی تموغ غه صالغایلار ایدی عذابک قالغایلار (وَآذَا) شول
 زماندر قیامت کونی (الصُّحُفُ) بنده لار ننگ عمل دفترلری (نُشِرَتْ) صاچلسه یعنی
 هر کم ننگ اعمال دفتر ایینه ویرلسه (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت (السَّمَاءُ) کوکلر
 (كُشِطَتْ) کوتار لوب اور ندن آلسه (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت (الْحَجِیمُ) تموغ لر
 (سَعَرَتْ) قز در لسه قز در لماقی اولدر الله تعالی قیامت کونده یانکی دان تموغ لار ننگ
 اوستنه کوکرت و سلاتور یغدر رتا که تموغ لر ننگ اوت لر فی بی غایت اسی اولور اوچون
 (وَآذَا) دخی شول زماندر قیامت (الْجَنَّةُ) بار چه اوچماح یورتلری اوچماح یورقی سکر
 یورقدر اسم لر ی خلق آرا مشهوردر (أَزْلَفَتْ) حاضر ایدولوب مؤمن لره یقین اولسه
 (عَلِمَتْ) اون ایکی اذانک جوابی در یعنی بلور (نَفْسُ) هر بر جان (مَا احْضَرَتْ) اوزی ننگ
 حاضر لاگان عمل لار فی خیردن و شردن (فَلَا اقْسَمُ) بس قسم یاد ایتماسمک ظاهردر
 بوصورتک لاز اید ایدمدر یا که لاز ایددر قسم یاد ایتامن (بِالْخَنَسِ) بش سیر قیلغوچی
 یولدوز لر ایله اولگسی زغلدر ایکنجسی مشتریدر اوچونچسی مریخ در تور تچسی
 عطاردر بشتچسی زهره در بوبش یولدوز ننگ بعضیلری مغر به بعضیلری جنوبه و بعضیلری
 شماله آلتچسی قمردر آنی هر کم ده کورادر و بله در اوتوز کونده یا که یکرمی توقز کونده

سیر فی تمام ایدوب یا نکی باش دن سیر ایدار (الجوار) یور گو چیلر در اول یولدوز لر
 (الکُنس) یا شرون تا کم آدمیلر آلا نیک مشرقی و مغربی جنوبی و شمالی سعدی
 ونخس فی بلمازلر یا که معنا بودر قسم یاد ایتامن کوکدا گکی سیر قیلغوجی یولدزلر برله
 زیرا که کواکب سیاره آلتی غه یا که اون ایکینک منحصر دکل در زیرا کواکب سیاره آدمیلر
 بلاتورغان اون منک در بولار فی بلماک تلاساکن فن نجوم نیک ربع المجیب کتابنه باقنک
 فصل ثانی عشرده احکام قبله بیانند مسطور در (واللیل) دخی قسم یاد ایتامن کیچه ایله (اذا
 عسعس) هر چان قرانغو اولسه (والصبح) دخی قسم یاد ایتامن تانک برله (اذا تنفس) هر چان
 یافتورسه (انه) بدرستی که اول قرآن جواب قسم در (لَقَوْلُ رَسُولِ كَرِيمٍ) البته الله تعالی نیک
 سوز یدر اوقدی اول سوز لر فی اوزی نیک هر متلی ایلچیسینه بدرستی که اول قرآن
 هر متلی ایلچسی جبرائیل نیک سوز یدر که الله تعالی دن کتور بدر (ذی قُوَّة) اول جبرائیل
 علیه السلام قوت ایلسیدر (عند ذی العرش) عرش ایلسی الله تعالی نیک بلا کیف قاشوند در
 (مکین) هر متلی و قدری بلند در (مطاع) بویون صونغوجی الله تعالی نیک امرینه (ثم)
 بو اورنک یعنی کوکده (امین) امین در خیانتدن خالی در (وما صاحبکم بمجهن) جواب
 قسم در یعنی ایماسدر اهل مکه یولد اشکنز محمد دیوانه صاحب دیو ایتماکی آنک
 او چون مکه ده تو غوب اوسدی وهم مکه ده پیغمبر لک بیرلدی (ولقد راه) تحقیق کوردی
 صاحبکنز محمد جبرائیل فی (بالافق المبین) کوک تیکراسنک کوک آچق ایردی شبه سز
 جبرائیل نیک اصلیه صورتی کوردی والتجم سوره سنه بر آزیانی ذکر اولنمشدر (وما هو)
 ایماس در اول صاحبکنز (علی الغیب) غایب اوزره یعنی او جهاج دان و تموغدان خبر بیرماکی
 وغیری حکم لر دن خبر بیرماکی (بضنین) یالغان و متهم ایرماسدر بار چه لری جبرائیل نیک
 خبر بیرمکنندر یا که بضنین بیلده در یعنی صاران و تعلیم فی منع ایتکوجی ایرمس (وما هو)
 ایماسدر اول قرآن (بقول شیطان رجیم) ناش برله آطلوب مردود اولغان شیطان سوزی
 ایرماسدر (فاین تذهبون) بس قایلک بار اسزلر خطایول لارغه قرآن یولنی تاشلاب (ان هو)
 ایماس در اول قرآن (الا مگر ایرر) (ذکر) او گوتدر و نصیحتدر (للعالمین) جمیع عالم
 خالقنه (لمن شاء منکم) بر من تلاسه سزلر دن ای اهل مکه (ان یستقیم) توغری یولنی
 تلاسه آنک ابو قرآن او گوتدر (وما تشاؤون) تلاماس سز سزلر ای اهل مکه توغری

یولنی (الّا) مگرتلار سولر (اَنِّیْشَاءُ اللّٰهُ) اگر تلاسه الله تعالی آننک صفتی بودر کم (رَبُّ الْعَالَمِیْنَ) عالم فی تربیه قیلغوچی الله تعالی در بو آیت اشعار در بنده لرنک اید گو فعل لارنی ویاوز فعل لرنی یرادن الله تعالی در لکن بنده لارنک قبیح فعل لارینه الله تعالی راضی ایماسدر بو آیات ده حسن الاختتام در بنده لار اید گولک ویاوز لقنی الله تعالی ننک تقویوندندر دیو اعتقاد لرنی بقلاب دنیا دن اوتما کلرینه اشارتدر

✽ سورة الانفطار مکیه وهی تسع عشرة آیه ✽

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(اِذَا) شول زماندر قیامت کونی (السَّمَاۤءُ اَنْفَطَرَتْ) کوکلر یار لسه مفرد دن جمع اراده اولنور معطوق لار قرینه سی ایله بونک دخی بر اعت استهلالدر بعث جسمانیه ننک حق لقینه (وَ اِذَا) دخی شول زماندر قیامت (الْكَوَاكِبُ) یولدوزلر (اَنْثَرَتْ) فانی اولوب قویلسه لر (وَ اِذَا) دخی شول زماندر (الْبَحَارُ) در یالار (فُجِّرَتْ) بر برینه آقوب قوشلسه لار تا که اول یر یوزنده تاولار قاله ایوب توز اولوب در یالار بر برینه قوشلوب بر دریا اولور لر الله تعالی اول کونده قویاشنی نیزه بوی قدر خجیه یقین ایلار در یالار اوت کبی اولور تموغه کرماز بورون کافر لرنی وعاصی لارنی اول اسی صو ایله عذاب ایدار (وَ اِذَا) دخی شول زماندر قیامت (الْقُبُورُ) قبر اهل لری (بُعْثَرَتْ) قوبار لسه لار (عَلِمَتْ نَفْسٌ) تورت اذ آننک جوابی در یعنی بلور هر بر جان (مَا قَدَّمَتْ) دنیا ده وقتده فی کلتوردی و فی کسب قیلدی اولومی اوچون اید گودن ویاوز دان (وَ اُخْرَتْ) دخی نیندای یول لارنی پیدا ایدب قالدر غاندر بدعت لار دن وسنتلار دن یعنی بو ایکی یول ننک قایوسون قالدر غاندر (يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ) ای آنندایون آدم بالاسی (مَا غَرَّكَ) فی نرسه صالیدی سنی غرور لقغه و آل انما لغغه (بَرَبِّكَ الْكَرِیْمِ) یومارت تنکر نکا عبادت قیلم اقدان (الَّذِی) آنچلا یین یومارد تنکر یدر (خَلَقَكَ) یار اتدی سنی (فَسَوَّيْكَ) بس توز قیلدی سننک صور تنکنی تمام احسن صورت اوزرینه یار اتدی (فَعَدَلْتُكَ) بس معتدل مزاج یار اتدی سنی یعنی هر چهار عنصر فی طبیعتنکا برابر ایلاب یر اتدی یا که صورتلر اچنک آدم صورتی کبی کور کام و معتدل روشلی وهیئتلی یوقدر (فِیْ اٰیْ صُوْرَةٍ) قایو صورت اوزرینه (مَا شَاءَ) تلاسه الله تعالی (رَكَّبَكَ) ترکیب قیلور سنی یعنی الله تعالی تلاسه اوزون یا قسقا آتاغه اوخشاغان یا آناغه اوخشاغان

ایثار (کَلَّا) حقا که یا انسان آلد انما غل و باطل بولاره کر ماکل (بَلَّ) بل کم اول آدم بالالاری
 (تَكْذِبُونَ) یا لغاغنه توتدیلار (بالدین) حساب و جزا کوننی (وَأَن عَلَیْکُمْ) بدرستیکه
 واردر سزلاره (لِحَافِظِیْنَ) صاقلاغوچی فرشته لرباردر اول فرشته لرننک صفاتی بودور که
 (کَرَامًا) الله تعالی فاشنک هر متلیلاردر (کَاتِبِیْنَ) سز لرننک اعمال لرنکزی و افعال لرنکزی
 و اقوال لرنکزی یازغوچیلاردر (یَعْلَمُونَ) بلور لرنلار (مَاتَفَعْلُونَ) سز لرننک قیلغان
 اشر لرنکزی امام مجاهد ایدی بولار دورت فرشته لاردر ایکسی کوندزده بنی آدمی صافلار
 لار بری اونکنک و بری صولنک اولوب بنی آدم ننگ تلنک جاری اولغان ذکر لرنی و قرآن
 اوقغاننی یازارلار و دخی غیبت و یالغان سوزلا کانی و آدمیلارنی سوککان لفظلارنی یازارلر
 اما آدمیلر ننگ ضروری سوزلری آشا و اچوتور و اولتور دیماک کییلرنی یازمازلر اول
 دورت فرشته ننگ ایکسی بنی آدمی کیچه ایله صافلارلر تا کیچه ایله قیلدوقی اید گولکنی
 و یاوزلقنی آنلار یازارلار (أَن الْأَبْرَارَ) بدرستیکه اید گولر (لَفَى نَعِیمَ) البته او جهانه
 نعمتلار اچنددر (وَأَن الْفُجَّارَ) بدرستیکه کافر لر و عاصیلار (لَفَى جَحِیمَ) تموغ غدا بلر
 اچنددر (یَصْلُونَهَا) کرور لر اول جحیم تموغینه (یَوْمَ الدِّینِ) جزا کوننک یعنی قیامت کوننک
 (وَمَا هُمْ) ایماسدر اول کافر لر و عاصیلار (عَنْهَا) اول جحیم تموغ ننگ غدا بندن (بِغَائِبِیْنَ)
 غائب ایرماسلاردر یعنی همیشه آنلار حاضر اولوب معذب اولنور لر (وَمَا أَدْرِیْکَ) کم
 بلردی سنکای محمد (مَایَوْمَ الدِّینِ) نیدر اول یوم الدین (ثُمَّ) دخی موندین صونک
 (مَا أَدْرِیْکَ) کم بلردی سنکای محمد (مَایَوْمَ الدِّینِ) نیدر اول یوم الدین (یَوْمَ) شول کوندر
 اول یوم الدین (لَا تَمْلُکُ) ملک لانه آلماسدر (نَفْسٍ) هیچ بر جان (لِنَفْسٍ) بر جاننک فائز سنی
 یعنی هیچ بر کشی بر کشینی الله تعالی ننگ غدا بندن قوتقاره آلماسدر (شِیْئًا) هیچ بر نرسه
 (وَالْأَمْرَ) بارچه اشر و حکملر (یَوْمَئِذٍ) بو قیامت کوننک (لِلَّهِ) الله تعالی گا خاصدر لام اختصاص
 ایله الله تعالی سوره فی تمام ایلامکی حسن الاختتام در دنیا و آخرت اشری آنکا مخصوصدر

﴿سُورَةُ الْمُطَفِّينَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَيْلٌ) هلاکک یا که جهنم ده ویل دیدوکی چوقور آنک تموغ اهلی ننگ صاری صولاری
 جیلمشدر (لِلْمُطَفِّينَ) آچیلارن کیلک ووزنک خیانت قیلغان کشیلره در (الدِّینَ) آچیلارن

خائنلردن (اِذَا كُنَّا لِلْآخِرَةِ نَحْنُ الْغَالِبُونَ) بس قاجان اولچاب آلسه لر كشيلىردن (يستوفون) كامل
 اولچاب آلورلر يعنى اوزلرى صائوب آلدوقن پودا و كنه لرنى و كروانكه لرنى تمام
 ايتدور ب اولچاتوب آلورلر (وَاِذَا كَانُوا مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ) چان اوزلرى صائار اوچون پودا و كاللى گا
 تولتورسه لر (اَوْزُ نُوْمٍ) ياكه صائار اولوب گرلرنى و مثقال لرنى قورار اولسه لر
 (يُخْشَوْنَ) كم قىلورلر حيله لار برلان بو آيانك براعت استمهالدر شونك اوزرينه كه كيلك
 ووزنك خائنلره ويل چوقوريدر بو آياتنك سبب نزولى اول ايديكه مدينه جماعتلىرى
 آلدوقلارنك كيلنى ووزننى كامل اولچاتوب آلورلر ايردى صائدوقلارنك پودا و كاللى
 و ميزانلرنى حيله ايله كم ايدوب صائارلر ايردى (الْاَيْظَنَ) گمان قىلمازنى (اُولَئِكَ)
 بوكيلك ووزنك خائنلر (انهم) بدرستيكه آنلر (مَبْعُوثُونَ) قبرلرندن قوبماقنى
 بلمازلر (لِيَوْمٍ عَظِيمٍ) اولوغ كونك يعنى قيامت كونك (يَوْمَ) شول كوندر بعث كوني
 (يَوْمَ النَّاسِ) تورر آدميلار قبرلرندن (لِرَبِّ الْعَالَمِينَ) عالم نى تربيه قىلغوجى الله
 تعالى غه حساب بيرر اوچون وجزا كورر اوچون (كَلَّا) غافل بولما نكز حسابدن وجزادن
 كيلك ووزنك خيانت قىلما نكز (اِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ) بدرستيكه بوزوق كشيلىرنك اعمال
 دفترلى (لَفَى سَجِينٍ) سجين ديدكى مقام ده در اول سجين جهنم نك بر چوقوريدر
 بعضيار ير نك آستك بر اورندر ديديار بوايكى تفسير ايكسك خطا در الله تعالى
 سجين نى اوزى بيان ايلاب بيورديكه (وَمَا اَدْرِيكَ) كم بلدردى سنكاى محمد (مَاسْجِينٍ)
 سجين نك سجين ايردكنى بلما سنك سجين اولدر كه (كِتَابٍ) بر دفتر در (مَرْقُومٍ)
 بنك لرنك اعمال لرى يازلمشدر وهم مهرلانمشدر بودفترنك اورنارى نا معلوم
 اورنك در (وَيْلٌ) هلاكك (يَوْمَئِذٍ) بوكوندر (لِلْمُكَنَّبِينَ) بوكوننى يالغانغه
 توقانلره در (الَّذِينَ) آچلاين كشيلىر بوكوننى يالغانغه توتوقچيلار (يَكْنُبُونَ) يالغانغه
 توتديلار (بِیَوْمِ الدِّينِ) حساب وجزا كوننى (وَمَا يَكْنُبُ بِهِ) يالغانغه توتماس وجزا
 كوننى (اَلَا) مگر تونار (كُلُّ مَعْتَدٍ) حد دان تجاوز ظالم و متكبر ابو جهل كبى وليد
 و عتبه و شبيه كيبلىر (اَنۡتُمْ) حد دن تجاوز گناه كار (اِذَا تَتَلَوۡاْ) هر چان او قولسه (عَلَيۡهِ)
 اول وليد كا (اَيۡتۡنَا) بزلرنك آيتمز قيامت كلمكى يابر غيرى اموردن اوچون
 بولغان آيانلر او قولسه (قَالَ) ايتادر اول وليد (اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ) اولكيلردن يازلوب
 فالغان سوزلار در مونكا اعتقاد اولماسدر (كَلَّا) حقاكه موندای وليد كبى خطا

اشلر و غطاسوزلر کرا کمدسر (بَلْ بِلْکُمْ رَا نَ) توت باسقان (عَلَى قُلُوبِهِمْ) اول منکرلر نڭ
 کونکل لری حق ایله باطلنی تصدیق ایله کذبنی تمیز ایلامیانلر در (مَا کَانُوا) شول سببلی
 کونکل لری توت باستی (يَكْسِبُونَ) کسب قیلدیلار آنلر کافرلقدن و تکبرلکدن یعنی
 کافرلقلری غالبلک سببلی کونکل لری توت باسدی (کَلَّا) حقا که کر کما سدر ولید کبی
 اولور غه بلکه کونکل لاری غفلتدن آچب قرآن سوزنی تنکلامانی کرک و آنک ایله حامل
 اولماق کرک (أَنَّهُمْ) بدرستیکه اول کافرلار (عَنْ رَبِّهِمْ) رب تعالی دن (يَوْمَئِذٍ) قیامة کونند
 (لَهُمْ جُجُوبُونَ) پرده لانه شلر در یعنی الله تعالی نڭ دیداری کور مسلر در (ثُمَّ) موندین صونک
 (أَنَّهُمْ) بدرستیکه اول کافرلار (لَصَالُوا) البته کرلر (الْجَحِيمِ) جحیم دید کی تمو غغه (ثُمَّ)
 موندین صونک (يُقَالُ) دیورلر (لَهُمْ) اول کافرلره (هَذَا الَّذِي) اوشبو آچیلاین کوندر
 (کُنْتُمْ) بولدنکنز سزلر (بِهِ) بو کوننی (تَكْذِبُونَ) دنیا ده وقتک آنی یالغانغه توتوب ایردنکز
 (کَلَّا) حقا که قیامت فی یالغانغه توتماقلقنی قویونکنز بلکه آنکا ایمان کلتروب آخرت
 استعدادنک اولونکنز (أَنَّ كِتَابَ الْآبَرَارِ) بدرستیکه اید گولرننک عمل دفترلری (لَفِي)
 عَلَمِينَ) البته علیینک در علیون بر اورننک اسمیدر یقی قات کوکننک اوستونک در
 دیرلر سدره المنتهی فی علیون دیرلر بو ایکی تفسیر ایکسید خطادر (وَمَا أَذْرِيكَ مَا عَلَيُونَ)
 کم بلدوردی سنکای محمد علیون نڭ علیون ایردوکنی بلهاسنک علیون بودر (کِتَابُ)
 بر دفتر در (مَرْقُومٌ) یازلشدر و مهرلنمشدر (يَشْهَدُ) گواه لقی بیرر آنکایا که گواه لانغان
 اید گولرننک اعماللری (الْمَقْرُونِ) الله تعالی نڭ مقرب فرشته لری نه یا که اول مقربلار
 گواه اولغان اورنلاری نامعلوم در (أَنَّ الْآبَرَارِ) بدرستیکه اید گولر (لَفِي نَعِيمٍ) البته تنعمدن
 (عَلَى الْأَرَائِكِ) اوچقوچی تختلر اوستننک (يَنْظُرُونَ) اوجما عمل اولغوچی تماشا لاری قرارلار
 (تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ) ناورسن سن ای محمد اوجما اهلیننک یوزلری (نُصْرَةَ النِّعَمِ) تنعمدن
 اولغان یاقتلوقنی یعنی الله تعالی آنلارننک مرتبه لاری نه کوره بیردکی نورلاری بعضلری
 قویاش کبی و آی کبیدر و بعضلریننک یوزلریننک نوری یولدزلر کبیدر (يَسْقُونَ)
 صوغارلور اول اوجما اهللری اوجما تماشا لری نه باقدقلارنک (مِنْ رَحِيقٍ) شرابدن
 (مَخْتُومٍ) مهرلانگان یعنی پیچا لانگان صاوتلار در (خَتَامُهُ) اول صاوتلارننک آغلاری نه
 باصقان صورغوچلری (مُسْكٍ) یفاردندر الله تعالی بو صاوتلاری شرابلر ایله تولتورب

مهرلاب ازل کوننک تخلیق ایلامشدر هم شول صاوتلارننک مهرلارنی بوزب اچکاج اچنک کی
 شرابلری کیهوماین دغیده مهرلانب تورسه کراک (وَفِ ذَٰلِكَ) اوشبو نعمتلرنی تلایانلر
 (فلیتنا فاس) بس ایتکل کم ای محمد ذوقلانسونلار دنیا ده ایمان کلتورب اخلاصلی عمللر ایلله
 (المثنافسون) ذوقلانغوجیلار بودولته ذوقلانغوجیلارننک علامتی اولدر که ایماننی اخلاص
 ایلله کلتور و بش وقت نمازنی وقتنده ادا قیلور و مالندن زکات چقار و آشفقندن عشرنی
 بیورنی کم الله تعالی بیورغان امرلرنی بجای کلتور و الله تعالی ننک نهی قیلدی نرسه
 لرندن منع لانور (ومزاجه) اضافه عهدیه دریعی اول یوقاریده معهود مهرلی شرابلره
 قاتوشقان ترسه سی (من تسنیم) تسنیم دید کی ترسه در (عینا) بر چشمه در اول تسنیم (یشرب
 بها) اچار اول تسنیم یلغه سندن (المقر بون) الله تعالی گایقین بولش انبیالار و غیر یلر اول
 تسنیم ارماغندن اچمازلر الله تعالی آنلارننک اچا تورغان شرابلارینه تسنیم ننک صونی
 قاتشدرغانلر ابن مسعود ایدی تسنیم بر چشمه در باشی عرشدن چقمشدر پیغمبرلره
 مخصوصدر او جماعه پیغمبرلر ملکنک آغوب یوررده کیر و عرشکا بنار الی ابد آلا بادیورما کی
 شوند اغ در پیغمبرلردن غیر الله تعالی اول تسنیم صونی اچا تورغان صاوتلاریننک شرابلارینه
 قاتوشدورب مهرلاب قویغانلر اللهم ارزقنا مع جمیع اهل ایمان (ان اللّٰهین اجرمو) (وَاذْهَبْ
 بَدْرَسْتِیکَه شونلر این کشیلر کافر اولدیلر مکّه ده و مدینه ده و غیر شهرلر ده (کانوا)
 بولدی اول کافرلر (من اللّٰهین امنوا) آنچلا این ایمان کلتور دکی کشیلردن (یضحکون)
 کولو شور بولدیلر اول کافرلر مؤمنلردن بیله دیوسزلر او جماعه شرابلار اچار سزلر
 و حورلار قوچار سزلر تختلار کالو تور سزلار بزلر تموغل اولور مزلا زنه ار بزلر کاده برار
 قدح شرابنکزدن بیور موسز دیو مسخره ایدب کولو شورلر ایدی (وَاذْهَبْ وَابْهَمْ) چچان اول
 کافرلر مؤمنلره ملاقات اولوب اوتدکارنک (یتغامزون) بر برینه کوزلری ایلله اشارت
 ایدوب مؤمنلردن استخفاف ایتارلر ایدی (وَاذْهَبْ) هر چچان قایتسالار اول کافرلر
 (الی اهلهم) جماعتلاری صاری یعنی اوزلریننک آشاو و اچو مجلسلردن قایتدوقلارننک
 (انقلبوا) قایتالار کافرلر (فکھین) ضرر امسب و ایر امسب و بیورلر یغه تاییانوب مؤمنلردن
 مسخره ایدوب بیله دیوسزلر ده او جماعه بیورلر نکزه تاییانوب ضرر امسب و ایر امسب یورر
 سز دیو (وَاذْهَبْ) هر چچان که کورسه لر اول کافرلر مؤمنلرنی (قالوا) ایتورلر اول

کافرلر (اَنْ هُوَ لَا) بدرستیکه بو محمدیلر (لَضَالُّونَ) البته آرزو نلارد
 و آذرغوچیلار (وَاَرْسَلُوْا) یبارلمادی اولمکه کافرلری و غیره کافرلر (عَلَیْهِمْ) اول
 مؤمنلر اوزرینه (حَافِظِیْنَ) اول مؤمنلره حافظ و صاقلر اوچون تاکه اول کافرلر مؤمنلرنی
 قایتارغه اوزلاریننک مصاحتن چه یعنی کافر ایتلار مسلمانلارنی آزدی و آذر دی
 دیو یعنی آزماقدن و آذرماقدن صاقلایچی آنلار دکلر بلکه الله تعالی در البته الله
 تعالی مؤمنلارنی آزماقدن و آذرماقدن صاقلاندر کافرلرننک مصاحتی اول ایردی
 پو طه تابنماق و خمر اچماق و محمد علیه السلام فی سو کمک ایدی الله تعالی مؤمنلرنی بونلاردن
 صاقلاندر (فَالْیَوْمَ) بس بو کون یعنی قیامت کونی (الَّذِیْنَ اٰمَنُوا) آنچلاین ایمان
 کلتوردکی کمسنه لر (مِنَ الْکُفَّارِ) کافرلاردن (یَضْحَکُوْنَ) کولر لر یعنی تموغ ایله
 اوجماق آراسنداغی پرده لر کوتارلور (عَلَی الْاَرَاثِکَ) اوچقوچی تختلار اوستند
 اولتورب (یَنْظُرُوْنَ) قارارلار کافرلارننک عذاب چکدوکنی (هَلْ ثَوْبَ الْکُفَّارِ) آیا
 جزا بیرلریمو کافرلاره بلی بیرلری (مَا) شونچلاین جزا بیرلری (کَانُوا) بولدی
 آنلار دنیا ده (یَفْعَلُوْنَ) قیلوب ایردیلار اول کافرلر پوطغه طابنماقدن و مؤمنلردن
 مسخره کولماکدن جزالارنی کوردیلر الله تعالی بو آیات ایله سوره فی تمام ایتمه کند
 حسن الاختتام در شوننک اوزارینه بنده لر ننک قیلدی اشلار آخرت کوننک ظاهر
 اولور موافق شرع اوزره اولماقغه و آننک ایله ختم اولماقغه اشعاردر *

❁ سورة الانشقاق مکیة مکیة وهی خمس وعشرون آیات ❁

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(اِذَا) شول زماندر قیامت ننک کلمکی (السَّمَاءِ) کوکلر (انشقت) یارلور بولسه اسرافیل
 علیه السلام ننک صورنده (وَاَذْنَتْ) بویون صونار اول کوکلر (لِرَبِّهَا) رب تعه ننک حکمنه
 (وَحَقَّتْ) حق لاندی اول کوکلر الله تعالی ننک حکمنه انقیاد قیلورغه بو آیاتنه براعت
 استهلالدر فن اهلینه ظاهر در (وَاِذَا) دخی شول زماندر قیامت ننک کلمکی (الْاَرْضِ) یر
 (مَدَتْ) صورلسه یعنی تاغلار فنا اولوب یر یوزی توز اولسه (وَالْقَتِ) صالاسی اولسه
 اول یر یعنی چقار اچی اولسه اول یر (مَا فِیْهَا) اچنک اولغان نرسه لر نی اولوکلارنی
 و خزینه لارنی طشقه چقارسه (وَتَخَلَّتْ) اول یر ننک اچی بوش قالسه یعنی اولوکلر ترلوب

عرصات میدانینه سور ولسه (وَأَذْنَتْ) بویون صونار اول بیر (لَرْبَا) رب تعالی ننگ حکمنه
 (وَحَقَّتْ) تیشلیدر اول بیر کال الله تعالی ننگ امرینه انقیاد ایتار کا اوچ اذاننگ جوابی عنوددر
 لتبعثن ولتحسبن معناسنه دریعی البتہ سزلرنی قبرلر نکرذن قوباروب حساب ایدار من
 دیما کدر (يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ) ای آندایون آدم بالاسی (أَنَّكَ) بدرستیکه وراستیکه سن آدم
 بالاسی (كَادِحٌ) جهد ایتکوچی سن عمل قیلورغه (إِلَى رَبِّكَ) ربنک جل شأنه صاری (كَدْحًا)
 جهد ایتماک عمل قیلماق ایله اید گودان ویاوزدن (فَمَلَأْتَهُ) بس آخر تک اول عمللر کا اوچرار سن
 جزاسنی کورار سن (فَلَمَّا مَنَ أَوْتَى كِتَابَهُ بَيِّنَةً) بس بر من ننگ اعمالینک دفتری بیرلسه
 اونک طرفندن (فَسُوفَ) تیزدر کم (يُحَاسِبُ) حساب ایتلور (حَسَابًا يَسِيرًا) ینکل حساب ایله
 یعنی اول بنده ننگ اعماللرینه مناقشه اولماز بارچه قول لری وفعللرینه الله تعالی رضا
 اولوب مقبول ایدلش لردن اولسه شوننگ اوچون آننگ حسابی سهل اوله (وَيُنْقَلِبُ) ایلانور
 اول یعنی بارر اول (إِلَى أَهْلِهِ) اوزی ننگ اوچماحد اغی اهل صاری (مَسْرُورًا) شادلانغان
 حالده بارور (وَأَمَّا مَن أَوْتَى كِتَابَهُ وَرَأَى ظَهْرَهُ) دخی بر من بیر ولسه اعمال دفترلاری
 آرقاسندن بیرلماکی اولدور آرقاسنی تیشوب صول قولنی چقارورلار اونک قولنی
 بغاولاب دبرندن چقارمش اوله اعمال دفتری صول قولینه بیرلر (فَسُوفَ يَدْعُوا ثُبُورًا)
 بس تیزدر کم اوندار هلا کلیکنی چاغرور واثبور واثبور دیو یعنی هلاکک منکادر دیو
 چاغرر (وَيَصْلَى) کرر اول من (سَعِيرًا) سعیر دیدوکی تموغغه اولیتی تموغنگ بیرسیدر
 (أَنَّهُ) بدرستیکه اول نامه سی آرقاسیدن بیرلکان من التفاتدر مفردذن جمع کا یعنی بدرستیکه
 نامه لری صولدن ویا آرقه دن بیرلکی کیسنه لار (كَانَ) بولب ایدی اول من (فِي أَهْلِهِ
 مَسْرُورًا) دنیا ده اهللری ایله آشاب اچب شهوتلرینه تابع اولوب فرضلارنی اوتکاروب
 یورکوچیلارد (أَنَّهُ) بدرستیکه اول من (ظَنَّ) گمان قیلدی (أَن لَّنْ يَحُورَ) البتہ اولدکن
 صونکره ترلماس لکنی گمان قیلدی شوننگ اوچون تلینه نه گلدی سوزلادی و آل دینه فی
 گلدی آشادی و اچدی احکام شرعیه ایلان تفتیش ایلدی (بَلَى) بلی گمان ایتکاچه
 دکدر بلکه اولگاندن صونک ترلماکدر و حساب بیرمکدر و جزا کورمکدر
 (أَنْ رَّبَّهُ) بدرستی که رب تعالی (كَانَ) بولدی (بِهِ) بو گمان قیلدی نرسه فی (بَصِيرًا)
 کورگوچی وبلغوچیدر و حساب قیلغوچیدر (فَلَا أَقْسَمُ) قسم یاد ایتماسمه

ظاهر در یا که قسم یاد ایتامن (بالشفق) کو کنتک مهر ب طرفند اغی قویاش با طقاندین
صونک پید اولان قزلق ایله یا که قزلق صونکنده اولان آق لقی ایلان (واللیل) دخی کیچ
ایلله قسم یاد ایتامن (وما) دخی شول نرسه ایلله قسم یاد ایتامن (وسق) کیچ اچنده جیلغوچی
نرسه لار بر لان قسم یاد ایتامن یعنی یوقلا غوچی مخلوقات لر بر له قسم یاد ایتامن (والقهر)
دخی آی ایلله قسم یاد ایتامن (اذا تسق) هر چقان تولب تو گر اکلان کان وقتی بر له قسم یاد
ایتامن (لترکین) جواب قسم در البته آطلاندر من سز لرنی (طبقا) قات لا و لار غه
(عن طبق) قاتلا و دان قاتلا و غه یعنی سز لار نی بر حال دن بر حال کا دوندر ر من او غلا نلق دن
یکت لککا یکت لکدین قار یلقغه قار یلقدین اولما ککا اولد کدین صونک تور گوز مککا
تور گوز کاندین صونک او جما غه یا که تموغ غه (فما لهم) بس نی بولدی اول کافر لر
(لایؤمنون) ایمان کلتور ماسلر یعنی هیچ بر مانع یوقدر الایمان کلتور ما کانلاری اوز لر یینک
تکبر لکلار ندن یا که بیک جاهل لکلر ندنر یا که اولوغ لار ندن قور قوب ایمان
کلتور ماسلر در (واذا قرء علیهم القرآن) هر چقان او قولسه اول مکه جماعتلارینه قرآن
(لایسجدون) خضوع واستکانت قیلوب قرآن احکامنه انقیاد قیلوب سجده یه وارمازلار در
بلکه اوز لر یینک پو طلارینه سجده ایدار لار (بل الذین کفروا یکنون) بلکه اول
کافر لر قرآننی یالغانغه توتدیلار (والله اعلم) الله تعالی بلکه وچیدر (بما) شول نرسه نی
بلگوچیدر (یوعون) حیار لار آنلار کونکلارنده ایمان دان و کفر دن (فبشرهم) بس سونچ
بیر کل سن ای محمد اول کافر لار کا (بعذاب الیم) رنجتکوچی قاتی عذاب ایلله (الا) مکر بولماس
عذاب (الذین) آنچلایون کمسنه لار کا (امنوا) ایمان کلتور دیلر آنلار (وعملوا) اشلادیلر
(الصالحات) اید گو عمل لار نی (فلهم) بس بولغوچیدر آنلاره (اجر غیر ممنون) منگو
کیسلماس یال یعنی او جما ح بو آیتده رعایه حسن الاختتامر نته که خفی دکلر

سورة البروج مکیة وهی اثنتان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(والسماء) قسم یاد ایتامن کوک بر له اول کو کنتک صفاتی بودر (ذات البروج) اون ایکی
برج ایاسیدر حمل ثور جوزه سرطان اسد سنبله میزان عقرب قوس جدی دلو
حوت بویولدزلار هر برسی بر یلده سیر ایدب اولکی منزل لرینه فایتر لار قویاش

هم بریل سیر ایلاب اولکی منزله قایتور آی اوتوز کونده یایکرمی توقز کونده سیر
ایدوب اولکی منزله قایتور بواش لر الله تعالی ننگ قدرت لریننگ عجب راک لریدر
یا که معنا بودر قسم یاد ایتمان کواکب سیاره لار برله بروج جمع برج در معناسی کواکب
سیاره ننگ توغدوغی و بایدوغی اور ونلاریدر (والیوم الموعود) دخی قسم یاد ایتمان
وعده لنمش کون ایلان یعنی قیامت کونی برلان (وشاهد) دخی قسم یاد ایتمان گواه برله
یعنی جمعه کونی برله زیرا جمعه کونی قیامت کوننه اوخشار جمعه کون بنده لر ننگ
جمعه نمازینه بار دقلارنده ینه اول کیچه ده یا کوننده غسل قیلغوچی لار ننگ ثوابنه
گواهلر بیرر (ومشهود) دخی حاضر اولنمشلار برلان قسم یاد ایتمان یعنی اول عرفه کونیدر
حاجی لار وفرشته لر عرفه کون عرفات تاغنده حاضر اولغوچی لاردر جواب قسم
مخدوفر یا که جواب قسم در (قتل) لعنت ایتولدی (اصحاب الاخدود) چوقور ایالرینه
روایتدر اصحاب اخدود اوچ کشی لر برینک اسمی انطالوس رومیدر ایکچسی یوسف
اندولوسیدر اوچنچسی بخت النصر قدوسیدر بواوچ کافر اتفاق ایدوب بر چوقر
قاز دیلار اوزونلقی قرق آرشون ایدی یاسیلقی اون ایکی آرشون ایدی بواوچ
پادشاه لار آتش پرست ایدیلار اول زمانده مؤمنلر عیسی روح الله دیننده ایردیلر
﴿القصه﴾ بواوچ پادشاه اتفاق ایدوب خلیقنی ترسا دیننه اوند ایدیلر ترسانی
قبول ایلامیانلری مذکور اوتلی چوقورغه تاشلادیلار وتوراتنی اوتقه یاقدیلار
حتی که اول چوقورغه اون ایکی منک کشینی تاشلادیلار امام کلبی ایدی سکسان
منک کشی ایدی اول اوچ پادشاه چوقورننگ تیکراسنده وزیرلری ایله تخت اوستند
یاندوقی کمسنه لر فی قاراب اولتورلار ایدی ﴿القصه﴾ برکون حضرت عیسی دیننده
اولان بر عابده وزاهده خاتوننی کلتوردیلر زیرا اول خاتون صوفیه لک ایله مشهوره
ایدی اول خاتون ننگ ایچک ایمه تورغان بالاسی بار ایدی آننگ ایله برکا آلوب
پادشاه لار قاتینه کلتوردیلر پادشاه لار ایدیلار یا خاتون ترسا دیننه کرک آتش
پرست اولغل سنکابیت المال دان وظیفه لر بیررمز اگر قبول ایلامسنگ اوشبو اوتلی
چوقوره تاشلارمز دیدیلر ﴿القصه﴾ بو خاتون تردده وتفکرده قالدوقنده
ایچک ایمه تورغان بالاسی ایدی ای آنا ترسا دیننی قبول ایلامه بزنی بو کافر اوتقه

تاشلاسونلار اوتدان بزكاضرر كلماز دیدی ﴿القصه﴾ بو خاتون ترسادیننی قبول
ایلامدی بالاسی ایله چوقوره تاشلا دیلار بو اوچ پادشاه وزیرلری ایله قاراب تورر ایردی لر
کور دیلر خاتون ایله اوغلان توشدو کی اورن گل باقمه سی اولدی گل لری اوسوب
تورور ایردی چوقوردان اوت چقوب قاراب تورغوچی اوچ پادشاه ننگ وزیرلری ایله
قرق منگ عسکر نی اهراق ایلامدی و خندق اهل لری بار چه لاری نجات اولدی لار الله تعالی
آنلار ننگ حالندن بیان ایلاب بیوردی که (النار ذات الوقود) اخدوددن بدل اشتمالدر
معنی بودر لعنت قیلندی چوقور ایالری نه که اول چوقور ننگ اچنده اوت یالقونلار نوب
یانار ایردی (اذ) شول وقتده (هم) اول اصحاب اخدود یعنی اوچ پادشاه وزیرلری ایله
وهم قرق منگ عسکر ی ایله (علیها) اول اوتلی چوقور ننگ اطرفندان (فعود) اولتورغوچی لر
ایردی مؤمنلر اوتقه یاندا و قنی قاراب اولتورلار ایردی تختلر اوستنده (وهم)
اول اصحاب اخدود (علی ما) شول نرسه نی (یفعلون) قیلدی لار آنلار اهل ایمان نی اوتقه
صالوب تعذیب ایلامدو کله رینه (بالهؤمینن) مؤمن لر کا (شهود) حاضر لدر یا که قیامت
کوننده تعذیب ایتدو کله رینه کندولری گواه لاردر (وما نقموا) اوچ آلهادی (منهم)
اول اصحاب اخدوددن (الا) مکر اوچ آلدی یا که معنابودر عیب تابمادی اول اصحاب
اخدود مؤمنلردن مکر تابدی لار (ان یؤمنوا بالله) الله تعالی کا ایمان کلتور مکنی تابدی لار
اول الله تعالی ننگ صفاتی بودر که (الغزیز) حکمنده غالب (الحمید) اوکولمشدر یا که
اوچ آلدی آنلار دان حکمنده غالب اولغوچی الله تعالی اوز اوتلاری اوزلرینی هلاک
ایلامک لکی ایله (الذی) آنچلاین الله تعالی در که (له) اول الله تعالی غه مخصوصدر (ملک
السموات والارض) کوکده کی ویرده کی ملکر (والله) اول الله تعالی (علی کل شیء) هر
نرسه لر اوزرینه (شهید) حاضر در هم بلگوچیدر و کورگوچیدر (ان الذین) بدرستیکه
آنچلاین چوقور ایالری (فتنوا) فتنه لاندی لار (الْمُؤْمِنِينَ) مؤمن ایرانلری (وَالْمُؤْمِنَاتِ)
دخی ایمان کلتور دوکی خاتونلار فی فتنه لاندی لر (ثم) بو اوت ایله فتنه لندر دکلر ی ننگ
بعدنده (لم یتوبوا) توبه قیلما دیلار اول اصحاب اخدود یعنی حضرت عیسی علیه السلام غه
ایمان کلتور مادی لار (فلهم) بس بولغوچیدر اول اصحاب اخدود کا (عذاب جهنم) تموغ ننگ
عذاب (ولهم) دخی بولغوچیدر اول اصحاب اخدوده (عذاب الحریق) یاندرغوچی

عذاب یعنی اوز اوتلاری اوزلرینی یاندوروب هلاک ایلادی (ان الذین) بدرستی که
 آنچلاین کشی لر (امنوا) ایمان کلتور دیلر اوزلری ننگ پیغمبرلرینه (وعملوا) اشلادیلر
 (الصالحات) ایندگو عمل لرینی (لهم) بولغوچیدر آنلاره (جنات) اوجماح یورتند باقچه لار
 (تجری) آغار (من تحتها) اول باقچه لار ننگ آستند ان یعنی اچندن (الانهار) یلغه لار بالدان
 وخمردن (ذلك) اوشبواش یعنی ایمان کلتور وب اوجماغه کرمک (الفوز الکبیر) اولوغ
 قول اوستون لکدر (ان بطش ربک) بدرستی که ای حمد الله تعالی ننگ قهر ایله توتماق
 (لشدید) البته قاتیغ در (انه) بدرستی که اول الله تعالی (هو) اول الله تعالی (یبی) ابتدا ده
 یار اتقوچیدر (ويعید) آخرت ده ترگوز گوچیدر (وهو) اول الله تعالی (الغفور) بندلر ننگ
 گناه لارنی عفو ایلاب یارلقاغوچی در (الودود) طاعت وایمان اهلنی دوست توتقوچیدر
 (ذوالعرش المجید) اولوغ و بلند عرش ایاسیدر (فعال لما یرید) کاملک ایله قیلغوچیدر
 اوزی تلاکان اشلرینی (هل ایتیک) ایلاکلی دکلمی سنکای محمد بلی کلدی (حدیث
 الجنود فرعون) فرعون قومی ننگ سوزلری نیل دریاسنده غرق اولماق حال لری
 (وثمود) صالح پیغمبر قومی ننگ خبرلری پیغمبرلرینه ایمان کلتور مادیلر عاقبتلری
 نچوک اولدق ننگ بیان لری ذکر اولندی (بل الذین کفروا) بلکه آنچلاین مکه قومی
 کافر اولدیلار الله تعالی کا والله تعالی ننگ رسولینه (فی تکذیب) یالغانغه نوتماق ثابتلر در
 اوتکان امتلر دن عبرت لر آلماسلار در (والله) اول الله تعالی (من ورائهم حیط) آنلار ننگ
 آرتلارندان چولغاغوچی در یعنی جمیع احوال لرینی بلگوچی در هیچ برسی قاقماق برله
 قورتولماس لر (بل هو) کافر لر گمانی ایله دکدر گمان قیلدیلار بوقرآن شعر در یافال
 نامه در دیوبل کم اول محمد ایندر لمش کتاب (قرآن) قرآن در (مجید) اولوغدر وشریفدر
 وکثیر الخیر در (فی لوح محفوظ) لوح محفوظ دان اینمشدر و عبد الله ابن عباس ایدیکه
 لوح المحفوظ ننگ باشنده یازلمشدر بیله دیولا اله الا الله وحده و دینه الاسلام و محمد عبده
 ورسوله من امن بالله وصدق وعده واتبع رسله ادخله الجنة روایتدر لوح المحفوظ بر
 عالم در صورتی طاقته کبیدر آق مردن در اوز ونلغی یردن کوك کادیکن در یاسیلقی
 مشرق دن مغربه دیکن در تیکره لری جواهر لر ایله مرصع در آننگ بو قچاسی واردر قزل
 یاقوت دان آنی یازغان قلم باردر نوردان باشی عرش کاتیکمشدر اول قلمنی توتقوچی

بر فرشته در اسمی طریوندر قلم بوزمانده یازماید روح آچوق تورادر قلم اول لوحه
 اوچ یول یازو یازمشدر اولکسی یولنی علم الله دیرلر اول یولد اغی علم لکنی الله
 تعالی دن غیرى لر بلماس لردر ایکنجی یولنی علم کرو بیین دیرلر اول یولد اغی
 علم لکنی الله تعالی ننگ مقرب فرشته لری بلور ملائکه ننگ عامه لری بلمازلر اوچونجی
 یولنی علم ملائکه دیرلر آند اغی علم لکنی بارچه فرشته لری بلورلر بوقرآن سطر الاولدن
 نزول اولنوب جبرائیله اوقدی جبرائیل علیه السلام کرک صابین محمد علیه السلام غه اوقدی
 تفسیر نوغرایسل بیلهمد کوردر الله تعالی ننگ فی لوح محفوظ دیو سوره فی تمام ایتما کی حسن
 الاختتام در شوننگ اوزرینه که لوح المحفوظ فانی اولماغان کبی بوقرآن ننگ حکملری هم
 فانی اولمازدر

سورة الطارق وهی سبع عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(وَالسَّمَاءِ) کوک ایله قسم یاد ایتامن (وَالطَّارِقِ) دخی کیچه لرده ظاهر اولغوجی یولدوزلار
 ایله قسم یاد ایتامن (وَمَا أَدْرِكَ) کم بلردی سنکای محمد (مَا الطَّارِقِ) طارق ننگ طارق
 ایردوکنی بلماسنک طارق بودر (النَّجْمِ الثَّاقِبِ) کیچه لرده روشن اولغوجی یولدوزلاردر
 یا که زخل یولدوزیدر یا که چولپان یولدوزیدر (أَن كَلَّ نَفْسٍ) جواب قسم در بولغوجیدر
 هر بر آدم غه (لَهَا عَلَيْهَا) هر بر آدم اوچون (حَافِظٌ) صافلاغوجی فرشته لری باردر اول صاقچی
 فرشته لرننگ عدنده اختلاف واردر بعضی لر دورت دیرلر وبعضی لر سکز دیرلر
 وبعضی لر آلتمش دیرلر (فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ) بس ایتکل کم قاراسون آدم بالاسی اوزینه
 (مِمَّ خُلِقَ) فی نرسه دن یار اتلدی الله تعالی اوزی بیان ایلاب بیوردی که (خُلِقَ) یار اتلدی
 اول انسان (مِنْ مَّاءٍ ذَاقٍ) آطلوب خاتون لارننگ رحمنه قویولغان منی صووندن (يُخْرِجُ)
 چقار اول منی صوی (مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ) ایرانلرننگ آقاسندن (وَالْثَّرَائِبِ) خاتونلارننگ
 کوکراکی آراسندن (أَنَّهُ) بدرستیکه اول الله تعالی (عَلَى رَجَعِهِ) اول انساننی اولکاندین
 صونک قایتار غه یعنی ترگوزرکا (لِقَادَرٍ) البته بلاشک قادردر (يَوْمَ) شول کون قایتار
 یعنی ترگوزر (تُبْلَى) ظاهر اولور و آشکاره اولور (السَّرائِرِ) یا شرون سرلر (فَمَالَهُ) بس
 بولماس اول انسان غه (مِنْ قُوَّةٍ) هیچ بر کوچ تا که الله تعالی ننگ عذابنی اوزندن دفع
 ایتارکا (وَلَا نَاصِرَ) دخی نصرت ویاردم بیرگوجی اولماسدر (وَالسَّمَاءِ) کوکلر ایله قسم

یاد ایتامن اول کوکرنک صفاتی بودر کم (ذات الرج) بولوت لار ایله یغور ایاسیدر
(والارض) دخی یر ایله قسم یاد ایتامن اول یرنک صفاتی بودر کم (ذات الصدع) اولنلار
وچشمه لار ایاسیدر (انه) جواب قسم در یعنی بدرستیکه اول قرآن (لقول فصل) حق ایله
باطل فی آیور تورغان سوزدر (وما هو) ایماسدر اول قرآن (بالهزل) اویون و باطل
وفایده سز سوز (انهم) بدرستیکه اول کافر لار (یکیدون کیدا) حیلله قیللا لار حیلله قیلماق
سنی اولتورر کا و قرآن حکم لرنی سونددر کا (واکید کیدا) دخی منده حیلله ایتامن حیلله
ایتمک ایله آنلار حیلله سی غالب اولور مو یا بنم حیلله م غالب اولور مو قاراساق بنم حیلله م
غالب در زیر ا دنیا ده آنلار کبی کوپ کوپ جماعتلارنی هلاک ایلا دم دیملکر (فمهل
الکافرین) بس مهلت بیرکل کافر لره (امهلهم) مهلت بیرکل آنلاره (رویدا) آرزمان
یعنی اختیار بیرکل آرزمان یعنی دنیاننک اولندن آخرینه دیکن آرزماندر بو آرزمان
اچنده اول کافر لره مهلت بیرکل تلاسالر ایمان کلتور سونلر تلاماسالر کلتور ماسونلر
بو آیات آیات سیف ایله منسوخدر (الله تعالی ننگ آیات منسوخ ایله سوره فی تمام
ایتمکی اشعاردر شوننک اوچون حسن الاختتام در *

﴿سورة الاعلى وهى تسع عشر مكية آیات﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(سبح) تسبیح ایتکل ای حمد یعنی سبحان الله دیکل (اسم ربك) سبحان الله دیماک ربك ننگ
اسمی در (الاعلى) بلند اولغوچیدر زیر سبحان الله ننگ معناسی کلمه تعجب در معنا
بودر که پاك لكل وتنزیه ایلاکل بلند ومنزه الله تعالی ننگ اسمنی اعلى وصف ایله ایلامک
ایله بو آیانده براعت استهللدر خدای الله تعالی اوصاف مخلوقاتدن منزه ایردوکنه
(الذى) آنچلاین الله تعالی منزه در (خلق) یراتدی اشیالارنی (فسوى) بس تمام قیلدی
هر اشیالارنی اوزلریننک حدلرچه یعنی توانی توا قیلدی وصغرنی صغر قیلدی
یارتسی صغر اولوب یارتسنی توا قیلمادی (والذى) دخی آنچلاین الله تعالی در (قدر)
اندازه قیلدی جمیع اشیالاری (فهى) بس کوندردی جمیع مخلوقاتنی اوزلریننک
مطلوب لرینه یورر کا قوت ویردی حتی که بال قورتنی کوندردی صحرالرده بال جیوب
اوز اومارطه سینه فایتماغه قرمسقه لارنی صحراده یوروب اویالالرینه قایتورغه کوندردی

قیاس ایله بولاردن غیر یلری الله تعالیٰ ننگ کوندرد کنی کور رسن دیمکدر (واللی)
 دخی آنچلاین الله تعالیٰ در (أخرج) چقاردی یر یوزندن (المرعی) حیوانلر اوتلای
 تورغان اولانلر نی (فجعلہ) بس قیلدی الله تعالیٰ اولانلر نی (غشاء) فاودان چابوب کیبدر
 سزلر اول کیپکان اولاننی (أحوی) جیار سن تاقش کونلر ده حیوانلر نکزنی اوتلاتور
 اوچون (سنقرئک) تیز در کم او قور من سنکای محمد قر آننی جبرائیل واسطه سی ایله
 (فلاتنسی) بس اونتماس سن ای محمد (الآ) مکر اونو تور سن (ما شاء الله) الله تعالیٰ تلکان
 آیانلر نی یعنی الله تعالیٰ تلکان آیانلر منسوخ اولور منسوخ اولسه عمل لری متروک اولغاندن
 بر نوع اولدی (أنه) بدرستی که الله تعالیٰ (يعلم الجهر وما يخفي) بلگو چیدر اول الله تعالیٰ
 آشکاره لری ویاشرونلر نی (ونیسرک) آسان قیلور من سنکای محمد (للیسری) آسان
 یول لری فی قابویول آغر اولسه سنکای منسوخ ایدارم سهل یولنی سنکاروزی ایدارم
 (فدکر) بس او کوت ونصیحت بیر کل ای محمد امتنکا (ان نفعنا الذکر) کرک فایده
 آلسون آنلر سننگ او کوتنکدن یا که آلماسونلر (سینکر) تیز در کم او کوت آلور اول
 قر آندن (من بخشی) الله تعالیٰ دن قورقغانلر (ویجنبها) بر طرف اولور لر اول قر آننگ
 او کوتندن ونصیحتندن (الاشقی) یاوزلار (اللی) آنداین کافر لر (یصلی)
 کرور لر آنلر (النار الکبری) اولوغ اوتقه یعنی شوخچلاین اوتدر که دنیا اوتندن آننگ
 اسیلکی یتمش مرتبه زیاده اولور (ثم) اولوغ اوتقه کر دکلرندن سنکره (لایموت فیها)
 اولماسلر در اول اولوغ اوتده قوتولور ایردی (ولایحیی) دخی تر کده اولماسلر در نته که
 مر یض کمسنه فی ایتد وکلری کبی تر کده دکلر اولوکن دکلر دیما کلری کبی (قد افاح)
 تحقیق قوتولدی نار کبریدن (من تزکی) هر کم عملنی ریا وعجبندن وسائر مفسدات
 اعمالدن پاک قیلدی (و ذکر اسم ربه) دخی قوتولدی شوخچلاین من ایتدی الله اکبر
 دیب (فصلی) بس نماز قیلدی یا که معنا بودر تحقیق قوتلدی نار کبریدن فطر
 صدقه سنی بیروب مونیدن صونک عید نمازنی اوقدی (بل تؤثرون الحیوة الدنیا)
 بلکم اختیار ایلا دونکز دنیا تر کلکنی یعنی منافع دنیا بر له مشغول اولوب فرایض لری وقتندن
 اوتکار رسز (والآخرة) حال آنکه آخرت اعمال لری اشلامک (خیر) ایندگور اکدر
 (وابقی) دخی قالغو چیدر عامل ننگ اوزی بر له ابد الابد دنیا اشلری فانی اولغو چیدر

ساعت بساعت (ان هذا الفی الصّحف الاولی) بدرستی که بوسوره ده ایتلکان او گو تلو و وعده
و وعید لر و توحید دلائل لری اولکی پیغمبر لر کتابلر نذ وار ایردی (صحف ابراهیم) ابراهیم
عه مغه اینان زند کتابلر وار ایدی (وموسی) دخی موسی علیه السلامغه اینان توریت کتابلر
وار ایدی الله تعالی بوا یکی کتاب ایله سوره فی تمام ایتما کند حسن الاختتام در هر کمه مخفی
دکدر ﴿سورة الغاشية مكية وهي ست وعشرون آية﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(هَلْ أَتَيْكَ) ایا کلمدی موسنکای محمد بلی کلدی (حدیث الغاشية) احوال و قورقو
و شد اید لر ی ایله غلا یقنی قابلاغو چی کوننک خبری یعنی قیامت کونی ننگ خبری
مونده بر اعت استهلال لر قیامت وجودینه (وجوه) یوزلار (یومئذ) بوقیامت کوننده
(غاشية) توبان و غور لر در (عاملة) عمل قیلغو چیلر انواع عذاب ایله (ناصية) مشقت
چیگو چیلر در یعنی زبانیلار آنلار فی ته و غننگ تاغلارینه یوز توبان صالوب مندور لر بر
مندوب بر توشروب انواع عذاب ایله مشقت چکدر گوچیلار در بعث (تصلی) کرگوز لر
آنلار فی (نار اهامية) اسی اوتقه کرتوب قاتیغ لقلار تارتور (تسقى) صوغارلور آنلر فی (من
عین) شوند ایون چشمه لر در (انیة) اسینک نهایتنه یتکان (لیس لهم) ایماسر آنلار ننگ
(طعام) طعام لر ی ییارکا (الا) مگر ایرور اول طعام (من ضریع) قاتی سانچکلی تیکانکن
یعنی اوتدان اولغان تیکانکدر آنلار ننگ طعام لر ی ضریع بر اولانننگ اسمیدر تیکانککا
او غشاشلی صانچکلی اولور صبور دان آچیغ راقدر اولاکسه دن صاصیغ راقدر اوتدان
اسیرا کدر (لایسمن) سمر تماسدر اول ضریع یعنی آشاغو چیلار فی (ولا یغنی من جوع) دخی
فایده بیرماسدر آچلقغه یعنی تویدر ماسدر (وجوه) دخی یوزلار (یومئذ) قیامت کوننده
(ناعمة) یدوکی نعمتلر ی ننگ اثری یوزلرینه چقمشدر آقلق برله قزللق (لسعیها)
اوزینک دنیا ده کسب ایتکان اعمالندان اجر تابوب (راضية) راضی اولغان حالده (فی جنه
عالية) بیک توباده اولغان باقچه لار ده یعنی باقچه لار ننگ توباده اولماقی غوبر اقدر تاخوجه یه
بیوک توبه دن قاراب تماشا لار فی کوررکا (لا تسمع) اشتماس سن ای محمد (فیها) اول او جهاح
اهلندن (لاغية) باطل و لغو سوزلار فی (فیها) باردر اول باقچه لر ده یعنی او جهاح لر ده
(سرر مرفوعة) بلند اورند قلمر یعنی اول مرتبه ده توبان بولور قچان که خواهه سی

كلوب اولتور سه بلند اولور حتی کة یوز یللق یولغاچه کوتار لور آندن توشوب کچراک
 بر اورندق اولور (واکواب موضوعة) دخی بولغو چیدر اول باقچه لارده قویولغان تو تقاسز
 کاسه لار (ونمارق) دخی بولغو چیدر اول باقچه لارده یاستوقلار و کوپچکار (مصفوفة) صاف
 صاف تزیلوب قویلغان بعضیلر یینک طشلاری یاشل و بعضیلر یینک صاریغ و بعضیلر یینک
 زینتار (وزراب) و دخی کیزلر و پلاسار باردر (مبثوثة) یا یامش و توشالمش (افلا ینظرون
 الی الابل) ایا قارامسلار می توه لر صاری (کیف خلقت) نتاک یار اتلدی آدمیلار اوستنه
 مند کی وقتده چو کادر کچراک اولادر آدم یورمک مقصد ایتسه توروب تاو کبی بیوک اوله در
 کندلک او جه اداغی اورنوب قیلارده اوشنداق اولتور دو قده کچراک اولور خواجه کلوب
 اولتور سه نه قدر بیو کلکتی تلار شول قدر بلند اولغو چیدر (والی السماء) دخی کوکا
 قاراماسلار مو (کیف رفعت) نتاک کوتار لکان تراک سز (والی الجبال) دخی قاراماسلار مو
 طاولارغه (کیف نصبت) نتاک تکلدی آنلر صفی صف اولوب (والی الارض) یرگا قاراماسلار مو
 (کیف سطحت) نتاک توشالکان سند سز (فدکر) بس او گوت بیر کل ای محمد قومنکا
 قرآن برله (انما انت) ای محمد مگر ایررسن (مدکر) او گوت بیر گوچی (لست) ایماس
 سن ای محمد (علیهم) اول کافر لر اوزارینه (بمصیطر) مسلط و مؤکل ایرمس سن
 تابی اختیار آنلر فی کوندر رکابو آیت آیه سیف ایلهم منسوخدر (الا) مکر لکن (من تولی)
 بر من سندن ای محمد یوز چور سه دعوتنکنی قبول ایتماسه (وکفر) کافر اولسه
 الله تعالی گاوهم سنگا (فیعذب به الله) بس الله تعالی عذاب ایتار اول کافر فی (العذاب الاکبر)
 اولوغ عذاب برله یعنی دنیا عذابی ایلهم وهم آخرت عذاب ایلهم (ان الینا) بدرستیکه
 بزلر صاریدر (ایابهم) اول قول لر ننگ قایتماقلری یعنی اولد و کلری صوگنده (ثم) بس
 اولوب برکا فایتد و قلر ندین صونکره (ان علینا) بدرستیکه بزلره تیشلیدر (حسابهم)
 آنلر فی محاسبه ایلامک یعنی آنلار ننگ اعمال لر فی تیکشورمک تیکشور دکن صونکره
 آنلاره جزا بیرمک حساب لفظی ایلهم سورهنی تمام ایلامکی رعایه حسن الاختتام در

﴿ سورة الفجر مکیة وهی ثلاثون آیه ﴾

بسم الله الرحمن الرحیم

(والفجر) تانک برله قسم یاد ایتامن یا که ایرته نماز برله قسم یاد ایتامن یا که ذی الحجة

آی ننگ اونچی کوننگ تانگی بر قسم یاد ایتامن (ولیل عشر) دخی آی ننگ اونچی
 کیچه سی ایله قسم یاد ایتامن ذی الحجّه ننگ اونچی کیچه سیدر یا که رمضان آی ننگ
 آخری اون ننگ کیچه سیدر (والشفع) دخی یب برله قسم یاد ایتامن یعنی سعادت و شقاوة
 یا که کیچه و کوندز ایله قسم یاد ایتامن یا که کوک ویر ایله یا که قوری پرودر یا ایله یا که
 آی و قویاش ایله یا که آدم و پری ایله قسم یاد ایتامن دیماکدر (والوتر) دخی طاق ایله
 قسم یاد ایتامن امام قتاده دن صورتی لار وتر بو اورنده نه در دیو جو اینده ایدی که
 وتر بو اورنده الله تعالی ننگ منشد صفاتلارندن در یعنی قسم یاد ایتامن الله تعالی ننگ
 عزتی و قدرتی ایله و قوتی ایله و علمی ایله و حیاتی ایله (واللیل) دخی کیچه ایله قسم یاد
 ایتامن (اذا یسر) شول زمان که اول کیچه اونار یا که حاجی لار منز دلفه ده اولدوغی
 کیچه برله قسم یاد ایتامن دیماکدر جواب قسم مندفدر (هل فی ذلک) ایبار مو مذکور
 قسم لری کبی (قسم) راست قسم (لندی حجر) عقل ایالری قاشونده بلی یوقدر (الم تر)
 ایاکور ماس می سن ای محمد کتب سماویه لرده مسطور در (کیف فعل) نته که قیلدی
 (ربک) رب ننگ جلشأنه ای محمد (بعاد) عادی لار ننگ هلاک اولماقنی (ارم) ارم دیدکی
 باقچه ننگ صاحبی ایدی اول عاد بن شد ادهم بارچه رنج مسکونه پادشاه ایدی باقچه صفاتی
 بودر (ذات العماد) تراکلار ایاسی ایدی اول باقچه یعنی کوب عمارت لری و ایولر و تماشا
 کاه لر اول باقچه ده وار ایدی الله تعالی آنی جبرائیل علیه السلام صیحه سی ایله هلاک ایتدوردی
 هود علیه السلام غا قارشو کلکان لری اوچون یا که یل ایله هلاک ایلادی عاد پادشاه
 اول باقچه نی سکز یوز یل بنا ایتدوردی آخرنده نایده لنمادی یل ایله هلاک ایلدی
 (التي) آنچیلاین باقچه ایدی یا که آنچیلاین قوم لر (لم یخلق) یراتلمادی (مثلا)
 باغ ارم دیک یا که عادی لار دیک (فی البلاد) شهر لرده عادی لر ننگ بوی لاری
 یت یوز آرشون ایردی اول عاد پاه شاننگ عمری توقز یوز ایللی یل اولدی تنکری لیک
 دعواسنی قیلدی باقچه بنا قیلدردی سکز یوز یل متصل بنا ایتدردی تمام اولدی
 آدن ارم قویدی لر ارم دیماک یونان لغتنده اوجماح دیمکدر اول باقچه اوخشاشلی
 دنیا ده بر پادشاه قیلدره آلماس در اول باقچه عدنان پیماننده ایردی یعنی بیت
 المقدس ایله شام آراسنده ایردی اول باقچه تمام اولغاچ پادشاه قرق منک ایرانلردن

وسکسان منک خاتون و قزلار دن اول باقچه یه کو چوب کندی لر آلا آر اسنه هو دعلیه السلام
 بار ایردی هو دعلیه السلام ایدی یاعاد بنکا ایمان کلتور باقچه نکده دخی آلتی یوزیل
 ترورسن الله تعالی یه عبادۀ قیلورسن دیدی عاد قبول ایلامدی آخر فلسطین یرندن
 کو چوب کندی اول باقچه یه بر کون لك یتار کایول قالدی الله تعالی هلاک ایلامدی (وئمود)
 دخی صالح علیه السلام قومنی کورمز لر می نه قیلدی (الذین) آندایون ئمود قومنی
 (جَابُوا الصَّخْرَ) شوندا ع کشیلر ایدی کم کیسدی لار طاشنی (بالواد) وادی القری ده
 ناش دان یتی یوز پوطا لار بنا قیلدیلر تاکه صالح علیه السلام دن آیرلوب کو چار او چون
 اول یرده هم باغ لر بنا قیلدیلر صالح علیه السلام ننک تواسنی اولتر دیلر جبرائیل علیه
 السلام ننک صیحه سی ایله هلاک اولدیلر وادی القری داغی یورتلرینه کوچه آلمدیلر
 اول هم هلاک اولدی (و فرعون) دخی فرعوننی کورمس لر می اول فرعوننک صفاتی
 بودر کم (ذی الاوتاد) قداقلر ایاسیدر روا یتدر فرعون ننک بر خزینه داری وار ایدی
 حر بیل اسملی مسلمان ایردی موسی علیه السلام غه ایمان کلتور مش ایردی فرعون دن
 یاشرون نماز او قر ایردی بو حر بیل ننک خاتونی فرعون خاتونی آسیه ننک باش تراچیسی
 ایردی اول خاتون موسی علیه السلام غه ایمان کلتور مش ایردی حر بیل خاتونی فرعون
 خاتونی آسیه گا ایتدی موسی علیه السلام غه ایمان کلتور دکنی آسیه ایدی ای خاتون بن
 موسی علیه السلام غه ایمان کلتور دکه اون یلدر دیدی ﴿القصه﴾ بو ایکی خاتون موسی
 علیه السلام شریعتجه نماز او قور لر ایردی بر کون فرعون ننک قراولچی لری بو ایکی
 خاتون ننک نماز او قداق لر فی کوروب فرعون گا ایدیلر فرعون آچیغ ایله خاتون فی
 چاقروب سن کم گاسجده قیلورسن دیدی جواب بیرمادی تکبیر تحریمه سنی بوزمادی
 ﴿القصه﴾ فرعون آچیغندن سکز قداق کلتوردی بو ایکی خاتون ننک قول لارینه
 و آیاق لرینه قداقلر قاقدی تحریمه لر ن بوزمادی لر الله تعالی بو ایکی خاتونه او جمانی
 کشف ایتدی آننک ذوقندن بو ایکی خاتون قداق لر زحمتنی تویمازلر ایردی الله تعالی یه
 بو ایکی خاتون مناجات ایلدیلر یارب بزم جانمیزی آلغل اول مقامه وارور ایردک دیدیلر
 الله تعالی آنلار ننک جاننی آلدی فرشته لر کلوب کو تارب آلوب او جمانه قویدیلر
 همیشه تنلری او جمانده در تفسیر ابن عباسده مسطوردر (الذین) آنداین قوملر ایدی
 عادیلر وئمودیلر و فرعونیلر (طغوا) آزغونلردر و آذرغوچیلردر آنلار (فی البلاد)

شهر لرده (فَكَثُرُوا) بس كوب قیلدیلار و كوب قیلدیلار (فیها) اول شهر لرده (الفساد)
 بوزوق عمل لرنی مالا یحصى ولا یعددر (فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ) بس قویدی الله تعالی اول
 عادیلر و ثمودیلره و فرعونیلره (سَوَّطَ عَذَابَ) عذاب قاقچیسینی یعنی عادیلر نی یل
 ایله هلاک ایلدی و ثمودیلر نی جبرائیل علیه السلام صیحه سی ایله هلاک ایلدی و فرعونیلر نی
 نیل دریاسی ایله هلاک ایلادی (ان ربك) بدرستیکه ربك جل شأنه ای محمد (لبالمرصاد)
 البته کوز تو توقوچیدر بیدلر ننگ آقوالینه و افعالینه یعنی الله تعالی بیدلر ننگ قولا و فعلا
 اولدق اشلر نی بلگوچیدر کورگوچیدر هیچ نرسه لر آندان یا شر ن دکلدر (فاما الانسان)
 بس اما بر آدم بالاسی (اذا ما ابتلیه ربه) قایوزمان بلالندرسه آدم بالاسنی تنکری تعالی
 (فاکرمه) بس حرمتلاسه اول آدم بالاسنی مال کو بیلکی برلان و بالالار کو بیلکی برلن (ونعمه)
 دخی نعمه تلندرسه (فیقول) بس ایتور اول آدم بالاسی (رب اکرم من) بنم تنکرم حرمتلدی
 خلق آراسند مکر و معزز قیلدی دیو (واما اذا ما ابتلیه) دخی قایوزمان بر آدم بالاسنی
 بلالندرسه رب تعالی (فقیر علیه) بس تار قیلسه اول آدم بالاسنی ننگ (رزقه) رزقنی یعنی
 فقیر اولسه (فیقول) بس ایتور اول آدم بالاسی (رب اهانن) تنکریم بنی غور قیلدی خلق
 آراسند غور و ذلیل اولدم دیر (کلا) حقا که بوسوزدن منع لانکز عزت و حرمت الله تعالی
 قاشوند مال برله دکلدر اهانن فقیرلک برله دکلدر بلکه الله تعالی قاشوند عزت و حرمت
 ایمان و اعمال صالحه برلان در اکر چه ظاهرده اول کشی فقیرده اولسون ذلت و اهانت
 الله تعالی قاشوند کافرلکدر اگر چه ظاهرده بایده اولسون (بل) بلیکم الله تعالی قاشونده
 غور و ذلیل شول بایدر (لا تکرمون الیتیم) حرمت ایلامس سز او کسز لرنی بوننگ تحتنه
 داخلدر خاتونلار (ولا تحاضون) دخی شول بایلاردر که الله تعالی قاشونده غور و ذلیل
 رغبت لاندنر مسدر غیر یلار نی وهم اوزلری رغبت لاندنر (علی طعام المسکین)
 مسکینلره و فقیرلره طعام بیرمکا (وتاکلون التراث) آشارسز لر میراث مالنی (اکالها)
 حلالنی و حرامنی تیکشور ماینچه (وتحبون المال) سوارسز لر مالنی (حبا جمعا) کوب
 کوب سومک ایله مال طلبی ایله مشغول اولوب اوقات خمسه لرنی وقتندن اوتکار و رسز
 و علوم دین استهاکدن فالورسز (کلا) حقا که کر کمز مونداغ اولماق بو صفاتده اولمانکز
 (اذا دکت الارض) چان یرلر کوتار لوب اولسه و پاره لانبوب تتر اگوچی اولسه تترامک ایله

(دگادگا) پاره لانا ق پاره لانس (وجاء ربك) ای محمد کسه تنکر نكنك چل شانه عذاب امری
 (والملك) دخی فرشته لركسه (صفا صفا) صف اولوب (وجیبی) وکتور لسه (يومئذ)
 بو قیامت کوننك (بجهنم) جهنم تموغنی ر وایتدر الله تعالی تموغنی بریلان صورتنك ایلار اول
 جهنم نك یتیمش منك تز گنی اولور هر بر تز گننك یتیمش منك فرشته اولور و هم دخی اوزی
 صوت هائل ایله چاغر ر هل من مزید دیو (يومئذ) بو کونك یعنی جهنم کلتورلد و کی کونك
 (یتذکر الانسان) او کوت آلور آدم بالاسی (وانی له الذکری) نی فایده بیرور اول آدم
 بالاسینه او گوت آلماقدان او گوت آلماق اوزنی دنیا ده وقتنك ایدی حقنی قبول ایلامادیلر
 ایمان کلتور مادیلر الله تعالی نك فرضلرنی قویدیلار و دنیانی سودیلر و آخرت نی
 اونوتدیلار (يقول) ایتور آدم بالاسی (یالینتی) کاشکی من (قدمت) کلتور ساچی ایندگو
 عمل لرنی (لحیوتی) اوز منك حیات وقتنك یعنی ترك وقتنك ایمان کلتور ب اعمال صالحه لر
 اشلا ساچی تارك الصلوة و تارك الصوم ایتور تا که ترك وقتنك نماز لار منی و روزه لار منی
 قضا ایلا ساچی تا که آنلار او چون ترك وقتنك فدییه واسقاط چقار ساچی دیو او کونلر لار اما
 بو کونك او کنا نك اصل فایده سی یوقدر تفسیر ابن عباس ده بیله مذکوردر (فیومئذ)
 بس بو کونك یعنی قیامت کوننك (لا یعذب) عذاب ایتلماسدر (عذابیه) موتنك
 عذاب کبی (احد) هیچ برا گونی یعنی قیامت کوننك الله تعالی فاتیمع عذاب ایلار شول کشینی
 کم ترك وقتنك ایمان کلتور مکان ایمان کلتور ب نماز لارنی و روزه لارنی قضا قیلماغانلار
 یا آنلر او چون فدییه بیرما کانلر کبی لرنك عذاب کبی عذاب یوقدور هیچ برا گوده
 دیما کدر (ولا یوثق) دخی زنجیر لانس در (وثاقه) ترککنده ایمان کلتور مکانلر نك
 و ترك لکنده اعمال صالحه لر اشلا مکانلر نك زنجیری تیک آغر زنجیر (احد) هیچ بر تموغ
 اهلنك یوقدر الله تعالی دن ندا کور که ترککنده ایمان کلتور انلر و ترککنك نمازی قضا
 قیلغانلر یا که ترك وقتنك آنلار او چون فدییه واسقاط چقار انلر و غیری اعمال صالحه لر قیلغان
 لار بیله دیو (یا ایتهما النفس المطمئنة) ای آنچلایون قرار قیلغوچی جان اول جاننك قرار
 قیامتی اولدور دنیا ده وقتنك ایمان کلتور ب فرایض اللهنی ادا قیلوب و سنت رسول اللهنی
 بجای کلتور ب اعتقادده و اعمالده اولان بدعت لردن یراق اولوب و گناه لردن توبه
 ایدوب قالدی فرایض لرنی و واجب لرنی قضا ایدر قضا ایلاسه یا ایلا ماسه ده حیاتنك فدییه

واسقاطنی چقارر اماممقاتل دن صور دیلر که نماز قویمغان کشیکا فیه چقار سه حیانتک
جائز می دیدیلر تبسم قیلوب صور اغوچی ننگ یوزینه باقدی ایدی بیک خوبراق
اولور عبادۀ اوستنه عبادۀ اولور طهارة اوستنه طهارة اولدوقی کبی دیدی تفسیر نوعر ایسدن
وابن عباس دن نقل اولندی هم تفسیر کبیرده و تفسیر فقیه ابواللیث ده بیلده در
بومذکور اتلر نی اشلایانلر ننگ جانلری قرار قیلغوچیدر (ار جعی الی ربک) قایتقل
ای پاک جان تنگرنک جل شأنه ننگ جنتک سنکچون اعداد ایتدکی ثواب صاری
(راضیة) الله تعالی دن راضی بولغاننک حالک (مرضیة) الله تعالی سندن راضی اولغان
حالک الله تعالی اول قرار قیلغوچی جانغه اولدکی وقتک خطاب قیلوب ایتور بیلده دیو
(فادخلی) بس کرگل ای پاک قرار قیلغوچی جان (فی عبادی) بنم خاص و محبوب بنک لروم
جمله سینه (وادخلی جنتی) دخی کرگل بنم اوجماغمغه بو خطابنی اشتکاج جان تنندن
آیرلدوغن بلیمیه اوجماهداغی مقاملر نی کورب آنکا ذوقلندوغی اوچون و تفسیر
نوعر ایسدن کلتور مشدر سعید ابن جبیر ایدی شاه مفسران ابن عباس حضرتلری
طائفک وفات اولدی بن آنک جنازه سینه حاضر اولدوم دفن قیلوب تمام ایتار ایتما سمل
قبر نلک برکنارندن بر آواز کلدی تنکلاساق آواز اوقیدر یا ایتها النفس المطمئنة ار جعی
الی ربک راضیة مرضیة فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی دیو بو نچلاین اجود قراة واجود
آواز ایشتکام بوق ایردی بلما دوک قایل او قوغان آواز دیو قرق کشی بواشدن تحیرده
قالدق دیدی الله تعالی وادخلی جنتی دیما کنک حسن الاختتام در هر که ظاهر در

﴿ سورة البلد مكية وهي عشرون آية ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(لَا أُقْسِمُ) قسم یاد ایتما سمل ظاهر در یا که قسم یاد ایتامن (بهذا البلد) بومکه شهر ی ایله
(وانت) سن ای محمد (حل) احرام اهلندن دگل سن (بهذا البلد) بومکه شهر نلک یعنی
سنگار وادر غیر یلاره بواشلر نی قیلماق حرام در (ووالد) دخی توغرغوچی
آتا برله قسم یاد ایتامن (وما ولد) آن دین توغان بالا برله قسم یاد ایتامن
یا که قسم یاد ایتامن ابراهیم علیه السلام برلان آنک ایکی اوغلی اسماعیل واسحاق
ایلان (لقد خلقنا الانسان) جواب قسم در بدرستی که یراتدق بزلاز آدمی و آنک

باللہ فی (فی کبد) مشقتک یعنی دنیا دہ قایغوا چنک قیلدوم معیشت دنیا اوچون وعبادة کا
 تکلیف اوزرینه قیلدوم وهم آخر تک شد ایدلر اچنک قیلدوم صوروغ سؤال کبی امام
 مقاتل ایدی انساندن مراد بونک ابو جهل لعین در (ایحسب) ایا کمان ایتارمی اول ابو جهل
 (ان لن یقدر علیه احد) هیچ کم ننگ آنکا کوچی یتماس دیب (یقول) ایتور اول ابو جهل
 فقیر اولدوقندین کزین (اهلکت) هلاک قیلدوم یعنی صرف ایلا دوم یاء وسمعه اوچون
 یا رسول کاعداوة اوچون نته که حضرت عمر گنا کافر زماننک رسول الله فی اولتورر اوچون
 کوب کوب مال لرنی بیردی عاقبتنک حضرت عمر اسلام قبول ایلاب اولیاء الله دن اولدی
 (مالاً لبدا) کوب مال لرنی ودخی اول ابو جهل لعین رسول الله غه ایمان کلتورمگا کلکانلره
 کوب مالنی بیرور ایدی زنهار محمد دینی گنا کرمانکز دیو عاقبتنک یاری بولدی (ایحسب)
 ایا کمان قیلایمی اول ابو جهل (ان لم یره احد) هیچ کم آنک مالنی قاندک صرف
 ایلا دوکنی بلماز دیب بلی الله تعالی آنی بلادریا که مالنی قاندک صرف قیلغانندن هیچ بر
 احد صورماز دیب بلی الله تعالی قیامت کوننک آندان سؤال ایدار (اللم نجعل له) ایا
 قیلما دو قبی بزلر اول ابو جهل گنا بلی قیلدوق (عینین) ایکی کور کوچی کوز (ولساناً)
 دخی تل قیلدوق تا که آنک ایلله تکلم ایدار اوچون (وشفتین) دخی ایکی ایرن قیلدوق
 زینت اوچون تا که تشری کور نماسون اوچون ودخی هر وفلر فی کور کام ایتورر اوچون
 (وهدیانه) کوندرک بز ابو جاهلنی (التجدین) ایکی یولغه برسی حق یولدر و برسی
 باطل یولدر هر ایکسینه قاراب و فکرلاب تیکشورر گنا قوت عاقله بیردوک وحق یولنی
 کشی ایدار گنا رسول یباردوک آیات بینات و حجج و اضمات ایلله (فلا افتحم) بس او تمکاندر
 اول ابو جهل و غیر لری (العقبة) آلداغی تا ولردن یعنی آلداغی بلالردن و مشقت لردن
 یعنی صراطدن و میزاندن و صوروغ و سؤال دن (وما ادریک) کم بلدردی سنکا ای محمد
 (ماالعقبة) عقبه ننگ عقبه ایر دوکنی عقبه دن قور تلماق سببنی بلما سنک سببی بودر (فکرقة)
 قل آلوب آزاد ایتمکدر تا که اوزنک ننگ جهنم دن آزادلنک اوچون (أو اطعام) یا که
 عقبه دن قوتلماق سببی طعام بیرما کدر (فی یوم ذی مسغبة) آچلق کونلارنده (یتیمًا)
 او کوسزلره (ذامقربة) قرابت ایاسی یعنی اروغ و نسب تیشلی یتیم لره (أو) یا ایسه
 طعام بیرما کدر عقبه دن قوتلماق اوچون (مسکینًا) مسکینلره (ذامتربة) توفراق ایاسیدر

یعنی توفراقل یا ناچی آستنه ییار گانر سه سی یوقلغندان اشعار در فقیر دیما کیری مسکیندن
 احسن حالدر زیر ا که فقیر نك آستنه ییار گانر سه سی باردر (ثم) بواش لر بعدنك (كان)
 بولدی اول بواش لر نی اشلیان کشی (من الذین امنوا) ایمان کلتور دکی کشی لردن
 اولدی یعنی اهل ایمانن اولوب عقبه دن قوتلدی (وتواصوا) دخی وصیت اهلندن
 اولدی یعنی بر برینه وصیت اید انلردن بولدی (بالصبر) صبرلق برله گناه قیلما سقه
 فرایض و واجبات لر نی ادا قیلور غه و بدعتلردن اجتناب ایدار گانر سنت رسول الله نی بجای
 کلتور رگا امر ایلا گوچیلردن اولدی (وتواصوا) دخی وصیت قیلغوچیلاردن اولدی لار
 یعنی بیورغوچیلاردن اولدی لار (بالرحمة) رحیم و شفقت ایدار گانر بیورغوچیلاردن
 اولدی لار (اولئك) بو صبرلقغه بیورغوچیلار و هم بر برینه رحیم و شفقت ایدار گانر بیورغوچی
 جماعتلر (اصحاب المیمنة) یارن قیامت کوننك نامه لر ی اونك طرفدن کلوچیلردن
 اشعاردر بواج خصلتنی بجای کلتور انلر اولیاء الله داندر اولکسی ایمان کلتور مک
 ایکنچسی بلالره صبر ایلامک و هم گناه لردن صبر ایلاب منع لانمک اوچونچسی وصیت قیلماق
 بیور شیان کشیلر بر برینه رحیم و شفقتلی اولمغه بس اولیاء الله دن اولسه آخرتک لاخوف
 علیهم ولا هم یحزنون (والذین کفروا بایتنا) آنداین کشیلر که کافر اولدی لار بز نك
 ایند رگان ایتلر مزگا (هم) آنلاردن (اصحاب المشامة) نامه لر ی صول طرفدن کلدکی
 جماعت (علیهم) بولغوچیلر اول نامه لر ی صولدن کلانلره (نار مؤصدة) تنلر نی پاره پاره
 قیلغوچی اوت الله تعالی اصحاب المیمنة و اصحاب المشامة ایله سور ه نی تمام ایتماکن
 بلاغت حسن الاختتام در شوننك اوزرینه که قلار نك آخر لر ی ایکی حال اوزره تمام
 اولنور لار اصحاب میمنه یا که اصحاب مشامه در

﴿ سورة الشمس مكية وهي خمسة عشرة آية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(والشمس) قسم یاد ایتامن قویاش ایله (وضحیها) دخی قسم یاد ایتامن کون نك قوشلق
 وقتی ایله (والقمر) دخی آی ایله قسم یاد ایتامن (اذتلیها) هر قچان تابع اولسه اول
 آی یعنی آی نصف اولک قویاش آرتونك اولور و دخی آخرنك قویاشنك آلدنده
 اولور یعنی قسم یاد ایتامن قویاشنك آلدنك تورغوچی یانکی آی ایلن قویاشنك آلدن

و آرتون بلورگا فن هیئات و فن فلیکیات و فن اضطراب کر کدر بونلارننک دلیل لاری
ایله یازارغه بوترجه گا وقت صغور مایدر زیر بوترجه بلغارننک قارت و قار چقلاری
وصبی و صبیله لاری اوچون ترجه ایدلمشدر (وَالنَّهَارُ) دخی کوندن زایله قسم یاد ایتامن
(اِذَا جَلَّيْهَا) هرچان روشن اولوب عالمنی یعنی بیر یوزنی روشن ایلاسه (وَاللَّيْلُ) دخی
قسم یاد ایتامن کیچ ایله (اِذَا يَغْشَاهَا) هرچان اورتسه و قابلاسه دنیانی قارانغولق ایلان
(وَالسَّمَاءُ) دخی کوك ایله قسم یاد ایتامن (وَمَا بَنِيهَا) دخی قسم یاد ایتامن کوكلارننک
بنالری ایله یعنی کوك یوزنله اولغوچی اشیالار ایلان و غیر اشیالار ایله قسم یاد ایتامن
دیما کدر کوكدا کی فرشته لر ایلان لوح قلم ایلان و سدره المنتهی ایلان و اوجماح برلان
دیما کدر (وَالْأَرْضُ) دخی قسم یاد ایتامن بیر ایله (وَمَا طَحِيهَا) دخی بیرننک یاسیلقی ایله
قسم یاد ایتامن (وَنَفْسٍ) دخی جان برله قسم یاد ایتامن (وَمَا) دخی شول نرسه برله
قسم یاد ایتامن (سُوِيَهَا) موافق قیلدی اول جاننی تنکا اول موافق قیلغوچی الله تعالی در
(فَالْهَمَّهَا) بس صالدی و بیان قیلدی اول جانغه یعنی آننک قلبنه (فَجَوَّهَا) شرومه صیت
یولنی (وَتَقْوِيَهَا) دخی صالدی و بیان قیلدی اول جاننک قلبنه الله تعالی دن قورقماق یولنی
(قَدْ افَاحَ) تحقیق قونلدی (مَنْ زَكَّيَهَا) هر کم اول جاننی گناه دن و مفسد اتدان پاکلادی
ایمان و علم و عمل و توبه برله (وَقَدْ خَابَ) تحقیق زیان کارده و اوکنج ده قالدی (مَنْ
دَسَّيَهَا) اوردی جاننی کافرلک و جهالت برله ایمان کلتور سه ده عمل قیلماین و علم دین
او گرانماین جاننی گناه اچنک قالدی و رب تموع غه کرور گا حقلاندی (كَذَّبَتْ) یالغانغه
توتدی (ثَمُودُ) ثمود پادشاه قوند اشی صالح پیغمبری (بَطَغُوا فِيهَا) اوزلارینک آزونلقلاری
کافرلک لری سببلی (اِذَا) شول زمانده (انْبَعَثَ أَشْقِيهَا) آشغوب توردی اول ثمود قومینک
بد بخت لری صالح علیه السلام ننک تواسنی اولتورور گانته که بر آز قصه سی اقتربه
سوره سنه ذکر اولندی اول توانی اولتورگوچی بد بختلر اوچ کشی ایردی برسی قدار
بن سالف ایردی اینکنچی مامرت بن هرم اوچونچسی سامرت بن سالف ایدی اول
شهرده بر طول جمیله خاتون بار ایردی مال طواری کوب ایردی بو اوچ کشی اول خاتوننک
اویناشلاری ایردی (فَقَالَ لَهُمْ) بس ایتدی اول ثمودیلره (رَسُولُ اللَّهِ) الله تعالی نلک
ایاچی سی یعنی پیغمبری صالح علیه السلام (نَاقَةُ اللَّهِ) اوشمو الله تعالی نلک تواسیدر سزلره

رحمت او چون یبار لمشد^{۱۱۵۳} الله تعالى فی بر لاسانکز و بنی الله تعالى نیک رسولی دیو بلسانکز
و عذاب او چون یبار لمشد^{۱۱۵۳} اگر الله تعالى گاشریک قاتسانکز و بنی یالغانغه تو تسانکز
زنهار بو توه فی اولتور ما کدن صاقلاننکز دیدی (وسقیها) دخی اول تره گا اوز نو بتنده
بالاسی ایله اچد و کند تعرض قیلما نکز قوله تعالى و نبئهم ان الماء قسمه بینهم کل شرب
مختصر (فکذبوه) بس یالغانغه توتدی ثمو دیلر صالح پیغمبر نیک سوزنی (فعقروها) بس
قالج ایله چاب دیلار اول توه فی مو بیندن (فدم علیهم ربهم) بس قاپلادی اول ثمو دیلر فی
الله تعالى نیک عذاب (بذنبهم) اوز لری نیک گناه لاری سببلی یعنی توه فی اولتور ما کلری
سببلی (فسویها) بس برابر قیلدی الله تعالى عذابنی ثمو دیلره یعنی اولوغنه و کچکنه
(ولا یخاف) قور قماسدر اول الله تعالى (عقبیها) آنلارنی هم آخر تک عذاب ایتار گانته که
دنیا ده عذاب ایتد و کند آنلاردان قور قما دق کبی یا که بطریق التفات معنا بودور
قور قغوی اولما دیلار اول توه فی اولتور گوچی بد بختلر آخر لارندان آخر لاری
اوز لری نیک قومی بر له هلاک اولماق لاری آخر تک جهنم ده ابدی قالماق لاری الله تعالى
عقبیها لفظی ایله سوره فی تمام ایلام کی حسن الاختتام در نته که فن اهلینه خفی د کلر
❁ سورة اللیل مکیه وهی احدى وعشرون آیه ❁

بسم الله الرحمن الرحیم

(واللیل) قسم یاد ایتامن کیچه ایلان (اذا یغشی) هر چقان اورتاسی بولسه قار انغولقی
ایله دنیا فی (والنهار) دخی قسم یاد ایتامن کوندوز ایله (اذا تجلی) هر چقان قویاش
چمقوب عالم منور اولسه (وما) دخی شوخیلارین خالق بر له قسم یاد ایتامن (خلق الذکر
والانثی) یار ائدی ایر کا کنی و تشینی (ان سعیکم) جواب قسم در یعنی بدرستی که و راستی که
سزلر نیک اجتهاد نکز و کسب لرنکز (لشتی) البته پرا کند در بعضیلر نکز علمه شروع
ایدوب و اعمال صالحه لر قیلماق ده در و بعضیلر نکز خمر اچب زنا قیلوب و غیره افعال
باطله و اقوال کاسه آرتوندان یورما که در (فاما من اعطی) بس سز نیک آرانکز دان بر من
مالنی بیر اسی بولسه قل لار آزاد ایتار او چون یا مسجد لر و مدرسه لر بنا قیلدرسه یا که
بر غیره و جوه غیرات بیر ورسه (وانقی) دخی اول من الله تعالى دن قور قوب گناه لاردان
صاقلانسه (و صدق) راسته توتسه (بالحسنی) کور کام غایبدا کی اشلر فی جنت و جهنم

کبیلر فی راستقه توتوب لاله الا الله محمد رسول الله دیسه (فسنیسره) تیزدر کم آسان قیلور مر
 آنکا (لیسری) آسانلق ایله تر کلک ایتانورغان جاینی یعنی صراط دین یل تیک کچوب
 حسابدان و میزاندان سهل لك ایله اوتوب اوجما غه کراسیدر (واما من بغل) و اما
 آرا لرنکزه بعضیلر نکز صاران اولسه زکات عشر ویرماسه و قربان چالماسه غیر ی
 واجباتلرنی ادا قیلماسه (واستغنی) دخی مونکسز اولسه نمازده بنم نه اشم وارد دیو التفات
 ایلامسه (وکذب بالحسنی) کور کام و غاییدا کی اشرنی یالغانغه توتسه یعنی اوجما غ
 و تموغنی (فسنیسره) تیزدر کم آسان قیلور مز اول صارانغه (للعسری) مشقتلی و عذابلی
 تر کلکنی یعنی تموغغه مؤدی عمللرنی (وما یغنی عنه) فایده بیرماسدر اول صارانغه اول
 کونک (ماله) فائد بیرماسدر اول صاران ننگ مالی (اذا تردی) هر چقان آوناب توشسه
 قبرگا یا جهنم گا یعنی قبر عذابندن و جهنم عذابندان اول صاران فی مالی قوتقارماس در
 (ان علینا للهدی) بدرستیکه و راستیکه بزلره خاصدر بنلرنی توغوری یولغه صالماق
 و کوندرمک (وان لنا للاخرة والاولی) دخی بدرستیکه بزلره خاصدر دنیا و هم آخرتده
 ایکسنک بزدن صور اقای سزلر (فاندر تکم) قور قندم سزلرنی ای اهل مکه (نارا) اوت
 بلان اول اوت ننگ صفاتی بودر کم (تلطی) قزدر لغان ویالقونلانغان در دنیا یارانلماز دان
 اول منک منک یل لار (لا یصلیها) کرماسدر اول معهود اوتقه (الا) مگر کور لار (الاشقی
 الذی) آنچالین بد بختلر (کذب) یالغانغه توتدی رسولنی (وتولی) دخی یوز چوردی
 یعنی حقنی قبول ایلامادی (وسیجننها) دخی تیزدر کم صاقلار الله تعالی اول معهود
 اوتدان (الاتقی) الله تعالی دن قور قوچی فی (الذی) آنداین کشیلدر اول (یؤتی ماله)
 بیرور مالنی الله تعالی یولینه (یتزکی) الله تعالی دن قور قوب مالنی خدای تعالی یولینه
 صرف ایلا گوچی پاکلاندی اول من اوزی هم مالی پاکلاندی (وما لاحد عنده) ایماسدر
 هیچ برا گوننک موننک تیک (من نعمة) نعمتدن (تجزی) جزالنکوچی من یوقدر (الا)
 لکن (ابتغاء) استادی منفق فی سبیل الله (وجه ربه الاعلی) بلند اولغوچی الله تعالی ننگ
 رضالغنی استادی (ولسوف یرضی) تیزدر کم رضا اولور اول بنده الله تعالی دن رضا
 لفظی ایله سوره سنی تمام ایتماکنک حسن الاختتام در نته که مخفی دکلر *

﴿سورة الضحی مکیة وهی احدى عشر آية﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَالضُّحَى) قسم یاد ایتامن کوننک قشلق وقتى ايله (وَاللَّيْلِ) دغى قسم یاد ایتامن
 کیچ برله (اذا سجد) هر قان کیچه ننگ ظلماتی دنیانی قار انغو ایللاسه (ما ودعک ربک)
 تاشلامادی سنی ای محمد ربنک جل شأنه (وما قلنی) دغی آچیغ ده ایتما دی سنکار وایتدر
 یهودی علمالارندن قرق کشی مکه گا کلدیلار تا که آنلار توراند کوردیلر که اوچ قصه فی
 برسی ذی القرنین قصه سی ایدی ایکنجسی اصحاب کهف قصه سی ایردی اوچونچسی
 روح ننگ ننگ لکنی صورماق ایردی چونکه بونلار بیت المقدس یورندان مکه گا کلدیلر
 ابوجاهل ننگ یورتنه توشدیلر ابوجاهل بونلارنی قوناق ایلادی ایرته گوسن بوقرق
 علماننگ آلتیسی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گا کلدیلار مذکور اوچ قصه فی صور دیلار
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایدی ایرته نمازندان صونک جواب بیررمن دیدی
 انشاء الله تعالی دیمادی حتی که قرق کون جبرائیل علیه السلام کلمادی یهودیلر هر کون
 باروب رسول ايله مجادله قیلورلار ایدی زیر اسننگ ربنک سنی پیغمبر لکن عزل ایلاب
 سنکا قهر ایلامشدر دیو الله تعالی آنلار ننگ سوزلر فی رد ایلاب (ما ودعک ربک وما قلنی)
 دیدی قرق کون ننگ صونکنک سورة کهف ایندی اصحاب کهف فی بیان ایلادی آنده
 هم ذی القرنین حالنی بیان ایلادی اوچونچی قصه لری یستلونک عن الروح قل الروح من
 امر ربی چونکه بوقرق عالم مسلمان اولدیلار (وللآخرة) البته آخرة یورتنی (خیر لک)
 ایند گودر سنکا ای محمد (من الأولى) دنیا یورندن (ولسوف) تیزدر کم (یعطیک ربک)
 بیرور سنکار بنک جل شأنه نبوتدن و علمدن و اسرار لاهوتدن و ملک ملکوة دن (فترضی)
 بس رضا اولور سن سنی ای محمد بندن (الم یجدک یتیمًا) ایا تابمادی سنی ای محمد اوکسر
 آتانشدن بش آیلق قور صاقله قالدونک آنانک دن بر آیلق توغب قالدونک (فاوی)
 بس اورون قیلدری سنکا عمنک ابوطالب ایوند یعنی سنی بالغ اولغونچه تر بیه قیلورغه
 ابیطالبنی قوشدق و سنکا خدیجه فی جفت ایدار گا مهر ویران ابیطالبدر نته که تو باندن
 کلور (ووجدک) تابدی سنی بر تابعوچی مراد جبرائیلدر (ضالًا) یول یانک لشقان تابدی
 یعنی آد اشقان تابدی (فهدی) بس کوندوردی سنی مکه یولینه زیر اسننگ غرضنک
 مکه گا وارماق ایدی وایتدر خدیجه خویلد پادشاه ننگ قزی ایردی اول خویلد پادشاه

مصر شاهى ایردى قزى خدیجه یمن پادشاهی ننگ خاتونی ایدی اسمی عبدالعزى ایدی
 ﴿القصه﴾ عبدالعزى پادشاه دنیا دن اوتدی خاتونی خدیجه طول قالدی اول زمانده
 خدیجه یکر می یاشنک ایدی اوزی بغایت عالمه ایدی تورات وانجیلنی تفسیرلری ایله
 بلوردی توراته وانجیل کوردیکه مکه دن بر پیغمبر چقار آدی محمد اولور دیو چونکه
 خدیجه یمن یورتنن مکه گاکو چوب کلدی تا که آخر زمان پیغمبرینه ایمان کلتورماک
 اوچون اول زمانده خدیجه کبی بای هیچ بر پادشاهلارده و شهرلرده یوق ایدی شام سفرینه
 یتیمی یوز توایوکی مال یبارور ایردی هیش سفرینه منک توایوکی مال یبارور ایردی
 ﴿القصه﴾ خدیجه شامه کروان یباررگا وقتی اولدی ابوبکر صدیقنی وکیل ایلدی
 ابی طالب محمدنی ابوبکرگا قوشچی اولورغه یالغه بیردی ﴿القصه﴾ حضرت رسول
 کاروان ایله شام سفرینه چقیدیلر یکر می بش کونلک یول باروب ایردیلار بر تاغ غه یتوب
 قوندیلار تون یارمنک هر امیلر کلوب کارواننی طالادیلار یتیمی یوز تواننک یوز یمنک
 امری حضرت ابوبکر ایله محمد علیه السلام تصرفنک ایدی آلتی یوز یمنک امری ابوجاهل
 قولنک ایردی هر امیلر کتد و کزنن صونکره کارواننی تیکشروب قارادیلار ابوبکر
 ایله محمد علیه السلام تصرفنک اولان توامال لری ایله سلامت در ابوجاهل قولنک اولان
 ماللر توالاری ایله یوقدر هر امیلر آلوب کتمشدر ابوجاهل هم خدیجه ننگ وکیل ایردی
 ایکی وکیل ضرور نزع قیلدیلار ابوجاهل ایدی ابی طالب یتیمی ایله سننک مکرنک در
 محمدنک آغلاری حمزه وعباس وابی لهب مخصوص توالارنی کشی چقارتوب طالب
 آلوب کتمشدر تیز زمان خدیجه گاخط یازوب یباردیلار واقعه نی بیان ایدوب ابوجاهل
 خدیجه گایازدی مکه ده حمزه وعباس وابی لهب یورتنه تننصالونکر شاید که بر بر نرسه
 چقمازمی دیو ﴿القصه﴾ خط یازوب حضرت محمدنی مکه یه یباردیلار ابوجاهل ایدی محمد
 مکه دن فایتقاچه بز بو مقام ده ترالق دیدی ﴿القصه﴾ حضرت محمدنی مکه گه یباردیلر یول
 بار دو قنک توالاوستوننک یوقسی کلدی مکه یولنی قویوب غیری بر یولغه کروب آداشدی
 الله تعالی جبرائیل فرشته نی یباردی توا تزگنی توتوب مکه یولنه صالدى حضرت محمد
 کوزنی آچب قرادی کوردی که بر یکت توا تزگنی توتوب بارادر ایدی ای یکت سن کم
 سن دیدی یکت ایدی بن بوپاننک بر کو توچیم دیدی سن مکه یولنی تابمایون آداشقان

ایردونك خوځم ایدی بارغل محمدنی مکه یولینه کوندرگل دیدی کلوب سنی کوندرم
دیدي اوز یولینه کندی ﴿ القصه ﴾ محمدنك کاروان دان کتما کی چهارشنبه کون ایردی
پنج شنبه کون مکه یه کلدی خدیجه یه خطنی بیردی خدیجه خطنی او قوب مفهومی بلدی
وایدی اول ابوجاهل حمزه و عباس و ابی لهب نك یورتنه تبتو صالحه قوشقان والله سزنك
نسلک او غریلق اولمازدر دیدی بنکا الله تعالی دن کلگان قضادر دیدی وایدی ای محمد
سن کارواندن چمان چقدونك محمد علیه السلام ایدی کیچه چقدم دیدی شول زمان خدیجه
آخر زمان پیغمبری محمد بودر دیوایمان کلتوردی الا اوزینه ایتمادی خدیجه ابوجاهل گا
خط یازدی بیله دیو ای ابوالحکم سن قریشنی او غریلار دیو ظن ایلامکل بزگا الله
تعالی دن کلگان قضادر سن ابوبکر ایله محمد افترا سوزنی سوزلامگل سن شامغه
بارمغای سن کیرو بونده قایتقای سن والسلام خطنی یازوب مهرلاب محمد علیه السلام
نك قولینه بیردی محمد علیه السلام تو اسپنه منب خطنی آلوب روانه اولدی شول
پنج شنبه کون قویاش باید و قنك کاروانه ایرشدی ابوجاهل محمد علیه السلام فی کوردی
ایدی یا ابابکر محمدنی کیچه مکه یه یباردك یول تابمایون آداشوب قایتوب کله در دیدی
محمد علیه السلام کلوب خدیجه نك خطنی ابوجاهل گا بیردی اوقدی ایدی ای محمد
سن کیچه کتب یکر می بش کونك یولنی بوگون ایلانوب قایتماق محال در اوزنك
او غریلار برله اتفاق ایدوب او غریلار باشی خدیجه اولوب بنکا خط یازمشدر دیدی
ابی بکر ایدی یا اباالحکم مهری خدیجه مهر یدر هیچ برانگار ایلامکل بارغل مکه یه
قایتمقل دیدی اینانمز ایرسانك بو خطنی خدیجه گا ایلتوب کورکوزگل دیدی ﴿ القصه ﴾
ابوبکر صدیق شامه کندی ابوجاهل مکه یه قایتدی خطنی خدیجه گه کورگوزدی خدیجه
ایدی محمدنك کلوب خط آلوب کتما کی حقدر دیدی خدیجه ایدی یا اباالحکم بو محمد
ایله سزنك آرانکرده عداوة بتمازدر اول پیغمبر اولور سن ایکی دنیا ده خور اولور سن
دیدي بارغل ایونكك اولتورغل آلتی یوزتوا مالنی سندن کچدوم قضانی الله تعالی دن
بلدوم دیدی تفسیر نوعر ایسك مذکوردر (ووجدك) تابدی سنی ای محمد
تابقوچی (عاقلًا) یارلی یعنی فقیر (فاغنی) بس بای قیلدی سنی خدیجه مالی برله زیرا
آنی جفت لندك آنك مالی ایله بای ویورتلی برلی بولدنك وهم دخی سنی بای

قیلیدی نبوت بیروب کافرلردن اولغان اولجامالی برلان بای اولدونک (فَإِنَّمَا الَّتِي تَمَّ فَلَا تَقْهَرُ) بس اما یتیم لارگا قهر ایلامه و آنلره ظلم ایلامه و آنلارننک مال لرنی آشامه و آنلارنی تحقیر ایلامه (وَأَمَّا السَّائِلُ فَلَا تَنْهَرُ) اما تلاجیلره قاتیغ آواز قلیب اشکنکندن قوما غیل بلکه آچق یوز ایله یخشی سوزنک ایله تورغل بولسه بر آزر سه بیروب یبار گل بولسه یخشی سوزنک ایله قایتار غیل یا که علملکدن سندن صور غوچی اولسه آنکا چتوق یوز ایله جواب بیرما گل بلکه آچوق یوز ایله جواب بیراسن (وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ) اما الله تعالی بیردوکی نعمت لر سنکا نبوت و علم حکمت لر آنلار ایله (فَحَدِّثْ) خلق آراسنک سوز لا گل و سویلاشکل الله تعالی فحدث لفظی ایلا سوره فی تمام ایتما کی رعایه حسن اختتام در فن اهلینه غنی دکلر

﴿ سُوْرَةُ الْاِنْشِرَاحِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ آيَةٍ ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(الْمُتَشَرِّحُ لَكَ صَدْرَكَ) ایا آچما دقمی و روشن قیلما دقمی سننک کوکرا کنکنی و یومشاق قیلما دقمی سننک قلبنکنی و علم نبوت و حکمت ایله بلی قیلدق (وَوَضَعْنَا عَنكَ) قویدق سننک اوز رینکا یعنی توشردک سندن (وَزَرَكَ) آغریوکنی (الَّذِي) آنچلا یین آغریوکنی (أَنقَضَ ظَهْرَكَ) آغرتدی سننک آرقانکنی آغریوکنی مراد کافرلارننک رنجت ما کیدر یعنی دین اسلام قووتلی بولماق سببلی سندن کافرلارننک اذاسنی کوتاردوک یا که آغریو کدان مراد سننک دین قایغوسنی ایدی بیله دیوبن اولد کدین صونکره بنم دینمه کم قووت و نصرت بیرو ر دیوبس علما لر بولماق سببلی دینونک کوندن کون قووتلی اولور دیو سونچ بیردک اول قایغونی هم سندن آلدوق یا که قرآن آغریو کدیا که آغریو کدن مراد امتلارننک گناه لاری ایدی بزلر غفور رحیم اولوب فرایض لرنی وقتندن اوتکار سه لرده قضا ایله امر ایدوب و کفارت واسقاط بیرماک ایله یول کور گازوب حکم ایلا دک قیامت کونی آنلاره شفاعت قیلورغه و عه قیلدوق اول قایغونی هم سندن آلدوق (وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ) کوتاردک سننک مرتبه نکنی سنی دایم یاد ایتمک برله یعنی سنی بنم اسم یاد اولدق اورنده سنی هم یاد ایتارلر نته که کلمه شهادت و اذان و اقامت و التحیات حاصل کلام بنم اسم ایله سننک اسمنکنی مقارن قیلورلار (فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا) بدرستی که مشقت ایله راحتک باردر

یعنی جهاد قیلغانده مشقت چیکسانک وهم وفات اولسانک شهید اولوب ابدی راحت
 نابارس اولماسنک کافرلردن توشکان مال ایله بایوب راحت لك تابارسن (ان مع العسر
 یسراً) بدرستیکه مشقت ایله راحت لك باردر یعنی دنیا ده ایکن وقتک عبادت اوچون
 مشقت چیکسانک نته که عجه بارمق کبی و مریض وقتک فرضی قومایوب اولتوروب
 او قوماق کبی بیک قاتیغ صوق کونلرده نمازی تیمم برله وقتک اوتاماک کبی
 و دایم نافله روزه سی و نافله نمازلارنی قیلماق کبی بونلار بارچه لاری نفس کا مشقت در
 عاقبتلری راحتکدر (فاذا فرغت) بس هر قمان بوشانسانک نمازدان (فانصب) بس تلا گل
 اوز اشکنک چان که نمازدان فارغ اولغاچ دعا قیلغل و مناجات لر ایلا گل آندین صونک
 خلقنی دین اسلامه اوندا گل و بزلره عبادت بودر نمازدان فارغ اولغاچ التحیات اوقوب
 سلام بیر گاج اوراد لرنی اوقماق ایرته نمازک اوراد فتحیه فی اوقماق بعک سورۀ یس فی
 اوقماق ایله او یله نمازی آرتوندین آیه الکرسی فی اوقوب سبحان الله فی والحمد لله فی والله
 اکبر فی اوتوز اوچار مرتبه اوقماق بعد عشر سورۀ سنی بتمامه اوقماق کراک ایکندی
 نمازی ننگ بعدنک آیه الکرسی فی اوقوب تسبیح لرنی ایتوب بعک سورۀ نبأ فی اوقماق
 اخشام نمازی ننگ بعدنک مذکورچه آیه الکرسی فی اوقوب بعک سورۀ ملک فی
 اوقماق کراک بو اوراد لر ابوبکر صدیق ننگ و حضرت عمر ننگ وردیدر دیو تفسیر
 نوعر ایسک بیلله مذکوردر (والی ربک) تنکر ننگ ذکر فی ایتماک صاری ای محمد
 (فارغب) ذوقلانغل و دایم الله تعالی ذکر فی ایتوب تلاوت قرآنده اولغل فارغب لفظی
 ایله تمام ایتما کنک حسن الاختتام در شوننک اوزرینه که بنک لر اعقاب خمسۀ لرنک بعدنک
 ذوق شوق ایله وردلر فی اوقوب فارغ بولغاندین صونک دنیا شغل لرینه یورمک کا اشارتدر

﴿سورة التین ثمان آية﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(والتین) قسم یاد ایتما انجیر یغاچی برله (والزیتون) دخی قسم یاد ایتما زیتون
 یغاچی برلان زیرا بوا یکی یغاچ ننگ مایلارندین آدمیلره غذا در بدنلرینه منفعتلری
 و خاصیتلری چوقدر بعضیلر ایدیلر تین ایله زیتون ایکی طاع در برسنی طور زیتون
 دیرلر ایکنچی سنی طور تین دیرلر هر ایکسنک انجیر و زیتون یغاچ لاری چوقدر زیتون

تاغی بیت المقدس در انجیر تاغی دمشق شهرت در یا که زیتون دیماک دمشق
مسجدیدر آنکه عیسی علیه السلام توغدوقی اوروندی هم آخر زمانه کوکن مسجد
دمشقه اینار تین دیماک بیت المقدس مسجدیدر (و طور سینین) دخی مبارک طور تاغی
ایله قسم یاد ایتامن (وهذا البلد الامین) دخی بوامین بولغوچی مکه شهری برله قسم
یاد ایتامن مکه فی بلد امین دیماک لریکه جاهلیت زمانند هم اسلام ده مکه یه کرگان
کمسند دشماندان خوف سز ایردی (لقد خلقنا الانسان) جواب قسم در بدرستیکه یراندق
بزلر آدمی (فی احسن تقویم) کور کام رک صورتی یهنی صور ظاهرده و صور
معنویک انسان کبی کور کام یوقدر (ثم) بو کور کام صورت اوزرینه قیلد و قیزدین
گزین (ردناه) قایتار رمز اول انسان فی (اسفل سافلین) تو بان لرننک تو بانینه یعنی
جهنم گا (الا) مگر اسفل سافلین ده ایرماسدر (الذین امنوا) اول کشیلر که ایمان کلتور دیلر
(و عملوا) دخی اشلادیلر (الصالحات) ایند گو عمل لرنی (فلهم) بس بولغوچیدر آنلاره
(اجر) یال (غیر ممنون) تو کانماس یال یعنی اوجماح (فما یکنک) بس فی باعث اولدی
سنگای کافر آدم یالشانغه تو تماغه اول الله تعالی فی والله تعالی ننگ رسولنی (بعد)
بو آیاتلر بعدند (بالذین) قیامت کوننی یعنی هیچ بر اگو یوقدر (الیس الله) ایا ایماسمو
الله تعالی بلی ایرور (باحکم الحاکمین) حکم قیلغوچی لارننک حاکمیدر هر نه تلاسه مانع
یوقدر حکمت کاومصاحت کا موافق حکم ایلا گوچی در الله تعالی احکم الحاکمین دیماک کننک
حسن الاختتام در دنیا ننگ اولند و آخرنده اول حاکم در

❁ سورة العلق مکیه وهی تسع عشرة آیه ❁

بسم الله الرحمن الرحیم

(اقرأ باسم ربك الذي خلق) یعنی اوقوغلای محمد ربنک جل شأنه ننگ اسمنی اول
ربنک صفاتی اولدر کم یراندی همه نرسه لرنی بعضیلر ایدیلر اول اینکان سوره بودر
مبجثلری سوره مزملده اوقولندی (خلق الانسان) یراندی الله تعالی بارچه آدمی
(من علق) او یوشقان قانندان (اقرأ) اوقوغلای محمد (وربك) حال بو که تنکر ننگ تعالی
(الاکرم) یومار دلارننک یومار در اقدیر (الذی) آنچلاین الله تعالی در (علم) او گراتدی
یازو یازماغه (بالقلم) قلم برلان (علم الانسان) او گراتدی آدم گا (ما لم یعلم) بلمان نرسه لرنی

کتابلر ایندر دی آنی یاز دیلر اوقدیلر و آندن استنباط ایدوب احکاملار چقاردیلار
 (کَلَّا) حقا که (ان الانسان) بدرستیکه آدم بالاسی ننگ بعضیسی (لیطقی) البته اوزی
 حدندن آشار (ان راه) کورر اول بعضی انسان (استغنی) مونکسز بای کورر اوزنی
 (ان الی ربک الرجعی) بدرستیکه ای محمد تنکرنک صاریدر فایتماقلق یعنی قیامت کونندن
 ربیکا فایتقو چیلر در مالسز فقیر اولوب روایتدر ابو جاعل لعین آنط اچدی محمدنی نماز
 اوقدوقن اولتور من دیو زیرا اول آتاسی و باباسی ننگ دیننی غورلاب غیر یکاسجن
 ایدادر دیو بر کون اول لعین محمد علیه السلام فی نمازده طابدی اولوغ طاش کوتاروب
 باردی بارا تورغاچ تاشنی تاشلاب کیر و قاچدی کافرلار ایدیلار یا ابا الحکم نه اوچون
 تاشنک ایله محمدننگ توباسینه اورمادنک دیدیلار لعین ایدی بن تاشنی کوتاروب
 اورمغه دیب بار دو قمن محمد ایله بنم آرا من بر چوقر پید اولدی اچی تولوغ یلان و چیاندر
 یلانلردن قورقوب قاچدوم دیدی الله تعالی آتنگ حالنی بیان ایلاب بیوردیکه (آر ایت
 النبی) کوردونک سن ای محمد آنچلاین کشیننگ حالنی (ینهی) منع قیلماق تلایدر (عبدا)
 شوخچلاین قلنی (اذا صلی) هر چمان نماز اوقماق تلاسه یعنی کوردنک که ابو جاعل ننگ
 قاچماقنی چوقرداغی یلانلارنی کوروب (آر ایت) ایا کوردنک دگلمی بلی کوردونک
 (ان) شول حالنی کوردونک (کان) بولدی اول من (علی الهدی) کونماکده
 و کوندرمکن (او امر) یاکه بیوره اول من بندن لاره (بالتقوی) الله تعالی دن قورقوب
 گناهلردن تیولماغه یعنی توقتا ماغه (آر ایت) ایا کوردنک دگلمی بلی کوردنک (ان)
 شونی (کذب) یالغانغه توندی (وتولی) حق دن یوز چوردی (الم یعلم) ایا بلماسم اول
 من (بان الله) بدرستیکه الله تعالی (یری) کوره در و بلادر (کَلَّا) حقا که حقنی یالغانغه توتماق
 کر کمز و حق دن یوز چورمک کر کمز (لئن لم ینته) اگر طیو لماسه و منع لانمسه بو یالغانغه
 توتماق دن و حق دن یوز چورما کدن (لنسفعا) اوسترار مز آنی جهنم گا (بالنصیة) مانکلای
 ساچندن توتوب (نصیة کاذبة) یالغانغه توتقوچیننگ مانکلای ساچندن (خاطئة) دایم
 خطالوق قیلغوچیدر اول کاذبه (فلیدع) بس البته چاقرسون اول ابو جاعل (نادیه)
 اوزی ننگ ند اقیلاچاق اعوانلارنی اوزی ننگ عسکرنی بر گا تور و شوب قارایق دیو
 (سندع الزبانیة) تیز در کم بزه اوندارمز تموغ فرشته لارنی (کَلَّا) حقا که الله تعالی

برلان تور شماق کر کمس بلکه الله تعالی گا و رسول الله غه اطاعت کرک (لا تطعه) بویون
صونماغل اول ابو جاهل گا (وَاسْجُدْ) الله تعالی غه سجد قیلغل (وَاقْتَرِبْ) دخی الله تعالی گا
یقین بولماقنی استا گل موند حسن الاختتام در بند لره دایم الله تعالی گا سجد ایدوب
یقین بولماقنی استک یلار الله تعالی ننک رضالقنی استاب جانلاری تن لرندین چقغای

❁ سورة القدر مکیه وهی خمس آیات ❁

بسم الله الرحمن الرحيم

(انا انزلناه) بدرستی که بزلار ایندر دوشنکا اول قرآنی لوح المحفوظدن بیت العزت
اول بیت العزت دور تنچی قات کوکننک اوستننک در آنی هم بیت المهور دیرلار بعن
یکرمی ایکی یلن نجما نجما اینب پیغمبره تمام اولدی (فی لیلة القدر) قدر دیدکی کیچه ده
لوح المحفوظدن بیت العزتکا ایندر دیک (وما ادریک) کم بلدر دی سنکا ای محمد (ما لیلة
القدر) قدر کیچه سیننک قدر ایردکنی اول کیچه ده عبادت قیلغانلرننک اعمال ثوابی
نه مقدار ایردکنی بلماسانک (لیلة القدر) قدر کیچه سنک عبادت قیلانلرننک ثوابی
(خیر من ألف شهر) منک آی عبادت قیلغان کشیلرننک ثوابندن کوبر اکبر
(تنزل الملائكة) اینار اول کیچه ده یر یوزینه فرشته لر کوکدان (والروح) دخی حضرت
جبرائیل اینار (فیها) اول قدر کیچه سنک (بأذن ربهم) پروردگارننک امری برله اینار لر
(من کل امر) هر بر اش برله اینار لر ایند گودن ویلوزدان یعنی هر کم اول کیچه ده عبادت
ایلاسه بعن دعا قیلسه کوک یوزندن ایندوکی فرشته لر هم حضرت جبرائیل آمین
دیرلر الله تعالی منک آی عبادت ایدانلرننک ثوابی یازار اگر بر من اول کیچه ده
گناه قیلسه اول الله تعالی اول بنک یه کوکدن ایندوکی فرشته لارننک عدنجه لعنت
قیلور (سلام) ملائکدر دن اول کیچه ده اهل ایمانه واهل طاعته سلام لر اولور یعنی اول
کیچه ده قائم اولانلاره سلام اولور (هی) اول فرشته لرننک سلام بیرماکلاری اول کیچه ده
قیام لاره (حتی) شونکار چه فرشته لر سلام بیرورلر (مطلع الفجر) تانک آتقوچه علمالار
اختلاف قیلدیلار که قدر کیچه سی قایو آینک قایو کیچه سنک اولور بعضیلر ایدیلر
رمضان آیی ننک آخرغی اوننک اولور دیدیلر بعضیلر یکرمی بشنک یا یکرمی یتنچی
کیچه سنک اولور دیدیلر بعضیلر ایدیلار بو قدر کیچه سی رمضان کیچه لارینه خاص دکلر

غیری آیلارننک کیچه لرننک هم اولور دیدیلر زیرا الله تعالی دورت نرسه فی بننک لرنندن
یا شرون ایلامشدر اولکسی جمعه کوننک قبول لق ساعتی قایو ساعت ده ایردکی نامعلوم در
ایکنچی وسطی نماز یدر اول قایو نماز ایردکی نامعلوم در اوچونچسی اسم اعظم در اول قایو
اسم ایردکی نامعلوم در دورتنچسی قدر کیچه سیدر اول قایو آیننک کونی ننگ کیچننک
کلوری نامعلوم در اما علماء متأخرین اتفاق ایلا دیلار که رمضان ننگ یکر می یتنچسی کیچه
سیدر دیو بو اورننک نمازلارننک بیانی و ثوابلاری بو ترجمه گایاز لمادی کرک کمسنه لر وعظ
کتابلارنندن قارایالار عیاننا کورلار سلام لفظی ایله سورهی تمام ایتما کی حسن الاختتام در

❖ سورة البینة مکیة وهی ثمان آیات ❖

بسم الله الرحمن الرحیم

بلکل وآگاه اولغل آخر زمان پیغمبری مکه دن چقار چونکه اول مبعوث اولغاچ
بارچه لارمز بر دیننک اولالق دیب وهم اولور مز دیو اتفاق ایلامش لر ایردی چونکه
رسول اکرم دنیاغه کلگاچ و پیغمبر اولغاچ اتفاق لرنی بوز دیلار الله تعالی آنلارننک
حالتی بیان ایلاب بیوردی که (لَمْ یَكُنْ الذِّینَ کَفَرُوا) بولمدی آندایون کشی لر که
کافر اولدیلار (من اهل الکتاب) کتاب اهلندن یعنی یهود و نصارا (والمشرکین) بت
پرستلر و آتش پرستلار اهلندن (منفکین) کافر لق لرنندن آیرلغوچی دگل ایردی لار
یعنی بارچه لاری بر اتفاق ایردی لار (حتی تاتیم) حتی که یعنی شونکارچه اتفاق
ایدی لار آنلاره کلکوچه (البینة) حجت و برهان دین لاری ننگ باطل ایردکنه
بینه ننگ معناسنی بیوردی که (رسول من الله) ایچیدر الله تعالی طرفندن بننک لاره
(یتلو) اوقیدر اول رسول (صحفا) کاغدلاره یازلغان حکم لارنی اول کاغدلاره یازلغان
حکم لارننک صفاتی بودر کم (مطهرة) پاکدر باطلدن ولغودن و لهودن و یالغاندن
(فیها) باردر اول صحیفه لر اچنک (کتب) یازلمش آیات لار (قیمه) قائم بولغوچی
حکم لار و حکمت لر وهم ناطق بالحق درینه الله تعالی متفرقه اولغوچیلارننک حالتی
بیان ایلاب بیوردی که (وما تفرق الذین اوتوا الکتاب) آیرلغوچی اولمادی لار کتاب
بیرلدکی کشیلر یعنی مختلف بولماغان ایردی لار محمد علیه السلام ننگ رسول
ایردکنه بلکه بارچه لاری اتفاق ایلاب ایردی لار (الا) مگر آیرلغوچی اولدی لار

(مَنْ بَعْدَ مَا) شوننگ صونکنک آیرلغوچی اولدیلار (جَاءَتْهُمْ) کلدی آنلاره (الْبَيِّنَةُ) هجت وبرهان یعنی قرآننگ حکم لاری اوزلارندا کی کتابه موافق اولدی موافق لوق ظاهر اولغاچ بو محمد اوزی استاد کورمکاندر دیو حسدا وتکبرا وعنادا دعوا قیلوب متفرقه وپراکنک اولوب باطل ملت لرده قالدیلار (وَمَا أَمْرُوا) و بیورلما دیلار آنلار اوز کتاب لارنگ (الْأَمْرُ) مگر بیورلدیلار (لِيَعْبُدُوا اللَّهَ) الله تعالی گا قوللق برله بیورلدی لار آنکا هیچ بر شریک قاتما یونچه (مُخْلِصِينَ) اخلاص ایله عبادت قیلماقغه بیورلدی لار (لَهُ) اول الله تعالی گا خاص در (الدِّينِ) قیامت کونی دیو بیورلدیلار یا که الله تعالی گا خاص در اسلام دینی دیو بیورلدیلار (حَقَّاءَ) باطل دین لره و ملت لاره میل قیلما یونچه توغری اسلام دیننگ تورورغه بیورلدی لار (وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ) نماز اوتما ککا بیورلدی لار (وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ) زکات و عشر بیرمک برله بیورلدیلار (وَذَلِكَ) اوشبو اش یعنی اسلام دینی الله تعالی ننگ رضا اولغان دیننه کرسه هیچ باطل دین لره و ملت لره میل ایلاماسه نماز لاری اوتاسه زکات لاری چقارسه (دین القیمه) توغری دین اوشبودر دیو بیورلدیلار (ان الذين كفروا) بدرستی که آندایون کشی لار کافر اولدیلار قرآنه ورسوله ایمان کلتورمدیلر (من اهل الكتاب) کتاب اهلندن (والمشركين) دخی بت پرستلر (فی نار جهنم) جهنم تموغ ننگ اوتنک عذابنک قالغوچیلاردر (خالدین) منگو و مؤبد بولدوقلاری حالک (فیها) اول جهنم اوتونک (اولئک) اوشبو جهنم اهلی (هم) آنلردر (شر البریه) مخلوقاتلرننگ یاوزی و بدبختی (ان الذين) بدرستی که آندایون کشی لار (امنوا) ایمان کلتوردیلار الله تعالی ننگ برلکنه و کتابلرننگ حق لقنه و رسول لرننگ راستلقینه و قیامت کونی ننگ بارلغنه و کلورینه (و عملوا) اشلا دیلار (الصالحات) ایند گو عمل لرنی (اولئک) اوشبو اوصاف ایله موصوف جماعت لر (هم) آنلردر (خیر البریه) مخلوقات لارننگ ایند گوسی (جزاؤهم عند ربهم) آنلرننگ جزا لاری الله تعالی قاشنک (جنات عدن) قالغوچیدر آنلر عدن دیدوکی اوجماحد زیرا عدن سکز اوجماح ننگ برسیدر (تجری) آغار (من تحتها) اول عدن اوجماحی ننگ اوستوندن (الانهار) یلغه لر آغار سوتدن و بالدن و غمردن و غیری شرابلردن (خالدین) منگو و مؤبد بولدوقلاری حالک (فیها)

اول عدن اوجماعنك (أبدًا) ابدالاباد كيوم لاری توزمایون وشرایلیری بتمایون
 اوزلری قارطایمایون یکتلك لاری اوزره قالغوچیلاردر (رضی الله) رضا بولور
 الله تعالی (عنهم) آنلاردن (ورضوا) دخی رضا بولور آنلر (عنه) اول الله تعالی دن (ذلك)
 اوشبو ابدالاباد اولغوچی دولتلر (لهم) شوخچالین منلار اوچوندن (غشی ربّه) قورقیدیلر
 الله تعالی دن شوننك اوچون گناه اشلامادیلار اشلاسهلار تیز زمان توبه یه کلدیلار
 آخرت فکرنی کونکلارندنین چقارمایوب نماز اوتامک خیر واحسان ایلامکده
 اولدیلار الله تعالی غشی ربه لفظی ایله سورنی تمام ایلامکی الله تعالی دن قورقوجیلاره
 جنات عدن در دیو بشارت بیروب حسن الاختتام ایلامکیدر *

﴿ سورة زلزلة مكية وهي ثمان آیات ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(إذا) شول زماندر قیامت کونیننك کلمکی (زلزلت الأرض زلزالها) قالتر اغوچی اولسه
 قالتر اماق ایله بویرننك قالتر اماق ایکی کره اولغوچیدر اول قالتر اماق اسرافیل علیه
 السلام ننك اولگی هلاکک اوچون اورگان صورنده قالتراب یر یورنداگی وکوک
 یوزنداگی نرسهلار هلاک اولورلر یرلر هم کوکلر اول کوننك هلاک اولورلار ایکنچی
 قالتر اماق اسرافیل علیه السلام ننك بعث اوچون اوردوکی صورننك یر قالتراب خلایقلر
 قبرلارندن قوبارلار (وأخرجت الأرض أثقالها) ایکنچی قالتر اماقندن چقارر یر اچندگی
 آغریوکلری یعنی اولوکلرنی (وقال الإنسان) ایتور کافر آدملر قیامت کونیننه انکار
 ایلا گوچیلار (مالها) نی بولغان ایرکان بویرگا دایم قالترایدن قویاش بیک قزدرادر
 (يومئذ) بوخلایق ننك قبرلارندن قوبقان کون (تحدث) سویلار اول یر (أخبارها)
 اوزی ننك خبرلارنی بننك لرگا گواھلق بیروب اول قبردن قوبغوچیلار ننك ضررلرینه
 یاکه فائلارینه یعنی اول کوننك یر خلایقلاره گواھدر ایندگو عمللارینه ویاوز
 عمللرینه (بان) شوننك یرلان اول یر سیلایوب گواھلق بیبرر (ربك) بدرستیکه تنگرنك
 ای محمد (أوحى لها) خبر بیروراول یرگاسویلاکل خبر بیروب گواھلقنی ادا قیلغل دیوجن
 وانسان سننك اوستننك نه عمللر قیلدیلار ایندگودن ویاوزدان (يومئذ) بو قبردن
 قوبقان کون (يصد الناس) پیدا اولور آدمیلره وجنلره (أشتاناً) پراکننك لك بعضیلری

اوجماغه كيدار لر و بعضيلرى تموغ غه كيدار لار يعنى حساب بعدنك پرا كنىڭ بولور لر
 (ليرو اعمالهم) اوزلر يىنىڭ اعمال لرىنىڭ جزا لرىنى كورر اوچون پرا كنىڭ اولور لر
 (فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره) بس بر من عمل قىلسه دنياده وقتى اخلاص ايله بر مثقال نىڭ
 ذره سى قدر چخه ايند گول كنى بىك آزدان كنايه در يعنى بىك آز قىلغان اولسه ايند گو
 عملنى آنىڭ جزاسى كورر الله تعالى اول بىنىڭ نىڭ آز عملندن رضا اولوب فضلى
 ايله تموغ دن آزاد ايدوب اوجماغينه كىرگزور (ومن يعمل ذنبا مثقال ذرة يره) دى بر من عمل قىلسه
 (مثقال ذرة) مثقال نىڭ ذره سى قدر چخه (شرا) ياوز عملنى قىلغان اولسه (يره) آنىڭ جزاسى
 كورر اشارت در گناه صغيره ايلان هم تموغ لى اولور غه الله تعالى اسم اعظم نى گىزلادو كى
 كى گناه لرنىڭ قايوسى ايله تموغ ده قالورنى بىنىڭ لار دن گىزلادى شونىڭ اوچون
 گناه كبيره دن و گناه صغيره دن صافلانلار الله تعالى بىنىڭ لرنىڭ آخرداغى اشلرى
 ايله جزا بىروب ايكى منزلگا قوبوب سوره نى تمام ايدوب حسن الاختتام ايلدى

﴿ سورة العاديات وهى احدى عشرة آية ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَالْعَادِيَاتُ ضَبْحًا) قسم ياد ايتامن صولولارنى تاوش لاندروب يورا كرنى قاقوب
 چاپقوچى غاز يلارنىڭ آطلارى ايلان (فَالْمُورِيَاتُ قَدْحًا) دى قسم ياد ايتامن تيمر لى
 توياقلار نىڭ اوت چقار غوچى غاز يلارنىڭ آطلارى برله اشارت دور غاز يلارنىڭ آطلرى
 تيمر داغاليدىر تاشلار اوستىڭ چاپدوقلارنىڭ اوت چقار ايردى (فَالْمُغِيرَاتُ صُبْحًا) بس
 قسم ياد ايتامن تانك وقتىڭ تىزلك اوزرنىڭ چاپوب كىروب كافر لرنى غارت
 ايدايچى آطلار برله (فَافْتَرْنَ بِهِ نَقْعًا) بس قوبار و رلار اول آطلار چاپماقلارى برلان
 توزانلارنى (فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا) بس چاپماقلرى ايله اول آطلار كىرور لر كافر لردن
 بولغان جماعت نىڭ اور تاسينه يعنى غاز يلارنىڭ آطلرى شول قدر بهادر لردى كافر
 عسكر يىنىڭ اور تاسينه كىرور لر هيچ بر اور كىمايون وقور كىمايون (ان الانسان) جواب
 قسم در بدرستىكه آدم بالاسى (لربيه) تنگى تعالى يه (لكنود) البته كىر ان نعمت
 قىلغوجىدر يعنى الله تعالى نىڭ بىر دو كى نعمت لرنى اور تكوچىدر باي اولسه الله تعالى نىڭ
 فرض لارنى و واجبات لارنى اشلمايدىر عالم اولسه علم لىكى ايله عمل قىلمايدىر غىر يلره

او گرانمایدر (وآنه) بدرستیکه اول آدم بالاسی (علی ذلك) اوزیننك كفران نعمت
ایلا دو کینه (لشهید) حاضر گواه در یعنی صاران ایر دو کنی اوزی بله در بلوب اشلایدر
الله تعالی نینك فرضلر نی وواجبلر نی (وآنه) بدرستیکه اول آدم بالاسی (لحب الخیر) مالنی
سومککا (لشدید) قاتی عریصدر الله تعالی نی سومککا قاتی قاره کونکل لی در یعنی کوب
مالنی جمع ایدوب ز کاتنی بیرمایدر مال جیماقندن مقصودی دنیا غرضیدر تاشدن یا که
آغاچدن هیبت بنالار قیلماق یخشی آتلا ره بنماک و جیکماک و یخشی ییماک و اچماک دنیا
پادشاه لارندن مال سببی ایله منصب استماک مالانهایه خدای تعالی بیورماغان اورنلاره
صرف ایلامکدر (أفلا یعام) ایا بلماسمی اول آدم بالاسی بلی بلور (اذا) شول زماننی
بلماسمی (بعثر) قوبار لماقنی (ما فی القبور) قبردا کی اولوکلر یعنی اول آدم بالاسی
بلور که اولدو کنی اولد کندن صونکره ترلما کنی بله توروب بوفانی دنیاغه ذوقلانب
الله تعالی نینك بیر دو کی نعمتلر نی اورننه صرف ایلامایب باطل اورونلره صرف ایدلر
(وحصل ما فی الصدور) اول کوننك حاصل اولور قلیدا کی سرلر اعتقاددن یا اعمالدن
اولسون (ان ربهم) بدرستیکه تنگری تعالی (بهم) آنلرننك قلیلرننك اولغان سرلرندن
وظاهرده اولغان اعمال لرنندن (یومئذ) بوسرلر ظاهر اولدوقی کوننك (لخبیر) البته
خبرداردر بس آنلرغه اعمال لرینه لایق جزا بیر گوچیدر الله تعالی خبیر لفظی ایله
سورنی تمام ایتما کی حسن الاختتام در شوننك اوزرینه که بنده لار دایم ایدگو نیتنك
اولوب ایدگو اعمال لار ایلیوب الله تعالی یه حسن ظن ایلیوب ختم اولنده در

﴿ سورة القارعة مكية وهي احدى عشرة آية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(القارعة) کونکل لر نی هول و فزع و قورقوبرله قافغوچی کون یعنی قیامت کونی (ما القارعة)
نی عجایب شدتلی کوندر اول قارعه (وما ادریک ما القارعة) کم بلمدری سنکا ای محمد
قارعه نینك قارعه ایر دو کنی اول قارعه کوننی بلماسنك بودر (یوم) شول کوندر اول قارعه
(یکون الناس) بولور آدمیلر و پیریلر (کالفراش المبعوث) تارالغان چکرتکار کبی
تولقونلانب تورورلار (وتکون الجبال) بولور اول کوننك تاوار (کالعهن المنفوش)
تتلسگان چون کبی هواده اوچوب یوررلر (ناما من تحت موازینه) بس بر من آخر کسه

میزانند اعمالی حسناتی غالب اولسه سیئاتنه (فهو) بس اول من (فی عیشة) تر و لك اچند در
 او جما حده (راضية) رضا اولغو چیدر اول اچمكدن و آشامقندن و قوچه قندن و پرا قنر و ارا قنكر
 ايله سيران ايلمكدين (واما من خفت موازينه) دخی بر من نك ينكل كلسه ميزانند اعمال
 دفتري يعنى سيئاتى حسناتنه غالب اولسه (فامه) بس آنك آناسى يعنى قرار قيلاجاق اورنى
 آنا قور صافند بالانك قرار قيلماق (هاوية) هاويه ديدكى تموغ در هاويه يتى
 تموغ نك برسيدر (وما ادر يك) كم بلدر دى سنكاى حمد هاويه نى (ماهيه) نى اير دوكنى
 بلاماسك اول هاويه بودر (نار حامية) بر او تدر كه آلتى تموغ نك او تندن اسيدر نعوذ
 بالله من ذلك الله تعالى بنه لرى نى نار حامية ايله تهديد ايلامكى ايله سورنى تمام ايلامكى
 حسن الاختتام در شونك او چوندر كه بنه لرى هاويه كالايق اولغوچى اعمال لردن يراق
 اولوب عيش مرضيه يه لايق اعمال لرى قيلماق لرى نه اشعار در

﴿ سورة التكاثر مكية وهى ثمان آية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

(الهيكم) مشغول و غافل قيلدى سز لرى علم استاب عمل صالح قيلماقندن الله تعالى نك
 عذابدن قوتقار غوچى اعمال لرى قيلماقندن (التكاثر) مال لرى نك نك كوبيلكى و بالالرى نك
 نك كوبيلكى تا كه آنلره مشغول اولوب اوقات خمسه نك نى و قتلر نندن او تكار اسز لرى
 حتى كه كسبلر نك زده حلالون و حرامون تفتيش ايلامز سز لرى (حتى) شونكار چه مشغول
 اولد و نكز و غافل اولد و نكز آخر تنى استماكدن (زرتم المقابر) قبرلره وار چه مشغول
 اولد و نكز يعنى اولوب كو ملگنگناچه (كلا) حقا كه منع لانو نكز بو دنيا مالى ايله مشغول
 اولوب اوقات خمسه نك نى وقتندن او تكار مكدن (سوف تعلمون) تيز در كم بلور سز لرى مال
 كوبيلكى براه مشغول و تفاغر قيلانلر نك عاقبتنى قبر نك زده (ثم) بو قبر نك زده بيلك و نكز دين
 كز ين (كلا) حقا كه قسم ياد ايتامن ذاتم بر لان (سوف) تيز در كم (تعلمون) بلور سز لرى
 قبر لرى نكز دن قوپقاج (كلا) حقا كه قسم ياد ايتامن علمم بر له (لو تعلمون) اگر بلسانگز
 ايدى بو دنيا يه مشغول اولوب آخرت اعمال لرى اهمال قيلانلر نك حالنى يعنى دنيا يه
 مشغول اولوب آخرتنى اون تقانلر نك حالنى (علم اليقين) شكسز لك بر لان بلسانگز
 ايدى (لترون الجحيم) جواب قسم در البته جحيم تموغنى كورر اير دونكز يعنى دنيا شغلنى

قویونگنزلر الله تعالی دن قورقونکنزلار حچیم تموغنی کورگاندای بولونگنزلار (ثم) بو حچیم
 تموغنی کورگاندای بولوب اعتقاد قیلوب دنیا شغلندن بیزار اولوب آخرت اوچون
 استعداد قیلوب اولوب ترل کنگن دن صونک (لترونها) البته کوررسز اول حچیم تموغنی
 (عین الیقین) شکسزلک کوزی برله یعنی قیامت کوننک تموغ لار بار چه لاری خلقغه مشاهل
 اولنورلر حچیم تموغنی هم کوررلار دنیا شغلی ایله مشغول اولوب عبادتلر ننگ و قتلدن
 فوت ایدنلر ننگ عذابنی کوررلر یعنی کوز آلد ونک کوروب ترورلر (ثم) موندین
 صونک یعنی حچیم تموغی کوزلرینه مشاهل اولد قدین کزین (لتسالن) البته صورالورسز
 بو حچیم تموغی کوزلرینه مشاهل اولدوقی کونک (عن النعیم) الله تعالی ننگ نعمتلرندن
 سؤال اولنور یعنی الله تعالی صورار ای بنک م بن سنکا دنیا ده صحت بدن میسر ایدب
 ظاهری و باطنی بایلقلار بیردم بو نعمتلرنی قانک صرف ایلا دنک دیو الله تعالی نعیم لفظی ایله
 سوره نی تمام ایتما کی حسن الاختتام در اهل ایمان اوچماک دایم نعمتک قالماقلارینه

﴿ سورة العصر مکیة وهی ثلاث آیات ﴾

بسم الله الرحمن الرحیم

(والعصر) قسم یاد ایتمان زمانه برله یا که ایکندی نیازی برله معنا بودر ورب
 العصر در یعنی عصر ننگ بسی برله قسم یاد ایتمان (ان الانسان) جواب قسم در یعنی
 بد رستیکه آدمیلر و پریلر (لفی خسر) البته اوزلرینه زیان قیلماقدن در یعنی اوقات
 شریفه لرنی دنیا یه صرف ایدب آخرت در جهلرندن محروم اولوب اوکنا کک در (الا)
 مگر خسران و اوکناچک دگلدر (الذین) آچلاین کمنه لر (امنوا) ایمان کلتور دیلر
 (و عملوا الصالحات) اشلادیلار ایدگو عمللرنی (وتواصوا) دخی بیورشدیلار بر برینه
 (بالحق) حقلقنی یعنی قرآنغه و رسولکما تابع بولماق برله بر برینه امر معروف و نهی
 منکر ایلدیلر (وتواصوا) دخی بیورشدیلر بر برینه (بالصبر) الله تعالی ننگ
 بلالرینه و قضالرینه رضا اولورغه و گناه لردن صبر ایدوب نفسلرنی منع ایدرگا
 الله تعالی ننگ فرایضلرنی وقتنده قیلورغه نی قدر سرغاو خسته اولسه ده بلا و قضا
 کلورسه ده وقتنک علی قدر الطاقه ادا قیلورغه بر برینه بیورلار الله تعالی ننگ صبر
 لفظی ایله سوره نی تمام ایلامکی حسن الاختتام در نته که مخفی دگلدر

سورة الهمزة مكية وهى تسع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

(ویل) هلاكك يا كه ویل دید وکی جهنم ده بر چوقورنك اسمیدر (لكل همزة) هر
بر آدم نك یوزنی یرتب كوز آلدونك غیبت قیلغوچیلارغه در اول ویل (لهزة) آدمیار نك
عیب لرنی آرت لارنك سوزلاشكوچی كادر بو آیات ولید بن مغیره حقنك در حكی
عام در تأمل اولنه (النئی) آنچیلایون ولید بن مغیره (جمع مالا) جیدی اوزی نك مالنی
(وعده) صانادی اول مالنی كوب نصابلق اولغاچ ایمان كلتور گاج زكات فرض اولوردای
اولدی وایدی بو قدر مالنی فقیر لره بیور و رگادریغ در دیو ایمانندن تعرض ایلادی رسول
اكرم صلى الله علیه وسلم نی ایوینه باروب سو كدی و آرتونده هم سو گار ایدی (یحسب
گهان قیلادر اول ولید بن مغیره (ان ماله) بدرستی كه قولنداغی مالی (اخلده) منگو
قالور دیو (كلا) حقا كه مالی منگو قالماس در (لینبندن) البته آتلور اول ولید ماللاری
برلان (فی الخطمة) خطمه دیدكى تموغ غه خطمه یدی تموغ نك برسیدر (وما ادریک)
كم بیلدری سنكای محمد (ما الخطمة) خطمه نی در بلمان سنك خطمه بودر (نار الله) الله تعالی تك
بر قهر اوتیدر (الموقدة) قزدرلغان (التي) آنچیلاین اوتدر كه (تطلع على الافئدة)
یتشور كونكل لرگا آنك اثری یعنی یورا كلرنی یاندرغوچی اوتدر (انها) بدرستی كه
اول خطمه (عليهم) اول كافر لره (مودة) ایشك لری باغلیدر (فی عهد مودة)
قالغوچیدر آنلار خطمه نك اچنك اوزی اوتدن اولغان ترلك لر برله یا كه معنا بودر كه
خطمه نك ایشك لری باغلانغاندر طش طرفندن یعنی ايكنجی تموغ طرفندن اوتدن
اولغان تركلر ایله تا كه آنك ایشكى ايكنجی تموغ لارغه كورنماس اوچون بو تموغده
نه تورلك عذاب ونه تورلوك قوم بار بلماس اوچون الله تعالی زكاة بیرمیان بایلرنی
خطمه اوتی نك صفاتی ایله تهدید ایدب موده لفظی ایله حسن الاختتام ایلدی

سورة الفیل مكية وهى خمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

روایتدر نجاشی حبش ولایتی نك پادشاهی ایردی یمن دیارنده ابرهه اسملی وزیر
بار ایردی بر ایو بنا قیلدری آنچیلاین ایو دنیا یوزنك بولمادی تورلو تورلو زینتله

ایله بزادیلار اچند در ویا قوت قنادیل لر آصلمش ایردی اول بناننك اچنه پت لر
 قویدی فرمان بیردی که هر کم حج قیلماق تلاسه بو ایوگا طواف ایلاسون لر کعبه یه طواف
 ایلاسونلر ﴿القصه﴾ کونلرده بر کون عرب یکتی مالک بن نصر ابن کنانه دن ایشتب
 صنعاغه بارب اول بناننك اچنه کرب تیزك ایلا دی پت لر نی تیزك ایله بویادی ایر تاگوسن
 اول ایوگا عبادت ایدار اوچون کردیلر بو حالنی کوردیلر پادشاه غه ایدیلر پادشاه ایدی
 بو اشلر نی عرب لر قیلمش دیو اولاننگز وصراننگز اگر اول عرب نی تابب آلب بلساننگز
 ملک منك یار منی بیرب قزو منی بیرب اوزمه وزیر ایدرم دیدی ﴿القصه﴾ اول عرب نی
 کوب زمان اولادیلر تابمادیلر کونلرده بر کون بایاق عرب قول اوستوننك طابب اول
 بناغه اوت تور تدی اول بنا یانب کتدی فی الفور پادشاه غه خبر ایلا دیلر پادشاه کلدی
 کوردیکه بناننك اوری قالغان اوزی یانوب بتکان در پادشاه آند اچدی تا که کعبه نی غراب
 قیلماق برله اول ابرهه نام وزیر نجاشی پادشاه نك محمود اسملی فیلنی صور اب آلدی ودخی
 کوب فیل لر برله سکسان منك عسکر ایله مکه یه یقین ایرشدیلر صحرادن مکه جماعتی ننك
 مال لر نی قووب آلدیلر رسول الله نك باباسی عبدالمطلب ننك ایکی یوز تواسنی آلدیلر
 بس عبدالمطلب ابرهه قاتنه کلدی سلام بیردی ابرهه آنی عزت برله اورنغه آلدی زیر
 ابرهه ایشتمش ایدی عبدالمطلب عرب ننك سیدی دیو طعام دیدیلر خمر اچدیلار ابرهه
 ایدی یاسید عرب نه اوچون بنم قاتمه کلدنك دیدی عبدالمطلب ایدی بنم ایکی یوز تواسنی
 سننك عسکر نك غارت ایدوب آلمش لر آنی صورغالی کلدم دیدی ابرهه ایدی بن سنی
 کور گاچ بیک صوقلانغان ایردوم سوزنکنی اشتکاچ کونکوم قایتدی دیدی عبدالمطلب
 ایدی نی سببدن ابرهه ایدی بن آتاکر ابراهیم ننك بنا قیلغان معبود خانه سنی بوزارغه
 کلدم سن بندن آنی صور امزنن ایکی یوز توانکنی صورای سن دیدی عبدالمطلب ایدی
 ایکی یوز تواننك ایاسی بنم اما کعبه ایوی بنم دکلر آننك ایاسی الله تعالی در دیدی
 بنم آننك اشم بو قدر دیدی ﴿القصه﴾ عبدالمطلب ننك توالر نی بیروب یباردی چونکه
 عبدالمطلب مکه یه قایتدی مکه جماعتنه بیوردی ناولره قاچنکلر ابرهه کعبه نی بوزمغه کلکاندر
 کوزنگز کورماسون دیدی چونکه مکه جماعتی تاغلره قاچدیلر عبدالمطلب شهرده یالغوز
 قالدی کعبه اشکی نك آلهه سنی توتوب یغلادی ایدی یارب بو ایونی سنکا تابشوردم سنك

امرنك ايله آتامز ابراهيم بنا ايلادی ﴿القصه﴾ ابرهه عسکرني حاضرلاب محمدنام فيلني
 آل ولرينه قويب مسجد هرامه كرديلار چونكه محمدنام فيلني وغيري فيل لركعبه ني كورديلر
 سجن يه كتديلر هر چند فيل بان لرك تبرديلر فيل لرك باشني سجن دن كوتارمديلر
 اول آرا ده هوا ده بر تور لوك قوشلر پيدا اولدى اول قوشلر ابابيل قوشى كمي قزل بورون لى
 قاره باشلى اوزون مويون لى صير چقندن كچراك چيچقندن ضرور راق هر بر قوش ننگ
 آغزنده برار تاش بار بور چاق مقدارى اول تاشلر ننگ هر بر نده ابرهه عسكريننگ
 اسم لرى يازلمش ايردى ﴿القصه﴾ اول قوشلار تاشلر ني يغرديلر ابرهه ننگ عسكرني
 هلاك ايلاديلر الا ابرهه اوزى قالدى محمد فيل ايله ابرهه قايتوب نجاشى پادشاه غه سر
 گذشتني تمام سويلادو كدين صونك آني بر ابابيل قوشى تاش برله آتوب هلاك ايلادى
 نجاشى پادشاه بو حالنى كوروب كعبه يه اخلاص بغلادى الله تعالى ايوى در ديو
 عبد المطلقه كوب كوب ماللر وبولا كلر يباردى آزين جانب اصحاب فيل هلاك اولدوقدن
 صونكره مكه جماعتلرى قاچقان ير لرندن ايولر ينه قايتديلر كعبه ني كورديلر سلامت در
 عبد المطلب بو عسكر دن قالغان آلتون و كمش ني بار چه سنى مكه جماعتنه تقسيم ايلادى
 اوزى بر دانقده آلمادى مكه جماعتى باي اولديلر اول زمانده فقير كمسنه مكه ده قالمادى
 بوتاريخ پيغمبر مز توغدوق يلا ايردى الله تعالى اصحاب فيل ننگ حالنى بيان ايلاب
 بيورديكه (آلم تر) ايا كور ماسه وسن اى محمد بلى اشدنك گويه كه كوردنك مكه ننگ
 و اطراف اتى شهر لرننگ بار چه لار نك متواتر خبر در (كيف فعل ربك) نك قىلى ر بنك
 جل شانہ عذابنى (باصحاب الفيل) فيل ايلار ينه فيل دن غيرى نه قدر آطلى عسكروه فيل
 ايلارى سكسان منك كشي ايدى آطلى عسكر يوز منك ايدى (الم يجعل كيدهم) ايا
 قىلما ديمو الله تعالى اصحاب فيل ننگ مكرني وقصدي كه آنلار ننگ قصدي كعبه ني بوزماق
 ايدى (فى تضليل) آزغونلقده وبطلانده وحسرتنه قىلدى اوزلرى ننگ هلاكى
 وخزينه لرى مكه جماعتنه اولجا اولوب قالماق ايله (وارسل) يباردى الله تعالى (عليهم)
 اصحاب فيل ننگ ضررينه (طيرا) قوشنى مفرد دن جمع كا التفاتدر يعنى قوشلار ني (ابابيل)
 ابابيل قوشيننگ صورتى تيك اصلك طيرا كابابيل در اصلك آنلار ابابيل دگلر در تموغ
 فرشته لرى ايدى الله تعالى اول فرشته لرى ابابيل لر صورتنك ايلامش ايدى (ترميم) آتار

بولدی اول قوشلار ابره ننگ عسکرنی (بحارة) بورونلارنده اولغوجی تاشلار ايله
(من سجیل) اول تاشلار ننگ صفاتی بودر پشکان تاشلار ایدی جهنم ننگ سجیل دیدکی
چوقورنک بولغوجی یعنی الله تعالی اول تاشلارنی ابره ننگ عسکری توغمانلارندن مقدم
نجه منک منک یل یار اتوب قزدروب قویمیش ایردی (فجعلهم) بس قیلدی الله تعالی اول
اصحاب فیلنی هلاک ایلما کند (کعصف) خرما پیراقی داک (ماکول) آشالمش وتارالمشدر
یعنی اصحاب فیلننگ هلاک اولماقلارینک تیزلکی حیوان آشاغان خرما پیراقی کبی اولدی
نته که حیوانلر خرما پیراقنی تیز آشارلر لدتلی اولغانی اوچون الله تعالی سورهنی کعصف
ماء کول ايله تمام ایتما کی حسن الاختتام در شونک اوزرینه که بنک لر دنیا ننگ اوتما کنی
کعصف ماء کول کبی کوره لر تا انکا آلدانمایون دایم الاوقات خدای تعالی ذکر ننگ اولالار

﴿ سورة القريش مكية وهي اربع آيات ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

تفسیر نوعر ایسه ایدیکه صفی ابی بن کعبه الم تر کیف ايله ایلاف قریش هر ایکسی
بر سورة ایردی لر آرالارنک بسم الله یوق ایردی امیر المؤمنین حضرت عمر هر ایکسنده
آخشام نمازینک برر کعتنک اوقور ایردی بو تقدیر چه معنا بودر هلاک قیلدی الله تعالی
اصحاب فیلنی (ایلاف قریش) قریش ننگ بر برینه الفت لکری اوچون هلاک ایلادی
یا که بسم الله اولوب فصل اولوب هر برسی مستقلا برار سورة اولسه معنا بودر تعجبلاننگز
قریش ننگ بر برینه الفت لکینه ودوست لقینه وبر برینه محبتلرینه بو تقدیر چه لامی لام
تعجبد (ایلافهم) اول قریش ننگ بر برینه الفت لکری و محبتلری بودر (رحلة الشتاء
(والصيف) آنلارنک قش کون کوچما کلرنک اولغان الفتلرنی عجبلا نونکز جای کونی
کوچما کلرنده اولغان الفتلرنی عجبلا نونک یعنی اول قریش ننگ ایکی وقتده تجارت
اوچون سفرلری وار ایدی هر یلک ایکی مرتبه ایردی قش کونلرنده یمن یار منکاسینه
بارورلار ایردی ایکنچی سفرلری جای کونی میزان ایامنده شام یار منکاسینه بارورلار
ایردی بو ایکی یار منکادن مکه یورطینه آشامقن و اچما کدن وکیما کدن وغیری ذاتلری
کیلر تورلار ایردی بو ایکی یار منکاده مکه یورطندن سودا گرلی یورط یوق ایردی بو
ایکی یار منکاده اولغان بایلار و سودا گرلر بو قریش جماعتنی کوتوب تورورلار ایردی

غیری شهر لر دن کلگانلره صاتنازلار ایردی تاقریش سودا گرلری کلماینچه اول ایکی
 یارمنگاننک سودا گرلری ایتورلر ایردی بوزماننک قریشلرده هیچ بر فقیر یوقدر دیو و هم
 بور چلی کشیک یوقدر دیو اعتقادیدر لر ایردی آننک او چون بو قریشنک اوز آرالارن
 عادتلری اول ایدی فقیرلرینه کوپ کوپ آقه بیر روب بخشی کیوملر بیر روب و آطلار و توالر
 بیر بای ایدوب بوا یکی یارمنگانا آلوب بارلر ایردی قریش کبی نامسلی و عارلی جماعت
 بولمادی هم بولماسدر دیرلر ایردی بز ننگ نسلدن هیچ بر احد فقیر اولوب خلق کوزینه
 کورنماسون دیرلر ایردی شول اجلدن الله تعالی لام تعجب ایله ذکر ایلادی دیدیکه
 کورونک و تعجبلانک قریش ننگ بر برینه الفت لرینه و شفقتلرینه و محبتلرینه عادتلری
 دخیل اول ایدی طول اولوب بر خاتون قالسه بالالاری بر لاییلاری تزوج ایدار ایردی
 بالالاری یورطنه آلوب صلیبه اولان بالالارندن مقدم یتیم لره یتیم لر و کیدر لر ایردی
 و بالغ اولسه او یلاندر لر ایردی شول اجلدن ابی طالب رسول اکرمی اوزیننک صلیبه
 بالالارندن مقدم و اقدم ایدار ایدی مالانهایه قریش ننگ بر برینه شفقتلرینک نهایتی
 یوقدر (فلیعبدوا) بس ایتکل کم قریش لره قللق قیلسونلر (رب هذا البیت) بوا یوننک
 ایاسینه یعنی ای مکه اهلی بو ایوننک ایاسی الله تعالی یه ایمان کلتور ب
 وهم رسولینه ایمان کلتور ب عبادت ایلاسونلر (الذی) آنچلاین الله تعالی در اول
 ایوننک ایاسی (اطعمهم) طعام لندردی اول قریش فی (من جوع) آچلقدن زیرا
 مکه ده شام و یمن تجارتندن الگاری بیک آچلق ایردی هم مکه خلقی فقیر الحال
 ایردی لر چونکه قریش بر برینه یاردم بیر و شوب سودا گر اولدی لر هم بای اولدی لر
 الحال هم مکه جماعتلری سودا گرلردر (وامنهم) دخی ایمین قیلدی اول قریشنی
 الله تعالی (من خوف) قورقولدن نته که اصحاب فیلدان امین قالدونکنز آنلارننک
 مالی ایله بایدونکنز یمن و شام تجارتلرنک یوردکنزده عرامیلاردن و سودالرنکنزده
 زیان کورمادکنز بلکه زیاده اولوب تابشلر ایله فایتدونکنز هم بیله الی یوم القیامة سزلر
 خوفدن ایمین لر سز نه عربدن سز ننگ ایله یاو لاشقان اولمازدر هم سزلردن
 پیغمبر کلدی اوزنکنز ننگ تلنگز ایله کتاب ایندرلدی نه نعمتلر سز لره بیرمادوم دیب
 الله تعالی ننگ قریشکامنت قیلماقیدر الله تعالی و آمنهم من خوف لفظی ایله سورهنی تمام

ایتما کی اشعار در آخر زمانه دجال لعین خوفندن هم ایمین لر ایردوکنه عس الاختتام ایلا دی

﴿ سورة ارایت مکیة وهی سبع آیات ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

آگاه اولغل بوسوره ننگ ایتداسی عاص بن وائل حقنک و ابو جهل حقنک نازل اولمشدر
ولا یحضر علی طعام المسکین آیاتنه چه سوره ننگ آخری عام در (ارایت الذی) کوردنکمی
ای محمد آنچالین کشینی یعنی عاص بن وائل فی وهم ابو جاهل فی عاقبتلرنک ابدی
جهنمی ایردوکنی (یکذب بالذین) یاالغانغه توتادر آنلار قیامت کوننی بوایکی ملعون ننگ
عادتلی اول ایردی برا گوخته اولسه آننگ قاتینه واروب اولتور لر ایردی ایتور لر
ایردی بزلره مالنکدن وصیت ایله دیو بعضیلری وصیت قیلور لر ایردی و بعضیلری
وصیت قیلما یون اولار لر ایردی خواه وصیت قیلسون خواه قیلما سون بوایکی ملعون جبر
وقهرا اول میت ننگ مال لرنی آلور لر ایردی لر بالا لارینه و غیره وارث لرنه بیر ماسلر
ایردی یعنی بن پادشاه من میت ننگ مالنی بیت المالغه سالورم دیو ودخی اول ایکی
ملعون ننگ عادتلی اول ایدی زکات بیرما کلکنی منع قیلور لر ایردی اول زکات مالی
فقیر لر و مسکینلر حق دگلدر واجبدر بیت المالغه صالماق کراک دیو کوب بایلر ننگ
مال لارنی آلور لر ایردی هم بیت المالغه صالمازلار ایردی (فذلک) بس ای محمد
اول کوردوکنک ایکی کشی یعنی عاص بن وائل و ابو جهل بن هشام (الذی) آنچالین
کشیلدر (یدع الیتیم) یتیم لرنی قاققوچیلدر آتالری ننگ و آنلار یننگ میراثلرنن
محروم ایلا گوچیلدر بی غایت یتیم لره ظالم لقی ایلا گوچیلدر (ولا یحضر) دخی رغبت
لانماس اولر لی وهم رغبتلندر مس غیر یلر فی (علی طعام المسکین) مسکینلره طعام بیررگا
انعام و احسان قیلورغه بلکه اول اشدن منع ایلدیلر روایتدر منافق لر نمازلری ننگ
وقتندن تاخیر ایدلر ایردی و هر بر عمل لارنی ریا و ناموس ایله قیلور لر ایردی
و کورشیلرینه واقیومشلارنی بیر ماین محروم ایدب قایتار لر ایردی الله تعالی آنلر ننگ
حالنی بیان ایلا بیلور دیکه (فویل) بس او کونچ یا که و بیل دیدکی چوقریا که هلاکک
(للمصلین الذین) آنداین نماز اوقیانلره در (هم) آنلر (عن صلوتهم ساهون) نمازلرینک
وقتلا رندن غافلدر یعنی نمازلارنی وقتندن تاخیر ایدلر یا که وقتنک اوتمایون

قضایو قالدر لر اربعه قضا ایلامازلار (الَّذِينَ) دخی آچیلارین کیشیلر در اول منافقار
(هُم) آنلر (یراون) ریا ایله عمل ایلا گوچیلر در اول منافقار خلایقار آلرنده ذکر
وتسبیح ایله اولتور لر خلوتده مالایعنی قول وفعل لر ایله اوقات مفروضه لر نی اوتکار لر
آنلره در وبل (ویمنعون الماعون) دخی منع قیلور لر کورشیلرندن آنر سه لار نی یعنی
کورشیلری ایلاک وچیللاک و تابا کبی نر سه لر صورای کسه لر عروم ایدوب بیرمایون
یبار لر ایردی الله تعالی منافقار ننگ حالنی بیان ایلاب سور هنی تمام ایتما کی مؤمن
خلصلره منافقار اعمالی ننگ ضدنی امر ایلاب حسن الاختتام ایلا دی تأمل اولنه

سورة الكوثر مكية ثلاث آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(اِنَّا اعطیناک الکوثر) بدرستی که بیردک بز لر سنکای عهد کوثر نی بو کوثر دیماک اوجماح
اچندن بر کول ننگ اسمیدر آنک صوی بالدا ان نالیدر قاردان صالحندر اول کول ننگ تیکراسی
ز بر جدن در اول کوثر کولیننک صوونی اچماک عهد علیه السلام امتنه خاصر غیر ی
امتلر آنندان اچماز لر بعضیار کوثر نی قرآندر یا بش وقت نماز در یا که لا اله الا الله
کلمه سی دیوتفسیر ایلامک لری بارچه لری غلطدر دیوتفسیر ابن عباس ده ذکر
اولندی (فصل لربک) بس بو عوض کوثر ننگ شکرانه سی او چون اوقغلای محمد
ایکی رکعت عید اضحی فی (وانحر) دخی عید نمازی بعدنک توافر بان قیلغل توا بولسه
صغر قر بان قیلغل صغر اولسه قوی وکزه قر بان قیلغل کیفیت لر نی فروع کتاب لرندن
قارایاسز لر (ان شانتک) بدرستی که سنکاد و شمان اولغان عاص بن وایل (هو) اول دشمان
بولغان کشی (الابتر) خور و ذلیل در یعنی عاص بن وایل آخر عمر ننگ صو قر اولوب
تلاچی اولدی و ابو جهل پادشاه لعدان عزل اولوب فقیر بولدی باشماق یاماب یوری
تورغاچ بدر غزاسنک اولدی ولید بن مغیره ننگ یورقی بتب اوغلانلاری اولوب بصره ده
تلاچی لکن اولدی و عتبه و شیبه و ذوالحمار بارچه لاری فقیر لکن اولدیلار الله تعالی
ابتر لفظی ایله سور هنی تمام ایلامکی الله تعالی ننگ دوست لرینه قارشو کلمایه لر علمالار نی
دشمان توتمه لر رسولنی دشمان توان لار ننگ حال لار نی کور دونکز مودیو حسن اختتام ایلا دی

سورة الكافرون مكية وهي ست آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بوسوره ننگ سبب نزولی اول ایدی مکه کافر لری رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گا
ایدیلر یا محمد بریل سن بزننگ پوطلار مزغه عبادت ایلا گل ایکنجی یل سننگ تنگرنک عبادت
قیلور مز دیدیلر رسول علیه السلام ایدی معاذ الله الله تعالی گا غیر نی شریک قیلور غه
آنداغ کر کمز سزلار اوز دیننگ زده تورنگ زلار بزلار اوز دینم زده تورالقی تا آرا مزده جنک
وجدال اولماسون بر آرزمان بویله تور دیلار کونلار ده بر کون الله تعالی بو آیتنی ایندر دی
فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم بو آیاتنی آیت سیف دیو ایتورلر بو آیت
بوسوره نی منسوخ ایلامشدر (قُلْ) ایتکل ای محمد (یا ایها الکافرون) ای آچلا بن کافر لر
(لَا اَعْبُدُ) قوللق قیلما سن (مَا تَعْبُدُونَ) سز قوللق قیلدوقی پتلاره (وَلَا اَنْتُمْ) دخی
ایماس سز سزلر (عَابِدُونَ) قوللق قیلغو چیلار (مَا اَعْبُدُ) بن قوللق قیلدی الله تعالی گا
(وَلَا اَنَا عَابِدُ) دخی ایماس من قللق قیلغو چی کیلاچک زمانک (مَا اَعْبُدْتُمْ) سزلر
قوللق قیلدی پتلاره (وَلَا اَنْتُمْ) دخی ایماس سزلر (عَابِدُونَ) قوللق قیلغو چیلار
کیلاچک زمانک (مَا اَعْبُدُ) بن قوللق قیلدی الله تعالی گا (لَكُمْ دِیْنُكُمْ) سز که سزننگ
دینونکر (وَلِی دِیْن) دخی منکادر منم دینم یعنی هر کم اوز دینینگ فایداسنی و ضررنی
اوزی کورر دیماکدر ولی دین دیو سوره نی تمام ایتماکی حسن الاختتام در

﴿ سُوْرَةُ النَّصْرِ مَدْنِیَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آیَاتٍ ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بوسوره ننگ سبب نزولی بو ایدی که حبش ولایتنگ بر پادشاه وار ایدی که اسمی دهیه
بن کلب ایردی یاشی یکر می اوچ یاشونده ایردی اوزی عالم ذی الفنون ایدی بی غایت
کور کام پکت ایردی تورانده وانجیلده مکه دن بر رسول چقار دیو کورمش ایردی ودخی
اول پیغمبر صولو یوزلو و کور کام خلقلی دیو کورمش ایدی بر کون توراتنی اوقدی
اوز ییننگ وزیرلرینه ایدی محمد دیگان پیغمبر مکه دن قریش قبیلله سندن چقار دیدی
وزیرلاری ایدیلر اول پیغمبر هنوز مکه ده ظاهر اولغاندر دیدیلر ﴿ الْقَصَّة ﴾ قرق
منک کشی ایله حبش ولایتندن چقدیلر یکر می منک کشیسی اطلیغ ایردی یکر می منک
کشی ییاغ ایردی ﴿ الْقَصَّة ﴾ کونلارده بر کون سرحد مکه یه یتدیلر دهیه شاه

عسکرینه امر ایلدی هر بر نکز عسکر نکز ايله بر تاوده تور نکز بندن امر اولماي نچه هېچ
 بر نکز اور ننگز دن قوپمايه سز لر ﴿ القصه ﴾ هر بر عسکر اوز عسکری ايله مکه شهر نی
 احاطه قیلوب آلدیلار شهره معلوم اولماي ن پوصوق تور دیلار ﴿ القصه ﴾ دهیه شاه اوستنه
 فقیر انه لباس لار ايله دیوانه شگنک اولوب مکه به کردی ابو جاهل کالملاقات اولدی
 ابو جهل سلام بیردی دهیه عورتنی آچوب کور گوزدی ابو جهل ایدی نی عجب کور کام
 یوز لک دیوانه سن دیو یولینه کتدی ﴿ القصه ﴾ دهیه شاه بر خاتونه ملاقات اولدی
 وایدی بوشهر ده پیغمبر بار مو دیدی خاتون ایدی بلی بار در دیدی دهیه شاه ایدی نه
 اسمیلر خاتون ایدی محمد بن عبدالله القریشیدر دیدی دهیه شاه اول قایده در دیدی
 بیت الله ده یار انلارینه تعلیم پیرادر دیدی ﴿ القصه ﴾ دهیه شاه کعبه به کردی مسجد
 حرام ده رسول اکرم قرق یارانی ايله اولتر مشلار ایردی حضرت عمر ننگ مسلمان
 اولدوق کونننگ ایکچی کونی ایردی دهیه شاه مسجد حرام اچنده دیوانه لار هیئتند
 یورر ایردی کلوب رسول الله ننگ استقبالنده بول ایلدی حضرت عمر قاچن آلب دهیه نی
 چاپماق تلادی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایدی یاعمر چاپماغل آنک بول اورننی
 یوارمز دیوانه دیدی ایکچی کره مسجد حرام اچنده قان توکمک حرامدر شول
 زمانک دهیه شاه (اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله) دیدی باروب
 رسول الله نی قوچاقلاب یار رسول الله مبارک یغر نونکنی آچقل دیدی رسول الله علیه
 وسلم ننگ یغر ننی آچدی نبوت مهر نی اوپدی یار انلری هم اوپدیلر یار انلرننگ
 دهیه کلسوچه نبوت مهر نی کورگانلری یوق ایردی بلمز لار ایردی الاغدیچه بلور
 لیردی دهیه مسجد دن چقب عسکر نی آلوب کلدی بارابانلار وبر غولار ايله کلوب
 رسول الله غه یوکنوب تور دیلار رسول الله آنلاره ایمان عرضه قیلدی حتی که قرق
 کونه داک عسکر بر لان هر کون منک کشی ایمان کلتور لر ایردی قرق کون تمام
 اولغاچ بو آیات ایندی انک لعلی خلق عظیم اوچ کوندن صونک بوسوره ایندی تفسیر
 نو عرایسه بیله مذ کور در (اذا) شول زمانده (جاء نصر الله) اصله جاءک نصر الله در
 یعنی کلدی سنکای محمد دین اسلامه نصرت بیر وچیلار (والفتح) من بعد دخی دین اسلامی
 فتح اید اچیلار کلدیلار وهم کلور لار (ورايت الناس) کوردنک سن ای محمد آدمیلار نی

وهم كور رسن اولماستكدن اول و هم اولد كنكدن صونكره (يدخلون) كوردولارنى
كور دونك هم كور رسن (فى دين الله) الله تعالى دينه يعنى دين اسلامغه (افواجا) گروه
گروه اولوب كوردونكى كوردونك نته كه دهميه شاه نك عسكرى قرق كونه دك كرب
ايمان كلتوردلارنى كوردنك هم دغى كور رسن زيراسنك شريعتنك باقيدى قيامت
كونينه چه (فسيح بحمد ربك) بس اى محمد سبحان الله والحمد لله ديكل بونعمتلك شكرانه سى
اوچون (واستغفره) دغى يارلقايو استاكل امتلارنك نك گناه لارنى (انه) بدرستيكه اول
الله تعالى (كان) بولدى اول الله تعالى هم بولور (توابا) استغفار قياپ توبه ايدان لارنك
توبه لارنى قبول ايد اچى توابا لطفى ايله سوره نى تمام ايلامكى حسن الاختتام در

﴿ سورة المسد مكية وهى خمس آيات ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

روايتدر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم گابر كون بو آيت ايندى واندر عشرتلك الاقربين
يعنى اى محمد قور قوتقل اوزنك نك اورغ لارنكى چون بو آيت ايند كندين صونكره
رسول صفا طاغينه بنى قاتى آواز ايله ايدر ايدى انى نذير لكم بين يدي عن عذاب
شديد ديو اورغ لارنى اوندار ايدى حتى قرق كونه دك بومنوال اوزره اوندادى ابي
لهب رسول الله نك آتاسى برله بر توغمه آغاسى ايردى آنك خاتونى ام جميل اسملى ايرلى
خاتونلى ايدى لار بو محمد نك آوازندن چيك كوردونك نه كوز گاكورنما گان عذابنى بار
ديب ايتادر آلدن كلاجكدر ديو يوق عذاب ايله بزنى قورقته در ديرلر ايدى
﴿ القصة ﴾ بر كون ام جميل تيگانا كلر جيوب رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نك مسجد
يولينه صالدى قرانغوده يستونماز نه بار دو قند آياقلارينه قد السون ديوتا كه آياقلارينه
قد الوب آغروب ياتسون تاصفا طاغينه بنى چاغرماسون ديو اول كيچه رسول اكرم
يستونماز يينه باردى حضرت جبرائيل عليه السلام اول تيگانكلى نى آلب ابي لهب نك
ايشك توبنه قويدى ايرنه توروب ام جميل ايشكدن چقب باصدوقند تيگانا كلر اوستنه
باصدى آياقلارينه قادالدى آياقلارى شش كتدى بيك سرخاو اولدى بونى كوروب
ابي لهب كولى وايدى يا ام جميل بو محمد نك سحر يدى مسجد حرام داق تيگانا كلرنى
كلتورب قويوب سحر لمشدر ديدى والله بو كون صفا طاغينه بنان محمدنى اولوغ تاش

ایله برو ب اولتر این دیدی فی الزمان صفا تاغینه بنب اولوغ طاشنی کوتارب کلدکنده
 رسول اکرم فارغادی بیله دیوتبت یدای ایل لهب دیو قول لاری قوردی تاشلری قولندن
 توشدی ایل لهب کلوب رسول اکرمه یلواردی ایدی یا محمد امین جنگانک ام جمیل ایله
 بزلار سنگا گناه کار اولدق کل آتاتک هرمتنه وهم آغامز ایل طالب هرمتنه بزلاره دعا
 قیلغل اولکسی کبی صاغ اولایق دیدی تاکه من بعد سنکا هر کیز قانیغ سوز ایتمازم هم
 یاوز گمان قیلمازم دیدی ﴿ القصه ﴾ رسول الله ننک قردن اشلک مهری قوز غالب دعا
 قیلدی ایرلی خاتونلی هر ایکسی صحت اولدیلر الله تعالی دنیاده اولغان اشلری
 هم آخرتده اولاقق حالنی بیان ایلاب بیوردی که (تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ) هَلَاكَ لَكَ
 وزیان وحسرت اولسون ایل لهب ننک ایکی قولینه نته که کوردونک قول لاری قوردی
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دعاسی ایله شفا تابدی یا که حسرت وهلاکک اول
 ایل لهب ننک ایکی قولینه قیامت کوننک اوتدن اولغان بغاولار روزنجیرلر ایله زنجیرلانب
 جهنمده ابدی قالور (وَتَبَّتْ دَخَى هَلَاكَ بَوْلْدَى) (مَا أَغْنَى عَنْهُ) یاردم بیرمادی وهم
 یاردم ایلامس در اول ایل لهب اوچون خدای تعالی عذابندن قوتقاررغه (مَالَهُ) مالی
 یاردم بیرماس در (وَمَا) دخی شوخچلایون نرسه (كَسَبَ) کسب قیلدی نرسه لری
 یاردم بیرماسدر یا که بش اوغلی یاردم بیرماس در زیر ا عرب کسب دیو اوغلنی هم
 ایتورلار بو ایل لهب ننک بش اوغلی بار ایدی بارچه لاری گوزل وقوت ایالری ایردی
 ایل لهب ننک حقیقت اسمی عبدالعزی ایردی آتاسی عبدالمطلب ننک کچوک اوغلی
 ایدی غایت بیک صلو ایردی آچوق نورلی یوزلی کشی ایردی عبدالمطلب
 دایم ای ایل لهب دیو ایتته ایتته سوار ایدی بو عبدالمطلب ننک سودوکی اسمی دیار
 عربک فاش اولدی عبدالعزی اسمی قویلدی ایل لهب اسمی دینلدی هم اوزی فقیرلره
 ویتیم لاره شفقتلی ایردی مکه اچنک خدیجه دن قاله اول بای ایردی (سَيَصْلَى) تیز در کم
 کرور اول ایل لهب (نَارًا) اوتغه اول اوت ننک صفاتی بودر کم (ذَاتَ لَهَبٍ) اول اوت
 یالقون ایاسی اوتدور رسول الله ننک نسلندن اولان کافرلارنی الله تعالی قیامت کوننک
 آق یالقونلی اوت ایله عذاب ایدار (وَأَمْرَاتُهُ) حال بوکه اول ایل لهب خاتونی ام جمیل
 (حَمَّالَةُ الْحَطَبِ) اوتوننی یو کلاب ایری برله بریرده آق یالقونلی اوت اچنده یعنی

رسول الله غه يستو نمازینه بار دوقی یولنه صالحان تیگنا ناک لاری آنه هم اوتدن اوطون اولوب یو کلاب ترور مکه یور تی ننگ اوتونی تیگنا کدور یا که صاچکولی چبق دور الله تعالی اوزلاری ننگ عادتچه تیگنا کنی حطب دیو ذکر ایلدی (فی جیدها) بولغوچیدر ای لهب خاتونی ننگ مویننگ (حبل) بر جب بولغوچیدر (من مسد) خرما بوتاقندن ایشب یصالغان جب دور اما صورتک مونداغ اولسه ده حقیقت ده اوتدور نعوذ بالله من ذلك مسد لفظنه دلالت التزام ایله حسن الاختتام دور *

﴿ سورة الاخلاص مکیة وهی اربع آیات ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بر کون مکه کافرلاری رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گاکلیدلار یا محمد تنکرنگ صفتنی بزه بیان ایلاکل آلتوندنمی یا که کموشدنمی دیو الله تعالی بوسوره نی نازل ایلادی (قل) ایتکل ای محمد مکه کافرلرینه (هو) اول الله تعالی (الله احد) بر دور اوغشاشسز شریکسز زمانسز و مکانسز الله تعالی (الله) دیماک دخی اولدر (الصمد) محتاج سز بار چه محتاج لار آندن حاجت لاری تلارلر یا که صمد ننگ معناسی اچی قوش دکل دیماک کدر یعنی الله تعالی مجوف دگلدر آشامقدان و اچما کدن منزهر صفات کمال ایله موصوفدر (لم یلد) توغر مادی بالانی یعنی خاتون دن و بالادن منزهر دور (ولم یولد) دخی توغولمادی اول الله تعالی غیریدن یعنی همیشه دایم در و قدیم در (ولم یکن) بولمادی همیشه بولماسدر (له) الله تعالی یه (کفوا) تینک اش بولماسدر (احد) هیچ برا گو احد لفظی ایله سوره نی تمام ایتماکی اولا و آخرا الله تعالی احد در معلوم اولسون دیو حسن الاختتام اولدی *

﴿ سورة الفلق مکیة وهی خمس آیات ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روایتدر بوایکسی معوذتین ننگ سبب نزولی اول ایدیکه مکه کافرلاری ولید بن اعصم دید کی ساهرنی یاللا دی لار محمدنی سحرلاب هلاک ایلاکل دیو اول ولید بن اعصم ساهر ننگ بش قزی بار ایردی بو قزلرهم آنالاری کبی علم سحرده استاد ماهر لیر ایردی اول قزلرهم مکه کافرلری حق بیردی محمدنی سحرلر اوچون ﴿ القصه ﴾

بونلار رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ننگ لباسندن برپارہ سنی آلد وروب بو
 بش قز ساچ لرنندن برییا کرشنه بغلاب اون ایکی تویون تویناب افسون سحر ایله
 اوشکروب بر قو ذغ ننگ توبنه صالدیلر ﴿ القصه ﴾ رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 آلتی آی خسته اولوب یاتدی مبارک صقال لری قویلدی خاتونلرینه جماع ایدرگا
 اقتداری اولمادی بر کون رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اویقوسنک ایکی فرشته کوردی
 اول فرشته لر بر برسی ایله سوزلا شور لر بو محمد نه اولدی برسی ایدی اول محمدنی
 ولید بن اعصم سحرلاب فلان چاه ننگ توبنه صالغاندر دیدی اون ایکی تویون ایله رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم یوقی دن اویغانب در حال اول چاه دن اول نرسه لر نی چقاردی الله
 تعالی بو ایکی معوذتین سورہ سنی نازل ایلادی تا که اول نرسه لر نی اوشکورر او چون
 چونکه اوقب اول نرسه لارگا هر برینه بر مرتبه اوقوب اوردکنک بر تیونی چیشلور
 ایردی تا که اون ایکی مرتبه اوقوب اوردی لر بارچه تویون لری چیشلوب بتدی
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم صحت تابدی (قُلْ) ایتکل ای محمد (أَعُوذُ) صغنام
 (بِرَبِّ الْفَلَقِ) تانکنی یار اتقوی الله تعالی بر لان یا که فلق چوقورنی یار اتقوی الله
 تعالی بر لان صغنام فلق تموغل بر چوقورننگ اسمیدر (مَنْ شَرَّ مَا) صغنام شول
 نرسه لر ننگ یاوزلقندان (خَلَقَ) یاراتدی آنی الله تعالی یعنی صغنام الله تعالی صاری
 یلانلاردان و چیانلاردان و دیولردن و پریلردن دیما کدر (وَمَنْ شَرَّ غَاسِقٍ) دغی صغنام
 الله تعالی صاری قار انغو کیچه ننگ شرنند (اِذَا وَقَبُ) هر چان قاپلاسه قار انغولق دنیانی
 (وَمَنْ شَرَّ النَّفَّاثَاتِ) هم دغی صغنام الله تعالی صاری اوشکورگوچی خاتونلار
 شرنند صغنام اول خاتونلار اورگوچیلارد (فِي الْعُقَدِ) تویونلارگا یعنی یوقاری
 بیان اولنغان اون ایکی تویون گا اورگوچی ولید قزلارندان صغنام الله تعالی
 صاری دیما کدر (وَمَنْ شَرَّ حَاسِدٍ) دغی صغنام تانکنی یار اتقوی الله تعالی بر لان
 کونچیلارننگ شرنند (اِذَا حَسَدَ) هر زمان کونچیلک ایلار اولسه *

﴿ سورة الناس مکیة وهی ست آیات ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(قُلْ) ایتکل ای محمد (أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ) صغنام آدمیلرننگ و پریلرننگ و فرشته لر ننگ

ربنه ناس ديمالك چان عمومدر مفهوم کلی در هم قدر مشترک ناس دن بار چه لاری
 مراددر (مَلِكُ النَّاسِ) آدمیلرننک و بار چه حیواناتلرننک پادشاهیدر (الله النَّاسِ)
 آدمیلرننک و بار چه حیواناتلرننک تنکریسیدر (مَنْ شَرَّ الْوَسْوَاسِ) قلبه و سوسه
 قیلغوچی شیطاندن (الْخَنَّاسِ) اول یاشرون شیطاندر یعنی قلبه در امام مقاتل ایدی
 خناس دیدوکی بر شیطاندر الله تعالی آنی هر بن آدم و پریگا و سوسه قیلورغه
 قلبلرننک یاراتمدر صورتی دونکز صورتنک در بورننی آدم قلبنه تور تب تور
 قاچان آدم یاپری الله تعالی اسمنی یادایتسه لار بورننی قلبدن تارتوب آلور قاچان الله
 تعالی اسمنی یاد ایلاماسه لار بورننی قلب کا کرتور آدمیلاره و پریلره تورلوك
 تورلوك فساد فکریلر توشرر زنا قیلماق کبی و کشی اولتورمک کبی قاچان بر
 بنک الله تعالی ذکر یایله مألوف اولسه اول خناس آننک قلبندن چقار (النَّی) آنچلاين
 خناس (يُوسُوسُ) هر دایم و سوسه قیلور (فِي صُورِ النَّاسِ) آدمیلارننک
 و پریلرننک قلبلرینه (مِنْ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ) بولغوچیدر اول خناس آدمیلارننک
 و پریلرننک قلبلرننک الله تعالی جن و انس ایله قرآنی تمام ایلامکی
 آننک اوچوندر هر ایکسی مخاطبلردر مأمورلاردر
 الله تعالی او جماع ایله تموغنی اول ایکی طائفه اوچون
 یاراتدی و پیغمبرلرنی آنلر اوچون یباردی
 و کتابلارنی آنلار اوچون ایندردی
 * ❁ تم ❁ *